

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE
STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN

UITSPRAKEN WERKJAAR 2023
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 2

Inhoud

Zitting van 22 maart 2023

rolnummer 2021/0945

rolnummer 2023/0077

rolnummer 2023/0098

Zitting van 29 maart 2023

rolnummer 2023/0091

rolnummer 2023/0094

rolnummer 2023/0104

Zitting van 14 april 2023

rolnummer 2023/0109

rolnummer 2023/0111

rolnummer 2023/0112

rolnummer 2023/0118

rolnummer 2023/0119

rolnummer 2023/0123

Zitting van 17 april 2023

rolnummer 2023/0095

rolnummer 2023/0096

rolnummer 2023/0106

rolnummer 2023/0107

Zitting van 24 april 2023

rolnummer 2023/0135

rolnummer 2023/0136

rolnummer 2023/0140

rolnummer 2023/0142

rolnummer 2023/0148

Zitting van 12 mei 2023

rolnummer 2022/0935

rolnummer 2023/0150

rolnummer 2023/0155

rolnummer 2023/0160

rolnummer 2023/0161

[**Zitting van 31 mei 2023**](#)

rolnummer 2023/0176

rolnummer 2023/0191

[**Zitting van 14 juni 2023**](#)

rolnummer 2023/0192

rolnummer 2023/0195

[**Zitting van 26 juni 2023**](#)

Rolnummer 2023/0206

[**Zitting van 7 juli 2023**](#)

rolnummer 2023/0211

rolnummer 2023/0215

[**Zitting van 11 augustus 2023**](#)

rolnummer 2023/0248

rolnummer 2023/0255

rolnummer 2023/0263

rolnummer 2023/0282

rolnummer 2023/0284

rolnummer 2023/0285

rolnummer 2023/0290

rolnummer 2023/0291

[**Zitting van 18 augustus 2023**](#)

rolnummer 2023/0249

rolnummer 2023/0250

rolnummer 2023/0272

rolnummer 2023/0274

rolnummer 2023/0278

rolnummer 2023/0283

rolnummer 2023/0286

Arrest nr. 8.309 van 22 maart 2023 in de zaak 2021/945

In zake: Oussama EL OUAAMARI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 7 oktober 2021 [bedoeld wordt: 5 oktober 2021] waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verzoeker heeft schriftelijke opmerkingen gemaakt.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 22 maart 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Ingrid Goesaert, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

De relevante feiten zijn weergegeven in 's Raads arrest nr. 7.141 van 3 januari 2022.

Er wordt naar verwezen.

Wegens een wijziging in de samenstelling van de zetel wordt de zaak *ab initio* hernomen.

IV. Ontvankelijkheid

A. Regelmatische uitputting van het intern beroep – prejudiciële vraag

In zijn arrest nr. 7.141 van 3 januari 2022 heeft de Raad met betrekking tot de rechtsgevolgen van het niet op regelmatige wijze mededelen van de beroepsmodaliteiten bij de examenresultaten in het licht van de bepalingen van de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet, aan het Grondwettelijk Hof de volgende prejudiciële vraag gesteld:

“Schenden de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat studenten in het hoger onderwijs dat niet door de Vlaamse Gemeenschap of een lokale overheid wordt ingericht, niet genieten van de in artikel II.21 van het Bestuursdecreet opgenomen rechtsbescherming van een verlenging van de beroepstermijn ingeval van een onjuiste mededeling van de beroepsmodaliteiten in een studievoortgangsbeslissing, terwijl die rechtsbescherming wél wordt geboden aan studenten in het hoger onderwijs dat door de Vlaamse Gemeenschap of een lokale overheid wordt ingericht, aan leerlingen in het gefinancierd of gesubsidieerd officieel basis- en secundair onderwijs, of middels artikel 19, tweede lid van de gecoördineerde wetten op de Raad van State voor studenten in het hoger onderwijs die beroep instellen tegen een beslissing die geen studievoortgangsbeslissing is.”

In zijn arrest nr. 158/2022 van 1 december 2022 heeft het Grondwettelijk Hof bevestigend geantwoord. In dat arrest wordt overwogen:

“B.9. In zoverre zij de instellingen van het hoger onderwijs niet verplichten om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de interne en externe beroeps mogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming en de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden en in zoverre zij niet voorzien in een sanctie op de niet-naleving van die verplichting, zijn de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.”

Aangezien bij de bekendmaking van de examenresultaten de contactgegevens van de instantie waarbij het intern beroep moet worden ingesteld niet worden vermeld, is niet voldaan aan de vereisten zoals bepaald in artikel II.21, eerste lid van het Bestuursdecreet. Daardoor kon de interne beroepsinstantie derhalve niet rechtsgeldig besluiten dat verzoekers intern beroep onontvankelijk was omdat het na het verstrijken van de beroepstermijn werd ingesteld.

B. Voorwerp

Met een e-mail van 8 maart 2023 deelt verwerende partij mee dat de bestreden beslissing van 5 oktober 2021 werd ingetrokken. Er werd inmiddels een nieuwe beslissing genomen, die reeds ter kennis werd gebracht aan verzoekende partij.

Door de intrekking van de bestreden beslissing is huidig beroep zonder voorwerp geworden.

Het beroep is derhalve niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.311 van 22 maart 2023 in de zaak 2023/0077

In zake: Busra KAYA
 Woonplaats kiezend te 3630 Maasmechelen
 Heivinkstraat 7

Tegen: HOGESCHOOL PXL
 Woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
 Elfde Liniestraat 24

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 februari 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 13 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 22 maart 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Karen Weis, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement’.

Tijdens het examen van het opleidingsonderdeel ‘Sociale wetgeving’ op 26 januari 2023 werd bij verzoekster een vermoedelijk examentuchtfeit vastgesteld en gemeld bij de ombudsdiest: de codex van verzoekster bevatte transparante post-its met daarop notities over de leerstof.

Op 31 januari 2023 wordt verzoekster gehoord waarna de examentuchtcommissie op 2 februari 2023 beslist dat het examentuchtfeit bewezen is en de volgende examentuchsancie oplegt:

“[...]

De sanctie luidt:

- Het geven van het cijfer “0” voor het betrokken opleidingsonderdeel
- De student heeft in hetzelfde academiejaar geen herkansingsmogelijkheid meer voor het betrokken opleidingsonderdeel.
- het nietig verklaren van een deel van de eindresultaten behaald in dezelfde examenperiode als waar het examentuchtfeit gepleegd werd.

Het gaat om volgende eindresultaten :

- o 31FIV3420 Financial accounting 2
- o 31FIV3100 Economie
- o 31FIV3130 Verzekeringen fundamentals
- o 32FIV3200 Zaakverzekeringen
- o 32FIV3130 Engels 2

Bijkomend moet ook de volgende herstelgerichte opdracht worden afgewerkt :

Er moet één sessie gevuld worden rond “schuldnizicht en bijhorende acties” bij de studentenondersteuner van de opleiding vóór 15 maart 2023.

Het departementshoofd zal opvolgen of de student deze herstelgerichte opdracht uitvoert.

Indien zij dat niet doet, behoudt de examentuchtcommissie zich het recht voor om opnieuw samen te komen en een zwaardere sanctie op te leggen.

Deze sanctie geldt als bindend advies voor de jaarlijkse voortgangscommissie.”

Verzoekster stelde op datum van 7 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 13 februari 2023 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat het intern beroep niet voldoet aan de vereisten van artikel 185, §3 van het onderwijs- en examenreglement omdat de handtekening van verzoekster op het beroepsschrift ontbreekt.

Bij aangetekend schrijven van 15 februari 2023 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt in haar verzoekschrift dat haar voornaam en familienaam duidelijk onderaan haar brief stonden vermeld en dat dit de wijze is waarop zij haar handtekening plaatst. Daarnaast stelt verzoekster dat ze zodanig lang heeft moeten wachten op een antwoord op haar intern beroep, dat het niet meer mogelijk was om dit nog binnen de vooropgestelde termijn van zeven kalenderdagen te regulariseren.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster het intern beroep niet correct heeft uitgeput aangezien noch de e-mail noch het aangetekend schrijven door haar ondertekend werden. In artikel 185 van het Onderwijs- en examenreglement staat vermeld dat het verzoekschrift een handtekening dient te omvatten om ontvankelijk te zijn. Deze vereisten werden ook meegeleerd op de examentuchtbeslissing die aan verzoekster per e-mail is meegeleerd.

Verder haalt verwerende partij aan dat ze zich niet kan vinden in de stelling dat verzoekster haar handtekening zet door haar voornaam en naam te typen. Enerzijds is voor verwerende partij een getypte naam, die door iedereen kan worden geplaatst, niet gelijk aan een handtekening. Anderzijds merkt verwerende partij op dat verzoekster haar verzoekschrift aan de Raad wél met een handtekening ondertekende. Volgens verwerende partij bestaat de handtekening van verzoekster dus niet louter uit een geschreven voor- en achternaam.

Vervolgens betreurt verwerende partij de bewering van verzoekster dat er getalmd zou zijn met de beoordeling van de ontvankelijkheid van het intern beroep: binnen de voorgeschreven termijn werd dit onderzocht en werd verzoekster hiervan op de hoogte gebracht.

Verwerende partij besluit dat, aangezien het intern beroep niet op reglementaire wijze werd uitgeput, het beroep bij de Raad bijgevolg ook onontvankelijk is.

In haar *wederantwoordnota* betoogt verzoekster dat ze thans haar handtekening op drie verschillende manieren heeft geplaatst om er zeker van te zijn dat haar verzoekschrift niet voor een tweede maal zou worden afgewezen. Verzoekster erkent dat een handtekening op het intern beroepsschrift vereist is maar stelt dat het haar niet kan worden verweten dat deze niet met de hand werd geplaatst: de juiste ondertekeningswijze kreeg zij nooit aangeleerd. Daarnaast heeft verzoekster weliswaar begrip voor de drukte bij de interne beroepsinstantie maar dat neemt volgens haar niet weg dat er alsnog een spoedig antwoord mag worden verwacht: studenten

worden er namelijk ook zelf op aangesproken als iets laattijdig is. Tot slot betreurt verzoekster dat er door het gebrek aan handtekening niet wordt ingegaan op de grond van de zaak, de opgelegde examentuchtsanctie.

Beoordeling

Behoudens wat door de decreetgever ter zake zelf is geregeld in de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling.

Die bepalingen kunnen door de Raad worden onderworpen aan een wettigheidstoezicht en aan een marginale toetsing inzake de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 185, §3 van het onderwijs-en examenreglement 2022-2023 van verwerende partij luidt, voor zover hier relevant, als volgt:

“§ 3 Het verzoekschrift dient op straffe van onontvankelijkheid te omvatten:
a. naam en adres van de indienende student;
b. een e-mailadres waarop de indiener tijdens de lopende procedure te bereiken is;
c. de dagtekening;
d. een omschrijving van de beslissing waartegen het beroep gericht is;
e. een uiteenzetting van de bezwaren tegen de beslissing (feiten en middelen);
f. een afschrift van de beslissing waarop het beroep betrekking heeft;
g. handtekening van de student.”

De Raad is van oordeel dat dit voorschrift duidelijk is. De niet-ondertekening van een intern beroep moet derhalve worden gesanctioneerd met de onontvankelijkheid van dat beroep.

Daar de ondertekening een voorwaarde is die de decreetgever in artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs zelf heeft ingeschreven als een ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad, kan een dergelijke voorwaarde niet als onwettig of onredelijk worden beschouwd.

De Raad stelt vast dat de modaliteiten voor het instellen van een intern beroep, waaronder de vereiste van de ondertekening van het intern beroepsschrift, samen met de examentuchtbeslissing aan verzoekster zijn meegedeeld.

Het normdoel van de ondertekening bestaat erin dat met zekerheid kan worden vastgesteld dat het intern beroep is ingesteld door de betrokken zelf. De Raad stelt vast dat het intern beroepschrift (zowel de e-mail van 7 februari 2023 als het aangetekend schrijven van dezelfde datum) louter werd onderschreven via tekstverwerking met de voornaam en naam van verzoekster.

Zoals de Raad reeds eerder heeft overwogen (R.Stvb 28 september 2018, nr. 4.427), maakt het manuele karakter een constitutief element uit van een rechtsgeldige gewone handtekening, zodat geen waarde kan worden gehecht aan stempels, afdrukken of andere vormen waarbij die handtekening niet met de hand is gemaakt.

Bijgevolg kan de louter via tekstverwerking geschreven voornaam en naam onderaan de e-mail en het aangetekend schrijven van verzoekster niet met een manuele handtekening worden gelijkgesteld en evenmin, bij gebrek aan bewijs van beveiliging of versleuteling, als een elektronische handtekening worden beschouwd. De getypte voornaam en naam kan door eender wie worden geplaatst en laat niet toe na te gaan wie de werkelijke auteur is (R.Stvb 23 januari 2023, nr. 8.239). De door verzoekster aangebrachte tekens kunnen dan ook niet worden beschouwd als een elektronische handtekening die is gehecht aan of logisch is verbonden met het verzoekschrift dat in elektronische vorm is opgesteld. Het normdoel kan ook niet met voldoende zekerheid worden bereikt door het feit dat het beroepschrift is verzonden vanop een e-mailaccount van de betrokken, ook niet wanneer dat account met een paswoord zou zijn afgeschermd.

Verzoekster heeft aldus nagelaten haar intern beroep te ondertekenen. Verzoekster heeft ook niet, zoals zij ook zelf erkent, dit vormgebrek binnen de oorspronkelijke beroepstermijn geregulariseerd. Dat verzoekster hierop niet eerder werd gewezen, kan evenmin aan verwerende partij worden verweten. Verwerende partij heeft de vormvereisten voor het instellen van een intern beroep correct aan verzoekster meegedeeld en heeft de beslissing op intern beroep bovendien ook genomen binnen de in artikel 187, §1 van haar onderwijs- en examenreglement voorziene termijn.

In het licht van de artikelen 185 en 187, §1 van het onderwijs-en examenreglement 2022-2023 besliste de beroepscommissie bijgevolg terecht tot de onontvankelijkheid ervan.

Wanneer de geldende norm – te dezen 185, §3 van het onderwijs- en examenreglement – in een sanctie op de niet-ondertekening voorziet, dan moet die worden toegepast, ook wanneer die sanctie bestaat uit de onverbiddelijke onontvankelijkheid van het beroep (J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 490).

Aangezien verzoekster het intern beroep niet op regelmatige wijze heeft uitgeput, is het beroep bij de Raad niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.312 van 22 maart 2023 in de zaak 2023/0098

In zake: Lian GEBRUERS
Woonplaats kiezend te 2430 Laakdal
Gastenhuis 6

Tegen: UC LIMBURG
Woonplaats kiezend te 3590 Diepenbeek
Agoralaan Gebouw B bus 1

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 22 maart 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de orthopedagogie’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘R-Stage 2 (sem 1)’ bekomt verzoekster een examencijfer van 8/20.

Verzoekster stelde op datum van 8 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 februari 2023 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail en aangetekend schrijven van 23 februari 2023 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 maart 2023 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij merkt in haar *antwoordnota* op dat het verzoekschrift bij de Raad niet werd ondertekend door verzoekster. Zij wijst erop dat op grond van artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs het verzoekschrift bij de Raad op straffe van onontvankelijkheid, moet worden ondertekend door de verzoekende partij. Dit werd volgens verwerende partij ook bevestigd in de recente rechtspraak van de Raad. Verwerende partij vraagt om deze reden dan ook om het extern beroep af te wijzen.

In haar *wederantwoordnota* geeft verzoekster aan dat het voor haar onduidelijk was wat er juist moest gebeuren na de bemiddeling. Zij heeft hieromtrent ook contact opgenomen met de interne beroepsinstantie maar heeft hierop geen antwoord gekregen. Daarnaast heeft verzoekster ook ADD waardoor zij zich moeilijk kan concentreren. Verzoekster heeft daarom de beschrijving van de verdere stappen niet goed begrepen waardoor zij ook heeft nagelaten om haar extern beroep te ondertekenen. Verzoekster meent evenwel dat het beroep tijdig werd ingesteld en voldoende gemotiveerd zodat verwerende partij zich voldoende heeft kunnen verweren.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoeksters verzoekschrift niet is ondertekend, iets wat verzoekster ook niet ontkent. De Raad stelt bovendien vast dat ook de modaliteiten voor het instellen van een extern beroep, waaronder de vereiste van de ondertekening van het extern beroepschrift, samen met de beslissing van de interne beroepsinstantie aan verzoekster zijn meegedeeld. Verder kan wat verzoekster hierover uiteenzet in haar wederantwoordnota evenmin als “overmacht” worden beschouwd waardoor het gemis aan ondertekening desgevallend zou kunnen worden verschoond.

De exceptie is gegrond. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau	secretaris
-----------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.326 van 29 maart 2023 in de zaak 2023/0091

In zake: Gert-Jan VANHAELEWYN
 woonplaats kiezend te 8970 Poperinge
 Busseniershof 74

tegen:

KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES ZUID
woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Doorniksesteenweg 145

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 23 februari 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepscommissie van de Katholieke Hogeschool Vives Zuid van 17 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Virtualisatie’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 29 maart 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Graduaat Systeem- en Netwerkbeheer’. Verzoeker geniet bijzondere faciliteiten.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Virtualisatie’. Hij bekomt daarvoor een examencijfer van 9/20.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 20 november 2022 een beroep in bij de interne beroepscommissie van Vives Zuid. De interne beroepscommissie van Katholieke Hogeschool Vives Zuid beslist, na verzoeker, docent M.D. en de ombud te hebben gehoord, op 7 december 2022 om dit beroep ongegrond te verklaren.

Verzoeker stelt tegen die beslissing op 10 december 2022 een annulatieberoep in bij de Raad.

Bij arrest nr. 8.236 van 23 januari 2023 verwerpt de Raad dat beroep als deels onontvankelijk en deels ongegrond.

Tijdens de doorlooptijd van de voormelde procedure bij de Raad, met name op 17 januari 2023, vindt de tweede examenkans voor het opleidingsonderdeel ‘Virtualisatie’ plaats.

Verzoeker blijft daarbij afwezig. Hij behoudt het eerder behaalde examencijfer van 9/20.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 31 januari 2023 een intern beroep in bij de beroepscommissie. Verzoeker voert aan:

“Tegen vak:
Virtualisatie.
Gezien dat de externe procedure lopende was kon geen uitsluitsel worden gegeven of de 2^e kans nodig was.
De zaak was op 20/01/2023
Het herexamen op 17/01/2023
Het arrest is ontvangen op 23/01/2023 16:37.
Er is ook geen bewijs dat er een examen is afg genomen.”

De beroepscommissie hoort verzoeker op 14 februari 2023, en beslist op 17 februari 2023 om het beroep als ongegrond te verwerpen. De beroepscommissie overweegt dat noch uit het onderwijs- en examenreglement, noch uit de Codex Hoger Onderwijs volgt dat een intern beroep of een beroep bij de Raad schorsende werking heeft, en dat verzoeker zich niet heeft

geïnformeerd voorafgaand aan zijn beslissing om niet aan de tweede examenkans deel te nemen.

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Ondertekening van het beroep

De Raad stelt vast dat het beroep dat verzoeker heeft ingediend, niet is ondertekend, wat inzake de ontvankelijkheid ervan vragen doet rijzen in het licht van artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs.

Teneinde de tegenspraak te waarborgen, is aan partijen een bijkomende termijn tot 21 maart 2023, 12u00, verleend om hierover standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt in een e-mail van 17 maart 2023 dat verwerende partij inzake de ondertekening van het beroep geen opmerking heeft gemaakt in haar antwoordnota, en dat de Raad de ontvankelijkheid moet beoordelen alvorens een procedurekalender op te stellen. Verzoeker beroept zich er tevens op dat hij geen sociale ondersteuning van verwerende partij heeft gekregen bij het instellen van zijn beroep, terwijl hij recht heeft op studiebegeleiding, redelijke aanpassingen en hulp. Dat verwerende partij ter zake in gebreke is gebleven, is voor verzoeker bewijs van een discriminatoire behandeling.

Verzoeker beklaagt zich ook over stagecontracten waarin geen redelijke aanpassingen zijn opgenomen.

Verwerende partij deelt in een e-mail van 21 maart 2023 mee dat zij in hoofdorde de onontvankelijkheid van het beroep vordert, bij gebreke aan ondertekening ervan.

Beoordeling

De Raad stipt vooreerst aan dat het hier voorliggende opleidingsonderdeel ‘Virtualisatie’ geen stage bevat, en dat verzoekers kritiek dat stagecontracten geen redelijke aanpassingen bevatten bijgevolg niet tot de onregelmatigheid van de bestreden beslissing kan doen besluiten.

In dat opzicht is de grief niet ontvankelijk.

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

“§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren. Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.”

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoekers verzoekschrift niet is ondertekend.

De argumenten die verzoeker aanvoert, kunnen de Raad niet ervan overtuigen dat er sprake is van overmacht, of dat er andere redenen zijn om aan de ontvankelijkheidsvoorwaarde van het voormelde artikel voorbij te gaan.

De Raad wijst er vooreerst op dat noch uit de procedurevoorschriften zoals opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs, noch uit enige andere aan de Raad bekende wetskrachtige norm, volgt dat de Raad de ontvankelijkheid van een bij hem ingediend beroep moet onderzoeken voorafgaand aan het opstellen van een procedurekalender, uitgezonderd de bijzondere procedure inzake rechtsmacht en bevoegdheid die is bedoeld in artikel II.301, §1, tweede tot vierde lid van de voormelde Codex en die te dezen niet van toepassing is.

Uit het opstellen van een procedurekalender, zijnde een handeling die niet uitgaat van de Raad maar van het secretariaat, kan niet worden afgeleid dat het verzoekschrift ontvankelijk is of ontvankelijk zal worden verklaard.

De ondertekening van het verzoekschrift raakt bovendien aan de openbare orde, reden waarom de Raad de naleving van dit vormvoorschrift desnoods ambtshalve onderzoekt. Het feit dat een verwerende partij in haar antwoordnota ter zake geen exceptie opwerpt, heeft derhalve evenmin tot gevolg dat het verzoekschrift in dat opzicht ontvankelijk is *c.q.* moet worden verklaard.

Waar verzoeker aanvoert dat hij recht heeft op studiebegeleiding, hulp en redelijke aanpassingen, moet de Raad vooreerst vaststellen dat verzoeker geen enkel stuk neerlegt waaruit de aard of omvang blijkt van de ondersteuning waarop verzoeker stelt recht te hebben. Met wat verzoeker niet voorlegt, kan de Raad geen rekening houden.

Die vaststelling daargelaten, moet worden opgemerkt dat in het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij ‘redelijke aanpassingen’ (artikel 93) betrekking hebben op onderwijs- en examenfaciliteiten en niet op ondersteuning bij het instellen van een beroep bij de Raad. Verzoeker maakt niet aannemelijk dat de door hem aangehaalde ‘studiebegeleiding’ tot een andere conclusie leidt.

Verzoeker overtuigt er niet van dat hij omwille van overmacht niet in staat was om zijn beroepschrift te ondertekenen – waarbij de Raad louter ten overvloede ook vaststelt dat verzoekers eerdere beroep van 10 december 2022 niet wegens het gemis aan ondertekening werd afgewezen.

De Raad ziet ook geen bewijs van een discriminatoire behandeling die in verband staat met het decretale voorschrift inzake de ondertekening van het beroep.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

B. Vermelding van middelen

Louter ondergeschikt wijst de Raad op het volgende.

Artikel II.294, §2, derde lid, 4° van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat het bij de Raad ingediende verzoekschrift “een feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren” vermeldt.

Zoals hij reeds meermaals heeft bevestigd, is de Raad zich er terdege van bewust dat de decreetgever bij de totstandkoming van de procedurevoorschriften ervoor heeft geopteerd om te voorzien in een laagdrempelige toegang tot de rechter, waarbij formalisme wordt vermeden en de aan de bestreden beslissing tegengeworpen onregelmatigheden niet op straffe van onontvankelijkheid juridisch moeten worden gekwalificeerd (*Parl. St. VI.P. 2003-2004*, nr. 1960/1, 25). De procedure leunt aldus, binnen de grenzen van het bestuurlijk procesrecht, aan bij *da mihi factum, dabo tibi ius* (geef mij de feiten, ik geef u het recht).

De steller van het ontwerp van decreet heeft daar echter in dezelfde adem aan toegevoegd (*Parl. St. VI.P. 2003-2004*, nr. 1960/1, 25):

“Het is evenwel evident dat dergelijk middel niet kan bestaan uit een loutere bewering of mededeling of uit het uiten van twijfel. Het mag duidelijk zijn dat, indien niet wordt voldaan aan deze vereiste, het beroep niet op ontvankelijke wijze kan worden aangenomen. Dit vloeit voort uit de beginselen inzake behoorlijke rechtsbedeling. De rechten van verdediging houden in dat een partij op de hoogte wordt gebracht van de aard en de redenen van de feiten die haar ten laste worden gelegd, wat niet het geval is bij een verzoekschrift dat niet de redenen van het beroep (hoe summier omschreven ook) doet kennen.”

De Raad wijst er vervolgens op dat enkel de bestreden beslissing het voorwerp van het beroep uitmaakt. Het is derhalve tegen díe beslissing dat verzoeker zijn grieven moet richten, om de Raad ervan te overtuigen dat die beslissing onregelmatig is. Ook al staat de decreetgever toe dat het beroep bij de Raad wordt beschouwd als een laagdrempelige procedure, dit neemt niet weg eensdeels dat de kritiek moet zijn gericht tegen de beslissing die het voorwerp van het debat uitmaakt en anderdeels dat er conform artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs wel sprake moet zijn van ‘ingeroepen bezwaren’, wat betekent dat loutere beweringen of het uiten van twijfel niet volstaan.

In de mate dat verzoeker louter zijn verzoekschrift op intern beroep herhaalt, is er van enige kritiek op de bestreden beslissing geen sprake. In dat opzicht is het beroep niet ontvankelijk.

Verzoeker voegt vervolgens slechts één zin toe, met name:

“het onderwijs(-) en examenreglement vermeld[t] daarover geen enkele zaak no[ch] opschorting no[ch] hoe dan ook.”

Daarmee herhaalt verzoeker slechts wat de beroepscommissie heeft vastgesteld en geoordeeld, met name dat het onderwijs- en examenreglement of de Codex Hoger Onderwijs geen opschortende werking verlenen aan een (interne of externe) beroepsprocedure.

Ook in dat opzicht is het beroep bij gebrek aan middelen niet ontvankelijk.

Voor zover ten slotte, louter ondergeschikt, verzoekers parafrase van de bestreden beslissing zou moeten worden begrepen als een kritiek op die beslissing – of als de bewering dat een beroep bij de Raad opschortende werking heeft inzake de organisatie van de tweede examenzittijd omdat het onderwijs- en examenreglement het tegendeel niet *expressis verbis* bepaalt – is de Raad van oordeel dat het middel alleszins ongegrond is.

Geen enkele positiefrechtelijke norm, noch enig beginsel van behoorlijk bestuur, heeft in beginsel tot gevolg dat een tweede examenkans van rechtswege wordt uitgesteld of ‘gereserveerd blijft’ omdat de student een intern of extern beroep heeft ingesteld tegen de beoordeling van de eerste examenkans.

Het stilzwijgen van het onderwijs- en examenreglement doet dus ook niet in die zin besluiten.

Ook in dit opzicht is het beroep onontvankelijk, minstens ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 29 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.327 van 29 maart 2023 in de zaak 2023/0094

In zake: Phebe SNAUWAERT
woonplaats kiezend te 1790 Afligem
De Mattein 53D

tegen:

ODISEE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefanie De Proost
kantoor houdend 1000 Brussel
Antoine Dansaertstraat 92

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 februari 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 2 februari 2023 en van de beslissing van de interne beroepsinstantie van Odisee van 22 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de quatering ‘NA’ voor het opleidingsonderdeel ‘Stage in Vlaanderen regulier traject 3’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 29 maart 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Stefanie De Proost, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het kleuteronderwijs’.

Tot verzoeksters curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Stage in Vlaanderen regulier traject 3’. Een tekort voor dit plichtvak kan niet worden getolereerd en er is niet voorzien in een tweede examenkans.

De stage bestaat uit een ‘differentiatiestage’ en een ‘actieve stage’. Voor de differentiatiestage is verzoekster geslaagd; deze valt buiten het debat van huidig beroep.

Voor de actieve stage legt verzoekster twee stages af: eerst in een tweede kleuterklas (van 26 september tot 7 oktober 2022) en vervolgens in een eerste kleuterklas (van 28 november tot 23 december 2022 en van 9 januari tot 20 januari 2023).

Voor de eerste stage ligt een eerste beoordeling voor van docent S.R. (lesbijwoning 28 september 2022). Zij beoordeelt de basiscompetenties als volgt: FG1 (‘De leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen’) en FG3 (‘de leraar als inhoudelijk expert’) als ‘zwak’; FG2 (‘De leraar als opvoeder’) als ‘goed’, en FG 4 (‘De leraar als organisator’), FG5 (‘De leraar als onderzoeker/innovator’), FG6 (‘De leraar als partner van ouders/verzorgers’), FG7 (‘De leraar als lid van een team’) en FG8 (‘De leraar als partner van externen’) als ‘voldoende’.

Docent F.V.K. (lesbijwoning 4 oktober 2022) komt vervolgens tot de volgende beoordeling: FG1 en FG3 ‘zwak’, FG2 ‘goed’ en FG 4 en 5 ‘voldoende’.

De stagementor geeft globaal een voldoende, maar stipt een aantal deelaspecten aan als ‘zwak’ en geeft ook verschillende werkpunten aan.

De leergroepbegeleider maakt een evaluatief syntheseverslag op, waarin de basiscompetenties FG1 en FG3 als ‘zwak’ worden beoordeeld, en de andere basiscompetenties als ‘voldoende’, wat resulteert in een score van 8/20.

De tweede stage wordt beoordeeld door docente I.V.R., die na een bezoek op 7 december 2022 de basiscompetenties FG1 en FG3 als ‘zwak’ aanmerkt, en de basiscompetenties FG2, FG4 en FG5 als ‘voldoende’.

Leergroepbegeleider B.D.J. bezoekt verzoekster op 20 december 2022. Zij beoordeelt de basiscompetenties FG1, FG3 en FG4 als ‘zwak’ en de basiscompetenties FG2 en FG5 als ‘voldoende’.

De stagecoördinator, D.V.R., bezoekt verzoekster op 10 januari 2023 en beoordeelt de basiscompetenties FG1 en FG3 als ‘zwak’, FG2 als ‘goed’ en FG4 en FG7 als ‘voldoende’.

Op het ogenblik van het bezoek van de stagecoördinator resten er nog tien dagen in de tweede stage. Daags nadien, op 11 januari 2023, zendt verzoekster het volgende bericht aan haar leergroepbegeleider:

“Beste mevrouw

Gisteren is [D.V.R.] bij mij op bezoek geweest. Zij wist mij op het einde van het gesprek ook te vertellen dat ik het dit jaar niet zal halen. Zij ging u hier nog van op de hoogte brengen en vertelde mij ook dat ik nu nog 3 opties had i.v.m. de stageperiode.

1. Stage afmaken en eindigen op 20 januari
2. Stoppen met stage en NA op mijn examenresultaten krijgen
3. Of kiezen om samen met mijn juf over te gaan op volledige teamteaching om zo de laatste week nog te kunnen leren van mijn juf

In samenspraak met mijn juf heb ik dan ook gekozen om voor het laatste te kiezen en mijn stage af te werken maar te gaan voor teamteaching. [D.] liet mij ook weten dat het niet meer nodig was om een eindgesprek te houden maar blijkt dat u hier zelf nog niet van op de hoogte was.

Ook heb ik besloten om na de stage even mijn opleiding stop te zetten en een andere richting uit te gaan. Hopelijk kan ik op deze manier echt te weten komen wat ik wil en of het onderwijs iets is dat ik zou missen of niet. Ik zou u toch willen bedanken voor alle hulp en steun die ik van u gekregen heb doorheen de stage.”

Op het eerste gezicht op gespannen voet daarmee staand, is de e-mail die de moeder van verzoekster diezelfde 11 januari 2023 verzendt aan de ombud, en waarin zij zich beklaagt over onvoldoende betrokkenheid van docenten, een tekortschietende stagebegeleiding en verschillen in visie tussen stagebegeleiders. Hierop volgt een gesprek met de ombud, verzoekster en haar moeder op 20 januari 2023 en communicatie tussen de ombud en het opleidingshoofd op 31 januari 2023.

De stagementor duidt in haar eindbeoordeling heel wat deelcompetenties aan als ‘zwak’, en besluit bij minstens vier competenties dat verzoekster ‘mits co-teaching’ voldoende kan behalen. In het uitgeschreven besluit luidt het dat verzoekster de capaciteiten heeft om juf te worden, maar onder begeleiding van co-teaching.

In het syntheseverslag worden de competenties FG1 en FG3 als ‘zwak’ beoordeeld. De algemene beoordeling voor de ingroeistage luidt:

“Tijdens de lange periode van de ingroeistage stelden we vast dat bij elk uitgewerkt BC dezelfde werkpunten terugkwamen: zowel in het uitdenken (FG3: leraar als inhoudelijk expert) als in het uitvoeren (FG1: leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen) van een aanbod sloot je te weinig aan bij de leer- en ontwikkelingsnoden van de kinderen. Tijdens reflectie- en feedbackmomenten communiceerde je open en eerlijk over de moeilijkheden die je ervarde. Je toonde daarbij een duidelijke wil om werkpunten aan te pakken. Wanneer een nieuw thema zich aandiende, bleek het voor jou echter te complex om de gekregen feedback en tips te transfereren naar die nieuwe context. Je kreeg jouw werkpunten daardoor niet weggewerkt.

Nadat je – op eigen verzoek – nog een bijkomend derde stagebezoek kreeg waarin dezelfde terugkerende werkpunten werden vastgesteld, besluit je – in overleg – de stage in teamteaching met de mentor af te ronden.”

De ingroeistage wordt gequoteerd met ‘NA’, met daarbij de volgende motivering:

“De stageprestatie voldoet niet. We zien geen positieve evolutie en schatten in dat er bij jou onvoldoende groeipotentieel aanwezig is om de vereiste doelen op een aanvaardbare termijn te verwerven. We raden je aan om grondig na te denken over jouw studiekeuze. We gaan hierover graag met jou in gesprek.”

De proclamatie vindt plaats op 2 februari 2023. Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 6 februari 2023 stelt verzoekerster een intern beroep in:

“Ik ondergetekende, Phebe Snauwaert, ben ingeschreven in het academiejaar 2022-2023 aan de hoger onderwijsinstelling Odisee - Campus Aalst, Kwalestraat 154, 9320 Aalst voor de opleiding ‘Bachelor in Kleuteronderwijs’.

Met dit verzoekschrift stel ik een intern beroep in tegen:

- het ontzeggen van verdere toegang tot een opleidingsonderdeel (Artikel 100)
- een individuele beslissing (Artikel 101)

Het diploma kleuteronderwijs wordt mij na een modeltraject van 4 jaar (2019 tot heden) niet toegekend op basis van onvoldoende basiskennis en beperkt groeipotentieel. Deze beslissing werd mij medegedeeld op donderdag 02/02/2023 rond 18u30.

Om u een beter beeld te kunnen geven betreffende mijn situatie, ben ik zo vrij u het verloop van mijn voorbije campusjaren kort toe te lichten. Ik wens dan ook duidelijk te stellen dat mijn verzoek tot beroep zich enkel beperkt tot campusjaar 2022-2023.

Mijn volledige studentenperiode is niet zonder slag of stoot verlopen. Kort na de start van mijn 1^e jaar in 2019, werden wij allen geconfronteerd met het welgekende Covid19-virus.

Het schakelen van normaal lesgeven naar digitaal, heb ik (en vele van mijn medestudenten) als zeer slecht ervaren. Verschillende docenten namen weinig of geen actie, er werd ook amper digitaal lesgegeven. Dit ongenoegen lieten wij reeds weten in ons schrijven van 13/05/2020. In het antwoord hierop bevestigt men dat verschillende lessen en stages noodgedwongen zijn weggevallen (Zie bijlage 1). Stages en observatiemomenten die, achteraf bekijken, cruciaal en fundamenteel waren. De basis om een reëel beeld te geven van de verwachtingen op de werkvlakte. Dit gemis diende ik te compenseren met filmpjes, online oefeningen en vooral veel zelfstudie. Dat praktijkpedagogen wekelijks contact opnamen om onze bezorgdheden weg te nemen, was misschien voorzien in de procedure, maar werd in de praktijk amper tot niet toegepast. Vragen werden niet of te laat beantwoord.

Verschillende studenten, binnen mijn richting, hebben hierdoor vroegtijdig afgehaakt. Tot op heden, moet ik jammer genoeg nog steeds vaststellen dat begeleiding binnen Odisee Aalst een werk punt is. Ondanks mijn vragen naar meer verdiepende begeleiding of extra tips om mijn aanpak beter of anders te doen, heb ik vaak het gevoel gehad niet gehoord te worden. Op eigen initiatief ging ik dan soms te rade bij medestudenten.

Tijdens het campusjaar 2021-2022 worstelde ik met gezondheidsproblemen (maag/darmen/gal) waardoor ik enkele medische ingrepen heb moeten ondergaan. Ik probeerde mijn ziekenhuisopnames in die mate te regelen dat mijn stageperiodes hier niet zouden onder lijden. Als ik ondanks mijn inzet dan toch een extra begeleidingsmoment vroeg, omdat ik op het voorziene moment gehospitaliseerd was, kreeg ik geen gehoor bij de docente. Ik had mijn kans gehad, was haar antwoord.

Naast onvoldoende begeleiding en weinig betrokkenheid van de stagebegeleider(s) werden stage bezoeken ook vaak op ongelukkige moment gekozen, bijvoorbeeld:

- De laatste dag van een stageweek na de laatste speeltijd
- De eerste dag nadat het thema werd gewisseld (toen in het midden van de week)
- Eerste dag na een verlengd weekend tijdens de turnles, welke op verplaatsing was.
 - Ondanks het tijdig doorsturen van mijn agenda, koos mevrouw [R.S.], net dit moment als observatiemoment. Bij het betreden van de klas was zij bovendien verwonderd dat wij niet aanwezig waren. Zij koos er toen voor om haar boodschappen te doen in plaats van zich te verplaatsen naar de turnzaal, welke op amper 5 minuten van de school verwijderd was.

Wij hebben ons ongenoegen/klacht hierover uitvoerig omschreven in een mail van 11/01/2023 gericht aan de ombudsdiens van Odisee Aalst (Zie bijlage2). Een extra gesprek met mevrouw [C.B.] werd georganiseerd op 20/01/2023. Mijn argumenten werden genoteerd en nader besproken met het opleidingshoofd. Er zou een onderzoek opgestart worden. Het resultaat hierover werd mij nog niet gecommuniceerd. Over mijn opmerking dat 3 medestudentes een klacht tegen mevrouw [R.S.] hadden opgestart zou mevrouw [C.B.] zich eveneens informeren. Mogelijk volgt hierover geen communicatie naar mij.

Zoals u in de synthese ‘actieve stage + ingroeistage’ van 01/2023 kan vaststellen (Zie bijlage 3) heb ik voor de ingroeistage geen punten gekregen. Het resultaat ‘NA’, na een volledig afgewerkte stage is voor mij onaanvaardbaar en maakt bijgevolg deel uit van deze betwisting. Er werd namelijk 2 weken vóór het einde van mijn stage beslist dat ik mogelijk niet zou slagen. Er zou ook geen observatie plaatsvinden. Indien ik het nog zag

zitten kon ik de resterende 2 weken in teamteaching volgen. Ondanks de teleurstelling koos ik voor de teamteaching. Ik zou hiervoor wel een score krijgen (waarschijnlijk een onvoldoende). Deze punten kreeg ik dus niet. Nu blijkt dat net de teamteaching de reden is van mijn resultaat.

Gezien er geen observatie is geweest, heeft men met de bevindingen van de stagementor geen rekening gehouden. Zoals u kan lezen in dit verslag (zie bijlage 4) is ook de mentor van mening dat ik basis begeleiding heb gemist, maar gelooft zij wel in mijn capaciteiten als juf.

Nooit werd mij aangegeven dat mijn groeipotentieel onvoldoende was om succesvol te kunnen slagen als leerkracht, integendeel zowel stagebegeleiders maar vooral stagementoren gaven steeds aan in mij een ideale leerkracht te zien, uiteraard met verbeterpunten.

De competentie waar ik voornamelijk onvoldoende groei heb kunnen tonen is ‘leraar als inhoudelijk expert’ (zie bijlagen 5 t.e.m. 12). Mijn schriftelijke communicatie werd ook af en toe als verbeterpunt aangehaald. Echter wat dat betreft, dien ik mee te geven dat in 2013 dyslexie/dysorthografie bij mij werd vastgesteld (zie bijlage 13). Door intensieve logopedie werden mij tips aangeleerd om hiermee om te gaan, echter het probleem zal nooit volledig verdwijnen. Deze beperking was bij mijn inschrijving in 2019 gekend. Ook hier werd geen rekening mee gehouden.

Zoals het examenreglement van Odisee voorziet in Artikel 28, kan een niet-bindend studieadvies worden besproken met de student bij een studie-efficiëntie lager dan 60%. Waarom werd dit nooit eerder met mij besproken? Bij een optimale begeleiding zouden mijn competenties, of het ontbreken ervan, sneller ontdekt zijn en had ik eerder een ander studiekeuze kunnen overwegen.

Nu, na 4 jaar, krijg ik het advies om grondig na te denken over mijn studiekeuze. De tip om aanvullend een 7^e jaar BSO te overwegen, heeft mij dan ook enorm geschockeerd. Na deze vernedering heb ik in een vlaag van opwelling en teleurstelling aangegeven te twijfelen over mijn keuze. Dat dit in mijn laatste verslag wordt vermeld is niet correct.

Conclusie: Als basisbegeleiding aan de oorzaak ligt van mijn beperkte groei, kan ik enkel vaststellen dat dit onvoldoende was ontwikkeld tijdens mijn eerste 2 campusjaren. De docenten, waarvan ik veronderstel over voldoende inzicht en ervaring te beschikken, hadden mij beter op dat moment aangeven om na te denken over mijn keuze of hadden toen extra begeleiding moeten voorzien. Bijvoorbeeld een extra stage in teamteaching buiten de verplichte stageperiodes. Een uitzonderlijke situatie zoals Covid19 (met al de gekende beperkingen) had moeten resulteren in uitzonderlijke maatregelen. Deze heb ik sterk gemist.

Rekening houdende met het feit dat er reeds een nakend tekort is aan leerkrachten en vanuit mijn overtuiging dat ik mits voldoende praktische ervaring een geschikte leerkracht kan zijn, hoop ik alsnog om mijn resultaten te onderwerpen aan een objectieve evaluatie rekening houdende met mijn argumenten.

Aanvullend wens ik beroep te doen op uw menselijk inzicht en empathie om toch een deliberatie door te voeren of om mij de kans te geven mijn diploma te behalen op basis van het reeds behaalde resultaat.”

De interne beroepsinstantie verklaart dit beroep op 22 februari 2023 deels onontvankelijk en deels ongegrond.

“[...]

4.3. Wat betreft de grieven van de Studente betreffende de begeleiding die ze in de voorgaande academiejaren kreeg:

Hoewel de Studente in haar beroepsverzoekschrift zelf aangeeft dat haar beroep zich beperkt tot het huidige academiejaar 2022-2023, schetst ze toch het verloop van de voorgaande academiejaren, waarbij ze zich beklaagt over de aard van de begeleiding die haar doorheen deze jaren geboden werd.

De Interne Beroepsinstantie gaat hier slechts in beperkte mate verder op in, gezien deze grieven – voor zover deze al als bewezen zouden worden beschouwd – uiteraard veel eerder geformuleerd hadden moeten worden.

De Studente heeft echter naar aanleiding van de resultaten die ze de voorgaande academiejaren behaalde nooit enig beroep ingesteld.

Waar de Studente wijst op een beweerd gebrek aan begeleiding doorheen de voorgaande jaren zijn deze grieven dan ook slechts in beperkte mate relevant voor de beoordeling van het beroep dat de Studente thans heeft ingesteld tegen het resultaat dat ze dit academiejaar behaalde voor het OPO Stage in Vlaanderen regulier traject 3.

4.3.1. Wat betreft het academiejaar 2019-2020:

De opleiding ontkent niet dat studenten gedurende het academiejaar 2019-2020 weinig kansen hebben gekregen om te observeren en stage te lopen.

De opleiding zag zich op dat ogenblik echter geconfronteerd met onvoorzien omstandigheden, nl. de uitbraak van de corona-pandemie en de door de federale overheid opgelegde veiligheids- en gezondheidsmaatregelen, met algehele lockdowns en sluiting van scholen tot gevolg.

Het kan de opleiding thans moeilijk ten kwade worden geduid dat studenten in die periode onvoldoende klaservaring hebben kunnen opdoen.

De opleiding stelt alles in het werk te hebben gesteld om studenten te ondersteunen, door te werken met kennisclips, digitale leerpaden, online lessen e.a. en ontkent formeel dat studenten tijdens de corona-periode geen antwoorden zouden hebben gekregen op de vragen die ze stelden alsook dat praktijkpedagogen in die periode geen contact zouden hebben opgenomen met hun studenten.

De stages zelf dienden noodgedwongen te worden vervangen door alternatieve opdrachten middels gebruik van lesopnames en filmfragmenten.

De opleiding was/is zich daarbij ten volle van bewust van het feit dat deze lesopnames en filmfragmenten, de ervaringen die studenten onder normale omstandigheden in een reële

klascontext opdoen, niet volledig konden/kunnen vervangen. Precies om die reden werd in het daaropvolgende academiejaar 2020-2021 beslist om voor studenten in de tweede opleidingsfase een bijkomende – beoordelingsvrije – inloopstage van 2,5 dagen te voorzien. Op die manier wilde de opleiding de stap naar een volledige week zelfstandig voor de klas staan minder groot maken.

De Studente was – met uitzondering van de tolerantie die ze heeft ingezet voor het OPO ‘Godsdienstige ontwikkeling 1.2’ – geslaagd voor de theoretische vakken van de eerste opleidingsfase en kan moeilijk ontkennen dat in de tweede opleidingsfase (academiejaar 2020-2021) voorzien werd in een extra stageperiode om het gemis aan observatie- en oefenkansen die de studenten tijdens de eerste opleidingsfase (academiejaar 2021-2022) hadden (moeten) ervaren te kunnen compenseren.

Het is dan ook niet duidelijk wat de Studente de opleiding thans precies nog verwijt.

Zo mag ook niet vergeten worden dat de covid-19 pandemie, zeker in de beginfase, ook voor de opleiding een situatie van overmacht uitmaakte.

Het middelonderdeel is niet relevant voor de beoordeling van het beroep, kan minstens niet overtuigen om de examenbeslissing te herzien.

4.3.2. Wat betreft het academiejaar 2021-2022

De Studente stelt dat ze in academiejaar 2021-2022 met gezondheidsproblemen (maag, darmen, gal) worstelde waardoor ze enkele medische ingrepen zou hebben moeten ondergaan.

Ze zou steeds getracht hebben om haar ziekenhuisopnames zo te regelen dat haar stageperiodes hier niet onder zouden lijden en stelt dat ze geen gehoor zou hebben gekregen wanneer ze dan toch een extra begeleidingsmoment vroeg omdat ze de geplande begeleiding zou hebben moeten missen omwille van hospitalisatie.

Ook hier ontket de opleiding dat de Studente na haar medische ingrepen geen gehoor zou hebben gekregen bij de docent en biedt de opleiding aan om de gevoerde (mail)communicatie met de Studente aan te leveren.

De Interne Beroepsinstantie is echter van mening dat deze informatie niet relevant is voor de beoordeling van huidig beroep.

De Studente heeft naar aanleiding van het resultaat dat ze vorig jaar voor de stage behaalde immers geen beroep ingesteld. Zij was met andere woorden akkoord met de beoordeling die ze kreeg en heeft de begeleiding die haar in aanloop naar dat resultaat geboden werd niet verder in vraag gesteld.

Het is weinig ernstig om zich nu nog te gaan beklagen over specifieke begeleidingsmomenten in het voorgaande academiejaar 2021-2022, waar de stage dit jaar volledig werd hernomen en de Studente hierbij alle nodige begeleiding heeft gekregen (zie verder).

Het middelonderdeel is niet [ter zake] dienend, kan minstens niet overtuigen om de examenbeslissing te herzien.

De Studente beklaagt zich verder over de zgn. ongelukkige momenten waarop de verschillende stagebezoeken werden ingepland.

Er bestaat nochtans niet zoiets als een ‘ongelukkig moment’ om een stagebezoek af te leggen. Zeker niet in de derde opleidingsfase waar studenten moeten aantonen dat zij zelfstandig voor de klas kunnen staan en volledig autonoom een doordacht weekschema kunnen opstellen en tot uitvoering brengen.

De opleiding wijst er wat dat betreft op dat de Studente tijdens academiejaar 2021-2022 vijf stagebezoeken van drie verschillende docenten (leergroepbegeleider en vakdocenten) heeft gekregen en dat elk stagebezoek standaard van speeltijd tot speeltijd verloopt.

Dat laat de bezoekende leergroepbegeleiders en docenten toe voldoende variatie in activiteiten te zien: variatie in werkform (klassikaal werken versus in kleinere groepen of individueel werken), in dag en dagdeel (op verschillende momenten in de week of de dag, bij de start, middenin of aan het eind van een thema), enz. Hierdoor krijgt de opleiding een genuanceerd beeld van de competenties van een student.

Dat is ook bij de Studente telkens zo gebeurd.

Bovendien worden bij deze bezoeken niet enkel de interacties tussen student en kleuters geobserveerd en geëvalueerd, maar worden ook de lesvoorbereidingen, het aanwezige activiteiten- en materialenaanbod, de algemene klasorganisatie, de communicatie met de mentor en de hogeschool, enz. onder de loep genomen.

In de eindevaluatie worden verder niet enkel de bezoekverslagen in rekening gebracht maak ook nog heel wat andere elementen, waaronder de input van de mentor, de reflecties van de student, de schriftelijke voorbereidingen, het portfolio, de agenda,

De grief van de Studente rond de stagebezoeken die vorig jaar werden afgelegd kan niet overtuigen en is overigens ook niet relevant voor de beoordeling van het beroep.

4.3.3. Wat betreft de opvolging van de klacht die de moeder van de Studente heeft ingediend bij de ombudsdiest

De Studente stelt één en ander uitvoerig beschreven te hebben in een klacht (die door haar moeder) gericht (werd) aan de ombudsdiest, zonder dat het resultaat van het onderzoek haar zou zijn medegedeeld.

De Interne Beroepsinstantie stelt echter vast dat de ombudsdiest en het opleidingshoofd wel degelijk gevolg hebben gegeven aan de klacht, maar dat de ouders van de Studente, hoewel hierop uitgenodigd, niet aanwezig konden zijn bij de nabespreking.

Waar het doel van de klacht erin bestond dat de Studente een her-evaluatie zou krijgen rekening houdende de feedback en begeleiding die de Studente zou gemist hebben, doorkruist huidige beroepsprocedure ook de verder opvolging van de klacht.

Wat dat betreft merkt de Interne Beroepsinstantie op dat:

- de ouders van de Studente evenmin aanwezig waren tijdens de hoorzitting die door de Interne Beroepsinstantie georganiseerd werd;
- de Studente zelf eerder berustend reageerde wanneer haar werd uitgelegd waarom zij niet kon slagen, de tekorten, die doorheen de stage binnen de functionele gehelen 1 en 3 werden vastgesteld en uitvoerig beschreven staan in de verschillende bezoeken evaluatieverslagen, werden door de Studente ook niet echt tegengesproken.

Voor het overige verwijst de Interne Beroepsinstantie naar de besprekking van de verschillende grieven van de Studente, hierboven en hierna.

4.4. Wat betreft de grief van de Studente dat ze een score ‘NA’ kreeg na een volledig afgewerkte stage:

De Studente vindt het onaanvaardbaar dat ze een score ‘NA’ kreeg, terwijl ze de stage volledig zou hebben afgewerkt.

De Studente lijkt wat dat betreft echter te vergeten dat:

- uit alle bezoek- en evaluatieverslagen blijkt dat de Studente de competenties binnen de functionele gehelen 1 en 3 niet heeft aangetoond;
- er in redelijkheid kon worden aangenomen dat de resterende stageperiode niet zou toelaten deze tekorten alsnog weg te werken, gezien van studenten wordt verwacht dat ze minstens 2 weken voor het eind van de stage volledig autonoom een (doordacht) weekschema kunnen uitwerken en dat op 10/01/2023, amper 8 stagedagen vóór het eind van de stage, nog steeds niet het geval was;
- de Studente er uiteindelijk zelf voor gekozen heeft (zie ook haar mail van 11/01/2023 hierboven geciteerd) om voor de resterende duur van de stage over te schakelen naar team-teaching.

De keuze voor team-teaching (t.t.z. dat de Studente voor de resterende duur van de stage samen met de mentor zou lesgeven in plaats dat zij volledig zelfstandig voor de klas zou staan) bood het voordeel dat de Studente verdere leerkansen kreeg, maar betekende uiteraard ook dat de Studente hoe dan ook niet (meer) zou kunnen slagen.

De Studente was zich hier naar het oordeel van de Interne Beroepsinstantie wel degelijk van bewust, minstens dient aangenomen dat zij dat behoorde te zijn. Ook het eindgesprek werd immers niet meer ingepland.

Het hoefde dan ook niet te verbazen dat de Studente een score ‘NA’ kreeg. De stage werd immers niet (volledig) volgens de geldende stagemodaliteiten (d.i. zelfstandig functioneren op klasniveau) volbracht. Anders gezegd: de Studente heeft niet aan alle deelevaluaties deelgenomen (het voor de ingroeistage vereiste startniveau is immers zelfstandig kunnen functioneren op klasniveau), zodat een score ‘NA’ werd toegekend.

De score ‘NA’ stemt overeen met een niet-tolereerbare onvoldoende.

Aangezien eventuele tekorten voor het OPO ‘Stage in Vlaanderen regulier traject’ niet kunnen worden getolereerd, is er in wezen geen enkel verschil met een beoordeling waarbij de Studente een score lager dan 10/20 zou hebben gekregen.

Het middelonderdeel is ongegrond, kan minstens niet overtuigen om de examenbeslissing te herzien.

Met de bevindingen van de stagementor werd – in tegenstelling tot hetgeen de Studente beweert – wel degelijk rekening gehouden, waar ook deze wijst op een aantal tekorten.

Het is niet omdat de mentor tegelijkertijd aangeeft dat er sinds de overstap naar co-teaching wel een positieve evolutie merkbaar was, dat deze hiermee zou bedoelen dat de Studente geslaagd zou moeten worden verklaard.

De mentor vermeldde weliswaar dat de Studente volgens haar ‘de capaciteiten heeft om juf’ te worden, maar voegde daar aan toe dat dit (voorlopig) slechts het geval was ‘onder begeleiding co-teaching’.

Ook de mentor is duidelijk van mening dat de Studente aan het eind van haar stage nog steeds veel sturing en begeleiding nodig heeft en met andere woorden nog niet in staat is om op het niveau van een beginnend leerkracht volledig zelfstandig voor de klas te staan. Haar voorstel om studenten die – zoals de Studente – veel begeleiding en sturing nodig hebben, maar door omstandigheden (zie: covid-19) mogelijk wat begeleiding gemist hebben, een contract te bieden om gedurende 6 maanden in co-teaching voor een klas te staan om zo extra ervaringen te kunnen opdoen, betreft uiteraard een aanbod dat niet door Odisee alleen kan worden gedaan.

In ieder geval dient vastgesteld dat de Studente gedurende twee academiejaren op rij niet in staat is gebleken om de tekorten binnen de functionele gehelen 1 en 3 weg te werken. De verschillende verslagen van leergroepbegeleider, bezoekende vakdocenten en mentoren leggen onafhankelijk van elkaar steeds dezelfde pijnpunten bloot, waarbij er (behalve mits co-teaching) geen positieve evolutie merkbaar was.

Ook vorig jaar concludeerde de leergroepbegeleider: “*voorbereiden blijft een probleem. Theorie omzetten naar een krachtig aanbod en doelgerichte begeleiding lukt nog niet zelfstandig.*” De conclusie dit jaar luidt niet veel anders, het gebrek aan positieve evolutie over twee academiejaren heen verklaart waarom de opleiding – na de Studente eerst de nodige tijd en bijkomende oefenkansen, feedback, ondersteuning, begeleiding en tips te hebben geboden – aangeeft dat ze inschat dat er onvoldoende groeipotentieel aanwezig is om de vereiste doelen alsnog op een aanvaardbare termijn te verwerven en de Studente aanraadt om na te denken over haar studiekeuze.

Ook dit middelonderdeel is ongegrond, kan niet overtuigen om de examenbeslissing te herzien.

Waar de Studente stelt dat de competentie waar ze voornamelijk onvoldoende groei zou hebben kunnen tonen deze is van ‘de leraar als inhoudelijk expert’ (FG3) en voor het overige ook af en toe ‘schriftelijke communicatie’ als aandachtspunt zou zijn meegegeven, zonder dat er rekening zou zijn gehouden met de dyslexie/dysorthografie die bij haar werd vastgesteld, lijkt de Studente gemakshalve te vergeten dat:

- er ook een tekort werd vastgesteld binnen de competentie ‘de leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen’ (FG1);
- het ondanks de bij de Studente vastgestelde dyslexie/dysorthografie niet onlogisch is dat de Studente, blijvend werd gewezen op het belang van schriftelijke

- communicatie en het vermijden van spellings-, schrijf- en tikfouten, ook in de latere communicatie met ouders en externen zal de Studente hier immers aandacht voor moeten blijven hebben;
- de schriftelijke communicatie echter niet de oorzaak is van het niet slagen, nu de Studente hiervoor steeds een voldoende kreeg.

Om te slagen voor het OPO wordt verwacht van de student dat hij/zij voor elk van de functionele gehelen van basiscompetenties en attitudes een voldoende haalt. De Studente heeft dit tijdens de actieve stage minstens niet bewezen voor wat betreft de functionele gehelen 1 en 3.

Het middel(onderdeel) is ongegrond.

4.5. Wat betreft de grief van de Studente m.b.t. de weigering tot her-inschrijving:

De Studente beklaagt zich erover dat de mogelijkheid van een niet-bindend studieadvies met haar niet zou zijn besproken, terwijl haar competenties of het ontbreken ervan mits optimale begeleiding, sneller ontdekt zouden zijn en ze sneller een andere studiekeuze zou hebben kunnen overwegen.

De maatregelen van studievoortgangbewaking die aan een student kunnen worden opgelegd, en de afwijkingen die studenten hierop kunnen vragen, worden beschreven onder artikel 27 tot 34 van het Onderwijs- en Examenreglement.

De Studente kwam tot op heden niet in aanmerking voor het opleggen van een dergelijke maatregel.

Wel werd zij over het bestaan daarvan geïnformeerd via de relevante bepalingen van het Onderwijs- en Examenreglement enerzijds en de parafrasserende informatie die daarover na de examenperiode via Toledo door de trajectbegeleider van de opleiding aan elke student bezorgd wordt.

De Interne Beroepsinstantie begrijpt verder niet goed wat de Studente hiermee wil zeggen/bereiken.

Ze schreef zich reeds 2 keer in voor het opleidingsonderdeel, zodat een 3de inschrijving haar in principe volgend academiejaar zal geweigerd worden, maar kan daarop steeds een afwijking vragen volgens de procedure voorzien in art. 34 van het Onderwijs-en Examenreglement.

In de mate het beroep gericht is tegen deze weigering van her-inschrijving, dient te worden vastgesteld dat het beroep op dat vlak voorbarig en dus onontvankelijk is.

4.6. Wat betreft de grief van de Studente dat ze pas na 4 jaar het advies zou hebben gekregen om grondig na te denken over haar studiekeuze

De Studente beklaagt zich over het feit dat ze pas na 4 jaar het advies zou hebben gekregen om grondig na te denken over haar studiekeuze en stelt geschockeerd te zijn geweest door de tip die ze blijkbaar bijkomend kreeg om aanvullend een 7^e jaar BSO te overwegen.

Samen met de opleiding, betreurt de Interne Beroepsinstantie dat de Studente geschockeerd was door het advies dat haar gegeven werd.

De Interne Beroepsinstantie begrijpt dat de teleurstelling bij de Studente (en haar ouders) groot was.

De opleiding acht het haar taak om studenten correct te informeren en studieadvies te geven wanneer blijkt dat een student onvoldoende groepotentieel toont om de vereiste doelen binnen een aanvaardbare termijn te kunnen behalen.

Dat dit advies niet in een eerdere opleidingsfase kon worden gegeven, ligt - naar het oordeel van de Interne Beroepsinstantie – vooral aan het feit dat de Studente het in het bijzonder moeilijk blijkt te krijgen wanneer, zoals voor een stage van de derde opleidingsfase, alles samen komt en van haar verwacht wordt dat ze de kennis, competenties en attitudes kan integreren, verfijnen en uitdiepen in haar klaspraktijk.

Bovendien is het ook zo dat de opleiding, nadat de Studente ook vorig academiejaar niet geslaagd was, eerst de nodige tijd / kansen heeft willen geven om de vastgestelde tekorten bij het hernemen van de stage alsnog te remediëren.

Het is pas wanneer vastgesteld werd dat de Studente hier dit academiejaar opnieuw niet bleek in te slagen en de Studente ook zelf had aangegeven dat ze zich niet klaar achtte voor het werkveld en mogelijk een andere richting uit wou dat haar het advies werd gegeven om grondig na te denken over haar studiekeuze.

De Studente kan niet gevuld worden waar ze stelt dat ze slechts in een vlaag /opwelling van teleurstelling zou hebben aangegeven te twijfelen over haar studiekeuze.

De Studente heeft dit immers niet enkel mondeling aangegeven, maar één dag later (nadat de klacht aan de ombudsdiest reeds was vertrokken) ook schriftelijk herhaald in haar mail aan de leergroepbegeleider van 11/01/2023.

Het middel kan niet overtuigen om de examenbeslissing te herzien.

4.7. Wat betreft de grief van de Studente dat ze doorheen de jaren onvoldoende begeleiding zou hebben gekregen, hierdoor basiskennis zou missen, hetgeen er dan toe zou geleid hebben dat ze niet kon slagen:

De Studente besluit dat de onvoldoende begeleiding die ze doorheen de jaren zou hebben gekregen oorzaak zou zijn van haar niet slagen.

De Interne Beroepsinstantie is daar echter niet van overtuigd.

Uit het hierboven geschatste verloop van studie en stages blijkt dat de opleiding de nodige inspanningen heeft geleverd om het studie- en stage-aanbod zoveel als mogelijk aan te passen af te stemmen op de mogelijkheden die er gedurende de eerste twee “corona-jaren” waren.

De opleiding was hiervoor zelf ook afhankelijk van de maatregelen die van buitenaf door de overheid werden opgelegd en heeft vaak snel moeten schakelen.

De studenten hebben hierbij extra begeleiding en ondersteuning gekregen. Zo werd – zoals hoger reeds aangegeven – een bijkomende inloopstage georganiseerd, alvorens studenten de klassieke stages van de tweede opleidingsfase zouden aanvatten.

Ook tijdens de stage van de derde opleidingsfase heeft de Studente de nodige ondersteuning en begeleiding gekregen, de feedback werd telkens op constructieve wijze geformuleerd en er werden concrete tips ter verbetering gegeven.

De Studente is echter zelf niet steeds ingegaan op het aanbod dat haar geboden werd (zie het aanbod van de leergroepbegeleider bij de start van de ingroeistage dat de Studente steeds een Teamsgesprek kon aanvragen wanneer ze extra hulp of ondersteuning nodig had, waarop de Studente niet is ingegaan).

De Studente communiceerde tijdens reflectie-en feedbackmomenten weliswaar open en eerlijk over de moeilijkheden die ze ervarde en toonde daarbij een duidelijke wil om werkpunten aan te pakken, doch wanneer een nieuw thema zich aandienden, bleek het voor de Studente te moeilijk / te complex om de feedback en tips te transfereren naar die nieuwe context. Het is maar mits team-teaching - en dus een weekschema/activiteitenaanbod dat in samenspraak met de mentor werd uitgewerkt en uitgevoerd – dat hierin enige verbetering merkbaar was.

Het ontbreekt de Studente niet aan (basis)kennis, wel aan de competentie om deze kennis om te zetten in een doordacht weekaanbod, met een duidelijke opbouw, rekening houdende de focus- en leer(plan)doelen die ze bij de kleuters wil bereiken.

De Interne Beroepsinstantie is wat dat betreft van mening dat de Studente doorheen de opleiding en zeker ook in het laatste jaar, voldoende ondersteuning en begeleiding heeft gekregen.

De Interne Beroepsinstantie herinnert er [ten slotte] aan dat zelfs indien er een gebrekige begeleiding en feedback zou worden vastgesteld, wat hier niet het geval is, dit de Studente niet automatisch recht zou geven op een gunstigere quitering.

Het is immers één zaak te weten of een student de vereiste kennis en vaardigheden bezit en een andere zaak, wanneer dat niet het geval blijkt te zijn, wie daarvoor de schuld draagt.

Hoe dan ook is de Studente niet verstoken gebleven van essentiële feedback. De hierboven geciteerde bezoek- en beoordelingsverslagen bevatten telkens zeer uitgebreide en concreet bruikbare feedback.

Het middel is ongegrond, kan minstens niet overtuigen om de examenbeslissing te herzien.

4.8. Wat betreft de mogelijkheid tot deliberatie:

De Studente geeft tot slot nog aan dat zij aanvullend beroep wenst te doen op het menselijk inzicht en de empathie van de Interne Beroepsinstantie om toch een deliberatie

door te voeren of haar de kans te geven haar diploma te behalen op basis van het reeds behaalde resultaat.

Het behaalde resultaat of dit nu uitgedrukt wordt in een ‘NA’ of in een score op 20 is onvoldoende om te kunnen slagen voor de stage en de opleiding in haar geheel.

Evenmin kan de Studente aanspraak maken op enige vorm van deliberatie.

Zij heeft immers niet aangetoond de vereiste competenties van een beginnend leerkracht in een voldoende mate te bezitten.

Het spreekt daarbij voor zich dat gezien de bijzondere positie en omvang die de laatstejaarsstage ‘Stage in Vlaanderen regulier traject 3’ (24 studiepunten), binnen de opleiding inneemt, het niet slagen voor deze stage het bereiken van de globale opleidingsdoelstellingen in de weg staat.

De Studente kan – gelet op het tekort dat zij voor deze stage behaalde – dus onmogelijk geslaagd worden verklaard voor de opleiding in haar geheel.

Dit geldt des te meer nu de Studente in het verleden reeds 9 studiepunten toleranties heeft ingezet en een getolereerd tekort, het tekort zelf uiteraard niet wegneemt.

Het huidig lerarentekort mag daarbij geen vrijgeleide zijn om diploma’s uit te reiken aan studenten die de decretaal bepaalde basiscompetenties onvoldoende hebben aangetoond.

Een stage kunnen afwerken in team-teaching is uiteraard niet het eindniveau dat de opleiding, daarin gevuld door de Interne Beroepsinstantie, voor ogen heeft. Een student moet immers kunnen aantonen dat hij/zij op zelfstandige wijze het vooropgesteld niveau van de beginnende leerkracht kan bereiken.

De Studente is hier jammer genoeg onvoldoende in geslaagd.

4.9. Besluit:

De Interne Beroepsinstantie is van oordeel dat de examenbeslissing op een objectieve, redelijke, zorgvuldige en gemotiveerde wijze is tot stand gekomen op basis van de vooraf gekende evaluatiecriteria.

Indien er al enig gebrek in de geboden begeleiding en feedback zou kunnen worden vastgesteld, heeft dit niet tot gevolg dat de Studente aanspraak zou kunnen maken op een gunstigere quotering, laat staan dat zij geslaagd zou moeten worden verklaard.

De Interne Beroepsinstantie begrijpt de teleurstelling van de Studente, maar ziet geen reden om af te wijken van de examenbeslissing.

OM AL DEZE REDENEN:

- Na het advies van de Ombuds en de Jurist te hebben gehoord;
- Verklaart de Interne Beroepsinstantie het beroep deels ontvankelijk;
- Verklaart de Interne Beroepsinstantie het beroep echter ongegrond.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Wat betreft de eerste bestreden beslissing

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat het beroep niet ontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Zij stipt aan dat de interne beroepsinstantie overeenkomstig artikel 101 van het onderwijs- en examenreglement beschikt over volheid van bevoegdheid, en haar beslissing bijgevolg in de plaats is gekomen van deze van de opleiding.

Verzoekster gaat hierop niet in in haar wederantwoordnota.

Beoordeling

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de initiële deliberatiebeslissing als tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 101 van het op verzoekster toepasselijke onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepsprocedure in geval van een ontvankelijk en gegrond beroep leidt tot een nieuwe beslissing door de interne beroepsinstantie. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk in de mate dat het tegen de eerste bestreden beslissing is gericht, en enkel ontvankelijk voor zover het de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) viseert, onvermindert het onderstaande.

B. Wat betreft de tweede bestreden beslissing

Standpunt van partijen

Met betrekking tot de tweede bestreden beslissing stelt verwerende partij dat uit verzoeksters beoog niet steeds duidelijk kan worden afgeleid welke kritiek wordt geuit. In die omstandigheden moet verzoekster aanvaarden dat verwerende partij antwoordt zoals zij meent de grieven te hebben mogen begrijpen.

Daarnaast worden er volgens verwerende partij in het beroep bij de Raad ook nieuwe middelen opgeworpen. Die zijn naar oordeel van verwerende partij niet ontvankelijk.

Beoordeling

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota uitvoerig op de kritiek van verzoekster. In haar wederantwoordnota voert verzoekster niet aan dat haar middelen verkeerd of onvolledig zijn begrepen. Er rijst ter zake tussen partijen derhalve geen discussie.

Of een middel als ‘nieuw’, en vervolgens ook als onontvankelijk moet worden aangemerkt, zal worden beoordeeld bij het onderzoek van de middelen, voor zover de exceptie bij de besproken middelen aan de orde is.

V. Onderzoek van de middelen

Vierde, zesde en veertiende middel

Standpunt van partijen

In wat als een vierde middel kan worden beschouwd, voert verzoekster in haar verzoekschrift aan:

“Er werd door de docente team-teaching voorgesteld. Ik heb toen duidelijk aangegeven dat het voor mij belangrijk was om nog een score te krijgen, wetende dat deze mogelijk onvoldoende zou zijn.”

Daarbij aansluitend, luidt het in een zesde middel:

“In mijn mail van 11/01 heb ik de voorstellen van mevrouw [D.V.R.] herhaald. Ik koos bewust voor optie team-teaching, enerzijds om nog te kunnen bijleren van de stagejuf, anderzijds omdat ik veronderstelde toch nog een punt te krijgen. Uiteindelijk kreeg ik een NA-score. Mijn docenten hebben mij hier niet attent op gemaakt. Achteraf blijkt dat zij hier zelf niet van op de hoogte zijn. Dat de interne beroepsinstantie stelt dat dit door mij gekend was, is dus een verkeerde veronderstelling.”

en in een veertiende middel vat verzoekster nog eens samen:

“Ik ben inderdaad ingegaan op het voorstel van mijn docente, om de laatste 2 weken van mijn laatste stage nog in team-teaching te doen. De veronderstelling, van de interne beroepsinstantie, dat ik er mij van bewust was hierdoor niet te kunnen slagen is dus een foutieve veronderstelling. Ikjzelf was mij hier totaal niet van bewust. Dit blijkt ook uit mijn keuze (geformuleerd in mijn mail op pagina 32 van de interne beslissing). Ik herhaal hier ook dat de docenten alsook mevrouw [C.B.] zich hiervan niet bewust zijn (zie mail 07/02 in bijlage 5). Door dit niet aan mij te communiceren hebben zij de verkeerde verwachtingen [geschapen]. Ondanks het feit dat men mij toen reeds alle moet had ontnomen heb ik toch bewust gekozen voor team-teaching, enerzijds voor de extra ervaring [en] anderzijds omdat ik de verwachting had een score te krijgen.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat verzoekster er in haar betoog aan voorbij gaat dat (i) uit alle bezoek- en evaluatieverslagen blijkt dat zij de competenties binnen de functionele gehelen 1 en 3 niet heeft aangetoond, (ii) er in redelijkheid kan worden aangenomen dat de resterende stageperiode niet zou toelaten deze tekorten alsnog weg te werken, aangezien van studenten wordt verwacht dat ze minstens twee weken voor het eind van de stage volledig autonoom een (doordacht) weekschema kunnen uitwerken, hetgeen op 10/01/2023, amper acht stagedagen vóór het eind van de stage, nog steeds niet het geval was, en (iii) verzoekster er uiteindelijk zelf voor heeft gekozen om voor de resterende duur van de stage over te schakelen naar team-teaching.

Verwerende partij stipt aan dat de keuze voor team-teaching inhoudt dat verzoekster voor de resterende duur van de stage samen met de mentor zou lesgeven in plaats dat zij volledig zelfstandig voor de klas zou staan, en dat dit weliswaar het voordeel bood dat verzoekster

verdere leerkansen kreeg, maar dat deze keuze uiteraard ook betekende dat verzoekster hoe dan ook niet (meer) zou kunnen slagen. Verwerende partij is van oordeel dat de interne beroepsinstantie kon oordelen dat verzoekster zich daarvan bewust was, of minstens behoorde te zijn.

Bewijs daarvoor ziet verwerende partij niet enkel in het feit dat verzoekster volgens ze hierover in haar mail van 11/01/2023 schreef, wist dat er geen eindgesprek meer zou (moeten) plaatsvinden, maar ook in de vaststelling dat verzoekster aangaf besloten te hebben om na de stage haar opleiding stop te zetten en een andere richting uit te gaan. Verwerende partij stelt dat indien verzoekster op dat moment in de (verkeerde) veronderstelling zou hebben verkeerd dat zij alsnog zou kunnen slagen voor de stage (en dus bij uitbreiding voor de opleiding in haar geheel), er van een stopzetten van de opleiding geen sprake zou zijn.

Verzoeksters stelling dat zij zich van één en ander niet bewust was en dat verkeerde verwachtingen werden gewekt, overtuigt verwerende partij niet. Zij voert aan dat het niet mag verbazen dat verzoekster een score ‘NA’ kreeg. De stage werd immers niet (volledig) volgens de geldende stagemodaliteiten (d.i. zelfstandig functioneren op klasniveau) volbracht. Voor verwerende partij komt dit er “anders gezegd” op neer dat verzoekster niet aan alle deelevaluaties heeft deelgenomen (het voor de ingroeistage vereiste startniveau is immers zelfstandig kunnen functioneren op klasniveau), zodat een score ‘NA’ werd toegekend. Die score, zo stelt verwerende partij, stemt overeen met een niet-tolereerbare onvoldoende en aangezien tekorten voor het opleidingsonderdeel ‘Stage in Vlaanderen regulier traject’ niet kunnen worden getolereerd, is er voor verwerende partij in wezen geen enkel verschil met een beoordeling waarbij verzoekster een examencijfer van minder dan 10/20 zou hebben gekregen.

De vraag of mevrouw C.B. zich al dan niet van één en ander bewust was, is volgens verwerende partij niet van belang, aangezien zij geen docent is van de opleiding, maar lid van de onafhankelijke ombudsdiens STUVO Plus. In die hoedanigheid heeft zij verzoekster in haar e-mail van 7 februari 2023 enkel gevraagd of zij bij de nabespreking antwoord had gekregen op de vraag waarom voor de laatste stage geen resultaat werd toegekend.

Ten overvloede merkt verwerende partij op dat ook de mentor duidelijk van mening was dat verzoekster aan het eind van haar stage nog steeds veel sturing en begeleiding nodig had en met andere woorden nog niet in staat was om op het niveau van een beginnend leerkracht zelfstandig

voor de klas te staan. Verwerende partij stipt daarbij nog aan dat verzoekster gedurende twee academiejaren op rij niet in staat is gebleken om de tekorten binnen de functionele gehelen 1 en 3 weg te werken.

In haar wederantwoordnota herhaalt verzoekster dat zij de optie van team-teaching niet zou hebben aanvaard indien zij vooraf had geweten dat die zou leiden tot een beoordeling ‘NA’. Zij stipt ook aan dat een beoordeling met een cijfer de mogelijkheid biedt om dat cijfer te betwisten, een mogelijkheid die haar thans wordt ontnomen.

Beoordeling

Artikel 44, §3 van het onderwijs- en examenreglement bepaalt met betrekking tot de voorwaarden om aan examens deel te nemen:

“§3. Verplichtingen per opleidingsonderdeel

De deelname aan een examen kan onderworpen zijn aan voorwaarden zoals een aanwezigheidsplicht met betrekking tot praktische onderdelen, voldoende deelname aan groepsverplichtingen of het tijdig indienen van werkstukken. Elke opleiding vermeldt duidelijk in de ECTS-fiche voor welke opleidingsonderdelen dit het geval is en wat de weerslag van het niet naleven van deze voorwaarden op de examenbeoordeling is. De opleiding bepaalt in de ECTS-fiche dat de student die niet voldoet aan de gestelde voorwaarden een nulscore of een “niet afgelegd” krijgt voor het betrokken opleidingsonderdeel of deel ervan.

Artikel 66 luidt:

“Als een student niet deelneemt aan een evaluatieactiviteit, wordt het examen beoordeeld als ‘niet-afgelegd’ (NA).

In dit reglement wordt NA beschouwd als equivalent aan een niet-tolereerbare onvoldoende zoals bepaald in Artikel 79. Slagen voor een opleiding.

Als er deelexamens of deevaluaties zijn voor één opleidingsonderdeel zoals bepaald in Artikel 38. Deelexamens, deevaluaties en permanente evaluatie en de student aan één van deze beoordelingen niet deelneemt, geldt als algemeen principe dat de student bijgevolg NA krijgt voor het gehele opleidingsonderdeel, tenzij in de ECTS-fiche een andere aanrekening wordt meegeleed.”

Hieruit volgt dat de beoordeling ‘NA’ is voorbehouden voor de omstandigheid dat een student niet deelneemt – of niet mag deelnemen – aan een evaluatieactiviteit.

Het staat tussen partijen niet ter discussie dat verzoeksters stage niet vervroegd werd stopgezet door de opleiding. Terecht, want zulks veronderstelt toepassing van artikel 100 van het onderwijs- en examenreglement en *in casu* ligt geen motivering voor dat verzoekster, in de zin van dat artikel, “door [haar] gedragingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een beroep waartoe de opleiding die [z]ij volgt, [haar] opleidt en redelijke aanpassingen hieraan niet kunnen verhelpen”.

Evenmin heeft verzoekster zelf de stage vroegtijdig beëindigd, bijvoorbeeld door de stageplaats te verlaten. Verzoekster heeft integendeel alle stagedagen gepresteerd – verwerende partij beweert alleszins niet het tegendeel – zij het tijdens de laatste twee weken niet zelfstandig maar in team-teaching.

De interne beroepsinstantie kan worden bijgevallen in haar beoordeling dat daardoor “[d]e stage [] niet (volledig) volgens de geldende stagemodaliteiten (d.i. zelfstandig functioneren op klasniveau) [werd] volbracht”, maar niet in de gevolgtrekking die zij daarmee gelijkstelt, namelijk dat verzoekster “niet aan alle deelevaluaties [heeft] deelgenomen (het voor de ingroeistage vereiste startniveau is immers zelfstandig kunnen functioneren op klasniveau)”.

De Raad ziet in de voorliggende reglementaire bepalingen van de opleiding geen aanknopingspunt dat doet besluiten dat verzoekster behoorde te weten dat de overschakeling op team-teaching *de facto* de beëindiging van haar stage betekende, of er alleszins toe leidde dat zij geen cijfermatige beoordeling meer zou krijgen. De Raad neemt aan dat uit verzoeksters e-mail van 11 januari 2023 integendeel blijkt dat zij vervolgens ook daadwerkelijk niet van die veronderstelling is uitgegaan.

Waar de interne beroepsinstantie aan verzoekster verwijt dat zij amper acht stagedagen voor het einde van de stage nog steeds niet in staat is om een (doordacht) weekschema uit te werken, wijst de Raad er bovendien op dat een onvolledig of inhoudelijk onvoldoende uitgewerkt dagschema, weekschema of stagemap overeenkomstig de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Stage in Vlaanderen regulier traject 3’ ertoe leidt dat “geen stage [kan] worden toegestaan en [] de student een onvoldoende als beoordelingsscore [krijgt]”.

Daargelaten dat verzoekster wél tot de actieve stage is toegelaten – en de omvang van de tekortkomingen inzake het weekschema *prima facie* mede in het licht daarvan moeten worden beoordeeld – koppelt de ECTS-fiche aan die tekortkoming dus evenmin de score ‘NA’.

Aldus kon aan verzoekster niet de beoordeling ‘NA’ worden toegekend, en heeft zij recht op een cijfermatige quotering van de stage als opleidingsonderdeel.

Anders dan verwerende partij het ziet, zijn – wat het belang betreft – de rechtsgevolgen van een tekort (minder dan 10/20) en een score ‘NA’ niet geheel dezelfde. Terecht immers, stipt verzoekster aan dat zij tegen een examencijfer rechtsmiddelen kan aanwenden – zoals bijvoorbeeld een schending van het redelijkheidsbeginsel – die bij een beoordeling ‘NA’ niet kunnen worden opgeworpen.

Bovendien is het toekennen van een beoordeling lager dan 10/20 blijkens de ECTS-fiche een discretionaire bevoegdheid. Immers, ofschoon in de ECTS-fiche is bepaald:

“Om te slagen voor het OPO wordt verwacht van de student dat hij voor elk van de functionele gehelen van basiscompetenties en attitudes *kan* leiden tot voldoende haalt.”

gaat het daarbij om een richtlijn, en niet om een bindende bepaling. Verderop in de ECTS-fiche luidt het immers (eigen nadruk van de Raad):

“Een onvoldoende (-) op één van de functionele gehelen, taal of attitudes *kan* leiden tot een tekort voor het OPO.”

Het is dus evenmin zo dat een tekort voor één (of meer) functionele gehelen moet leiden tot het ontzeggen van een credit. Ook in dat opzicht heeft verzoekster belang bij het verkrijgen van een cijfermatige beoordeling.

Verzoekster kan de beoordeling van de competentieclusters of ‘functionele gehelen’ als dusdanig betwisten, en verzoekster moet, indien zij die beoordeling niet betwist of haar grieven ter zake worden afgewezen, ook de verhouding tussen de score voor de functionele gehelen en het eindcijfer kunnen bekritisieren.

De aangehaalde middelen zijn in de aangegeven mate gegrond.

De overige middelen behoeven vooralsnog geen antwoord.

Het komt thans eerst aan verwerende partij toe om opnieuw uitspraak te doen over het door verzoekster ingestelde intern beroep, rekening houdend met de bovenstaande overwegingen van de Raad.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van Odisee van 22 februari 2023.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster uiterlijk op 21 april 2023 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 29 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter

Sigrid Pauwels bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.328 van 29 maart 2023 in de zaak 2023/0104

In zake: Cato VANKEIRSBILCK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jana Hindryckx
kantoor houdend 8800 Roeselare
Wijnendalestraat 177
alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

ARTEVELDEHOGESCHOOL
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Arteveldehogeschool van 17 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Normale spraak- en taalontwikkeling’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 29 maart 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, bijgestaan door advocaat Jana Hindryckx, die verschijnt voor verzoekende partij en advocaat Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Logopedie en de Audiologie’.

Tot verzoeksters curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Normale spraak- en taalontwikkeling’. Voor dat opleidingsonderdeel behaalt verzoekster een examencijfer van 9/20.

Op 9 februari 2023 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in bij de interne beroepscommissie:

“Met dit schrijven wil ik ondergetekende, Cato Vankeirsbilck, de studievoortgangbeslissing van het examen Normale spraak- en taalverwerving bestrijden. Ik behaalde voor dit examen 9/20.

Argumenten voor herziening:

- *Deel 1 van het examen, transcriberen in fonetisch schrift:*

Tijdens de hoorcolleges werd fonetisch schrift handgeschreven aangeleerd en ingeoefend. Tijdens de laatste 2 werkcolleges die online werden gegeven werd door de docent een nieuwe manier van werken met een toetsenprogramma op de computer geïntroduceerd. Zelf bleef de docent ook deze onlinelessen handgeschreven verbeteren. Veel studenten hadden moeite met het downloaden van het programma dat ‘waarschijnlijk’ zou gebruikt worden voor het examen. Deze ‘nieuwe’ evaluatieform stond niet vermeld in de ETCS-fiche. Pas op 19 december 2022 kregen we een definitieve mail dat het examen NST volledig digitaal zou worden afgenomen (zie bijlage) en dat er via een link gekopieerd en geplakt zou moeten worden in het examen. Alle vorige jaren werd dit onderdeel steeds op papier geëvalueerd. Ik was onvoldoende vertrouwd met het programma, heb alles eerst schriftelijk op kladpapier moeten maken en dan overtypen in het programma lexilogos. Omdat we tijdens de colleges niet voldoende geoefend hebben met transcriberen via de computer was dit geen automatisme.

Een examenmoment is een stresserende situatie waarbij ICT-skills voor een nieuw programma niet voor de eerste keer beoordeeld zouden mogen worden, bovendien stond ik onder extra tijdsdruk door het dubbele werk (eerst klad op papier zoals we het tijdens de hoorcolleges werden aangeleerd en dan overtypen en plakken in het examen).

Op het feedbackmoment constateerde de persoon die met toelating het examen kwam inkijken, [E.C.], dat er bijvoorbeeld telkens punten verloren zijn gegaan aan het foutief intikken van het symbool voor de doffe ‘e’. Dezelfde ‘fout’ werd tot 6 maal toe aangerekend omdat het verkeerde symbool voor de sjwa werd aangeklikt, een gelijkaardig symbool dat we niet in de colleges hebben gezien. Ook een aantal andere fouten zijn te wijten aan de gelijkaardige symbolen op het toetsenbord die nooit in de

colleges zijn gebruikt. De docent heeft ons er ook niet op gewezen dat sommige symbolen er heel gelijkaardig uitzien.

Mocht dit onderdeel van het examen schriftelijk op papier beoordeeld zijn dan was ik geslaagd. Ik ken en kan de symbolen fonetisch schrift vlot schrijven. Ik heb de handgeschreven kladbladen op het examen moeten afgegeven, als ze bijgehouden zijn zal je bijvoorbeeld kunnen constateren dat ik het correcte symbool voor de doffe ‘e’ heb geschreven.

De resultaten van dit onderdeel zijn niet representatief voor het beoordelen van mijn verworven kennis en competentie.

Bovendien staat in artikel 70 van het studiecontract: *Elk examen dient zo georganiseerd te worden dat de student op een zo objectief mogelijke wijze de kans krijgt om zijn competentie(s) te bewijzen. De vorm van het examen sluit aan bij de te beoordelen competentie(s). De evaluatievorm wordt meegedeeld op de ECTS-fiche. Eventuele noodzakelijke aanpassingen worden behoudens overmacht ten laatste dertig kalenderdagen voor het betreffende examen aan alle betrokken studenten kenbaar gemaakt via de communicatiekanalen van de hogeschool. De quotering wordt uitdrukkelijk gemotiveerd in de ECTS-fiche.*

Ik ben niet objectief beoordeeld, de evaluatievorm stond niet op de ECTS-fiche, de aanpassing was niet noodzakelijk en werd niet ten laatste dertig kalenderdagen voor het examen meegedeeld (19 december mededeling, 13 januari examen).

- *Deel 1 onderdeel open vragen taalanalyse.*

Tijdens het feedbackmoment was de examinator docent [F.M.] niet aanwezig om de resultaten toe te lichten.

Uit de feedback op het examen kon niet duidelijk afgeleid worden voor welke onderdelen wel of geen punten toegekend of afgetrokken werden. De docent [N.S.] stelde op het feedbackmoment dat zij dat deel niet verbeterd had maar dat er ‘waarschijnlijk’ punten toegekend werden voor sommige onderdelen en ‘waarschijnlijk’ afgetrokken werden voor andere. ‘Waarschijnlijk’ is geen objectief en duidelijk criterium. De toegekende/afgetrokken punten voor het tweede deel van de open vragen konden dus niet duidelijk en objectief gemotiveerd worden. Er mag verwacht worden dat bij afwezigheid van een docent, de docent die het feedbackmoment leidt op de hoogte is van de inhoud en de verbetersleutel van de examenvragen en de resultaten gedetailleerd kan verantwoorden.

Tijdens het gesprek werd er onvoldoende informatie gegeven over waarom een bepaalde score werd gegeven.

Uit de geschreven notities en verbetering kon er geen objectieve verantwoording van de scores afgeleid worden.

We maakten in het vak PIW 1 maal een gelijkaardige oefening in groep, tijdens het laatste online moment werd een verbetersleutel in powerpoint geprojecteerd. Ik heb de vragen op het examen op dezelfde manier aangepakt als de verbetersleutel op powerpoint. Ik kreeg zelf geen persoonlijke feedback op het groepswerk.

Bij de laatste vraag had de computer een groen (correct) antwoord aangeduid en een score van 2,5/5 terwijl er bij de andere vragen blauw (beoordeeld) stond. Toen hierover uitleg werd gevraagd zei de docent [N.S.], die het examen niet had verbeterd, dat het ‘een foutje’ was. Docent [N.S.] had ‘per ongeluk’ op het vinkje gedrukt en kon dit volgens de ICT-afdeling niet ongedaan maken. Dit wekt op zijn minst de indruk dat de evaluatie van het examen na het publiceren van de resultaten nog gewijzigd werd door docent [N.S.] die dit deel van het examen niet had verbeterd.

- *Deel mu[l]tiple choice.*

Voor het eerste deel haalde ik mooie resultaten, voor het tweede deel blijkbaar niet. Inhoudelijk kon dit niet toegelicht worden tijdens het feedbackmoment want dit was het deel van docent [F.M.]. Ik kreeg onvoldoende feedback over dit deel.

- Er was contact en telefonisch overleg met de ombudsdiens.
- Er zijn voldoende elementen om ‘twijfel’ bij de procedure, het verloop en de evaluatie van het examen NST te hebben.
- De resultaten van alle andere afgelegde examens liggen tussen de 13/20 en 17/20. Ik was ook voor 2 van de 3 delen van het examen NST geslaagd.
- Ik gaf de toestemming aan een derde, mijn ouder [E.C.], om op het feedbackmoment aanwezig te zijn. Om persoonlijke redenen kon ik zelf niet aanwezig zijn op het feedbackmoment op vrijdag 3/2/2023 en liet me vertegenwoordigen door mijn moeder. Inschrijven voor het feedbackmoment was ook niet evident want de link werkte niet. Achteraf ben ik blij dat ik niet (alleen) naar het feedbackmoment ben geweest want ik zou als 18-jarige te bang zijn geweest om kritische vragen te stellen aan een docent die mij nog moet evalueren.
- Hierbij wil ik nog toevoegen dat de communicatie rond de deelresultaten heel verwarrend, stresserend en onprofessioneel was. In een eerste mail werden verkeerde deelresultaten meegedeeld, daarna kwam een mail om de resultaten ‘recht’ te zetten, daarna kreeg ik nog een persoonlijke mail waarin opnieuw de foute resultaten stonden en een laatste mail om die resultaten opnieuw aan te passen. (zie bijlage). De link om in te schrijven voor het feedbackmoment werkte niet (zie bijlage), er was slechts heel beperkte mogelijkheid om feedback te krijgen (op 3 februari tussen 8u30 en 11u30). Op het feedbackmoment waren er nog studenten die zonder afspraak waren gekomen omdat de link niet werkte. Dit werkt niet uitnodigend.
- Ik wil graag een kopie van mijn examen en de beoordeling. (volgens artikel 100 van het studiecontract)

Bij deze verzoek ik dat de bestreden beslissing herzien wordt en dat ik toch zou kunnen slagen op basis van de gegeven argumentatie.”

De interne beroepscommissie van Arteveldehogeschool behandelt dit beroep in zitting van 17 februari 2023 en verklaart het, rekening houdend met het ‘verweer’ dat namens de opleiding werd ingediend, ongegrond (een voetnoot is weggelaten).

“[...]

2.2 Verwerende partij stelt hiertegenover:

- a. De verwerende partij vat vooreerst het voorwerp van de betwisting samen:

De student (studente 1ste schijf Bachelor in de Logopedie en de Audiologie) gaat niet akkoord met de score op het examen Normale Spraak- en Taalontwikkeling. Volgens haar werd ze niet objectief beoordeeld, is de puntenverdeling onvoldoende duidelijk, werd haar tekort onvoldoende gemotiveerd en werd haar score na de publicatie gemanipuleerd.

- b. De verwerende partij licht vervolgens beknopt de chronologie toe

Aanloop en verloop van het feedbackgesprek.

Op 2 februari '23 ontving [d]e student een automatische mail via verzendlijsten met haar deelscores voor NST. In de eerste kolom stond bij vergissing als titel ‘score open vragen /20’ vermeld. Dit moest /40 zijn. De persoonlijke deelscores waren echter wel de juiste. Behalve [d]e student was er nog één student die dit had opgemerkt. Ik stuurde bij het vaststellen van deze fout onmiddellijk een rechting uit via dezelfde verzendlijst. Deze deelscores vormden reeds een deel van de inhoudelijke feedback die ik aan niet-geslaagde studenten bezorg. Vaak hebben studenten hiermee voldoende informatie over hun examen en komen ze bijgevolg niet meer op feedbackgesprek. Voor andere opleidingsonderdelen ontvingen de studenten geen deelscores, die kunnen ze enkel op het feedbackmoment krijgen. De student stuurde diezelfde dag om 15:39 een mail naar mij waarin ze schreef dat ze in het buitenland verblijf en dus niet naar het feedbackmoment kon komen. Ze vroeg of ze een online feedbackgesprek kon krijgen. Dit heb ik geweigerd omdat het feit dat ze in het buitenland verblijf geen geldige reden was om afwezig te zijn op het officieel feedbackgesprek op de campus. Om 19:51 kreeg ik een mail van [E.C.], die zich verder niet voorstelde als mama van [d]e student, waarin ze schreef dat ze graag het examen NST en de verbetersleutel had ingekijken. Hoewel het feedbackgesprek niet de plaats is om dit te doen, heb ik haar uitgenodigd voor het feedbackgesprek op voorwaarde dat ik van [d]e student een schriftelijke toestemming zou ontvangen dat Mevr. [C.] haar zou vervangen. Die heb ik via mail ontvangen.

Bij binnenkomst op 3 februari '23 maakte mevrouw de opmerking dat ik zeer onprofessioneel was geweest in mijn communicatie over de scores. Ik legde uit hoe dit gekomen was en bood mijn verontschuldigingen aan. Ik overliep op 3/2, zoals bij alle andere studenten, met de mama van [d]e student het digitale examen en duidde bij elke vraag of [d]e student[s] antwoord al dan niet correct was. Ik probeerde dit vooral inhoudelijk te motiveren zodat ze inzicht kreeg in haar onvoldoende totaalscore. Daarop zei mevr. [C.] dat zij natuurlijk niet degene was die de opleiding volgde en ze bijgevolg inhoudelijk mijn toelichting niet begreep en geen oordeel kon vellen. Ik zei dat ik dat begreep en dat dat ook de reden was waarom [d]e student zelf naar het gesprek had moeten

komen. Ik stelde voor dat ze aan een van de computers zou plaatsnemen waar ze rustig de antwoorden van haar dochter kon inkijken en vergelijken met de toegevoegde antwoordsleutel, terwijl ik met de volgende studente zou starten. Nadat ik een kort feedbackgesprek met de volgende studente had afgerond, sprak mevr. [C.] me opnieuw aan. Ze begreep niet hoe de scoring tot stand was gekomen voor het onderdeel open vragen m.b.t. de taalstaalanalyse van collega [M.]. Ik lichtte toe dat mijn collega net bevallen was en daarom niet aanwezig was om zelf de toelichting te geven maar dat ik met haar gerust samen wilde kijken hoe de scoring tot stand was gekomen. Aangezien bij deze vragen enkel de score per vraag en de antwoordsleutel was toegevoegd, nam het voor mij even tijd in beslag om zelf de antwoorden te vergelijken met de antwoordsleutel en op die manier te kunnen motiveren voor welk taalfacet [d]e student precies een half punt, 1 of 0 punten had gekregen. Mevr. [C.] bleef herhalen dat ze de scoring niet begreep. Ze opperde dat ze ervoor zou zorgen dat [d]e student alsnog zelf het examen zou kunnen inkijken, al moest ze daarvoor een doktersattest bezorgen. Ik wees haar erop dat ik dit niet fijn vond. Daarop antwoordde mevr. [C.] dat zij dit ook alles behalve fijn vond. Ik stelde voor, dat als er twijfels waren over onze manier van scoren, dat ze verdere stappen moest ondernemen en rondde daarmee het gesprek af. Er waren op dat moment nog drie studenten in het lokaal.

Mevr. [C.] stapte daarop lokaal T07.01 binnen en sprak collega [Ch.] aan met de vraag waar ze de ombudsman kon vinden. Collega [Ch.] bezorgde haar de contactgegevens van [B.D.].

Daarop ontving de opleiding een vraag tot kopierecht en een formeel beroep op 8/2/'23. Ik overhandigde [d]e student op 13/2 om 13u op de campus een kopie van haar examen (zie bijlage 2). Ik wees haar op het feit dat het verboden is deze gegevens te verspreiden.

c. De opleiding formuleert vervolgens haar verweer als volgt:

Inhoudelijke beoordeling van het afgelegde examen

De student kreeg in deel 1 van het examen 5 toepassingsvragen (open vragen), één vraag m.b.t. fonetisch transcriberen en 4 vragen m.b.t. een taalstaalanalyse. In deel 2 kreeg ze 20 MC-vragen aangeboden. Voor de open vragen werd een duidelijke verbetersleutel opgenomen in Canvas bij de opmaak van het examen. De eerste open vraag m.b.t. fonetisch transcriberen werd automatisch verbeterd door de computer op juist of fout. Ik besliste nadien toch 1 punt toe te kennen per uiting als er slechts één fout in de uiting zat. Dit moest ik manueel aanpassen per vraag per student. Dit is de reden waarom er op het examen van [d]e student bij de eerste vraag 10 keer een rood kruisje staat en ze toch 3/20 scoort. De [motivering] bij de beoordeling van het afgelegde examen staat uitgeschreven in bijlage 1.

- 1) Bijkomende feedback en puntenverdeling bij het examen Feedback examen Normale Spraak- en Taalontwikkeling (NST). De student Vankeirsbilck 1ste schijf LOG. Zie bijlage 1 (examen Cato Vankeirsbilck met antwoordsleutel) Totale score: 8,99/20 Deel 1: open vragen tellen voor 40% mee (TOT: 14,5/40) Vraag 1. fonetisch transcriberen: 3/20 Deze vraag werd ingeoefend tijdens het eerste hoorcollege en het eerste en tweede werkcollege. In de cursus staan extra oefeningen met antwoordsleutel waarop deze uitingen zijn gebaseerd. Tijdens deze lessen werden drie manieren geïllustreerd om te transcriberen: handgeschreven en via typen met Doulos

SIL en het extern klavier <https://www.lexilogos.com/keyboard/ipa.htm>. Dit laatste werd meermaals gedemonstreerd en gebruikt bij het overlopen van antwoorden bij oefeningen nl. op 5/10/’22 en 25/10/’22. Er is vooraf duidelijk en tijdig gecommuniceerd over het gebruik van dit laatste klavier tijdens het examen nl. Op 5/10/’22, 25/10/’22 en nogmaals op 19/12/’22. Er zijn 10 uitingen die dienen getranscribeerd te worden. Elke oefening staat op 2 punten. Er wordt 1 punt per fout afgetrokken. Fouten zijn: fout fonetisch teken gebruikt voor een klank, foutieve plaats voor de klemtoon, geen “:” na een lange klinker of na extra lange klinker voor [r], spaties tussen woorden, geen diakritisch teken voor pauze, assimilatie niet of foutief toegepast,... Behalve het foute teken voor de sjwa, heeft [d] student ook het symbool voor [ɔ] en [o] gewisseld, spaties tussen woorden gevoegd, klemtonen foutief geplaatst, geen diakritisch teken voor “adempauze” gebruikt en assimilatieregels foutief toegepast. De student haalde 1 punt voor respectievelijk oefening 3, 9 en 10. Vraag 2: taalstaalanalyse casus Cami: 2,5/5 Aangezien de vergelijking antwoord-antwoordsleutel onvoldoende verduidelijkt is voor mevr. [C.], wordt een print van het examen van [d]e student toegevoegd waarbij in rood de fouten worden aangeduid. Bij fonologie ontbreekt dat Cami de [r]-klank al produceert. Hiervoor verliest ze 0,5 punt. De morfologie ontbreekt bij Cami (-0,5) en bij syntaxis moet vermeld worden dat Cami al twee-woorduitingen gebruikt. (-1 punt). Het gebruik van inhoudswoorden en de uitdrukking ‘slaapplekker’ ontbreekt voor het taalfacet semantiek (-0,5) Vraag 3 taalstaalanalyse casus Hilke: 2,5/5 Bij fonologie moet vermeld worden dat alle klanken correct worden uitgesproken en er geen fonologische vereenvoudigingsprocessen meer aanwezig zijn bij Hilke (-0,5 punt) Morfologie bespreekt [d]e student evenmin correct. Er is congruentie tussen het onderwerp en de pv en de PV staat in de verleden tijd. Omdat deze twee zaken ontbreken, verliest ze 1 punt. Er is overregularisatie volgens de zwakke werkwoorden. Dit laatste beschrijft [d]e student maar gebruikt er geen vakterm voor, daarom heeft ze hiervoor 0,5 punt gekregen i.p.v. 1 punt. Bij semantiek geeft [d]e student info die thuishoort bij morfologie (-0,5). Vraag 4: taalstaalanalyse casus Matteo: 4/5 Bij fonologie moet [worden] vermeld dat Matteo reeds meerlettergrepige woorden gebruikt en dat er geen fonologische vereenvoudigingsprocessen meer voorkomen (-0,5). De pragmatische functie moet de informatieve functie worden genoemd en niet de interactie- of representatiefunctie (-0,5) Vraag 5: taalstaalanalyse casus Otis: 2,5/5 Bij fonologie moet [d]e student vermelden dat Otis wellicht een infinitief bedoelt en geen vervoeging van de pv in de imperatief maakt dus is er sprake van deletie van de onbeklemtoonde syllabe (-0,5). Bij syntaxis ontbreekt de vakterm ‘telegramstijl’ (-0,5), alsook bij de verantwoording van de fase waarin Otis zich bevindt (-0,5). Deel 2: Multiple Choice-vragen tellen voor 60% mee (TOT 12/20 zonder cesuur) (-> 10/20 met cesuur -> 30/60).

De antwoorden worden in Canvas automatisch verbeterd. De antwoordsleutel verschijnt in canvas en werd op het feedbackmoment overlopen. De antwoorden spreken voor zich. De score in Canvas is de score zonder toepassing van de cesuur. Deze wordt achteraf toegepast.

Tijdens de hoorcolleges werd fonetisch schrift handgeschreven aangeleerd en ingeoefend. Tijdens de laatste 2 werkcolleges die online werden gegeven werd door de docent een nieuwe manier van werken met een toetsenprogramma op de computer geïntroduceerd. Zelf bleef de docent ook deze onlinelessen handgeschreven verbeteren. Veel studenten hadden moeite met het downloaden van het programma dat

'waarschijnlijk' zou gebruikt worden voor het examen. Omdat we tijdens de colleges niet voldoende geoefend hebben met transcriberen via de computer was dit geen automatisme.

In deel 1 Taalkunde van het opleidingsonderdeel Spraak- en Taalontwikkeling (1de schijf logopedie en audiologie) wordt de vaardigheid fonetisch transcriberen aangebracht. In het eerste hoorcollege op 4 oktober '22 werden alle afzonderlijke fonetische tekens aangebracht, dit zowel op de handgeschreven manier (demonstratie met iPad en pencil in one note) als via het lettertype Doulos SIL dat in Word wordt gebruikt en tevens in de cursus op p. 6 t.e.m. 9 en de desbetreffende hand-outs. Het handgeschreven oefenen maakt deel uit van het geleidelijkheidsprincipe. Het is immers moeilijker zelf een teken te manueel produceren dan het visueel te herkennen uit een reeks tekens. Tijdens dit hoorcollege werd aangehaald dat studenten dit lettertype gratis konden downloaden om aan Word toe te voegen. De link om dit te doen staat op p. 8 in de cursus. In het leerpad op Canvas werd na dit hoorcollege eveneens naar de leerstof verwezen in de papieren syllabus. Tijdens de daaropvolgende lessen konden studenten zelf kiezen of ze handgeschreven of via typen wilden werken bij het maken van de oefeningen. Omdat sommige studenten aangaven dat het downloaden van het lettertype Doulos SIL niet eenvoudig lukte voor hen, heb ik tijdens het eerste werkcollege op 5 oktober '22 nog een derde en eenvoudigere manier aangereikt om fonetische tekens te kunnen typen. Het betreft de website <https://www.lexilogos.com/keyboard/ipa.htm>. In tegenstelling tot wat [d]e student beweert, moet hiervoor niets worden gedownload. Je dient enkel op de link te klikken. De reguliere tekens kunnen met het standaardklavier worden getypt. Het is enkel de bedoeling de speciale tekens te typen met het extra klavier via de website en deze te knippen en plakken. Omdat studenten duidelijk de voorkeur gaven aan deze methode, heb ik tijdens diezelfde les al aangegeven dat ik bij het digitale examen dezelfde link zou laten gebruiken, op voorwaarde dat die in Canvas zou kunnen geïntegreerd worden. Mocht dat niet het geval zijn, zou er zoals gewoonlijk op papier worden gewerkt.

Het klopt dat ik tijdens de lessen voor het verbeteren van oefeningen doorgaans zelf werk met de iPad en pencil in one note omdat ik die kan doorgeven in de aula en op die manier de oplossingen van studenten kan projecteren. Omdat het klavier zou worden gebruikt tijdens het examen dit academiejaar, heb ik er net op gelet dat ik dit ook gebruikte bij de verbetering tijdens het eerste en tweede werkcollege. Zoals [d]e student zelf schrijft, heb ik deze inderdaad reeds tijdens het eerste werkcollege op 5 oktober '22 aangebracht en gedemonstreerd. Tijdens het tweede en laatste werkcollege op 25 oktober '22 werd nogmaals het extern klavier van de website gebruikt om de antwoorden van oefeningen te projecteren en heb ik herhaald dat dit zou worden gebruikt tijdens het examen, op voorwaarde dat dit in Canvas zou kunnen worden geïntegreerd. Er zijn in totaal slechts twee werkcolleges van 2x 50 minuten fonetisch transcriberen voorzien in het lessenpakket. Eerder starten met het gebruik van het extern klavier van de website was bijgevolg niet mogelijk en zou evenmin bij het didactisch geleidelijkheidsprincipe passen.
- *Een examenmoment is een stresserende situatie waarbij ICT-skills voor een nieuw programma niet voor de eerste keer beoordeeld zouden mogen worden, bovendien stond ik onder extra tijdsdruk door het dubbele werk (eerst klad op papier zoals we het tijdens de hoorcolleges werden aangeleerd en dan overtypen en plakken in het examen).*

Als docent zijn we er ons heel erg van bewust dat een examenmoment voor studenten een stresserende situatie is. Als docententeam proberen we in onze manier van lesgeven en daarbuiten zoveel mogelijk te ondersteunen. Dit neemt echter niet weg dat een student op een examen nog steeds een aantal basiscompetenties moet kunnen bewijzen. Aangezien

het extern klavier reeds op 5 oktober in de les werd aangebracht en geoefend, betreft het geenszins een ‘nieuw’ gegeven, zoals [d]e student schrijft. Elke student heeft de keuze om op een examen eerst in het klad te werken en dit daarna over te zetten op het officiële examenformulier. Hieraan is altijd een risico verbonden dat de student fouten maakt bij het overnemen van zijn kladblad.

- Op het feedbackmoment constateerde de persoon die met toelating het examen kwam inkijken, [E.C.], dat er bijvoorbeeld telkens punten verloren zijn gegaan aan het foutief intikken van het symbool voor de doffe ‘e’. Dezelfde ‘fout’ werd tot 6 maal toe aangerekend omdat het verkeerde symbool voor de sjwa werd aangeklikt, een gelijkaardig symbool dat we niet in de colleges hebben gezien. Ook een aantal andere fouten zijn te wijten aan de gelijkaardige symbolen op het toetsenbord die nooit in de colleges zijn gebruikt. De docent heeft ons er ook niet op gewezen dat sommige symbolen er heel gelijkaardig uitzien.

Tijdens het feedbackmoment gaf ik inderdaad o.a. aan dat [d]e student punten heeft verloren door fouten te maken tegen het symbool voor de doffe ‘e’. In plaats van [ə] gebruikte ze immers standaard een ander bestaand fonetisch teken [ɔ]. In de tien uitingen kwam de doffe ‘e’ meermaals voor waardoor ze inderdaad meerdere punten is verloren. Mocht [d]e student een ander fonetisch teken vb. [ɔ] en [o] in elke uiting waar die in voorkwam, hebben gewisseld, zou dit ook meermaals worden aangerekend als fout. De eigenheid van elk symbool is immers de basis van het fonetisch schrift. Het geeft aan hoe je een klank uitspreekt. Het klopt dat het teken [ɔ] niet werd aangebracht, terwijl dit wel een bestaand fonetisch teken is. Eerstejaarsstudenten moeten enkel de fonetische tekens voor de Nederlandse taal kennen. Tijdens het eerste hoorcollege wordt elk symbool voor de Nederlandse taal afzonderlijk voorgesteld (op de iPad met pencil), zodat studenten net de richting van elk symbool zouden ervaren, alsook de visuele verwant worden besproken. Ik benadruk net de visuele verschillen en geef tegelijkertijd voorbeelden van veelgemaakte fouten en visuele verwant vb [a] (spreek je uit als lange “aa”) is niet hetzelfde als [a] (spreek je uit als korte “a”), een [ɛ] is geen cijfer 3 enz. Behalve deze basisfout, heeft [d]e student ook het symbool voor [ɔ] en [o] gewisseld, spaties tussen woorden gevoegd, klemtonen foutief geplaatst, geen diakritisch teken voor “adempauze” gebruikt en assimilatieregels foutief toegepast. Het voordeel van het uittypen van fonetisch schrift is dat er net geen discussie kan bestaan over de realisatie van het woord. Het is juist of fout getranscribeerd. Het handgeschreven fonetisch schrift leidt makkelijker tot discussies over krulletjes. De student haalde 3/20 voor de vraag met betrekking tot fonetisch transcriberen, wat aantoont dat ze de vaardigheid van het fonetisch transcriberen nog niet heeft verworven.

- De evaluatieform stond niet op de ECTS-fiche, de aanpassing was niet noodzakelijk en werd niet ten laatste dertig kalenderdagen voor het examen meegedeeld (19 december mededeling, 13 januari examen).

De link naar de ECTS-fiche is opgenomen in de CANVAS-cursus die hoort bij dit olod (zie onderstaande schermafbeelding).

[PBALOA - NORSpraaktaal - Semester 1 > ECTS-fiche](#)

semester 1 2022-23 Startpagina Aankondigingen Modules Bestanden Discusses Opdrachten Panopto Recordings ECTS-fiche LockDown Browser Leerdoelen Cijfers Personen Pagina's	 Studiegids <h2>Normale spraak- en taalontwikkeling</h2> <p> Academiejaar 2022-23</p> <p><u>Komt voor in:</u> → Bachelor in de logopedie en de audiologie, trajectschijf 1</p> <p>Dit is een enkelvoudig opleidingsonderdeel. Studieomvang: 3 studiepunten</p> <p>Omschrijving volgtijdelijkheid</p> <p>Op dit opleidingsonderdeel is er geen volgtijdelijkheid van toepassing.</p> <p>Totale studietijd: 90,00 uren</p> <p>Mogelijke grensdata voor leerkrediet: 01.12.2022 (georganiseerd in semester 1)</p>
--	--

Op de ECTS-fiche van opleidingsonderdeel Normale Spraak- en taalstoornissen staat onderstaande tabel opgenomen bij het onderdeel ‘evaluatie’.

[PBALOA - NORSpraaktaal - Semester 1 > ECTS-fiche](#)

semester 1 2022-23 Startpagina Aankondigingen Modules Bestanden Discusses Opdrachten Panopto Recordings ECTS-fiche LockDown Browser Leerdoelen Cijfers	<p>Evaluatie(s) voor de eerste examenkans</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Moment</th> <th>Vorm</th> <th>%</th> <th>Opmerking</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>eerste examenperiode binnen examenrooster</td> <td>Schriftelijk</td> <td>100,00</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Evaluatie(s) voor de tweede examenkans</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Moment</th> <th>Vorm</th> <th>%</th> <th>Opmerking</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>derde examenperiode binnen examenrooster</td> <td>Schriftelijk</td> <td>100,00</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Omschrijving Evaluatie (tekst)</p> <p>In de opleiding LOA wordt gebruik gemaakt van een taal charter. In de opleidingsonderdelen van schijf 3 kan dit een impact hebben op de eindscore van het opleidingsonderdeel. Alle informatie wordt meegedeeld via CANVAS.</p>	Moment	Vorm	%	Opmerking	eerste examenperiode binnen examenrooster	Schriftelijk	100,00		Moment	Vorm	%	Opmerking	derde examenperiode binnen examenrooster	Schriftelijk	100,00	
Moment	Vorm	%	Opmerking														
eerste examenperiode binnen examenrooster	Schriftelijk	100,00															
Moment	Vorm	%	Opmerking														
derde examenperiode binnen examenrooster	Schriftelijk	100,00															

De evaluatievorm nl. “schriftelijk” is dus wel degelijk meegedeeld van bij de start van het academiejaar. Aangezien er geen aanpassingen ten aanzien van deze evaluatievorm moesten worden doorgevoerd, moest hierover later niets gecommuniceerd worden. De communicatie over op welke manier het fonetisch transcriberen zou worden geëvalueerd, wat niet de definitieve examenvorm inhoudt, vond niet op 19 december plaats, wel eerder al op 25 oktober, tijdens de les, zoals [d]e student zelf aangeeft, op voorwaarde dat dit in Canvas zou kunnen worden geïntegreerd. Op 19 december ben ik er pas, in samenwerking met de ICT-dienst, in geslaagd de website toe te voegen aan het digitale examen en werd dit onmiddellijk officieel gecommuniceerd via Canvas, 25 dagen voorafgaand aan het examen zou plaatsvinden. Of een schriftelijk examen al dan niet digitaal wordt afgenoemt, dient niet gecommuniceerd te worden binnen een bepaalde periode.

EXAMEN NST
Nele Schuddink [REDACTED]
Alle secties

19 dec 2022 op 21:08

Beste student

Het examen NST zal **volledig digitaal** worden afgenoem.

Er is een deel open vragen waarin jullie uitingen zullen moeten transcriberen. Hiervoor moeten jullie het IPA niet downloaden op eigen laptop. Je zal met het klavier op <https://www.lexilogos.com/keyboard/ipa.htm> kunnen werken.

Er zijn bovendien 20 multiple choicevragen voorzien met cesuur en 4 open vragen waarin je een taalstaalanalyse zal moeten maken.

Veel succes!

De lesgevers NST

- *Ik ben niet objectief beoordeeld.*

Er werd een duidelijke antwoordsleutel uitgewerkt voor alle vragen. Deze is opgenomen in Canvas bij het opmaken van het digitale examen en werd volledig overlopen samen met mevr. [C.] tijdens het feedbackmoment.

Hierboven bij stap 3 wordt toegelicht hoe de scores tot stand kwamen. De open vraag m.b.t. fonetisch transcriberen wordt automatisch verbeterd door Canvas a.d.h.v. de ingevoerde antwoordsleutel op juist/fout. De vraag werd desondanks manueel opnieuw gescoord omdat Canvas enkel 0 punten of 2 punten per item toekent. Ik koos ervoor toch nog 1 punt toe te kennen aan elke uiting die slechts 1 fout bevat. Fouten zijn: fout fonetisch teken gebruikt voor een klank, foutieve plaats voor de klemtoon, geen ":" na een lange klinker of na extra lange klinker voor [r], spaties(s) tussen woorden, geen diakritisch teken voor pauze, assimilatie niet of foutief toegepast,...

Behalve het foute teken voor de sjwa, heeft [d]e student ook het symbool voor [ɔ] en [o] gewisseld, spaties tussen woorden gevoegd, klemtonen foutief geplaatst, geen diakritisch teken voor "adempauze" gebruikt en assimilatieregels foutief toegepast.

- Tijdens het feedbackmoment was de examinator docent [F.M.] niet aanwezig om de resultaten toe te lichten. Uit de feedback op het examen kon niet duidelijk afgeleid worden voor welke onderdelen wel of geen punten toegekend of afgetrokken werden. De docent [N.S.] stelde op het feedbackmoment dat zij dat deel niet verbeterd had maar dat er 'waarschijnlijk' punten toegekend werden voor sommige onderdelen en 'waarschijnlijk' afgetrokken werden voor andere. 'Waarschijnlijk' is geen objectief en duidelijk criterium. De toegekende/afgetrokken punten voor het tweede deel van de open vragen konden dus niet duidelijk en objectief gemotiveerd worden. Er mag verwacht worden dat bij afwezigheid van een docent, de docent die het feedbackmoment leidt op de hoogte is van de inhoud en de verbetersleutel van de examenvragen en de resultaten gedetailleerd kan verantwoorden.

Op de dag van het feedbackgesprek, heb ik alle studenten inzage in het examen gegeven. Ik beschouw dit zelf als een teken van openheid. De score en beoordeling gebeuren immers in eer en geweten en volgens een duidelijk uitgewerkte antwoordsleutel. Ik stelde zelf voor aan mevr. [E.C.] om het examen van haar dochter [d]e student in te kijken. Toen ze mij aangaf dat zij niet diegene was die de opleiding volgde en ze bijgevolg niet kon begrijpen wat ze te zien kreeg, wees ik haar erop dat het daarom net de bedoeling was dat [d]e student zelf aanwezig zou zijn. Collega [F.M.] was net bevallen en kon er daarom zelf niet zijn. Ik liet mevrouw rustig de antwoordsleutel bekijken van de open vragen m.b.t. de taalstaalanalyse omdat ik ervan uitging dat die voor zich sprak. Toen mevr. [C.] te kennen gaf dat ze de scoring niet begreep, heb ik geprobeerd haar de antwoordsleutel

toe te lichten. Die stond zeer duidelijk uitgeschreven. Voor elke vraag waren er per taalfacet respectievelijk een half of volledig punt toegekend, goed voor in totaal 5 punten per vraag. Ze zei dat ze de scoring nog steeds niet begreep. In canvas kon ik niet zien hoeveel collega [F.M.] per antwoord precies had toegekend (dat is technisch onmogelijk) dus moest ik zelf het gegeven antwoord naast de antwoordsleutel leggen en uitmaken waar ze precies een half of volledig punt had toegekend en waar niet. Dat nam even tijd in beslag. Mevrouw leek nog steeds niet tevreden met mijn toelichting. Toen ik verdere uitleg over vroeg wat ze dan precies niet begreep, ging ze hier niet verder op in. Ik merkte op dat als ze twijfels had bij de manier waarop wij als docenten hadden gescoord, ze verdere stappen kon ondernemen en rondde daarmee het gesprek af. Daarop nam mevr. [C.] contact met de ombudsman.

- We maakten in het vak PIW 1 maal een gelijkaardige oefening in groep, tijdens het laatste online moment werd een verbetersleutel in powerpoint geprojecteerd. Ik heb de vragen op het examen op dezelfde manier aangepakt als de verbetersleutel op powerpoint. Ik kreeg zelf geen persoonlijke feedback op het groepswerk.

De verbetersleutel in powerpoint die werd overlopen in de laatste online les van mevr. [F.M.] vormt net de feedback op de groepstaak die er werd gemaakt. Het is aan de student om zelf de eigen oplossingen te vergelijken met die antwoordsleutel. Als [d]e student genoteerd heeft tijdens dit moment, weet ze welk soort antwoorden worden verwacht bij de taalstaalanalyse. Er wordt tijdens elke les ruimte gemaakt voor vragen. Na de lessenreeks is er telkens een responsiecollege voorzien waar wordt ingegaan op individuele vragen van studenten. Op de voorziene discussiefora kunnen eveneens vragen worden gepost. We gaan er als docent van uit dat als er geen vragen meer komen tijdens of na de les, alles voldoende duidelijk is.

- Bij de laatste vraag had de computer een groen (correct) antwoord aangeduid en een score van 2,5/5 terwijl er bij de andere vragen blauw (beoordeeld) stond. Toen hierover uitleg werd gevraagd zei de docent [N.S.], die het examen niet had verbeterd, dat het ‘een foutje’ was. Docent [N.S.] had ‘per ongeluk’ op het vinkje gedrukt en kon dit volgens de ICT-afdeling niet ongedaan maken. Dit wekt op zijn minst de indruk dat de evaluatie van het examen na het publiceren van de resultaten nog gewijzigd werd door docent [N.S.] die dit deel van het examen niet had verbeterd.

Alle vragen over de taalstaalanalyse werden manueel gescoord door mevrouw [F.M.], de vraag m.b.t. tot transcriberen door mezelf. Toen ik ongeveer aan het eind van het alfabet was gekomen in Speedgrader, vroeg ik me af hoe ik de punten “definitief” kon maken en ze uit Canvas zou kunnen exporteren. Daarom heb ik Dhr. [T.M.] van het team digitaal leren gecontacteerd via Teams. Toen ik mijn scherm deelde, merkte hij op dat de punten niet “definitief” waren omdat ik de vinkjes niet had aangeklikt. Het verbaasde me dat dat moest. Toen ik bij wijze van test, het groene vinkje aanklikte, had ik de indruk dat er punten waren gewijzigd. [T.M.] stelde me gerust en drukte er nogmaals op dat ik dit voor alle studenten zou moeten doen. Na afloop van het Teamsgesprek, deed ik dit bij een tweede en derde student maar ontdekte ik dat door op het groene vinkje te klikken, de student het maximum van de punten kreeg. Daarop contacteerde ik collega [F.M.] met de vraag de examens van de betrokken studenten opnieuw te willen bekijken en de punten terug naar originele score te willen aanpassen. Ik zat hiermee erg verveeld aangezien dit dubbel werk voor mijn collega betekende. Collega [F.M.] paste de punten aan maar de groene kleur vooraan de vraag wijzigde niet in blauw. Ik was kennelijk verkeerd

geïnformeerd door ICT. Het is de eerste keer dat dit examen volledig digitaal werd georganiseerd. Het is dan ook normaal dat het enige tijd vraagt om het systeem te leren gebruiken. De ervaring leert nu dat nogmaals op het vinkje klikken, de kleur opnieuw aanpast naar blauw. Laat duidelijk zijn dat er door niemand punten werden aangepast NA de publicatie van de punten. Mocht dat het geval zijn, dan zouden de deelscores die via mail werden verstuurd op 2/2/'23 niet overeen komen met de deelpunten in Canvas. De resultaten werden bovendien reeds definitief door mij ingevoerd in het digitaal Secretariaat ibamaflex op 23 januari '23. Mocht het waar zijn wat hier wordt gesuggereerd nl. dat de laatste open vraag werd gemanipuleerd van 5/5 naar 2,5/5 na de publicatie van het punt dan zou dat betekenen dat De student aan een totaal kwam van 17/40 voor de open vragen. Het eindtotaal zou daarmee leiden tot 9,4/20 wat nog steeds een totaalscore van 9/20 zou betekenen. Het is me niet duidelijk waarom men denkt dat ik hier baat bij zou hebben.

- Inhoudelijk kon dit niet toegelicht worden tijdens het feedbackmoment want dit was het deel van docent [F.M.]. Ik kreeg onvoldoende feedback over dit deel.

Ik heb samen met mevrouw [C.] alle [m]ultiple [c]hoice-vragen overlopen. Ik vergeleek de resultaten voor deel 1 Taalkunde met de resultaten voor deel 2 over communicatie. Voor het eerste deel haalde [d]e student mooie resultaten, voor het tweede deel niet. Zoals eerder gezegd was Mevr. [F.M.] niet aanwezig om dit deel toe te lichten maar de inhoudelijke toelichting bestond uit het toelichten van het juiste antwoord. Dat staat zichtbaar bij elke vraag. Mevr. [C.] was uiteraard niet de juiste persoon op de juiste plaats om deze inhoudelijke toelichting te begrijpen. De student volgt de opleiding logopedie en had aanwezig moeten zijn op het feedbackmoment. Zij had de inhoudelijke toelichting kunnen begrijpen.

- Ik gaf de toestemming aan een derde, mijn ouder [E.C.], om op het feedbackmoment aanwezig te zijn. Om persoonlijke redenen kon ik zelf niet aanwezig zijn op het feedbackmoment op vrijdag 3/2/2023 en liet me vertegenwoordigen door mijn moeder. Achteraf ben ik blij dat ik niet (alleen) naar het feedbackmoment ben geweest want ik zou als 18-jarige te bang zijn geweest om kritische vragen te stellen aan een docent die mij nog moet evalueren.

De student stuurde op 2 februari '23 een mail om 15:39 waarin ze schrijft dat ze in het buitenland is en daarom niet naar het feedbackmoment kon komen. Dit is geen geldige reden. Ze spreekt hier niet over persoonlijke redenen. Het feedbackmoment is een verplicht moment. Studenten weten dit. We beschouwen kritische vragen stellen als één van de belangrijke therapeutische vaardigheden en zetten daarop ook in tijdens het opleidingsonderdeel PIW1 in schijf 1. Als [d]e student aangeeft dat ze geen kritische vragen zou durven stellen tijdens een feedbackmoment, zal ze op dit vlak nog een grote groei moeten tonen i.f.v. stage. Ik blijf erbij dat, mocht [d]e student aanwezig geweest zijn op het feedbackmoment en ze de inhoudelijke toelichting had kunnen krijgen, deze commotie nergens voor nodig was geweest.

Feedback en score NST

Cato Vankeirsbilck 202229355

Aan: Nele Schuddinck [REDACTED]

Do 2/02/2023 15:39

Beste mevrouw Schuddinck [REDACTED]

Ik zag dat ik niet geslaagd ben voor het vak NST. Ik bekeek de mail met de deelscores en zie niet meteen hoe ik aan een totaalscore van 9/20 kom. In bijlage kan u de mail met mijn deelscores vinden.

Als de score klopt zou ik toch graag willen weten hoe ik me beter kan voorbereiden voor het herexamen.

Ik ben momenteel in het buitenland en kan dus niet naar het feedbackmoment op de campus komen. Is er een mogelijkheid om dit online of later op de campus te laten doorgaan?

Mijn excuses voor het ongemak.

Alvast bedankt.

• *Inschrijven voor het feedbackmoment was ook niet evident want de link werkte niet.*

De link werkte gedurende een korte tijdsspanne donderdagavond niet meer omdat alle tijdstippen volgeboekt waren. Toen studenten dit via mail signaleerden, werden er onmiddellijk afspraken bij aangemaakt. Op het moment dat mevr. [C.] me liet weten in haar mail van 19:51 dat de link bij haar niet werkte, boekte ik zelf binnen het half uur een afspraak in voor haar op vrijdag om 8u35. Ze annuleerde deze afspraak en boekte zelf een nieuwe in via het systeem om 10u55. De link leek dus toch te werken.

Examenresultaten Cato Vankeirsbilck

Evelyne Corneille [REDACTED]

Aan: Nele Schuddinck [REDACTED]

Do 2/02/2023 19:51

Beste mevrouw Schuddinck [REDACTED]

Ik had graag, met toestemming van Cato Vankeirsbilck, het proefwerk NST en de verbetersleutel ingekijken. Na de verwarringende mail met deelresultaten, en de mail over de verwarring en de foute weergave van de punten willen wij dit graag opvolgen, vooral omdat de andere resultaten volledig in lijn van haar verwachten liggen en ze een goed gevoel had bij de open vragen. De link om een afspraak te maken voor feedbackgesprekken werkt (bij ons) niet.

Mvg

Evelyne Corneille [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

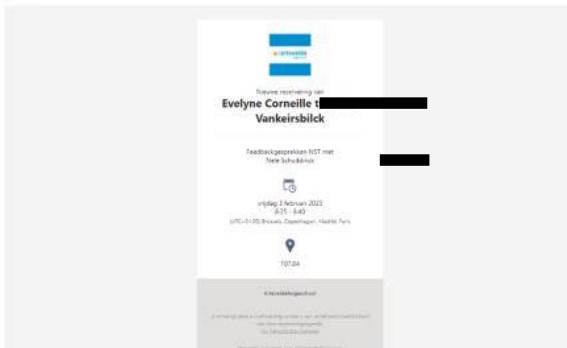
Nieuwe reservering: Evelyne Corneille [REDACTED] Vankeirsbilck voor Feedbackgesprekken NST

Arteveldehogeschool

Aan: Nele Schuddinck [REDACTED]

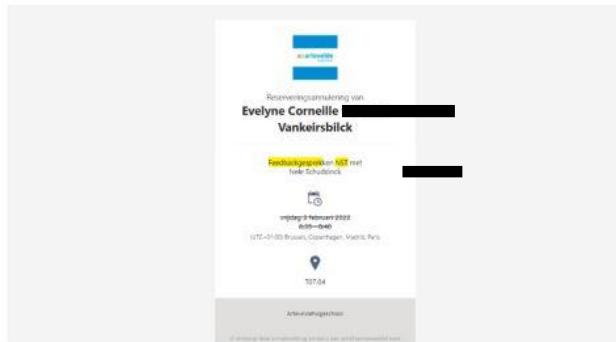
Do 2/02/2023 20:19

Geannuleerde reservering: Evelyne Corneil [REDACTED] rsblick voor **Feedbackgesprekken NST**

 Arteveldehogeschool
Aan: Nele Schuddinck [REDACTED]

Do 2/02/2023 20:44

Feedbackgesprekken NST - vankeirsblick cato

 Arteveldehogeschool
Aan: Nele Schuddinck [REDACTED]

Do 2/02/2023 21:31

Feedbackgesprekken NST - vankeirsblick cato

Vt 3/02/2023 10:55 - 11:00

107.04

Geen conflicten

Ja

Misschien

Nee

Klantgegevens

Naam: vankeirsblick cato

E-mail: cato.vankeirsblick@q[REDACTED]

Lokale tijdzone: (UTC+01:00) Brussels, Copenhagen, Madrid, Paris

Reserveringsgegevens

[REDACTED]

d. De verwerende partij concludeert tenslotte als volgt:

In dit verweerschrift werd getracht de onvoldoende score van student zo goed mogelijk te onderbouwen en getracht haar argumenten te weerleggen. De score werd in eer en geweten gegeven en is correct. De student beschikt op dit moment jammer genoeg niet over de kennis en inzichten om voor dit opleidingsonderdeel te kunnen slagen.

e. De verwerende partij hanteert volgende bijlagen:

1. Bijlage 1: Examen NST deel 1_2 open vragen
2. Bijlage 2: Examen NST deel 2_2 MC vragen

Beoordeling door de commissie

De interne beroepscommissie stelt vooreerst, en op basis van de stukken aangeleverd door de student en de verwerende partij (de opleiding) een bepaalde eigenaardigheid vast: minstens een deel van de middelen (*in casu* de inschatting van de niet-objectieve beoordeling en de gepercipieerde problematische feedback) volgt niet uit rechtstreekse communicatie tussen de student en de opleiding, maar vloeit voort uit de weergave van het feedbackgesprek dat plaatsvond tussen de moeder van de student en de opleiding. Gebaseerd op deze indrukken, worden een aantal veronderstellingen geponeerd in het verzoekschrift.

De interne beroepscommissie erkent uiteraard het recht om zich via volmacht te laten vertegenwoordigen, maar benadrukt in deze het precaire karakter van middelen die gebaseerd zijn op de perceptie van een derde: zoals aangehaald in verzoek- en verweerschrift, heeft de gevoldmachtigde geen voorgeschiedenis in, noch kennis van, de betwiste materie. Dat de student zich (minstens deels) voor de door haar opgeworpen middelen baseert op de reflectie van deze gevoldmachtigde, draagt niet meteen bij tot de sterkte van de argumentatie.

Desalniettemin voert de interne beroepscommissie in deze altijd haar eigen evaluatie en analyse, dewelke volgende inhoudelijke middelen oplevert, door de student aangebracht. In de eigen woorden van de student wordt dit:

- Ik ben niet objectief beoordeeld
- de evaluatieform stond niet op de ECTS-fiche, de aanpassing was niet noodzakelijk en werd niet ten laatste dertig kalenderdagen voor het examen meegedeeld (19 december mededeling, 13 januari examen).
- Hierbij wil ik nog toevoegen dat de communicatie rond de deelresultaten heel verwarringend, stresserend en onprofessioneel was. In een eerste mail werden verkeerde deelresultaten meegedeeld, daarna kwam een mail om de resultaten ‘recht’ te zetten, daarna kreeg ik nog een persoonlijke mail waarin opnieuw de foute resultaten stonden en een laatste mail om die resultaten opnieuw aan te passen. (zie bijlage). De link om in te schrijven voor het feedbackmoment werkte niet (zie bijlage), er was slechts heel beperkte mogelijkheid om feedback te krijgen (op 3 februari tussen 8u30 en 11u30). Op het feedbackmoment waren er nog studenten die zonder afspraak waren gekomen omdat de link niet werkte. Dit werkt niet uitnodigend.
- Ik wil graag een kopie van mijn examen en de beoordeling. (volgens artikel 100 van het studiecontract)

De interne beroepscommissie definieert deze middelen als volgt:

1. De student laakt de (gepercipieerde) niet-objectieve beoordeling
2. De student laakt de (communicatie rond de) evaluatieform
3. De student laakt de (gepercipieerde) problematische of onjuiste feedback, of het gebrek aan (tijdige) feedback;
4. De student vraagt kopie van haar examen en de beoordeling

De Interne Beroepscommissie bekijkt het dossier op grond van de bestaande, aangeleverde stukken en de gevoerde argumentatie.

Eerste middel: (gepercipieerde) niet-objectieve beoordeling

Wat dit eerste middel betreft, stelt de interne beroepscommissie vast dat de student hiervoor weinig tot geen concrete bewijsmiddelen aanvoert. De student lijkt te insinueren dat de examenvorm *an sich* een objectieve beoordeling onmogelijk zou gemaakt hebben, maar laat na dit concreet te motiveren.

Een daadwerkelijke niet-objectieve beoordeling – in die zin dat de student anders (lees: negatiever) zou beoordeeld geweest zijn dan haar medestudenten – kan niet afgeleid worden uit het verzoekschrift. De argumentatie van de student stelt o.m. dat “*Alle vorige jaren werd dit onderdeel steeds op papier geëvalueerd. Ik was onvoldoende vertrouwd*

met het programma, heb alles eerst schriftelijk op kladpapier moeten maken en dan overtypen in het programma lexilogos. Omdat we tijdens de colleges niet voldoende geoefend hebben met transcriberen via de computer was dit geen automatisme. Een examenmoment is een stresserende situatie waarbij ICT-skills voor een nieuw programma niet voor de eerste keer beoordeeld zouden mogen worden, bovendien stond ik onder extra tijdsdruk door het dubbele werk (eerst klad op papier zoals we het tijdens de hoorcolleges werden aangeleerd en dan overtypen en plakken in het examen). ”. De interne beroepscommissie heeft uiteraard begrip voor het gegeven dat een examen een stresserende aangelegenheid is, maar dit is niet uniek voor de student, noch werd aan de student een beoordelingsregime opgelegd dat verschilt voor de andere studenten.

Waar de student daarnaast alludeert op het gebrek aan objectiviteit, stelt de beroepscommissie vast dat deze perceptie voornamelijk in hoofde van de student lijkt te bestaan (of gebaseerd is op de feedback die ze ontving van haar gevormachtigde), maar niet afdoende bewezen geacht kan worden blijkens de stukken (waarvan er overigens niet veel werden meegestuurd, als bijlage). Daarnaast weerlegt en/of nuanceert de opleiding deze stelling ook in haar verweer en de meegeleverde stukken. Ten overvloede wijst de beroepscommissie op de vaste rechtspraak van de Raad voor studievoortgangsbewistingen: “Verder is de Raad van oordeel dat aan een titularis van een opleidingsonderdeel, die instaat voor de eindbeoordeling, een vermoeden van objectiviteit kleeft. Beweringen van een subjectieve houding dienen voldoende bewijskrachtig te zijn om het vermoeden van objectiviteit te weerleggen.” (R. Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/558). In subsidiaire orde heeft de beroepscommissie er tot slot enigszins begrip voor dat de student zelf een betere quotering had verwacht, maar de interne beroepscommissie gaat hier uit van een - ondersteund en verdedigd - vermoeden van deskundigheid van de begeleider. Het volgt hierbij ook de vaste rechtspraak van de Raad (R.vStvb 14 augustus 2014, nr. 2014/109).

De bewijsmiddelen die de student dienaangaande meestuurt, betreffen in hoofdzaak printscreens van communicatie rond de examenvorm, de – ook de opleiding niet-betwiste – correctie van de deelscores enzovoort. De interne beroepscommissie betreurt, samen met de student, dat de opleiding op vlak van deze concrete communicatie hier en daar een behoorlijke steek liet vallen, maar verwijst bovenal naar de vaste rechtspraak van de Raad, waarbij deze onomwonden stelt: “Wat de onzorgvuldige organisatie van het opleidingsonderdeel betreft, is de Raad van oordeel dat deze an sich niet de onregelmatigheid van de gegeven score tot gevolg heeft.” (R.Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/558). Bijkomend, en ten overvloede, benadrukt de beroepscommissie dat het niet aan haar, en evenmin aan de student is, om de beoordeling over de inhoud in de plaats van deze van de docent te stellen. De beroepscommissie volgt hierbij uitsluitend de vaste rechtspraak van de Raad: “Het is bovendien niet aan de Raad en evenmin aan verzoeker om zijn beoordeling over de inhoud in de plaats van deze van de docent te stellen” (R.Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/558).

Ten overvloede stelt de Raad: “Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd” (R.Stvb. 12 mei 2015, nr. 2015/068; R.Stvb. 10 november 2015, nr. 2.568). De beroepscommissie wijst tenslotte op volgende vaste rechtspraak van de Raad: “Er (de vermeende ‘slechte’ begeleiding, *nvdIBC) kan enkel anders over worden geoordeeld in

uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen de facto onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was. Het valt aan de student als verzoekende partij toe om het bewijs te leveren van de gebreken in de begeleiding die zij aanvoert.” (R.Stvb. 12 mei 2015, nr. 2015/068; R.Stvb. 18 augustus 2015, nr. 2.263; R.Stvb. 22 december 2015, nr. 2.746).

[Ten slotte] stelt de beroepscommissie vast dat de student blijkens haar verzoekschrift ook verwijst naar andere OLOD's waarvoor ze goede scores behaalde. De interne beroepscommissie heeft daar uiteraard begrip voor, maar wijst op de vaste rechtspraak van de Raad dat “*een student uit een goed resultaat voor een welbepaald opleidingsonderdeel geen veronderstelling kan putten dat ook voor andere opleidingsonderdelen een positieve beoordeling moet of zal volgen*” (R.vStvb. 29 augustus 2016, nr. 2016/207). In die zin kan dit argument dan ook niet als effectief middel weerhouden worden.

Gelet op alle aangehaalde argumenten en bewijsstukken in verzoek- en verweerschrift, gelet op bovenstaande uiteenzetting, en gelet op de vaste rechtspraak van de Raad, beoordeelt de interne beroepscommissie dit middel als ongegrond.

Tweede middel: [communicatie] rond de evaluatievorm

Zoals blijkt uit verzoek- en verweerschrift, werd op 25 oktober 2022 een eerste maal gecommuniceerd dat het examen digitaal zou plaatsvinden. Op 19 december 2022, inderdaad 25 dagen voor het plaatsvinden van het examen, werd dit nogmaals bevestigd via mail. De interne beroepscommissie leest in het verweerschrift dat de bevestiging op 19 december 2022 er (enkel) kwam omdat het pas tegen die datum effectief gerealiseerd kon worden, ICT-matig. De interne beroepscommissie heeft er begrip voor dat de student aanhaalt dat dit voor haar extra stress meebracht, maar leest nergens in het verzoekschrift hoe dit (overtuigend) een niet-verdedigbare impact zou hebben gehad op het verloop van het examen bij dit OLOD. Daarnaast gold deze communicatie voor alle studenten, en betreft het hier geen specifieke uitzondering voor de student/verzoeker waardoor deze gewag zou kunnen maken van een inbreuk op het gelijkheids- of objectiviteitsbeginsel. Uiteraard wenst de interne beroepscommissie te benadrukken dat studenten idealiter zo snel mogelijk op de hoogte gebracht worden van de (definitieve) examenvorm, maar 25 kalenderdagen op voorhand, en dit na een eerdere communicatie in oktober, vormt geenszins een inbreuk op het redelijkheidsprincipe.

Gelet op alle aangehaalde argumenten en bewijsstukken in verzoek- en verweerschrift, gelet op bovenstaande uiteenzetting, en gelet op de vaste rechtspraak van de Raad, beoordeelt de interne beroepscommissie dit middel als ongegrond.

Derde middel: (gepercipieerde) problematische of onjuiste feedback, of het gebrek aan (tijdige) feedback;

De student wijst eveneens op de (gepercipieerde) gebrekkige, onjuiste of niet-tijdige feedback die zij mocht ontvangen. De interne beroepscommissie betreurt dat in hoofde van de student deze veronderstelling bestaat, maar stelt prioritair vast dat dit argument geen afbreuk kan of mag doen aan een toegekende score door een opleiding. Feedback beperkt zich tot informatie die gegeven wordt aan studenten met als

doel hen inzicht te geven in hun eigen leerproces of functioneren, zodat hun leren efficiënter wordt. De beroepscommissie wenst er prioritair op te wijzen dat het vaste rechtspraak is van de Raad voor studievoortgangsbewijzingen dat een argument (middel) dat gebaseerd is op beweerdelijk gebrekkige feedback er niet toe leidt dat een negatieve evaluatie moet worden omgebogen in een positievere evaluatie (R. Stvb. 31 juli 2014, nr. 2014/089; R. Stvb. 18 december 2014, nr. 2014/400). De student kan dan nagaan of het leerproces van de student goed verloopt, waar bijsturing nodig is en in welke mate hij de leerdoelen al heeft bereikt (Clement & Laga, 2006). Feedback (of het gepercipieerde gebrek eraan) kan nooit een correctie of aanpassing van een toegekende score rechtvaardigen, behoudens in geval van een terdege vastgestelde beoordelingsfout in hoofde van docent(en).

Al het bovenstaande in acht genomen, benadrukt de beroepscommissie nogmaals dat in deze zaak, de student bovendien niet zelf deelnam aan de feedbackmoment, maar voortgaat op de weergave/vertaling van deze feedback door haar gevoldmachtigde.

Gelet op alle aangehaalde argumenten en bewijsstukken in verzoek- en verweerschrift, gelet op bovenstaande uiteenzetting, en gelet op de vaste rechtspraak van de Raad, beoordeelt de interne beroepscommissie dit middel als ongegrond.

Vierde middel: kopierecht

Wat dit laatste middel betreft, kan de interne beroepscommissie kort zijn: de uitoefening van het recht op inzage en kopij is een procedureel recht van de student, maar vormt geen middel op zich. Op drie februari 2023 werd feedback en inzage voorzien – opnieuw: aan de gevoldmachtigde – en op dertien februari 2023 ontving de student een kopij van haar examen.

Gelet op alle aangehaalde argumenten en bewijsstukken in verzoek- en verweerschrift, gelet op bovenstaande uiteenzetting, en gelet op de vaste rechtspraak van de Raad, beoordeelt de interne beroepscommissie dit middel als ongegrond.

Samenvattend:

Het moge duidelijk zijn uit bovenstaande opsomming van rechtspraak en wetgeving, dat de beroepscommissie zich niet in de plaats kan stellen van een docent. Het prerogatief van de inhoudelijke beoordeling van een OLOD behoort duidelijk tot deze laatste, behoudens ingeval van aantoonbare problematische elementen in een concreet dossier. Uit het verweerschrift van de opleiding blijkt echter dat de beoordeling niet aangestast werd door dergelijke problematische elementen, noch dat de opleiding zich onzorgvuldig opstelde op vlak van strengheid. Integendeel toont het verweerschrift op overtuigende wijze aan op welke manieren de student niet tegemoetkwam aan de opgestelde leerdoelen voor dit OLOD. Samengevat: slechts in geval er aantoonbare procedurele of materiële vergissingen m.b.t. de beoordeling aanwezig zijn, zal de beroepscommissie zich in de plaats stellen, quod non.

Volledigheidshalve:

Op zaterdag 18 februari 2023 stuurde de student via mail ‘nog nieuwe elementen’ door. De interne beroepscommissie had echter zitting in voorliggende zaak op vrijdag 17 februari 2023 en kan deze nieuwe elementen dus niet meer (verplicht) opnemen.

Besluit

De Interne Beroepscommissie van de Arteveldehogeschool beslist na beraadslaging dat het beroep ontvankelijk maar ongegrond is.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen aanleiding tot het formuleren van ambtshalve opmerkingen.

Louter voor de volledigheid, en gelet op de vraag die verwerende partij ter zake stelt in haar antwoordnota, stipt de Raad aan dat verzoeksters beroep op 8 maart 2023 door de Raad werd geregistreerd, maar op 6 maart 2023 – en dus tijdig – voor aangetekende zending aan de postdiensten werd overhandigd.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Derde middel

In een derde middel beroept verzoekster zich op de hoorplicht.

Het komt gepast voor dit middel eerst te behandelen.

Standpunt van partijen

De interne beroepscommissie overweegt in de bestreden beslissing bij de beoordeling van een eerste middel in het intern beroep:

“*Eerste middel: (gepercipieerde) niet-objectieve beoordeling*

Wat dit eerste middel betreft, stelt de interne beroepscommissie vast dat de student hiervoor weinig tot geen concrete bewijsmiddelen aanvoert. De student lijkt te insinueren dat de examenvorm *an sich* een objectieve beoordeling onmogelijk zou gemaakt hebben, maar laat na dit concreet te motiveren.”

Verzoekster leidt hieruit af dat de beroepscommissie blijkbaar niet voldoende zeker was omtrent bepaalde argumenten die verzoekster opwierp. In dat geval, zo stelt verzoekster, had het op de weg van de beroepscommissie gelegen om verzoekster voor een hoorzitting op te roepen zodat zij het bezwaar mondeling kon toelichten.

Verzoekster stelt dat haar woordkeuze bij de uiteenzetting van haar middel op intern beroep verkeerd was, en dat zij het vermelde gemis aan objectieve beoordeling niet bedoelde in vergelijking met andere studenten. Zij heeft evenwel niet de mogelijkheid gekregen om deze grief nader te motiveren, eensdeels omdat zij nog niet beschikte over een kopie van het examen en anderdeels omdat zij niet werd gehoord.

Verzoekster stipt ter zake nog aan dat zij door de feedback onvoldoende was geïnformeerd, te meer nu één van de docenten daarop niet aanwezig was en dat examendeel door een andere docente moest worden toegelicht.

In haar antwoordnota replaceert verwerende partij als volgt:

“Het verzoekschrift stelt dat de verzoekster niet in de mogelijkheid werd gesteld om mondeling toelichting te geven (gehoord te worden), als volgt:

- “*Vooreerst dient verzoekster vast te stellen dat de Interne Beroepscommissie blijkbaar niet voldoende zeker was omtrent bepaalde argumenten van verzoekster, hetgeen blijkt uit de zinsnede "de student lijkt te insinueren(...)"*. Indien zij verzoekster had opgeroepen om haar bezwaar mondeling nog eens uiteen te zetten, had hieromtrent duidelijkheid kunnen geschept worden. Verzoekster heeft haar woordkeuze in deze verkeerd gekozen in haar bezwaar aan de Interne Beroepscommissie. Zij doelt immers niet op een niet-objectieve beoordeling in die zin dat zij negatiever zou beoordeeld zijn dan haar medestudenten. De Interne Beroepscommissie gaat in haar argumentatie voorbij aan de argumenten die door verzoekster werden aangeleverd en zoals ook hierboven reeds uiteengezet.”

Wat de eerste zin aangaat, betreft dit een foutieve lezing van de beoordeling door de beroepscommissie van de verwerende partij: de beroepscommissie was niet “onvoldoende zeker van de argumentatie” aangeleverd door de verzoekster, maar ging rechtsgeldig uit van de argumentaties zoals die op het moment van de zitting d.d. 17 februari 2023 aangeleverd waren door de verzoekende partij en de betrokken opleiding. Pas op (zaterdag) 18 februari 2023, daags na de zitting, stuurde de verzoekende partij (zie bijlage 4) een mail, waaruit bovendien niet blijkt dat de verzoekende partij effectief

gehoord wenste te worden: “*Graag had ik geïnformeerd of ik nog gehoord word voor er een beslissing valt.*” Dat de verzoekende partij achteraf stelt dat ze haar woordkeuze verkeerd gekozen heeft, valt te betreuren, maar dit kan niet aan de verwerende partij verweten worden. Volledigheidshalve wijst de verwerende partij nog op artikel 137 OER (zie bijlage 1) : De interne beroepscommissie behandelt het beroep op stukken. Ze kan echter elkeen van wie ze de aanwezigheid nuttig acht uitnodigen om te worden gehoord.

Daarnaast stelt het verzoekschrift verkeerdelijk dat de interne beroepscommissie van de verwerende partij voor haar argumentatie aan de (overige) argumenten van de verzoekster voorbij is gegaan: dit is contradictorisch, want supra wordt net deze argumentatie van de beroepscommissie bestreden (beoordelingen D.I tot D.IV), daarnaast volstaat de verwerende partij met de verwijzing naar de beoordeling van de middelen door de interne beroepscommissie, waaruit duidelijk blijkt dat de commissie ook de overige argumenten van de verzoekende partij behandeld heeft, zij het evenwel niet in het voordeel van deze laatste.

Het verzoekschrift gaat vervolgens in op de feedback- en inzagemogelijkheden voor de verzoekende partij, als volgt:

- “*Verzoekster had reeds haar twijfels over de score, daar zij deze materie goed onder de knie had tijdens de colleges. Aangezien zij zelf onmogelijk aanwezig kon zijn op het feedbackmoment en men niet wou ingaan op het verzoek om dit online te organiseren, was verzoekster genoodzaakt een gevormd te sturen. Op basis van de overdracht van dat feedbackmoment, besloot verzoekster dat zij zich niet kon neerleggen bij de evaluatie. Dat er een gespannen sfeer zou hebben gehangen tussen de moeder van verzoekster en de aanwezige docente, speelt in deze geenszins mee. Het gaat niet om indrukken of veronderstellingen. Het gaat om vaststellingen die bevestigd worden door inzage van de aan de bestreden beslissing van de Interne Beroepscommissie gevoegde examens met verbetersleutels.*”

Dat de verzoekende partij twijfels had over haar score staat buiten kijf, maar vormt geen argument op zichzelf. De vaststelling door de raadsman dat de verzoekende partij de materie “goed onder de knie had, tijdens de colleges” sluit aan, en valt onder, de argumentatie die de verwerende partij hieromtrent eerder poneerde bij het tweede middel. Waar het verzoekschrift alludeert op de gespannen sfeer tijdens het feedbackgesprek: de weergave hiervan blijkt uit het verweerschrift van de betrokken opleiding, maar dit werd door de interne beroepscommissie niet als argument als dusdanig weerhouden. De raadsman stelt terecht dat dit geenszins meetelt, wat ook bevestigd werd door de interne beroepscommissie.

Slechts waar de verzoekende partij specifiek-inhoudelijk naar de feedback verwees (en opnieuw verwijst), als een gepercipieerd bewijs van de niet-objectieve beoordeling, ging de interne beroepscommissie van de verwerende partij hierop in. Wat dit betreft, verwijst het verzoekschrift ook nu naar het bewuste feedbackmoment:

- “*Tijdens het feedbackmoment was één van de docenten, Mevrouw [F.M.J., die eveneens een deel van het examen evalueerde, niet aanwezig. Uit de feedback op het examen kon niet duidelijk afgeleid worden voor welke onderdelen wel of geen punten toegekend of afgetrokken werden. De docente die wel aanwezig was, Mevrouw [N.S.J., stelde op het feedbackmoment dat zij een bepaald deel niet*

verbeterd had, maar dat er ‘waarschijnlijk’ punten toegekend werden voor sommige onderdelen en ‘waarschijnlijk’ afgetrokken werden voor andere. In het verweer van de opleiding wordt dit niet betwist. ‘Waarschijnlijk’ is echter geen objectief en duidelijk criterium. De toegekende/afgetrokken punten voor het tweede deel van de open vragen konden dus niet duidelijk gemotiveerd worden tijdens het feedbackmoment.”

De verwerende partij volstaat ermee de argumentatie van de opleiding en de interne beroepscommissie te herhalen:

- De betrokken docent, mevr. [M.], was net bevallen en was/is in zwangerschapsverlof. Er kan in alle redelijkheid niet verlangd worden dat zij aanwezig was/is.
- Dat de docent die niet zelf verantwoordelijk was voor de evaluatie van het deel door mevr. [M.], zich voorzichtigheidshalve uitsprak in ietwat voorwaardelijke termen ('waarschijnlijk'), vormt op zichzelf geen te weerhouden argument. Bovendien verwijst de verwerende partij naar de vaste rechtspraak van uw Raad “*dat een argument (middel) dat gebaseerd is op beweerdelijk gebrekige feedback er niet toe leidt dat een negatieve evaluatie moet worden omgebogen in een positievere evaluatie*” (R. Stvb. 31 juli 2014, nr. 2014/089; R. Stvb. 18 december 2014, nr. 2014/400).

[Ten slotte], wat de verwijzing naar de uitoefening van het recht op inzage en kopij betreft, herhaalt de verwerende partij dat de uitoefening van het recht op inzage en kopij een procedureel recht is van de verzoekende partij, maar geen middel op zich vormt. Op drie februari 2023 werd feedback en inzage voorzien en op dertien februari 2023 ontving de student een kopij van haar examen. Het verzoekschrift voegt daar aan toe dat “*de uiteindelijke motivering voor de scores pas werd gevoegd aan de bestreden beslissing van de Interne Beroepscommissie. Echter is ook deze motivatie onvoldoende voor verzoekster.*” De verwerende partij stelt evenwel vast dat het verzoekschrift nalaat te duiden waarom deze motivatie onvoldoende is voor de verzoekende partij.”

Verzoekster handhaaft haar kritiek in haar wederantwoordnota.

Beoordeling

Artikel 137, derde lid van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij bepaalt met betrekking tot het verloop van de interne beroepsprocedure:

“De interne beroepscommissie behandelt het beroep op stukken. Ze kan echter elkeen van wie ze de aanwezigheid nuttig acht uitnodigen om te worden gehoord.”

Verzoekster wist derhalve, minstens behoorde zij te weten, dat het intern beroep in beginsel schriftelijk verloopt, en dat de student niet het recht heeft om door de interne beroepscommissie te worden gehoord op een fysieke bijeenkomst. Het valt dan aan de student toe om zijn intern

beroep zo volledig en duidelijk mogelijk op te stellen. Onduidelijkheden in een intern beroep kunnen niet aan de beroepsinstantie worden toegeschreven.

Uit de motieven van de bestreden beslissing kan de Raad niet opmaken dat de strekking van de kritiek van verzoekster voor de interne beroepscommissie dermate onduidelijk was dat zij daaraan zonder meer is voorbijgegaan, of dat zij er omzeggens ‘een slag naar heeft geslagen’.

De Raad is van oordeel dat de interne beroepscommissie afdoende heeft geantwoord op de grieven die verzoekster in haar intern beroep heeft ontwikkeld, overeenkomstig de wijze waarop die grieven konden worden begrepen. Op de interne beroepscommissie rustte alleszins in die omstandigheden niet de verplichting om verzoekster bijkomend te horen ten einde nadere toelichting te verkrijgen.

Met betrekking tot het gegeven dat verzoekster bij het instellen van haar intern beroep nog geen kopie van het examen had ontvangen, merkt de Raad vooreerst op dat verzoekster in haar intern beroep geen voorbehoud heeft geformuleerd en evenmin om een uitstel heeft verzocht zodat zij na ontvangst van die kopie in voorkomend geval nog bijkomende middelen zou kunnen opwerpen. Zij vraagt *in fine* van haar intern beroep enkel om een kopie van het examen en de beoordeling.

Daarnaast beschikte verzoekster bij het instellen van haar beroep bij de Raad wél over een kopie van het examen, en zij was in de mogelijkheid om op dat punt in de procedure middelen ter zake op te werpen – wat zij ook heeft gedaan.

Het derde middel is niet gegrond.

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op het *patere legem*-beginsel, artikel 70 van het onderwijs- en examenreglement, het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert vooreerst aan dat in de ECTS-fiche, wat de examenvorm betreft, enkel is bepaald dat het om een ‘schriftelijk’ examen gaat. Daarmee is voor verzoekster niet te verzoenen dat een examen digitaal wordt afgenoem. Aldus acht zij de bepalingen van de ECTS-fiche geschonden. Bovendien is verzoekster van oordeel dat indien het begrip ‘schriftelijk’ dermate ruim wordt geïnterpreteerd dat het ook een digitaal examen kan omvatten, de opleiding zich een onbeperkte vrijheid voorbehoudt en aldus het redelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel schendt.

Daarnaast stelt verzoekster dat het examen van het desbetreffende opleidingsonderdeel al jaren schriftelijk wordt georganiseerd, en dat bij de aanvang van het semester van een digitaal examen geen sprake was. Verzoekster verwijst naar artikel 70 van het onderwijs- en examenreglement, waarin is voorgeschreven dat de evaluatievorm wordt meegedeeld in de ECTS-fiche en dat eventuele noodzakelijke aanpassingen behoudens overmacht uiterlijk 30 kalenderdagen voor het examen aan alle betrokken studenten kenbaar worden gemaakt. Verzoekster betoogt dat te dezen pas met een e-mail van 19 december 2022 via de communicatiekanalen van de hogeschool werd meegedeeld dat het examen digitaal zou worden georganiseerd, zijnde slechts 24 dagen voorafgaand aan het examen.

De stelling dat de examenvorm reeds op 25 oktober 2022 tijdens de les werd meegedeeld “op voorwaarde dat dit in Canvas zou kunnen worden geïntegreerd” kan verzoekster niet overtuigen, aangezien daarmee wordt erkend dat er op dat ogenblik van een officiële mededeling dus (nog) geen sprake was.

Tot slot voert verzoekster aan dat ook de gehanteerde werkvorm van het examen (via ‘lexilogos’) duidt op een andere examenvorm, aangezien de studenten niet de mogelijkheid hadden om handgeschreven of via een toetsenbord te werken.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij:

“[...]

Zoals blijkt uit verzoek- en verweerschrift, werd op 25 oktober 2022 een eerste maal gecommuniceerd dat het examen digitaal zou plaatsvinden. Op 19 december 2022, inderdaad 25 dagen voor het plaatsvinden van het examen, werd dit nogmaals bevestigd via mail. De verwerende partij leest in het verweerschrift dat de bevestiging op 19 december 2022 er (enkel) kwam omdat het pas tegen die datum effectief gerealiseerd kon worden, ICT-matig.

Zoals artikel 70 OER stelt, worden eventuele noodzakelijke aanpassingen behoudens overmacht ten laatste dertig kalenderdagen voor het betreffende examen aan alle betrokken studenten kenbaar gemaakt via de communicatiekanalen van de hogeschool. In casu was er echter geen sprake van een noodzakelijke aanpassing of wijziging van de examenvorm (in die zin dat de communicatie van 25 oktober 2022 omtrent het digitaal plaatsvinden aangepast diende te worden), maar werd op 19 december 2022 nogmaals bevestigd dat het examen effectief digitaal plaats zou vinden.

De verwerende partij betreurt dat de vermelding van de ICT-matige realisatie van het digitale examen (lees ‘op voorwaarde dat het in Canvas zou kunnen worden geïntegreerd’) in hoofde van de verzoekster de indruk heeft doen ontstaan dat dit “louter een mogelijkheid was” (pagina 8, bladzijde 9 van het verzoekschrift), maar kan hieruit niet concluderen dat dit middel gegrond is. Na de melding op 25 oktober, noch na 19 december werd door de verzoekster (of enige andere medestudent) melding gemaakt naar de opleiding toe dat dit voor haar onduidelijk was. Ook de vermelding dat het examen “*voorgaande academiejaren telkens schriftelijk (handgeschreven) afgenoomen werd*” kan niet weerhouden worden.

Zoals eerder gesteld in de beslissing van haar interne beroepscommissie, erkent de verwerende partij het belang van tijdige communicatie naar de studenten toe. In die zin strekt het middel zich nog slechts uit tot de vraag of de effectieve bevestiging van 19 december 2022, dus 25 dagen voorafgaand aan het plaatsvinden van het examen, onredelijk zou zijn. De verwerende partij is wat dit betreft, de mening toegedaan dat dit niet het geval is, en verwijst volledigheidshalve ook naar de vaste rechtspraak van de Raad: “*Wat de onzorgvuldige organisatie van het opleidingsonderdeel betreft, is de Raad van oordeel dat deze an sich niet de onregelmatigheid van de gegeven score tot gevolg heeft.*” (R.Stb. 14 december 2016, nr. 2016/558). ”

Verzoekster harerzijds handhaaft haar grieven in haar wederantwoordnota.

Beoordeling

Onder de titel ‘Begripsbepalingen’ van het studiecontract 2022-2023 (stuk 1 administratief dossier), waarvan het onderwijs- en examenreglement deel uitmaakt, is het begrip ‘evaluatievorm’ als volgt gedefinieerd:

“Evaluatievorm: De evaluatievorm omschrijft de manier waarop de evaluatie gebeurt: bv. schriftelijke evaluatie, mondelinge evaluatie, rapport, werkstuk, observatie, permanente evaluatie.”

Zelfs aannemend dat een definitie in beginsel geen normatieve draagwijdte heeft (RvS 19 oktober 2015, nr. 232.594, Michalik) en rekening houdend met het gegeven dat de hiervoor vermelde opsomming niet limitatief is en dus ruimte laat voor andere evaluatievormen – die

dan in de ECTS-fiche moeten worden vermeld – is de Raad van oordeel dat een digitaal georganiseerd examen waarbij de student enkel op schriftelijke wijze zijn antwoorden formuleert, kan worden beschouwd als een ‘schriftelijke evaluatie’.

Uit de stukken waarop hij vermag acht te slaan, kan de Raad niet afleiden dat het kwestieuze examen op een (wezenlijk) andere wijze dan schriftelijk naar de kennis en competenties van verzoekster heeft gepeild. Van andere beoordelingsvormen, zoals een mondelijke toelichting, een paper, een rollenspel, enz., is geen sprake, laat staan dat zij het wezenlijke bestanddeel van de evaluatie zouden uitmaken.

In die omstandigheden werd het examen georganiseerd in overeenstemming met de examenvorm die op de ECTS-fiche is aangegeven. Bijgevolg was er geen aanleiding tot mededeling van een “noodzakelijke aanpassing” zoals bedoeld in artikel 70, tweede lid, van het onderwijs- en examenreglement. De informatie die omtrent het digitale karakter van het schriftelijke examen werd verspreid, betreft slechts een modaliteit van dat schriftelijk examen.

Het eerste middel is in geen van zijn onderdelen gegrond.

Tweede middel

Verzoekster beroep zich in een tweede middel op het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat zij de geëxamineerde leerstof wel degelijk voldoende onder de knie had tijdens de werkcolleges, toen werd gewerkt met handgeschreven omzettingen. Zij stelt dat zij onvoldoende werd voorbereid op de digitale organisatie van het examen, waarbij een “extern klavier ‘lexilogos’” werd gebruikt. De confrontatie met deze voor haar onvoldoende gekende werkwijze heeft volgens verzoekster een doorslaggevende impact gehad op haar eindresultaat. Zij betreurt ook dat geen proefexamen online beschikbaar was, zodat zij zich kon inoefenen.

Verzoekster wijst op de stress die met het examen in de gehanteerde vorm gepaard ging, en is van oordeel dat alleszins meer tijd moet worden geboden.

Bovendien, zo stelt verzoekster, zouden bepaalde aangerekende fouten bij de beoordeling van een handgeschreven schriftelijk examen niet zijn meegenomen, en zij betwist de stelling van de interne beroepscommissie dat het foutief omzetten van de ‘sjwa’ niet doorslaggevend is geweest. Verzoekster rekent voor dat zij minstens 6 punten hoger zou hebben gescoord en een slaagcijfer zou hebben behaald.

Daarnaast stonden er volgens verzoekster op het toetsenbord ‘lexilogos’ ook symbolen waarop tijdens de colleges niet werd gefocust.

Tot slot is verzoekster van oordeel dat de overweging in de bestreden beslissing dat bij het overnemen van een kladblad altijd fouten kunnen worden gemaakt, niet overtuigt omdat er *in casu* onder tijdsdruk moest worden gekozen uit een aantal symbolen die vooraf onvoldoende konden worden ingeoefend. Zij stelt dat aan de hand van het ingeleverde kladblad en de handgeschreven omzetting van de symbolen kan worden opgemaakt dat zij de leerstof wel degelijk beheert.

Verwerende partij werpt in haar antwoordnota tegen (een voetnoot is weggelaten):

“Wat het middel rond de (gepercipieerde) niet-objectieve beoordeling betreft, stelt de verwerende partij vast dat de raadsman zich de argumentatie van mevr. Vankeirsbilck eigen heeft gemaakt: zo stelt het verzoekschrift dat de “*gewijzigde examenvorm niet representatief [is] voor het beoordelen [van] verworven competenties*” (D.III) en dat de “*gewijzigde examenvorm een negatieve impact had op de prestaties van de verzoekster*” (D.IV). Zoals boven uiteengezet, volgt de verwerende partij het argument van een ‘gewijzigde’ examenvorm niet: het examen vond en vindt dit academiejaar digitaal plaats, en dit is slechts als een ‘wijziging’ te beschouwen ten aanzien van vorige academiejaren, een argument waaruit menens de verwerende partij geen middel kan gepuurd worden.

Abstractie makende van dit argument, stelt de verzoekende partij dat “*mocht dit onderdeel van het examen schriftelijk op papier beoordeeld zijn, dan was ik geslaagd*”, hetwelk door de raadsman hernomen wordt, waar deze stelt dat “*de studente de materie wel degelijk voldoende onder de knie had tijdens de werkcolleges, dit evenwel door middel van handgeschreven omzettingen.*” Wat het eerste betreft, herhaalt de verwerende partij dat het niet aan de student is om de beoordeling over de inhoud in de plaats van deze van de docent te stellen, hierbij uitsluitend de vaste rechtspraak van uw Raad volgend: “*Het is bovendien niet aan de Raad en evenmin aan verzoeker om zijn beoordeling over de inhoud in de plaats van deze van de docent te stellen*” (R.Stb. 14 december 2016, nr. 2016/558). Het argument dat bij een examen op papier, de verzoekende partij, (sowieso) geslaagd zou zijn, kan ook niet hard gemaakt noch geverifieerd worden. Wat de argumentatie van de raadsman betreft: ook hier stelt de

verwerende partij vast dat de raadsman schrijft dat de studente de materie voldoende onder de knie had, hetwelk een inschatting/beoordeling betreft die noch tot het prerogatief, noch tot de expertise van de advocaat behoort. Bovendien argumenteert de raadsman dat dit zou blijken uit handelingen die de verzoekende partij trof “tijdens werkcolleges”. Hieruit afleiden dat hetzelfde geldt voor handelingen tijdens een examen, kan niet weerhouden worden.

Eenzelfde redenering vinden we terug wanneer het verzoekschrift van de raadsman stelt dat “*Bepaalde aangerekende fouten niet zouden zijn meegenomen in de beoordeling van een schriftelijk (handgeschreven) examen.*”. Dit is opnieuw een eigenaardige denkpiste: het is de verwerende partij in het geheel niet duidelijk waarom een handgeschreven examen bepaalde fouten zou ‘negeren’, waar een digitaal examen dit niet zou doen (wat op zichzelf als iets positiefs te beschouwen is).

Hetzelfde argument wordt herhaald waar het verzoekschrift stelt: “*Verder haalt de opleiding aan dat verzoekster ook spaties tussen woorden zou hebben gevoegd. Ook dit is iets waarvoor zij niet zou afgerekend zijn tijdens een schriftelijk (handgeschreven) examen. Dit betreft geen fout tegen de materie.*” Opnieuw stelt de raadsman zich hier in de plaats van de betrokken docent(en), en bovendien foutief, waar deze laatste stellen dat bij fonetisch transcriberen geen spaties worden gezet tussen woorden. Dit is een basisgegeven bij het fonetisch transcriberen, en blijkt uit o.m. uit slide 22 van werkcollege 2 bij het bestreden OLOD (zie bijlage 3).

Vervolgens stelt het verzoekschrift dat “*Volgens de motivatie van het interne beroepscommissie zou het foutief omzetten van ‘sjwa’, niet doorslaggevend geweest zijn voor het niet slagen. Dit klopt niet. Het omzetten van de sjwa komt maar liefst 9 keren voor, daarvoor zou verzoekster aldus minstens 5 punten meer gehaald hebben op 20. Ook het verwarringssymbool voor de ‘ng’- klank komt 2 keer voor, wat minstens voor 1 punt meer zou hebben opgeleverd. Finaal zou verzoekster aldus geslaagd zijn.*” De verwerende partij wijst er prioritair op dat deze argumentatie nergens in de motivatie van de interne beroepscommissie terug te vinden is, en nogal heimelijk als nieuw middel in het verzoekschrift opgenomen werd. Wat dit betreft kan gewezen worden op artikel II.294, §2, 4°, 2de lid CHO waar duidelijk gesteld wordt dat “*de student in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.*” Voor het overige, en slechts in subsidiaire orde, wijst de verwerende partij op de argumentatie die gevoerd werd in het verweerschrift van de opleiding omtrent de inhoudelijke beoordeling van het examen, en waarover de interne beroepscommissie oordeelde dat hier (minstens) een vermoeden van objectiviteit geldt, in overeenstemming met de rechtspraak van uw Raad: “*Verder is de Raad van oordeel dat aan een titularis van een opleidingsonderdeel, die instaat voor de eindbeoordeling, een vermoeden van objectiviteit kleeft. Beweringen van een subjectieve houding dienen voldoende bewijskrachtig te zijn om het vermoeden van objectiviteit te weerleggen.*” (R. Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/558).

Dergelijke (bewijskrachtige) beweringen van subjectiviteit blijven achterwege, en de (enige) argumentatie lijkt zich te beperken tot het gegeven dat bepaalde fouten niet meegeteld zouden hebben – of minder zwaar aangerekend zouden geweest zijn – mocht

het examen met pen en papier plaats hebben gevonden. Dit blijkt temeer uit de eigen berekening die opgenomen is in het verzoekschrift (pagina 10, bladzijde 11):

- “Rekening houdend met bovenstaande zou verzoekster als volgt gescoord hebben:
symbool Sjwa = +5 op 20
symbool ‘ng’ = +1 op 20
= dus $3/20 + 6 = 9/20 + 11,5/20$ (deel open vragen) + $30/60$ (deel meerkeuze met cesuur al toegepast)= $51,5/100$ en dus geslaagd.
Zelfs indien symbool ‘ng’ toch foutief was, scoorde verzoekster een $8/20$ en zou zij in totaal $49,5$ op 100 scoren, zijnde afgerond 50 op 100 .”

De verwerende partij volstaat ermee te stellen dat dergelijke hypothetische herberekeningen, bovendien gebaseerd op de redenering dat handgeschreven examens bepaalde fouten niet zouden laten meetellen, niet weerhouden kunnen worden als argument.

Volledigheidshalve herhaalt het verzoekschrift tenslotte dat “*het examen sowieso al een stresserende situatie is*” en dat de verzoekende partij “*het eerste deel, waarbij gebruik diende te worden gemaakt van het digitaal toetsenbord ‘lexilogos’ en waarvoor zij aldus een onvoldoende haalde, pas na 59:59 minuten indiende, zijnde slechts één minuut voor het einde.*” De verwerende partij herhaalt in deze het standpunt van de interne beroepscommissie dat zij uiteraard begrip heeft voor het gegeven dat een examen een stresserende aangelegenheid is, maar dat niet uniek is voor de verzoekende, noch dat aan de verzoekende partij een beoordelingsregime opgelegd werd dat verschilt voor de andere studenten. Het feit dat de verzoekende partij haar opdracht binnen de opgelegde tijd indiende is overigens correct, maar de verwerende partij kan hieruit niet opmaken welk middel de raadsman wil aanhalen.”

In haar wederantwoordnota blijft verzoekster bij haar standpunt. Zij bestrijdt dat het gaat om een nieuw middel, en stelt dat het gaat om een in de huidige procedure verder uitgewerkte middel, steunend op de grief in de interne beroepsprocedure dat bepaalde fouten werden aangerekend die bij een ‘schriftelijk examen’ (bedoeld wordt: niet-digitaal) geen rol zouden spelen. De kritiek inzake een gemis aan objectieve beoordeling is, nog steeds volgens verzoekster, door de interne beroepscommissie evenwel verkeerd geïnterpreteerd als een stelling dat verzoekster in vergelijking met andere studenten niet objectief zou zijn beoordeeld. Het door verzoekster werkelijk beoogde middel werd door de beroepscommissie niet in aanmerking genomen, hoewel het van wezenlijk belang is.

Beoordeling

Krachtens artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij

het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

A fortiori kunnen dergelijke middelen, onder hetzelfde voorbehoud, niet voor het eerst in de wederantwoordnota worden opgeworpen.

In haar verzoekschrift voert verzoekster niet aan dat de bestreden beslissing de formelemotiveringsplicht schendt door een essentiële kritiek uit het intern beroep onbesproken te laten, dan wel verkeerd te hebben geïnterpreteerd. Een dergelijke grief kan naar oordeel van de Raad ook niet worden afgeleid uit het geheel van het verzoekschrift. De formelemotiveringsplicht raakt niet aan de openbare orde, en de Raad ziet niet in wat verzoekster ervan zou hebben weerhouden om deze grief in het inleidend verzoekschrift uiteen te zetten. In dat opzicht is het middel, zoals het in de wederantwoordnota wordt uiteengezet, ‘nieuw’ en dus niet ontvankelijk.

Voorts stipt de Raad aan dat het overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet tot zijn taak, noch tot zijn bevoegdheid behoort om de beoordeling die door de hogeronderwijsinstelling werd gemaakt, over te doen en zijn appreciatie in de plaats te stellen van deze van de opleiding, de examencommissie of de interne beroepsinstantie.

Bij de beoordeling van het eerste middel heeft de Raad geoordeeld dat de digitale organisatie van het examen betrekking heeft op een modaliteit en geen dermate wezenlijke modaliteit is dat er sprake is van een andere examenvorm. Daaruit volgt dat studenten die tijdens het academiejaar afdoende zijn voorbereid om een schriftelijk examen af te leggen, in beginsel ook voor het digitale examen voldoende zijn voorbereid. In tegenstelling tot wat verzoekster stelt, draagt verwerende partij ter zake geen bijkomende bewijslast. Bovendien staat tussen partijen niet ter discussie dat op 19 december 2022 aan de studenten is meegedeeld dat met het ‘lexilogos’-toetsenbord kan worden gewerkt, waaromtrent ook een internetlink is meegedeeld.

Het feit dat er op het ‘lexilogos’-toetsenbord symbolen staan vermeld waarop “niet gefocust werd tijdens de colleges”, leidt op zich evenmin tot de conclusie dat het gebruik van dat toetsenbord de student voor dermate ernstige problemen stelt dat zijn slaagkansen, alleen al daardoor, in het gedrang komen. De Raad bedenkt daarbij dat ook een gebruikelijk toetsenbord van een computer lettertekens bevat die in de Nederlandse taal niet of slechts uitzonderlijk (bv.

bij leenwoorden) voorkomen; dit kan een student in redelijkheid niet beletten om gebruik te maken van de tekens die hij wél kent.

In de voorliggende omstandigheden is de Raad van oordeel dat niet is aangetoond dat verwerende partij, in het licht van het redelijkheidsbeginsel, meer tijd voor het afleggen van het examen had moeten aanbieden.

Dat bepaalde fouten in een schriftelijk examen met handgeschreven transcriptie niet zouden worden aangerekend, is een blote bewering van verzoekster die door niets wordt gestaafd.

Waar verzoekster aanvoert dat het omzetten van de ‘sjwa’, in tegenstelling tot wat de interne beroepscommissie stelt, wel degelijk meermaals als een fout is aangerekend, kan de Raad op de kopie van het examen die zich in het administratief dossier bevindt, op het eerste gezicht vaststellen dat bij de opgave ‘Transcribeer de onderstaande woorden of uitingen’, de antwoorden van verzoekster op de tien oefeningen op 21 punten afwijken van het modelantwoord. Aangezien verzoekster een score van 3/20 heeft gekregen, zijn niet alle fouten in aanmerking genomen. De kritiek van verzoekster, die zich niet de moeite getroost om concreet aan te duiden welke fouten ten onrechte meermaals in rekening zouden zijn gebracht, kan derhalve niet worden aangenomen.

Zelfs indien verzoekster bij oefeningen in de loop van het academiejaar bepaalde fouten niet, of minder zou hebben gemaakt, doet dit geen afbreuk aan de representativiteit van het examen. Dat verzoekster bij dat examen meer stress heeft ervaren, is eigen aan een examen en leidt niet tot de onregelmatigheid van de beoordeling. Nog wat het examen betreft, handelt verwerende partij niet onredelijk of onrechtmatig door enkel acht te slaan op het definitieve examenblad, en niet op de schriftelijke voorbereiding.

Het middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 29 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.380 van 14 april 2023 in de zaak 2023/0109

In zake: Bleron MEHMETI
woonplaats kiezend te 9400 Ninove
Klein-Brabant 54

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 februari 2023 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 1 maart 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer ‘AFW’ voor het opleidingsonderdeel ‘Academische Vaardigheden’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 april 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Arts in de Geschiedenis’.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Academische Vaardigheden’. Hij krijgt in de eerste zittijd de beoordeling ‘AFW’ (afwezig) toegekend.

De proclamatie vindt plaats op 13 februari 2023. Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 15 februari 2023 stelt verzoeker tegen die beoordeling een intern beroep in.

“[...]

Ik ben het niet eens met deze beslissing, omdat:

- Ik het examen wel degelijk heb afgelegd op 13/01/2023 in Aula QABCD
- Ik voor het invullen van het examen op elk blad bovenaan mijn naam vermeld had, samen met mijn rolnummer op de eerste bladzijde
- Mijn studentenkaart gecontroleerd werd door de [examentoezichters], die overeenstemde met de gegevens op mijn examen
- Om mijn aanwezigheid te bewijzen werd er bovendien zelfs een handtekening en naam genoteerd op een apart blad van de examinator
- Op [de] studiedeelfiche voor het vak Academische Vaardigheden moet studiegidsnummer 1021062ANR niet vermeld staan dat het niet maken van opdrachten – met toelichting test academisch Nederlands (5%), presentatie (25%) – wordt gelijkgesteld aan het behalen van de afwezigheid of onvoldoende van het examen, tenzij je voor [de] opdracht – met toelichting schriftelijk examen (70%) – een onvoldoende of afwezigheid behaalt.

In afwachting van het inzagemoment van het examen op dinsdag 21/02 om 14u30 (zoals afgesproken met prof. Dr. [G.C.]); start ik reeds een verzoekschrift voor een intern[e] beroepsprocedure.

[...]

Het document van de examinator met mijn handtekening, net zoals een kopie van het examen, dat mijn aanwezigheid bewijst kan ik pas meeleveren na het inkijkmoment op 21/02/23.”

De interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel behandelt het beroep in zitting van 27 februari 2023, waarbij verzoeker wordt gehoord. Op 1 maart 2023 neemt de beroepscommissie de volgende beslissing:

“[...]

IV. TEN GRONDE

De student betwist zijn examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Academische Vaardigheden’ waarvoor hij een AFW behaalde.

De grieven van de student bestaan eruit dat hij heeft deelgenomen aan het schriftelijk examen van het opleidingsonderdeel en hier zijn gegevens correct heeft ingevuld. In de opleidingsonderdeelfiche van het opleidingsonderdeel zou bovendien niet explicet worden vermeld dat een afwezigheid op de overige onderdelen van de evaluatie tot gevolg heeft dat de student ook een afwezig wordt toegekend voor het gehele opleidingsonderdeel.

De interne beroepscommissie stelt vast dat in de opleidingsonderdeelfiche het volgende wordt vermeld:

Beoordelingsinformatie	De beoordeling bestaat uit volgende opdrachtcategorieën: Examen Andere bepaalt 100% van het eindcijfer
	Binnen de categorie Examen Andere dient men volgende opdrachten af te werken: <ul style="list-style-type: none">• andere met een wegingsfactor 100 en aldus 100% van het totale eindcijfer.
	Toelichting: test academisch Nederlands (5%), presentatie (25%), schriftelijk examen (70%)

Aanvullende info mbt evaluatie Indien de student een afwezigheid of onvoldoende (i.e. minder dan 50% van de punten) behaalt voor het schriftelijk examen, is het eindcijfer voor dit opleidingsonderdeel gelijk aan het resultaat behaald voor het schriftelijk examen.

Het examencijfer wordt aldus samengesteld op basis van drie onderdelen, met name een test academisch Nederlands, een presentatie en een schriftelijk examen. Over deze laatste wordt explicet in de fiche vermeld dat een afwezigheid of onvoldoende ook automatisch resulteert in een afwezigheid of onvoldoende als examenbeslissing. Voor de overige onderdelen wordt niets gespecificeerd. Een onvoldoende voor één van deze twee delen zal dan ook niet automatisch tot gevolg hebben dat de student niet kan slagen voor het opleidingsonderdeel. Echter, in geval van afwezigheid van de student voor één van de onderdelen is artikel 137, § 3, van het OER van toepassing; hierin wordt bepaald:

“Afwezigheid op een verplicht onderdeel van de evaluatie, leidt tot een afwezig als resultaatsscore, tenzij anders wordt bepaald in de opleidingsonderdeelfiche”. Aangezien in de fiche niet explicet wordt bepaald dat een afwezigheid voor de test academisch Nederlands of de presentatie niet resulteert in een afwezigheid voor het opleidingsonderdeel en dat het eindcijfer in voorkomend geval op een alternatieve wijze zou worden berekend, moet de betrokken aanvullende informatie met betrekking tot de evaluatie worden gelezen in overeenstemming met artikel 137, § 3, van het OER, wat inhoudt dat de niet-deelname aan de presentatie leidt tot een afwezig als resultaatscode.

Hiernaar gevraagd ter zitting van de interne beroepscommissie, bevestigt de student uitdrukkelijk dat hij niet heeft deelgenomen aan de presentatie voor het betrokken opleidingsonderdeel.

In toepassing van artikel 137, § 3, van het OER is de examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel ‘Academische Vaardigheden’ wettig tot stand gekomen. Dat examenresultaat dient dan ook te worden bevestigd.

V. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen. De bestreden beslissing wordt bevestigd.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota werpt verwerende partij de exceptie op dat het beroep niet ontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, omdat de beroepscommissie oordeelt met volheid van bevoegdheid en haar beslissing aldus in de plaats komt van deze van de examencommissie.

Verzoeker dient geen wederantwoordnota in en weerspreekt de exceptie niet.

Beoordeling

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepscommissie als tegen de initiële studievoortgangsbeslissing van de examencommissie.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 153, §2 van het OER van de verwerende partij dat de interne beroepsprocedure leidt tot hetzij een beslissing waarbij de beroepscommissie, zo het beroep ontvankelijk is, de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herziet. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegronde. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

In een enig middel beroept verzoeker zich op een schending van artikel 137, §3 van het onderwijs- en examenreglement en van de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat hij heeft deelgenomen aan het schriftelijk examen en dat in de studiedeelfiche enkel is vermeld dat een afwezigheid voor het deel ‘schriftelijk examen’ automatisch resulteert in een afwezigheid voor het geheel. Aldus, volgens verzoeker, kan – omgekeerd – een afwezigheid bij een andere opdracht niet dat rechtsgevolg hebben. Verzoeker leest artikel 137, §3 van het onderwijs- en examenreglement derwijze dat bijgevolg wel degelijk “anders wordt bepaald in de opleidingsonderdeelfiche” dan het algemene principe dat afwezigheid op een verplicht onderdeel leidt tot een ‘afwezig’ als eindresultaat.

Bovendien betwist verzoeker dat hij op de hoorzitting van de interne beroepscommissie heeft verklaard dat hij niet heeft deelgenomen aan de presentatie. Verzoeker stelt dat hij enkel heeft gezegd dat hij geen tijd had om de presentatie te filmen – niet dat hij niet had deelgenomen. Met betrekking tot die presentatie argumenteert verzoeker nog dat het een online opdracht betrof waarbij een opname van een presentatie moest worden geüpload, en dus geen fysieke aanwezigheid was vereist. Verzoeker stelt dat hij de opdracht blanco heeft ingediend, zodat hij van oordeel is dat een score van 0/20 moet worden toegekend, en dat nergens in de reglementering van verwerende partij is aangegeven dat het niet indienen van een opdracht resulteert in de beoordeling ‘afwezig’.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat de informatie die is opgenomen in de opleidingsonderdeelfiche van het betrokken opleidingsonderdeel moet worden gelezen in samenhang met de informatie die is opgenomen in artikel 137, §3 van het onderwijs- en examenreglement, en dat de fiche geen afwijking van, maar een aanvulling op dat reglement is.

Ook wat betreft de beweerde verklaringen op de hoorzitting van de beroepscommissie en de gevolgen van het niet uploaden van de presentatie, kan verwerende partij de argumentatie van verzoeker niet bijtreden.

Zij wijst er vooreerst op dat verzoeker erkent dat hij de opdracht inzake de presentatie niet heeft volbracht. Dat de indiening online diende te gebeuren, verhindert volgens verwerende partij niet dat het gebrek aan indienen als ‘afwezig’ wordt beoordeeld.

Met betrekking tot verzoekers verklaringen op de hoorzitting, citeert verwerende partij uit de nota's die werden opgesteld tijdens de zitting van de interne beroepscommissie (de Raad citeert letterlijk):

“De student wil verduidelijken dat hij afwezigheid doordat hij de presentatie niet heeft ingediend, maar het dit was geen juiste beslissing want in de studiedeelfiche staat niet dat hij hierdoor een afwezig zou krijgen.

Vervolgens vraag prof. [M.J.] aan de student waarom hij deze taak niet heeft ingediend. De student antwoordt dat hij genoodzaakt was om te kiezen en aldus heeft gekozen om deze opdracht niet in te dienen. De student benadrukt dat het probleem is dat het eindcijfer op een andere wijze moet worden berekend.”

Tot slot stipt verwerende partij aan dat verzoeker niet aantoont dat hij een blanco bestand heeft geüpload.

Beoordeling

De Raad stelt vooreerst vast dat wat verzoeker volgens de beroepscommissie ter zitting heeft verklaard inzake zijn deelname aan de presentatie, is opgenomen in de bestreden beslissing, die namens de beroepscommissie is ondertekend door de voorzitter en de secretaris van die commissie.

De betrokken passage luidt:

“Hiernaar gevraagd ter zitting van de interne beroepscommissie, bevestigt de student uitdrukkelijk dat hij niet heeft deelgenomen aan de presentatie voor het betrokken opleidingsonderdeel.”

Indien verzoeker de waarachtigheid van dat stuk betwist, dan dient hij een valsheidsprocedure in te stellen. De Raad kan niet vaststellen dat verzoeker zulks heeft gedaan. Bovendien heeft verzoeker geen wederantwoordnota ingediend, en weerspreekt hij niet de hierboven aangehaalde toelichting die tijdens de hoorzitting werd genoteerd.

In die omstandigheden kan de loutere ontkenning door verzoeker niet leiden tot het buiten beschouwing laten van deze passage in de bestreden beslissing.

Bovendien stelt de Raad vast dat zelfs indien verzoeker met de in de bestreden beslissing genoteerde “niet heeft deelgenomen” enkel bedoelde dat hij geen presentatie heeft geüpload, zulks niet ertoe leidt dat hij voor die presentatie een deelscore van 0/20 moet krijgen.

Verzoeker duidt geen rechtsregel aan, en de Raad ziet er ook spontaan geen, die verhindert dat het niet uploaden van een presentatie – en dus zelfs niet van een ‘leeg bestand’ – zou worden beschouwd als het niet-deelnemen aan dat onderdeel, wat als synoniem van ‘afwezig’ dient te worden aangezien.

Artikel 137, §3 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt als volgt:

“§3. Afwezigheid op een verplicht onderdeel van de evaluatie, leidt tot een afwezig als resultaatscode, tenzij anders bepaald in de opleidingsonderdeelfiche.”

In de studiedeelfiche van het opleidingsonderdeel ‘Academische vaardigheden’ is met betrekking tot de beoordeling het volgende vermeld:

“Binnen de categorie Examen Andere dient men volgende opdrachten af te werken:
Andere met een wegingsfactor 100 en aldus 100% van het totale eindcijfer.
Toelichting: test academisch Nederlands (5%), presentatie (25%), schriftelijk examen (70%).”

De libellering dat de student de genoemde opdrachten “dient [...] af te werken” kan enkel worden begrepen als kwalificatie van een verplicht onderdeel. Het voormelde artikel 173, §3 van het onderwijs- en examenreglement is derhalve ook op de presentatie van toepassing, zodat de afwezigheid op de presentatie leidt tot ‘afwezig’ als examencijfer voor het geheel.

Waar de studiedeelfiche als “aanvullende info m.b.t. evaluatie” nog vermeldt:

“Indien de student een afwezigheid of onvoldoende (i.e. minder dan 50% van de punten) behaalt voor het schriftelijk examen, is het eindcijfer voor dit opleidingsonderdeel gelijk aan het resultaat behaald voor het schriftelijk examen.”

gaat het naar oordeel van de Raad niet om een afwijking op artikel 137, §3 van het onderwijs- en examenreglement, maar om een nadere bepaling. Anders immers dan het voormelde artikel, heeft dit voorschrift specifiek betrekking op het schriftelijk examen, en met name ook wanneer daarvoor een onvoldoende wordt behaald. Dit doet met name geen afbreuk aan het feit dat de presentatie een verplicht onderdeel van het opleidingsonderdeel uitmaakt, en de afwezigheid daarop resulteert in een beoordeling ‘afwezig’ voor het geheel.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 14 april 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter

Sigrid Pauwels bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.381 van 14 april 2023 in de zaak 2023/0111

In zake: xxx

tegen:

HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Hogeschool Gent van 2 maart 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Stage’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 14 april 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Eva Bral, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het Vastgoed’.

Tot verzoeksters curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Stage’. Voor dit opleidingsonderdeel behaalt zij een examencijfer van 8/20.

Op 15 februari 2023 stelt verzoekster tegen die beoordeling een intern beroep in.

De interne beroepscommissie van de Hogeschool Gent verklaart dat beroep op 2 maart 2023 ongegrond.

“[...]

Het door de studente ingesteld beroep

Het ingesteld beroep betreft de studievoortgangsbeslissing over het behaalde resultaat van 8/20 voor het opleidingsonderdeel *stage*.

De studente haalt volgende middelen aan:

Voorerst merkt de student op dat de persoon die haar geëvalueerd heeft ([T.P.]) op naam van de zaakvoerder niet haar mentor was; hij kon ook niet veel zeggen over haar omdat hij niet de hele dag op kantoor was en niet zag wat zij aan het doen was.

De student weerlegt vervolgens punt per punt de motivering van het tekort:

- De student stelt dat [T.P.] haar nooit gevraagd heeft om mee te gaan naar een plaatsbezoek, waardebepaling, ... Zijzelf heeft af en toe initiatief genomen en zelf aan andere makelaars gevraagd of zij meekon naar een waardebepaling of plaatsbezoek;
- Er was maar 1 vergadering per week; uit respect wachtte ze tot het einde van de vergadering om haar vragen te stellen en dat heeft zij ook gedaan;
- De student haalt twee voorbeelden aan waarbij zij om te tolken tot 19u gebleven is terwijl de stage tot 18u liep;
- De student heeft nooit een persoonlijk gesprek gehad met haar mentor;
- Haar mentor en [T.P.] hadden nooit de tijd om te luisteren naar haar en het boeide hun ook niet wat zij zei;
- De student kreeg meer administratieve taken en wordt dan beoordeeld dat zij niet commercieel is;
- Om persoonlijke redenen kan zij geen sociale media volgen;
- Haar mentor zocht de hele tijd excuses om haar niet naar het kantoor in De Pinte te brengen.

De studente merkt op dat zij discriminatie heeft ervaren. Eerst dacht ze dat zij onbeleefd waren tegen iedereen tot er een andere stagiair kwam die half Belg is en die beter werd behandeld. De taken van makelaar werden haar niet getoond, in de plaats daarvan lieten ze haar mails versturen. Zij kon nooit meegaan op plaatsbezoek met [T.P.] en kon geen inkoopgesprekken bijwonen.

Tot slot merkt de student op dat zij bij haar logboekbeoordeling elke keer een ‘GROEN’ kreeg in plaats van een ‘ORANJE’ of ‘ROOD’ wat betekende dat zij het goed deed. Bij de eindevaluatie, wanneer de stage net gedaan was, hebben ze het blijkbaar bijna allemaal op ‘ROOD’ gezet.

Behandeling ingesteld beroep door de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie stelt het volgende vast:

- studente is ingeschreven in de opleiding bachelor in het vastgoed. In semester 1 van huidig academiejaar neemt zij de laatste twee opleidingsonderdelen van haar programma op zijnde *stage en praktijkstudie* (contract opleidingsprogramma, bijlage 1);
- de studente behaalde een 8/20 voor het opleidingsonderdeel *stage* (studieoverzicht, bijlage 2);
- dit opleidingsonderdeel telt 20 studiepunten, een tweede examenkans is niet mogelijk (studiefiche, bijlage 3);
- in de studiefiche is de evaluatiewijze opgenomen:
Evaluatie(s) voor beide examenkansen. niet herhaalbaar in tweede examenkans

Moment	Vorm	%
Buiten examenrooster	Gesprek op basis van functioneren van de student	75,00
Buiten examenrooster	Portfolio	25,00
- in de stagerichtlijnen (p. 4 en p. 9-10, bijlage 4), beschikbaar voor studenten op Chamilo, wordt de evaluatiewijze verder toegelicht:
 - o tussentijds is er een evaluatie van de soft skills en beroepstechnische vaardigheden. De tussentijdse evaluatie gebeurt onder de vorm van een gesprek tussen stagiair en stagementor. Ook het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) wordt op dat ogenblik aangevuld door de student;
 - o er is een eindevaluatiegesprek tussen stagiair en stagementor. Dit gebeurt op basis van dezelfde documenten als de tussentijdse evaluatie (evaluatie soft skills, evaluatie beroepstechnische taken en eindevaluatie POP). Alles wordt verzameld door de student in het individueel leerpad en het portfolio dat ter beschikking is van de jury/sollicitatiecommissie;
 - o de stage wordt globaal geëvalueerd aan de hand van een eindgesprek in de vorm van een fictieve sollicitatie waarop de student zichzelf voorstelt aan de hand van het portfolio. Daarnaast kunnen er zowel door de stagebegeleider als stagementor vragen gesteld worden die kunnen gaan over inhoudelijke aspecten, motivatie van de student, toekomstplannen, sterke punten en werkpunten, cases uit de praktijk, ... In overleg met de stagementor en op basis van de tussentijdse en eindevaluatie wordt een eindcijfer toegekend;
- de studente liep gedurende het eerste semester stage bij immo-T te Melle met kantoorhouderster [L.W.]. Haar stagementor was een medewerker van het kantoor, [K.V.], maar ze werd tijdens de stage ook begeleid door de andere medewerkers van het kantoor;
- volgende documenten maken deel uit van het stagedossier:
 - o tussentijdse evaluatie soft skills (bijlage 5)
 - o tussentijdse evaluatie beroepstechnische vaardigheden (bijlage 6)
 - o tussentijds POP (bijlage 7)
 - o eindevaluatie soft skills (bijlage 8)
 - o eindevaluatie beroepstechnische vaardigheden (bijlage 9)
 - o eind POP (bijlage 10)

- bijkomend werden volgende documenten ter beschikking gesteld door de opleiding:
 - o observatie en beoordelingsfiche sollicitatiegesprek (bijlage 11)
 - o motivering en remediëring bij tekort (bijlage 12)
 - o opdracht logboek - aankondiging Chamilo (bijlage 13)
 - o communicatie naar studenten over de tussentijdse en eindevaluatie - aankondingen Chamilo (bijlage 14)
 - o instructie sollicitatiegesprek - aankondiging Chamilo (bijlage 15)
 - o antwoord en toelichting bij intern beroep door [M.V.d.W.] (bijlage 16)
- [M.V.d.W.] was tijdens de volledige stage de HOGENT-stagebegeleider van de studente en tevens de 1ste beoordelaar. Hij licht toe op welke wijze de laatstejaarsstage binnen de opleiding vastgoed verloopt: *De studenten leren en ontwikkelen hun competenties tijdens de stage zelfregulerend en autonoom. Om dit te reguleren en ervoor te zorgen dat zij de juiste begeleiding krijgen en behouden zijn er 2 kanalen. Zij zijn nadrukkelijk zelf verantwoordelijk voor invulling, onderhoud én interpretatie van die kanalen. (bijlage 16)*
- de studenten ontvingen via Chamilo instructies over het logboek, de tussentijdse en eindevaluatie en het sollicitatiegesprek (bijlagen 13-15). Hieruit blijkt dat de studenten zelf initiatief moeten nemen in hun leerproces:
 - o logboek:
 - de studenten dienen wekelijks een logboek bij te houden met de belangrijkste activiteiten van die week. Dit logboek leggen ze voor aan de stagementor voor nazicht en beoordeling. Bij drie oranje scores, of rode score zal de stagebegeleider contact opnemen met de stagementor om overleg in te plannen;
 - nergens blijkt dat in het wekelijks logboek oranje of rode scores door de stagementor werden gegeven;
 - o tussentijdse evaluatie:
 - de studenten dienden begin november een tussentijds evaluatiemoment met hun stagementor in te plannen. Bij tussentijdse evaluatie wordt een leerpad gevuld en worden zowel de soft skills als de beroepstechnische vaardigheden beoordeeld. Ook het POP van de studenten wordt aangevuld;
 - in de instructie is opgenomen dat de stagebegeleider van HOGENT niet aanwezig zal zijn tijdens het gesprek maar dat zij het leerpad wel opvolgen. Indien zij problemen vaststellen zullen ze contact opnemen met de stagementor. Uiteraard kan de student ook altijd contact opnemen met de stagebegeleider wanneer die dit nodig acht;
 - uit de documenten en het verzoekschrift kan niet worden afgeleid of dit tussentijds evaluatiegesprek plaatsvond. De documenten (bijlage 5-7) werden door studente x ingevuld of ingediend in plaats van de mentor op 4/11/2022 tussen 9:44u en 9:47u. Het is onduidelijk of dit op het moment van het gesprek of nadien werd ingevuld;
 - de tussentijdse evaluaties zoals deze voorliggen tonen geen tekorten: scores neutraal tot heel goed. In het POP zijn werkpunten en initiatieven door de studente opgenomen;
 - gezien er via het leerpad geen problemen werden gemeld werd geen contact opgenomen met de stagementor. Er werden door de studente zelf ook geen problemen gemeld;
 - o eindevaluatie:
 - de studenten dienden op het einde van hun stage een eindevaluatiemoment met hun stagementor in te plannen. Hierbij wordt opnieuw gebruik

gemaakt van het leerpad en worden de soft skills en de beroepstechnische vaardigheden beoordeeld. Ook het POP wordt aangevuld;

- in de instructie is opnieuw opgenomen dat de stagebegeleider van HOGENT niet aanwezig zal zijn tijdens het gesprek maar dat zij het leerpad wel opvolgen. Indien zij problemen vaststellen zullen ze contact opnemen met de stagementor. Uiteraard kan de student ook altijd contact opnemen met de stagebegeleider wanneer die dit nodig acht;
- uit de documenten (bijlagen 8-10) blijkt dat de studente de evaluatie van de soft skills en de evaluatie van de beroepstechnische vaardigheden heeft ingevuld op 16/12/2022. Op 26/12/2022 werden deze ook ingevuld door [K.V.], de stagementor;
- in het verzoekschrift geeft de studente aan dat haar stagementor geen tijd had voor het eindevaluatiegesprek en dat zij nadien de evaluatie te zullen invullen;
- de eindevaluaties zoals ingegeven door de studente tonen geen tekorten, terwijl de stagementor bij eindevaluatie wel tekorten aangeeft bij evaluatie van de soft skills en de beroepstechnische vaardigheden;
- in de eindevaluatie van het POP geeft de stagementor aan dat er verbeterpunten mogelijk zijn voor soft skill 1 en soft skill 2;
- via het leerpad werden problemen pas gemeld na afsluiten van de stage. Door de studente werden geen problemen gemeld.

Uit bovenstaande blijkt dat de studente tijdens de stage op geen enkel ogenblik de problemen die zij ervarde op de stageplaats en vermeld in haar verzoekschrift heeft gemeld aan haar stagebegeleider. Uit het verzoekschrift blijkt dat ze hierover wel communiceerde met een medestudente. Aldus kon op geen enkele wijze door de stagebegeleider worden ingegrepen en oplossingen worden voorgesteld. Gezien de zelfregulerende en autonome aanpak van deze laatstejaarsstage is de melding van problemen essentieel en wordt dit initiatief ook verwacht van de studenten. Anderzijds blijkt uit bovenstaande ook dat de tekorten die de stagementor op het einde van de stage vaststelt tussentijds nooit in het logboek of leerpad zijn opgenomen. Ze zijn dan ook nooit aan de stagebegeleider van HOGENT gemeld. Het is zowel voor de stagebegeleider als voor de interne beroepscommissie dan ook niet te achterhalen in hoeverre hierover met de stagiaire op de werkvloer al dan niet werd gecommuniceerd;

- de beschikbare documenten werden door de stagebegeleider, ter voorbereiding van het sollicitatiegesprek op 10/01/2023, bekeken. Hij nam zijn bevindingen op in een voorbereidend document (bijlage 11). In dit document is ook bijkomende korte feedback die de mentor gaf via e-mail over de volledige stage opgenomen. De eindbeoordeling stond toen nog niet vast. De stagebegeleider licht toe: *Deze input vanuit Chamilo is (zoals hiervoor gezegd) enkel en alleen benut als leidraad voor vragen/bespreking tijdens het sollicitatiegesprek en is enkel indicatief* (bijlage 16)
- de studenten ontvingen instructies over het verloop van het sollicitatiegesprek (bijlage 15). Het sollicitatiegesprek behelst 75% van de eindevaluatie. De stagebegeleider licht toe (bijlage 16): *De stageperiode met de begeleidende formatieve administratie/evaluatie is dus onderdeel van het voortraject van het mondelinge examen. Dit mondeling examen wordt summatief en high-stake beoordeeld. Het is aan alle studenten duidelijk gemaakt dat dit de vorm heeft van een authentiek sollicitatiegesprek. Belangrijk is dat dit moment net als bij een echt sollicitatiegesprek het centrale moment is waarop alle datapunten i.f.v. Portfolio Based Evaluieren samenkommen.*

Hier is dus een high-stake summatieve beoordeling aan verbonden. De student heeft bovendien op dit specifieke ogenblik dé kans zichzelf verder te profileren en (extra) competenties (o.a. ervaringen uit portfolio permanente vorming) in de verf te zetten. Er zijn 3 beoordelaars bij het sollicitatiegesprek: 1ste beoordelaar = stagebegeleider, 2de beoordelaar = docent of expert uit de opleiding (in dit geval [B.D.], opleidingsvoorzitter), 3de beoordelaar= de stagementor of gemachtigde andere begeleider van het betreffende kantoor.

- het verslag van het gesprek en de beoordeling nadien is opgenomen als aanvulling op het voorbereidend document (bijlage 11):
 - o verslag van het gesprek: uit het verslag blijkt o.a. dat de studente ‘zichzelf niet klaar vindt’ en eerder een afwachtende dan actieve houding aanneemt in een team. Het kantoor heeft aangegeven tijdens het gesprek dat de studente nog veel zal moeten evolueren en dat ze haar momenteel niet zien in een commerciële functie, administratief kan wel. Observatie is: Enthousiasme, zin in werk ontbreekt;
 - o uit het richtcijfer en de feedback van de mentor blijkt dat de studente de mentor niet kon overtuigen. Ook werd aangegeven dat het systeem werd opgevolgd door collega op kantoor. x wou altijd zeker weten of alles als OK (Groen) werd ingevuld. En collega “durfde niet oranje geven”. Kantoorkhouder had dit niet mogen doen. Anderzijds geeft de mentor ook aan: Kantoor heeft meermalen gesprek gehad met student of dit wel voor haar was. Maar x snapte het niet. Geen inzicht in eigen kunnen. “Job van makelaar zit er niet in”;
 - o het finaal cijfer voor het sollicitatiegesprek wordt na de bespreking vastgelegd op 7/20;
 - de stagebegeleider licht toe (bijlage 16) dat de studente ook tijdens het finaal gesprek op geen enkel ogenblik problemen tijdens de stage heeft aangekaart, wat wel had gekund. *Tijdens het sollicitatiegesprek reageerde ze zeer gelaten op de opmerkingen die daar (opnieuw?) door het stagekantoor werden gemeld (gebrek aan motivatie, gebrek aan betrokkenheid,). Concrete voorbeelden werden door de stagementor aangehaald en bovendien gekaderd in zijn gesprekken daarover met haar op zijn kantoor.* x heeft daar en dan op basis de beoordeling op basis van de observaties van de stagementor en het gesprek met de 2 beoordelaars finaal niet kunnen overtuigen (bijlage 16);
 - op het feedbackmoment voor de student (bijlage 12) werden de bevindingen van de beoordeelaars opgenomen: *De student heeft (vooral) tijdens het sollicitatiegesprek getoond dat zij voor een aantal van de vereiste soft skills nog niet op het punt te staat waar een stagiaire aan het einde van sem 5 zou moeten kunnen functioneren in een makelaarskantoor. Dit heeft zij zelf ook verwoord voor wat betreft de vaardigheden inleving, klantgerichtheid en communiceren. Opvallend was dat de enthousiasme en de zin in het werk nog ontbrak. Zij geeft aan in team afwachtend te zijn/‘Neemt taak op en werkt die af, maar gaat niet actief op zoek’;*
 - de studente behaalde 11/20 voor het portfolio (25%) en 7/20 voor het sollicitatiegesprek (75%). De totaalscore werd vastgelegd op 8/20.

Uit het volledige dossier blijkt samenvattend:

- dat de stage van de studente mogelijks niet probleemloos is verlopen;
 - dat de studente tijdens de stage op geen enkel ogenblik initiatief heeft genomen om contact op te nemen met haar stagebegeleider om problemen aan te kaarten;
 - dat de studente ook tijdens het sollicitatiegesprek niet heeft aangegeven dat er problemen waren;

- dat de studente de beoordelaars tijdens het sollicitatiegesprek niet heeft kunnen overtuigen de vooropgestelde competenties te bezitten en klaar te zijn voor het werkveld;
- dat de conclusie zoals weergegeven in het feedbackdocument zijn oorsprong vindt in bevindingen van de beoordelaars tijdens het sollicitatiegesprek.

De interne beroepscommissie besluit op basis van het dossier dat de punten voor het opleidingsonderdeel stage correct tot stand gekomen zijn en afdoende werden gemotiveerd.

Beslissing van de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie beslist om het beroep ongegrond te verklaren.

De interne beroepscommissie beslist dat het resultaat 8/20 voor het opleidingsonderdeel stage behouden blijft.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen aanleiding tot het maken van ambtshalve opmerkingen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

In een enig middel beroep verzoekster zich op een gebrekkige begeleiding en feedback tijdens het academiejaar en een schending van de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat indien zij zo slecht heeft gepresteerd als uit het examencijfer en de daarbij gegeven feedback moet blijken, de stagebegeleiders in gebreke zijn gebleven om tijdens het academiejaar de gepaste informatie te geven zodat zij haar prestaties kon bijsturen.

Zij stipt verder aan dat zij niet werd geëvalueerd door haar mentor, K.V., maar door T.P. die geen BIV-nummer heeft en ook niet vaak op kantoor was. Daarnaast bekritiseert verzoekster de verschillende motieven die op het stuk ‘motivering en remediëring bij tekort’ zijn vermeld.

In haar antwoordnota betoogt verwerende partij in hoofdorde dat het middel niet ontvankelijk is omdat verzoekende partij zich beperkt tot het hernemen van het verzoekschrift op intern beroep, en geen enkele kritiek uit op de bestreden beslissing.

Ondergeschikt stelt verwerende partij dat de interne beroepscommissie op basis van het voorliggende dossier tot een correcte beoordeling is gekomen, uitgaande van de regelgeving die op de quotering van toepassing is. Daarbij is rekening gehouden met de tussentijdse evaluatie soft skills en beroepstechnische vaardigheden, de tussentijdse POP, de eindevaluatie soft skills en beroepstechnische vaardigheden en de verduidelijking door stagebegeleider M.V.d.W. Verwerende partij herhaalt dat van de door verzoekster aangehaalde problemen nooit eerder melding werd gemaakt, en zij stipt aan dat de zelfregulerende en autonome aanpak van een laatstejaarsstage de verwachting wettigt dat een student problemen meldt en daarbij zelf initiatief neemt.

Van een gebrekkige begeleiding kan in die omstandigheden voor verwerende partij geen sprake zijn. Bovendien, zo vervolgt verwerende partij, betekent een gebrekkige begeleiding zélf indien zij wordt vastgesteld, niet dat de evaluatiebeslissing daarom ook onregelmatig is.

Beoordeling

De decreetgever heeft in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs voorgeschreven dat de student die van oordeel is dat een ten aanzien van hem genomen ongunstige studievoortgangsbeslissing is aangetast door een schending van het recht, tegen die beslissing een intern beroep moet instellen bij de hogeronderwijsinstelling.

Krachtens artikel II.294, §1 van diezelfde Codex is het tegen dié beslissing op intern beroep dat de student bij de Raad een beroep kan instellen. De student kan de initiële studievoortgangsbeslissing die aan het intern beroep was onderworpen eveneens tot voorwerp van het beroep bij de Raad maken, indien die beslissing nog in het rechtsverkeer aanwezig is.

Zulks is niet het geval wanneer de interne beroepsinstantie met volheid van bevoegdheid is bekleed. In dat geval immers, komt de beslissing van die beroepsinstantie in de plaats van de initiële studievoortgangsbeslissing, waardoor deze laatste uit het rechtsverkeer verdwijnt en bijgevolg niet meer het voorwerp van een beroep kan uitmaken.

Te dezen bepaalt artikel 44, §4 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij dat de beslissing van de interne beroepscommissie leidt tot “een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herziet”. Enkel de beslissing van de interne beroepscommissie is bijgevolg nog in het rechtsverkeer aanwezig, zodat verzoekster haar beroep bij de Raad enkel kan richten tegen die beslissing, en niet (tevens) tegen de initiële examenbeslissing.

De Raad wil nog aannemen dat de aanduiding van het voorwerp van een beroep niet in sacrale bewoordingen dient te gebeuren, en dat het volstaat dat de Raad – en, in het licht van de rechten van verdediging: de verwerende partij – in staat zijn om minstens uit de uiteenzetting van de grieven op te maken dat de verzoekende partij (ook) de beslissing van de interne beroepsinstantie aan de Raad ter beoordeling voorlegt.

Daartoe kan de Raad dan enkel besluiten indien de verzoekende partij minstens de motieven van de beslissing van de interne beroepsinstantie bekritiseert.

In casu moet de Raad samen met verwerende partij vaststellen dat verzoekster de beslissing van de interne beroepscommissie niet formeel tot voorwerp van haar beroep heeft gemaakt, en dat zij evenmin enige kritiek op die beslissing uiteenzet. Integendeel bestaat het aan de Raad voorgelegde beroepsschrift enkel uit een letterlijke herneming van wat verzoekster in het intern beroep heeft aangevoerd. Daarin is geen enkele kritiek op de bestreden beslissing, die het enige voorwerp van de huidige procedure uitmaakt, te lezen.

De Raad ziet geen reden om af te wijken van zijn vaste rechtspraak (zie bv. R.Stvb. 11 oktober 2021, nr. 6.954; R.Stvb. 24 november 2021, nr. 7.061) dat in die omstandigheden, een beroep niet ontvankelijk is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 14 april 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.382 van 14 april 2023 in de zaak 2023/0112

In zake: xxx

tegen:

HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 10 februari 2023 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Hogeschool Gent van 3 [bedoeld wordt: 2] maart 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer 5/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Systeembeheer 1’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 14 april 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Eva Bral, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de graduatsopleiding ‘Systeem- en netwerkbeheer’.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Systeembeheer’. Voor dit opleidingsonderdeel behaalt hij een examencijfer van 5/20.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Tegen die beslissing stelt verzoeker een beroep in bij de interne beroepscommissie van de Hogeschool Gent. Daarin zet verzoeker het volgende uiteen:

“In het kader van de uitslag van de gevolgde Olod Systeembeheer 1, dewelke gegeven word[t] binnen de richting graduaat systeem en netwerkbeheer, jaar 1 - semester 1, had ik graag bezwaar aangetekend. De docent betreft [I.D.].

[...]

- Deze Olod werd gedoceerd van 07/11/22 tot en met 09/01 met een eindexamen op datum van 26/01.
- De voorziene lesuren in chamilo verschillen. De voorziene lesuren van 0815 tot 1530 in Chamilo die gehanteerd en gea[f]ficheerd werden op 07/11 zijn zonder voorafgaande communicatie en overleg met studenten gewijzigd naar 0815 tot 1745
- De stoïcijnse manier van doceren en communiceren werk contra-productief, en al zeker gezien de gehanteerde uurwijzigingen.

A. De manier van evaluatie, is discutabel. Hierbij de evaluatie dagelijks werk

- De manier van lesgeven binnen een graduaat betreft permanente evaluatie + een cover-all opdracht op het einde van de Olod.
- Hierbij word[t] een 60/40-regel gehanteerd. 60% permanente evaluatie met diverse taken doorheen [het] semester, en 40% voor de geïntegreerde eindopdracht.
- Wat betreft de 60% permanente evaluatie : kregen wij 4 opdrachten. Welke betreffen grote opdrachten met weinig evidente materie.

B. De manier van evaluatie, is discutabel. Ook bij de cover-all opdracht

The screenshot shows an email from a professor to a student. The subject line is 'Cover-all examen info groep A' with a 'mailto:vermelden' button. The body of the email starts with 'Beste studenten'. It explains that the exam on Friday morning was not successful for most students. Five students did not pass, while others did. It mentions that five students did not pass and were offered a resit on Friday 28/01/2023 at 0815. It also notes that five students did not receive an email about the resit. The email ends with 'Met vriendelijke groet' and the professor's name.

→ Zoals aangegeven bovenstaande screenshot, geeft docent [D.] aan, dat er 5 studenten hun ‘examen’ niet succesvol is geweest. En hij een persoonlijke email zal zenden naar diegene die niet geslaagd zijn. Ikzelf kreeg GEEN persoonlijke email.

→ Ik kan [ervan uit] gaan dat ik dus geslaagd ben voor mijn examen.

→ Als we de studie ECTS-fiche bekijken van systeembeheer 1, staat volgende vermeld:

Ge[i]ntegreerde evaluatie - coverall opdracht. Echter betreft het examen een pure theoretische test met multiple choice. Zonder enige praktijktesting.

** in bijlage de ECTS-fiche

→ Als we de studie ECTS-fiche bekijken staat vermeld: tweede examenkans NIET mogelijk.”

De interne beroepscommissie behandelt dat beroep in zitting van 2 maart 2023 en verklaart het ongegrond.

“[...]

Het door de student ingesteld beroep

Het ingesteld beroep betreft de studievoortgangsbeslissing over het behaalde resultaat van 5/20 voor het opleidingsonderdeel *systeembeheer 1*.

De student haalt volgende middelen aan:

- de manier van evalueren is discutabel, zowel bij de deelopdrachten (dagelijks werk) als bij de cover-all opdracht:
 - o tweede examenkans is in de feiten wel mogelijk voor de cover-all opdracht maar niet voor de deelopdrachten;
- de manier van punten geven is niet correct en transparant:
 - o de punten van de deelopdrachten en de cover-all opdracht worden niet opgeteld indien de student voor één van de twee onderdelen niet geslaagd is, maar het laagste cijfer wordt in rekening gebracht als eindresultaat voor het opleidingsonderdeel;
- de feedback is weinig onderbouwd, opbouwend en communicatief.

Behandeling ingesteld beroep door de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie stelt het volgende vast:

- de student is ingeschreven in het graduaat in het systeem- en netwerkbeheer (bijlage 1);
- het opleidingsonderdeel systeembeheer 1 telt 5 studiepunten en een tweede examenkans is niet mogelijk (studiefiche, bijlage 3);
- de student behaalde huidig academiejaar in eerste examenkans een 5/20 voor het opleidingsonderdeel (studieoverzicht, bijlage 2);
- in de studiefiche (bijlage 3) zijn de evaluatiemodaliteiten opgenomen:

Geïntegreerde evaluatie (60%)

Deelopdrachten: Zie studiewijzer op het digitale leerplatform Chamilo voor detail van de deelopdrachten. Wanneer voor één van de evaluaties (cover-all opdracht of totaal deelopdrachten) een resultaat wordt bekomen <10/20 dan geldt het resultaat van het niet geslaagde deel voor het hele opleidingsonderdeel. Voor onderwijsactiviteiten die beoordeeld worden via evaluaties buiten het examenrooster is de aanwezigheid tijdens

deze activiteiten verplicht. Voor een niet ingediende opdracht of een niet gewettigde afwezigheid bij een evaluatie krijgt de student een 0 voor deze evaluatie.

Geïntegreerde evaluatie (40%)

Cover-all opdracht. Wanneer voor één van de evaluaties een resultaat wordt bekomen <10/20 dan geldt het resultaat van het niet geslaagde deel voor het hele opleidingsonderdeel.

- de wijze van evalueren werd toegelicht in de studiewijzer op Chamilo en uitgelegd tijdens de eerste les (bijlage 4);
- de puntenverdeling voor de deelopdrachten voor de student was als volgt:
 - o Opdracht 1: 20/100 (student had de opdracht laattijdig ingediend, wat normaalgezien resulteert in een 0/100)
 - o Opdracht 2: 20/100
 - o Opdracht 3: 65/100
 - o Opdracht 4: 0/100 (deze opdracht werd niet ingediend door de student)
 - o Cover-all opdracht 5: 18/30
- de student behaalde in totaal voor zijn deelopdrachten 105/400 of 5,25/20 of afgerond een 5/20 (bijlage 4);
- volgens de studiefiche van het OLOD moet de student geslaagd zijn voor zowel de deelopdrachten als de cover-all opdracht, zo niet krijgt de student de score van het niet geslaagde onderdeel. De student behaalde hierdoor een eindresultaat dat gelijk stond aan de totaalscore van de deelopdrachten, meer bepaald 5/20 voor het opleidingsonderdeel (bijlage 4);
- de student verwijst in zijn beroepschrift naar de schriftelijke feedback bij de deelopdrachten en bestempelt deze als weinig onderbouwd, opbouwend en communicatief. De geleverde feedback wordt bevestigd door de lesgever. Via het feedbacksysteem in Chamilo is er een mogelijkheid om verder schriftelijk te reageren op de feedback. Hierop is de student slechts één keer verder ingegaan tijdens de eerste opdracht (bijlage 4);
- de student heeft verschillende malen contact gehad met de ombudspersoon (bijlage 5). Hij gaat niet akkoord met de wijze van evalueren van het opleidingsonderdeel. Het niet akkoord gaan met een evaluatiwijze kan echter geen onderwerp zijn van intern beroep.

De interne beroepscommissie besluit dat de punten voor het opleidingsonderdeel *systeembeheer 1* correct tot stand gekomen zijn en afdoende werden gemotiveerd.

Beslissing van de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie beslist om het beroep ongegrond te verklaren.

De interne beroepscommissie beslist dat het resultaat 5/20 voor het opleidingsonderdeel *systeembeheer 1* behouden blijft.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota werpt verwerende partij de exceptie op dat het beroep niet ontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, omdat de beroepscommissie oordeelt met volheid van bevoegdheid en haar beslissing aldus in de plaats komt van deze van de examencommissie.

Verzoeker weerspreekt in zijn wederantwoordnota deze exceptie niet.

Beoordeling

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepscommissie als tegen de initiële studievoortgangsbeslissing van de examencommissie.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 44, §4 van het OER van de verwerende partij dat de interne beroepsprocedure leidt tot “een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herziet”. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Ten aanzien van alle middelen gezamenlijk, doet verwerende partij gelden dat in de procedure voor de Raad geen nieuwe middelen kunnen worden opgeworpen.

De Raad onderzoekt deze exceptie bij elk middel afzonderlijk.

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoeker zich op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Met betrekking tot de wijze van evalueren, gaat verzoeker vooreerst in op de feedback van docent I.D. en, wat opdracht 1 betreft (die verzoeker na het verstrijken van de deadline had ingediend, maar waarvoor hij toch een beoordeling kreeg) op zijn eigen repliek.

Verzoeker stelt vervolgens met betrekking tot de vier opdrachten:

“Deze opdrachten betreffen een blokkendoos, iedere opdracht bouwt verder op en gaat door op voorgaande leerstof.

Indien we de berekening maken van deze deelopdrachten dagelijks werk, die doorwegen voor 60% van de totale eindscore, kunnen wij alsmede de docent opmaken dat het na opdracht 2 al duidelijk is dat de score van 40 op 200 oftewel 10% onomkeerbaar is en grote gevolgen heeft voor het eindresultaat van deze Olod. Zelfs met opdracht 3 bijgeteld, een 105 op 300 oftewel 35% is het mathematisch onmogelijk om [voor] deze Olod nog verder te slagen.

Het is dan ook logisch dat de student opdracht 4 aan zich laat voorbij gaan, om alles op alles te zetten voor de examenperiode (overall opdracht)! Waar de student een score haalt van 18 op 30, en bijgevolg laat zien dat hij capabel is deze Olod tot een goed einde te brengen.

Algemeen genomen, in het huidige systeem van 60/40 regel, is een ‘*erreur de parcours*’ voor 1 op 4 taken al praktisch een uitsluitend cijfer. Je moet slagen voor zowel afzonderlijk de 60% dagelijks werk als het 40% examencijfer. Dergelijk negatieve cijfer voor 1 van de taken, kan het vervolg van de opleiding onomkeerbaar hypothekeren.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat de wijze van beoordeling voor het opleidingsonderdeel zowel in de studiefiche als op Chamilo en tijdens de lessen is toegelicht, en dat daaruit blijkt dat wanneer de student hetzelfde voor de deelopdrachten, hetzelfde voor de overall-opdracht een onvoldoende behaalt, dat cijfer geldt als examencijfer voor het gehele

opleidingsonderdeel. De wijze van beoordeling is volgens verwerende partij bijgevolg alleszins voldoende transparant.

Daarnaast wijst verwerende partij erop dat verzoeker de cijfers voor de deelopdrachten niet betwist, en dat het verzoekers eigen beslissing is geweest om na twee tekorten voor de eerste twee deelopdrachten, “alles op alles” te zetten voor de cover-all-opdracht.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn kritiek.

Beoordeling

De grief die verzoeker in essentie ontwikkelt, is dat de quotering van de verschillende delen van het opleidingsonderdeel onredelijk is *c.q.* geen faire kans biedt om te kunnen slagen, omdat – alleszins wat de vier opdrachten betreft – het slagen voor dat deel onmogelijk kan worden omwille van slechte scores op de eerste van die opdrachten.

Dit is een middel dat verzoeker in zijn intern beroep niet heeft opgeworpen. Verzoeker maakt niet duidelijk, en de Raad ziet niet spontaan in, wat verzoeker ervan heeft weerhouden om die kritiek aan de beoordeling van de interne beroepscommissie voor te leggen.

Overeenkomstig artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Aangezien aan geen van de hiervoor vermelde voorwaarden is voldaan, is het middel niet ontvankelijk.

Tweede middel

Verzoeker beroeft zich in een tweede middel op een gebrekkige feedback.

Standpunt van partijen

Verzoeker doet gelden dat de toelichting van docent I.D., die ertoe strekt dat verzoeker taak 1 te laat heeft ingediend en dus normaal een 0 zou moeten krijgen, maar toch werd beoordeeld (20%), misleidend is. Verzoeker voert aan dat hij slechts zeven minuten te laat was, en dat dit werd veroorzaakt door technische problemen met het internet thuis. Dat de docent de inhoudelijke beoordeling doet voorkomen als een ‘cadeau’ staat volgens verzoeker niet in verhouding tot zijn prestaties. Daarenboven, zo stelt verzoeker nog, is het wel degelijk mogelijk om bij het laattijdig indienen een “degelijke score” te behalen. Verzoeker verwijst naar de beoordeling van andere studenten.

Beoordeling

Verzoeker betwist niet de inhoudelijke beoordeling die hij voor de eerste opdracht heeft gekregen. Of de docent daarbij al dan niet terecht aanvoert dat verzoeker eigenlijk een nul had moeten krijgen, is niet relevant, aangezien verzoeker nu eenmaal niet met een nulscore is beoordeeld.

Verzoeker heeft geen belang bij het middel.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoeker zich, voor zover de Raad kan nagaan, op het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

In dit middel stelt verzoeker dat de docent heeft aangegeven dat vijf studenten “niet succesvol” waren bij hun examen en dat zij een persoonlijk e-mailbericht zouden krijgen in verband met een herkansing of inhaalexamen, terwijl verzoeker geen dergelijk persoonlijk bericht heeft ontvangen en dus ook geen bijkomende examenkans kreeg.

Beoordeling

De ECTS-fiche van het betrokken opleidingsonderdeel luidt:

“Tweede examenkans: niet mogelijk.”

Studenten kunnen bijgevolg geen recht doen gelden op een tweede examenkans.

De Raad stelt vast dat de interne beroepscommissie op deze grief van verzoeker niet heeft geantwoord. Verzoeker werpt evenwel geen schending op van de formelemotiveringsplicht, en aangezien deze vormplicht niet raakt aan de openbare orde, staat het niet aan de Raad om daarover ambtshalve een middel te ontwikkelen.

Louter derhalve, wat de mededeling van de docent betreft in het licht van de voorschriften van de ECTS-fiche, moet worden geoordeeld dat – daargelaten dat verzoeker niet aantoont dat andere studenten daadwerkelijk tot een tweede examenkans zijn toegelaten – er geen gelijkheid kan bestaan in de onwettigheid (zie o.a. RvS 1 september 2021, nr. 251.406, Diplomatic Card Services Belgium; RvS 8 mei 1996, nr. 59.554, Missorten). Een beroep op de schending van het gelijkheidsbeginsel kan niet worden ingeroepen om een onwettige toestand te bekomen of te bestendigen.

Het middel kan niet worden aangenomen.

Vierde middel

In een vierde middel beroept verzoeker zich op een gebrekkige feedback.

Stadpunt van partijen

Verzoeker zet zijn middel als volgt uiteen:

“Graag wens ik de aandacht te vestigen op de feedback dewelke online door de docent worden gegeven op de ingediende taken, via het platform Chamilo.

Deze Olod Systeembeheer 1 (les 07/11 [t.e.m.] 19/12) met 5 studiepunten, heeft een totale studieduur van 125 uur - waarvan 48 uur contactonderwijs EN 77 uur zelfstudie.

Algemeen genomen kunnen wij vaststellen dat deze Olod bovenop het volgen van de lessen, enorm is gestoeld op het eigen maken alsook zelfstandig instuderen van de leerstof- en maken van taken.

Docent [D.] betreft een uiterst bekwame, gemotiveerde en hoog opgeleide docent. Echter is zijn feedback is niet steeds fraai. Deze feedback zijn doch de enige hoekstenen voor studenten om zichzelf terug op de rails te krijgen [m.b.t.] de leerstof en taken.

Deze feedback kan niet uitbereid, opbouwend en doelgericht zijn. Ook de boodschap en uitleg van deze feedback moet te begrijpen zijn voor [elke] student. Er word bij de ‘live lessen’ geen momenten gecreëerd tot feedback of omkadering. Dus bepaalde woordkeuzes in diens feedback helpen niet:

‘*Los van de klank die ontbreekt, klopt de opdracht volledig niet*’

‘*Er werkt nagenoeg niks*’

‘*zwak*’ ‘

‘*ook heel zwak*.’”

In haar antwoordnota stelt verwerende partij dat het gaat om een nieuw, en bijgevolg onontvankelijk middel.

Beoordeling

Het middel laat zich aldus begrijpen dat verzoeker zich erover beklaagt dat de feedback van de docent doorheen het academiejaar niet voldoende constructief was.

Verzoeker heeft geen middel in die zin opgeworpen in het intern beroep. Het middel raakt niet aan de openbare orde, en verzoeker maakt niet duidelijk waarom hij deze kritiek niet aan de interne beroepscommissie heeft voorgelegd.

Het middel is derhalve, in toepassing van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, niet ontvankelijk.

Vijfde middel

Verzoeker beroept zich in een vijfde middel op de werking van de ombudsdiest.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat hij de spreekbuis was van verschillende misnoegde studenten. Na initieel goede contacten met de ombudsdiest en besprekingen met de graadsverantwoordelijke en de opleidingsverantwoordelijke, stelt verzoeker dat het verslag ter zake bewust intern werd gehouden. Ook in dit verslag kwamen volgens verzoeker reeds een aantal opmerkingen met betrekking tot het opleidingsonderdeel ‘Systeembeheer 1’ aan bod.

In haar antwoordnota stelt verwerende partij dat het ook hier gaat om een nieuw, en bijgevolg onontvankelijk middel.

Beoordeling

Daargelaten dat het de Raad ontgaat wat de relevantie van verzoekers betoog is met betrekking tot de quatering van zijn examen, herhaalt de Raad wat hij bij de beoordeling van het vierde middel heeft overwogen.

Verzoeker heeft deze grief niet opgeworpen in het intern beroep. Het middel raakt niet aan de openbare orde, en verzoeker maakt niet duidelijk waarom hij deze kritiek niet aan de interne beroepscommissie heeft voorgelegd.

Het middel is derhalve, in toepassing van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, niet ontvankelijk.

VI. Anonymisering

In zijn wederantwoordnota vraagt verzoeker in hoofdorde dat het arrest niet wordt gepubliceerd.

Artikel II.313 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat de uitspraken van de Raad worden gepubliceerd op de website van de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap, met uitzondering van de arresten die worden uitgesproken in uitvoering van artikel II.204, §3 van de Codex Hoger Onderwijs.

Op verzoekers vraag kan derhalve niet worden ingegaan.

Ondergeschikt vraagt verzoeker de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad verwerpt het beroep.**
- 2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 april 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.383 van 14 april 2023 in de zaak 2023/0118

In zake: Ellen VANDEWEYER
woonplaats kiezend te 3670 Oudsbergen
Weg naar Ellikom 241

tegen:

PXL HOGESCHOOL
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Elfde Liniestraat 24

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van PXL Hogeschool van 9 maart 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘41SNW1030 Linux Essentials’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 14 april 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Karen Weis, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven voor een aantal opleidingsonderdelen van de graduaatsopleiding ‘Systeem- en netwerkbeheer’, waaronder ‘Linux Essentials’.

Voor dit opleidingsonderdeel behaalt zij een examencijfer van 8/20.

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 21 februari 2023 een beroep in bij de interne beroepscommissie van de PXL Hogeschool.

“Bij deze betwist ik mijn examenresultaat voor het vak Linux Essentials omwille van onderstaande redenen.

Ik heb de docent [B.V.] meerdere malen gevraagd voor de oplossingen van de oefeningen die in de cursus staan, dit zowel mondeling als via mail. De Linux cursus bestaat uit een kettingoefening, dus als je ergens een fout maakt dan heeft dit gevolg voor alle oefeningen die hierop volgen. Als je dan niet de juiste feedback of ondersteuning krijgt blijf je verder bouwen op je eigen fouten.

Wij gingen deze oplossingen van [B.V.] krijgen een paar weken vóór het examen, dit heeft hij mondeling in de klas meegedeeld... Maar tot op heden heb ik en mijn medestudenten deze oplossingen niet gekregen. Ik heb hem ook gevraagd voor een ‘voorbeeld- examen’ zodat ik mij beter kon voorbereiden op dit examen en ongeveer wist hoe de vraagstelling ging zijn. Ook zulk voorbeeld-examen heb ik niet ontvangen...

Via Microsoft Teams kreeg ik van [B.V.] ook geen hulp bij de start van de opleiding. Toen had ik een probleem met mijn licentie van VM-ware. Ik heb hem dit gemeld via teams maar heb het probleem uiteindelijk zelf kunnen uitzoeken/oplossen. Hierdoor ben ik al begonnen met een achterstand, gelukkig dat enkele medestudenten mij hierbij hebben geholpen.

Ik heb dit vak volledig geleerd aan de hand van zelfstudie omdat de lessen voor mij zeer onduidelijk en slecht uitgelegd werden met weinig mogelijkheid voor interactie. De door mij behaalde punten zijn het resultaat hiervan. Met het resultaat ben ik niet blij, maar ik ben eerder teleurgesteld over de manier van lesgeven en gebrek aan communicatie en hulp van deze docent.

Bij Linux hebben we een PE-opdracht moeten indienen dewelke meetelde voor 20 % van de punten en we hebben hier geen feedback over gekregen voordat we het examen moesten doen. Ikzelf en de medestudenten wisten hierdoor niet of we goed bezig waren of niet en waar we ons nog moesten bijschaven voor het examen voor te bereiden.

Graag wens ik de oplossingen van de oefeningen van de Linux-cursus alsnog te krijgen [om] het herexamen voor te bereiden, alsook graag de oplossing van het examen.

Gelieve u ook te bevragen bij de medestudenten wat zij vonden van de cursus Linux Essentials en de manier van lesgeven van docent [B.V.].”

De interne beroepscommissie behandelt dat beroep in zitting van 7 maart 2023 en verklaart het ongegrond.

“[...]

Argumenten

U haalde in dat beroep de volgende argumenten aan:

- U klaagt over gebrekkige feedback en begeleiding door de docent: zo werden er geen oplossingen verspreid, noch een voorbeeldexamen. Ook bent u aan het vak begonnen met een achterstand, nu u een probleem had met de licentie van VM-ware. U heeft uiteindelijk deze materie geleerd aan de hand van zelfstudie.
- Over de opdracht permanente evaluatie hebben jullie geen feedback gekregen, waardoor u niet wist of u goed bezig was in aanloop naar het examen of niet.
- U wil graag de oplossingen van de oefeningen en de oplossing van het examen. U vraagt ook om de medestudenten te bevragen over het lesgeven van de docent.

Ten gronde

In essentie komt uw klacht erop neer dat u stelt onvoldoende begeleid geweest te zijn door de docent. U wil hier graag aan remediëren door de oplossingen van de oefeningen en het examen te krijgen.

Conform vaststaande rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen kan een negatieve evaluatie nooit omgebogen worden naar een positieve evaluatie op grond van gebrekkige informatie, begeleiding of feedback. De geleverde prestaties zijn wat ze zijn en een eendoordeel voor dit opleidingsonderdeel kan enkel gemaakt worden op basis van wat er door de student neergeschreven werd in de opdracht permanente evaluatie en het examen. Het is niet mogelijk om – met een glazen bol – in te schatten welke score u behaald zou hebben indien u wel de oplossingen van de oefeningen en/of feedback op de opdracht permanente evaluatie gehad zou hebben. U vraagt in uw beroep an sich ook geen hogere score. U vraagt eigenlijk de begeleiding die u – naar uw eigen aanvoelen – gemist heeft.

Uit gesprekken met de opleiding blijkt dat zij bereid zijn om u de oplossingen van enkele oefeningen te bezorgen. U zal ook feedback krijgen op de door u ingeleverde permanente evaluatie (deze zou momenteel zelfs al in Blackboard beschikbaar staan). Daarnaast engageert de opleiding zich om voor u een “study buddy” te zoeken die u mee kan begeleiden in het licht van de 2de zittijd. Het enige waar de opleiding weigerachtig tegenover staat, is het meedelen van de oplossing van het examen (de antwoordsleutel).

De openbaarheid van bestuur – zoals uitgelegd in art. 154 en 155 Onderwijs-, Examen- en Rechtspositieregeling van Hogeschool PXL – omvat een inzage- en kopierecht van het examen. Deze openbaarheid van bestuur strekt zich niet uit tot de antwoordsleutel van het examen. Een opleiding kan dan ook weigeren om een student een kopie van de antwoordsleutel te geven.

De beroepscommissie betreurt dat u zich onvoldoende begeleid heeft gevoeld tijdens het volgen van het opleidingsonderdeel “Linux Essentials”. Tegelijk ziet ze ook dat de opleiding dit probleem onderkent en op gepaste wijze probeert te remediëren en ze vertrouwt er ook op dat de opleiding haar beloftes zal nakomen. Zoals hierboven reeds aangehaald werd, heeft een gebrek in begeleiding en/of feedback niet tot gevolg dat de eindscore aangepast moet worden. Uit de bevraging van de opleidingsonderdelen in het kader van de kwaliteitsopvolging van de opleidingen blijkt bovendien niet dat er binnen

de studentengroep ontevredenheid heerst over de lessen van het opleidingsonderdeel in kwestie.

Het beroep is in die zin dan ook ongegrond. De toegekende score blijft behouden, maar de opleiding komt tegemoet aan uw vraag naar de oplossingen en feedback op de permanente evaluatie, met uitzondering van de antwoordsleutel van het examen.

Beslissing

Gelet op bovenstaande argumentatie is de interne beroepscommissie van oordeel dat uw intern beroep ingediend op 20 februari 2023 ongegrond is.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin bezwaren.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

In een enig middel beroep verzoekster zich op het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet haar middel uiteen als volgt:

“Er is geen enkele vorm van tegemoetkoming die kan voldoen aan de vraag die ik gesteld heb aan de hogeschool PXL. De volgende vraag stel ik: Ik wens alle oplossingen van de oefeningen in de Linux cursus te verkrijgen en een andere docent die zijn vak kent en zijn kennis ook kan overdragen naar mij toe.

Het resultaat van het examen betwist ik niet, maar wel de docent van de PXL die momenteel de cursus Linux Essentials geeft in het avondtraject voor klas 1SNWa aan de hogeschool PXL te Hasselt, Elfde-Liniestraat 24.

Ik wil u graag melden dat wij een permanente evaluatie opdracht (PE) gehad hebben, dewelke diende ter voorbereiding van het examen. De resultaten van deze PE opdracht waren niet bekend bij de klasgroep alvorens we deelnamen aan het examen. Ook de informatie hieromtrent en de stand van zaken werd ons niet meegedeeld.

Alsnog eis ik langs deze weg een andere docent die mij opleiding geeft voor het vak Linux Essentials en alle oplossingen van de oefeningen in de cursus, zodoende dat ik mijn 2de examenkans in de zomer met een goed voorbereide kennis van zake kan starten en dit op een eerlijke en rechtvaardige manier.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij vooreerst dat verzoekster het examenresultaat als dusdanig niet betwist. Wat de begeleiding betreft, en de mogelijke rechtsgevolgen van tekortkomingen daarin, verwijst verwerende partij naar de overwegingen van de bestreden beslissing, die door verzoekster evenmin worden tegengesproken.

Aldus rest volgens verwerende partij enkel nog te beoordelen of de Raad behoort in te gaan op de vraag van verzoekster om een andere docent aan te stellen en de oplossingen van alle oefeningen in de cursus over te maken. Wat dat betreft, is verwerende partij van oordeel dat de vordering buiten ’s Raads marginaal toetsingsrecht valt. Zij betoogt dat geen enkele decretale bepaling, noch een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, ertoe verplicht om oplossingen van alle oefeningen aan verzoekster te bezorgen, noch om een tweede docent aan te stellen die als het ware privéles zal moeten geven aan verzoekster.

Daarnaast stipt verwerende partij aan dat de opleiding zich heeft geëngageerd om aan verzoekster enkele oplossingen en feedback op de permanente evaluatie te bezorgen én mee op zoek te gaan naar een ‘study buddy’ – waarmee grotendeels tegemoet is gekomen aan wat verzoekster in haar intern beroep heeft gevraagd.

Wat het argument over het niet-kennen van het resultaat van de permanente evaluatie voor de start van het examen betreft, stelt verwerende partij dat deze grief in het intern beroep niet werd opgeworpen en dus thans, gelet op artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs niet voor het eerst kan worden ingeroepen.

In haar wederantwoordnota handhaaft verzoekster haar grieven. Zij voegt nog toe dat zij nog steeds niet de oplossingen van de oefeningen heeft gekomen, en er ook nog geen ‘study

buddy' is aangeboden. Er werd enkel voorgesteld om de betrokken docent B.V. enkele uren bijles te laten geven.

Beoordeling

De bevoegdheid van de Raad is overeenkomstig artikel II.292, §1 van de Codex Hoger Onderwijs beperkt tot het in voorkomend geval vernietigen van een studievoortgangsbeslissing, eventueel gepaard gaand met voorwaarden die het bestuur bij het nemen van een nieuwe beslissing moet naleven.

Die vernietiging kan, krachtens artikel II.291 van diezelfde Codex, enkel worden uitgesproken wanneer de Raad een schending vaststelt van decretale en reglementaire bepalingen, van het onderwijs- en examenreglement of van de algemene administratieve beginselen. Bij die beoordeling mag de Raad zijn appreciatie over de waarde van de student niet in de plaats stellen van deze van de hogeronderwijsinstelling – wat betekent dat de Raad de verbetering van een examen niet mag overdoen, dat de Raad in beginsel niet vermag beleidmatig te beslissen welke begeleiding moet worden aangeboden, enz.

De ‘studievoortgangsbeslissingen’ die de Raad aldus vermag te beoordelen, zijn opgesomd in artikel I.3, 69° van de voormelde Codex. Eén van de verschijningsvormen van een studievoortgangsbeslissing, en de enige die overeenstemt met het voorwerp van het huidige geschil, is een ‘examenbeslissing’, zijnde “een beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel.”

Samen met verwerende partij moet de Raad vaststellen dat verzoekster het examencijfer van 8/20 – en dus het eindoordeel over het opleidingsonderdeel – uitdrukkelijk niét betwist. In die omstandigheden kan de Raad zich niet uitspreken over de kwaliteit van de begeleiding en feedback tijdens het academiejaar. Aangetoonde gebreken ter zake kunnen immers – samengevat – slechts tot de vernietiging van een examenbeslissing leiden wanneer de student nagenoeg in de onmogelijkheid werd gebracht om een credit te behalen. Wanneer, zoals *in casu*, het examencijfer niet wordt betwist, zou een beoordeling van die begeleiding en feedback neerkomen op een loutere kwaliteitscontrole van het door de opleiding verstrekte onderwijs, wat niet de opdracht noch de bevoegdheid van de Raad is.

In dat opzicht kan het middel derhalve niet worden aangenomen.

Voorts ligt nog geen examenresultaat van de tweede examenkans voor. Of verwerende partij ook in de voorbereiding van die examenkans tekort is geschoten, of dit heeft geleid tot een tekort op het examen en of verzoekster dat tekort dan (op die grond) heeft aangevochten met een nieuw intern beroep, kan derhalve nu niet worden vastgesteld. In dat opzicht is het beroep voorbarig.

De Raad is – buiten de hierboven aangehaalde omstandigheden bedoeld in artikel II.292, §1 van de Codex Hoger Onderwijs – niet bevoegd om een onderwijsinstelling in de loop van het academiejaar te verplichten bepaalde handelingen te stellen, een andere docent te gelasten voor de beoordeling van de student, enz.

Buiten een geschil omtrent een studievoortgangsbeslissing om, kan de Raad een instelling evenmin verplichten om bepaalde stukken, zoals een verbetersleutel, voor te leggen.

Met betrekking tot de PE-opdracht, heeft verzoekster in het intern beroep het volgende opgeworpen:

“Bij Linux hebben we een PE-opdracht moeten indienen dewelke meetelde voor 20 % van de punten en we hebben hier geen feedback over gekregen voordat we het examen moesten doen. Ikzelf en de medestudenten wisten hierdoor niet of we goed bezig waren of niet en waar we ons nog moesten bijschaven voor het examen voor te bereiden.”

De grief die verzoekster in huidig beroep opwerpt, en die erin bestaat dat de resultaten van de PE-opdracht (die diende ter voorbereiding van het examen) niet bekend waren voorafgaand aan het afleggen van het examen, kan in dat opzicht niet als ‘nieuw’ worden beschouwd.

De exceptie van verwerende partij wordt verworpen.

De grief kan evenwel niet leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing, om de reden die hierboven reeds is uiteengezet, met name dat verzoekster het examencijfer uitdrukkelijk niet betwist.

Het enige middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 14 april 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris	De voorzitter
----------------------	----------------------

Gilles Fourneau	Jim Deridder
------------------------	---------------------

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.384 van 14 april 2023 in de zaak 2023/0119

In zake: Chomsurang SOTSUN
woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Rodestraat 13 bus 3

tegen:

THOMAS MORE KEMPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 20 februari 2023 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Thomas More Kempen van 9 maart 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren – Integratie (b)’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 14 april 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, R. Winkel die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Lobke Roodhooft die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Graduaat in Orthopedagogische Begeleiding’.

Tot verzoeksters curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren – Integratie (b)’. Verzoekster bekomt een examencijfer van 9/20. De proclamatie vindt plaats op 16 februari 2023.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 20 februari 2023 stelt verzoekster tegen dit examencijfer een intern beroep in.

De interne beroepscommissie van Thomas More Kempen behandelt dit beroep in zitting van 9 maart 2023 en verklaart het ongegrond.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota werpt verwerende partij de exceptie op dat het beroep niet ontvankelijk is omdat het verzoekschrift niet is ondertekend.

Verzoekster stelt, wat dit aspect betreft, in haar wederantwoordnota de vraag of het gaat om de vorm dan wel de inhoud, en dus om een ontbrekende handtekening of over “hetgeen er gaande is”.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

“§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren. Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.”

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoeksters verzoekschrift niet is ondertekend.

Dat wordt door verzoekster ook niet betwist. Evenmin reikt verzoekster enig argument aan dat zou kunnen worden beschouwd, minstens onderzocht als een situatie van overmacht die de niet-ondertekening zou kunnen billijken.

In die omstandigheden kan de Raad de grond van de zaak niet beoordelen.

De exceptie is gegrond; het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 april 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter

Sigrid Pauwels bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.385 van 14 april 2023 in de zaak 2023/0123

In zake: Nita GELA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jasper Vermeire
kantoor houdend 9000 Gent
Brandweerstraat 19 B 002

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 27 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de inschrijving voor het academiejaar 2022-2023 wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 april 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de farmaceutische wetenschappen’. Zij neemt dat jaar een curriculum

op ten belope van 60 studiepunten, en behaalt na de tweede examenkans een credit voor vijf opleidingsonderdelen, samen 15 studiepunten.

In het academiejaar 2021-2022 schrijft verzoekster zich opnieuw in voor dezelfde opleiding. Aangezien zij het voorbije academiejaar voor minder dan 50% van de opgenomen studiepunten een credit behaalde, wordt haar bij die nieuwe inschrijving een bindende voorwaarde opgelegd, die ertoe strekt dat zij voor 75% van de opgenomen studiepunten moet slagen.

Verzoekster neemt een curriculum op van 45 studiepunten. Na de tweede examenzittijd behaalt zij voor drie opleidingsonderdelen, ten belope van 10 studiepunten, een credit. Aangezien verzoekster daarmee niet tegemoet komt aan de haar opgelegde bindende voorwaarde, wordt haar de herinschrijving voor het academiejaar 2022-2023 geweigerd.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 23 februari 2023 een intern beroep in.

“[...]

Sinds dat ik dat te horen heb gekregen ben ik al van start gegaan met een opleiding aan Syntra West voor Farmaceutisch Technisch Assistent. Ik heb ook mijn eerste stageperiode van 100 uur succesvol afgerond[]. Ik vind dat ik veel meer geëngageerd ben in de opleiding en dat ik meer gemotiveerd ben om mijn examens van Ugent te maken. In het begin van mijn inschrijving aan Ugent voelde ik mij niet goed, ik wist niet of ik deze opleiding wou doen. Ik vond het heel moeilijk om mij te navigeren want ik ben de eerste van mijn familie die naar de universiteit gaat dus heb ik niet veel meegekregen. Toch heb ik me proberen in te zetten voor mijn opleiding aan de Ugent en ik moet meedelen dat ik al bij al voor 8 vakken ben geslaagd. Ik wil zeer graag aan de andere examens deelnemen, dit jaar.

Ik voel me beter bij mijn beslissing dat ik voor de farmaceutische richting heb gekozen, want aan Syntra West ben ik intussen voor al mijn examens geslaagd (Zie afbeelding onderaan). Ik voel me hier zelfzekerder door, want ik heb meer discipline geleerd. Ook heb ik op mijn stageplek (De Veltem, Sint-Kruis, Zie afbeelding onderaan) te horen gekregen dat ik zeker nog eens moet proberen aan de Ugent te studeren. Ik vind dat ik meer capabel ben geworden door dit. Ook heb ik een jongere zus, [L.G.], die Farmacie studeert aan Ugent. We zijn al intussen begonnen om op elk weekend te studeren voor de vakken die ik nog moet inhalen. Ik zou echt graag nog een laatste kans willen krijgen dit jaar om mijn examens te doen.”

De institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent behandelt dit beroep in zitting van 27 februari 2023, en wijst het af als ongegrond.

“[...]

Studievoortgang van de studente:

AJ	Opleiding	Opgebroken	Behaald
2020	Bachelor of science in de farmaceutische wetenschappen	60	15
2021	Bachelor of science in de farmaceutische wetenschappen	45	10
	Totaal	105	25

Voldoet niet aan §1

De betrokken vermeldt in het beroepschrift de volgende argumenten:

- Sinds haar weigering voor de opleiding Farmacie heeft de studente zich ingeschreven voor de opleiding Farmaceutisch Technisch Assistent aan Syntra West. Ze heeft ook haar eerste stageperiode van 100 uur succesvol afgerekend.
- De studente acht zich meer geëngageerd en gemotiveerd voor de opleiding aan de UGent.
- Bij de start van haar studies voelde ze zich niet zo goed en wist ze niet of ze de opleiding wou.
- Ze is de eerste van haar familie die naar de universiteit gaat en dit maakte het moeilijk, toch heeft ze zich proberen in te zetten en is ze reeds voor 8 vakken geslaagd.
- Aan Syntra West is ze voor alles geslaagd en daardoor voelt ze zich beter dat ze een farmaceutische richting heeft gekozen.
- Ze is meer zelfzeker en ook meer gedisciplineerd.
- Op haar stageplek gaven ze ook het advies om nogmaals aan de UGent te proberen en zelf acht ze zich ook meer capabel geworden.
- Ze heeft ook een zus die farmacie aan de UGent studeert en samen studeren ze elk weekend voor de vakken die ze nog moet inhalen.

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgebroken studiepunten blijkt dat de studente aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van het argumenten dat de student in het beroepschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van dien aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente over twee academiejaren heen amper studievoortgang maakte, nl. 23,8%. Bij haar laatste

inschrijving behaalde de studente een studievoortgang van 22,2% i.p.v. de vereiste 75%

- De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente grotendeels aan de examenkansen heeft deelgenomen maar ondanks deze inspanningen over twee academiejaren heen voor slechts acht opleidingsonderdelen een credit heeft verworven. Voor het overige behaalde de studente lage tot zeer lage examenresultaten.
- De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente de opleiding Farmaceutisch-technisch assistent aan Syntra West tot op heden met succes volgt maar merkt op dat deze opleiding over een heel ander opleidingsniveau handelt, nl. een praktisch en beroepsgericht niveau, dat moeilijk te vergelijken valt met het academisch wetenschappelijk niveau dat met de bachelor of science in de farmaceutische wetenschappen nagestreefd wordt.
- De institutionele beroepscommissie heeft in haar beslissing rekening gehouden met het feit dat de studente als eerste in haar familie met universitaire studies begonnen is en dat dit moeilijkheden met zich mee bracht en kan aannemen dat deze omstandigheden enige impact hebben gehad op de studieresultaten van de studente maar acht deze omstandigheden zeker niet dermate doorslaggevend om de lage examencijfers volledig te verantwoorden. Dit doet de institutionele beroepscommissie besluiten dat de opleiding farmaceutische wetenschappen op dit ogenblik niet de juiste keuze is voor de studente.
- Er ligt momenteel geen enkel bewijsstuk voor waaruit zou moeten blijken dat de situatie van de student voldoende gewijzigd is om de universitaire studies farmaceutische wetenschappen nogmaals te hervatten. De weigering wordt alvast voor het academiejaar 2022-2023 bevestigd.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving voor de bachelor of science in de farmaceutische wetenschappen aan de Universiteit Gent wordt voor het academiejaar 2022-2023 bekrachtigd.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Voorafgaande uitputting van het intern beroep - ondertekening

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt in haar antwoordnota de exceptie op dat het bij de Raad ingestelde beroep niet ontvankelijk is, omdat verzoekster heeft nagelaten om voorafgaand het intern beroep op ontvankelijke wijze uit te putten.

Verwerende partij wijst erop dat artikel 81, §2 van het onderwijs- en examenreglement voorschrijft dat het beroep op straffe van onontvankelijkheid per aangetekend en ondertekend schrijven wordt ingesteld. In strijd daarmee, zo stelt verwerende partij, heeft verzoekster nagelaten het door haar ingediend intern beroep te ondertekenen.

In haar wederantwoordnota betwist verzoekster niet dat zij haar intern beroep niet heeft ondertekend. Zij stelt dat deze vormvereiste evenwel niet absoluut is, en dat het voorschrift “op basis van de omstandigheden” niet kan leiden tot de onontvankelijkheid van het beroep. Die ‘omstandigheden’ ziet verzoekster blijkbaar in het gegeven dat zij de andere vormvereisten wel heeft geëerbiedigd, en in het feit dat de interne beroepscommissie het intern beroep wel ten gronde heeft behandeld.

Beoordeling

Een beroep bij de Raad kan pas worden ingesteld nadat het intern beroep regelmatig is ingesteld en uitgeput conform de artikelen II.283 t.e.m. 285 van de Codex Hoger Onderwijs.

Met uitzondering van de verplichting om een intern beroep in te stellen en de termijnen voor het instellen en het behandelen van het intern beroep, laat de decreetgever het aan de instellingen over om in de eigen reglementering te bepalen welke vormvereisten – al dan niet op straffe van onontvankelijkheid – moeten worden nageleefd om een regelmatig intern beroep in te stellen.

Artikel 81, §2 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij stelt dat een intern beroep op straffe van onontvankelijkheid met een ondertekend schrijven moet worden ingesteld.

Dit kan niet worden beschouwd als een onredelijke vormvereiste, onder meer omdat de decreetgever in artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs een gelijkaardig voorschrift heeft opgenomen inzake de beroepen die bij de Raad worden ingesteld.

Verzoekster heeft haar intern beroep niet ondertekend. Dit betekent dat het intern beroep niet op ontvankelijke wijze is ingesteld.

Het feit dat de institutionele beroepscommissie dat intern beroep wel ten gronde heeft beoordeeld, doet daaraan geen afbreuk. De Raad kan appreciëren dat de interne beroepsinstantie zich de moeite getroost om ook bij een op zich niet ontvankelijk intern beroep te antwoorden op de grieven van de student, zodat die student niet in het ongewisse blijft over de beweegredenen die aan de weigering tot inschrijving ten grondslag liggen.

De Raad betreurt evenwel dat de interne beroepsinstantie de onontvankelijkheid van het intern beroep onvermeld heeft gelaten, waardoor verzoekster zich tot de Raad heeft gewend in de veronderstelling dat ook de Raad de grond van de zaak zou kunnen beoordelen.

Het gegeven dat verzoekster de andere vormvoorschriften met betrekking tot het intern beroep wél heeft nageleefd, leidt evenmin tot een andere conclusie.

Het intern beroep was derhalve onontvankelijk, en het beroep dat bij de Raad werd ingesteld, ondergaat hetzelfde lot.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 april 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter

Sigrid Pauwels bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.402 van 17 april 2023 in de zaak 2023/0095

In zake: Egemen ALKAN
 Woonplaats kiezend te 2440 Geel
 Diestseweg 11

Tegen: THOMAS MORE KEMPEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Tom Peeters
 kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
 Borsbeeksebrug 36
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 februari 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 22 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 17 april 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Tom Peeters, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Applied Computer Science’.

Tot het curriculum van verzoeker behoort het opleidingsonderdeel ‘Webdesign Essentials’. Bij de beoordeling van verzoekers individuele portfolio werden onregelmatigheden vastgesteld: de docent stelde vast dat er codes van een medestudent werd gekopieerd.

Op 2 februari 2023 besliste de examencommissie om verzoeker de volgende examentuchtsanctie op te leggen: een nulscore voor de volledige examenperiode met behoud van de mogelijkheid tot herkansing in de tweede zittijd.

Verzoeker stelde op datum van 3 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 22 februari 2023 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard op basis van de volgende overwegingen:

“[...]”

De beroepscommissie heeft beslist dat het door u ingestelde beroep ontvankelijk, maar niet gegrund is.

De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen:

In uw verzoekschrift geeft u aan dat u door uw vriendin werd geholpen in de loop van het semester en dat u uw code niet van haar hebt gekopieerd, doch enkel hulp van haar hebt ontvangen. U geeft daarbij aan dat, wanneer uw vriendin u uitleg gaf, zij zich daarbij baseerde op hoe zij in haar portfolio aan de slag was gegaan. Als u bijvoorbeeld problemen had met het plaatsen van een element met css, legde ze u uit hoe u het op precies dezelfde plaats kon zetten als zij. Dat verklaart volgens u waarom u en uw vriendin een vergelijkbare structuur op jullie pagina's hadden. Ook het feit dat jullie naar gelijkaardige YouTube-video's keken en jullie pagina's baseerden op deze video's verklaart volgens u dat jullie vergelijkbare codes hebben. U geeft tevens aan dat u slaagde voor het webdesign eindexamen en het Photoshop examen en dus voldoende van het cursusmateriaal weet. Het feit dat u geslaagd bent voor de examens is geen argument op basis waarvan de interne beroepscommissie kan oordelen of u al dan niet plagiaat heeft gepleegd.

Met betrekking tot het portfolio staat bij de evaluatie van semester 1 op Canvas: ‘50% - Individual project with version control on GitHub, with fraud detection an plagiarism check, continuous improvement is necessary’. Ook bij het aanvaarden van de taak wordt nog een waarschuwing meegegeven m.b.t. fraude. In de presentatie van de eerste les, die eveneens beschikbaar is op canvas staat duidelijk dat plagiaat strafbaar is. De docenten gebruiken de methode van Moss voor het detecteren van fraude: ‘Moss (for a Measure Of Software Similarity) is an automatic system for determining the similarity of programs. To date, the main application of Moss has been in detecting plagiarism in programming classes. Since its development in 1994, Moss has been very effective in this role. The algorithm behind moss is a significant improvement over other cheating detection algorithms (at least, over those known to us).’ (bron: website: theory.stanford.edu) De interne beroepscommissie stelt vast dat op meerdere plaatsen duidelijke informatie is meegegeven waaruit u kan opmaken wat wel en niet is toegestaan. De docent bevestigt dat er ook tijdens de lessen gesproken werd over plagiaat.

U geeft aan dat u de code van uw vriendin niet gekopieerd heeft. Toch blijkt dat vijf van de zeven pagina's code quasi identiek zijn. De interne beroepscommissie acht de fraude voldoende

bewezen. De beslissing van de beperkte examencommissie werd genomen conform artikel 73 van het Onderwijs- en examenreglement. De sanctie is conform artikel 74 van het Onderwijs- en examenreglement. De beslissing werd afdoende gemotiveerd. De interne beroepscommissie bevestigt dan ook de beslissing van de beperkte examencommissie d.d. 02.02.2023.
[...]"

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 23 februari 2023 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 februari 2023 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

A. Taal van de rechtspleging

Met betrekking tot de taalregeling moet het volgende worden opgemerkt.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de onderwijstaal in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de bestuurstaal van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip onderwijstaal ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex

verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de bestuurstaal van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad stelt te dezen vast dat verzoeker zijn intern beroep, dat betrekking heeft op een Engelstalige opleiding, in het Engels heeft ingesteld. De Raad spreekt zich vooralsnog niet uit over de regelmatigheid van het door verzoeker ingestelde intern beroep, gezien in het licht van bovenstaande overwegingen.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.*).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdicionele beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtkamers van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren, evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdicionele beroepen.

Deze overwegingen lijken mutatis mutandis op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen van toepassing te kunnen zijn. Het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’

heeft aan de bovenstaande situatie overigens geen wijzigingen aangebracht en regelt de taal der rechtspleging voor de in dat decreet bedoelde rechtscolleges niet.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akte en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbewistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtscollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse Executieve’ valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurstaal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (*BS* 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er

alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 prima facie aan voldoet.

De Raad stelt vast dat de gedinginleidende akte – het beroep tot nietigverklaring van verzoekende partij – geheel in het Engels is opgesteld.

Zulks is in strijd met de bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partijen – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklast van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen en verzoeker de mogelijkheid te bieden om een Nederlandstalige vertaling voor te leggen van zijn verzoekschrift, is door het secretariaat van de Raad op 8 maart 2023 per e-mail een procedurekalender verzonden, met daarin aangepaste termijnen en de volgende mededeling:

“1. De procedurekalender

De Raad heeft vastgesteld dat de verzoekende partij een Engelstalig verzoekschrift heeft ingediend. De procedure voor de Raad verloopt in het Nederlands; anderstalige verzoekschriften en nota's zijn niet ontvankelijk en worden uit de debatten geweerd. Aan verzoeker wordt een mogelijkheid geboden om het anderstalig verzoekschrift te regulariseren.

- 15 maart 2023: de student bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de onderwijsinstelling een Nederlandstalige letterlijke vertaling van zijn verzoekschrift
- [...] Laattijdige nota's worden uit de verdere procedure geweerd.”

Verzoeker heeft tijdig een Nederlandstalige vertaling van zijn verzoekschrift ingediend.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

B. Uiteenzetting van de middelen

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift omdat verzoeker zijn grieven niet kenbaar maakt. Het extern beroep bij de Raad is volgens verwerende partij niet meer dan een loutere herhaling van zijn argumenten tijdens het intern beroep. Verzoeker hanteert volgens haar dezelfde formulering en voegt slechts enkele zinnen toe aan zijn extern beroep in vergelijking met zijn intern beroep.

Dit brengt verwerende partij tot de conclusie dat verzoekers argumenten in de procedure voor de Raad dezelfde zijn als deze die hij aanvoerde tijdens de interne beroepsprocedure. Deze argumenten werden evenwel reeds beantwoord door verwerende partij in de beslissing van de interne beroepsinstantie. Volgens verwerende partij formuleert verzoeker geen concrete opmerkingen bij de beslissing van de interne beroepsinstantie. Het beroep bij de Raad is echter geen tweede aanleg. Op basis van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan de Raad zich namelijk niet in de plaats stellen van de onderwijsinstelling. Een verzoekschrift bij de Raad moet bovendien een aantal verplichte elementen bevatten, waaronder een “feitelijke omschrijving en motivering van de ingeroepen bezwaren”.

Verwerende partij besluit dat verzoeker in zijn verzoekschrift moet aangeven wat zijn bezwaren zijn tegen de beslissing die het voorwerp van de procedure vormt, de beslissing van de interne beroepsinstantie. Volgens verwerende partij laat verzoeker dit na en herhaalt hij enkel zijn bezwaren tegen de oorspronkelijke beslissing zodat het beroep bijgevolg onontvankelijk is.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat het verzoekschrift minstens een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren moet bevatten.

De decreetgever heeft aangegeven dat geen overdreven formalisme wordt beoogd: “Het volstaat dat de verzoeker een eventueel summier doch duidelijk aangegeven onregelmatigheid aanbrengt, zonder dat deze beweerde onregelmatigheid juridisch moet worden gekwalificeerd. Het is evenwel evident dat dergelijk middel niet kan bestaan uit een loutere bewering of mededeling of uit het uiten van twijfel. Het mag duidelijk zijn dat, indien niet wordt voldaan aan deze vereiste, het beroep niet op ontvankelijke wijze kan worden aangenomen. Dit vloeit voort uit de beginselen inzake behoorlijke rechtsbedeling. De rechten van verdediging houden in dat een partij op de hoogte wordt gebracht van de aard en de redenen van de feiten die haar ten laste worden gelegd, wat niet het geval is bij een verzoekschrift dat niet de redenen van het beroep (hoe summier omschreven ook) doet kennen.” (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 25. Zie in die zin R.Stvb. 13 november 2014, nr. 2014/357).

Een verzoekschrift dat evenwel geen enkele grief tegen de bestreden beslissing bevat, is volgens vaste rechtspraak van de Raad niet ontvankelijk (zie bijvoorbeeld R.Stvb. 23 januari 2019, nr. 4.664; R.Stvb. 26 augustus 2020, nr. 5.901).

De Raad herinnert eraan dat enkel de beslissing van de interne beroepsinstantie het voorwerp van deze procedure uitmaakt. Het is bijgevolg van die beslissing dat verzoeker de onregelmatigheid moet aantonen.

In casu herneemt verzoeker zijn argumentatie, zoals hij die ontwikkelde in zijn intern beroepsschrift. Hier en daar vult hij zijn argumentatie aan met enkele zinnen, die evenwel niets wezenlijks toevoegen aan de draagwijdte van zijn oorspronkelijke argumentatie. Verzoeker blijft in essentie betogen dat hij geen plagiaat pleegde maar zich louter heeft laten helpen door een medestudente zonder letterlijke code over te maken, en dat de tuchtsanctie onredelijk zwaar is.

Nochtans heeft de interne beroepsinstantie kennis genomen van het intern beroepsschrift en heeft zij verzoekers argumentatie ontmoet en weerlegd in de bestreden beslissing. Wat betreft het bezwaar van verzoeker dat hij geen plagiaat heeft gepleegd, stelt de interne beroepsinstantie duidelijk:

“Het feit dat u geslaagd bent voor de examens is geen argument op basis waarvan de interne beroepscommissie kan oordelen of u al dan niet plagiaat heeft gepleegd. ... U geeft aan dat u de code van uw vriendin niet gekopieerd heeft. Toch blijkt dat vijf van de zeven pagina's code quasi identiek zijn. De interne beroepscommissie acht de fraude voldoende bewezen.”

Wat betreft het bezwaar dat de opgelegde sanctie onredelijk zwaar is, blijkt uit de bestreden beslissing duidelijk dat de interne beroepsinstantie voor deze tuchtsanctie opteert omwille van het gegeven dat verzoeker meermaals is geïnformeerd over de regels inzake plagiaat, maar deze regels toch naast zich heeft neergelegd.

Verzoeker maakt op geen enkele manier duidelijk waarom deze motieven van de interne beroepsinstantie – waarmee zij antwoordt op zijn grieven – in strijd zouden zijn met de wettelijke, decretale of reglementaire voorschriften dan wel de beginselen van behoorlijk bestuur. Verzoeker voert evenmin andere redenen aan waarom de interne beroepsbeslissing onregelmatig zou zijn.

De Raad heeft eerder reeds geoordeeld dat de loutere opmerking van de verzoekende partij dat zij “niet akkoord is” met de bestreden beslissing, geen ontvankelijk middel c.q. beroep vormt (R.Stvb. 21 mei 2015, nr. 2015/071). De Raad leest zelfs dit niet in het extern verzoekschrift. Er wordt geen enkele grief ten aanzien van de interne beroepsbeslissing ontwikkeld, zodat het beroep tegen deze beslissing bij de Raad onontvankelijk is.

Voor zover verzoeker met zijn verzoekschrift de intentie zou hebben gehad om de initiële examentuchtbeslissing van 2 februari 2023 aan te vechten (stuk 1 van het administratief dossier), wijst de Raad erop dat uit artikel 95, §3 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, een nieuwe beslissing te nemen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examentuchtcommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examentuchtcommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve (ook) onontvankelijk verklaard in de mate dat het gericht zou zijn tegen de initiële studievoortgangsbeslissing van 2 februari 2023.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 17 april 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.414 van 4 mei 2023 in de zaak 2023/0096

In zake: Agatho SCHRANS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36, bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: DE HOGERE ZEEVAARTSCHOOL/ANTWERP MARITIME ACADEMY
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ann Coolsaet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Arthur Goemaerelei 69
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van “de beslissing van de Algemeen Directeur, gedateerd op 17 februari 2023 maar ter kennis gebracht bij aangetekende brief van 21 februari 2023, tot weigering van inschrijving van verzoeker voor de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’”. Ondergeschikt vordert verzoeker dat hij, in afwachting van een nieuwe beslissing, minstens voorlopig terug wordt ingeschreven voor de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’ alsof geen weigeringsbeslissing tot derde inschrijving voor deze opleidingsonderdelen is genomen.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 17 april 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tom Peeters, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Ann Coolsaet en Remke Willemen, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij beschikking 2023/009 van 18 april 2023 zijn de debatten heropend. Verwerende partij heeft haar administratief dossier aangevuld en een synthesenota ingediend met daarin een toelichting inzake de door de Raad voorgelegde vragen over de besluitvorming van de interne beroepsinstantie. Verzoeker heeft een aanvullende nota ingediend. De debatten zijn opnieuw gesloten op 28 april 2023.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de scheepswerktuigkunde’. Tot het curriculum van deze opleiding behoren de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’.

Omdat verzoeker voor deze opleidingsonderdelen na het academiejaar 2021-2022 niet geslaagd was, diende hij een aanvraag in bij de voorzitter van de examencommissie om deze opleidingsonderdelen een derde maal op te nemen in het academiejaar 2022-2023.

Op 17 oktober 2022 besliste de examencommissie om geen toestemming te geven voor een derde inschrijving voor deze opleidingsonderdelen. Deze beslissing werd met een e-mail van 28 oktober 2022 aan verzoeker overgemaakt.

Verzoeker stelde op datum van 3 november 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Op 18 november 2022 besliste de interne beroepsinstantie om het intern beroep ongegrond te verklaren.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker op 30 november 2022 een beroep in bij de Raad. Bij arrest nr. 8.265 van 30 januari 2023 heeft de Raad de beslissing van de interne beroepsinstantie vernietigd.

De onderwijsinstelling herneemt haar besluitvorming en komt in een beslissing, gedateerd op 17 februari 2023 tot het volgende besluit:

“[...]

Gelet op bovenstaande overwegingen besluit de interne beroepscommissie om het beroep ongegrond te verklaren en de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing te bevestigen en bijgevolg geen toestemming te geven voor een derde inschrijving voor de opleidingsonderdelen "Techniek van het schip (deel 2)" en "Algemene mechanica".

Ze verwijst daarbij naar artikel 32 §2 en §3 van het Onderwijs- en examenreglement:

Artikel 32 - studievoortgangsbewakingsmaatregelen

§1 Het hogeschoolbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

a. indien een student geen 50% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft in

een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving een bindende voorwaarde opgelegd worden. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatieën/of creditdeliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de onderwijsinstelling algemeen gelden. Het hogeschoolbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een creditdeliberatie door een examencommissie als bedoeld in artikel 59, ook al is dergelijke examencommissie niet op algemene wijze voorgescreven. Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

b. het weigeren van de inschrijving van een student die na twee inschrijvingen voor hetzelfde opleidingsonderdeel nog altijd niet is geslaagd voor dat opleidingsonderdeel. Deze regel geldt voor elk type van studiecontract;

c. het weigeren van de inschrijving van de student indien uit de gegevens van het dossier van de student blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren;

§2 Op gemotiveerd verzoek van de student kan de voorzitter van de examencommissie uitzonderlijk toch een afwijking toestaan op de maatregelen, bepaald in paragraaf 1. Deze afwijking wordt evenwel afhankelijk gemaakt van de oplegging en nakoming van bindende voorwaarden op het vlak van studievoortgang. De afwijking wordt aangevraagd via de studentenadministratie t.a.v. de algemeen directeur tegen uiterlijk 15 oktober van het academiejaar.

§3 Voor het aanvragen van een derde inschrijving zoals vermeld in §2 wordt er een specifieke procedure gevuld. Het sjabloon hiervan is te vinden op Blackboard. Dit is de laatste inschrijvingskans als uitzondering op §1b.

§4 Als je eenzelfde opleidingsonderdeel al drie jaar in je studietraject hebt opgenomen en je na die drie jaar niet bent geslaagd, krijg je een weigering tot inschrijving voor de volgende 3 academiejaren.

Deze conclusie werd weloverwogen genomen op basis van observaties van de studievoortgang en de hierboven vermelde motivering.

Bovenstaande maatregel mag niet als precedent gebruikt worden voor toekomstige studievoortgangsmaatregelen en wordt steeds per dossier geëvalueerd.

[...]"

Deze beslissing werd per aangetekend schrijven van 21 februari 2023 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 maart 2023 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op een schending van artikel 83 van het onderwijs- en examenreglement.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat, als gevolg van 's Raads arrest nr. 8.265 van 30 januari 2023, verwerende partij een nieuwe beslissing diende te nemen tegen 17 februari 2023. Er ligt een beslissing voor, maar die is niet genomen door de interne beroepsinstantie van verwerende partij. Volgens verzoeker dient, ook na een vernietiging door de Raad, artikel 83 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: 'OER') te worden toegepast. Volgens hem vermeldt de bestreden beslissing op geen enkele manier de samenstelling van de interne beroepsinstantie, laat staan dat de beslissing ondertekend is door alle leden van deze instantie. Enkel de naam van de algemeen directeur wordt vermeld. Dit was weliswaar ook het geval bij de door de Raad vernietigde beslissing van 18 november 2022 maar toen ging verzoeker ervan uit dat de algemeen directeur handelde namens en in opdracht van een correct samengestelde interne beroepsinstantie zodat hij daaromtrent geen middel heeft laten gelden. Verzoeker vernam ondertussen evenwel dat er helemaal geen geldige interne beroepsinstantie werd samengesteld of is samengekomen, ook niet voor de thans bestreden beslissing. Volgens verzoeker heeft de algemeen directeur *in casu* op eigen initiatief gehandeld en de beslissing alleen genomen. Verzoeker besluit dat de bestreden beslissing op ongeldige wijze tot stand is gekomen en verzet zich tegen iedere *a posteriori* opgezette actie die het ontbreken van de samenstelling en de bijeenkomst van de interne beroepsinstantie zou moeten verdoezelen.

In haar *antwoordnota* betwist verwerende partij vooreerst het standpunt van verzoeker omtrent de auteur van de bestreden beslissing. Zij wijst op het vermoeden van wettigheid dat kleeft aan

beslissingen van de overheid en dus ook aan de beslissing van verwerende partij, aangezien zij een publiekrechtelijke hogeschool is. Dit betekent volgens verwerende partij dat de bewijslast omtrent de onwettigheid van de beslissing op de verzoekende partij rust. Volgens verwerende partij faalt verzoeker evenwel in deze bewijslast.

Bovendien is de interne beroepsinstantie wel degelijk fysiek bijeengekomen op 14 februari 2023 en heeft zij over verzoekers aanvraag beslist. Van deze bijeenkomst werd een beknopt verslag gemaakt door de secretaris. Dit verslag werd evenwel niet ondertekend waardoor verwerende partij meent dat dit wellicht ook door verzoeker zal worden betwist. De gemotiveerde beslissing werd opgenomen in een aangetekende brief, zoals gebruikelijk binnen de onderwijsinstelling, met datum 17 februari 2023 die door omstandigheden pas op 22 februari 2023 werd verstuurd. Deze brief werd, zoals steeds, ondertekend door de algemeen directeur, tevens voorzitter van de interne beroepsinstantie. Er is verwerende partij geen enkele rechtsregel bekend die de leden van de interne beroepsinstantie zou verplichten om individueel de beslissing te ondertekenen. Uit het extern beroep blijkt volgens verwerende partij evenmin of verzoeker dit stuk ook formeel van valsheid beticht; zo ja, zal de behandeling van zijn beroep voor de Raad moeten worden geschorst totdat er uitspraak is gedaan door de strafrechter.

Verder betoogt verwerende partij met betrekking tot de samenstelling van de interne beroepsinstantie dat er geen enkele rechtsregel voorschrijft dat deze samenstelling moet worden vermeld in de beslissingen van de interne beroepsinstantie. Artikel 83 van het onderwijs- en examenreglement bepaalt de samenstelling van de interne beroepsinstantie en *in casu* moet worden vastgesteld dat deze correct was samengesteld bij het nemen van de bestreden beslissing. Dit blijkt volgens verwerende partij ook uit het verslag dat de secretaris heeft opgesteld van de bijeenkomst van de interne beroepsinstantie van 14 februari 2023.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker vooreerst op dat verwerende partij niet betwist dat de kennisgeving van de bestreden beslissing werd ondertekend door de algemeen directeur en nergens verduidelijkt dat zij uitgaat van een correct samengestelde beroepsinstantie. Verder is het voor verzoeker niet duidelijk waarom van de bijeenkomst van de interne beroepsinstantie van 14 februari 2023 nergens melding wordt gemaakt in de bestreden beslissing. Het is voor verzoeker evenmin duidelijk waarom de bewoordingen in het verslag van de interne beroepsinstantie niet overeenstemmen met de bewoordingen van de bestreden beslissing.

Verzoeker ziet ook niet in waarom hem eerder werd meegedeeld dat er geen interne beroepsinstantie was samengekomen.

Verder merkt verzoeker op dat waar verwerende partij voorhoudt dat geen enkele rechtsregel voorschrijft dat de samenstelling van de interne beroepsinstantie moet worden vermeld, de Raad niettemin wel moet kunnen nagaan of het bevoegde orgaan op regelmatige wijze was samengesteld.

Tot slot kan verzoeker de redenering van verwerende partij omtrent de valsheidsprocedure niet volgen. Het gaat volgens verzoeker niet op om een valsheidprocedure uit te lokken met als bedoeling de student de ordettermijn van twintig kalenderdagen overeenkomstig artikel II.308 van de Codex Hoger Onderwijs te ontnemen. Verzoeker ziet ook niet in waarin en ten aanzien van wie een valsheid in de strafrechtelijke zin van het woord zou kunnen worden gevonden. Een eventuele valsheid moet uit het betrokken stuk zelf blijken. Daarbij merkt verzoeker op dat het verslag van 14 februari 2023 toevallig door niemand is ondertekend en de brief tot kennisgeving van de beslissing maakt geen melding van de bijeenkomst van de beroepsinstantie zodat die brief niet vals is wanneer die beroepsinstantie dan effectief niet is samengekomen.

Naar aanleiding van beschikking 2023/009 zet verwerende partij vervolgens het volgende uiteen (voetnoten zijn weggelaten):

“Om te beantwoorden aan de beschikking van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen d.d. 18 april 2023 worden de volgende stukken toegevoegd aan het dossier:

- o de e-mail d.d. 3 februari 2023 van mevrouw [K.V.R.] aan de leden van de interne beroepscommissie met kennisgeving van het arrest en voorstel van data en daaropvolgend mailverkeer tot het vastleggen van de datum op 14 februari 2023 om 9.30u (stuk 19);
- o afprint uit outlook agenda van de vergadering op 14 februari van 9.30u tot 10.30u in het bureau van de directeur (stuk 20);
- o aanvaarding van het vergaderverzoek door de vijf leden van de interne beroepscommissie (stuk 21);
- o afprint outlook waaruit blijkt dat op 14 februari 2023 's ochtends het uur van de vergadering werd aangepast naar 10.00u tot 11.00u (stuk 22);
- o mail waarbij een "aanzet" tot beslissing werd bezorgd aan de leden van de interne beroepscommissie (stuk 23)
- o hoofding van de e-mail d.d. 15 februari 2023 van de raadsman van de verwerende partij aan de leden van de interne beroepscommissie i.v.m. de nieuwe beslissing (stuk 24).

Er kan gelet op de aanvullende stukken niet de minste twijfel bestaan over het daadwerkelijk bijeenkommen van de interne beroepscommissie op 14 februari 2023.

Bijkomend blijkt uit stuk 23 dat een ontwerp door één van de leden werd voorgelegd en vervolgens werd besproken wat tot de betekende beslissing heeft geleid. Omwille van het geheim van de beraadslaging wordt het bezorgde ontwerp zelf niet neergelegd.

De uitgewerkte beslissing werd vervolgens juridisch nagekeken door de raadsman van de verwerende partij en op 15 februari 2023 terugbezorgd aan de leden van de interne beroepscommissie, die geen wijzigingen meer aanbrachten.

Vervolgens werd deze beslissing ondertekend en werd een personeelslid van de verwerende partij belast met het aangetekend verzenden van de beslissing. Zoals op de zitting van 17 april 2023 werd uitgelegd, stond zij evenwel op vrijdagnamiddag 17 februari 2023 voor een gesloten postpunt. Zij heeft zich met de zending opnieuw aangeboden op maandag 20 februari 2023 en stelde toen vast dat er een bericht uithing van "uitzonderlijke sluiting" van alle postkantoren zodat de brief final pas dinsdag 21 februari 2023 kon worden verstuurd."

In zijn aanvullende nota na beschikking 2023/009 merkt verzoeker op dat het hem alleszins niet ten kwade kan worden geduid dat hij het standpunt heeft ingenomen dat er geen interne beroepscommissie was samengekomen, nu dat aan hem uitdrukkelijk zo was bevestigd door de studentenadministratie toen hij daarover navraag deed op 16 februari 2023. Niettemin waren volgens verzoeker de personen die hij contacteerde, blijkens de stukken die verwerende partij zelf bijbrengt, betrokken bij de interne beroepscommissie van 14 februari 2023. Verzoekers aanvoelen werd bovendien niet weerlegd doordat er in de brief van 17 februari 2023 met de bestreden beslissing nergens melding werd gemaakt van een correct samengestelde interne beroepscommissie en/of van enig ogenblik van samenkomst ervan. Daarnaast ontbreekt een handtekening en zijn er verschillen vast te stellen tussen de meegedeelde beslissing en het later voorgelegde verslag van de zitting van 14 februari 2023 hoewel er al een aanzet tot beslissing zou zijn geweest waaraan niets meer werd gewijzigd.

Beoordeling

Verzoeker voert in essentie een schending aan van het *patere legem*-beginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, *juncto* artikel 83 OER.

In casu is de bestreden beslissing deze met als datum 17 februari 2023 en die middels het aangetekend schrijven van 21 februari 2023 aan verzoeker is betekend (stuk 18 van verzoeker en stuk 15 van het administratief dossier). Dit is immers de enige beslissing die verzoeker vanwege verwerende partij heeft mogen ontvangen na het vernietigingsarrest van de Raad d.d. 30 januari 2023. Zowel verwerende partij als verzoekende partij duiden deze beslissing bovendien aan als de bestreden beslissing. Het betreft een bestuurshandeling waarin verzoekers aanvraag tot een derde inschrijving voor twee opleidingsonderdelen wordt geweigerd.

Aan een bestuurshandeling kleeft het vermoeden van wettigheid. Om de onwettigheid van dergelijke beslissing aan te tonen, *in casu* via de onbevoegdheid van de steller ervan, mag een verzoekende partij niet volstaan met het louter ontkennen of in vraag stellen van de bevoegdheid van die steller. Het is zaak van verzoeker om aanwijzingen te verschaffen die dergelijke beweringen onderbouwen.

Volgens verwerende partij is de bestreden beslissing genomen door de interne beroepscommissie. De Raad is van oordeel dat dergelijke commissie een collegiaal orgaan is, waarvan de samenstelling uitdrukkelijk is bepaald in artikel 83 OER. Opdat een collegiaal orgaan rechtsgeldig zijn bevoegdheid kan uitoefenen, moet het regelmatig zijn samengesteld.

Hoewel in de beslissing van 17 februari 2023 wordt vermeld:

“Gelieve hierbij het besluit te vinden van de interne beroepscommissie betreffende uw beroep.” wijst verzoeker er terecht op dat deze beslissing enkel ondertekend is door de algemeen directeur en dat er geen melding wordt gemaakt van de samenstelling van de interne beroepscommissie die deze beslissing zou hebben genomen. De Raad treedt de verwerende partij enerzijds bij in het argument dat het OER geen ondertekening van de beslissing door alle leden van de beroepsinstantie vergt, maar kan er anderzijds niet omheen dat de beslissing geen aanwijzingen bevat over de samenstelling van deze beroepsinstantie bij het nemen van de beslissing. Op het eerste gezicht lijkt deze beslissing, in weerwil van de hoger geciteerde bewoordingen ervan, dus enkel genomen door de algemeen directeur.

Deze vaststelling veroorzaakt ernstige twijfel inzake de wettigheid van de bestreden beslissing, *in casu* inzake de bevoegdheid van de steller van de bestreden beslissing, nu uit deze beslissing niet kan worden afgeleid dat deze is genomen door de interne beroepscommissie die op een regelmatige manier is samengesteld.

Hierdoor verschuift de bewijslast inzake de wettigheid van de beslissing van 17 februari 2023 naar verwerende partij. De Raad is dan ook van oordeel dat, vermits de samenstelling van de interne beroepsinstantie geregeld is in het OER van verwerende partij, het ook aan haar toekomt om het bewijs te leveren dat de regeling inzake de samenstelling van de interne beroepsinstantie wél gerespecteerd werd.

Naar het oordeel van de Raad blijkt uit het administratief dossier dat de interne beroepsinstantie op 14 februari 2023 – op het eerste gezicht in een geldige samenstelling – is samengekomen. Uit stuk 19-23 van het administratief dossier blijkt met name dat de leden effectief zijn uitgenodigd voor een bijeenkomst op 14 februari 2023 en dat zij deze uitnodiging hebben aanvaard. Volgens stuk 23 van het administratief dossier heeft mevrouw [R.W.] voorafgaand aan deze bijeenkomst ook een “aanzet” tot beslissing gemaild aan de andere leden van de interne beroepsinstantie. Uit dit stuk kan men echter niet afleiden wat de inhoud is van deze aanzet. Hoe dan ook is er geen reden om aan te nemen dat deze bijeenkomst vervolgens niet zou hebben plaatsgevonden.

In dat kader voegt verwerende partij stuk 16 toe aan het administratief dossier, dat zij bestempelt als een “beknopt verslag” van de bijeenkomst van de interne beroepscommissie op 14 februari 2023. Stuk 16 van het administratief dossier vermeldt inderdaad de vijf leden die voorafgaand werden uitgenodigd, en één en ander lijkt op het eerste gezicht overeen te stemmen met de vereisten inzake de samenstelling van de interne beroepscommissie conform artikel 83 OER.

Na nauwkeurige studie van het administratief dossier komt de Raad evenwel tot het oordeel dat op basis van hogervermelde stukken van het administratief dossier niet kan worden vastgesteld dat *de bestreden beslissing van 17 februari 2023* genomen is door deze op het eerste gezicht regelmatig samengestelde interne beroepsinstantie, wel integendeel spreekt stuk 16 zulks tegen. Hoewel stuk 16 dezelfde strekking heeft als de bestreden beslissing van 17 februari 2023 – met name de afwijzing van verzoekers aanvraag tot een derde inschrijving voor de betrokken opleidingsonderdelen – kan de Raad er samen met verzoeker namelijk niet aan voorbijgaan dat de motieven van de bestreden beslissing, uitgeschreven over ongeveer tien bladzijden, verschillen van de motieven opgenomen in stuk 16 van het administratief dossier, dat ongeveer 1,5 bladzijde bedraagt. De bestreden beslissing van 17 februari 2023 bevat dus andere motieven dan stuk 16 van het administratief dossier.

De Raad gaat er bijgevolg vanuit dat stuk 16 van het administratief dossier hoogstens een voorbereidend stuk is, met name een aanzet tot besluitvorming over verzoekers aanvraag – besluitvorming die final tot stand is gekomen op 17 februari 2023. Zelfs indien men voorbijgaat aan het gegeven dat verwerende partij geen ondertekende versie van stuk 16 bijbrengt, dan nog zou men hoogstens kunnen vaststellen dat de interne beroepscommissie,

hoewel regelmatig samengesteld, zich op 14 februari 2023 enkel en alleen akkoord heeft verklaard met wat in stuk 16 vermeld staat.

Evenwel, en zoals verzoeker terecht aanhaalt, wijst geen enkele vermelding in stuk 16 erop dat deze interne beroepscommissie zich akkoord heeft verklaard met de uiteindelijke beslissing van 17 februari 2023 zoals aan verzoeker meegedeeld met het aangetekend schrijven van 21 februari 2023, en die andere motieven bevat.

Stuk 16 kan niet beschouwd worden als de notulen van de beslissing van 17 februari 2023, nu de motieven in beide stukken duidelijk van elkaar verschillen. Verzoeker heeft – in weerwil van het standpunt van verwerende partij – dan ook geen baat bij het beschuldigen van stuk 16 van valsheid, nu de bestreden beslissing wat betreft de geldige samenstelling van de interne beroepsinstantie niet kan steunen op dat stuk. Evenmin ziet de Raad in waarom verzoeker de bestreden beslissing zou moeten beschuldigen van valsheid, nu uit deze bestreden beslissing niet blijkt dat ze is genomen door een regelmatig samengestelde interne beroepsinstantie.

Verwerende partij verwijst ten slotte nog naar stuk 24 van het administratief dossier, te weten een e-mail van haar raadsman van 15 februari 2023 aan de vijf leden van de interne beroepsinstantie en een algemeen mailadres “M365-MAIL-STUSEC”, met een bijlage getiteld “1978-22-SVB ONTWERP INTERNE BEROEPSCOMMISIE - beslissing na VN door RVBSVB.docx.”.

De Raad neemt akte van de verklaring van de raadsman van verwerende partij dat noch de inhoud van deze e-mail, noch de bijlage erbij kan worden bijgebracht, omwille van het beroepsgeheim. Hieruit vloeit evenwel voort dat de Raad niet kan vaststellen of de bijlage bij deze e-mail overeenstemt met de bestreden beslissing van 17 februari 2023, maar bovendien ligt er evenmin enig stuk voor waaruit blijkt dat de leden van de interne beroepsinstantie vervolgens ook hun toestemming hebben verleend aan deze bijlage, wat de inhoud ervan ook moge zijn.

Hoewel uit de stukken van het administratief dossier dus blijkt dat de interne beroepsinstantie – op het eerste gezicht in een geldige samenstelling – is samengekomen op 14 februari 2023, ligt er geen bewijs voor dat de leden ervan op dat ogenblik tot de beslissing zijn gekomen, die is neergelegd in de tekst van de brief van 17 februari 2023.

De Raad dient vast te stellen dat de bestreden beslissing van 17 februari 2023 (enkel) is genomen door de algemeen directeur en niet door een interne beroepsinstantie die is samengesteld conform artikel 83 OER. De bestreden beslissing schendt daarom het *patere legem*-beginsel *juncto* artikel 83 OER.

Het eerste middel is gegrond.

B. Overige middelen

De overige middelen moeten niet verder worden onderzocht, vermits zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

C. Vordering in ondergeschikte orde

Op p.8 van zijn verzoekschrift vordert verzoeker in ondergeschikte orde een voorlopige maatregel. Dit formuleert hij als volgt:

“Indien uw Raad niet zou ingaan op de vraag tot vernietiging in het algemeen van de weigering tot inschrijving van verzoeker voor de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’, verzoekt verzoeker aan uw Raad, in ondergeschikte orde, om minstens overeenkomstig artikel II.292 § 1 tweede lid Codex Hoger Onderwijs te bevelen dat verzoeker in afwachting van een nieuwe beslissing voorlopig ingeschreven wordt, alsof de nadelige studievoortgangsbeslissing van 28 oktober 2022 niet was genomen.” (eigen onderlijning van de Raad)

Uit de toelichting van de raadsman van verzoeker ter zitting en uit de “nota na beschikking 2023/009” blijkt evenwel dat verzoeker de Raad vraagt om, ingeval de Raad wél tot vernietiging van de bestreden beslissing zou overgaan, te bevelen dat verzoeker in afwachting van een nieuwe beslissing voorlopig ingeschreven wordt voor de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’, alsof de nadelige studievoortgangsbeslissing van 28 oktober 2022 niet was genomen.

Uit de parlementaire voorbereiding bij het toenmalige artikel II.22 van het Aanvullingsdecreet, waarmee de huidige bevoegdheid van de Raad ex art. II.292, § 1, tweede lid Codex Hoger Onderwijs werd ingevoerd, blijkt het volgende (Ontwerp van decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale

promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, *Parl.St.* VI.Parl. 2003-2004, nr. 1960, 24):

“De Raad kan op grond van de noodzakelijkheid, dewelke blijkt uit de feitelijkheden eigen aan de zaak, beslissen om een voorlopige maatregel op te leggen, zijnde de voorlopige inschrijving in een hoger jaar (uitgaande van een jaarsysteem). Deze voorlopige inschrijving geldt tot aan de nieuw te nemen beslissing. Het opleggen van dergelijke voorlopige maatregel kan ambtshalve of op verzoek gebeuren. Vereist is wel dat de Raad de nodige prudentie in acht neemt, en het instrument van de voorlopige inschrijving enkel hanteert indien zeer duidelijk is dat de rechten van de student anders in het gedrang zouden komen.”.

Het verzoek tot voorlopige inschrijving van verzoeker dient in de huidige stand van de procedure niet te worden ingewilligd, nu er *in casu* geen aanwijzing bestaat dat de rechten van verzoeker in het gedrang dreigen te komen. De Raad herinnert eraan dat het in eerste instantie aan het bevoegde orgaan van de verwerende partij toekomt om binnen de in het beschikkend gedeelte van huidig arrest bepaalde termijn een nieuwe beslissing te nemen over de grond van het intern beroep en aldus over de vraag of verzoeker ingeschreven kan worden voor de betrokken opleidingsonderdelen. De Raad voorziet een termijn van twee weken vanaf de datum van huidig arrest. Deze termijn volstaat om enerzijds het bevoegde orgaan van verwerende partij toe te laten een beslissing te nemen, rekening houdend met ’s Raads overwegingen, en om anderzijds verzoeker binnen een korte periode rechtsherstel te geven. De Raad ziet geen redenen om aan te nemen dat verwerende partij deze termijn niet zou respecteren.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de bestreden beslissing van 17 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

2. De interne beroepsinstantie neemt uiterlijk op 19 mei 2023 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 4 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.406 van 2 mei 2023 in de zaak 2023/0106

In zake: Cedric VAN AKEN
 Woonplaats kiezend te 2610 Wilrijk
 Rucaplein 509

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 februari 2023 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Procesautomatisatie’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 24 februari 2023 [bedoeld wordt: 22 februari 2023] waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 17 februari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, Bob Van Aken die verschijnt voor verzoekende partij, en Ingrid Goesaert, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor handelingenieur in de beleidsinformatica’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Procesautomatisatie’ bekomt verzoeker een examencijfer van 9/20.

Verzoeker stelde op datum van 17 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 22 februari 2023 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard. De interne beroepsinstantie motiveerde haar beslissing als volgt:

“[...]

De student heeft het moeilijk met zijn resultaat, omdat hij het gevoel heeft dat hij, na zijn resultaat met het resultaat van andere studenten vergeleken te hebben, een hogere score verdient. Hij vindt namelijk dat hij het examen absoluut niet slecht gedaan heeft. De student lijkt te vrezen dat zijn cijfer werd beïnvloed door miscommunicatie betreffende zijn examenmoment. Hij heeft echter nog geen inzage gehad in zijn examen.

De evaluatie bestaat uit twee delen, een groepsproject en een mondeling examen. Elk deel telt mee voor de helft van het eindresultaat. Voor het groepswerk kregen de leden van de groep een score van 7 op 10 toegekend.

Het mondelinge examen bestond uit twee vragen met bijvragen. Elke vraag stond op 10 punten. Op de eerste vraag scoort de student 3 op 10. De student geeft geen context (zoals ‘dit gaat over repeating behavior in BPMN en daarmee proberen we “taken of sub-processen” te herhalen’) en lijkt niet goed te weten waar de vraag “echt” over gaat. Hij weet niet wat de betekenis is van ‘flow-condition’ en dat er vier mogelijke opties zijn van ‘flow-condition’. Als de docent de vier opties geeft, kan de student ze ook niet uitleggen. Na wat hulp van de docent en enkele bijvragen komt de student wel bij de essentie, maar ook dan worden nog fouten gezegd.

Op de tweede vraag scoort de student 0 op 10. De student verwart het BPM-verhaal met een figuur die gezien werd in het onderdeel SOA. Vervolgens probeert hij het nog een keer, maar opnieuw haalt hij termen aan die uit een volledig ander onderdeel van de cursus komen. De student verwart BPM (business process management) met BPMN (business process model and notation).

Dit resulteert in een score van 3 op 20 of 1,5 op 10 voor het mondelinge examen. Samen met het groepsproject resulteert dit in een eindresultaat van 8,5 op 20, afgerond 9 op 20.

Het is voor studenten niet eenvoudig om in te schatten hoe een andere student gepresteerd heeft. Het gaat hierbij namelijk om een subjectieve waarneming. Docenten gebruiken echter verbetersleutels om zo te trachten alle studenten op dezelfde manier te beoordelen. Hoewel de docent de student tijdens het examen heeft aangesproken op de gebrekkige communicatie omtrent het examenmoment, heeft dit dan ook geen invloed gehad op de beoordeling van het examen.

De examencommissie oordeelt dan ook op basis van de gegeven informatie dat de beoordeling correct is verlopen en handhaaft bij gevolg de eerder genomen beslissing met betrekking tot de vaststelling van het resultaat. De examencommissie raadt de student wel aan om alsnog zijn examen in te kijken.

[...]"

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 24 februari 2023 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 8 maart 2023 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Regelmotigheid van de rechtspleging

Overeenkomstig artikel 302, §1 van de Codex Hoger Onderwijs werd op 10 maart 2023 een procedurekalender opgesteld en aan verzoekende partij overgemaakt. Deze procedurekalender bepaalt, wat verzoekende partij betreft:

“31 maart 2023: de student(e) bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de onderwijsinstelling een wederantwoordnota.”

Op 30 maart 2023 ontvangt de Raad het volgende bericht:

“Geachte leden van de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen,

Ten behoeve van uw beoordeling in procedure 2023/0106 zend ik u hierbij bijkomende stukken en conclusie ter beoordeling door de raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, met inbegrip van stukken.(Scan 0020.pdf)

Inmiddels verblijf ik,

Met beleefde groeten,

[B.V.A.]

iov [verzoekende partij]”

Hieruit blijkt duidelijk dat niet verzoeker zelf de wederantwoordnota heeft ingediend. De als bijlage gevoegde wederantwoordnota werd evenmin ondertekend door verzoeker. Bijgevolg rijzen er vragen omtrent de ontvankelijkheid van de wederantwoordnota.

In tegenstelling tot wat geldt voor het verzoekschrift bij de Raad, worden er in de Codex Hoger Onderwijs geen vormvereisten bepaald voor de wederantwoordnota. Zo is de ondertekening van de wederantwoordnota geen (op straffe van onontvankelijkheid) voorgeschreven vormvereiste. Dit neemt niet weg dat de Raad met zekerheid moet kunnen vaststellen dat de wederantwoordnota aan verzoeker moet kunnen worden toegeschreven en dat de inhoud ervan strookt met het standpunt dat verzoeker aan de Raad wenst over te maken. Indien de Raad dat niet kan vaststellen, dient de wederantwoordnota uit de debatten te worden geweerd.

Ter zitting stelt verzoeker dat de wederantwoordnota door zijn vader – die samen met verzoeker verschijnt – in opdracht van en namens verzoeker werd opgesteld en ingediend. Verzoeker onderschrijft integraal de inhoud van deze wederantwoordnota.

Hieruit volgt naar het oordeel van de Raad dat er *in casu* geen twijfel over bestaat dat de wederantwoordnota het standpunt van verzoeker (en niet enkel dat van zijn vader) verkondigt. Aangezien de wederantwoordnota bovendien binnen de in de procedurekalender vooropgestelde termijn werd ingediend, ziet de Raad in die omstandigheden geen redenen om de wederantwoordnota uit de debatten te weren.

V. Ontvankelijkheid – tijdigheid van het extern beroep

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* betoogt verwerende partij dat een beroep bij de Raad overeenkomstig artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de kennisgeving van de bestreden beslissing. Deze termijn wordt ook vermeld bij de beroepsmodaliteiten van de bestreden beslissing. Deze beslissing werd op 24 februari 2023 ter kennis gebracht van verzoeker, wat ook blijkt uit de ontvangstbevestiging van de e-mail. De verzending van de bestreden beslissing via e-mail met ontvangstbevestiging brengt volgens verwerende partij, verwijzende naar rechtspraak van de Raad, ook met zich mee dat dit een vaste datum verleent. Hoewel verzoeker zijn extern beroep dateerde op 3 maart 2023, werd het pas ingediend met een aangetekende zending van 8 maart 2023 zodat dit niet binnen de vervaltermijn van zeven kalenderdagen is gebeurd. Bijgevolg is het extern beroep volgens verwerende partij laattijdig en dus onontvankelijk.

In zijn *wederantwoordnota* voert verzoeker aan dat zijn vader een fout maakte bij de postcode op de aangetekende zending naar de Raad. Om die reden werd de aangetekende zending opnieuw opgestuurd op 8 maart 2023 en werd de Raad hiervan volgens verzoeker ook op de hoogte gebracht. Verzoeker argumenteert verder dat het niet respecteren van de termijn van zeven dagen te wijten is aan overmacht: het is de vader van verzoeker die de schuld treft voor de vergissing en niet verzoeker zelf niettegenstaande de initiële aangetekende zending gebeurde op 3 maart 2023.

Beoordeling

Een verzoekschrift bij de Raad moet, overeenkomstig artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs, wil het ontvankelijk zijn, worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing.

In casu werd verzoeker blijkens het dossier in kennis gesteld van de bestreden beslissing met een e-mail van 24 februari 2023. Verwerende partij voegt bij haar administratief dossier (stuk 7) een ontvangstbevestiging waaruit blijkt dat de e-mail ook op die datum werd afgeleverd. Hierdoor verkrijgt de verzending per e-mail van de bestreden beslissing vaste datum.

De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisgeving van de bestreden beslissing, *in casu* vanaf 25 februari 2023, om te verstrijken op 3 maart 2023.

Verzoeker voegt bij zijn wederantwoordnota een scan toe van het bewijs van aangetekende zending, dat is afgestempeld op 3 maart 2023. Deze aangetekende zending was gericht aan de Raad, met als adres “Koning Albert II-laan 15 bus 130, 1120 Brussel”. Verzoeker voegt ook een afschrift toe van de omslag waarmee zijn extern beroep aan de Raad is verzonden en waarop staat vermeld “adres onvolledig/onjuist”. Uit nazicht van de webtracker van Bpost blijkt dat deze zending niet kon worden afgeleverd en op 7 maart 2023 werd teruggestuurd naar de afzender.

Vervolgens diende verzoeker via aangetekend schrijven van 8 maart 2023 huidig beroep in.

Blijkens het dossier heeft verzoeker binnen de beroepstermijn, meer bepaald op 3 maart 2023, een aangetekend schrijven gericht aan de Raad, maar daarbij heeft hij een verkeerd adres vermeld. Dit schrijven van verzoeker is bijgevolg nooit toegekomen bij de Raad en werd op 7 maart 2023 teruggezonden naar verzoeker.

Het extern beroep van 8 maart 2023 werd derhalve niet tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep ingesteld. Verzoeker kan niet worden bijgetreden waar hij aanvoert dat er sprake is van een overmachtssituatie. Waar verzoeker de fout in de adressering van het extern beroep aan de Raad toeschrijft aan zijn vader (die dit

volgens verzoeker ook zelf zou erkennen), vormt dit naar het oordeel van de Raad geen overmachtssituatie die de laattijdige instelling van het beroep bij de Raad zou kunnen verschonen. De eerdere mislukte verzending wegens een foutieve adressering, nog daargelaten dat verzoeker niet aanvoert noch bewijst dat zijn vader handelde als lasthebber, kan enkel aan verzoeker toegerekend worden en vormt geen overmacht. De beslissing van de interne beroepsinstantie vermeldt bovendien op correcte wijze de beroepsmodaliteiten.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 2 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde

stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.405 van 28 april 2023 in de zaak 2023/0107

In zake: Ward VANNIEUWENHUYZE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sofie Lesandré
kantoor houdend te 9000 Gent
Nieuwebosstraat 5
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 3 februari 2023 waarbij aan de verzoekende partij als examentuchsancie een score van 0 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Costing’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 17 april 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sofie Lesandré, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Eva Bral, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de toegepaste informatica’.

Tijdens het examen van het opleidingsonderdeel ‘Costing’ op 18 januari 2023 werd bij verzoeker een vermoedelijk examentuchtfeit vastgesteld: de toezichthouders bij het examen hebben vastgesteld dat een medestudent meermaals aan het kijken was naar het antwoordblad van verzoeker dat links op de tafel van verzoeker lag en hierdoor dus goed zichtbaar was voor de medestudent, die links van verzoeker zat.

Op 31 januari 2023 wordt verzoeker gehoord waarna de examentuchtcommissie op 2 februari 2023 beslist dat de examenfraude vaststaat en als sanctie een nul voor het opleidingsonderdeel ‘Costing’ in de eerste examenkans oplegt.

Verzoeker stelde op datum van 14 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 februari 2023 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard. De interne beroepsinstantie komt tot deze beslissing op basis van de volgende overwegingen:

“[...]

- de student is ingeschreven in de opleiding Bachelor in de toegepaste informatica (bijlage 1);
- de examentuchtcommissie van de opleiding Toegepaste Informatica (hierna examentuchtcommissie) besliste op 3 februari 2023 om de student een tuchtsanctie op te leggen die bestaat uit een nul voor de eerste examenkans voor het opleidingsonderdeel costing (Proces verbaal van de examentuchtcommissie, bijlage 2);
- dit opleidingsonderdeel telt 3 studiepunten, maakt deel uit van de tweede trajectschijf en een tweede examenkans is mogelijk (studiefiche bijlage 3);
- examenfraude wordt in het onderwijs- en examenreglement omschreven als 'elk gedrag van een student in het kader van een evaluatie of een deel ervan waardoor een objectief oordeel over de competenties van de student of die van andere studenten, geheel of gedeeltelijk onmogelijk is (zie uittreksel, deel 6, Examentucht, Onderwijs- en examenreglement 2022-2023, bijlage 4)
- er worden geen onregelmatigheden vastgesteld in de desbetreffende examentuchtprocedure:
 - o de examentuchtcommissie is voor het begin van het academiejaar samengesteld en bekendgemaakt aan de studenten (bijlage 5);
 - o er was een vermoeden van examenfraude op het moment van de schriftelijke evaluatie en de student werd hiervan mondeling op de hoogte gebracht tijdens het examen, de toezichter zou tegen [verzoekende partij] gezegd hebben dat "het opviel dat het (antwoord)blad aan de zijkant (links) van zijn tafel legde" wat zijn buur op het examen, [A.D.D.], in de mogelijkheid stelde om te spieken (bijlage 2);

- o [verzoekende partij] kon de evaluatie na deze vaststelling verder zetten. Bij een vermoeden van fraude kan het examen worden stil gelegd maar dit is geen verplichting (zie art.42,53, OER 2022-2023, bijlage 4);
 - o de examentoezichter, [P.V.D.H.], die de onregelmatigheid samen met een collega examentoezichter vaststelde, heeft dit op 20 januari gemeld aan de voorzitter van de examentuchtcommissie;
 - o de titularis van het opleidingsonderdeel costing, [J.C.], stelde bij het verbeteren van het examen costing vast dat de "afschrifvingstabel" (vraag 1.2) op een unieke manier verkeerdelijk werd uitgewerkt door student [verzoekende partij] en medestudent [A.D.D.], die op het moment van het examen links van [verzoekende partij] zat, dit werd ook gemeld aan de voorzitter van de examentuchtcommissie van het departement Toegepaste Informatica;
 - o de voorzitter van de examentuchtcommissie startte een tuchtonderzoek, en motiveerde dat er feiten zijn die aanleiding geven tot samenkomst van de examentuchtcommissie;
 - o de voorzitter nodigde de student op 23 januari uit om gehoord te worden, en deelde hierbij de ten laste gelegde feiten mee;
 - o de student werd op 31 januari gehoord door de examentuchtcommissie in aanwezigheid van één van de betrokken personeelsleden, [J.C.] en de ombudspersoon [M.V.A.] (bijlage 2);
 - o de examentuchtcommissie kon geldig beraadslagen aangezien meer dan de helft van de leden aanwezig was (bijlage 2);
- de examentuchtcommissie oordeelde na beraadslaging dat de ten laste gelegde feiten bewezen zijn, en bijgevolg dat het vermoeden van examenfraude effectief als examenfraude kan worden beschouwd:
- o omdat twee examentoezichters op het moment van het examen vaststelden dat het antwoordenblad van de student [verzoekende partij] links op de rand van de tafel lag wat zijn buur, [A.D.D.], in staat stelde om te spieken;
 - o omdat de 'afschrifvingstabel' (vraag 1.2) op dezelfde unieke wijze verkeerdelijk is opgesteld.
- het proces-verbaal van de beraadslaging van de examentuchtcommissie is correct opgesteld, en bevat de samenstelling van de commissie, de genomen beslissing en de motivering van deze examentuchtbeslissing (bijlage 2);
- de student werd conform de geldende OER schriftelijk aangetekend op de hoogte gebracht van de examentuchtbeslissing met vermelding van de beroeps mogelijkheid (bijlage 6);
- naar aanleiding van het verzoekschrift van de student zijn de antwoorden van [verzoekende partij] en [A.] op de 'afschrifvingstabel' (vraag 1.2) opnieuw door twee lectoren beoordeeld: zij stellen beiden vast dat beide antwoorden op dezelfde unieke manier verkeerdelijk zijn (bijlage 7 en bijlage B);
- de vaststellingen van de toezichthouders, "dat de onregelmatigheid opvallend was en meermalen gebeurde" zijn niet strijdig met de vaststelling van de examinator dat (slechts) het antwoord op één vraag op unieke wijze verkeerdelijk is. Het is bij spieken of laten spieken zeker mogelijk dat niet alles van een andere student wordt overgenomen;
- de examentuchtcommissie beslist autonoom over de examentuchtsanctie die kan worden opgelegd naar aanleiding van de bewezen feiten (art. 43 Examentuchtbeslissing, Onderwijs- en examenreglement 2022-2023, bijlage 4);
- de examentuchtcommissie beslist om de student te sanctioneren met een nul voor het desbetreffende opleidingsonderdeel costing in de eerste examenkans, de student heeft de mogelijkheid om deel te nemen aan de tweede examenkans van het opleidingsonderdeel costing.

De interne beroepscommissie besluit dat de beslissing van de examentuchtcommissie correct tot stand gekomen is en dat de genomen examentuchtsanctie redelijk is en afdoende werd gemotiveerd.

Beslissing van de interne beroepscommissie

De interne beroepscommissie beslist om het beroep ongegrond te verklaren. De interne beroepscommissie beslist dat de beslissing van de examentuchtcommissie behouden blijft. [...]”

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 3 maart 2023 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 9 maart 2023 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat de beslissing van de interne beroepscommissie overeenkomstig artikel 44, §4 van het onderwijs- en examenreglement in de plaats komt van de oorspronkelijke beslissing, die uit het rechtsverkeer verdwijnt. Deze beslissing kan derhalve niet meer het voorwerp uitmaken van een procedure voor de Raad zodat het verzoek, in zoverre het is gericht tegen de initiële beslissing, als onontvankelijk moet worden aanzien.

In zijn *wederantwoordnota* verduidelijkt verzoeker dat het beroep gericht is tegen “de beslissing van de examentuchtcommissie intern beroep”. Volgens verzoeker bestaat tussen partijen daarover aldus geen betwisting zodat het beroep ontvankelijk is.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 3 februari 2023 waarbij aan verzoeker als examentuchtsanctie een score van 0 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Costing’ (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 44, §4 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examentuchtcommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examentuchtcommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, de initiële studievoortgangsbeslissing.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

In een eerste middel voert verzoeker aan dat er geen bewijs voorligt van de vermeende examenfraude.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vooreerst dat de examenfraude volgens de examentuchtcommissie bestaat uit het uiterst links leggen van het examenblad. Volgens verzoeker ligt er evenwel geen bewijs van de vermeende examenfraude voor. Uit de motivering blijkt volgens hem namelijk niet dat hij zijn blad op een ongeoorloofde plaats zou hebben gelegd; enkel dat zijn blad uiterst links op zijn tafel lag, waardoor zijn buur kon spieken. Gelet op de samenstelling van de examenbundel is het volgens verzoeker, in tegenstelling tot wat verwerende partij beweert, helemaal niet vreemd dat verzoeker zijn antwoordblad links op zijn tafel heeft gelegd. Bovendien dacht verzoeker dat er meerdere versies van het examen waren waarbij de vragen gerandomiseerd werden. Verzoeker is daarom van oordeel dat zijn gedrag geen examenfraude in de zin van het onderwijs- en examenreglement uitmaakt.

Verder merkt verzoeker nog op dat er slechts één vraag op analoge wijze verkeerdelyk zou zijn ingevuld. Volgens hem komt het dan ook zeer ongeloofwaardig over dat hij en de spiekende student dus “samenzweerden” zoals de examentuchtcommissie lijkt te impliceren. Verzoeker betwist niet dat het gedrag van de spiekende student eventueel als examenfraude zou kunnen

worden beschouwd maar dat betekent niet dat verzoekers gedrag daaraan kan worden gelijkgesteld.

Verzoeker besluit dat het uiterst onbillijk is om te oordelen dat wanneer een student spiekt, de student waarbij wordt afgekeken ook examenfraude zou hebben gepleegd.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat verzoeker niet ontkent dat hij zijn examenblad uiterst links op zijn tafel had gelegd maar betwist dat dit werd gedaan om de student links van hem toe te laten om te spieken. Door het antwoordblad zo dicht mogelijk bij de student links van hem te leggen, kon deze volgens verwerende partij de inhoud hiervan lezen. Volgens haar blijkt ook nergens uit dat er meerdere versies van het examen zouden hebben bestaan. De studenten konden bovendien ook vrij hun plaats kiezen. De gelijkenis van de afschrijvingstabel, die op dezelfde unieke manier verkeerdelyk werd ingevuld, vormt voor verwerende partij het ultieme bewijs. Dit werd vastgesteld door de verbeterende lector en werd nadien, in het kader van de examentuchtprocedure, ook door twee lectoren beoordeeld: beide zijn tot dezelfde conclusie gekomen. Het onderwijs- en examenreglement is hieromtrent ook duidelijk volgens verwerende partij.

In zijn *wederantwoordnota* betwist verzoeker dat hij zijn antwoordblad uiterst links heeft gelegd opdat zijn medestudent de inhoud ervan zou kunnen lezen. Verzoeker wijst erop dat zijn blad links lag omdat er meerdere bladen op zijn tafel lagen en de inhoud wellicht niet eens kon worden gelezen gelet op de afstand tussen de studenten. Verzoeker heeft dit ook mondeling benadrukt tijdens de hoorzitting alsook dat hij niets in strijd met het onderwijs- en examenreglement heeft gedaan. Volgens verzoeker was het daarnaast op instructie van een van de toezichthouders dat de studenten vooraan aansloten: zij kozen dus niet werkelijk zelf hun plaatsen.

Beoordeling

Verzoeker herneemt integraal het eerste bezwaar, zoals geformuleerd in zijn intern beroepsschrift (stuk 1 van het administratief dossier). Daarin liet hij reeds in de interne beroepsprocedure gelden dat het uiterst links leggen van het examenblad geen examenfraude is, te weten “gedrag van een student in het kader van een evaluatie of een deel ervan waardoor een objectief oordeel over zijn competenties of die van andere studenten, geheel of gedeeltelijk

onmogelijk wordt.” Hij wijst erop dat verzoeker het grootste deel van de tafel diende te gebruiken, aangezien het examen bestond uit twee bundels en een kladblad en dat hij dacht dat er meerdere versies van het examen waren waarbij de vragen gerandomiseerd worden.

De interne beroepsinstantie volgt verzoeker niet in zijn standpunt en stelt vast dat verzoeker examenfraude heeft gepleegd:

“- examenfraude wordt in het onderwijs- en examenreglement omschreven als ‘elk gedrag van een student in het kader van een evaluatie of een deel ervan waardoor een objectief oordeel over de competenties van de student *of die van andere studenten*, geheel of gedeeltelijk onmogelijk is ...

- ...

- de examentuchtcommissie oordeelde na beraadslaging dat de ten laste gelegde feiten bewezen zijn, en bijgevolg dat het vermoeden van examenfraude effectief als examenfraude kan worden beschouwd:

O omdat twee examentoezichthouders op het moment van het examen vaststelden dat het antwoordenblad van de student [verzoekende partij] links op de rand van de tafel lag wat zijn buur, [A.D.D.], in staat stelde om te spieken;

O omdat de “afschrijvingstabel” (vraag 1.2) op dezelfde unieke wijze verkeerdlijkt is opgesteld.

...

De interne beroepscommissie besluit dat de beslissing van de examentuchtcommissie correct tot stand is gekomen en dat de genomen examentuchtsanctie redelijk is en afdoende werd gemotiveerd.”

Hoewel de interne beroepsinstantie daarmee niet explicet ingaat op de argumentatie van verzoeker in verband met de noodzaak tot het gebruiken van het geheel van de tafel en zijn aanname dat er verschillende versies van het examen bestonden, kan uit deze, weliswaar beknopte, motieven wel afgeleid worden dat de interne beroepsinstantie van oordeel is dat deze argumenten geen afbreuk doen aan het gegeven dat verzoeker, door het plaatsen van zijn antwoordblad uiterst links, zijn medestudent in staat heeft gesteld om te spieken en dat dit voldoende is om te kunnen spreken van “examenfraude” in hoofde van verzoeker.

Voor zover verzoeker zou willen aanvoeren dat dergelijke beoordeling van de interne beroepsinstantie onredelijk is (hetgeen neerkomt op een schending van het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur) of in strijd met het dossier (hetgeen neerkomt op een schending van het materieel motiveringsbeginsel), herinnert de Raad aan zijn beoordelingsbevoegdheid in het kader van een extern beroep tegen een beslissing van een intern beroepsorgaan dat een examentuchtbeslissing bevestigt. De Raad mag zich niet in de

plaats stellen van de bevoegde instantie van de onderwijsinstelling. Het komt de Raad bijgevolg niet toe de beoordeling van de handeling waarvoor de student een examentuchtbeslissing heeft gekregen, over te doen. De Raad kan daarentegen wel nagaan of de aangevochten beslissing in overeenstemming met de bevoegde regelgeving is genomen en of de verwerende partij hierbij de grenzen van de redelijkheid niet kennelijk heeft overschreden.

Artikel 41 van het Onderwijs- en Examenreglement (hierna: ‘OER’) van verwerende partij definieert examenfraude als “elk gedrag van een student in het kader van een evaluatie of een deel ervan waardoor een objectief oordeel over de competenties van de student of die van andere studenten, geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.” (stuk 6 van het administratief dossier)

Examentuchtmaatregelen zijn erop gericht een student te straffen voor een schuldige gedraging of tekortkoming. Het element schuld is bijgevolg een wezenlijk gegeven van elke tuchtvordering, zonder hetwelk geen tuchtstraf opgelegd kan worden. Het gedrag waarvoor een (examen)tuchtstraf wordt opgelegd, moet met andere woorden toerekenbaar zijn aan de student. In tegenstelling tot wat verzoekende partij lijkt te beweren, betekent dit evenwel niet dat er een bijzonder opzet moet bestaan in hoofde van de student. Wel is vereist dat het – al dan niet opzettelijk – gedrag waarvoor een tuchtstraf wordt opgelegd, verwijtbaar is aan de student.

Feiten die in beginsel aanleiding kunnen geven tot een tuchtrechtelijk optreden, kunnen worden verschoond. Ook bij de beoordeling of bepaalde omstandigheden al dan niet een verschoningsgrond vormen voor de aan de student ten laste gelegde examentuchtfeiten, beschikt de onderwijsinstelling over een discretionaire beoordelingsruimte. De Raad is enkel bevoegd om desgevraagd na te gaan of de onderwijsinstelling is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan binnen de perken van de redelijkheid tot haar besluit is gekomen.

In casu houdt de Raad in het kader van deze redelijkheidstoets in het bijzonder rekening met de vaststelling dat de studenten in kwestie op ongeveer 50 cm van elkaar zaten, hetgeen de Raad als eerder kort beschouwt. De beslissing om studenten op dergelijke korte afstand van elkaar te plaatsen, kwam geheel aan de onderwijsinstelling toe. Partijen zijn het er bovendien over eens dat alle studenten in de examenruimte hetzelfde examen in dezelfde vorm kregen. De onderwijsinstelling heeft er met andere woorden niet in voorzien dat de studenten hetzelfde examen maar dan in gerandomiseerde versie voorgeshoteld kregen. Evenmin koos de onderwijsinstelling ervoor verschillende opleidingsonderdelen te laten examineren in één

lokaal zodanig dat studenten die langs elkaar plaatsnamen, geheel verschillende examens zouden afleggen.

Daarnaast dringt het gegeven zich op – evenmin betwist door partijen – dat het examen van verzoeker en zijn buurman bestond uit drie documenten: twee examenbundels en een kladblad.

Uit het dossier blijkt niet dat de tafel waaraan verzoeker examen aflegde, groter was dan een standaard lessenaar.

De Raad is van oordeel dat het onredelijk is om verzoeker, in deze concrete en specifieke omstandigheden, te verwijten dat hij de drie examendocumenten voor zich op de tafel heeft uitgespreid terwijl hij het examen aflegde. Dat daarbij een van deze documenten zich aan het uiteinde van zijn tafel bevond, is daarbij bijna onvermijdelijk, gelet op de omvang van een standaard lessenaar. Evenzeer is het onredelijk om verzoeker in deze omstandigheden te verwijten dat zijn buurman hierdoor in staat gesteld werd om deze documenten te bekijken, nu de onderwijsinstelling naar 's Raads oordeel eerder onzorgvuldig is omgegaan met de praktische inrichting van het examenlokaal.

Voor zover er in hoofde van verzoeker al sprake zou zijn van examentuchtfeiten, dan worden deze feiten verschoond door de praktische organisatorische omstandigheden waarin het examen in kwestie plaatsvond.

Bijgevolg heeft de interne beroepsinstantie het redelijkheidsbeginsel geschonden door de ten laste gelegde feiten te kwalificeren als examentuchtfeiten in hoofde van verzoekende partij.

Het eerste middel is in de hoger aangegeven mate gegrond.

Nu de andere middelen niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden, beoordeelt de Raad ze niet.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 februari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

2. De interne beroepsinstantie neemt uiterlijk op 16 mei 2023 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 28 april 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.407 van 3 mei 2023 in de zaak 2023/0135

In zake: Dikra BOUABDELLAH
Woonplaats kiezend te 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe
Jansboslaan 20

Tegen: ERASMUSHOGESCHOOL BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 14 februari 2023 waarbij aan de verzoekende partij een score van 5 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Full Projects I’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 13 maart 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 24 april 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat Barbara Speleers, die *loco* advocaat Stijn Butenaerts verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de multimedia en creatieve technologie’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Full Projects I’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 5/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 17 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de centrale klachtencommissie van 7 maart 2023 wordt het intern beroep ontvankelijk verklaard.

De departementale interne beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 13 maart 2023 en komt tot de volgende beslissing:

[...]

Verloop

De leden van de beroepscommissie examenbeslissing nemen kennis van:

Het verzoek tot heroverweging van de examenbeslissing genomen voor het opleidingsonderdeel ‘Full Projects I’, ingediend door Dikra Bouabdellah.

De voorzitter licht het dossier toe en de leden van de beroepscommissie overlopen alle feiten.

Uit het verzoek tot heroverweging blijkt dat de student Dikra Bouabdellah beroep aantekent tegen:

- Oneerlijke [beoordeling] tegenover medestudenten bij een groepswerk

De leden van de commissie hebben het verzoek van heroverweging van de betrokken student grondig bekeken en stellen unaniem vast dat er een consensus vast te stellen is voor de toegekende scores door docenten en medestudenten alsook het verloop van de evaluaties.

De leden van de commissie hebben zich gebaseerd op enerzijds de buddycheck, (de buddycheck werd tijdens de commissie overlopen) en anderzijds de informatie van de docenten, wat hieronder verder wordt toegelicht.

De evaluatie van Full Projects 1 bestaat uit een gedeelte observatie (40%) en een gedeelte werkstuk (60%). Wanneer voor het onderdeel observatie een resultaat wordt bekomen kleiner dan 8/20, dan is dit resultaat de maximale score voor het volledige opleidingsonderdeel.

Deze evaluatie is niet herkansbaar. Het resultaat blijft behouden voor de tweede examenkans ongeacht of de student geslaagd is of niet.

Aangezien de betrokken student een score behaalde van 5.45/20 voor het onderdeel observatie werd dit cijfer het totaalcijfer voor het opleidingsonderdeel en dient het vak volgend academiejaar hernomen te worden.

Observatie

Het onderdeel observatie bestaat uit *attitude* (2/4), *scrum technieken* (1/4) en *stiptheid* (1/4).

Student	OBSERVATIE scrum (jan)	OBSERVATIE attitude (sprint 1)	OBSERVATIE attitude (sprint 2)	OBSERVATIE attitude (sprint 3)	OBSERVATIE stiptheid -1.5 per keer te laat	OBSERVATIE TOTAAL
	1/4	2/4	1/4	1/4		
	/20	/10	/10	/10	/10	/20
Bouabdellah Dikra	8.8	4	2	8	2.5	5.45

Attitude

Per week krijgen de studenten een cijfer voor attitude. Alle studenten starten met een 5/10. Bij een negatieve opmerking wordt er een punt afgetrokken. Valt de student ons die week positief op, dan wordt er een punt toegevoegd. De betrokken student kreeg bijgevolg een score van 4/10, 2/10 en 0/10.

De eerste week werd er een punt afgetrokken omdat de betrokken student, samen met enkele medestudenten uit andere groepen, te veel in de gang zat. De designfeedback die de groep kreeg, werd niet toegepast door de studenten die in de gang zaten. We hebben de studenten meermaals gevraagd om bij hun eigen groep te gaan zitten, eveneens via canvas werden er aankondigingen gestuurd. De opmerkingen werden echter genegeerd en ook in de twee volgende projectweken bleven de studenten in de gang rondhangen en zaten ze maar zelden bij hun groep.

Hierdoor verloor de betrokken student veel punten voor attitude.

Scrum technieken

Voor het onderdeel Scrum werd er een inzichttoets afgenoem. Hiervoor behaalde de betrokken student een 8.8/20. Voor de praktische scrum evaluatie was de betrokken student wettig afwezig op 17/1/23 en 18/1/23, deze evaluatie werd bijgevolg niet meegenomen in de berekening.

Stiptheid

Tijdens de projectweken verwachten we een stipte aanwezigheid. De studenten kunnen zich aanmelden tussen 9u en 9u30. Vanaf 16u30 kunnen de studenten zich uitchecken voor de dag. Alle studenten starten met een 10/10 voor het onderdeel stiptheid. Bij laatkommen of vroeger vertrekken wordt er telkens anderhalf punt afgetrokken. Ook per halve dag afwezigheid wordt er anderhalf punt afgetrokken.

Een overzicht van de betrokken student:

- 16/1 is de betrokken student vroeger vertrokken
- 25/1 was de betrokken student voormiddag afwezig (onwettig)
- 25/1 was de betrokken student namiddag afwezig (onwettig)
- 31/1 was de betrokken student voormiddag afwezig (onwettig)
- 31/1 was de betrokken student namiddag afwezig (onwettig)

Door twee dagen onwettig afwezig te zijn en eenmaal te vroeg te vertrekken kreeg de betrokken student een score van 2.5/10.

Werkstuk

Door een slecht resultaat voor zowel *attitude*, *scrum technieken* en *stiptheid* kreeg de betrokken student een onvoldoende voor het onderdeel '**Observatie**'. Hierdoor wordt er geen rekening gehouden met de punten van het werkstuk en is de score van observatie de totaalscore van het volledige opleidingsonderdeel.

Voor het onderdeel werkstuk wordt er een peerevaluatie gegeven door de medestudenten. Dit resulteert in een cijfer tussen 0.5 en 1.5 dat wordt vermenigvuldigd met de totaalscore van het onderdeel werkstuk. De betrokken student kreeg van de teamgenoten een 0.5, een negatieve score. De betrokken student scoort een 8.67/20 voor het onderdeel Werkstuk. In dit geval heeft dit geen invloed op de totaalscore, aangezien de betrokken student niet geslaagd was voor het

onderdeel observatie. De peerevaluatie ligt echter wel in de lijn met wat de docenten tijdens de drie weken hebben ervaren.

WERKSTUK design (design doc.)	WERKSTUK layer 1 (design doc.)	WERKSTUK development (dev doc.)	WERKSTUK presentatie (herman)	WERKSTUK klant
1/4	1/4	1/4	1/4	1/4
2/3	1/3			
/20	/20	/20	/20	/20
17	15	17	18	18
WERKSTUK peerevaluatie (veging)	WERKSTUK TOTAAL 60%		TOTAAL 100%	
heftboom				
/20		/20		
8.5	8.67		7	niet geslaagd

Beslissing

Op basis van bovenvermelde argumenten en conform artikel 17 van de rechtspositieregeling beslist de beroepscommissie examenbeslissing unaniem om de examenbeslissing te bevestigen. De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 17 maart 2023 aan verzoekende partij overgemaakt.

IV. Ontvankelijkheid

A. Tijdigheid van het extern beroep

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing.

Aangezien de tijdigheid van het extern beroep de openbare orde raakt, onderzoekt de Raad dit desnoods ambtshalve. Om de tegensprekelijkheid van het debat te waarborgen, werd aan partijen volgende vraag voorgelegd:

Inzake het indienen van een beroep bij de Raad schrijft artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs het volgende voor:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Aangezien de tijdigheid van het extern beroep raakt aan de openbare orde, vermag de Raad dit desnoods ook ambtshalve te onderzoeken.

Wat dit betreft, merkt de Raad op basis van het dossier het volgende op:

- de in artikel II.284, eerste lid bedoelde interne beroepsbeslissing werd op 17 maart 2023 per e-mail aan verzoekende partij ter kennis gebracht (stuk 3.E van het administratief dossier);
- verzoekende partij dient bij gewoon schrijven een extern beroep in, dat bij de Raad wordt geregistreerd op 27 maart 2023.

Aangezien zich in het dossier geen lees- of ontvangstbevestiging van de e-mail d.d. 17 maart 2023 bevindt, wordt de verwerende partij vooreerst verzocht om te verduidelijken of deze e-mail houdende de kennisgeving van de beslissing van de departementale interne beroepscommissie d.d. 13 maart 2023 al dan niet met een lees- of ontvangstbevestiging werd verzonden.

Zij wordt tevens verzocht om standpunt in te nemen inzake volgende vragen:

- 1) Heeft de kennisgeving d.d. 17 maart 2023 vaste datum, en heeft deze aldus de beroepstermijn doen ingaan?
- 2) Wat is het gevolg voor wat betreft de ontvankelijkheid van het extern beroep?

Aan verwerende partij werd vooreerst de mogelijkheid geboden om standpunt in te nemen inzake deze vragen, waarna verzoekster de kans kreeg om hieromtrent opmerkingen te formuleren.

Standpunt van partijen

Verwerende partij verduidelijkt dat bij de verzending van de e-mail waarmee de interne beroepsbeslissing op 17 maart 2023 aan verzoekster ter kennis werd gebracht niet om een lees- of ontvangstbevestiging werd gevraagd. Volgens haar beschikt deze kennisgeving evenwel over een vaste datum aangezien verzoekster diezelfde dag heeft gereageerd op deze e-mail met de vraag om bijkomende uitleg te verschaffen inzake de mogelijkheid om tegen deze beslissing in beroep te gaan.

Aangezien verwerende partij geen kennis heeft van de datum van de poststempel, kan zij niet beoordelen of het door verzoekster bij gewoon schrijven ingediend extern beroep al dan niet tijdig is ingesteld overeenkomstig de vormvoorschriften in artikel II.294 van de Codex Hoger

Onderwijs. Zij vraagt de Raad om het extern beroep af te wijzen als onontvankelijk indien hij vaststelt dat *in casu* niet aan deze vormvoorschriften is voldaan.

Verzoekster heeft hieromtrent geen standpunt ingenomen.

Beoordeling

Overeenkomstig artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs moet een verzoekschrift bij de Raad, wil het ontvankelijk zijn, worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing.

In casu werd verzoekster, zoals uit het dossier blijkt, in kennis gesteld van de bestreden beslissing op intern beroep per e-mailbericht van 17 maart 2023 (zie stuk 3.E van het administratief dossier).

Het is vaste rechtspraak van de Raad dat de toezending van een beslissing op intern beroep via e-mail aan die kennisgeving geen vaste datum verleent, tenzij de bestemming een leesbevestiging of ontvangstbevestiging verzendt, in welk geval de datum van die bevestiging geldt als datum van de kennisgeving.

Verwerende partij bevestigt dat de e-mail van 17 maart 2023 waarmee de bestreden beslissing aan verzoekster is overgemaakt, niet van een dergelijke lees- of ontvangstbevestiging werd voorzien. Deze e-mail doet derhalve de beroepstermijn voor de Raad niet ingaan.

Uit het dossier blijkt evenwel dat verzoekster diezelfde dag reeds heeft gereageerd op deze e-mail (zie stuk 4.B van het administratief dossier). Bijgevolg is de Raad van oordeel dat de kennisgeving wel degelijk heeft plaatsgevonden op 17 maart 2023.

De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisgeving (*in casu* 17 maart 2023) van de beslissing op intern beroep, *in casu* vanaf 18 maart 2023, om te verstrijken op vrijdag 24 maart 2023. Verzoekster diende niet met een aangetekende zending, maar bij gewoon schrijven, dat werd geregistreerd op 27 maart 2023, een verzoekschrift in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep.

Dat verzoekster het extern beroep niet met een aangetekende zending heeft ingediend betekent vooreerst dat zij niet op die wijze vaste datum van het beroep kan bewijzen. Verder stelt de Raad vast dat, nog daargelaten de vraag of dit überhaupt vaste datum zou kunnen verlenen, de poststempel die door de postdiensten op de omslag waarin het beroep bij de Raad is toegekomen werd aangebracht onleesbaar is. *In casu* ligt dan ook geen bewijs voor dat die zending op een welbepaalde datum aan de postdiensten is aangeboden.

Het loutere feit dat verzoekster haar extern beroep bij gewoon schrijven – en niet per aangetekend schrijven – heeft ingesteld, staat de ontvankelijkheid van dit beroep *an sich* niet in de weg. Wel ligt hier dan de verantwoordelijkheid bij verzoekster opdat haar extern beroep ook effectief binnen de beroepstermijn (meer bepaald uiterlijk op 24 maart 2023) door de Raad wordt *ontvangen*. *In casu* werd het extern beroep pas door de Raad geregistreerd op 27 maart 2023, zijnde aldus buiten de beroepstermijn.

Het extern beroep dat bij de Raad werd geregistreerd op 27 maart 2023 werd derhalve niet tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Verzoekster voert verder geen elementen aan waaruit blijkt dat er sprake zou zijn van een overmachtssituatie, waardoor de normale uitoefening van het beroepsrecht zou worden uitgehouden. Hij ziet dan ook geen reden om de laattijdige indiening van het extern beroep te verschonen.

Het beroep is niet ontvankelijk.

B. Uiteenzetting van de middelen

Ten overvloede stelt dat Raad vast dat, zelfs indien over de tijdigheid van het extern beroep heen zou worden gestapt en huidig beroep niet om die reden onontvankelijk zou worden verklaard, dit beroep ook om een andere reden als onontvankelijk moet worden afgewezen.

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat verzoekster in haar verzoekschrift aangeeft beroep in te stellen tegen zowel de initiële examenbeslissing van 14 februari 2023 als

de studievoortgangsbeslissing van 13 maart 2023 van de departementale beroepscommissie. Verder herneemt ze in haar verzoekschrift exact dezelfde argumentatie als deze van haar initiële klacht, die is gericht tegen de initieel genomen examenbeslissing.

Verwerende partij verwijst naar de bepalingen in de Algemene rechtspositieregeling die de organisatie van de interne beroepsprocedure bij examenbeslissingen regelen en merkt op dat bij een ontvankelijk intern beroep, zoals *in casu*, de beslissing van de bevoegde departementale beroepscommissie in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing. In dat geval kan enkel de interne beroepsbeslissing, die *in casu* dateert van 13 maart 2023, het voorwerp uitmaken van een extern beroep voor de Raad. Volgens haar is de initiële studievoortgangsbeslissing daardoor uit het rechtsverkeer verdwenen en kan die niet langer op ontvankelijke wijze het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verder voert verwerende partij aan dat verzoekster in haar verzoekschrift geen enkel argument noch middel bijbrengt dat daadwerkelijk ingaat tegen de motieven die de departementale beroepscommissie heeft gegeven in antwoord op de betreffende initiële klacht van verzoekster. Volgens verwerende partij heeft de departementale beroepscommissie het verzoek tot heroverweging nochtans grondig onderzocht en wordt op uitvoerige wijze ingegaan op welke wijze en om welke redenen de toegekende score van 5/20 een terechte score is voor de door verzoekster geleverde bijdrage aan het groepswerk.

Verwerende partij is van mening dat het extern beroep van verzoekster onontvankelijk moet worden verklaard aangezien zij duidelijk geen enkel argument of middel aanvoert tegen de beslissing van de departementale beroepscommissie. Het feit dat verzoekster in de aanvang van haar verzoekschrift anders aangeeft en een kopie van de interne beroepsbeslissing bijvoegt, volstaat niet.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster hierop niet in.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat het verzoekschrift minstens een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren moet bevatten.

De decreetgever heeft aangegeven dat geen overdreven formalisme wordt beoogd:

“Het volstaat dat de verzoeker een eventueel summier doch duidelijk aangegeven onregelmatigheid aanbrengt, zonder dat deze beweerde onregelmatigheid juridisch moet worden gekwalificeerd. Het is evenwel evident dat dergelijk middel niet kan bestaan uit een loutere bewering of mededeling of uit het uiten van twijfel. Het mag duidelijk zijn dat, indien niet wordt voldaan aan deze vereiste, het beroep niet op ontvankelijke wijze kan worden aangenomen. Dit vloeit voort uit de beginselen inzake behoorlijke rechtsbedeling. De rechten van verdediging houden in dat een partij op de hoogte wordt gebracht van de aard en de redenen van de feiten die haar ten laste worden gelegd, wat niet het geval is bij een verzoekschrift dat niet de redenen van het beroep (hoe summier omschreven ook) doet kennen.” (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 25. Zie in die zin R.Stvb. 13 november 2014, nr. 2014/357).

Een verzoekschrift dat evenwel geen enkele grief tegen de bestreden beslissing bevat, is volgens vaste rechtspraak van de Raad niet ontvankelijk (zie bijvoorbeeld R.Stvb. 23 januari 2019, nr. 4.664; R.Stvb. 26 augustus 2020, nr. 5.901).

Wat dit betreft, wijst de Raad er vooreerst op dat uit artikel 17 van de algemene rechtspositieregeling 2022-2023 van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te herzien.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. Verwerende partij voert terecht aan dat in dat geval de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde verdwijnt. Zij kan niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Bijgevolg is het enkel de beslissing van de interne beroepsinstantie die het voorwerp van deze procedure uitmaakt. Het is dan ook van die beslissing dat verzoekster de onregelmatigheid moet aantonen.

In casu moet de Raad vaststellen dat het extern verzoekschrift een zo goed als letterlijke herneming is van het intern beroepsschrift. De aanpassingen die de Raad heeft kunnen ontdekken, zijn minimaal te noemen. Zo zijn in de aanhef de instantie waaraan het beroep is gericht alsook de omschrijving van het voorwerp van het beroep en de datum gewijzigd. Verwerende partij stipt terecht aan dat de grieven die verzoekster vervolgens uiteenzet letterlijk blijken te zijn hernomen uit het intern beroepsschrift. Daarna vermeldt verzoekster enkele stukken op een inventaris, in tegenstelling tot de inventaris op haar intern beroepsschrift, en voegt zij bij haar contactgegevens nog haar e-mailadres en gsm-nummer toe.

De Raad leest in het extern verzoekschrift aldus geen enkele kritiek op de interne beroepsbeslissing. Nochtans heeft de interne beroepsinstantie kennis genomen van het intern beroepsschrift en heeft zij in haar beslissing geantwoord op de grieven die verzoekster in haar intern beroepsschrift heeft aangevoerd.

De Raad heeft eerder reeds geoordeeld dat de loutere opmerking van de verzoekende partij dat zij “niet akkoord is” met de bestreden beslissing, geen ontvankelijk middel *c.q.* beroep vormt (R.Stvb. 21 mei 2015, nr. 2015/071). De Raad leest zelfs dit niet in het extern verzoekschrift. Er wordt geen enkele grief ten aanzien van de interne beroepsbeslissing ontwikkeld, zodat het beroep bij de Raad – ten overvloede – ook om deze reden onontvankelijk is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 3 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	eerste secretaris
---------------	-------------------

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.447 van 8 mei 2023 in de zaak 2023/0136

In zake: xxx

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 24 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van 15 februari 2023 waarbij verzoeker geen toelating krijgt om meer dan 72 studiepunten op te nemen en is tevens gericht tegen het uitblijven van een beslissing van de interne beroepsinstantie.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 24 april 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’ en tevens in de opleiding ‘Master of Laws in de rechten’.

Op 9 februari 2023 dient verzoeker een aanvraag in om een uitzondering op zijn studietraject te bekomen. Verzoeker wenst meer dan 72 studiepunten op te nemen om zich te kunnen inschrijven voor bijkomende opleidingsonderdelen.

De decaan beslist op 15 februari 2023 om verzoeker hiervoor geen toelating te verlenen. Deze beslissing wordt als volgt gemotiveerd:

“Het voorgestelde traject van 108 ECTS credits is te zwaar. De decaan laat wel toe dat de student zich laattijdig uitschrijft voor Masterproef II en in plaats daarvan 18 ECTS credits aan vakken opneemt die worden gedoceerd in het tweede semester.”

Deze beslissing wordt met een e-mail van 21 februari 2023 meegeleid aan verzoeker.

Verzoeker dient op 22 februari 2023 een verzoek tot heroverweging in bij decaan.

Op 23 februari 2023 laat de studietrajectbegeleider van de onderwijsinstelling het volgende weten aan verzoeker:

“Zoals besproken op dinsdag, heb ik je aanvraag (inclusief e-mail met meer uitgebreide argumentatie) opnieuw voorgelegd aan de decaan. Hoewel hij begrip heeft voor je situatie, herziet hij zijn beslissing niet. Je e-mail bevat geen nieuwe elementen die toelaten jou een uitzondering toe te kennen om een totaalpakket van 108 ECTS (bachelorvakken inbegrepen) op te nemen.

Zoals reeds meegeleid kan je tegen deze beslissing uiteraard in beroep gaan.
Heb je meer vragen bij deze procedure, stel ze gerust.”

Verzoeker stelde op datum van 28 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Aangezien verzoeker binnen een termijn van twintig kalenderdagen geen beslissing van de interne beroepsinstantie ontvangt, stelt hij rechtstreeks beroep in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – voorwerp

Standpunt van partijen

Verzoeker deelt met een e-mail van 3 april 2023 mee dat hij op 29 maart 2023 een antwoord heeft ontvangen van de interne beroepscommissie en voegt hierbij ook de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 27 maart 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij werd verworpen op grond van de onbevoegdheid van de beroepsinstantie.

Verzoeker geeft aan dat hij tegen deze beslissing opnieuw extern beroep zal instellen bij de Raad. Hij wenst daarom zijn huidig beroep niet in te trekken maar vraagt, verwijzende naar artikel 15 van het decreet betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse Bestuurscolleges om huidig beroep samen te voegen met het nieuwe beroep.

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- 1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
- 2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet. De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdlige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student mededeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

Uit deze bepaling volgt evenwel niet dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest.

De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en dié beslissing dient dan het voorwerp te vormen van een beroep bij de Raad.

Hoewel de Raad begrip kan opbrengen voor de verzuchting van verzoeker dat hij niet tijdig een beslissing op intern beroep heeft mogen ontvangen, kan de Raad er evenwel niet omheen dat na het instellen van het beroep bij de Raad, de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie die op 27 maart 2023 werd genomen, aan verzoeker ter kennis is gebracht.

Verzoeker dient een beroep in te stellen tegen de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie, en hij hééft zulks ook gedaan. Dat beroep is gekend onder het rolnummer 2023/0148.

Nog daargelaten het feit dat artikel 15 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges – op dit moment – niet van toepassing is op de rechtspleging voor de Raad, noopt de goede rechtsbedeling *in casu* niet tot een samenvoeging van de behandeling van beide verzoekschriften.

V. Anonimisering

In zijn verzoekschrift vraagt verzoeker om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten. Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 8 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.463 van 26 mei 2023 in de zaak 2023/0140

In zake: Willem VAN DEN BROECK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36, bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 maart 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 17 maart 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard en de score van 13/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Media en digitale samenleving’ werd bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 24 april 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, bijgestaan door advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt, en mevrouw Ingrid Goesaert, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de architectuur’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Media en digitale samenleving’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 13 op 20.

Verzoekende partij stelde op datum van 22 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

De interne beroepsinstantie komt een eerste keer bijeen op 10 maart 2023. Zij kijkt de aangekondigde procedure van feedback en inzage na en oordeelt dat de student de mogelijkheid moet worden geboden om aanvullende argumentatie in te brengen naar aanleiding van de inzage. De online feedbacksessie heeft immers plaatsgevonden binnen de beroepstermijn, meer bepaald op 16 februari 2023, maar de inzage (op 7 maart 2023) niet.

De student dient op 14 maart 2023 aanvullende argumentatie in, waarna de interne beroepsinstantie zich op 17 maart 2023 opnieuw over het dossier buigt. Zij stelt vast dat het resultaat van 13/20 voor ‘Media en digitale samenleving’ regelmatig tot stand is gekomen en geeft hiervoor volgende motivering:

- Ten aanzien van de vermeende schending van II.277,§2 CHO, inzage en kopierecht:
 - Vooreerst gaat de commissie de facultaire richtlijnen van het inzage en kopierecht na. Uit de richtlijnen: “Universiteit Antwerpen zal het recht op een examenkopie niet toepassen voor examenvragen waarvoor het auteursrecht geldt. Dat kan bijvoorbeeld gelden voor meerkeuzevragen”. Bijkomend wordt vermeld dat de studenten wel altijd recht hebben op de antwoorden die ze hebben geformuleerd, maar niet op de vragen.
 - In de inhoudelijke reconstructie worden negen vragen aangehaald die niet objectief zouden zijn, ofwel in vraagstelling, ofwel in antwoorden. Wat de inhoud van de specifieke vragen betreft, nemen de commissieleden kennis van de toelichting door de lesgevers.
 - Ten aanzien van de inhoudelijke vraag over *front propagation* bij vraag 1 licht de lesgever toe: “de methodiek wordt uitgelegd op slides 58-67 in de Inleiding & AI. *Forward propagation* wordt gebruikt om vanuit de input door het netwerk uit te voeren een voorspelling te doen met het netwerk. *Backward propagation* wordt gebruikt om gegeven het verschil tussen een voorspelling en de correcte waarde van achter naar voor de gewichten van het netwerk aan te passen zodat het nieuwe model dichter bij het correcte model komt.” Bijkomend wordt gesteld dat “de relevantie van dit technisch jargon in de context van de verbredende aanpak van het korfvak totaal zoek is”. Hierop wordt door de lesgevers gesteld: “We zouden kunnen spreken van technisch jargon maar dan wel jargon dat expliciet beschrijft wat er gebeurt namelijk de gewichten van achter naar voren aanpassen op basis van de fout tussen de voorspelling en het label.” De commissie merkt op dat de methodiek is toegelicht in het lesmateriaal; bijkomend merkt de commissie op dat de korfvakken ook de taak hebben specifieke expertise in een verbredende context te plaatsen, waarbij het aan de docent is om te oordelen welke technische of specifieke begrippen relevant zijn voor het begrip.

- Ten aanzien van de tweede vraag die wordt behandeld wordt gesteld: “Docent weet dat autonome wagens kunnen misleid worden met gevaarlijke consequenties.” Deze opmerking kadert in een subjectief oordeel over docent. Uit de toelichting van de lesgevers blijkt dat in de lessen besproken wordt dat autonome wagens pas te vertrouwen [zijn] mits juist gebruik net zoals gewone auto's te vertrouwen zijn mits dat je zelf de juiste handelingen doet. Het door student aangeduide antwoord 1 is niet juist, want de stelling klopt wel maar dit is niet de reden waarom ze altijd te vertrouwen zijn. De commissie is van oordeel dat de lesgevers hiermee afdoende toelichting geven en dat het antwoord ook binnen het lesmateriaal lijkt te kaderen.
- Ten aanzien van de vraag over supervised machine learning (punt 3, p.6) licht de docent toe: “De vraag was de volgende: Ik heb een grote dataset met antivaxuitspraken op een sociaal medium die gelabeld zijn volgens antivax-narratief dat ze gebruiken. Ik leer nu op basis van deze dataset een AI-systeem aan om automatisch nieuwe antivaxposts op een sociaal medium te herkennen en in te delen volgens type antivaxnarratief.” In de vraagstelling wordt de methodiek duidelijk beschreven. Deze methodiek is supervised machine learning. Bijkomend wordt de vraag gesteld “En weten de docenten dat voor dergelijke taak Unsupervised machine learning models mogelijk superieur zijn?” Op [deze] vraag van student reageert de docent als volgt: “Uiteraard kunnen ook andere methodes gebruikt worden om dergelijke berichten te detecteren maar dit werkt niet zoals in de vraagstelling beschreven. Unsupervised werkt ZONDER labels. Reinforcement learning werkt met feedback van de gebruikers of het systeem en dus NIET met labels zoals in de vraagstelling aangegeven.” De commissie is van oordeel dat hiermee de precisie in de vraagstelling afdoende is toegelicht.
- Ten aanzien van de vraag over “explainability” in vraag 4, waarin wordt aangedragen dat de “andere antwoorden niet lijken te duiden op een noodzaak aan explainability”, wordt door de lesgevers verduidelijkt dat “Om technologie te adopteren moeten mensen begrijpen wat er gebeurt. Zonder explainability kan dit niet en is change management onmogelijk.” Daarbij wordt verder gesteld: “systemen moeten veilig zijn. Om dit te bewijzen moeten we weten waarom keuzes gemaakt worden. Beide zaken zijn correct en even belangrijk als het maken van ethisch verantwoorde keuzes.” De examencommissie is van oordeel dat deze toelichting verduidelijkt dat het opleidingsonderdeel gericht is op een genuanceerd begrip van complexe vraagstukken, en ziet hierin geen onregelmatigheden.
- Bijkomend wordt aangedragen: “In totaal ondergeschikte orde ontgaat mij even de logica achter multiple choice, waar alle antwoorden dienen aangekruist te worden om het zo gegeerde punt binnen te halen, is er nauwelijks sprake van choice”. Hierover doet de examencommissie navraag. De lesgevers lichten het onderscheid toe tussen multiple choice en multiple answer: “Dit systeem is helemaal logisch en werd ook explicet op het examenformulier toegelicht. Bij multiple choice (slechts 1 antwoord mogelijk) is het juist of fout, minpunten worden niet toegekend. Bij multiple answer is de situatie anders en wordt er als volgt gewerkt: student kan deelpunten krijgen per juist antwoord dat werd aangevinkt; bij 1 foutief antwoord vervalt de totaalscore, maar er worden geen punten onder nul gegeven”. De opmerking dat er nauwelijks sprake is van choice is gericht op de “multiple choice” vraagstelling, terwijl hier sprake is van de (explicet toegelichte) “multiple answer”. De examencommissie is van oordeel dat de stelling van student dat blijk wordt gegeven van “intellectuele willekeur en academische machtsspulletjes” (aanvullend beroep p.6) – insinuaties die de commissie ernstig betreurt en waarvoor geen aantoonbaar objectieve elementen ter ondersteuning worden voorgelegd – geen grond heeft in de duidelijk toegelichte examenstructuur, die toelaat om meerdere niveaus van argumentatie en begrip te toetsen.
- Na kennismeming van toelichting op de antwoorden en de systematiek van multiple choice en multiple answer is de commissie van oordeel dat de lesgevers voldoende verantwoording bieden voor de toekenning van de punten. De commissieleden komen dan ook tot het besluit dat (1) de lesgevers per vraag een afdoende toelichting geven, volgens een verbetersleutel die voor alle

studenten geldt; en (2) dat de lesgevers telkens voor de individuele vragen afdoende verantwoording geven vanuit examensystematiek en leerstof.

- Ten aanzien van de vraag over social media en samenzweringstheorieën (punt 5, p.6) wordt gesteld: "In de cursus staat dat mannen gemiddeld meer reageren op een bericht dat China het coronavirus heeft gebruikt als biowapen. (Hoorcollege Desinformatie, slide 18). Of de beweringen in het examen correct in te schatten zijn, is hoogst onzeker. Tegelijk is er zelfs research die vrouwen meer vatbaar acht voor samenzweringstheorieën. De vraag is zo ambigu dat ze niet thuishaart op een mpc-examen." De docent stelt dat hier de vraag verkeerd wordt geciteerd, en dat het zeer duidelijk te koppelen was aan wat tijdens het college behandeld werd. Het juiste antwoord was "Mannelijke aanhangers van samenzweringstheorieën zijn vaak luider en online meer aanwezig dan vrouwelijke aanhangers." De commissie is van oordeel dat deze vraag lijkt ingebed in de leerstof en met precisie geformuleerd.

- Ten aanzien van de vraag over desinformatie (punt 6, p.7) stelt student dat in het tweede voorbeeld [dat] er niet noodzakelijk sprake is van een leugenachtige context en het daarom niet noodzakelijk desinformatie is. De lesgever stelt dat de weergave van de vraag niet correct is, en dat hier gevraagd wordt naar welke getoonde voorbeelden een vorm van desinformatie zijn. De commissie is van oordeel dat de vraag lijkt [] ingebed in de leerstof.

- Ten aanzien van de vraag over pestgedrag (punt 7, p.7) stelt student "Rudnicki spreekt letterlijk over counterspeech in de cursus en over het afkeuren van pestgedrag ... Echter worden studenten verondersteld hier definitieve antwoorden te geven zonder de mogelijkheid tot nuance, waaronder het intrappen van een open deur met de stelling dat het niet eenduidig is wat te doen". De docent geeft hier aan dat de vraag gaat over cyberpesten en niet over online hate speech. De commissie is van oordeel dat de vraag lijkt terug te grijpen op een genuanceerd onderscheid in de leerstof.

- Ten aanzien van de vraag over serious games (punt 8, p.7) stelt student: "Onder hoofding "Serious" Games in Health and Education in The Benefits of Playing Video Games (Isabela Granic) wordt het Games for Health Journal behandeld, dat onder meer artikels bevat over Nutrition, weight management, obesity, wat specifiek slaat op cardiovasculaire gezondheidsvoordelen. Docent stelt dat cardiovasculaire gezondheidsvoordelen niet door Isabel Granic worden benoemd als voordeel van games in het betreffende artikel. De commissie is van oordeel dat als een journal besproken wordt dat artikels bevat over gezondheid, nog niet afdoende aannemelijk is gemaakt dat cardiovasculaire gezondheid benoemd wordt als voordeel van serious games.

- Ten aanzien van de open vraag over 'prebunking' (intern beroep, p.8) stelt student dat er onduidelijkheden zijn over het reeds circuleren van informatie, en dat uit eigen opzoeken andere informatie voortkwam. De docent stelt dat in de collegereeks prebunking behandeld is als een manier om op een preventieve manier mis/desinformatie te bestrijden dus niet wanneer deze al concreet circuleert. Voorts geeft de docent aan dat student het fenomeen van 'inoculatie' beschrijft wanneer hij prebunking foutief uitlegt als één van de manieren om mis/desinformatie te bestrijden wanneer deze al circuleert. Hier konden helaas geen punten voor worden toegekend. Dit fout rekenen is geen subjectieve kijk, maar het beoordelen van de redenering over concepten die wetenschappelijk beschreven en onderzocht werden en waarvan de stand van zaken en de implicaties daarvan voor het bestrijden van mis/desinformatie tijdens de colleges werd toegelicht. De commissie is van oordeel dat hiermee de vraagstelling en de inbedding in de leerstof afdoende is toegelicht.

- De commissie is van oordeel dat de lesgevers blijkt geven van een doordachte examensystematiek waarin zowel basiskennis als een meer genuanceerd en complex begrip van de materie kan worden getoetst, tevens wat betreft de door de student aangehaalde negen vragen.

- De examencommissie is van oordeel dat het examen afdoende is toegelicht door lesgevers als een evaluatie van de leerstof, en ook als evaluatie van de complexe en genuanceerde argumentatie die aan dit opleidingsonderdeel ten grondslag ligt. De aangedragen twistpunten worden niet gestaafd, en het verzoek om “enkel met de objectieve vragen rekening te houden” miskent de aard van het opleidingsonderdeel. Het is dan ook gebleken uit de toelichting van de lesgevers dat de resultaten regelmatig tot stand zijn gekomen.

Om deze redenen is de commissie van oordeel dat het resultaat regelmatig tot stand is gekomen, en willigt het verzoek tot heroverweging ook op dit punt niet in.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 21 maart 2023 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 maart 2023 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij vooreerst aan dat zij op 30 maart 2023, samen met de procedurekalender, het verzoekschrift heeft ontvangen dat verzoeker aan de Raad heeft gericht en dat op 29 maart 2023 werd geregistreerd. Zij stelt vast dat dit beroep is gericht tegen de AUHA, met als zetel aangeduid Middelheimlaan 1, 2020 Antwerpen, bijkomend gespecificeerd met de vermelding van een ondernemingsnummer. De AUHA is echter een overkoepelend samenwerkingsverband van vier autonome instellingen, waaronder de Universiteit Antwerpen (gevestigd te Prinsstraat 13, 2000 Antwerpen, met een ander ondernemingsnummer). Universiteit Antwerpen en AUHA zijn aldus duidelijk twee onderscheiden entiteiten, zowel *de iure* als *de facto*.

In casu moet worden vastgesteld dat de initiële beslissing, alsook de interne beroepsbeslissing, niet werden genomen door enig orgaan van de AUHA. De AUHA is ook niet bevoegd tot intrekking, nietigverklaring of wijziging van de initiële beslissing van een interne beroepsinstantie van de Universiteit Antwerpen. Een eventuele verderleiding van het verzoekschrift naar de AUHA zou dan ook niet dienstig zijn geweest, aangezien de AUHA alsdan enkel zou kunnen vaststellen dat ze niet bevoegd is inzake de betwiste beslissing.

Verwerende partij wijst er vervolgens op dat, als al enige twijfel in hoofde van verzoeker zou kunnen hebben bestaan over het orgaan dat de beslissing heeft genomen waartegen het beroep voor de Raad is gericht, of beter: zou moeten worden gericht, uit het briefhoofd op de beslissing en op de brief waarmee de beslissing aan de student werd meegeleerd blijkt dat de beslissing afkomstig is van de Universiteit Antwerpen. Eén en ander verklaart wellicht waarom het verzoekschrift aan de Universiteit Antwerpen werd bezorgd, maar niet waarom het verzoekschrift zelf is gericht aan de AUHA. Op geen enkele wijze werd in het verloop van de totstandkoming van de initiële beslissing, noch in het kader van de interne beroepsprocedure naar de AUHA verwezen, zodat er geen sprake kan zijn van enig gewekt vertrouwen in hoofde van verzoeker als zou de AUHA betrokken zijn.

Verwerende partij merkt verder op dat het verzoekschrift overeenkomstig artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs onder meer de naam en zetel van “het bestuur”, niet “een bestuur”, moet bevatten. Dit veronderstelt volgens haar een vermelding van het juiste bestuur, namelijk het bestuur dat uitspraak heeft gedaan (zowel) ten aanzien van de initiële beslissing (als in de interne beroepsfase).

Het verzoekschrift in kwestie bevat niet gewoon een louter onjuiste vermelding of materiële vergissing, zoals bijvoorbeeld een tikfout in de naam, maar specificeert het geviseerde bestuur met niet enkel het adres van de zetel, maar ook het ondernemingsnummer. Het beroep bij de Raad is dan ook gericht tegen de AUHA, zodat de Universiteit Antwerpen, zich bij dit geding als niet betrokken acht en de procedure ten aanzien van Universiteit Antwerpen dan ook als onontvankelijk moet worden beschouwd.

In haar *wederantwoordnota* acht verzoeker de houding van verwerende partij bevreemdend, onbegrijpelijk en onjuist. Hij merkt ter zake op dat in het Staatsblad geen enkele publicatie met betrekking tot “Universiteit Antwerpen” of het vermelde ondernemingsnummer is terug te vinden. Overeenkomstig artikel III.25 Wetboek Economisch Recht moeten alle instanties die een ondernemingsnummer hebben, zoals verwerende partij, dit vermelden “op alle akten, facturen, aankondigingen, bekendmakingen, brieven, orders en andere stukken”. Verwerende partij vermeldt dit nergens, en kan zich volgens verzoeker dan ook bezwaarlijk beroepen op de tekortkomingen die zij zelf begaat.

Als verwerende partij evenmin melding maakt van haar rechtsvorm of juiste maatschappelijke zetel, laat zij haar studenten zelfs helemaal in het ongewisse. *In casu* wordt in de bestreden beslissing verwezen naar Middelheimlaan 1, 2020 Antwerpen, zijnde de maatschappelijke zetel van de AUHA en niet van de Universiteit Antwerpen. Volgens verzoeker zet zij daarmee haar studenten op het verkeerde been. Daarnaast merkt verzoeker op dat verwerende partij zich in een eerdere procedure heeft verweerd als AUHA en werd het arrest van de Raad ook op die benaming geveld.

Verzoeker stelt verder dat de verwijzing in artikel II.294, §2, 2° van de Codex Hoger Onderwijs naar “de naam en de zetel van het bestuur” geen ontvankelijkheidsvereiste betreft. Volgens hem is het vaste rechtspraak van de Raad dat een en ander niet in sacrale bewoordingen moet worden gesteld en dat de voormalde vormvoorschriften pragmatisch worden benaderd. Bij dergelijke pragmatische benadering dient te worden nagegaan of verwerende partij zelf schuld heeft aan de exceptie die zij inroeft, wat *in casu* het geval is, en – vervolgens – of zij de kans heeft gehad om zich te verweren en geen nadeel heeft ondervonden. Ter zake merkt verzoeker op dat verwerende partij zelf erkent op 30 maart 2023 het verzoekschrift en de procedurekalender te hebben ontvangen, zodat zij zich aldus perfect heeft kunnen verweren en er geen sprake kan zijn van enig nadeel.

In de (onjuiste) hypothese waarin de volledig correcte vermelding van de naam en zetel van verwerende partij een ontvankelijkheidsvereiste zou zijn voor het instellen van een extern beroep, *quod non*, dan behoort het aan de verwerende partij om de juiste benaming en zetel te vermelden bij de kennisgeving van de bestreden beslissing – bij gebreke waaraan geen beroepstermijn is beginnen lopen.

Beoordeling

Verwerende partij stipt terecht aan dat het verzoekschrift, gericht aan de Raad, overeenkomstig artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs onder meer “de naam en de zetel van het bestuur” dient te bevatten. Dit is evenwel, zoals verzoeker aanhaalt, niet op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoeker in de aanhef van zijn verzoekschrift verkeerdelijk de “Associatie universiteit en hogescholen Antwerpen” (hierna: AUHA) als verwerende partij

aanduidt. In het volledige verzoekschrift, inclusief de bijlagen, lijkt dit evenwel de enige keer te zijn waar dit wordt vermeld. Zowel in de begeleidende brief als in de voetnoten van het verzoekschrift wordt “UA” vermeld. Bovendien wordt in het feitenrelas, maar ook op de inventaris en in de bijgevoegde stukken telkens gewag gemaakt van de Universiteit Antwerpen. Daarnaast wijst verzoeker als voorwerp van zijn verzoekschrift “de beslissing van de interne beroepscommissie van 17 maart 2023 (stuk 3)” aan, zijnde een beslissing die onmiskenbaar uitgaat van een orgaan van de Universiteit Antwerpen.

De Raad is van oordeel dat Universiteit Antwerpen in die omstandigheden niet dienstig kan voorhouden dat zij in het kader van deze procedure niet als verwerende partij werd aangeduid.

Aangezien er niet de minste twijfel kon bestaan over de identificatie van verwerende partij in het kader van huidig beroep, werden de procedurekalender en het verzoekschrift bijgevolg aan Universiteit Antwerpen overgemaakt. Dat zij ervoor gekozen heeft om, zoals hieronder zal blijken, zich te beperken tot de voor het eerst in de antwoordnota geformuleerde exceptie en geen verweer ten gronde te voeren – zelfs niet in ondergeschikte orde, betekent overigens niet dat zij hiertoe alsnog in de gelegenheid zou moeten worden gesteld. Hoewel zij tijdens de hoorzitting van de Raad op deze mogelijkheid heeft gealludeerd, is deze keuze inzake de procesvoering naar het oordeel van de Raad, gelet op de concrete elementen in voorliggend dossier, volledig aan verwerende partij toe te rekenen. Ten overvloede ziet de Raad ook niet in welke moeilijkheid of nadeel verwerende partij zou kunnen hebben ondervonden bij het opbouwen van haar verweer.

Tot slot geeft de Raad nog mee dat deze vergissing van verzoeker in de aanhef van zijn verzoekschrift, wat het zijs inziens wel degelijk is, hoewel verwerende partij het tegendeel voorhoudt, overigens enigszins te begrijpen valt vermits verzoeker reeds eerder een extern beroep bij de Raad heeft ingesteld, toen wel – terecht – gericht tegen een beslissing van de AUHA. Bovendien stelt de Raad ten overvloede vast dat in de kennisgeving van de bestreden beslissing bij de externe beroepsmogelijkheid “Middelheimlaan 1, 2020 Antwerpen” wordt vermeld als postadres van de verwerende partij voor het toezenden van een kopie van het verzoekschrift, wat in het licht van de specifieke context van dit dossier – het voormelde postadres is tevens het adres van de maatschappelijke zetel van de AUHA – de duidelijkheid niet bevordert.

De exceptie wordt verworpen.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op een schending van artikel II.277 van de Codex Hoger Onderwijs, artikel II.44, §2 van het Bestuursdecreet, artikel 10.3.8 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) en het *patere-legem-quam-ipse-fecisti*-beginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker heeft per e-mail van 17 februari 2023 verzocht om een kopie te krijgen van zijn examen van het opleidingsonderdeel ‘Media en digitale samenleving’. Dit bleek pas mogelijk als verzoeker ook aanwezig zou zijn op het inzagemoment, dat zou plaatsvinden op 7 maart 2023. Aangezien de resultaten op 15 februari 2023 waren bekendgemaakt, was de laatste nuttige datum om intern beroep in te stellen 22 februari 2023. Het inzagemoment werd aldus pas twee weken na het verstrijken van de beroepstermijn georganiseerd.

Hij verwijst naar artikel II.277 van de Codex Hoger Onderwijs, artikel II.44, §2 van het Bestuursdecreet en artikel 10.3.8 van het OER, en merkt op dat verwerende partij het blijkens haar OER het meest redelijk acht dat een student zijn inzage- en kopierecht kan uitoefenen voordat de beroepstermijn tegen de examenbeslissing verstrijkt. Nadat verzoeker een intern beroep had ingediend, onder voorbehoud van aanvulling na inzage van het examen, kreeg hij echter bericht van verwerende partij dat zijn intern beroep pas zou worden behandeld na het inzagemoment. Verzoeker kreeg evenwel niet de kans om zijn examen behoorlijk in te zien, zo mocht hij geen nota’s nemen, noch een kopie ontvangen. Later heeft hij wel een kopie van zijn examen bekomen, maar verwerende partij beriep zich op het auteursrecht om aan verzoeker enkel zijn antwoorden op de vragen mee te delen. De vragen en quotering werden weggelaten.

Verzoeker stelt vast dat de Codex Hoger Onderwijs aan verwerende partij de mogelijkheid geeft om nadere regels te bepalen voor het inzagerecht. Zij wordt geacht in haar OER een procedure voor het inzage- en kopierecht te voorzien, zodat studenten weten hoe ze hun rechten kunnen

uitoefenen, maar zij is geenszins gerechtigd om dat recht juist uit te hollen door het bepalen van beperkende facultaire richtlijnen.

Volgens verzoeker werd dit in de praktijk echter wel degelijk uitgehouden, meer bepaald door enerzijds te stellen dat een kopie pas kan worden opgevraagd na inzage en dat moment pas te organiseren op 7 maart 2023, maar anderzijds facultair te eisen dat een kopie vóór het verstrijken van de beroepstermijn moet worden opgevraagd. Dit werd niet op die manier toegepast door verwerende partij, maar verzoeker acht de eis om enkel door een fysieke verplaatsing een examenkopie te kunnen verkrijgen een onnodige inperking van het kopierecht. Dit geldt volgens verzoeker eveneens door het opleggen van een vervaltermijn tot 14 maart 2023 en het verkrijgen van een kopie enkel toe te laten op 13 maart in de namiddag.

Bovendien wordt het recht op kopie van het examen niet nageleefd wanneer enkel de antwoorden en niet de vragen worden overgemaakt. Volgens verzoeker kan men zich hiervoor niet verschuilen achter het auteursrecht. Dit vormt, aangevuld met de verplichte ondertekening van de verbintenis tot vertrouwelijke behandeling van de kopie, integendeel net een garantie dat de student geen misbruik kan/mag maken van de kopie. Verzoeker merkt tevens op dat niet wordt aangetoond dat de auteursrechten toebehoren aan de docent van het opleidingsonderdeel en dat de docent zich zelf verzet tegen de kopiename. Als de auteursrechten zich bij de verwerende partij bevinden, heeft de beroepsinstantie inzake de openbaarheid van bestuur reeds eerder geoordeeld dat men zich niet kan beroepen op het overgedragen auteursrecht om de kopiename van de vragen te weigeren. Op basis van artikel II.277 van de Codex Hoger Onderwijs is overigens reeds in een beperking van het kopierecht voorzien, met name tot het gebruik van de kopie in functie van de onderwijsloopbaan van de student, wat al inhoudt dat die niet mag worden verspreid.

Daarnaast voert verzoeker aan dat het weglaten van de quotering eveneens een schending is van het recht op een kopie van het examen. Hiervoor werd overigens geen verantwoording opgenomen, noch een poging daartoe. De openbaarheidsverplichtingen van verwerende partij houden nochtans in dat verzoeker een kopie kan bekomen van de geannoteerde versie van zijn examen, met inbegrip van de aanduidingen door de docent. Het Hof van Justitie beschouwt examens met inbegrip van de gemaakte opmerkingen namelijk als persoonsgegevens in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Verzoeker stelt vast dat de interne beroepsinstantie in haar eigen beslissing zelf aangeeft dat bovenvermelde werkwijze niet in lijn ligt met het OER, maar zij is van oordeel dat er niettemin voldoende middelen zijn aangereikt om aan de intentie van artikel II.277 te voldoen. De beroepsinstantie inzake de openbaarheid van bestuur oordeelde hieromtrent echter reeds eerder dat het bereiken van het normdoel van het Openbaarheidsdecreet door het toestaan van de inzage en eventueel het verschaffen van feedback, geen voldoende grond is om een kopie van het examen te weigeren. Volgens verzoeker wordt het normdoel *in casu* ook niet bereikt vermits hij het kopierecht niet op zodanige wijze kan uitoefenen dat hij het kan aanwenden in functie van zijn beroepsprocedure en verdere onderwijsloopbaan. Verzoeker begrijpt niet dat verwerende partij overgaat tot dergelijke onrechtmatige tegenwerking van zijn rechten.

In haar *antwoordnota* gaat verwerende partij niet in op de grond van de zaak.

In zijn *wederantwoordnota* handhaalt verzoeker zijn middelen. Het is volgens verzoeker pijnlijk te moeten vaststellen dat geen enkel antwoord op de ingeroepen middelen wordt geformuleerd – zelfs niet in ondergeschikte orde.

Verzoeker stelt verder vast dat wordt verwezen naar de “facultaire richtlijnen”, die in het administratief dossier zijn opgenomen. Hij acht het onbegrijpelijk dat daarin is opgenomen dat “de Universiteit Antwerpen” (als geheel) de mogelijkheid heeft om het recht op een examenkopie niet toe te passen voor examenvragen, terwijl deze beperking helemaal niet bestaat voor de Universiteit Antwerpen als geheel. Verzoeker ziet ook niet in waarom in één bepaalde faculteit op dergelijke grondslag een andere regel zou kunnen gelden dan in andere faculteiten.

Bovendien, zo voert verzoeker aan, zelfs met toepassing van de “facultaire richtlijnen” blijkt dat een dergelijke regel enkel geldt voor vragen “waarvoor kan worden aangetoond dat er een bijkomende intellectuele creatie werd verricht”, en dit enkel “als een examinator het auteursrecht wil laten gelden”. Verwerende partij toont nergens aan dat aan die voorwaarden is voldaan.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat het verkrijgen van een kopie van het betwiste examen, waarom verzoeker op 17 februari 2023 verzocht in een e-mail, afhankelijk is gemaakt van de aanwezigheid op het inzagemoment. Dat inzagemoment vond plaats op 7 maart 2023. De resultaten zijn evenwel reeds bekendgemaakt op 15 februari 2023. De Raad stelt vast dat aldus een belangrijke periode is verstreken tussen het inzagemoment en het aflopen van de termijn om intern beroep in te stellen. De Raad stelt tevens vast dat verzoeker aangeeft dat hij op 13 maart 2023 een kopie van het examen heeft kunnen ophalen bij verwerende partij. Daarnaast beschikte hij slechts tot 14 maart 2023 om zijn intern beroep aan te vullen.

Verzoeker merkt ook op, zonder hieromtrent door verwerende partij te worden tegengesproken, dat tijdens het inzagemoment van 7 maart 2023 geen nota's mochten worden genomen en dat geen kopie kon worden ontvangen. Verzoeker kreeg wel later een kopie, maar deze bevatte niet de vragen en evenmin de quotering van de door verzoeker gegeven antwoorden.

Ongeacht de vraag in hoeverre het kopierecht is uitgehouden door het afhankelijk te maken van de ‘inzage’ van het examen door de student en door het feit dat het verzoek om een kopie de inzage moet voorafgaan en het recht op het verkrijgen van een kopie ‘fysiek’ moet worden uitgeoefend – waarbij de student zich hiervoor naar de gebouwen van de instelling moet begeven – moet worden vastgesteld dat verzoeker na de kopie – die geen vragen en quotering bevatte – slechts over één dag beschikte om zijn intern beroep aan te vullen. Dit samengenomen met de vaststelling dat verzoeker geen aantekeningen mocht maken tijdens het inzagemoment, kan de Raad niet vaststellen dat verzoeker over de nodige gegevens en tijd beschikte. Bijgevolg kan niet worden geconcludeerd dat verwerende partij hem een redelijke kans bood om zijn intern beroep, dat hij zonder kennis van de feitelijke elementen van de evaluatie die hij wenste aan te vechten diende te redigeren, aan te vullen. Het beroep dat verwerende partij ter verantwoording van de modaliteiten – naar het oordeel van verzoeker, beperkingen – van het kopierecht deed op het auteursrecht kan de Raad, rekening houdend met alle elementen van het dossier, en met name de wijze en het tijdstip waarop het inzagerecht is georganiseerd, niet tot een ander oordeel brengen.

Door aldus het inzage- en kopierecht concreet vorm te geven bracht, verwerende partij minstens de geest ervan in het gedrang en liet zij verzoeker niet toe met kennis van zaken en beschikkend over de in redelijkheid vereiste tijd zijn intern beroep te stofferen.

Tevens overweegt de Raad dat de auteursrechtelijke overwegingen van verwerende partij *in casu* het recht van verzoeker om kennis te nemen van de evaluatie van zijn prestaties en deze in het kader van zijn intern beroep aan te vechten, hebben uitgehield. De Raad houdt hierbij rekening met het feit dat verzoeker niet de kans kreeg op volwaardige wijze inzage te nemen van zijn examenkopij en in het kader van deze inzage nota's en aantekeningen te maken. Door verzoeker in die context alleen een kopie te bezorgen van zijn antwoorden – met name ook antwoorden op meerkeuzevragen – heeft verwerende partij de doelstelling van het kopierecht, zoals neergelegd in artikel II.277 van de Codex Hoger Onderwijs, uitgehield. In de context van de voorliggende betwisting geeft een kopie van enkel de antwoorden van de student deze geen inzicht in de totstandkoming van de evaluatie die hij wenst aan te vechten en laat dit niet toe over de informatie te beschikken die in redelijkheid vereist is om deze evaluatie desgevallend aan te vechten. Bovendien stipt de Raad aan dat het kopierecht dat artikel II.277 van de Codex Hoger Onderwijs verzoeker aanreikt, deze niet ontslaat van de verplichting de kopie persoonlijk en vertrouwelijk te behandelen en dit in functie van zijn studieloopbaan, *in casu* de betwisting die tot de voorliggende procedure voor de Raad heeft geleid.

De Raad is dan ook van oordeel dat door de vormgeving van het inzage- en kopierecht, gecombineerd met de tijd die verzoeker kreeg om na de kopie van zijn examen te hebben bekomen – waarbij het moment van de verkrijging van de kopie eenzijdig door verwerende partij is bepaald en de resterende tijd om het intern beroepsschrift aan te vullen dus niet door handelingen van verzoeker is beïnvloed – verzoeker zijn standpunten niet op volwaardige wijze kon meedelen aan de interne beroepsinstantie en zich hierdoor niet volwaardig kon laten horen. Gezien de door de Raad geanalyseerde specificiteit van de in het geschil concreet gegeven vorm aan het inzage- en kopierecht, oordeelt de Raad dat om verzoeker toe te laten zijn intern beroep effectief aan te vullen, deze over een kopie van het examen in zijn geheel moet kunnen beschikken, waarna hem een redelijke termijn ter beschikking wordt gesteld om het te analyseren en, waar nodig, in zijn intern beroep te verwerken.

In die context kan de aangevochten beslissing niet standhouden. Het middel is gegrond.

De Raad onderzoekt de overige middelen die zijn bijgebracht niet. Zij kunnen niet tot een ruimere vernietiging leiden.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van interne beroepsinstantie van de bacheloropleiding architectuur van de Universiteit Antwerpen van 17 maart 2023.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 26 juni 2023 een nieuwe beslissing, rekening houdende met bovenvermelde overwegingen, nadat verzoeker een termijn van zeven kalenderdagen werd gegeven om, na het bekomen van een volledige kopie van het examen van het opleidingsonderdeel ‘Media en digitale samenleving’, een aanvullende nota aan de interne beroepsinstantie te bezorgen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Bertel De Groote**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.408 van 3 mei 2023 in de zaak 2023/0142

In zake: Endurance SCHMITT
Woonplaats kiezend te 2100 Deurne
Du Montstraat 21

Tegen: KAREL DE GROTE HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
Advocaat Tom Peeters
Kantoor houdende te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 1 april 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 16 februari 2023 [bedoeld wordt: 20 februari 2023] waarbij aan de verzoekende partij een resultaat ‘NG’ werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproject KMO – Voortraject’ en tegen “de beslissing intern beroep genomen op ---” (sic).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 24 april 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het bedrijfsmanagement, afstudeerrichting KMO-management’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproject KMO – Voortraject’ komt verzoeker een resultaat “NG” (niet geslaagd).

Verzoeker stelde op datum van 23 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 maart 2023 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde dat het door de student per e-mail ingediende beroep niet ondertekend was (noch door de student zelf, noch door een raadsman) zodat het onontvankelijk wordt verklaard. De interne beroepsinstantie wijst op artikel 72 van het Onderwijs- en Examenreglement (hierna: ‘OER’) waarin wordt bepaald dat een intern beroep per e-mail aan de interne beroepsinstantie moet worden verstuurd en aan een aantal vormvereisten, waaronder de vereiste van een handtekening, moet voldoen. Deze worden eveneens vermeld op het officieel rapport dat via de e-studentservice wordt bekendgemaakt.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 6 maart 2023 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 1 april 2023 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* betoogt verwerende partij vooreerst dat, vooraleer een student een externe beroepsprocedure kan opstarten bij de Raad, hij de interne beroepsprocedure op regelmatige wijze dient in te stellen en uit te putten. In overeenstemming met artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt artikel 72 van het OER de vormvereisten voor het instellen van een intern beroep. Daarin wordt onder meer bepaald dat het beroep een handtekening moet bevatten van de student of van zijn raadsman (die een advocaat(-stagiair) kan zijn of een vertrouwenspersoon). Als het intern beroep onder andere dit element niet bevat, wordt het onontvankelijk verklaard. Deze vormvereisten werden ook meegedeeld op de

studievoortgangsbeslissing die aan verzoeker werd bekendgemaakt. Aangezien verzoeker heeft nagelaten om zijn intern beroep te ondertekenen, werd het terecht afgewezen als onontvankelijk. Dit brengt volgens verwerende partij met zich mee dat verzoeker ook niet op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad kan instellen.

Verder voert verwerende partij aan dat het extern beroep van verzoeker niet gericht is tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie. Volgens verwerende partij formuleert verzoeker in zijn extern beroep enkel middelen tegen de initiële studievoortgangsbeslissing en niet tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 maart 2023. Hij neemt in zijn extern beroep geen standpunt in over de onontvankelijkheid van het intern beroep. Gelet op de verplichting om het intern beroep uit te putten kan verzoeker in een extern beroep enkel middelen doen gelden tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Vervolgens merkt verwerende partij op dat het extern beroep niet werd ingesteld binnen een termijn van zeven kalenderdagen en dus niet voldoet aan de termijnvereisten van artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs. Het beroep bij de Raad dient te worden ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de kennisgeving van de beslissing. De interne beroepsinstantie heeft op 6 maart 2023 een beslissing genomen en ter kennis gegeven aan verzoeker zodat de beroepstermijn voor verzoeker aanving op 7 maart 2023 om te eindigen op 13 maart 2023. Het extern beroep van verzoeker werd aldus twee weken te laat ingediend.

Het feit dat verzoeker op 6 maart 2023 zijn intern beroep opnieuw indiende doet hieraan volgens verwerende partij geen afbreuk aangezien de interne beroepsinstantie reeds een beslissing had genomen en er noch in het OER, noch in de Codex Hoger Onderwijs voorzien wordt in een tweede interne beroepsmogelijkheid. Verwerende partij merkt hierbij nog ten overvloede op dat het intern beroepsschrift van 6 maart 2023 ook niet kan worden beschouwd als een tijdig beroep tegen de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing van 13 februari 2023 aangezien de termijn hiervoor eveneens zeven kalenderdagen bedraagt.

Tot slot benadrukt verwerende partij dat de beroepsmogelijkheden op de beslissing van de interne beroepsinstantie duidelijk en expliciet werden weergegeven.

In zijn *wederantwoordnota* geeft verzoeker vooreerst aan dat hij, overeenkomstig artikel 72 van het OER, zijn intern beroep op 23 februari 2023 ondertekende via de functie “handtekeningen en e-mailpapier”. Verzoeker stelt dat naast het gebruik van deze functie, het intern beroep ook werd verzonden vanop de e-mailaccount die hij ter beschikking heeft gekregen van de onderwijsinstelling, afgeschermd met een persoonlijk wachtwoord. Volgens verzoeker komt hij hiermee tegemoet aan de vereiste van de ondertekening, temeer omdat in het OER niet wordt verduidelijkt op welke wijze de ondertekening moet gebeuren: digitaal of met de hand geschreven.

Verder stelt verzoeker dat hij, om het proces vlot te laten verlopen, nadat zijn intern beroep op 6 maart 2023 onontvankelijk werd verklaard diezelfde dag zijn verzoek opnieuw heeft verstuurd, ditmaal met een geschreven handtekening bij de e-mailhandtekening. Verzoeker heeft dan sinds 6 maart 2023 gewacht op een (nieuwe) beslissing op intern beroep en heeft, na de termijn van twintig dagen, die volgens verzoeker moet worden gerekend vanaf 6 maart 2023, met toepassing van artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs een beroep bij de Raad ingesteld tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep. Verzoeker heeft daarom in zijn extern beroep vermeld waarom hij niet akkoord ging met de studievoortgangsbeslissing omdat er volgens hem geen beslissing op intern beroep is genomen.

Beoordeling

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 20 februari 2023 waarbij aan verzoeker het resultaat “NG” (niet geslaagd) werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproject KMO – Voortraject’ (eerste bestreden beslissing) en de “de beslissing intern beroep genomen op ---” (tweede bestreden beslissing).

Verzoeker is blijkens de stukken van het dossier van mening dat de interne beroepsinstantie heeft nagelaten om een (nieuwe) beslissing te nemen omtrent het intern beroep dat hij op 6 maart 2023 (opnieuw) indiende nadat zijn eerder intern beroep, ingesteld op 23 februari 2023, op 6 maart 2023 als onontvankelijk werd afgewezen.

Waar verzoeker van oordeel is dat het *in casu* gaat om een geval van het uitblijven van een tijdige beslissing op intern beroep zoals bedoeld in artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs, vertrekt hij van een verkeerd uitgangspunt.

Overeenkomstig artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs dient een student intern beroep in te stellen binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen die ingaat op de dag na deze van de proclamatie in het geval van een examenbeslissing en de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing, in het geval van een andere beslissing. *In casu* betwist verzoeker een examenbeslissing, meer bepaald het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproject KMO – Voortraject’, waarvan de resultaten van de (vervroegde) tweede examenkans op 20 februari 2023 werden bekendgemaakt. Verzoeker beschikte alsdan over een termijn van zeven kalenderdagen, die verstreek op 27 februari 2023, om zijn intern beroep in te stellen. Verzoeker heeft zijn intern beroep ingesteld op 23 februari 2023 (stuk 1 van het administratief dossier).

De interne beroepsinstantie had vervolgens overeenkomstig artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs een termijn van twintig kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld, om een beslissing te nemen. De interne beroepsinstantie heeft zulks ook gedaan binnen de vooropgestelde termijn, meer bepaald op 6 maart 2023. Ze besliste om het intern beroep onontvankelijk te verklaren omdat het intern beroepsschrift niet werd ondertekend. Deze beslissing werd op diezelfde datum ook per e-mail aan verzoeker verzonden (stuk 2 van het administratief dossier). De beslissing van de interne beroepsinstantie vermeldt ook op correcte wijze de beroepsmogelijkheid bij de Raad.

Hiermee was de interne beroepsprocedure beëindigd. Dat verzoeker op 6 maart 2023 zijn intern beroep opnieuw heeft verzonden, ditmaal wel voorzien van een handtekening (stuk 3 van het administratief dossier), kan hoogstens worden beschouwd als een oneigenlijk of willig beroep in hoofde van verzoeker maar brengt als dusdanig voor verwerende partij geen verplichting met zich mee om dit ook te behandelen. Het valt bijgevolg evenmin onder de in artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs voorziene mogelijkheid om tegen het uitblijven van een tijdlige beslissing op te komen bij de Raad. Het beroep van verzoeker is wat dat betreft onontvankelijk.

Ten overvloede merkt de Raad op dat, in de hypothese dat verzoeker de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 maart 2023 bij de Raad wenst te bestrijden, dit overeenkomstig artikel II.294, §1, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs vereist dat het beroep bij de Raad wordt

ingesteld binnen een termijn van zeven kalenderdagen, die ingaat van de dag van die van de kennisgeving van de beslissing op intern beroep.

De beslissing op intern beroep werd met een e-mail van 6 maart 2023 ter kennis gebracht van verzoeker. Het verzenden van een e-mail levert op zich geen bewijs van de aflevering ervan, en dus ook niet van een kennisgeving in de zin van het voormeld artikel II.294, §1. Zonder een ontvangst- of leesbevestiging verleent een verzending per e-mail in beginsel geen vaste datum. Verzoeker erkent evenwel in zijn verzoekschrift en zijn wederantwoordnota dat hij de beslissing op intern beroep op 6 maart 2023 heeft ontvangen. Hij geeft bovendien aan dat hij diezelfde dag nog het intern beroepsschrift opnieuw heeft verzonden, ditmaal wel ondertekend.

Hieruit blijkt dat verzoeker bevestigt dat hij de beslissing op intern beroep heeft ontvangen op 6 maart 2023 zodat deze ontvangstbevestiging vaste datum verleent aan de kennisgeving ervan. De beroepstermijn van zeven kalenderdagen om extern beroep in te stellen bij de Raad begint te lopen de dag na die van de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing, *in casu* vanaf 7 maart 2023, om te verstrijken op 13 maart 2023. Het extern beroep, ingesteld bij verzoekschrift van 1 april 2023, werd bijgevolg niet tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Naar het oordeel van de Raad blijkt *in casu* uit het dossier evenmin dat er sprake zou zijn van een overmachtssituatie, waardoor de normale uitoefening van het beroepsrecht zou worden uitgehouden. Verzoeker concludeerde namelijk uit eigen beweging verkeerdelijk dat hij toepassing kon maken van artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs. Zoals hoger aangegeven, werden de beroepsmogelijkheden bij de Raad correct vermeld op de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 maart 2023.

Of dan (enkel) de initiële examenbeslissing (de eerste bestreden beslissing), in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep. De Raad wijst erop dat uit artikel 72 van het OER blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te herzien, waardoor de initiële beslissing uit de rechtsorde verdwijnt. Dit heeft tot gevolg dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad het intern beroep eerst dient uit te putten.

Dit veronderstelt dat, zoals de Raad reeds eerder heeft overwogen, de verzoekende partij voorafgaand aan het beroep bij de Raad, de interne beroepsprocedure bij de hogeronderwijsinstelling op ontvankelijke wijze heeft uitgeput. Artikel 72 van het OER luidt wat dat betreft, voor zover hier relevant, als volgt:

“Art. 72: Beroep tegen een studievoortgangsbeslissing: intern beroep

Als de student niet akkoord gaat met een studievoortgangsbeslissing of weigering van individuele maatregelen, en beroep wil aantekenen, maakt hij vooraf steeds een afspraak met de ombuds. De student maakt ook gebruik van zijn inzagerecht (Art. 65).

Daarna volgt de student onderstaande procedure:

- De student vraagt de directeur Onderwijs en Onderzoek een heroverweging van de beslissing door een e-mail te sturen aan regels-klachten@kdg.be.
- [...]
- Het beroep moet een handtekening bevatten van de student of van zijn raadsman (dat kan een advocaat(-stagiair) zijn of een vertrouwenspersoon). Als die raadsman niet is ingeschreven als advocaat(-stagiair), voegt de student een schriftelijke machtiging toe.
- [...]

De ontvankelijkheidsprocedure wordt gestart. Als de e-mail niet al deze elementen bevat, of als de student de e-mail pas na de termijn van 7 kalenderdagen verstuurde, verklaart de directeur Onderwijs en Onderzoek het beroep onontvankelijk.

[...]"

Verwerende partij heeft de ondertekening van het intern beroep voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid.

Dit kan niet worden beschouwd als een onredelijke vormvereiste, onder meer omdat de decreetgever in artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs een gelijkaardig voorschrift heeft opgenomen inzake de beroepen die bij de Raad worden ingesteld.

Samen met de eerste bestreden beslissing zijn de modaliteiten voor het instellen van een intern beroep aan verzoeker meegedeeld. Meer bepaald luidt het onderaan de eerste bestreden beslissing:

“Als je niet akkoord gaat met deze studievoortgangsbeslissingen, contacteer je de ombuds waarna je intern beroep kan aantekenen. Je vraagt dan aan de directeur Onderwijs en Onderzoek een heroverweging van de beslissing via e-mail aan regels-klachten@kdg.be binnen de zeven kalenderdagen na de bekendmaking van de punten via e-studentservice.

Het beroep moet voldoen aan een aantal vormvereisten (zie ook art. 72 van het Onderwijs- en examenreglement): het moet een handtekening bevatten van jou als student of van je raadsman. Als die raadsman niet ingeschreven is als advocaat(-stagiair), voeg je een schriftelijke machtiging toe. Daarnaast vermeld je minstens je identiteit, je opleiding, de bestreden studievoortgangsbeslissingen en de inhoudelijke argumenten op basis waarvan je een

heroverweging vraagt. Indien de afspraak met de ombuds niet plaatsvond, of je geen gebruik maakte van jouw inzagerecht, verantwoord je dit in jouw motivering.”

Verzoeker kan niet worden bijgetreden waar hij stelt dat zijn intern beroepsschrift wel degelijk een digitale handtekening bevatte. De Raad stelt vast dat verzoeker zijn intern beroepsschrift heeft onderschreven met een *e-mailhandtekening*, te weten de louter via tekstverwerking geschreven naam van verzoeker. Zoals de Raad reeds eerder heeft overwogen (R.Stvb 28 september 2018, nr. 4.427), maakt het manuele karakter een constitutief element uit van een rechtsgeldige gewone handtekening, zodat geen waarde kan worden gehecht aan stempels, afdrukken of andere vormen waarbij die handtekening niet met de hand is gemaakt.

Bijgevolg kan de e-mailhandtekening niet met een manuele handtekening worden gelijkgesteld en evenmin, bij gebrek aan bewijs van beveiliging of versleuteling, als een elektronische handtekening worden beschouwd. De getypte voornaam en naam kan door eender wie worden geplaatst en laat niet toe na te gaan wie de werkelijke auteur is (R.Stvb 23 januari 2023, nr. 8.239). De door verzoeker aangebrachte tekens kunnen dan ook niet worden beschouwd als een elektronische handtekening die is gehecht aan of logisch is verbonden met het verzoekschrift dat in elektronische vorm is opgesteld. Het normdoel kan ook niet met voldoende zekerheid worden bereikt door het feit dat het beroepsschrift is verzonden vanop een e-mailaccount van de betrokkenen, ook niet wanneer dat account met een paswoord zou zijn afgeschermd.

Verzoeker heeft evenmin, zoals hij ook zelf erkent, dit vormgebrek binnen de oorspronkelijke beroepstermijn geregulariseerd: verzoeker heeft pas na de beslissing van de interne beroepsinstantie – en dus buiten de oorspronkelijke beroepstermijn – zijn ondertekend intern beroepsschrift verzonden. Verwerende partij heeft de vormvereisten voor het instellen van een intern beroep evenwel correct aan verzoeker meegedeeld en heeft de beslissing op intern beroep genomen binnen de decretaal voorziene termijn van artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs.

Deze vaststellingen volstaan om te besluiten dat het intern beroep terecht onontvankelijk werd verklaard. Wanneer de geldende norm – te dezen artikel 72 van het OER – in een sanctie op de niet-ondertekening voorziet, dan moet die immers worden toegepast, ook wanneer die sanctie bestaat uit de onverbiddelijke onontvankelijkheid van het beroep (J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 490).

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 3 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Bertel De Groote**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.448 van 8 mei 2023 in de zaak 2023/0148

In zake: xxx

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 april 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 27 maart 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij werd verworpen op grond van de onbevoegdheid van de beroepsinstantie.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 24 april 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’ en tevens in de opleiding ‘Master of Laws in de rechten’.

Op 9 februari 2023 dient verzoeker een aanvraag in om een uitzondering op zijn studietraject te bekomen. Verzoeker wenst meer dan 72 studiepunten op te nemen om zich te kunnen inschrijven voor bijkomende opleidingsonderdelen.

De decaan beslist op 15 februari 2023 om verzoeker hiervoor geen toelating te verlenen. Deze beslissing wordt als volgt gemotiveerd:

“Het voorgestelde traject van 108 ECTS credits is te zwaar. De decaan laat wel toe dat de student zich laattijdig uitschrijft voor Masterproef II en in plaats daarvan 18 ECTS credits aan vakken opneemt die worden gedoceerd in het tweede semester.”

Deze beslissing wordt met een e-mail van 21 februari 2023 meegeleid aan verzoeker.

Verzoeker dient op 22 februari 2023 een verzoek tot heroverweging in bij decaan.

Op 23 februari 2023 laat de studietrajectbegeleider van de onderwijsinstelling het volgende weten aan verzoeker:

“Zoals besproken op dinsdag, heb ik je aanvraag (inclusief e-mail met meer uitgebreide argumentatie) opnieuw voorgelegd aan de decaan. Hoewel hij begrip heeft voor je situatie, herziet hij zijn beslissing niet. Je e-mail bevat geen nieuwe elementen die toelaten jou een uitzondering toe te kennen om een totaalpakket van 108 ECTS (bachelorvakken inbegrepen) op te nemen.

Zoals reeds meegeleid kan je tegen deze beslissing uiteraard in beroep gaan.
Heb je meer vragen bij deze procedure, stel ze gerust.”

Verzoeker stelde op datum van 28 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie op datum van 27 maart 2023 werd het intern beroep verworpen op grond van de onbevoegdheid van de interne beroepsinstantie:

“[...]

IV. BEVOEGDHEID

De student vecht de beslissing aan van de decaan houdende weigering tot het opnemen van meer dan 72 ECTS-credits.

De beroepscommissie wijst op artikel 151 van het OER, dat de studievoortgangsbeslissingen omschrijft waartegen overeenkomstig artikel 153 van dat reglement een intern beroep kan worden ingediend. Het intern beroep dat de student heeft ingediend, is evenwel niet gericht tegen een aanvechtbare studievoortgangsbeslissing. In casu ligt geen beslissing voor die kan worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing ex artikel 151 van het OER.

Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs legt de hogeronderwijsinstelling ook niet op om tegen een beslissing die niet wordt gekwalificeerd als een studievoortgangsbeslissing conform artikel I.3, 69°, van die Codex, toegang tot een interne beroepsprocedure te verzekeren. Bij gebreke aan enige bepaling in het OER, die de bevoegdheid aan de beroepscommissie toekent om zich uit te spreken over het voorwerp van het huidige beroepschrift, moet de

beroepscommissie vaststellen dat de student geen beroep instelt tegen een studievoortgangsbeslissing ex artikel 151 van het OER, stuk 6. b. waardoor de beroepscommissie zonder bevoegdheid is om zich uit te spreken over het beroep. Dat artikel dringt zich namelijk op aan de beroepscommissie.”

V. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen.”

Dit is de bestreden beslissing.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 maart 2023 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 april 2023 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, vertrouwensbeginsel, rechtszekerheidsbeginsel, redelijkheidsbeginsel, de artikelen 151 en 153 van het onderwijs- en examenreglement en de artikelen II.283, II.284 en II.285 van de Codex Hoger Onderwijs.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt vooreerst dat op de initiële studievoortgangsbeslissing wel degelijk werd vermeld dat er intern beroep mogelijk was. Dat de interne beroepsinstantie zich achteraf onbevoegd verklaarde, is volgens verzoeker een schending van het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en een uitholling van de artikelen 6 en 13 van het EVRM en eveneens een schending van het beginsel van effectieve rechtsbescherming.

Verder stelt verzoeker de timing en beslissing van de interne beroepsinstantie in vraag. Hieruit kan volgens verzoeker worden afgeleid dat deze beslissing werd genomen nadat verzoeker een beroep bij de Raad instelde tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep. Door een beslissing op intern beroep te nemen, zal volgens verzoeker zijn eerdere procedure zonder voorwerp zijn en zal dit worden afgewezen. Verzoeker meent dat hij in zijn rechtstoestand zal worden benadeeld: in de hypothese dat zijn beroep ontvankelijk en gegrond zou zijn, heeft de interne beroepsinstantie nog de mogelijkheid om zijn beroep af te wijzen en gelet op de voortgang van het tweede semester zou dit volgens verzoeker ook een plausibele weigeringsgrond creëren die er voorheen niet was.

Verzoeker betreurt ook de doorlooptijd van de procedure op intern beroep. Op basis van de uitspraken van de Raad overschrijdt de onderwijsinstelling volgens verzoeker wel vaker de ordettermijn van twintig kalenderdagen om een beslissing te nemen. Deze werkwijze wijst volgens verzoeker op een vorm van willekeur en vormt een schending van het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel. Op basis van rechtspraak en rechtsleer is het respecteren van een ordettermijn volgens hem nochtans een juridische verplichting en wordt het beschouwd als een resultaatsverbintenis. Volgens verzoeker zijn er, verwijzende naar de rechtsleer, ook gevallen bekend waarin het overschrijden van ordettermijnen kan leiden tot nietigheid van een besluit van een bestuur.

Vervolgens argumenteert verzoeker met betrekking tot de mogelijkheid om het intern beroep af te wijzen op basis van onbevoegdheid dat artikel 153, §3 van het onderwijs- en examenreglement niet strookt met artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs hoewel deze laatste bepaling nochtans hoger in de hiërarchie der rechtsnormen staat. Het onderwijs- en examenreglement schendt daarom volgens verzoeker het algemeen rechtsbeginsel “Lex superior derogat legi inferior”. De interne beroepsinstantie heeft volgens verzoeker ook te snel en ten onrechte zijn intern beroep gereduceerd tot een intern beroep tegen de beslissing van de decaan waarbij de uitzonderingsaanvraag voor het opnemen van meer dan 72 ECTS-credits wordt geweigerd.

Volgens verzoeker is nochtans in de feiten duidelijk weergegeven dat het gaat om de weigering van het opnemen van drie opleidingsonderdelen waardoor verzoeker ook een uitzondering moet krijgen op de beperking van artikel 59 van het onderwijs- en examenreglement. Volgens verzoeker is de essentie van zijn intern beroep dus het weigeren van de drie

opleidingsonderdelen die hij wenst toe te voegen aan zijn curriculum van het lopend academiejaar. Hiervoor is de interne beroepsinstantie overeenkomstig artikel 151 van het onderwijs- en examenreglement wel degelijk bevoegd. Deze rechtsgrond is ook terug te vinden in de artikelen II.283 en II.291 van de Codex Hoger Onderwijs, samen gelezen met artikel I.3, 69°, g) van diezelfde Codex. Uit zijn intern beroep blijkt volgens verzoeker ook duidelijk dat hij al vanaf het eerste jaar van zijn studies een geïndividualiseerd traject volgt. Het gaat bovendien om drie opleidingsonderdelen die verzoeker nog nooit eerder heeft gevolgd en verzoeker heeft ook de formele vereiste, opgenomen in artikel 59 van het onderwijs- en examenreglement, zorgvuldig gevolgd.

Verzoeker is van mening dat, in het kader van het “wederkerig bestuursrecht”, hij zich heeft gedragen naar de beginselen van behoorlijk burgerschap maar dat de instelling van haar kant verschillende beginselen van behoorlijk bestuur niet heeft gerespecteerd. Dit klemt volgens verzoeker des te meer aangezien het gaat om de rechtenfaculteit van de onderwijsinstelling. Verzoeker ziet, ook op basis van eerdere rechtspraak van de Raad, daarom niet goed in waarom de interne beroepsinstantie (en bij uitbreiding de Raad) niet bevoegd zou zijn.

Tot slot wijst verzoeker nog op de *ratio legis* van de beperking van het studieprogramma tot 72 studiepunten. Dit is volgens verzoeker een beschermingsmaatregel om te vermijden dat een student een te zwaar studieprogramma opneemt en in een situatie kan terechtkomen waarbij hij te weinig leerkrediet heeft om verder te studeren. Verzoeker meent dat de toepassing van deze beschermingsmaatregel in zijn geval neerkomt op een bestaffingsmaatregel aangezien hij door de opname van de drie bijkomende opleidingsonderdelen dit jaar zou kunnen afstuderen. Het is voor verzoeker duidelijk dat de onderwijsinstelling geen rekening heeft gehouden met de argumentatie van zijn intern beroep waardoor de finale beslissing ook het redelijkheidsbeginsel lijkt te schenden.

Beoordeling

Verzoeker is thans als student ingeschreven in zowel de bachelor- als masteropleiding rechten en volgt een geïndividualiseerd traject. Het spreekt voor zich dat verzoeker pas opleidingsonderdelen in zijn curriculum kan opnemen wanneer hij ook in de betrokken opleidingen is ingeschreven, wat *in casu* ook blijkt uit de stukken van het dossier.

De onderwijsinstelling beschikt niettemin over de vrijheid om zelf regels te bepalen met betrekking tot de inhoud van het studieprogramma en afwijkende trajecten, onder meer wat betreft de omvang van het jaarlijkse studieprogramma. Hieromtrent bepaalt artikel 59 van het onderwijs- en examenreglement ('OER') het volgende:

§1. Een inschrijving binnen een opleiding, een schakel- of een voorbereidingsprogramma is slechts toegelaten voor een maximum van 72 ECTS-credits. Dit maximum geldt ook bij een inschrijving waarbij verschillende soorten van contracten worden gecombineerd.

§2. Afwijking van deze regel kan wegens uitzonderlijke omstandigheden worden gevraagd. Hiertoe richt de student of kandidaat-student zijn gemotiveerd verzoek tot de decaan.

Aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement bij artikel 59, § 2

De student kan toelating vragen via het formulier "aanvraag uitzondering" dat beschikbaar is via <https://www.vub.be/nl/studeren-aan-de-vub/praktische-info-voor-studenten/studentenadministratie/vakken-registreren#paragraph--id--70951>"

Verzoeker motiveert zijn aanvraag van 9 februari 2023 als volgt (stuk 2 van het administratief dossier):

"Geachte decaan, Mijn doelstelling is dit jaar afstuderen. Daarom heb ik dit academiejaar mijn opleiding per semester ingedeeld. Zoals u zal zien, heb ik tijdens de eerste semester van dit academiejaar 8 examens afgelegd. (1 bachelorvak en 7 mastervakken), totaal van 48 studiepunten. Ik ben geslaagd voor alle vakken met 3 uitschieters (1 keer 19/20 en 2 keer 14/20). Gezien de positieve resultaten acht ik het haalbaar om dit jaar af te studeren en daarom nog de overige 6 vakken, die in de 2de semester plaatsvinden, die nog vereist zijn om mijn diploma te behalen ook op te nemen. Op dit moment sta ik slechts ingeschreven voor 1 vak voor de 2de semester. Bovendien heb ik tijdens mijn 5 jarige opleiding aan de VUB zo goed als altijd al mijn vakken behaald en nooit bindende voorwaarden gekregen. Zo heb ik de voorbije 2 jaren altijd al een goedkeuring gekregen voor mijn aanvragen voor een uitzondering. Vervolgens, heb ik ook een aantal contractaanbiedingen gekregen en is dat ook deels de oorsprong van mijn motivatie om hetgeen dat ik aanvraag tot succes te brengen.

Ten slotte, Indien mijn verzoek afkeurt wordt dan riskeer ik het verlies van kinderbijslag en verlies van tijd aangezien de nog te doen vakken grotendeels plichtvakken zijn in 2de semester. Gezien mijn situatie zodanig verschillend is met een doorsnee student, zou ik willen vragen voor de goedkeuring van mijn aanvraag en mij de uitzondering toe te kennen om de limiet van 72 studiepunten te overschrijden [...]."

In diezelfde aanvraag geeft hij aan dat het om de volgende opleidingsonderdelen gaat:

"Bachelor: - Bestuursrecht Master: - Bruxelles: la ville et le droit – Legal Theory - Ethiek sociaaleconomisch ordening - International and European Tax Law - Europees mededingingsrecht"

Hieruit blijkt dat verzoeker in het kader van zijn geïndividualiseerd traject opleidingsonderdelen van zowel de bacheloropleiding als de masteropleiding – waarin hij is ingeschreven – in zijn curriculum wenst op te nemen waardoor hij ook meer dan 72 studiepunten zal opnemen.

De beslissing daaromtrent is naar het oordeel van de Raad wel degelijk een studievoortgangsbeslissing zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs:

“het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven;”

De Raad ziet op basis van de stukken van het dossier niet in en verwerende partij – die geen antwoordnota heeft ingediend – zet ook niet uiteen waarom het *in casu* niet om een studievoortgangsbeslissing zou gaan.

Bijgevolg kan overeenkomstig artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs tegen deze studievoortgangsbeslissing een intern beroep worden ingesteld. Dit werd ook overgenomen in artikel 151 van het OER van verwerende partij:

“Artikel 151 (beslissingen waartegen beroep kan worden aangetekend)

Tegen de volgende studievoortgangsbeslissingen kan overeenkomstig Artikel 153 intern en vervolgens extern beroep worden aangetekend:

[...]

f) het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het studiecontract waarvoor de student die een individueel studietraject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven;

[...]"

Dit brengt de Raad tot het besluit dat de voorzitter van de interne beroepscommissie in de beslissing van 27 maart 2023 ten onrechte heeft besloten dat er *in casu* geen beslissing voorligt die kan worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing zoals bedoeld in artikel 151 van het OER.

Nu de andere middelen niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden, beoordeelt de Raad ze niet.

VI. Anonimisering

Verzoeker vraagt om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van 27 maart 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij wordt verworpen op grond van de onbevoegdheid van de beroepsinstantie.**
- 2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 17 mei 2023 een nieuwe beslissing.**
- 3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 8 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een

advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.456 van 12 mei 2023 in de zaak 2022/0935

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 20 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 21 december 2022.

De zaak is op de zitting van 21 december 2023 onbepaald uitgesteld teneinde partijen toe te laten bijkomende stukken neer te leggen, en is opnieuw vastgesteld op de zitting van 12 mei 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in Social Sciences’.

Omdat verzoekster in dat academiejaar een studierendement van minder dan 60% behaalt, wordt haar een bindende voorwaarde opgelegd die ertoe strekt dat zij zich moet inschrijven en moet slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor zij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een credit te behalen, en bovendien voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Uit het voorliggende dossier blijkt niet dat verzoekster tegen deze beslissing een beroep heeft ingesteld.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoekster een curriculum op van zeven opleidingsonderdelen, ten belope van 42 studiepunten.

Voor vier opleidingsonderdelen behaalt zij een credit. Voor de overige opleidingsonderdelen (samen 18 studiepunten) behaalt verzoekster geen credit, waardoor haar studierendement 57% bedraagt.

Daar verzoekster aldus een studierendement van minder dan 75% behaalt, wordt haar de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Verzoekster stelt een beroep in bij de interne beroepscommissie.

Bij beslissing van 20 oktober 2022 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie verzoeksters beroep onontvankelijk omdat het, in strijd met de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, niet met een aangetekende brief was verzonden.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – voorwerp

Met een e-mail van 13 april 2023 deelt verwerende partij mee dat ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing werd genomen, die ertoe strekt dat zij zich opnieuw in dezelfde opleiding kan inschrijven.

Verwerende partij deelt een beslissing van de interne beroepscommissie van 24 januari 2023 met die strekking mee. Verzoekster spreekt het bestaan van die beslissing niet tegen, en voert evenmin aan dat er geen uitvoering aan is gegeven.

Aangezien de bestreden beslissing uit het rechtsverkeer is verdwenen én verzoekster bovendien met de nieuwe beslissing van de interne beroepscommissie heeft verkregen wat zij beoogde, is het beroep doelloos geworden.

V. Anonimisering

In haar wederantwoordnota vraagt verzoekster om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.457 van 12 mei 2023 in de zaak 2023/0150

In zake: Dmitri ALEKSEEV
 woonplaats kiezend te 3020 Herent
 's-Herenwegenveld 227

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 april 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing “niet genomen (A), 22.03.203 (B)” en van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 4 april 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 12 mei 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mevrouw Ruth Stokx, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds begin februari 2023 ingeschreven in de masteropleiding Geneeskunde.

Naar aanleiding van zijn inschrijving, dient verzoeker voor verschillende opleidingsonderdelen een aanvraag tot vrijstelling in. Voor zeven opleidingsonderdelen wordt deze aanvraag geheel of gedeeltelijk ingewilligd.

Voor zeven andere opleidingsonderdelen wordt de aanvraag tot vrijstelling afgewezen, met name bij beslissingen van :

- 2 maart 2023 met betrekking tot ‘Nier en urinewegen’,
- 6 maart 2023 met betrekking tot ‘Verloskunde-gynaecologie’
- 6 maart 2023 met betrekking tot ‘Vaardigheden en communicatie 4’
- 6 maart 2023 met betrekking tot ‘Zintuigen 2: neus-keel-oorziekte en MKA’
- 6 maart 2023 met betrekking tot ‘Verdieping gezondheidszorg’
- 9 maart 2023 met betrekking tot ‘Psychiatrie, kinder- en jeugdpsychiatrie’
- 9 maart 2023 met betrekking ‘Chronische aandoeningen’

Er volgt communicatie tussen verzoeker en de faculteit, waarbij volgens verzoeker nog bijkomende stukken konden worden ingediend. Een mededeling per e-mail van 22 maart 2023 luidend (onder meer) “[d]e procedure om jouw vrijstellingsdossier te behandelen stopt hiermee” is voor verzoeker de eerste bestreden beslissing.

Op 30 maart 2023 stelt verzoeker twee interne beroepen in, eensdeels tegen de beslissing van 9 maart 2023 inzake ‘Psychiatrie, kinder- en jeugdpsychiatrie’ en anderdeels tegen de beslissing van 6 maart 2023 inzake ‘Verloskunde-gynaecologie’.

Op 4 april 2023 neemt de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven een beslissing ten aanzien van beide interne beroepen, waarbij die beroepen onontvankelijk worden verklaard:

“Op 30 maart ontving ik de beroepen die u instelde tegen de weigering van uw vrijstellingsaanvragen voor de opleidingsonderdelen ‘Psychiatrie, kinder- en jeugdpsychiatrie -(EOC42A)’ en ‘Verloskundegynaecologie (EOC15A)’. Ik moet u echter tot mijn spijt meedelen dat ik deze aanvragen als onontvankelijk dien te

beschouwen vanwege het feit dat de termijn voor het instellen van het beroep verstreken is.

De wetgeving van de Vlaamse Gemeenschap (i.c. de Codex Hoger Onderwijs) bepaalt immers uitdrukkelijk dat een beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van 7 kalenderdagen, startend op de dag volgend op de datum van de beslissing waartegen beroep wordt ingesteld. Reeds op 6 maart stelde uw faculteit vast dat de beoogde leerresultaten van het opleidingsonderdeel ‘Verloskundegynaecologie’ onvoldoende overeenkwamen met deze van de opleidingsonderdelen die u eerder aan de VUB volgde. Op 9 maart kwam uw faculteit tot dezelfde conclusie voor wat betreft de leerdoelstellingen van het opleidingsonderdeel ‘Psychiatrie, kinder- en jeugdpsychiatrie’. Bij elk van deze beslissingen werd u ook geïnformeerd over de mogelijkheid om beroep in te stellen en over de termijn die hiervoor gold. Op basis van deze beslissingen wist u dus dat een eventueel beroep ten laatste op 13 maart moest worden ingediend (in het geval van een beroep voor het OPO ‘Verloskundegynaecologie’) of op 16 maart (in het geval van een beroep voor het OPO ‘Psychiatrie, kinder- en jeugdpsychiatrie’). De e-mailcommunicatie in de daaropvolgende weken met docenten en andere verantwoordelijken van uw faculteit die u via uw beroep doorstuurt, verandert hier niets aan. Op geen enkele manier werd in deze communicatie immers aangegeven dat deze eerdere beslissing niet meer van kracht zou zijn.

Aangezien ik uw beroepen pas op 30 maart ontving, moet ik vaststellen dat beide beroepen buiten de decretaal voorziene beroepstermijn werden ingediend. Het is hierbij vaste rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen dat deze beroepstermijn van openbare orde is. Hierdoor kan ik als interne beroepsinstantie deze termijn niet verlengen. Enkel indien u omwille van overmacht zou verhinderd geweest zijn om tijdig beroep aan te tekenen, zou een uitzondering mogelijk geweest zijn. In uw beroep vermeldt u echter geen dergelijke overmachtssituatie die u zou verhinderd hebben om binnen deze termijn beroep aan te tekenen.

Ik kan dan ook niet anders dan beide beroepen als onontvankelijk te beoordelen. Een andere beslissing zou ingaan zowel tegen de regelgeving van de Vlaamse Regering als van de KU Leuven.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen

studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16.*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert vooreerst aan dat geen duidelijk beeld werd geschetst van het studieprogramma en dat het studieprogramma niet werd samengesteld door hemzelf, maar door de coördinator van de masteropleiding.

Daarnaast betoogt verzoeker dat de vrijstellingen weliswaar zijn geweigerd op 6, respectievelijk 9 maart 2023, maar dat daarna toestemming werd verleend om het aanvraagdossier nog verder aan te vullen, wat volgens verzoeker ook is gebeurd.

Bovendien, zo stelt verzoeker, is hem meegedeeld dat bij een ongunstige beslissing over een vrijstellingsaanvraag eerst contact moet worden opgenomen met de vrijstellingssverantwoordelijke van de faculteit, en dat bij verdere betwisting beroep bij de vicerector Studentenbeleid kan worden ingesteld. In het licht daarvan voert verzoeker aan dat hij na de initiële weigering met docenten en de faculteit contact heeft opgenomen, en dat een definitieve bevestiging van de weigering pas op 22 maart 2023 is meegedeeld, zodat de beroepstermijn niet kan worden berekend uitgaande van 6 dan wel 9 maart 2023.

In haar antwoordnota replaceert verwerende partij als volgt.

De beslissing van de vrijstellingssverantwoordelijke van de faculteit Geneeskunde, waarbij de vrijstelling voor het opleidingsonderdeel ‘Psychiatrie, kinder- en jeugdpsychiatrie’ wordt geweigerd, is op 9 maart 2023 aan verzoeker overgemaakt, bevat een inhoudelijke motivering (stellende dat de inhoudelijke leerresultaten niet of niet voldoende overeenkomen) en vermeldt de beroeps mogelijkheden. Wat dit laatste betreft, stipt verwerende partij aan dat duidelijk is vermeld dat het intern beroep “in elk geval” binnen zeven kalenderdagen na de beslissing moet worden ingesteld.

Verwerende partij kan verzoeker niet bijvallen waar hij ervan uitgaat dat de definitieve beslissing pas op 22 maart 2023 zou zijn genomen, zijnde een e-mail van de vrijstellingssverantwoordelijke waarbij deze de e-maildiscussie beëindigt en verwijst naar de voormelde beslissing. In tegenstelling tot wat verzoeker voorhoudt, blijkt volgens verwerende partij uit niets dat de beslissing van 9 maart 2023 ooit zou zijn ingetrokken in afwachting van een nieuwe beslissing.

Daarnaast stelt verwerende partij:

“Art. 21 van het OER bepaalt dat de faculteit uiterlijk op 14 maart een beslissing dient te nemen over het Individueel Studieprogramma (ISP) voor het tweede semester. In de communicatie verwijst de vrijstellingssverantwoordelijke naar het belang van het tijdig doorsturen van eventuele bijkomende informatie (i.c. “indien ik maandag van hem geen nieuwe info krijg, blijft de beslissing staan”). Het feit dat de student op die manier binnen de voor deze vrijstellingsprocedure voorziene termijn alle kansen gekregen heeft om eventueel nog bijkomende informatie door te sturen, betekent niet dat de eerdere beslissing (van 09.03.2023) hiermee zou zijn ingetrokken.

Indien de student meende dat zijn aanvraag voor vrijstelling onterecht werd afgewezen en vaststelde dat hij op 16.03.2023 nog geen bijkomende verduidelijking van de docent

ontvangen had, had hij uiterlijk op die nog beroep kunnen aantekenen. Op welke manier hier sprake zou kunnen zijn van enige overmachtssituatie die hem zou hebben verhinderd om dit te doen, blijft onduidelijk.”

Met betrekking tot de beslissing inzake ‘Verloskunde-gynaecologie’ stelt verwerende partij dat de beslissing op 6 maart 2023 aan verzoeker is meegedeeld, dat zij de motieven bevat die eraan ten grondslag liggen en dat zij de beroepsmodaliteiten vermeldt. Ook hier duidt verwerende partij op een duidelijk onderscheid tussen enerzijds de mogelijkheid om de vrijstellingsverantwoordelijke te contacteren en anderzijds de mogelijkheid om een intern beroep in te stellen.

Verzoeker stelt in zijn wederantwoordnota dat hij na de beslissingen van 6 en 9 maart 2023 contact heeft opgenomen met de verantwoordelijke van het opleidingsonderdeel, dat hem werd meegedeeld dat de beslissing nog kon worden gewijzigd en dat het bijgevolg ging om een “uitblijvende beslissing”. Verzoeker herhaalt dat hij nog bijkomende informatie heeft overgemaakt en dat pas op 22 maart 2023 een definitieve beslissing werd genomen.

Beoordeling

Verzoeker heeft de aanvragen tot vrijstelling ingediend en de twee beslissingen van de vrijstellingsverantwoordelijke die het voorwerp van het intern beroep vormen, zijn in antwoord daarop tot stand gekomen.

Dat verzoekers studieprogramma niet door hemzelf is samengesteld, zoals verzoeker voorhoudt, is in dat opzicht niet relevant.

Op 6 maart 2023 zendt de vrijstellingsverantwoordelijke een e-mail aan verzoeker met de mededeling dat de vrijstellingsaanvraag voor het opleidingsonderdeel ‘Verloskunde-gynaecologie’ is afgewezen.

Deze e-mail vermeldt, wat de beroepsmogelijkheden betreft:

“Heb je verdere vragen bij deze afkeuring, neem dan contact op met je vrijstellingsverantwoordelijke (zie afzender van deze e-mail). Je kunt ook je ISP raadplegen voor verdere informatie.

Als je na dit contact toch meent dat deze beslissing niet correct genomen werd, is beroep mogelijk bij de vicerector Studentenbeleid, die optreedt als interne beroepsinstantie voor de KU Leuven. Bij een dergelijk beroep wordt een concreet en duidelijk overzicht met de ingeroepen bezwaren verwacht, op basis van de elementen die aan bod kwamen tijdens het feedbackgesprek. Een eventueel beroep moet in elk geval ingediend worden binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen beginnend op de dag volgend op de datum van verzending van deze beslissing.
[...]"

Aldus is vermeld dat een beroep mogelijk is, bij welke instantie en binnen welke termijn. Er is ook duidelijk aangegeven dat de beroepstermijn ingaat met de kennisgeving van de weigeringsbeslissing zelf, en dus niet afhankelijk is van de stappen die in voorkomend geval bij de vrijstellingsverantwoordelijke worden gezet.

Mutatis mutandis geldt hetzelfde voor de beslissing inzake het opleidingsonderdeel ‘Psychiatrie, kinder- en jeugdpsychiatrie’ die met een e-mail van 9 maart 2023 aan verzoeker ter kennis is gebracht.

Artikel II.283, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een intern beroep wordt ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen die, te dezen, ingaat de dag van de kennisgeving van de genomen beslissing.

De loutere verzending van een e-mail levert geen bewijs van vaste datum van een kennisgeving. Verwerende partij legt geen bewijs voor dat verzoeker een ontvangstbevestiging of leesbevestiging heeft verzonden met betrekking tot de e-mails van 6 en 9 maart 2023.

Wel blijkt uit de aan de Raad voorgelegde stukken dat verzoeker met een e-mail van 6 maart 2023 (16u06) aan de vrijstellingsverantwoordelijke mededeelt “[i]k heb net een negatief antwoord gekregen over de vrijstelling van Gynaecologie en verloskunde”. Verzoeker had derhalve op 6 maart 2023 kennis van deze beslissing.

Eveneens blijkt uit de voorliggende stukken dat verzoeker op 10 maart 2023 een e-mail heeft verzonden aan – onder meer – de vrijstellingsverantwoordelijke, waarin hij stelt dat er “enig onbegrip [heerst] bij de gegeven motivering over de grond van de afw[ij]zing”. Daaruit blijkt dat verzoeker alleszins op 10 maart 2023 kennis had van de beslissing inzake het opleidingsonderdeel ‘Psychiatrie, kinder- en jeugdpsychiatrie’.

Het gegeven dat artikel 21 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij voorschrijft dat de faculteit wijzigingen aan het jaarprogramma uitzonderlijk en op gemotiveerd verzoek kan toestaan tot uiterlijk 14 maart wat het tweede semester betreft, betekent niet dat alle vóór die datum genomen beslissingen slechts voorwaardelijk zouden zijn.

Evenmin leidt de correspondentie van verzoeker met – onder meer – de vrijstellingsverantwoordelijke ertoe dat de genomen en ter kennis gebrachte beslissingen houdende weigering van vrijstelling in hun uitwerking zouden worden opgeschort.

Zelfs indien de correspondentie aan de zijde van verwerende partij aldus mag worden begrepen dat er bereidheid bestaat om de genomen beslissing te herzien in het licht van bijkomende informatie, dan betekent dat niet dat de ondertussen genomen beslissingen zijn ingetrokken of hun definitief karakter zouden verliezen *c.q.* dat de beoordeling van de aanvraag op het niveau van de vrijstellingsverantwoordelijke zou zijn heropend.

De termijn om een intern beroep in te stellen tegen de beslissingen houdende weigering van vrijstelling is derhalve ingegaan op 7 maart 2023 voor het opleidingsonderdeel ‘Verloskunde-gynaecologie’ en op 11 maart 2023 voor het opleidingsonderdeel ‘Psychiatrie, kinder- en jeugdpsychiatrie’, om te eindigen op respectievelijk 13 maart en 17 maart 2023.

Het intern beroep dat verzoeker op 30 maart 2023 heeft ingediend, is derhalve laattijdig.

De Raad besluit dat verzoeker zijn interne beroepen heeft ingesteld buiten de decretale beroepstermijn, dat zij door de interne beroepsinstantie terecht onontvankelijk zijn verklaard en dat bij gebreke aan regelmatige uitputting van de interne beroepsmogelijkheden, het beroep bij de Raad niet ontvankelijk is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 12 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.458 van 12 mei 2023 in de zaak 2023/0155

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pieter-Jan Fierens
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Graaf van Hoornestraat 15
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 april 2023, is gericht tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep van de beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 12 mei 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pieter-Jan Fierens, die verschijnt voor verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws in de Rechten’.

Verzoeker dient een aanvraag in om ná de deadline van 28 februari 2023 nog te mogen inschrijven voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef II: scriptie’ (18 studiepunten).

Bij beslissing van 6 maart 2023 weigert de decaan van de faculteit Recht en Criminologie deze aanvraag, met als motivering: “De student voldoet niet aan de inschrijvingsvereisten van *Masterproef II*, nl. geslaagd zijn op *Masterproef I* en in de afstudeerfase zitten”.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker met een aangetekend schrijven van 20 maart 2023 een intern beroep in.

Omdat de interne beroepscommissie na het verstrijken van twintig kalenderdagen na de dag van het instellen van het beroep nog geen beslissing heeft genomen, stelt verzoeker bij de Raad een beroep in tegen het uitblijven van een beslissing overeenkomstig artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota deelt verwerende partij mee dat de interne beroepscommissie op 13 april 2023 een beslissing heeft genomen omtrent verzoekers intern beroep, zodat het beroep bij de Raad zonder voorwerp is.

In zijn wederantwoordnota bevestigt verzoeker dat hij ondertussen een beslissing van de interne beroepscommissie heeft ontvangen en dat het beroep “waarschijnlijk [...] zonder voorwerp [is] geworden”.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat interne beroepscommissie van verwerende partij op 13 april 2023 een beslissing heeft genomen met betrekking tot het intern beroep dat verzoeker had ingesteld.

Verwerende partij overschreed hiermee weliswaar een termijn van orde, maar zulks heeft niet tot gevolg dat de interne beroepscommissie haar bevoegdheid om te beslissen zou zijn verloren. Het is derhalve enkel de expliciete beslissing van de interne beroepscommissie die thans nog het voorwerp van een beroep bij de Raad kan uitmaken.

Na het instellen van het beroep bij de Raad is aan verzoeker ook kennis gegeven van de beslissing van de interne beroepscommissie van 13 april 2023, en verzoeker heeft dienovereenkomstig gehandeld door op 21 april 2023 tegen die beslissing een beroep in te stellen. Dat beroep is bij de Raad gekend onder het rolnummer 2023/0161.

Het huidig beroep tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep is dan ook zonder voorwerp.

V. Anonimisering

In zijn verzoekschrift vraagt verzoeker om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.459 van 12 mei 2023 in de zaak 2023/0160

In zake: Stijn BENS
woonplaats kiezend te 2920 Kalmthout
Meester Vorsselmanslaan 25

tegen:

KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 september 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2022 en van “de beslissing intern beroep genomen op 13 september 2022”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 12 mei 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Bedrijfsmanagement: afstudeerrichting Supply Chain Management’. Die inschrijving geschiedde onder bindende voorwaarden.

Omdat verzoeker niet aan deze bindende voorwaarden is tegemoet gekomen, wordt hem na dat academiejaar een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat hij zich gedurende drie academiejaren niet voor dezelfde richting mag inschrijven.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 13 september 2022 een intern beroep in. Op dezelfde dag richt verzoeker een beroep tot de Raad.

Verwerende partij wijst erop dat verzoeker aldus de beslissing van de interne beroepsinstantie niet heeft afgewacht, en dat het beroep bijgevolg voorbarig en dus niet ontvankelijk is.

De Raad stipt zijnerzijds aan dat verzoeker het voormelde beroep aan de Raad heeft verzonden in dezelfde omslag waarin verzoeker tevens een beroep tot teruggave van leerkrediet overmaakte, en dat huidig verzoekschrift, gehecht aan dat beroep, pas bij de behandeling van het leerkredietdossier aan het licht is gekomen.

Verwerende partij doet tot slot gelden dat de interne beroepscommissie ondertussen op 26 september 2022 een voor verzoeker gunstige beslissing heeft genomen, die ertoe strekt dat de initiële studievoortgangsbeslissing wordt vernietigd en dat aan verzoeker toelating tot herinschrijving wordt verleend, zij het onder de bindende voorwaarde dat hij maximaal 60 studiepunten opneemt en voor 60% daarvan ook een credit verwerft.

In de mate dat de beslissing van de interne beroepscommissie alsdan nog grievend zou kunnen zijn, wordt vastgesteld dat verzoeker tegen dié beslissing geen beroep bij de Raad heeft ingesteld.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij besluit tot de onontvankelijkheid van het beroep, eensdeels omdat verzoeker de beslissing van de interne beroepscommissie niet heeft afgewacht en zij dus niet het voorwerp van het beroep vormt, anderdeels, minstens impliciet, omdat verzoeker na tussenkomst van de beslissing van de interne beroepscommissie niet over het rechtens vereiste belang beschikt.

Verzoeker dient geen wederantwoordnota in, en spreekt verwerende partij niet tegen.

Beoordeling

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep.

Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de

uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999-00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De eerste bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Dergelijke beslissing is derhalve geen eindoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, a) van de voormelde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoeker heeft weliswaar een intern beroep ingesteld, maar hij heeft nagelaten de uitspraak van de interne beroepsinstantie af te wachten. Huidig beroep dat bij de Raad is ingesteld, is derhalve voorbarig.

Daarnaast is voor de Raad niet duidelijk wat verzoeker bedoelt met “de beslissing intern beroep genomen op 13 september 2022”. Uit het dossier blijkt immers dat verzoeker pas op 13 september 2022 intern beroep heeft ingesteld bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling zodat deze “beslissing” onbestaande is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 12 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Marleen Verreth

bestuursrechter – bijzitter

Sigrid Pauwels

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.460 van 12 mei 2023 in de zaak 2023/0161

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pieter-Jan Fierens
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Graaf van Hoornestraat 15
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 april 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 13 april 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de beslissing houdende weigering tot inschrijving voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef II: scriptie’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 12 mei 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pieter-Jan Fierens, die verschijnt voor verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws in de Rechten’.

In voorgaande academiejaren behaalde verzoeker een credit voor verschillende opleidingsonderdelen van deze masteropleiding (zoals zij toen was samengesteld), met uitzondering van ‘Masterproef II: scriptie’. De credit voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I: onderzoeksplan’ behaalde verzoeker in het academiejaar 2017-2018.

De inschrijving in het academiejaar 2022-2023 wordt verzoeker initieel geweigerd als een maatregel van studievoortgangsbewaking. Na het uitputten van de interne beroeps mogelijkheden en een beroep bij de Raad, wordt verzoeker uiteindelijk tot herinschrijving toegelaten bij beslissing die hem op 8 december 2022 wordt meegedeeld.

Verzoeker dient een aanvraag in om ná de deadline van 28 februari 2023 nog te mogen inschrijven voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef II: scriptie’.

Bij beslissing van 6 maart 2023 weigert de decaan van de faculteit Recht en Criminologie deze aanvraag, met als motivering: “De student voldoet niet aan de inschrijvingsvereisten van *Masterproef II*, nl. geslaagd zijn op *Masterproef I* en in de afstudeerfase zitten”.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker met een aangetekend schrijven van 20 maart 2023 een intern beroep in.

Op 13 april 2023 verklaart de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel dit beroep ongegrond. Zij vermeldt daarbij de volgende motieven:

“[...]”

IV. BESPREKING

De student vecht de beslissing van de decaan aan waarin hem wordt geweigerd om het opleidingsonderdeel ‘Masterproef II: Scriptie’ op te nemen na de deadline van 15.10. De decaan motiveert in diens beslissing dat de student niet voldoet aan de inschrijvingsvereisten van ‘Masterproef II’, namelijk geslaagd zijn voor Masterproef I.

Kort gesteld, motiveert de student in diens beroepschrift dat de weigering om het opleidingsonderdeel ‘Masterproef II: Scriptie’ op te nemen de facto een weigering inhoudt om in de opleiding ‘Master of laws’ in te schrijven. Dit zou dan ook in strijd zijn met de beslissing van de interne beroepscommissie d.d. 08.12.2022 waarbij de student werd toegelaten om opnieuw in te schrijven in de opleiding nadat hem in academiejaar 2019-20 als maatregel van studievoortgangsbewaking een ‘Inschrijving niet toegelaten’ werd opgelegd. De student meent dat uit de toepassing van het vertrouwensbeginsel voortvloeit dat hij zich kan registreren voor voornoemd opleidingsonderdeel omdat dit het enige vak zou zijn dat hij na afloop van academiejaar 2019-20 nog diende te behalen. De genomen beslissing zou kennelijk onredelijk zijn. Ten slotte voert de student aan dat de bestreden beslissing de materiëlemotiveringsplicht schendt.

De interne beroepscommissie neemt aan dat de bestreden beslissing dient te worden beschouwd als een weigering van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het studiecontract waarvoor de student die een individueel studietraject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven. Indien anders zou worden geoordeeld – wat de beroepscommissie evenwel niet voorstaat – dan zou de bestreden beslissing niet kunnen worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing ex artikel 151 van het OER, zodat de beroepscommissie zonder bevoegdheid zou zijn om zich uit te spreken over het beroep.

De student heeft inderdaad toestemming gekregen om zich opnieuw in te schrijven in de opleiding. In tegenstelling tot wat hij meent, impliceert dit niet dat de student automatisch geregistreerd wordt voor de masterproef en het masterdiploma verwerft zodra de masterproef wordt afgelegd. De student dient de geijkte procedures te volgen en de actuele vereisten van het studieprogramma te verwerven alvorens het diploma kan worden toegekend. In de mate dat dit verschilt van het programma dat de student had opgenomen, moet er op basis van de reeds volbrachte opleidingsonderdelen vrijstellingen worden aangevraagd. Het opleidingsonderdeel Masterproef I met studiegidsnummer 4022224DNR dat huidig academiejaar voorkomt in het programma, komt niet voor in de door de student al afgelegde opleidingsonderdelen. Dat de mogelijkheid bestaat dat voor dit opleidingsonderdeel een vrijstelling zou worden toegekend op basis van het opleidingsonderdeel met dezelfde naam, maar met nummer 4017464ENR hetwelk de student in academiejaar 2017-18 heeft afgelegd, is een omstandigheid waarop de commissie bij gebreke aan een ingediende vrijstellingsaanvraag niet op kan vooruitlopen. De facultaire aanvullingen bij artikel 87 van het OER bepalen bovendien de deadlines waarbinnen de vrijstellingen moeten worden aangevraagd; met name is hierin bepaald: “*De vrijstellingsaanvraag moet ten laatste op 15 oktober worden ingediend. Indien de aanvraag enkel opleidingsonderdelen van het tweede semester betreft is de uiterste datum voor aanvraag 15 februari. (...) Studenten die de toestemming hebben gekregen laattijdig te mogen inschrijven kunnen een vrijstellingsaanvraag indienen uiterlijk een week na de datum waarop toestemming tot laattijdige inschrijving werd verleend.*” Deze omstandigheid kan dan ook geen afbreuk doen aan de vaststelling dat de decaan terecht oordeelde dat de student – op het ogenblik van diens beoordeling – niet aan de inschrijvingsvereiste voldeed. Uit het dossier van de student blijkt bovendien dat hij, onder meer ten gevolge van het nalaten van het aanvragen van de vereiste vrijstellingen, met dien verstande dat er op de student geen verplichting rust om vrijstellingen aan te vragen en hij ervoor mag opteren om voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij mogelijk een vrijstelling zou hebben kunnen bekomen credits te verwerven, zich nog niet in de afstudeerfase van de opleiding bevindt.

De beroepscommissie kan de student evenmin volgen waar die meent dat het proportionaliteitsprincipe zou zijn geschonden; de student wordt immers niet de kans ontnomen om zijn masterdiploma te behalen. De student wordt opgelegd de procedures te volgen die voor alle studenten op een gelijke manier gelden, wat door de onderwijsinstelling naar alle redelijkheid mag worden afgedwongen. Bovendien heeft een opleiding het recht, zonder hierdoor het vertrouwensbeginsel zou worden geschonden, om het studieprogramma op de decretaal en reglementair bepaalde wijze te wijzigen, met mogelijk repercussies op onder meer uitzonderingsaanvragen.

Ten slotte wijst de interne beroepscommissie erop dat zij over volheid van bevoegdheid beschikt; onderhavige beslissing en haar motivering zullen dan ook in de plaats komen van de bestreden beslissing dewelke uit het rechtsverkeer verdwijnt. Op grond van de hiervoor vermelde motivering komt de interne beroepscommissie tot de beslissing dat de uitzonderingsaanvraag terecht is geweigerd.

V. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen redenen om ambtshalve excepties te doen gelden.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Vierde middel

Verzoeker werpt in een vierde middel op dat de bestreden beslissing de materiële motiveringsplicht schendt, alsook artikel 86 van het onderwijs- en examenreglement.

Het komt gepast voor dit middel eerst te behandelen.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat zowel het motief dat hij niet is geslaagd voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’ als het motief dat hij zich niet in de afstudeerfase bevindt, materieel onjuist is. Ter zake voert verzoeker aan dat hij reeds in het academiejaar 2019-2020 een credit behaalde voor ‘Masterproef I’, en dat hij voor 99 van de 120 studiepunten een credit heeft verworven, zodat enkel de 21 studiepunten van het opleidingsonderdeel ‘Masterproef II’ nog moeten worden behaald. Dat verzoeker voor ‘Masterproef I’ een vrijstelling moet krijgen, doet volgens verzoeker aan dit alles geen afbreuk, te meer nu naar zijn oordeel op grond van artikel 86 van het onderwijs- en examenreglement eigenlijk geen vrijstelling moet worden gevraagd.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat verzoeker in zijn initieel verzoekschrift wel degelijk heeft aangegeven zich ervan bewust te zijn dat er “mogelijks nog een vrijstelling aangevraagd” moet worden en dat dit pas na de inschrijving zou kunnen gebeuren. Zij betoogt voorts dat artikel 86 van het onderwijs- en examenreglement niet werd geschonden, omdat de credit die verzoeker behaalde betrekking heeft op een ander opleidingsonderdeel dan het vak ‘Masterproef I’ dat thans in het curriculum is opgenomen.

In de wederantwoordnota herneemt verzoeker zijn middel.

Beoordeling

Artikel 86 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt als volgt:

“Artikel 86 (geldigheidsduur)

Een creditbewijs behaald binnen dezelfde opleiding aan de VUB alsook een bewijs van bekwaamheid uitgereikt door een validerende instantie binnen de associatie, is onbeperkt geldig.”

Dit is een parafrase van artikel II.225, §3 van de Codex Hoger Onderwijs, zoals deze bepaling op dit ogenblik van kracht is:

“§3. Een creditbewijs blijft onbeperkt geldig binnen de betrokken opleiding aan de instelling waar dit werd behaald.”

Voorwaarde voor de toepassing van deze bepaling is dat het opleidingsonderdeel waarvoor de student eerder een credit behaalde, zich nog in het curriculum bevindt op het ogenblik dat hij zich op die credit wil beroepen.

Dit is *in casu* niet het geval.

In de bestreden beslissing wordt uiteengezet dat verzoeker in het academiejaar 2017-2018 credit behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’ met intern referentienummer 4017464ENR, terwijl in het huidige curriculum een opleidingsonderdeel is opgenomen dat weliswaar dezelfde naam draagt, maar met een ander intern referentienummer (4022224DNR). Het gaat, nog steeds volgens de interne beroepscommissie, om een ander opleidingsonderdeel, waarvoor verzoeker eventueel wel een vrijstelling kan bekomen.

De Raad stelt vast dat in de bestreden beslissing niet wordt uiteengezet in welke mate *c.q.* in welk opzicht beide opleidingsonderdelen verschillen – bijvoorbeeld wat de beoogde competenties betreft – en dat de ECTS-fiches van beide opleidingsonderdelen ook niet worden voorgelegd. Verzoeker beroept zich wat dat betreft evenwel niet op een schending van de formelemotiveringsplicht, en aangezien deze vormvereiste niet raakt aan de openbare orde, ligt het niet op de weg van de Raad om daaromtrent ambtshalve een onderzoek te voeren.

Verzoeker heeft voorts in de voorafgaande procedure ook niet betwist dat het huidige opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’ verschilt van het opleidingsonderdeel waarvoor hij een credit behaalde. In een e-mail van 8 februari 2023 deelt de studietrajectbegeleider aan verzoeker mee:

“[...]”

Ik geef ook graag mee dat het masterprogramma sinds je laatste inschrijving is gewijzigd. Wanneer je nu inschrijft, kom je terecht in het huidige programma en niet in het programma zoals het er destijds voor jou uitzag. Wellicht moet je dus meer vakken/studiepunten opnemen dan je een aantal jaren geleden overhield om af te kunnen studeren. Zijn er vakken die inhoudelijk nog steeds overeenkomen, dan kun je uiteraard wel vrijstellingen aanvragen. [...]”

en in een e-mail van de studietrajectbegeleider van 10 maart 2023 luidt het:

“[...]”

Zoals eerder meegedeeld, start je in het nieuwe programma en worden daarin oude vakken/varianten van vakken niet automatisch vrijgesteld. Ik heb voor jou nagekeken voor welke vakken dat wél het geval zal zijn en dat zijn de volgende:

- International and European Taw Law, 6 ECTS
- Fiscale bevoegdheid, 6 ECTS

- Grondige studie directe belastingen (*nu genaamd: Grondige studie personenbelasting*), 6 ECTS
- Grondige studie indirecte belastingen (*nu genaamd: Grondige studie BTW*), 6 ECTS
- Vereffening en verdeling, 6 ECTS – mits je aan het eind van dit academiejaar slaagt op het vak.

Voor de overige vakken waarvan je meent dat je ze inhoudelijk al gezien hebt, zal je (volgend academiejaar) vrijstellingen moeten vragen via de officiële procedure [...]. Het is vervolgens de decaan die beslist welke vrijstellingen al dan niet worden toegekend.

Officieel ben je met nu met andere woorden voor 24 ECTS geslaagd in het masterprogramma. Om die reden voldoe je niet aan de inschrijvingsvereisten voor *Masterproef II* (geslaagd zijn op Masterproef I). Bovendien kan je *Masterproef II* enkel opnemen in de afstudeerfase.”

Dit wordt door verzoeker niet tegengesproken. Integendeel stelt hij in zijn intern beroep van 20 maart 2023:

“Daarenboven begrijpt verzoekende partij dat hij geslaagd moet zijn voor Masterproef I om Masterproef II op te nemen. Doch voor Masterproef I was verzoekende partij reeds geslaagd. Er dient mogelijks nog een vrijstelling [te worden] aangevraagd voor dit onderdeel, hetgeen verzoekende partij sowieso maar nuttig kon doen na de toelating tot inschrijving.”

Hieruit besluit de Raad dat verzoeker de volgtijdelijkheid tussen ‘Masterproef I’ en ‘Masterproef II’ uitdrukkelijk erkent, en dat hij zich ervan bewust is dat een vrijstelling moet worden gevraagd om de eerder behaalde credit in het huidige curriculum in te voeren – wat niet verenigbaar is met het uitgangspunt dat toepassing kan worden gemaakt van artikel 86 van het onderwijs- en examenreglement.

Het spreekt daarbij voor zich dat wanneer een eerder behaalde credit aan een vrijstellingsaanvraag – en dus een onderzoek – wordt onderworpen, de vrijstelling niet geacht kan worden *ipso facto* te worden verleend, en de beoordeling dus ook daadwerkelijk moet gebeuren.

Artikel 84, §1 van het onderwijs- en examenreglement stelt ten andere uitdrukkelijk dat “[b]ij de toekenning van een vrijstelling wordt nagegaan in welke mate er voldoende overeenstemming is qua doelstellingen, inhoud en leerresultaten van het opleidingsonderdeel

waarvoor men de vrijstelling aanvraagt en opleidingsonderdeel op basis waarvan men de vrijstelling aanvraagt.”

Verzoeker kan deze vrijstellingsaanvraag dus niet voorhouden als een loutere formaliteit, te meer nu de studietrajectbegeleider uitdrukkelijk heeft aangegeven dat ‘Masterproef I’ niet behoort tot de opleidingsonderdelen waarvoor een automatische vrijstelling wordt toegekend.

Samengevat: dat verzoeker eerder voor ‘Masterproef I’ een credit behaalde wordt door verwerende partij – terecht – niet tegengesproken, maar aangezien het gelijknamige opleidingsonderdeel in het huidige curriculum een andere invulling heeft gekregen, kan die credit niet behouden blijven in toepassing artikel 86 van het onderwijs- en examenreglement, en dient verzoeker een aanvraag tot vrijstelling in te dienen.

Van die aanvraag tot vrijstelling heeft de interne beroepscommissie terecht vastgesteld dat verzoeker ze niet heeft ingediend, althans niet voorafgaand aan de bijeenkomst van de interne beroepscommissie op 4 april 2023. Pas op 5 april 2023 onderneemt verzoeker daartoe de nodige stappen.

In het licht van het bovenstaande heeft de interne beroepscommissie derhalve niet de materiëlemotiveringsplicht miskend door vast te stellen dat verzoeker geen vrijstelling heeft verkregen voor ‘Masterproef I’ en dat hij zich derhalve voor ‘Masterproef II’ niet kan inschrijven.

Het vierde middel is niet gegrond.

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoeker zich op het fair play-beginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet uiteen dat hij, na het bericht dat hij opnieuw mocht inschrijven, met de studietrajectbegeleiding contact heeft opgenomen met de vraag wat hem verder te doen stond,

en dat de studietrajectbegeleiding daarbij niet heeft gewezen op de noodzaak om vrijstellingen aan te vragen, noch op een daartoe geldende termijn. Door zulks na te laten, handelt de opleiding naar oordeel van verzoeker onzorgvuldig.

Verzoeker stelt verder (een voetnoot is weggelaten):

“Pas op 8/02/2023 laat de studentenadministratie voor het eerst weten dat vrijstellingen mogelijks moeten worden aangevraagd (stuk 16). In dit bericht verwijst de studietrajectbegeleider voor de procedure naar de website van de VUB zelf die handelt over vrijstellingen. Op de website staat per faculteit uitleg. Voor de faculteit ‘rechten en criminologie’ wordt er op de website geen melding gemaakt van de specifieke verplichting om binnen de zeven dagen een aanvraag in te dienen voor studenten die laattijdig toestemming om in te schrijven verkrijgen (stuk 21).

Meer nog, de trajectbegeleiding maakt zelfs geen melding in haar [e-mail] van 10/03/2023 van de mogelijkheid voor laattijdig ingeschreven studenten om vrijstellingen aan te vragen (stuk 17), en ook de decaan vermeldt dit niet in diens beslissing van 8/03/2023 (stuk 1).

Verzoekende partij kan hieruit enkel afleiden dat de decaan en de studietrajectbegeleiding niet op de hoogte waren van de uitzondering voor studenten die laattijdig mogen inschrijven. Ook de website van de VUB, waarnaar de trajectbegeleiding verwees, vermeldt dit niet.

Daarenboven moet de aanvraag ingediend door middel van een aanvraagformulier. Dit formulier is op de website “momenteel niet beschikbaar” (stuk 21). Dus zelfs al was verzoekende partij ingelicht geweest dat hij een vrijstellingsaanvraag moest indienen en dit dan nog binnen een onredelijke termijn van 7 dagen volgend op de dag waarop de toestemming wordt verkregen om her in te schrijven. Dan nog maakte de VUB dit onmogelijk, door het formulier niet beschikbaar te stellen.

Het moet benadrukt dat de zeer korte termijn van 7 dagen begint te lopen op het moment dat men de toestemming krijgt om opnieuw in te schrijven en dus niet vanaf de dag dat men effectief terug ingeschreven is.

Verzoekende partij is het uiteraard eens dat de geijkte procedures moeten worden gevuld. Doch moet verzoekende partij hiertoe dan wel in de mogelijkheid worden gesteld om aan de procedures te kunnen voldoen.

Er is sprake van een schending van het fair-play beginsel wanneer de overheid (of *in casu* de onderwijsinstelling) moedwillig onzorgvuldig gaat handelen. Het gaat bijvoorbeeld om het achterhouden van voor de rechtszoekende nuttige gegevens, het uitvoeren van vertragingsmanoeuvres in de besluitvorming of integendeel het handelen met overdreven spoed.

Dat *in casu* het fair-play beginsel is geschonden, is overduidelijk.

De nuttige gegevens over de noodzaak om vrijstellingen aan te vragen werden achtergehouden en de nodige documenten werden online niet ter beschikking gesteld.

Daarnaast zijn er uiteraard ook nog de vertragingsmanoeuvres bij de initiële vraag tot inschrijving, waardoor verzoekende partij pas laattijdig de mogelijkheid kreeg om in te schrijven en derhalve de gebruikelijke termijnen voor het aanvragen van vrijstellingen niet kon halen.

Tevens is de inschrijving van verzoekende partij, ondanks de beslissing van 8/12/2022, nog steeds niet in orde. Verzoekende partij leest op zijn studentenportaal dat de faculteit

het dossier nog academisch aan het beoordelen is (stuk 20). Bij [e-mail] van 19/04/2023 kreeg verzoekende partij van de studentenadministratie te horen dat de goedkeuring niet meer zal komen en het intussen te laat is om huidig academiejaar nog in te schrijven (stuk 28). Ook hier wordt verzoekende partij het administratief gewoon onmogelijk gemaakt om de studie verder te zetten.”

Beoordeling

Verzoeker was in het verleden tijdens verschillende academiejaren ingeschreven als student bij verwerende partij, en is dat in het academiejaar 2022-2023 opnieuw. Hij wordt dan ook geacht de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement te kennen, en kon in de facultaire aanvullingen van artikel 87 van voormeld reglement (stuk 11 administratief dossier) vernemen dat studenten die toestemming tot laattijdige inschrijving hebben gekregen, een vrijstellingsaanvraag kunnen indienen tot uiterlijk een week na de datum waarop die toestemming werd verleend.

Verzoeker heeft toelating tot inschrijving gekregen op 8 december 2022 (mededeling van de beslissing van de interne beroepscommissie), zodat de voorgemelde periode van een week dan is ingegaan.

Daargelaten dat een en ander in de communicatie met verzoeker misschien sneller ter sprake kon worden gebracht, kan dit geen afbreuk doen aan de vaststelling dat verzoeker geacht wordt kennis te hebben van het onderwijs- en examenreglement, en dus van de procedure en de daaraan verbonden termijnen die hij voor het indienen van een vrijstellingsaanvraag diende te eerbiedigen.

Indien de website van verwerende partij niet beschikbaar was om daaromtrent het nodige te doen, dan had verzoeker contact kunnen opnemen met de studietrajectbegeleider of een andere dienst binnen verwerende partij.

Verzoeker overtuigt er niet van dat de diensten van verwerende partij hem “moedwillig” – zoals verzoeker de invulling van het pair play-beginsel in zijn beroep zelf omschrijft – verstoken hebben gehouden van de nodige gegevens, of vertragingsmanoeuvres hebben opgeworpen.

Dat verzoeker uiteindelijk pas na de bijeenkomst van de interne beroepscommissie een vrijstellingsaanvraag heeft ingediend, blijft in dat opzicht zonder overtuigende verantwoording.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoeker beroept zich in een tweede middel op het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel. Uit lezing van het middel blijkt dat het ook steunt op een schending van de artikelen 86 en 153 van het onderwijs- en examenreglement.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet zijn middel uiteen als volgt:

“a) Vooraf

[...]

b) Niet naleving van de beslissing van 8/12/2022 en art. 86 OER

Verzoekende partij had bij e-mailbericht van 16/08/2022 overeenkomstig art. 88 § 8 OER een bericht gericht aan de examencommissie om hem toe te laten zich in te schrijven voor de opleiding Master of Laws. Van voornoemde opleiding dient verzoekende partij enkel nog zijn Masterproef af te leggen.

De examencommissie heeft dit verzoek afgewezen bij beslissing d.d. 15/09/2022. Doch deze beslissing werd pas bij e-mailbericht van 30/09/2022 overgemaakt aan verzoekende partij.

Verzoekende partij heeft bij beroepschrift d.d. 6/10/2022 intern beroep ingesteld tegen voormelde beslissing. De interne beroepscommissie van de [Vrije Universiteit Brussel] verklaarde aanvankelijk bij beslissing d.d. 25/10/2022 het beroep onontvankelijk.

Vervolgens heeft verzoekende partij bij verzoekschrift d.d. 02/11/2022 beroep ingesteld tegen voormelde beslissing bij de raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

Gelet hierop trok op 30/11/2022 de [Vrije Universiteit Brussel] haar beslissing d.d. 25/10/2022 in.

Verzoekende partij werd bij e-mailbericht van 8/12/2022 ingelicht van de nieuwe beslissing van de beroepscommissie. Overeenkomstig deze beslissing werd verzoekende partij opnieuw toegelaten om zich in te schrijven in de opleiding Master of Laws in de rechten onder bindende voorwaarden zoals bepaald in artikel 88, § 1, van het OER.

Het arrest van de [R]aad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen d.d. 21/12/2022 verklaart het beroep, gelet op de intrekking van de beslissing van de [Vrije Universiteit Brussel], zonder voorwerp.

Verzoekende partij heeft op 9/12/2022, de dag nadat hij werd toegelaten terug in te schrijven, de studietrajectbegeleiding gecontacteerd. De studietrajectbegeleider gaf aan dat gewacht moet worden tot het faculteitssecretariaat het puntenblad had aangepast. Pas dan kon de inschrijving in orde worden gebracht. Wel moet verzoekende partij een uitzonderingsaanvraag indienen om voor vakken te registreren (stuk 14). Bij e-mailbericht van 3/01/2023 heeft verzoekende partij aan de studietrajectbegeleidster en de [Vrije Universiteit Brussel] gevraagd om zich in te schrijven voor de Masterproef II, het enige vak dat hij nog dient af te leggen teneinde de opleiding Master in Laws te voltooien (al dan niet na aanvraag van vrijstellingen).

Bij beslissing d.d. 8/03/2023 alsook bij de bevestiging ervan bij beslissing d.d. 13/04/2023 wordt verzoekende partij de facto opnieuw niet toegelaten tol de opleiding Master of Laws, vermits hij zich niet mag inschrijven voor het enige opleidingsonderdeel waarvoor hij nog geen credits heeft verworven, namelijk zijn Masterscriptie (deel II).

Het vertrouwensbeginsel houdt in dat de onderwijsinstelling moet vermijden dat verzoekende partij in de rechtmatige verwachtingen, dewelke hij uit het bestuursoptreden put, wordt gefrustreerd.

Verzoekende partij werd door de eigen beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel opnieuw toegelaten om zich in te schrijven voor de masteropleiding. Hij mocht er dan ook op vertrouwen dat hij effectief zou kunnen deelnemen aan deze masteropleiding en zich bijgevolg zou kunnen inschrijven voor het enige resterende vak: de Masterproef (deel II).

Verzoekende partij schreef zich in, doch het wordt hem opnieuw geweigerd om deel II van zijn Masterproef af te leggen. Dit schendt het vertrouwen dat verzoekende partij had geput uit de eerdere beslissing van de beroepscommissie van de VUB d.d. 8/12/2022.

Daarenboven maakt de VUB de inschrijving voor de Masterscriptie afhankelijk van het aanvragen van vrijstellingen. Verzoekende partij werd slechts bij beslissing van 8/12/2022 toegelaten om opnieuw in te schrijven ~n kon sowieso de vooropgestelde deadline, namelijk 17/10/2022, voor de aanvraag van vrijstellingen hierdoor niet halen. Het administratief laten aanslepen van de registratie voor de vakken en het toekennen van de vrijstellingen zorgt ook voor onzekerheid bij verzoekende partij. Hij weet niet of hij al dan niet de Masterproef II in de nabije toekomst gaat moeten afwerken en de reguliere academische deadlines hieromtrent zijn dus ook niet meer realistisch te honoreren.

Hoewel voor verzoekende partij een dergelijke vrijstellingaanvraag eigenlijk helemaal niet nodig is, nu hij zijn gehele opleiding op de VUB heeft gevolgd en zich op art. 86 OER kan beroepen. Dit artikel bepaalt:

“Een creditbewijs behaald binnen dezelfde opleiding aan de VUB alsook een bewijs van bekwaamheid uitgereikt door een validerende instantie binnen de associatie, is onbeperkt geldig.”

Desalniettemin en louter administratief omdat de studietrajectbegeleiding het hem vroeg heeft verzoekende partij de aanvraag tot vrijstelling ingediend, teneinde zich ook voor het vak ‘Masterscriptie II’ te kunnen inschrijven. Ook al was er geen administratieve mogelijkheid meer op de website van de VUB voorradig. Verzoekende partij heeft aan een medestudent het oude formulier voor de aanvraag van vrijstellingen gevraagd, om alsnog een aanvraag te kunnen indienen, van zodra hij werd ingelicht dat dit nodig was.

Samengevat:

Het gaat niet op om de inschrijving van verzoekende partij eerst te weigeren.

Hem te laten procederen.

Hem bijgevolg maar toe te laten om in te schrijven op 8/12/2022 onder de voorwaarde dat hij slaagt op 75% van de opgenomen credits, wetende dat hij enkel nog zijn masterproef moet doen en op dat ogenblik geen vrijstellingen meer kan aanvragen.

Minstens wordt het hem dermate moeilijk gemaakt om een verzoek tot vrijstelling aan te vragen, zodat de aanvraag niet binnen de onrealistische tijdspanne van zeven kalenderdagen na de toelating tot inschrijving, kan worden ingediend.

Toelating tot de masterproef dan ook nog afhankelijk te stellen van het verkrijgen van die vrijstellingen. Wetende dat verzoekende partij nog steeds wacht op zijn effectieve administratieve inschrijving n.a.v. de beslissing van 8/12/2023, had verzoekende partij ook nooit tijdig antwoord gehad van de faculteit aangaande de vrijstellingen. De traagheid waarmee verzoekende partij op administratief vlak wordt geconfronteerd, schendt het vertrouwen van verzoekende partij in de onderwijsinstelling.

Had de VUB verzoekende partij *ab initio* laten inschrijven, zoals het moest, dan had hij kunnen voldoen aan de vraag om vrijstellingen aan te vragen (hoewel dit strikt genomen niet nodig is).

Maar door de inschrijving pas na de gevoerde procedure toe te laten, stelt de VUB verzoekende partij in een onmogelijke situatie.

Het enige vak dat verzoekende partij nog moet doen en dat nuttig is voor hem, wordt hem geweigerd.

Evenmin wordt hij in de mogelijkheid gesteld om te voldoen aan de voorwaarde van de inschrijving, nl. het slagen voor 75% van de opgenomen credits en zich te registeren voor de opleidingsonderdelen die hij reeds tweemaal had opgenomen zonder een credit te hebben behaald. Het wordt verzoekende partij onmogelijk gemaakt om nuttig enige credits op te nemen. Hij kan zich zelfs geheel niet registeren, zoals blijkt uit het bericht van de studentenadministratie d.d. 19/04/2023. Laat staan dat hij zich kan inschrijven voor Masterscriptie II. Verzoekende partij heeft, zo blijkt thans, gelukkig de Masterscriptie II slechts één keer opgenomen, namelijk in het academiejaar 2019-2020, zodat hij alvast niet de tweede voorwaarde van zijn toelating tot inschrijving schendt.

c) Niet naleven van het eigen procedure reglement - art. 153 OER

Art. 153 § 3 OER bepaalt:

“§ 3. De beslissing in toepassing van § 2 wordt aan de student of aan de persoon op wie de beslissing betrekking heeft ter kennis gebracht binnen een termijn van twintig kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop het beroep is ingesteld. Op eenvoudige vraag van de centrale ombudspersoon worden de beslissingen hem ter beschikking gesteld.”

Verzoekende partij tekende op 20/03/2023 intern beroep aan overeenkomstig art 153 OER tegen de beslissing van de decaan d.d. 8/03/2023.

De beroepscommissie diende [aldus] overeenkomstig art. 153 §3 OER haar beslissing binnen een termijn van twintig kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop het beroep is ingesteld, ter kennis te brengen van verzoekende partij.

Met andere woorden, de VUB had tot 9/04/2023 om een beslissing te nemen en dit mee te delen aan verzoekende partij.

Er werd op 12/04/2023 een verzoek tot de centrale ombudsdiens gericht teneinde de beslissing te kunnen kennen.

Doch aangezien de termijn om beroep in te stellen voor uw raad slechts 7 dagen bedraagt, diende verzoekende partij voor 16/04/2023 wel het extern beroep in te dienen. Dit werd bijgevolg tijdig gedaan op 13/04/2023.

Nu is dit verzoek door de nieuwe laattijdige beslissing zonder voorwerp, en dient verzoekende partij opnieuw uw raad te vatten.

Als de VUB zich aan haar eigen termijn van 20 dagen had gehouden, was dit niet nodig geweest. Minstens had verzoekende partij zich dan tot één beroepsprocedure voor uw raad kunnen beperken.

De vooropgestelde termijn van 20 dagen cfr. art. 153 § 3 OER werd niet nageleefd.”

In haar antwoordnota stelt verwerende partij:

“Verwerende partij laat bovendien gelden dat de mogelijkheid voor studenten om in te schrijven in de opleiding te onderscheiden is van de mogelijkheid om binnen een welbepaald academiejaar te registreren voor een specifiek opleidingsonderdeel. Zoals de interne beroepscommissie terecht motiveerde in haar beslissing, dienen de studenten de geijkte procedures te volgen en de specifieke voorwaarden van het opleidingsonderdeel te voldoen. Verzoekende partij kan dan ook niet gevuld worden waar zij aanvoert dat de weigering om in te schrijven voor ‘Masterproef II: scriptie’ het vertrouwen dat gewekt was door de beslissing van de interne beroepscommissie van 8/12/2022 (waarbij verzoekende partij toelating wordt verleend om in te schrijven in de opleiding) zou hebben geschonden.

De bepaling van artikel 86 van het Onderwijs- en examenreglement waarin wordt bepaald dat credits onbeperkt geldig zijn, werd evenmin geschonden door de beslissing van de interne beroepscommissie. Verzoekende partij heeft immers nog geen credit verworven voor het opleidingsonderdeel dat momenteel deel uitmaakt van het programma (met studiegidsnummer 4022224DNR). Het is eigen aan universitaire programma’s en de opleidingsonderdelen waaruit zij bestaan, dat zij met het oog op het handhaven van de kwaliteit regelmatig worden gewijzigd en geactualiseerd. De interne beroepscommissie motiveerde dienaangaande:

“Bovendien heeft een opleiding het recht, zonder hierdoor het vertrouwensbeginsel zou worden geschonden, om het studieprogramma op de decretaal en reglementair bepaalde wijze te wijzigen, met mogelijk repercussies op onder meer uitzonderingsaanvragen.”

Het is dan ook om deze reden dat de bestreden beslissing, in tegenstelling tot wat de verzoekende partij aanvoert, correct gemotiveerd is waar wordt vermeld dat de verzoekende partij nog niet is geslaagd voor ‘Masterproef I’ en zich nog niet in de afstudeerfase bevindt. Verzoekende partij heeft momenteel slechts voor 24 credits verworven (die op dezelfde manier voorkomen in het huidig programma) de overige opleidingsonderdelen bevinden zich niet (of niet meer in die vorm) in de opleiding. De interne beroepscommissie kan er, zeker nu hiertoe geen aanvraag aan haar ter beoordeling wordt voorgelegd, ook niet op vooruitlopen dat een vrijstelling wordt toegekend op basis van opleidingsonderdelen dewelke

eerder werden behaald door de verzoekende partij.

In het kader van de interne beroepsprocedure heeft de commissie er reeds op gewezen dat er *in casu* geen sprake is van een schending van het proportionaliteitsbeginsel. Het is immers niet zo dat verzoekende partij belet wordt om diens opleiding af te ronden. Louter wordt er -in het kader van de gelijke behandeling van studenten- niet afgeweken van de vereisten die worden gesteld om een welbepaald opleidingsonderdeel in het programma op te nemen. De commissie motiveerde:

“De beroepscommissie kan de student evenmin volgen waar die meent dat het proportionaliteitsbeginsel zou zijn geschonden; de student wordt immers niet de kans ontnomen om zijn masterdiploma te behalen. De student wordt opgelegd de

procedures te volgen die voor alle studenten op een gelijke manier gelden, wat door de onderwijsinstelling naar alle redelijkheid mag worden afgedwongen.”

De verwerende partij erkent dat de kennisgeving van de beslissing van de interne beroepscommissie de ordettermijn van twintig kalenderdagen met acht dagen heeft overschreden, waardoor de beslissing het verzenden van het eerste extern beroep door de verzoekende partij kruiste. Het verstrijken van de termijn van twintig kalenderdagen echter heeft niet tot gevolg dat een beslissing die buiten deze termijn werd genomen met een nietigheid is bekleed.

Naar inzien van verwerende partij slaagt verzoekende partij er dan ook niet in om aan te tonen dat de bestreden beslissing kennelijk onredelijk is, noch dat deze onwettig zou zijn.”

Verzoeker zijnerzijds handhaaft zijn grieven in zijn wederantwoordnota.

Beoordeling

Wat de toepassing van artikel 86 van het onderwijs- en examenreglement betreft, verwijst de Raad naar wat hiervoor reeds is uiteengezet in de beoordeling van het vierde middel. Het huidige opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’ stemt niet overeen met het gelijknamige vak waarvoor verzoeker in het academiejaar 2017-2018 een credit behaalde, zodat dit artikel geen toepassing vindt.

De Raad herhaalt tevens dat verzoeker geacht wordt het onderwijs- en examenreglement te kennen en dat hij derhalve wist, minstens behoorde te weten, dat hij over een beperkt termijn beschikte om na de toelating tot laattijdige inschrijving nog vrijstellingen aan te vragen.

Verwerende partij wordt bijgevallen in haar standpunt dat een toelating tot inschrijving in de opleiding niet betekent dat de student ook voor alle opleidingsonderdelen van die opleiding mag inschrijven.

Het gegeven dat de laattijdige inschrijving op zich mede is veroorzaakt door een initiële weigering tot inschrijving, waartegen verzoeker met succes beroep heeft ingesteld, doet daaraan geen afbreuk en leidt niet tot de onwettigheid van de bestreden beslissing.

Inzake artikel 153, §3 van het onderwijs- en examenreglement, stipt de Raad aan dat deze bepaling de parafrase is van artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs:

“Art. II.284.

De interne beroepsprocedure leidt tot:

- 1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
- 2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Ten aanzien van dat voorschrift mag het als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat de vermelde termijn er een is van orde, en niet van verval, en dat het overschrijden van deze ordetijd niet tot gevolg heeft dat de interne beroepsinstantie haar bevoegdheid om over het intern beroep te oordelen, verliest.

De Raad ziet geen reden om er hier anders over te oordelen.

Het kan worden betreurd dat een student zich tot de Raad moet richten omwille van het uitblijven van een beslissing binnen de voormelde termijn, dat die procedure zonder voorwerp wordt wanneer de interne beroepsinstantie alsnog een beslissing neemt en dat de student dan tegen dié beslissing een beroep moet instellen, maar zoals hierboven is uiteengezet, raakt zulks niet aan de regelmatigheid van die laatste beslissing.

Het tweede middel is in geen van zijn onderdelen gegrond.

Derde middel

In een derde middel beroeft verzoeker zich op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Verzoeker betoogt:

“De [Vrije Universiteit Brussel], moet als onderwijsinstelling het redelijkheidsbeginsel in acht nemen.

Het evenredigheidsbeginsel of proportionaliteitsbeginsel is een toepassing van het redelijkheidsbeginsel. Ze houden in dat de beslissing die de onderwijsinstelling neemt evenredig moet zijn en dus niet in wanverhouding mag komen met de nadelen die verzoekende partij ondervindt.

Hierbij moet opgemerkt dat verzoekende partij reeds alle opleidingsonderdelen van de opleiding Master of Laws succesvol heeft voltooid met uitzondering van zijn Masterproef II.

Hij heeft vervolgens twee jaar gewacht om zijn aanvraag tot herinschrijving te richten aan de [Vrije Universiteit Brussel], zodat hij ook het laatste onderdeel zou kunnen afleggen. Inmiddels heeft verzoekende partij wel de toelating gekregen om zich in te schrijven aan de [Vrije Universiteit Brussel] in de richting Masters of Laws, doch mag/kan hij er niet nuttig zijn enige openstaande vak opnemen. Daarenboven is administratief de inschrijving nog steeds niet definitief. De digitale toegang voor studenten geeft aan dat de faculteit het dossier academisch aan het beoordelen is (stuk 20). De beslissing van 8/12/2022 wordt dus ook op dit vlak niet nageleefd. Meer nog, bij [e-mail]bericht van 19/04/2023 heeft verzoekende partij zelfs te horen gekregen dat de faculteit zijn inschrijving zelfs geheel niet meer in orde zal brengen dit academiejaar (stuk 28). De kans om zijn studie af te werken wordt hem mede door de bestreden beslissing opnieuw ontnomen.

Verzoekende partij heeft vanzelfsprekend reeds veel tijd en energie in zijn opleiding geïnvesteerd. Daar komt nog bij dat verzoekende partij ook in de master na master Notariaat reeds zeer ver is gevorderd, doch de tewerkstellingskansen van dit diploma onlosmakelijk verbonden zijn met het behalen van het diploma Master of Laws. Bovenaal is verzoekende partij nog steeds bijzonder geïnteresseerd in het recht. Het nadeel dat verzoekende partij door de bestreden beslissing ondervindt is bijgevolg zeer groot. Verzoekende partij loopt leervertraging op en ziet zelf mogelijkheden om zich met het diploma rechten op de arbeidsmarkt te begeven aan zich voorbijgaan.

Een zorgvuldige voorbereiding had bovenstaande elementen uiteraard naar boven gebracht. Zo zij in overweging zouden zijn genomen, dan hadden de decaan alsook de interne beroepscommissie nooit tot de bestreden beslissing gekomen en hadden zij, verzoekende partij ongetwijfeld wel toegelaten om zich in te schrijven voor het enige vak dat hij nog dient af te leggen: de Masterproef II.

Doordat de decaan en de beroepscommissie verzoekende partij weigeren om zich in te laten schrijven voor deel II van de Masterproef, hollen zij de facto de beslissing van 8/12/2022 uit.

Daarenboven maakt de VUB het administratief onmogelijk voor verzoekende partij. Zijn inschrijving wordt niet in orde gebracht en vrijstellingen aanvragen praktisch belet. Verzoekende partij begrijpt wel dat hij geslaagd moet zijn voor Masterproef I om Masterproef II op te kunnen nemen. Doch voor Masterproef I was verzoekende partij reeds geslaagd. Er dient volgens de studentenadministratie nog een vrijstelling aangevraagd voor dit onderdeel (*quod non*), hetgeen verzoekende partij sowieso maar nuttig kon doen na de toelating tot inschrijving. Om de studentenadministratie ter wille te zijn heeft verzoekende partij wel de nodige documenten voor de vrijstellingen ingevuld en overgemaakt aan de faculteit (nadat hij de aanvraagdocumenten via een bevriende medestudent heeft verkregen, nu zij op de website van de VUB zelf niet beschikbaar zijn). Dit gezegd zijnde, blijkt uit het studentendossier afdoende dat verzoekende partij wel degelijk Masterproef I reeds met succes voltooid heeft in het academiejaar 2019-2020.

Bovendien bestaat Masterproef I uit de opmaak van een onderzoeksplan. Dit plan heeft verzoekende partij uiteraard reeds gemaakt in 2019-2020, toen hij geslaagd was voor dit onderdeel. Een dergelijk plan dient als uitgangspunt voor de uiteindelijke masterscriptie en wordt door elke goede student voortdurend bijgesteld tijdens de opmaak van de scriptie zelf. Zo zal een goede student trachten de meest actuele bronnen te gebruiken. Mochten er relevante publicaties verschijnen tussen Masterproef I en het indienen van Masterproef II, dan zal het onderzoeksplan hieraan aangepast moeten worden. De Masterproef I is, zoals elk vak, evolutief. Doch verzoekende partij heeft reeds gedemonstreerd over de nodige vaardigheden te beschikken om een onderzoeksplan op te stellen, en was derhalve reeds geslaagd voor Masterproef I. Het enkele feit dat dit opleidingsonderdeel een andere

nummer is toegekend in de studiegids, en bijgevolg verzoekende partij te verplichten louter daarom een vrijstelling aan te vragen en dus de facto te weigeren om masterproef II af te leggen is kennelijk onredelijk.

Verzoekende partij heeft er *an sich* geen probleem mee dat hij procedures moet volgen, doch hij moet in de mogelijkheid gesteld om deze met een redelijke kans op succes te doorlopen en mag minstens in afwachting daarvan niet belet worden verder studievoortgang te maken, *in casu* door hem toe te laten de masterscriptie (deel II) te laten afleggen.

De beslissing is, gelet op voorgaande, kennelijk onredelijk en disproportioneel.”

Beoordeling

Verzoeker herhaalt in zijn derde middel slechts wat hij in de overige middelen aanhaalt, en wat hierboven reeds is beoordeeld.

De Raad benadrukt nogmaals dat het kan worden betreurd dat de doorlooptijd van de inschrijvingsprocedure langer is geweest dan wenselijk, en hij begrijpt ook dat verzoeker nastreeft om de beide masteropleidingen op zo kort mogelijke tijd af te werken.

Die bedenkingen laten evenwel niet toe te besluiten dat de bestreden beslissing het redelijkheidsbeginsel schendt, niet het minst omdat verzoeker ook in dit middel van een aantal foute veronderstellingen vertrekt.

Verzoeker is immers niet geslaagd voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’, zoals het zich thans in het curriculum bevindt. Door te stellen dat het opleidingsonderdeel enkel “aan ander nummer” heeft gekregen, geeft verzoeker een andere wending aan wat hij in het intern beroep heeft doen gelden, met name dat er (mogelijk) een vrijstelling moet voor worden aangevraagd, wat dus betekent dat geen toepassing van artikel 86 van het onderwijs- en examenreglement kan worden gemaakt en dat het niet om hetzelfde opleidingsonderdeel gaat.

De stelling dat enkel het nummer van het opleidingsonderdeel zou zijn gewijzigd, wordt overigens door verzoeker door geen enkel (begin van) bewijs onderbouwd. Hij had zulks bijvoorbeeld kunnen doen aan de hand van een vergelijking van de inhoud en doelstellingen van beide opleidingsonderdelen, maar daaromtrent leest de Raad in het verzoekschrift niets.

Het derde middel is niet gegrond.

VI. Anonymisering

In zijn verzoekschrift vraagt verzoeker om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 12 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.464 van 31 mei 2023 in de zaak 2023/0176

In zake: Adriana PAMPANAS GRULLON
 woonplaats kiezend te 1000 Brussel
 Rue Joseph Stevens 4

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 mei 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 24 april 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 31 mei 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en de heer Toon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de master-na-masteropleiding ‘Master of intellectual property and ICT law’, waarvan het opleidingsonderdeel ‘Interdisciplinairy perspectives on ICT’ deel uitmaakt.

Voor dat opleidingsonderdeel behaalt verzoekster een examencijfer van 8/20.

Op 15 februari 2023 stelt verzoekster tegen die beoordeling een intern beroep in.

Nadat verzoekster bijkomende toelichting overmaakt en op 20 maart 2023 wordt gehoord, beslist de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven op 24 april 2023 om het beroep ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren.

Dat is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Rechtsmacht van de Raad

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt als eerste exceptie op dat geen van de door verzoekster gestelde vorderingen tot de rechtsmacht van de Raad behoort.

Verzoekster gaat in haar wederantwoordnota op deze exceptie niet in.

Beoordeling

Verzoekster omschrijft het gevolg dat zij aan de Raad verzoekt om aan haar beroep te verlenen als volgt:

- “1) dat mijn examen oprecht wordt herzien en aangepast tot een score die naar mijn stellige overtuiging ten minste een 10 of hoger op 20 had moeten zijn, of subsidiair,
- 2) dat ik toestemming krijg om dit semester (in juli) af te studeren met mijn borderline examenscore van 8/20 in mijn dossier, of anders,

3) dat mij wordt gevraagd om voor 5 juli een paper van 2.000 – 3.000 woorden in te dienen over het onderwerp van de cursus waarvoor ik een 8/2 heb gekregen, zodat ik mijn cijfer kan verbeteren en tijdig kan afstuderen.”

Daarnaast stelt verzoekster dat wat zij uiteenzet in wezen een “pleidooi voor [...] heroverweging” is.

Krachtens artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs is de bevoegdheid van de Raad, wat studievoortgangsbeslissingen betreft, beperkt tot de beoordeling of zij in overeenstemming zijn met de decretale en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement, en met de algemene administratieve beginselen.

De Raad vermag bij die beoordeling niet om zijn appreciatie over de waarde van de verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van de verwerende partij en haar organen., als ware hij zelf een intern beroepsorgaan.

Na binnen de voormelde bevoegdheid een beroep te hebben beoordeeld, vermag de Raad overeenkomstig artikel II.292, §1 van dezelfde Codex enkel de bestreden beslissing in voorkomend geval te vernietigen, eventueel met bevel een nieuwe beslissing te nemen onder bepaalde, door de Raad bepaalde voorwaarden.

De Raad is derhalve niet bevoegd om een examencijfer eigener gezag aan te passen of om zich in de plaats van de verwerende partij te stellen om te bepalen aan welke voorwaarden een paper moet voldoen. Evenmin kan de Raad zeggen voor recht dat verzoekster moet worden toegelaten om af te studeren met behoud van het betwiste examencijfer.

De Raad begrijpt verzoeksters beroep – met de nodige welwillendheid – als een vraag tot nietigverklaring van de bestreden beslissing. Het beroep is in die mate ontvankelijk.

Of datgene wat verzoekster vraagt daarbij kan worden ingepast in de ‘voorwaarden’ die de Raad op grond van artikel II.292, §2 van de Codex Hoger Onderwijs kan bevelen, dient slechts te worden beoordeeld wanneer de Raad ook tot nietigverklaring van de bestreden beslissing overgaat wat, zoals hieronder zal blijken, niet het geval is.

B. Middelen tegen de bestreden beslissing

In een tweede exceptie doet verwerende partij gelden dat het beroep niet ontvankelijk is omdat het geen inhoudelijke bezwaren tegen de bestreden beslissing bevat.

Verzoekster stelt in haar wederantwoordnota (de Raad citeert letterlijk):

“De grondslag van dit beroep is onder meer, maar niet uitsluitend, mijn stelling dat de beslissing van de interne beroepscommissie van de KU Leuven van 24 april 2023 kennelijk onredelijk en onvoldoende gemotiveerd was.

Ten eerste heb ik, zoals blijkt uit mijn verklaring voor de interne beroepscommissie van de KU Leuven op 8 maart 2023, uitvoerig argumenteerd waarom mijn antwoord op het essay van vraag drie (3) van het examen ten onrechte met een ongefundeerde lage score werd beoordeeld. Ik benadrukte verder het belang van vraag nummer drie (3) tijdens mijn hoorzitting van 20 maart 2023, omdat het mijn sterkste antwoord op een essay was. Het besluit van de interne beroepscommissie van 24 april 2023 bevat echter geen enkele verwijzing, analyse of motivering met betrekking tot mijn betwiste antwoord op vraag drie. Daarom zou ik willen stellen dat dit een concessie was of een instemming met mijn argumenten, maar dat er geen verandering is aangebracht en dat het besluit stelt dat mijn beroep ongegrond was (zonder enige basis of waarom voor vraag nummer 3 specifiek uit te leggen).

Ten tweede vermeldt het besluit van de interne beroepscommissie een algemene verklaring dat “de examenrichtsnoeren duidelijk stellen dat persoonlijke mening nooit het antwoord op de vragen kan of mag zijn.” In mijn inzending van 8 maart 2023 (afzonderlijk bijgevoegd) heb ik mijn argumenten sterk onderbouwd in elk van de onderdelen die ik in de tabel heb opgenomen, inclusief de eigen PowerPoint-dia's van de professor voor de les of andere door de professor verstrekte bronnen. Dit is niet mijn persoonlijke mening – verschillende van mijn essayantwoorden zijn rechtstreeks uit de cursus overgenomen. Verrassend genoeg lijkt niets van dit alles in aanmerking te zijn genomen in de beslissing van de interne beroepscommissie. Het is onduidelijk hoe of waarom de beroepscommissie meent dat ik mijn vermeende “persoonlijke opvattingen” in mijn examenantwoorden heb opgenomen, aangezien ik in mijn examenantwoorden niet de woorden “ik denk”, “ik geloof”, “naar mijn mening” of iets dergelijks gebruik.

Het proces van de interne beroepscommissie heeft de door mij naar voren gebrachte standpunten niet echt onderzocht en heeft slechts de beweringen van de professor herhaald in een onredelijke eindbeslissing. Als zodanig was de beslissing van de interne beroepscommissie van de KU Leuven onzorgvuldig en onredelijk, aangezien zij niet gebaseerd is op een echte beoordeling van de door mij aangevoerde feiten (en slechts de professor steunt zonder een zinvolle analyse van beide zijden). ”

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat het beroep ten minste een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren moet bevatten.

Zoals hij reeds meermaals heeft bevestigd, is de Raad zich terdege ervan bewust dat de decreetgever bij de totstandkoming van de procedurevoorschriften ervoor heeft geopteerd om te voorzien in een laagdrempelige toegang tot de rechter, waarbij formalisme wordt vermeden en de aan de bestreden beslissing tegengeworpen onregelmatigheden niet op straffe van onontvankelijkheid juridisch moeten gekwalificeerd (*Parl. St. VI.P. 2003-2004, nr. 1960/1, 25*).

De procedure leunt aldus, binnen de grenzen van het bestuurlijk procesrecht, aan bij *da mihi factum, dabo tibi ius* (geef mij de feiten, ik geef u het recht).

De steller van het ontwerp van decreet heeft daar echter in dezelfde adem aan toegevoegd (*Parl. St. VI.P. 2003-2004, nr. 1960/1, 25*):

“Het is evenwel evident dat dergelijk middel niet kan bestaan uit een loutere bewering of mededeling of uit het uiten van twijfel. Het mag duidelijk zijn dat, indien niet wordt voldaan aan deze vereiste, het beroep niet op ontvankelijke wijze kan worden aangenomen. Dit vloeit voort uit de beginselen inzake behoorlijke rechtsbedeling. De rechten van verdediging houden in dat een partij op de hoogte wordt gebracht van de aard en de redenen van de feiten die haar ten laste worden gelegd, wat niet het geval is bij een verzoekschrift dat niet de redenen van het beroep (hoe summier omschreven ook) doet kennen.”

In het verzoekschrift kan de Raad enkel lezen dat verzoekster een voltijdse werkstudent is, dat zij haar baan heeft opgezegd om de master-na-master-opleiding te kunnen volgen, dat zij het examencijfer van 8/20 onterecht laag vindt en dat zij na een bespreking met de docent een intern beroep heeft ingesteld.

Wat de Raad daarbij niet verneemt, is waarom verzoekster van oordeel is dat het examencijfer van 8/20 onredelijk laag is en – belangrijker, aangezien dat het enige voorwerp van het huidige beroep is – waarom de beslissing van de interne beroepsinstantie onwettig zou zijn.

Verwerende partij moet derhalve worden bijgevallen in haar vaststelling dat het verzoekschrift geen middelen bevat.

Onder verwijzing naar het reeds aangehaalde artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs, stipt de Raad aan dat een verzoekende partij haar middelen in het verzoekschrift moet uiteenzetten, en dat zij in de wederantwoordnota slechts nieuwe argumenten kan ontwikkelen wanneer die raken aan de openbare orde of wanneer het elementen betreft waarvan de verzoekende partij slechts met de antwoordnota of het administratief dossier van de verwerende partij kennis heeft kunnen nemen.

Wat verzoekster in haar wederantwoordnota – voor het eerst – concreet uiteenzet als een beroep op het redelijkheidsbeginsel en op de formelemotiveringsplicht, raakt niet aan de openbare orde. Verzoekster maakt ook niet inzichtelijk waarom deze kritiek dan pas, en niet in het verzoekschrift, nader wordt omschreven.

Deze middelen komen dus te laat in de procedure om nog op ontvankelijke wijze in het debat te worden gebracht.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 31 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.465 van 31 mei 2023 in de zaak 2023/0191

In zake: Shanon VAN DER BIEST
 woonplaats kiezend te 9500 Geraardsbergen
 Heuvelstraat 45 bus 2

tegen:

ODISEE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefanie De Proost
kantoor houdend te 1000 Brussel
Antoine Dansaertstraat 92

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 mei 2023, strekt tot nietigverklaring van de examenbeslissing van Odisee waarbij aan verzoekster voor het opleidingsonderdeel ‘Vennootschapsbelasting’ een examencijfer van 8/20 wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 31 mei 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stefanie De Proost, die verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de graduatsopleiding ‘Accounting administration’.

Tot haar curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Vennootschapsbelasting’. Een tekort voor dat opleidingsonderdeel is krachtens de ECTS-fiche niet tolereerbaar.

Het examen vindt plaats op 20 april 2023. Verzoekster bekomt een examencijfer van 8/20, dat op 27 april 2023 wordt geproclameerd. Bij die proclamatie worden de volgende beroepsmodaliteiten meegedeeld:

“Als je vindt dat een ongunstige examen(tucht)beslissing en/of een maatregel van studievoortgangsbewaking [...] jouw rechten schendt, kan je formeel intern beroep aantekenen tegen deze beslissing.

Het beroep moet worden ingesteld per aangetekend schrijven gericht aan de Directeur Onderwijs en Onderzoek, Warmoesberg 26 te 1000 Brussel binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen.

De vervaltermijn gaat voor beroepen tegen examenbeslissingen in vanaf de kalenderdag na de dag van de bekendmaking van de examenresultaten. Voor beroepen tegen andere studievoortgangsbeslissingen gaat de vervaltermijn in de kalenderdag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.

Het beroep vermeldt op straffe van onontvankelijkheid minstens je identiteit, de bestreden beslissing, de uiteenzetting van de feiten en de bezwaren en een e-mailadres waarop je bereikbaar bent gedurende de hele procedure.

Odisee raadt studenten aan om nabespreking van een examenresultaat te hebben vooraleer daartegen beroep aan te tekenen. Als nabespreking niet kan plaatsvinden vóór het einde van de vervaltermijn en je het indienen van een intern beroep wil uitstellen tot na het gesprek met de examinator, moet je toch binnen de hoger genoemde vervaltermijn van 7 kalenderdagen bewarend beroep aantekenen. Binnen de eerstvolgende vijf kalenderdagen moet je de klacht dat uitgebreider motiveren, [zo niet] wordt je beroep automatisch als ongegrond geklasseerd.

[...]

Verzoekster vraagt om inzage van het examen. Wanneer zij met het oog daarop wordt gecontacteerd op 3 mei 2023, laat de betrokken docent weten dat een feedback via Teams niet mogelijk is wanneer verzoekster haar camera niet wenst aan te zetten, omdat dan niet kan worden nagegaan met wie de conversatie over deze persoonsgeonden informatie verloopt. De docent stelt voor de inzage op de campus te laten plaatsvinden op 4 mei 2023. Verzoekster deelt mee enkel vrijdag 5 mei naar de campus te kunnen komen, waarop de docent een afspraak verleent. Nadat tijdstip en lokaal aan verzoekster zijn meegedeeld, antwoordt zij dat zij online les heeft en dus niet aanwezig kan zijn. Na nog enig over-en-weer mailen, deelt de opleiding op 5 mei 2023 aan verzoekster mee dat het feedbackgesprek om 11u zal plaatsvinden via Teams en mét een ingeschakelde camera.

Daarnaast voert verzoekster nog correspondentie met de ombudsdienst, waarin zij de eerlijkheid van de quotering in vraag stelt.

Op 16 mei stelt verzoekster bij de Raad een beroep in tegen het toegekende examencijfer.

IV. Ontvankelijkheid – uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In haar verzoekschrift stelt verzoekster dat zij bij de Raad een beroep instelt omdat haar niet de mogelijkheid werd geboden om een intern beroep in te stellen.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat het beroep niet ontvankelijk is omdat het intern beroep niet op regelmatige wijze werd uitgeput.

Verwerende partij betwist dat aan verzoekster niet de mogelijkheid werd geboden om een intern beroep in te stellen. Ter zake wordt in hoofdorde aangevoerd dat het onderwijs- en examenreglement wel degelijk een dergelijk beroep openstelt voor een betwisting met betrekking tot de beoordeling van een afzonderlijk opleidingsonderdeel en dat verzoekster, indien zij een gesprek met de examinator wenste af te wachten, een bewarend intern beroep kon instellen. Verwerende partij stipt aan dat verzoekster dit niet heeft gedaan, en dat dit niet aan de instelling kan worden verweten aangezien de beroepsmodaliteiten bij de bekendmaking van de resultaten waren vermeld.

Ondergeschikt wijst verwerende partij erop dat de e-mail van 4 mei 2023 aan de ombudsdiens, waarin verzoekster twijfels uit over de eerlijkheid van de punten die zijzelf en andere studenten hebben gekregen, niet als een intern beroep kan worden beschouwd, eensdeels omdat niet uitdrukkelijk van een beroep sprake is en anderdeels omdat de ombudsdiens niet het orgaan is waaraan een intern beroep moet worden gericht.

In haar wederantwoordnota herhaalt verzoekster dat zij niet de kans heeft gekregen om een interne procedure te volgen, en dat verwerende partij heeft voorkomen dat zij actie kon ondernemen.

Beoordeling

De bestreden beslissing is een examenbeslissing. Krachtens artikel II.283, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs beschikt de student over een verervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van de proclamatie, om tegen een dergelijke beslissing een intern beroep in te stellen.

Er bestaat geen betwisting over dat de proclamatie van het examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Vennootschapsbelasting’ plaatsvond op 27 april 2023.

Verzoekster betwist evenmin dat samen met de proclamatie van de resultaten, de modaliteiten voor het instellen van een intern beroep zijn meegedeeld. De Raad heeft ze hierboven aangehaald.

De verervaltermijn om een intern beroep in te stellen, minstens een bewarend intern beroep, liep derhalve van (vrijdag) 28 april 2023 tot (donderdag) 4 mei 2023.

Het intern beroep moet worden ingesteld bij de directeur Onderwijs en Onderzoek van de hogeschool. In de kennisgeving van de beroepsmodaliteiten is verzoekster er uitdrukkelijk op geattendeerd dat een beroep binnen de voormelde verervaltermijn moet worden ingediend, ook wanneer op dat ogenblik nog geen bespreking van het examenresultaat kon plaatsvinden.

Uit de voorliggende stukken blijkt niet dat verzoekster een beroep bij de aangewezen interne beroepsinstantie heeft ingesteld. Daargelaten dat de ombud niet de interne beroepsinstantie is en verzoeksters communicatie met de ombudsdiest niet als een intern beroep kan worden beschouwd, stelt de Raad vast dat verzoekster in haar e-mail aan de ombud van 4 mei 2023 wel ter sprake brengt dat zij twijfelt aan de eerlijkheid van de quotering, maar dat zij daarin noch expliciet, noch impliciet de vernietiging of wijziging van die quotering vraagt, doch enkel dat het examen een tweede maal zou worden nagekeken.

Verzoekster maakt niet duidelijk, en de Raad ziet ook niet spontaan, wat haar ervan heeft weerhouden om tijdig een (bewarend) intern beroep in te stellen bij de bevoegde interne beroepsinstantie.

De beroepsmodaliteiten zijn correct meegedeeld, en dit volstaat om verzoekster toe te laten om op ontvankelijke wijze een intern beroep in te stellen. De Raad kan verzoekster dan ook niet

bijtreden in haar stelling dat zij niet de gelegenheid heeft gehad om zulks te doen, en ziet in het dossier ook geen bewijs van enige actie aan de zijde van verwerende partij om verzoekster in de uitoefening van haar rechten te beknotten.

Aangezien verzoekster de interne beroepsprocedure niet op ontvankelijke wijze heeft uitgeput, is het beroep bij de Raad niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 31 mei 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een

advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.523 van 14 juni 2023 in de zaak 2023/0192

In zake: Agatho SCHRANS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36, bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: DE HOGERE ZEEVAARTSCHOOL/ANTWERP MARITIME ACADEMY
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ann Coolsaet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Arthur Goemaerelei 69
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 mei 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 12 mei 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard en de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing werd bevestigd en bijgevolg geen toestemming werd gegeven voor een derde inschrijving voor de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’.

Ondergeschikt vordert verzoeker dat hij, in afwachting van een nieuwe beslissing, minstens voorlopig terug wordt ingeschreven voor de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’ alsof geen weigeringsbeslissing tot derde inschrijving voor deze opleidingsonderdelen is genomen.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 14 juni 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tom Peeters, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Ann Coolsaet, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de scheepswerktuigkunde’. Tot het curriculum van deze opleiding behoren de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’.

Omdat verzoeker voor deze opleidingsonderdelen na het academiejaar 2021-2022 niet geslaagd was, diende hij een aanvraag in bij de voorzitter van de examencommissie om deze opleidingsonderdelen een derde maal op te nemen in het academiejaar 2022-2023.

Op 17 oktober 2022 besliste de examencommissie om geen toestemming te geven voor een derde inschrijving voor deze opleidingsonderdelen. Deze beslissing werd met een e-mail van 28 oktober 2022 aan verzoeker overgemaakt.

Verzoeker stelde op datum van 3 november 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Op 18 november 2022 besliste de interne beroepsinstantie om het intern beroep ongegrond te verklaren.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker op 30 november 2022 een beroep in bij de Raad. Bij arrest nr. 8.265 van 30 januari 2023 heeft de Raad de beslissing van de interne beroepsinstantie vernietigd.

De onderwijsinstelling herneemt haar besluitvorming en komt in een beslissing, genomen door de algemeen directeur en gedateerd op 17 februari 2023, tot het besluit om de initiële studievoortgangsbeslissing te bevestigen.

Verzoeker wendt zich tegen deze beslissing opnieuw tot de Raad. Bij arrest nr. 8.414 van 4 mei 2023 heeft de Raad de beslissing van de interne beroepsinstantie vernietigd omdat de bestreden beslissing niet door het daartoe bevoegde orgaan was genomen.

Verwerende partij herneemt haar besluitvorming en beslist op 12 mei 2023 om het intern beroep van verzoeker opnieuw als ongegrond af te wijzen:

“[...]”

Gelet op bovenstaande overwegingen besluit de interne beroepscommissie om het beroep ongegrond te verklaren en de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing te bevestigen en bijgevolg geen toestemming te geven voor een derde inschrijving voor de opleidingsonderdelen "Techniek van het schip (deel 2)" en "Algemene mechanica".

Ze verwijst daarbij naar artikel 32 §2 en §3 van het Onderwijs- en examenreglement:

Artikel 32 - studievoortgangsbewakingsmaatregelen

§1 Het hogeschoolbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

a. indien een student geen 50% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft in een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving een bindende voorwaarde opgelegd worden. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of creditdeliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de onderwijsinstelling algemeen gelden. Het hogeschoolbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een creditdeliberatie door een examencommissie als bedoeld in artikel 59, ook al is dergelijke examencommissie niet op algemene wijze voorgeschreven. Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

b. het weigeren van de inschrijving van een student die na twee inschrijvingen voor hetzelfde opleidingsonderdeel nog altijd niet is geslaagd voor dat opleidingsonderdeel. Deze regel geldt voor elk type van studiecontract;

c. het weigeren van de inschrijving van de student indien uit de gegevens van het dossier van de student blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren;

§2 Op gemotiveerd verzoek van de student kan de voorzitter van de examencommissie uitzonderlijk toch een afwijking toestaan op de maatregelen, bepaald in paragraaf 1. Deze afwijking wordt evenwel afhankelijk gemaakt van de oplegging en nakoming van bindende voorwaarden op het vlak van studievoortgang. De afwijking wordt aangevraagd via de studentenadministratie t.a.v. de algemeen directeur tegen uiterlijk 15 oktober van het academiejaar.

§3 Voor het aanvragen van een derde inschrijving zoals vermeld in §2 wordt er een specifieke procedure gevuld. Het sjabloon hiervan is te vinden op Blackboard. Dit is de laatste inschrijvingskans als uitzondering op §1b.

§4 Als je eenzelfde opleidingsonderdeel al drie jaar in je studietraject hebt opgenomen en je na die drie jaar niet bent geslaagd, krijg je een weigering tot inschrijving voor de volgende 3 academiejaren.

Deze conclusie werd weloverwogen genomen op basis van observaties van de studievoortgang en de hierboven vermelde motivering.

Bovenstaande maatregel mag niet als precedent gebruikt worden voor toekomstige studievoortgangsmaatregelen en wordt steeds per dossier geëvalueerd.
[...]"

Deze beslissing werd per aangetekend schrijven alsook per e-mail van 12 mei 2023 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 17 mei 2023 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoeker beroeft zich in een eerste middel op een schending van de motiveringsplicht alsook van het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel: verwerende partij vergist zich van voorwerp.

Standpunt van partijen

Verzoeker argumenteert dat het niet zozeer gaat om een vraag tot inschrijving voor het verder volgen van de opleiding als geheel maar wel voor het inschrijven voor twee welbepaalde opleidingsonderdelen: ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’. Volgens verzoeker zijn het dan ook de slaagkansen voor die opleidingsonderdelen die hier moeten worden beoordeeld; de aan- of afwezigheid voor andere opleidingsonderdelen is daarbij niet relevant. De bestreden beslissing bevat volgens hem geen enkel argument op grond waarvan de slaagkansen voor deze opleidingsonderdelen worden beoordeeld.

De slaagkansen kunnen volgens verzoeker wél beoordeeld worden aan de hand van examens waaraan hij voor de betwiste opleidingsonderdelen op informele wijze heeft deelgenomen in januari 2023. Verzoeker merkt op dat het niet duidelijk is of de interne beroepsinstantie hiervan formeel op de hoogte is. Volgens hem heeft de interne beroepsinstantie er alleszins geen

rekening mee gehouden. De slaagkansen kunnen echter niet worden beoordeeld aan de hand van de vraag of verzoeker voor andere opleidingsonderdelen al dan niet aanwezig was.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat het intern beroep werd beoordeeld binnen het kader dat de Raad heeft geschatst in zijn arrest van 30 januari 2023. Aangezien de Raad volgens verwerende partij zelf verwijst naar de geboekte studievoortgang, de omstandigheden die een gebrekkige studievoortgang kunnen verklaren en de informatie over de wijze waarop in de toekomst voldoende studievoortgang kan worden geboekt, verwijst de Raad volgens verwerende partij naar de globale studievoortgang waarbinnen de opleidingsonderdelen waarvoor een derde inschrijving wordt gevraagd, zich situeren. Er kan volgens verwerende partij geen “geboekte studievoortgang” worden beoordeeld voor opleidingsonderdelen waarvoor geen creditbewijs werd bekomen. In dat geval kan men enkel vaststellen dat verzoeker na twee inschrijvingen nog steeds niet slaagde. In dat opzicht is de formele motivering van de bestreden beslissing wel degelijk pertinent om de vraag om een derde inschrijving voor twee opleidingsonderdelen te beoordelen.

Verder betwist verwerende partij het standpunt van verzoeker over de examens waaraan hij in januari informeel heeft deelgenomen. Er kan volgens haar niet aan de interne beroepsinstantie worden verweten geen rekening te hebben gehouden met examens waaraan hij “informeel” heeft deelgenomen. Voor de betwiste opleidingsonderdelen is verzoeker namelijk niet geregistreerd en heeft hij geen toegang tot die opleidingsonderdelen, noch mag hij er examens over afleggen. *A fortiori* kunnen er dan ook geen punten worden geregistreerd. Indien verzoeker toch heeft deelgenomen, dan is dat omdat individuele docenten dat ten onrechte hebben toegelaten zodat er geen enkel rechtsgevolg aan kan worden gehecht. Deze informele deelname kan volgens verwerende partij ook geen argument zijn om een formele beslissing van de interne beroepsinstantie op te baseren, laat staan dat deze beslissing om die redenen zou kunnen worden betwist.

In zijn *wederantwoordnota* merkt verzoeker vooreerst op dat verwerende partij selectief blijft wat betreft het beoordelen van zijn “globale studievoortgang”: er wordt enkel verwezen naar negatieve elementen maar de rest wordt niet in de bestreden beslissing betrokken. Zo erkent verwerende partij volgens hem zelf dat hij (met succes) het examen van het opleidingsonderdeel ‘Sterkteleer’ heeft afgelegd op 22 maart 2023 maar dat wordt in de bestreden beslissing niet in rekening gebracht.

Verder benadrukt verzoeker dat zijn informele deelname aan de examens van de betwiste opleidingsonderdelen mee kan worden genomen in de beoordeling van zijn slaagkansen voor deze opleidingsonderdelen. Volgens verzoeker belet het gebrek aan formele inschrijving voor deze opleidingsonderdelen niet dat er rekening wordt gehouden met de examenuitslag om de kansen op studievoortgang voor die opleidingsonderdelen te beoordelen. De kringredenering die verwerende partij er hieromtrent op nahoudt, gaat volgens verzoeker dan ook niet op: zo kan verzoeker geen enkel argument bijbrengen om zijn slaagkansen voor die opleidingsonderdelen te staven.

Ten slotte geeft verzoeker aan dat hij al langer vreesde dat de docenten die hem hebben toegelaten om informeel deel te nemen aan de examens van de betwiste opleidingsonderdelen op de vingers zouden worden getikt, wat ondertussen volgens hem ook is gebeurd.

Beoordeling

De Raad benadrukt nogmaals dat hij conform artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld. Het is binnen deze contouren dat de Raad voorliggend beroep zal beoordelen.

De Raad kan in dat licht geen bescherming bieden tegen strenge beslissingen, maar enkel tegen beslissingen die zo streng zijn dat zij onredelijk *c.q.* onzorgvuldig voorkomen. Daartoe kan enkel worden besloten wanneer vast is komen te staan dat geen enkel ander normaal en voorzichtig handelend bestuur in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

Inzake de door de Codex Hoger Onderwijs aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering

voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat betreft de weigering van inschrijving, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van zijn bijzondere omstandigheden.

Zoals de Raad al eerder overwoog in zijn arrest nr. 8.265 van 30 januari 2023, dient bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving rekening te worden gehouden enerzijds met de door de verzoeker geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken. In tegenstelling tot wat verzoeker aanvoert, is het dan ook niet onredelijk van de interne beroepsinstantie om rekening te houden met verzoekers *globale* studievoortgang, ook wanneer de aanvraag tot herinschrijving *in concreto* slechts betrekking heeft op twee opleidingsonderdelen.

Er anders over oordelen zou immers tot de onlogische en onmogelijke vaststelling leiden dat de interne beroepsinstantie de studievoortgang dient te beoordelen op basis van de prestaties van een student binnen een opleidingsonderdeel dat hij nog niet – formeel – heeft gevolgd.

De Raad kan zich niet vinden in de stelling van verzoeker dat hij in de examenperiode van januari “op informele wijze” heeft deelgenomen aan de examens van de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’ waardoor de interne beroepsinstantie het resultaat daarvan had moeten meenemen in de beoordeling van zijn aanvraag tot een derde inschrijving in die opleidingsonderdelen. Dat de interne beroepsinstantie rekening moet houden met de door verzoeker globaal geboekte studievoortgang, impliceert namelijk niet dat deze instantie in de besluitvorming ook oog moet hebben voor verzoekers prestaties in opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is ingeschreven en waarvoor hij *a fortiori* geen examen kan afleggen, laat staan een credit voor kan bekomen, maar die hij “op informele wijze” zou volgen. Dat geldt ook ingeval verzoeker “informele” prestaties aanvoert in opleidingsonderdelen waarvoor hij de herinschrijving vraagt.

Wat betreft de impact van het (deel)examen voor het opleidingsonderdeel ‘Sterkteleer’, verwijst de Raad naar de beoordeling van het derde middel.

Het middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Verzoekende partij beroept zich in een tweede middel op een schending van 's Raads arrest nr. 8.265 van 30 januari 2023.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat in de bestreden beslissing het studierendement als onvoldoende wordt beoordeeld. Er wordt daarbij volgens hem evenwel niet gekeken naar de achtergrond van deze situatie: verzoeker legt telkens goede examens af maar heeft vaak niet kunnen deelnemen aan examens.

Volgens verzoeker gaat verwerende partij dan ook voorbij aan 's Raads arrest nr. 8.265 van 30 januari 2023 waarbij zij louter de teksten van vorige beslissingen herneemt en blijft verwijzen naar afwezigheden (voor andere dan de betrokken opleidingsonderdelen).

Verwerende partij betwist in haar *antwoordnota* dat er geen rekening zou zijn gehouden met 's Raads arrest nr. 8.265 van 30 januari 2023. Volgens haar blijkt uit de formele motivering van de bestreden beslissing dat hiermee wel degelijk rekening werd gehouden zodat het middel feitelijke grondslag mist.

In zijn *wederantwoordnota* argumenteert verzoeker dat verwerende partij geen rekening houdt met de achtergrond van het studierendement dat zij als onvoldoende heeft beschouwd. Hoewel verzoeker vaak goede examens aflegt, heeft hij vaak niet kunnen deelnemen. Zoals ook blijkt uit de bespreking van het eerste middel, hecht verwerende partij volgens hem meer belang aan afwezigheden, zonder rekening te houden met de reden daarvan en zonder rekening te houden met de resultaten die werden geboekt. Dit is volgens verzoeker in strijd met wat de Raad heeft geoordeeld in zijn arrest van 30 januari 2023 met nummer 8.265.

Beoordeling

In de ondertussen vernietigde beslissing van de interne beroepsinstantie van 18 november 2022 overwoog deze dat verzoeker zich in een uitdovende opleiding bevond maar desondanks afwezig bleef op de herexamens van opleidingsonderdelen die hij biste. In het arrest 8.265 van 30 januari 2023 overwoog de Raad dat de uitdovende aard van de opleiding niet meegenomen mag worden in de beoordeling van de aanvraag tot herinschrijving en stelde de Raad ook:

“Bovendien stipt de Raad nog aan dat het loutere feit dat verzoeker tijdens het afgelopen academiejaar onwettig afwezig was op de herexamens voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij biste, niet *ipso facto* kan leiden tot de vaststelling dat hij voor deze opleidingsonderdelen slechts geringe slaagkansen heeft. Verzoeker heeft immers geen examen afgelegd, zodat zijn afwezigheid niet bewijst of hij deze opleidingsonderdelen al dan niet succesvol zal kunnen afronden na een volgende inschrijving. De vaststelling dat verzoeker zich in een uitdovende opleiding bevindt, doet hieraan geen afbreuk.”

De thans bestreden beslissing beoordeelt verzoekers afwezigheden op examens in een ander kader, waaraan verzoeker evenwel voorbijgaat in het tweede middel.

Met name onderzoekt de interne beroepsinstantie in de thans bestreden beslissing in zijn prospectieve beoordeling de door verzoeker aangevoerde bijzondere omstandigheden, met name zijn gewijzigde arbeidsomstandigheden die volgens zijn intern beroepsschrift d.d. 7 november 2022 ertoe zullen leiden dat hij meer tijd kan besteden aan zijn studies en dat hij meer thuis zal zijn voor deelname aan examens. Door spreiding van de resterende studiepunten over de komende twee academiejaren zou hij steeds aanwezig kunnen zijn in de verplichte lessen met permanente evaluatie.

In het kader van het intern beroep heeft de interne beroepsinstantie deze beroepsargumenten onderzocht en ook beantwoord. De motieven in de bestreden beslissing omtrent de afwezigheid bij bepaalde examens in het huidige academiejaar zijn dan ook een direct gevolg van de interne beroepsargumentatie van verzoeker zelf. Men kan de interne beroepsinstantie bijgevolg niet verwijten rekening te hebben gehouden met afwezigheden van verzoeker in het huidige academiejaar, nu de interne beroepsinstantie deze afwezigheden net onderzoekt om na te gaan of de interne beroepsargumentatie van verzoeker, onder meer dat zijn gewijzigde arbeidsomstandigheden hem zullen toelaten tijdens het huidig academiejaar meer deel te nemen aan de evaluatieactiviteiten, al dan niet gegrond is.

Het middel is ongegrond.

Wat evenwel het deelxamen ‘Sterkteleer’ betreft, verwijst de Raad naar het derde middel.

C. Derde middel

Verzoeker beroept zich in een derde middel op een schending van de motiveringsplicht alsook van het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel: foutieve en tegenstrijdige overwegingen in de bestreden beslissing.

Standpunt van partijen

Verzoeker geeft vooreerst aan dat het onjuist is om te stellen dat er sinds het academiejaar 2022-2023 een statuut voor werkstudenten zou bestaan. Verzoeker heeft hieromtrent navraag gedaan maar het antwoord was ontkennend. Ook uit het Hogeronderwijsregister blijkt dat er geen traject voor werkstudenten is voorzien. De vermelding van het statuut van werkstudent in het onderwijs- en examenreglement stelt volgens verzoeker dus in de praktijk niets voor zodat er moet worden besloten dat er geen statuut van werkstudent is waarop verzoeker op nuttige wijze beroep zou kunnen doen en het niet aanvragen van een dergelijk statuut kan dus geenszins een negatief criterium zijn bij de beoordeling van zijn verzoek tot inschrijving voor de twee betwiste opleidingsonderdelen.

Verder stipt verzoeker aan dat hij voor de betwiste opleidingsonderdelen alleszins geen faciliteiten kreeg of kon krijgen. Ook om die reden kan het hem niet ten kwade worden geduid dat hij geen gebruik heeft gemaakt van welke faciliteit dan ook. Enkel in het verleden heeft verzoeker in bepaalde gevallen een vervangende opdracht mogen vervullen, wat hij ook met succes heeft gedaan (maar waarmee er geen rekening wordt gehouden). Verzoeker heeft ook nooit de mogelijkheid gekregen om examens te verplaatsen naar ogenblikken waarop hij beschikbaar was. Verzoeker benadrukt daarbij dat hij niet de enige student is die niet in het modeltraject zit en hij verwijst hiervoor naar het traject van enkele medestudenten.

Daarnaast wijst verzoeker er nog op dat hij, naarmate hij voor meer vakken was ingeschreven, ook betere slaagcijfers behaalde. Volgens hem illustreert dit dat het probleem niet de moeilijkheid van de leerstof is maar wel het feit dat hij niet kon deelnemen aan examens door de combinatie van zijn studies met zijn job.

Vervolgens argumenteert verzoeker dat het hem niet kan worden verweten dat hij informatie verstrekkt zonder staving. Hij kan enkel maar documenten voorleggen van zodra hij ze ter

beschikking heeft. Verzoeker heeft in zijn brief van 13 februari 2023 aangegeven dat hij bereid is tot nadere toelichting maar verwerende partij is daarop niet ingegaan. Ook na 's Raads arrest nr. 8.414 van 4 mei 2023 werd verzoeker niet meer gehoord. Verwerende partij beperkt zich er in de thans bestreden beslissing volgens verzoeker toe om haar eerdere beslissing woordelijk te herhalen.

Verzoeker kan ondertussen wel de verlofaanvragen voorleggen, waaruit blijkt dat hij beschikbaar kan zijn voor de examens die in maart 2023 moeten worden afgelegd. Verzoeker wijst hierbij ook op het significant verschil tussen de geweigerde verlofaanvragen in 2022 enerzijds en de veel meer goedgekeurde verlofaanvragen voor 2023 anderzijds, wat te maken heeft met de wijziging van zijn werkregime. Verzoeker meent dat hij op die manier de nodige schikkingen heeft kunnen treffen waardoor hij op 22 maart 2023 heeft kunnen deelnemen aan het deelexamen van het opleidingsonderdeel 'Sterkteleer'. Verzoeker vindt het vreemd dat als verwerende partij rekening wenst te houden met andere opleidingsonderdelen, er dan geen rekening wordt gehouden met dit examen.

Het klopt volgens verzoeker ook niet dat hij in januari 2023 slechts aan één examen heeft deelgenomen. Verzoeker hoopte dat hij de toelating zou krijgen om in te schrijven voor de betwiste opleidingsonderdelen dan wel dat zijn intern beroep zou worden ingewilligd. Verzoeker kon vooraf de duur van de procedures niet inschatten en rekende er ook niet op dat hij opnieuw zou worden afgewezen voor deze inschrijving na 's Raads arrest nr. 8.265 van 30 januari 2023. Niettemin ging het academiejaar verder en diende verzoeker, zoals wordt verwacht bij een combinatie van het tweede en derde jaar van het modeltraject, voorrang te geven aan de opleidingsonderdelen uit het tweede jaar van het modeltraject zodat hij zich daarop heeft toegelegd. Verzoeker was volledig voorbereid om aan de examens van de betwiste opleidingsonderdelen deel te nemen en heeft dat ook op informele wijze gedaan. Het resultaat daarvan kon worden gevalideerd van zodra dat zijn inschrijving een feit was. Het is voor verzoeker niet duidelijk of de interne beroepsinstantie van dat feit op de hoogte werd gebracht; zij heeft er volgens hem in elk geval geen rekening mee gehouden.

Verzoeker besluit dat als verwerende partij van oordeel is dat er rekening moet worden gehouden met wat er ondertussen met andere opleidingsonderdelen is gebeurd, dan kan er van haar ook worden verwacht dat er rekening wordt gehouden met het resultaat van het deelexamen

van het opleidingsonderdeel ‘Sterkteleer’ waaraan verzoeker op 22 maart 2023 heeft deelgenomen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat verzoeker in dit middel kritiek uit op een aantal eerder bijkomstige overwegingen van de bestreden beslissing. Op de essentie van de formele motivering wordt volgens verwerende partij geen kritiek geuit. Dit volstaat volgens haar om het middel te verwerpen.

Vervolgens betwist verwerende partij dat er geen statuut van werkstudent zou bestaan. Dit bestaat volgens haar wel degelijk sinds het academiejaar 2022-2023 en zij verwijst hiervoor naar de artikelen 22 en 23 van het onderwijs- en examenreglement. Los daarvan werd dit statuut ook persoonlijk toegelicht aan verzoeker in het kader van zijn gesprek met de trajectbegeleiding, begin oktober 2022. In dat kader werd verzoeker ook de desbetreffende informatiebrochure bezorgd en dit op een moment dat verzoeker nog het bijzonder statuut had kunnen aanvragen. Volgens verwerende partij was verzoeker dus wel degelijk en tijdig op de hoogte van het bestaan en de inhoud van het werkstudentenstatuut maar hij heeft ervoor gekozen om dit niet aan te vragen. Volgens haar was het dan ook een persoonlijke keuze van verzoeker om dit niet te doen want er is van de zijde van verwerende partij hieromtrent geen negatief advies gegeven.

Daarnaast geniet verzoeker volgens verwerende partij al jaren van gelijkaardige faciliteiten. Net daarom is de discussie omtrent het statuut van werkstudent niet relevant voor de beoordeling van de bestreden beslissing omdat verzoeker reeds verschillende faciliteiten, vergelijkbaar met het statuut van werkstudent, werden geboden, zoals ook blijkt uit de bestreden beslissing.

Verder wijst verwerende partij met betrekking verzoekers stavingsstukken erop dat het niet (kunnen) voorleggen van deze stukken hem niet ten kwade werd geduid en dat dit geen doorslaggevend motief was om zijn aanvraag voor een derde inschrijving af te wijzen. Integendeel, bij gebrek aan ondersteuning van verzoekers bewering door stukken werd ervan uitgegaan dat zijn bewering klopte. Dit kan dan ook niet leiden tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

Verwerende partij kan evenmin verzoekers standpunt over de faciliteiten bijvallen. Waar verzoeker betwist dat hij allerlei faciliteiten kreeg – wat hij meteen ook zelf tegenspreekt – rust

de bewijslast hiervoor volgens verwerende partij ook op hem. Bovendien klopt het niet dat verzoeker dit academiejaar geen faciliteiten meer heeft gekregen. Verwerende partij benadrukt dat als verzoeker bepaalde faciliteiten wenste te bekomen, hij het werkstudentenstatuut had kunnen aanvragen – wat hij niet heeft gedaan. Desalniettemin meent verwerende partij dat zij toch haar goede wil heeft getoond en wel degelijk faciliteiten heeft verleend, zoals ook blijkt uit de bestreden beslissing.

Met betrekking tot verzoekers deelname aan examens, stipt verwerende partij aan dat er terecht geen rekening werd gehouden met zijn deelname aan de examens voor de betwiste opleidingsonderdelen: verzoeker had hiervoor geen inschrijving bekomen. Dat verzoeker een keuze moet maken tussen welke examens wel en welke examens niet werden afgelegd, illustreert volgens verwerende partij ook dat de motivering van de bestreden beslissing pertinent is. Dat hij een keuze moet maken blijkt er volgens haar op neer te komen dat verzoeker quasi geen enkel opleidingsonderdeel of -element opneemt, zoals ook blijkt uit het overzicht dat zij bijbrengt. Verzoeker werd ook voor diverse onderdelen reeds als afwezig geregistreerd bij de examens of bij de labo's/practica met permanente evaluatie.

Verwerende partij leidt hieruit af dat verzoeker aan één theoretisch examen heeft deelgenomen en aan één opleidingselement met verplichte aanwezigheid dat dan werd gedoceerd op één week. Gelet op de beperktheid van verzoekers keuze, kan volgens verwerende partij aan de behaalde resultaten ook geen bijzonder groot gewicht worden toegemeten. Hierbij aansluitend is voor verwerende partij ook de deelname aan het opleidingsonderdeel ‘Sterkteleer’ evenmin doorslaggevend: verzoeker behaalde weliswaar een mooi resultaat maar hieraan kunnen geen doorslaggevende conclusies worden verbonden aangezien dit het enige theoretische examen was waaraan verzoeker deelnam en hij voor het overige op heel wat opleidingsonderdelen of -elementen afwezig is gebleven. Verzoeker kon zich aldus uitsluitend richten op dit ene theoretische examen. Dit doet volgens verwerende partij dan ook geen afbreuk aan de motivering van de bestreden beslissing.

De verwijzing van verzoeker naar het studietraject van enkele van zijn medestudenten is volgens verwerende partij evenmin dienstig en dient er rekening te worden gehouden met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen. Volgens haar bevindt geen enkel van de aangehaalde studenten zich in een vergelijkbare situatie als verzoeker. De situatie van verzoeker is volledig anders omdat hij nog veel meer studiepunten moet opnemen: het is

volgens verwerende partij gelet op de actuele studievoortgang van verzoeker uitgesloten dat hij dit binnen het tijdsbestek van twee academiejaren kan doen en dus al zeker niet dit academiejaar.

Verwerende partij merkt tot slot nog op dat zij ook nooit heeft beweerd dat de moeilijkheidsgraad het grote probleem zou zijn. Zij heeft zich in de bestreden beslissing juist toegelegd op de gebrekkige studievoortgang en het feit dat de gewijzigde professionele omstandigheden niet het verhoopte resultaat zou hebben.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat het verbazend is dat er wordt verwezen naar het statuut van werkstudent terwijl dit eigenlijk niet bestaat. Verzoeker heeft in zijn verzoekschrift geciteerd uit een e-mail die hij heeft ontvangen van de onderwijsinstelling zelf en uit de informatiebrochure die hij van haar heeft gekregen. Het is dan ook niet ernstig om dit af te doen als een “foutieve interpretatie” van zijn kant. Op de vaststelling dat het Hogeronderwijsregister geen melding maakt van enig statuut van werkstudent, gaat verwerende partij niet in.

Met betrekking tot zijn verwijzing naar andere medestudenten die het modeltraject niet volgen merkt verzoeker op dat verwerende partij hierop slechts gedeeltelijk is ingegaan en haar antwoorden niet verklaren waarom deze studenten zo veel tijd nodig hebben voor hun studie en waarom zij zich altijd hebben kunnen inschrijven. De verwijzing naar de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen, doet daaraan voor verzoeker geen afbreuk.

Verder benadrukt verzoeker dat de moeilijkheidsgraad van de leerstof geen probleem is. Aangezien verwerende partij dat ook zelf lijkt te erkennen, wijst dit volgens verzoeker erop dat verwerende partij op selectieve wijze uitsluitend kijkt naar de afwezigheden en niet naar het (effectief en potentieel) studierendement.

Ten slotte verwijst verzoeker naar het inmiddels goedgekeurd verlof voor de periode juni-september 2023. Verzoeker betreurt dat verwerende partij tot op heden altijd alles als onvoldoende heeft beschouwd of er zelfs helemaal geen rekening mee heeft gehouden waardoor zij de inspanningen mistent van zowel verzoeker zelf alsook deze van zijn werkgever om de studies te faciliteren.

Beoordeling

In de beoordeling van het eerste middel maakte de Raad duidelijk dat het niet onredelijk is om bij de beoordeling van de aanvraag tot herinschrijving rekening te houden met verzoekers *globale* studievoortgang, ook wanneer de aanvraag tot herinschrijving *in concreto* slechts betrekking heeft op twee opleidingsonderdelen. Daarbij moet de interne beroepsinstantie de “informele” prestaties van een student binnen een opleidingsonderdeel waarvoor hij niet is ingeschreven, niet in de besluitvorming betrekken.

Daarbij dient een zorgvuldig handelende interne beroepsinstantie oog te hebben voor de (globale en formele) studievoortgang die de student heeft gerealiseerd tot op het ogenblik van de interne beroepsbeslissing. De zorgvuldigheidsplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur impliceert immers dat het bestuur slechts na afweging van alle relevante gegevens van de zaak een beslissing mag nemen, en daarvoor alle inlichtingen die voor hem noodzakelijk zijn om tot de beslissing te komen, moet inwinnen. Enkel op die manier kan het bestuur met kennis van zaken beslissen.

In casu betekent dit dat de interne beroepsinstantie rekening diende te houden met het door verzoeker gerealiseerde studierendement tot op het moment van de bestreden beslissing.

Daarentegen zou het net blijk geven van onzorgvuldigheid wanneer de interne beroepsinstantie een voorafname zou nemen op de prestaties van een student in het kader van een opleidingsonderdeel waarvoor de eindscore nog niet vaststaat en het dus (nog) onzeker is of de student wel of niet een credit voor het opleidingsonderdeel zal behalen. Het studierendement moet beoordeeld worden op basis van het aantal studiepunten dat een student heeft verworven op het ogenblik van de bestreden beslissing.

Hierover verder gevraagd, bevestigen partijen ter zitting dat het opleidingsonderdeel ‘Sterkteleer’ niet is opgedeeld in deelvakken en dat het door verzoeker afgelegde examen een deelxamen is voor 40% van de eindscore. De eindscore van verzoeker voor het vak ‘Sterkteleer’ stond met andere woorden nog niet vast op het moment dat de bestreden beslissing tot stand kwam en verzoeker had bijgevolg (nog) geen studiepunten voor dit opleidingsonderdeel verworven. Het deelxamen had (nog) geen impact op verzoekers studierendement.

In dat opzicht was het niet onzorgvuldig van de interne beroepsinstantie om geen rekening te houden met het resultaat voor dit deelexamen, temeer nu men op basis van het voorlopig deelresultaat nog niet met zekerheid kon voorspellen of verzoeker geslaagd zou zijn voor het opleidingsonderdeel ‘Sterkteleer’. Immers was 60% van de eindscore op dat ogenblik nog niet bepaald.

Echter, en aansluitend op wat de verzoeker daaromtrent in zijn eerste middel opmerkt, ziet de Raad wel een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het materieel motiveringsbeginsel voor wat betreft het volgende. In de beoordeling van het tweede middel kwam de Raad tot de vaststelling dat men de interne beroepsinstantie niet kan verwijten rekening te hebben gehouden met afwezigheden van verzoeker in het huidige academiejaar. Immers onderzoekt de interne beroepsinstantie deze afwezigheden net om na te gaan of de interne beroepsargumentatie van verzoeker, onder meer dat zijn gewijzigde arbeidsomstandigheden hem zullen toelaten tijdens het huidig academiejaar meer deel te nemen aan de evaluatieactiviteiten, al dan niet gegrund is.

Welnu, in dat onderzoek diende de interne beroepsinstantie uiteraard rekening te houden met alle examenmomenten van het huidige academiejaar tot op het ogenblik van de bestreden beslissing. Met andere woorden diende de interne beroepsinstantie ook rekening te houden met het feit dat verzoeker wél heeft deelgenomen aan het deelexamen voor het opleidingsonderdeel ‘Sterkteleer’. Uit de bewoordingen van de bestreden beslissing blijkt echter dat dit niet is gebeurd, nu de interne beroepsinstantie onder andere overweegt:

“Uit de eerste vaststellingen sinds het nieuwe werkregime blijkt immers -zoals hierboven reeds aangegeven – dat dit niet tot gevolg had dat de student in de eerste examenzittijd aan meer examens kon deelnemen. Hij nam integendeel slechts deel aan één examen opgenomen in zijn diplomacontract (Maritime Resource Management – MRM) voor twee studiepunten waarvoor hij weliswaar ruim geslaagd was. Voor zes andere examens (dertien studiepunten) opgenomen in zijn diplomacontract was de student afwezig.” (p. 9 van de bestreden beslissing)

De interne beroepsinstantie lijkt enkel rekening te houden met verzoekers aanwezigheden tijdens de eerste examenkansen in de examenperiode van januari (zie ook de laatste alinea op p.6 van de bestreden beslissing), terwijl er sindsdien nog een ander deelexamen plaatsvond, met name dat van het opleidingsonderdeel ‘Sterkteleer’. Dat verzoeker op basis van dit deelexamen (nog) geen studiepunten of credit kon verwerven, doet hieraan geen afbreuk. Wanneer de interne beroepsinstantie, in respons op de interne beroepsargumentatie van verzoeker en in het kader van zijn prospectieve beoordeling, onderzoekt wat de impact is van verzoekers

gewijzigde arbeidsomstandigheden op zijn aanwezigheden op examens tijdens het huidige academiejaar, moet zij daarbij alle examenmomenten van dat academiejaar tot op het ogenblik van de bestreden beslissing daarbij in rekening brengen, ook deelexamenmomenten.

Daar waar verwerende partij in haar antwoordnota stelt:

“Zoals onder randnummer 4 hierboven aangegeven is dit het enige theoretische examen waaraan verzoeker dit academiejaar deelnam. Hij behaalde een mooie score van 15/20, doch hieraan kunnen geen decisieve conclusies worden gehecht nu dit het enige theoretische examen was waaraan hij deelnam en hij voor het overige voor een resem opleidingsonderdelen- of elementen met verplichte aanwezigheid en permanente evaluatie afwezig bleef. Hij kon zich dus uitsluitend richten op dit ene theoretische examen.” (p. 19)

blijkt noch uit de bestreden beslissing, noch uit de stukken van het dossier dat deze overwegingen hebben meegespeeld in het besluitvormingsproces van de interne beroepsinstantie. De Raad kan zich, zoals hoger reeds vermeld, niet in de plaats stellen van de interne beroepsinstantie door te beslissen in welke mate verzoekers deelname aan het deelexamen ‘Sterkteleer’ dient door te wegen in de beslissing over verzoekers aanvraag tot herinschrijving in twee opleidingsonderdelen.

Het middel is in die mate gegrond.

D. Vordering in ondergeschikte orde

Standpunt van partijen

Ondergeschikt vraagt verzoeker het volgende:

“Indien uw Raad niet zou ingaan op de vraag tot vernietiging in het algemeen van de weigering tot inschrijving van verzoeker voor de opleidingsonderdelen 'Techniek van het schip (deel 2)' en 'Algemene mechanica', verzoekt verzoeker aan uw Raad, in ondergeschikte orde, om minstens overeenkomstig artikel 11.292 §1 tweede lid Codex Hoger Onderwijs te bevelen dat verzoeker in afwachting van een nieuwe beslissing voorlopig ingeschreven wordt, alsof de nadelige studievoortgangsbeslissing van 28 oktober 2022 niet was genomen.

Door een louter woordelijke herneming van eerdere beslissingen, geeft verwerende partij duidelijk aan dat zij de zaak enkel maar wil rekken, wat er uiteindelijk op uit dreigt te draaien niet door verzoeker maar door [d]e houding van verwerende partij zelf een gebrek aan studierendement ontstaat en verzoeker dan in de toekomst volledig wordt

uitgesloten van de verderzetting van zijn studies. Verzoeker mag geen slachtoffer worden van de carrousel die intussen is gecreëerd.

Door te voorzien in de gevraagde inschrijving kan daarentegen juist wel worden verkregen dat verwerende partij rekening zal moeten houden met de resultaten van de examens waaraan hij op informele wijze intussen heeft deelgenomen, hetgeen thans niet is gebeurd.”

In haar *antwoordnota* voert verwerende partij aan dat een voorlopige maatregel maar aan de orde is indien er gronden zijn tot vernietiging van de bestreden beslissing, wat volgens haar niet het geval is. Verzoeker draagt verder geen enkel aanvaardbaar feit aan dat de gevorderde maatregel zou verantwoorden, laat staan de kennelijke noodzakelijkheid zou aantonen. De bewering van verzoeker dat verwerende partij de zaak enkel wil rekken, mist volgens haar feitelijke grondslag. Na een eerste vernietigingsarrest heeft verwerende partij een volkomen nieuwe en omstandig gemotiveerde beslissing genomen, waarbij zij tegemoetgekomen is aan de aanwijzingen van het vernietigingsarrest. De daaropvolgende beslissing werd vernietigd, niet zozeer om inhoudelijke redenen maar wel om formele redenen: het stond niet vast dat de beslissing uitging van de interne beroepsinstantie. Het hernemen van die beslissing vergde dan ook geen inhoudelijk nieuwe beoordeling aangezien de Raad zich nog niet over de inhoud van die beslissing heeft uitgesproken. De bewering dat verwerende partij de procedure wil rekken is volgens haar dan ook volkomen ontrecht.

De bewering van verzoeker dat een voorlopige inschrijving tot gevolg zou hebben dat met de examens waaraan hij intussen op informele wijze heeft deelgenomen rekening zou kunnen worden gehouden, is volgens verwerende partij ook gebaseerd op een omgekeerde logica. De informele deelname berust op “goodwill” van de docenten van de betwiste opleidingsonderdelen maar daaraan kan geen enkel rechtsgevolg worden verleend. Verzoeker was op dat moment namelijk niet ingeschreven en dus ook niet gerechtigd om deel te nemen aan de examens. Die informele toelating kan dan ook geen afbreuk doen aan de formele beslissing van de interne beroepsinstantie.

Tot slot zou een voorlopige inschrijving van verzoeker volgens verwerende partij ook geen enkel praktisch nut hebben. De opleidingsonderdelen in kwestie werden reeds gedoceerd en de examens in eerste zittijd zijn afgelegd. Indien de Raad zou beslissen tot een voorlopige inschrijving, zou dit geen voorlopige maatregel meer zijn maar zou de Raad zich in de plaats stellen van verwerende partij. Er is volgens haar ook geen enkele aanwijzing dat zij zich niet

zou gedragen overeenkomstig de voorwaarden die in voorkomend geval zouden worden opgelegd in een eventueel vernietigingsarrest. Verwerende partij besluit dat het verzoek onontvankelijk, minstens ongegrond is.

Verzoeker replieert in zijn *wederantwoordnota* vooreerst dat er niet goed in te zien valt waarom de vordering om een voorlopige maatregel op te leggen onontvankelijk zou zijn: verwerende partij brengt hiervoor geen enkel argument bij en haar verweer gaat enkel in op de grond van de zaak.

Verder is het volgens verzoeker eerder verwerende partij die er een omgekeerde logica op nahoudt wanneer zij een inschrijving weigert door geen rekening te willen houden met argumenten omdat verzoeker niet ingeschreven is. Dit geldt ook waar verwerende partij het praktisch nut van een voorlopige inschrijving in twijfel trekt: de verstreken tijd wordt ten nadele van verzoeker ingeroepen terwijl verwerende partij net zelf hiervoor verantwoordelijk is.

Tot slot wijst verzoeker erop dat de mogelijkheid van een voorlopige inschrijving decretaal is voorzien. Die mogelijkheid mag niet worden afgewimpeld met het argument dat de Raad zich daarmee in de plaats zou stellen van verwerende partij.

Beoordeling

Art. II.292, § 1 tweede lid codex Hoger Onderwijs bepaalt:

“§ 1 De behandeling van het verzoekschrift door de Raad leidt tot:

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of de ongegrondheid ervan, of;

2° de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbeslissing, in welk geval de Raad het bestuur kan bevelen een nieuwe beslissing te nemen, onder door de Raad te stellen voorwaarden. Deze voorwaarden kunnen inhouden dat: ...

In het geval bedoeld onder het eerste lid, 2°, kan de Raad, zo hij dit op grond van de aangedragen feiten kennelijk noodzakelijk acht, bevelen dat de verzoeker in afwachting van een nieuwe beslissing voorlopig ingeschreven wordt, alsof geen nadelige studievoortgangsbeslissing was genomen.” (eigen onderlijning door de Raad)

Uit de bewoordingen van deze decretale bepaling vloeit voort dat de mogelijkheid tot het bevelen van een voorlopige inschrijving voor de Raad enkel openstaat indien hij de bestreden studievoortgangsbeslissing heeft vernietigd. De Raad begrijpt de ondergeschikte vordering van

verzoeker dan ook zo, dat hij aan de Raad vraagt om de voorlopige inschrijving in de twee betrokken opleidingsonderdelen te bevelen in de hypothese dat de Raad tot vernietiging van de bestreden beslissing zou overgaan.

Uit de parlementaire voorbereiding bij het toenmalige artikel II.22 van het Aanvullingsdecreet, waarmee de huidige bevoegdheid van de Raad *ex art. II.292, § 1*, tweede lid Codex Hoger Onderwijs werd ingevoerd, blijkt het volgende (Ontwerp van decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, *Parl.St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 1960, 24*):

“De Raad kan op grond van de noodzakelijkheid, dewelke blijkt uit de feitelijkheden eigen aan de zaak, beslissen om een voorlopige maatregel op te leggen, zijnde de voorlopige inschrijving in een hoger jaar (uitgaande van een jaarsysteem). Deze voorlopige inschrijving geldt tot aan de nieuw te nemen beslissing. Het opleggen van dergelijke voorlopige maatregel kan ambtshalve of op verzoek gebeuren. Vereist is wel dat de Raad de nodige prudentie in acht neemt, en het instrument van de voorlopige inschrijving enkel hanteert indien zeer duidelijk is dat de rechten van de student anders in het gedrang zouden komen.”

Bij de beoordeling van het derde middel kwam de Raad tot de vaststelling dat de bestreden beslissing de interne beroepsinstantie ten onrechte geen rekening heeft gehouden met verzoekers deelname aan het deelexamen van het opleidingsonderdeel ‘Sterkteleer’.

Het is evenwel niet omdat de bestreden beslissing op dat vlak onzorgvuldig en niet volgens de regels van het materieel motiveringsbeginsel tot stand kwam, dat een weigering van verzoekers aanvraag daarom *ipso facto* onmotiveerbaar zou zijn, of dat het *ipso facto* onmogelijk zou zijn om een weigerbeslissing te nemen met inachtneming van de aanwezigheid op dit deelexamen. Het komt in ieder geval niet aan de Raad toe om daarover (een nieuwe) uitspraak te doen in plaats van de interne beroepsinstantie, en de Raad maakt deze beoordeling dan ook geenszins. Wel zou een bevel tot voorlopige inschrijving mogelijk een nieuwe beslissing van de interne beroepsinstantie inhoudelijk volledig doorkruisen, wat niet de bedoeling kan zijn.

Bovendien wijst niets erop dat de interne beroepsinstantie de door de Raad opgelegde termijn van twee weken voor het nemen van een nieuwe beslissing, niet zou respecteren.

De voorlopige inschrijving in afwachting van een nieuwe beslissing van de interne beroepsinstantie lijkt dan ook niet noodzakelijk ter vrijwaring van verzoekers rechten, zodat de Raad de ondergeschikte vordering afwijst.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de bestreden beslissing van 12 mei 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.**
- 2. De interne beroepsinstantie neemt uiterlijk op 28 juni 2023 een nieuwe beslissing.**
- 3. De Raad wijst de vordering in ondergeschikte orde af.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 juni 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Elsbeth Loncke**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.524 van 19 juni 2023 in de zaak 2023/0195

In zake: Anouk VAN WICHELEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36, bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 22 mei 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 16 mei 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard en het resultaat van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Beroepspraktijk II + LTB KUCU’ behouden blijft.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 14 juni 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Lobke Roodhooft, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor sociaal werk’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Beroepspraktijk II + LTB KUCU’ bekomt verzoekster een examencijfer van 8/20. Samen met de proclamatie van de examenresultaten op 4 mei 2023 wordt aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd. Omdat verzoekster geen credit behaalde voor een niet-trisbaar opleidingsonderdeel mag ze zich vanaf het volgende academiejaar gedurende drie academiejaren niet meer inschrijven voor de opleiding.

Verzoekster stelde op datum van 11 mei 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 16 mei 2023 werd het intern beroep ongegrond verklaard en werd beslist om het resultaat van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Beroepspraktijk II + LTB KUCU’ te behouden. De interne beroepsinstantie geeft hiervoor de volgende motivering:

“Motivering van deze beslissing:

De interne beroepscommissie neemt kennis van het dossier.

De studente is sedert het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding Sociaal Werk (Kunst en cultuurbemiddeling).

In het huidige academiejaar 2022-2023 is zij voor een tweede maal ingeschreven voor het opleidingsonderdeel Beroepspraktijk II + LTB KUCU waarvoor zij opnieuw niet slaagt (8/20). De studente betwist de evaluatie en klaagt aan dat er op geen enkele wijze rekening werd gehouden met de diagnose van de functiebeperking ASS.

De studente schreef zich in voor de opleiding op 11/09/19.

Studente deed een aanvraag voor een bijzonder statuut op 24/09/21.

De hogeschool kon op het ogenblik van de inschrijving niet op de hoogte zijn van de functiebeperking en er in een oriënteringsgesprek nog geen rekening mee houden. Het is het beleid van de hogeschool om alles in het werk te stellen om alle studenten ongeacht bijzondere omstandigheden startkansen te bieden in al haar opleidingen en de studenten niet a priori kansen wil ontnemen. De praktijk zal dan uitwijzen of de student de lat kan halen, i.c. de leerresultaten kan behalen die voorop worden gesteld voor de verschillende opleidingsonderdelen.

Van zodra de functiebeperking bekend was en de aanvraag voor een bijzonder statuut werd ingediend werden volgende begeleidende onderwijsmaatregelen toegekend: zorgcoachbegeleiding en nota's nemen op eigen device. Volgende examenmaatregelen werden toegekend: extra tijd voor het afleggen van een examen en de mogelijkheid tot herformuleren/parafraseren van examenvragen.

De zorgcoach zag de studente in het academiejaar 22-23 één keer per maand in de maanden september, oktober, november en december.

Op 24/8 contacteerde de zorgcoach de studente voor een afspraak. De studente reageerde op 14/9 en stelde 7/10 voor om een eerste keer af te spreken. De afspraak van 25/10 werd door studente vergeten. Er werd een vervangafspraak gemaakt. Bij het laatste contact in december zegt de zorgcoach studente opnieuw te contacteren einde januari. Op de afspraak van 30/1 komt studente niet opdagen. Zij laat op 7/2 weten dat ze vergat te reageren en dat het gezien de omstandigheden moeilijk is om een nieuwe afspraak te maken.

De punten die in de gesprekken aan bod komen zijn de volgende:

- o terugblik stage vorig academiejaar: stressbestendigheid, assertiviteit en organisatorisch vermogen, in gesprek gaan met docent
- o hoe omgaan met project en internationalisering: stress voor deze opdracht
- o studieschema maken en overlopen
- o samen canvas overlopen van haar opleidingsonderdelen
- o hoe kan ze haar aandeel tijdens groepswerk sterker opnemen
- o hoe ervaart [verzoekende partij] het leven op kot en het feit dat ze daardoor meer uitstelgedrag heeft
- o transparant zijn over jezelf in een groep en ‘metacommunicatie’, zodat anderen je beter begrijpen
- o Letterlijk uit verslag:

We bespraken dat jij zeker niet je persoonlijkheid moet veranderen, bvb introvert zijn, maar we gaan wel uitzoeken hoe je eventueel je gedrag kan bijsturen zodat je beter kan aansluiten bij de verwachtingen van de organisatie (school, stageplaats) Bvb zaken uit stress uitstellen: je kan niet veranderen dat jij stressgevoelig bent, maar wel dat jij zaken uitstelt oow stress.

De studente gaf zelf aan dat zij veel ondersteuning krijgt en dat het soms wat te veel is.

Reeds bij de keuze van een stageplaats hield de opleiding rekening met de functiebeperking door te kiezen voor een warme omgeving met voldoende ondersteuningsmogelijkheden. Dit strookt volledig met het beleid van de hogeschool dat de studenten kansen wil bieden door het toekennen van een bijzonder statuut (= redelijke aanpassingen zo dat elke student volwaardig aan alle onderwijs-en examenactiviteiten kan deelnemen) en door zorgvuldig te kijken naar de kenmerken van de voorgestelde stageplaats. Finaal zal de studente echter moeten bewijzen dat zij aan de gestelde leerresultaten voldoet.

De commissie besluit dat de hogeschool haar verantwoordelijkheid tot het ondersteunen van studenten met bijzondere noden voor deze studente ter harte heeft genomen en een intensieve en kwalitatieve ondersteuning heeft aangeboden.

De opleiding heeft bij elke competentie zowel tussentijds als in de eindevaluatie voldoende gemotiveerd waarom bepaalde competenties niet zijn behaald. In het

document “Evaluatieformulier Beroepspraktijk 2 SW – verlaat” kan de studente gedetailleerde feedback per competentie nalezen.

De studente behaalde 7 onvoldoendes waarvan er 4 (Mondelinge uitdrukkingsvaardigheid, Actief luisteren, Feedback geven en ontvangen, Stressbestendigheid) deel uitmaken van cluster “Grondhouding”. Als drie competenties van de cluster “Grondhouding” niet worden beheerst, leidt dit tot een score van 8/20.

De voorbeelden die de studente in haar verzoekschrift aanhaalt, weerleggen de beoordeling van de stagementor en van de stagebegeleider niet. De studente geeft zelf in de eindevaluatie aan dat er nog struikelblokken zijn.

De commissie wil bijkomend opmerken dat de stagebegeleider zeer mild is geweest in de beoordeling van de ongewettige afwezigheid op de stageplaats van 20/02/23. Volgens de ECTS-fiche leidt een ongewettige afwezigheid op de stageplaats of op de stagebijeenkomsten op school tot 0/20 voor het opleidingsonderdeel. De ongewettige afwezigheid op de stageplaats werd de student niet aangerekend.

Een aanvullende stageweek of de stage deels vervangen door een aanvullende opdracht is niet mogelijk omdat van de veelheid en complexiteit van de te verwerven competenties. De stage herhalen in de tweede zittijd is organisatorisch niet mogelijk omdat van de duur van de stage (10 weken) en de afwezigheid van de stagebegeleider, ombuds en zorgcoach in de vakantieperiode.

De studente kreeg voldoende kansen om zich in twee opeenvolgende academiejaren te bewijzen in de stage. De interne beroepscommissie sluit zich aan bij de beslissing van de examencommissie om een derde inschrijving voor dit opleidingsonderdeel niet toe te staan en volgt het advies van de examencommissie voor een heroriënteringsgesprek met de leertrajectbegeleider.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 16 mei 2023 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 22 mei 2023 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroeft zich in een eerste middel op een schending van de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert vooreerst aan dat verwerende partij op geen enkele wijze ingaat op haar grieven omtrent fouten in de beoordeling. In haar intern beroep heeft zij namelijk zeer concreet uiteengezet welke elementen uit de beoordeling niet overeenstemden met de realiteit waardoor er een schending plaatsvond van de materiële motiveringsplicht bij het nemen van de initiële beslissing. Volgens verzoekster heeft verwerende partij deze volstrekt onbesproken gelaten op één vage stelling na: “de voorbeelden die de studente in haar verzoekschrift, aanhaalt, weerleggen de beoordeling van de stagementor en van de stagebegeleider niet”. Dit vormt volgens verzoekster geen motivering waardoor de motiveringsplicht wordt geschonden.

Door zich vaag uit te drukken en niet eens de grieven van verzoekster te onderzoeken, begaat verwerende partij volgens verzoekster tevens een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel. Het doel van de interne beroepsprocedure bestaat er volgens verzoekster namelijk in dat het voor de student mogelijk wordt om de motieven omtrent het resultaat te begrijpen. De student mag volgens haar dan ook een antwoord verwachten op de opgeworpen argumenten: door dit niet te doen worden de motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden. Verzoekster heeft namelijk duidelijk aangegeven dat zij wel degelijk de nodige competenties heeft om te slagen voor het opleidingsonderdeel. Hieraan werd volgens verzoekster voorbijgegaan zonder enige motivering.

Tot slot haalt verzoekster de concrete grieven aan die volgens haar onbeantwoord zijn gebleven in de interne beroepsbeslissing.

In haar *antwoordnota* betoogt verwerende partij dat verzoekster zich niet in de plaats van de hogeschool kan stellen en haar eigen stage definitief kan beoordelen.

Het komt vooreerst aan de stagebegeleider toe om een eindbeoordeling te maken over de competenties die verzoekster wel of niet heeft behaald. Volgens verwerende partij kreeg verzoekster in de loop van de stage verschillende keren, ook bij de eindevaluatie, de mogelijkheid om haar kant van bepaalde feitelijke gebeurtenissen toe te lichten en kreeg zij verschillende keren de kans om een zelfevaluatie te doen zodanig dat de stagebegeleider dit kon meenemen in de beoordeling. Het is uiteindelijk noch verzoekster, noch de stagementor op de stageplaats die de kwalitatieve evaluatie van de stage moet omzetten in een kwantitatieve

evaluatie maar wel de stagebegeleider. Deze laatste kwam tot het besluit dat de competenties onvoldoende verworven zijn. Deze conclusie wordt volgens verwerende partij op zeer uitvoerige wijze gemotiveerd in het evaluatiedocument.

Vervolgens heeft de interne beroepsinstantie op haar beurt de feitelijke bezwaren van verzoekster opnieuw in overweging genomen. De interne beroepsinstantie komt tot de conclusie dat de studievoortgangsbeslissing hierover voldoende toelichting heeft verschafft en dus voldoende gemotiveerd is. In de bestreden beslissing wordt verwezen naar de motivering die per competentie werd opgenomen in het evaluatiedocument en waarbij de interne beroepsinstantie zich aansluit. Volgens verwerende partij is de beroepsinstantie de motivering van zowel verzoekster als de stagebegeleider nagegaan en komt zij tot het besluit dat de verschillende feitelijke bezwaren van verzoekster voldoende zijn meegenomen in de evaluatie en niet tot gevolg hebben dat de beoordeling van de stagebegeleider incorrect was.

De interne beroepsinstantie heeft er volgens verwerende partij bijkomend op gewezen dat verzoekster zeven onvoldoendes behaalde en dat vier van deze onvoldoendes deel uitmaken van de cluster ‘grondhouding’. Overeenkomstig het oude evaluatieformulier – dat nog op verzoekster van toepassing is – maken de competenties ‘morele oordeelvorming’, ‘integriteit’, ‘empathie’ en ‘open leerhouding’ immers deel uit van deze grondhouding. Overeenkomstig het quotatieschema van de beroepspraktijk hebben vier onvoldoendes op een competentie van de cluster ‘grondhouding’ tot gevolg dat de student een score van 7/20 of 8/20 wordt toegekend. De interne beroepsinstantie stelde hieromtrent dat “de voorbeelden die de studente in haar verzoekschrift, aanhaalt, weerleggen de beoordeling van de stagementor en van de stagebegeleider niet”. De beroepsinstantie stelt volgens verwerende partij ook vast dat verzoekster in de eindevaluatie zelf aangeeft dat er nog struikelblokken zijn. Zij beoordeelde haar eigen stage zelfs in totaal als onvoldoende.

Tot slot wijst verwerende partij er nog op dat de interne beroepsinstantie zeer mild is geweest in de beoordeling van de ongewettige afwezigheid op de stageplaats van 20 februari 2023 aangezien een ongewettige afwezigheid in principe een beoordeling van 0/20 tot gevolg heeft.

Verwerende partij besluit dat de beslissing van de interne beroepsinstantie dan ook zowel materieel als formeel voldoende gemotiveerd is en zorgvuldig tot stand is gekomen.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster vooreerst op dat verwerende partij in haar antwoordnota verschillende elementen aanhaalt die nog niet eerder in de bestreden beslissing aan bod kwamen. Dit betreft volgens verzoekster dan ook een motivering *post factum* waarmee geen rekening kan worden gehouden.

Verzoekster stelt verder dat er, in tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt, geen enkele concrete weerlegging terug te vinden is van de door verzoekster bijgebrachte argumenten, noch in de bestreden beslissing, noch in de antwoordnota. De repliek dat verzoekster haar eigen beoordeling niet kan maken in de plaats van de hogeschool volstaat volgens verzoekster niet als motivering. Verzoekster stipt aan dat zij op geen enkele wijze haar eindbeoordeling zelf wenst te maken. Zij heeft louter op tal van elementen gewezen die niet in rekening werden gebracht bij haar beoordeling alsook op elementen die foutief waren in de beoordeling van het resultaat.

Verzoekster besluit dat er op haar grieven niet concreet werd ingegaan en evenmin wordt aangetoond waarom de aangebrachte motieven niet correct zouden zijn of niet kunnen worden weerhouden.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat de formelemotiveringsplicht niet vereist dat een interne beroepsinstantie afzonderlijk antwoordt op elk beroepsargument van de student. De formelemotiveringsplicht heeft immers niet dezelfde draagwijdte als de rechterlijke motiveringsplicht vervat in artikel 149 Grondwet. Het volstaat dat in de beslissing de motieven worden opgenomen die de beslissing afdoende kunnen dragen. Het bestaan en de zin van de georganiseerde administratieve beroepsprocedure vereisen wel dat de beroepsinstantie laat blijken met het beroepsschrift zorgvuldig rekening te hebben gehouden en dat de bezwaardidiener een antwoord krijgt op bezwaren die voor de student blijkens zijn beroepsschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze wel in aanmerking zijn genomen, *een voor hem gunstiger beslissing konden opleveren*.

In haar intern beroepsschrift zette verzoekster uiteen waarom zij wél voldoende zou scoren op de competenties “maatschappelijke betrokkenheid”, “kritische ingesteldheid”, “morele oordeelsvorming” en “mondelinge uitdrukkingsvaardigheid”.

De interne beroepsinstantie beantwoordde verzoeksters grief als volgt:

“De opleiding heeft bij elke competentie zowel tussentijds als in de eindevaluatie voldoende gemotiveerd waarom bepaalde competenties niet zijn behaald. In het document “Evaluatieformulier Beroepspraktijk 2SW – verlaat” kan de studente gedetailleerde feedback per competentie nalezen.

De studente behaalde 7 onvoldoendes waarvan er 4 (Mondelinge uitdrukkingsvaardigheid, Actief Luisteren, Feedback geven en ontvangen, Stressbestendigheid) deel uitmaken van cluster “Grondhouding”. Als drie competenties van de cluster “Grondhouding” niet worden beheerst, leidt dit tot een score van 8/20.

De voorbeelden die de studenten in haar verzoekschrift aanhaalt, weerleggen de beoordeling van de stagementor en van de stagebegeleider niet. De studente geeft zelf in de eindevaluatie aan dat er nog struikelblokken zijn.” (p.2-3, stuk 3 van het administratief dossier)

De interne beroepsinstantie verwijst met andere woorden vooreerst naar een cesuur-regeling met betrekking tot bepaalde competenties die deel zouden uitmaken van de cluster “Grondhouding”. Daarna overweegt zij dat de voorbeelden van verzoekster “de beoordeling van de stagementor en de stagebegeleider” niet weerlegt. Uit de logica van de tekst volgt dat “de beoordeling van de stagementor en de stagebegeleider” slaat op de beoordeling van de competenties, die in de zin daarvoor worden vermeld.

Wat de interne beroepsinstantie dus in haar motivering stelt, is dat verzoekster de beoordeling van vier competenties in vraag stelt, maar dat zij drie competenties uit de cluster “Grondhouding”, te weten “Actief Luisteren”, “Feedback geven en ontvangen”, “Stressbestendigheid”, niet betwist. Bijgevolg kan verzoeksters argumentatie in geen geval leiden tot een andere eindbeoordeling.

Verzoekster bestrijdt immers niet de beoordeling op drie competenties waaraan een cesuur is verbonden (“Actief Luisteren”, “Feedback geven en ontvangen”, “Stressbestendigheid”) en die zouden leiden tot een 8/20, zodat haar argumentatie niet tot een gunstiger beslissing kan leiden. Daarom beantwoordt de interne beroepsinstantie de argumenten van verzoekster niet. In tegenstelling tot wat verwerende partij stelt in haar antwoordnota, is dit motief niet bijkomend maar vormt het de kern van het antwoord op verzoeksters beroepsargumentatie inzake het voldoen aan de vereiste competenties.

Deze motivering stelt verzoekster in staat te begrijpen waarom de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld zoals zij heeft geoordeeld. Nu uit deze motivering ook blijkt dat de

beroepsargumenten van verzoekster niet tot een gunstiger beslissing zouden kunnen leiden, gelet op de door de interne beroepsinstantie vermelde cesuur, kan verzoekster ook begrijpen waarom de interne beroepsinstantie deze beroepsargumenten niet verder inhoudelijk heeft onderzocht of beantwoord.

Bijgevolg is aan de vereisten van de formelemotiveringsplicht voldaan.

Een andere vraag is of deze motivering steun vindt in de stukken van het administratief dossier. Dat is immers een kwestie die raakt aan het materieel motiveringsbeginsel, en niet de formelemotiveringsplicht. In dat opzicht komt het de Raad *prima facie* eigenaardig over dat de bestreden beslissing verwijst naar een cesurregeling gebaseerd op drie competenties in een cluster “Grondhouding”, terwijl noch de ECTS-fiche van het betrokken opleidingsonderdeel (stuk 5 van het administratief dossier), noch de studiewijzer van het academiejaar 2022-23 (stuk dat door verwerende partij bijkomend en tegensprekelijk werd bijgebracht op vraag van de Raad), noch het door de stagebegeleider, de stagementor en verzoekster gehanteerde evaluatieformulier (academiejaar 2022-23 – stuk 4 van het administratief dossier) melding maakt van deze cluster. Verzoekster formuleert hiermee evenwel geen enkele grief. Een eventueel middel gebaseerd op een schending van het materieel motiveringsbeginsel raakt niet aan de openbare orde zodat de Raad het evenmin ambtshalve in het debat kan brengen teneinde deze kwestie verder uit te klaren.

Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Verzoekende partij beroept zich in een tweede middel op een schending van de motiveringsplicht en het redelijkheids-, zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij in het kader van de weigering om zich nog verder in te schrijven voor de opleiding in ondergeschikte orde heeft aangevoerd dat zij de nodige stappen heeft gezet om de bijzondere omstandigheden waarin zij zich de afgelopen academiejaren bevond aan te pakken en het over een andere boeg te gooien alsook dat zij het nodige heeft gedaan om een volgend academiejaar met succes te kunnen afronden. Volgens verzoekster wordt in de

bestreden beslissing op geen enkele wijze rekening gehouden met dit toekomstperspectief. Verzoekster verwijst ter zake naar haar grieven uit haar intern beroepsschrift.

Verzoekster stelt verder, verwijzende naar de rechtsleer, dat ook voor studenten geldt dat bepaalde randvoorwaarden vervuld moeten zijn om behoorlijk te presteren. Het redelijkheids- en evenredigheidsbeginsel nopen er volgens haar toe dat de onderwijsinstelling op gepaste wijze rekening houdt met overmacht. Volgens verzoekster liggen *in casu* verschillende stukken voor die haar overmachtssituatie staven (en dat deze ook ernstig is) zodat het kennelijk onredelijk is om haar inschrijving te weigeren. In deze aanslepende overmachtssituatie ligt namelijk de oorzaak van het niet behalen van een slaagcijfer na een tweede inschrijving. Dit alles maakt dat verzoeksters cijfer geen representatief beeld geeft van haar capaciteit om alsnog te kunnen slagen.

Op basis van de rechtspraak van de Raad van State noopt het redelijkheidsbeginsel er volgens verzoekster toe dat de discretionaire bevoegdheid waarover een overheid beschikt, niet gehanteerd kan worden om een beslissing te nemen die in kennelijke wanverhouding staat tot de feiten waarop deze beslissing gebaseerd is. Dit is volgens haar *in casu* het geval aangezien er duidelijk wordt aangetoond dat er sprake is van een overmachtssituatie en dat er duidelijk zicht is op verbetering die verzoekster de mogelijkheid geeft om te kunnen slagen. Verzoekster ziet niet in welke hogeronderwijsinstelling een student tot de opleiding zou weigeren wanneer er wel degelijk toekomstperspectief wordt aangetoond. Hierdoor wordt volgens haar niet alleen het redelijkheidsbeginsel geschonden maar ook het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Tot slot voert verzoekster aan dat in de bestreden beslissing ook op geen enkele wijze de opgeworpen grieven worden beantwoord en wordt er geen rekening gehouden met de door haar aangereikte perspectieven omtrent haar slaagkansen. Volgens haar wordt op geen enkele manier duidelijk gemaakt waarom deze elementen niet worden weerhouden om haar alsnog te laten inschrijven. Aangezien de vraag naar een inschrijving in het academiejaar 2023-2024 louter wordt afgewezen zonder hiervoor enige afdoende motivering te geven, wordt de motiveringsplicht geschonden. Verzoekster verwacht een ernstig antwoord en een deugdelijke motivering op een element dat een enorme impact heeft op haar studieloopbaan.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij vooreerst op artikel 68 van het onderwijs- en examenreglement. Volgens haar zijn de door verzoekster aangehaalde bijzondere omstandigheden door de examencommissie bekeken met het oog op een afwijking van de maatregel van studievoortgangsbewaking maar zag de examencommissie geen redenen om een afwijking toe te staan. De interne beroepsinstantie kwam ook tot dezelfde conclusie: er werd rekening gehouden met de maatregelen die door verwerende partij zijn genomen om de bijzondere situatie van verzoekster te faciliteren. Zij wijst er verder op dat verzoekster niet van bij het begin van de opleiding kenbaar heeft gemaakt dat zij een functiebeperking heeft; van zodra verwerende partij daarvan op de hoogte was, werden er maatregelen toegekend. Verzoekster benut deze maatregelen volgens verwerende partij ook niet ten volle in die zin dat zij verschillende afspraken met de zorgcoach aan haar voorbij heeft laten gaan; zo heeft verzoekster tijdens de desbetreffende stage geen gesprek gehad met de zorgcoach.

Verder stelt verwerende partij dat, waar verzoekster hekelt dat de toegekende maatregelen niet adequaat waren, verzoekster hieromtrent intern beroep had moeten aantekenen overeenkomstig artikel 23 van het onderwijs- en examenreglement. Verzoekster heeft dit evenwel niet gedaan. Zij heeft volgens verwerende partij ook op geen enkel ander moment aangegeven dat zij onvoldoende begeleiding zou krijgen of nood had aan bijkomende ondersteuning in verband met haar stage. Het kan aan verwerende partij dan ook niet worden verweten dat zij bij de beoordeling van de stage te weinig rekening zou hebben gehouden met de bijzondere omstandigheden. Het is volgens verwerende partij niet omdat er bijzondere omstandigheden zijn dat de evaluatie van de stage anders zou moeten gebeuren.

Met betrekking tot de invloed van de bijzondere omstandigheden geeft verwerende partij vervolgens aan dat, in tegenstelling tot wat verzoekster beweert, de interne beroepsinstantie de beslissing om de maatregel van studievoortgangsbewaking te handhaven op meerderen redenen heeft gebaseerd die doorheen de beslissing werden uiteengezet. De door verzoekster ingeroepen bijzondere omstandigheden is volgens verwerende partij ook geen plotse of aflopende gebeurtenis die enkel dit academiejaar heeft gespeeld. Ook tijdens het voorgaande academiejaar was er hiervan sprake. De functiebeperking zal volgens verwerende partij ook in een volgend academiejaar nog steeds aanwezig zijn. De elementen die verzoekster aanhaalt en die op een koerswijziging zouden kunnen wijzen, zijn volgens verwerende partij niet nieuw: verzoekster werd al op verschillende vlakken begeleid, zoals ook blijkt uit het verslag van de zorgcoach. Bovendien kon verzoekster ook reeds gebruikmaken van de begeleiding van zorgcoaches

tijdens de voorbije twee academiejaren. In tegenstelling tot wat verzoekster beweert, heeft deze zorgcoach volgens verwerende partij wel degelijk zelf initiatief genomen om contact op te nemen met verzoekster, zoals ook blijkt uit het e-mailverkeer dat aan het verslag van de zorgcoach werd toegevoegd.

Volgens verwerende partij is het door verzoekster beschreven perspectief dan ook niet fundamenteel verschillend van de omstandigheden waarin zij de stage de voorbije academiejaren moest volbrengen. Verzoekster brengt ook geen enkel bewijsstuk van deze nieuwe elementen bij. Volgens verwerende partij worden geen andere bijzondere omstandigheden aangehaald noch wijst verzoekster op andere elementen die doen vermoeden dat er tijdens het volgende academiejaar betere slaagkansen zouden zijn. Deze elementen werden niettemin wel degelijk mee in overweging genomen, gelet op de uitvoerige uiteenzetting in de bestreden beslissing van de begeleidende maatregelen die verzoekster genoot en het verslag dat werd gevraagd van de zorgcoach. Volgens verwerende partij moet zij niet op elk opgeworpen element letterlijk antwoorden om te voldoen aan de motiveringsplicht.

In haar *wederantwoordnota* stipt verzoekster vooreerst aan dat alle door haar aangereikte stappen die zij zal ondernemen en haar uitvoerige argumentering hieromtrent door verwerende partij van tafel worden geveegd zonder dat er wordt ingegaan op verzoeksters concrete initiatieven. Verzoekster benadrukt hierbij dat zij alle theoretische vakken met succes heeft afgelegd gedurende drie jaar, er resteert haar enkel nog een praktijkvak, stages en haar eindwerk. Verzoekster ziet niet in waarom, gelet op het beperkte resterende studiekarakter, haar op het einde van haar studie de toegang tot de opleiding wordt ontzegd aangezien zowel haar gewijzigde omstandigheden als de resterende opleidingsonderdelen wel degelijk het nodige perspectief vertonen. Er wordt volgens verzoekster meer bepaald geen rekening gehouden met haar ASS-problematiek en gebrek aan optimale begeleiding enerzijds en het feit dat de eerste stageperiode moest worden onderbroken door de coronapandemie anderzijds. Voor die laatste onderbroken stage werd finaal een 8/20 toegekend.

Verzoeker geeft tot slot aan dat ze inderdaad zelf bij de kennisgeving in eerste instantie akkoord is gegaan met de negatieve evaluatie maar dat ze, na grondige overweging, daarop terug is gekomen. Deze snelle en foutieve zelfbeoordeling is namelijk een gevolg van haar ASS-problematiek.

Beoordeling

Formele motivering van de prospectieve beoordeling

Verzoekster verwijst op p. 10-11 van haar verzoekschrift naar haar intern beroepsschrift waarin zij aangeeft waarom haar situatie dermate verbeterd is dat zij een betere studievoortgang in het komend academiejaar mogelijk acht: ze zal op zoek gaan naar een degelijke auti-coach; ze zal begeleid worden door een psychiater in plaats van een psycholoog; ze staat in contact met CC [B.] in verband met een studentenjob om ervaring op te doen en zij zal meer gebruik maken van de hulp van zorgcoaches. Volgens verzoekster antwoordt de interne beroepsinstantie niet op deze argumenten.

De Raad herhaalt dat de formelemotiveringsplicht niet vereist dat een interne beroepsinstantie afzonderlijk antwoordt op elk beroepsargument van de student. De formelemotiveringsplicht heeft immers niet dezelfde draagwijdte als de rechterlijke motiveringsplicht vervat in artikel 149 Grondwet. Het volstaat dat in de beslissing de motieven worden opgenomen die de beslissing afdoende kunnen dragen. Het bestaan en de zin van de georganiseerde administratieve beroepsprocedure vereisen wel dat de beroepsinstantie laat blijken met het beroepsschrift zorgvuldig rekening te hebben gehouden en dat de bezwaarder een antwoord krijgt op bezwaren die voor de student blijkens zijn beroepsschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze wel in aanmerking zijn genomen, een voor hem gunstiger beslissing konden opleveren.

De vraag of een formele motivering in een gegeven geval afdoende is, dient *in concreto* te worden beoordeeld. In het kader van het georganiseerde administratief beroep staat het in de eerste plaats aan de student om de argumenten naar voren te dragen die zijn standpunt onderbouwen. De draagwijdte van de op het intern beroepsorgaan rustende formelemotiveringsplicht dient dan ook – onder andere – bekeken te worden in het licht van de omvang en diepgang van de aangevoerde beroepsargumenten.

In tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt, veegt de interne beroepsinstantie haar argumentatie inzake de prospectieve beoordeling niet van tafel met de loutere bewoordingen dat zij reeds voldoende kansen kreeg tijdens de afgelopen twee academiejaren.

De bestreden beslissing bespreekt op p. 1-2 de manier waarop verwerende partij in het verleden is tegemoetgekomen aan de bijzondere omstandigheden die verzoekster aanvoerde. Daarbij wijst zij uitdrukkelijk op het gegeven dat er sinds twee academiejaren voorzien is in zorgcoachbegeleiding, maar dat verzoekster zelf aangaf dat zij veel ondersteuning krijgt en dat het soms wat te veel is. Bovendien wijst de interne beroepsinstantie erop dat de opleiding de stageplaats heeft gekozen, rekening houdend met de functiebeperking door te kiezen voor een warme omgeving met voldoende ondersteuningsmogelijkheden. Op p. 3 van de bestreden beslissing stelt de interne beroepsinstantie ten slotte inderdaad dat verzoekster hiermee voldoende kansen heeft gekregen om zich in de twee opeenvolgende academiejaren te bewijzen in de stage. Bovendien sluit de interne beroepsinstantie zich uitdrukkelijk aan bij de beslissing van de examencommissie om een derde inschrijving voor dit opleidingsonderdeel niet toe te staan.

Voor zover verzoekster dus in haar intern beroepsschrift aanvoerde dat zij zich komend academiejaar meer zal laten begeleiden (auti-coach, psychiater in plaats van psycholoog, meer beroep op zorgcoaches) heeft de interne beroepsinstantie laten verstaan dat zij niet overtuigd is door deze argumenten, gelet op het feit dat hiermee in de toekomst niets wezenlijks zal veranderen ten aanzien van verzoeksters huidige situatie: zij wordt momenteel al zodanig begeleid, dat zij zelf al heeft aangegeven dat het voor haar soms te veel is. Spijts deze begeleiding slaagt verzoekster helaas niet voor het betrokken opleidingsonderdeel. Wat betreft het interne beroepsargument dat verzoekster zich zal laten ondersteunen door een psychiater in plaats van een psycholoog, merkt de Raad op dat verzoekster in haar intern beroepsschrift verder niet verduidelijkt op welke manier dit zou leiden tot een beter studieperspectief. Nu zij dit argument zelf summier ontwikkelt (nog daargelaten dat zij hieromtrent geen stuk toevoegde) diende de interne beroepsinstantie daar in de bestreden beslissing niet verder op in te gaan dan zij heeft gedaan. Hetzelfde geldt overigens voor het intern beroepsargument dat verzoekster “in contact staat” met het CC [B.] teneinde een vakantiejob te kunnen bemachtigen om zo werkervaring op te doen, en “indien dit niet mogelijk is zal verzoekster een andere culturele instantie contacteren waar het eventueel wel kan”. Deze argumenten zijn zo voorwaardelijk en summier geformuleerd, zonder te duiden op welk vlak dit de studievoortgang concreet zal bevorderen, dat men de interne beroepsinstantie niet kan verwijten hieraan geen uitdrukkelijke aandacht te bestreden in de formele motivering van de bestreden beslissing.

De bestreden beslissing schendt op het vlak van de prospectieve beoordeling van de vraag tot herinschrijving de formelemotiveringsplicht niet.

Redelijkheid van de weigering tot inschrijving

De Raad brengt in herinnering dat het krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs zijn opdracht noch zijn bevoegdheid is om zijn waardeoordeel over de verzoekende partij in de plaats te stellen van dat van de hogeronderwijsinstelling of haar organen. De Raad vermag derhalve niet, als ware hij zelf een interne beroepsinstantie, de beoordeling over te doen, en moet zich houden aan een marginale toetsing. Dit betekent onder meer dat de Raad geen bescherming kan bieden tegen strenge beslissingen, maar enkel tegen onwettige, en dat van een door de Raad sanctioneerbare schending van het redelijkheidsbeginsel slechts sprake is wanneer een beslissing voorligt die door geen enkel ander normaal en voorzichtig handelend bestuur, geplaatst in dezelfde omstandigheden, zou kunnen worden genomen.

Hierboven verwees de Raad reeds naar de motieven die de interne beroepsinstantie ertoe hebben gebracht de aanvraag tot herinschrijving af te wijzen, waaruit blijkt dat de interne beroepsinstantie van oordeel is dat de instelling in het verleden tegemoet is gekomen aan de bijzondere omstandigheden van verzoekster, en dat verzoekster onvoldoende aantoont dat er een kans op verbetering van de studievoortgang bestaat.

De Raad stelt vast dat verzoekster niet betwist dat er rekening is gehouden met haar functiebeperking bij de keuze van de stageplaats, dat zij evenmin betwist dat zij om die reden sinds academiejaar 2021-2022 kan genieten van een bijzonder statuut, waaronder begeleiding van een zorgcoach, en dat zij ten slotte niet betwist te hebben aangegeven dat zij soms te veel begeleiding ervaart. Uit stuk 11 van het administratief dossier blijkt ook dat verzoekster zelf bij aanvang van de stage van dit academiejaar verdere gesprekken met de zorgcoach op de lange baan heeft geschoven. In de ogen van de Raad kan er dus geen sprake zijn van een gebrek aan begeleiding, maar heeft verzoekster helaas nagelaten de kansen, die verwerende partij haar wel degelijk heeft aangeboden gedurende twee academiejaren, ten volle te grijpen.

De beslissing van de interne beroepsinstantie om in die concrete omstandigheden en bovendien gelet op de summiere interne beroepsargumentatie inzake de prospectieve beoordeling van de

aanvraag tot herinschrijving te besluiten dat verzoekster onvoldoende zicht biedt op een beter studieperspectief bij een derde inschrijving, komt de Raad dan ook niet onredelijk over.

Voor zover verzoekster in haar wederantwoordnota aanvoert dat haar eerste stageperiode bij [W.T.] moest onderbroken worden door de COVID-19-pandemie, en zij een 8/20 werd toegekend voor een onderbroken stage, voert zij een argument aan dat zij niet in haar intern beroepsschrift of in haar extern verzoekschrift heeft ontwikkeld. Aangezien deze grief de openbare orde niet raakt, de grondslag ervan niet pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen en de grief geen betrekking heeft op de wijze waarop het interne beroep werd behandeld, kan verzoekster deze niet voor het eerst in haar wederantwoordnota aanvoeren.

Het tweede middel is ongegrond.

C. Derde middel

Verzoekende partij beroeft zich in een derde middel op een schending van artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs, de motiveringsplicht en het redelijkheids-, gelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat zij uitvoerig heeft aangetoond dat de bijzondere omstandigheden die hebben plaatsgevonden een enorme impact hebben gehad op haar prestatievermogen en het hierdoor essentieel is dat zij haar recht op een tweede examenkans kan uitputten. Verzoekster verwijst hiervoor naar haar intern beroepsschrift. Zij merkt op dat zij na het lezen van de bestreden beslissing een schending vaststelt van het recht op een tweede examenkans, zoals vastgelegd in artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs. Verzoekster stelt dat het besluit van verwerende partij dat een tweede examenkans organiseren te complex is, niet strookt met de eerdere rechtspraak van de Raad dat een dergelijke eenvoudige afwijzing hierbij niet voldoende is.

Het is voor verzoekster duidelijk dat het recht op een tweede examenkans enkel kan worden uitgesloten als de aard van het opleidingsonderdeel een dergelijke tweede examenkans niet zou toelaten. Volgens verzoekster is het niet aanbieden van een tweede examenkans dus een

uitzondering die volgens de rechtspraak van de Raad dient te beantwoorden aan een voldoende logische verantwoording en niet onredelijk mag zijn. Verzoekster stelt dat een dergelijke verantwoording niet vorhanden is.

In tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt, wenst verzoekster niet zozeer een nieuwe stageperiode van tien weken te bekomen tijdens de tweede zittijd. Voor verzoekster volstaat een aanvullende stage of een alternatieve taak. Volgens verzoekster werd er door verwerende partij hieromtrent geen ernstig en zorgvuldig onderzoek gevoerd. De interne beroepsinstantie heeft dit volgens verzoekster niet grondig onderzocht en afdoende gemotiveerd. Er ligt volgens verzoekster, in het licht van de rechtspraak van de Raad, geen enkele correcte en logische verantwoording voor waarom een aanvullende beperkte stage onmogelijk zou zijn. Dit vormt volgens haar niet alleen een schending van artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs maar ook een schending van de formele motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel. Het afwijzen van de vraag voor een tweede examenkans zonder enige afdoende motivering maakt een schending van de formele motiveringsplicht uit. Het is daarbij volgens verzoekster ook ondenkbaar dat een redelijk oordelende overheid, die in dezelfde omstandigheden moet beslissen, dezelfde beslissing zou nemen als deze die thans voorligt. Dit vormt een schending van het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij vooreerst aan dat in de ECTS-fiche, op basis van artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs en artikel 44 van het onderwijs- en examenreglement, zeer duidelijk wordt vermeld dat er geen herkansing is voor het opleidingsonderdeel.

Verder is de door verzoekster aangehaalde rechtspraak van de Raad volgens verwerende partij niet dienstig: de situatie in de aangehaalde arresten is fundamenteel anders dan de situatie van verzoekster. Bij deze arresten is het volgens haar van belang op te merken dat de evaluatie niet verlopen is zoals het hoort. Het moet in dat geval zorgvuldig worden onderzocht of dat kan rechtgezet worden met een bijkomende evaluatiekans in de tweede zittijd. *In casu* vraagt verzoekster een tweede examenkans om te bewijzen dat zij wel degelijk over de juiste competenties beschikt. Zij beroeft zich op een tweede examenkans omdat zij hierop volgens haar recht zou hebben op basis van de Codex Hoger Onderwijs. Volgens verwerende partij oordeelde de Raad al eerder, eveneens in de door verzoekster aangehaalde rechtspraak, dat hij niet bevoegd is om te oordelen over een beslissing van een hogeronderwijsinstelling om, bij

wijze van algemene reglementaire bepaling in uitvoering van artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs, voor een bepaald opleidingsonderdeel geen tweede examenkans te organiseren.

De Raad is volgens verwerende partij enkel bevoegd om na te gaan in welke mate aan een examenbeslissing die omwille van onregelmatigheid of onredelijkheid niet overeind kan blijven een gepast rechtsherstel wordt gegeven door de interne beroepsinstantie. Het is enkel in die context dat de Raad kan nagaan of het aanbieden van een nieuwe examenkans buiten het academiejaar in het kader van een individueel genomen examenbeslissing de toets van de redelijkheid en regelmatigheid kan doorstaan. Bijgevolg komt het enkel aan de hogeronderwijsinstelling toe om te beoordelen voor welke opleidingsonderdelen zij een tweede zittijd kan organiseren.

Tot slot merkt verwerende partij op dat de interne beroepsinstantie erop heeft gewezen dat dit niet mogelijk is voor een stage omwille van de duur ervan (tien weken) en de afwezigheid van de stagebegeleider, ombudspersoon en zorgcoach in de vakantieperiode. Een vervangende taak is eveneens niet mogelijk omwille van de veelheid en complexiteit van de te verwerven competenties. Los van de vraag of de Raad deze beslissing in vraag kan stellen, heeft verwerende partij volgens haar de vraag van verzoekster dus wel degelijk gemotiveerd afgewezen.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat verwerende partij er volledig aan voorbijgaat dat een volledige herneming van de tien weken stage niet de enige optie is voor een tweede examenkans. Gezien het kleine tekort dat verzoekster behaalde, is het niet noodzakelijk dat zij de volledige tien weken stage zou hernemen maar kan een verkorte stage georganiseerd worden zoals verzoekster reeds heeft aangegeven. Deze mogelijkheid blijft volgens verzoekster volstrekt onbesproken.

Beoordeling

Art. II.223 Codex Hoger Onderwijs luidt:

- “§ 1 Voor elk opleidingsonderdeel wordt een examen ingericht.
- § 2 Een student heeft voor ieder opleidingsonderdeel waarvoor hij ingeschreven is, recht op 2 examenkansen in de loop van het academiejaar om een creditbewijs te behalen.

Indien de aard van het opleidingsonderdeel niet toelaat dat tweemaal wordt geëxamineerd, kan het in het eerste lid bedoelde recht niet tijdens hetzelfde academiejaar worden uitgeoefend.

In dat geval moet de student zich voor het betreffende opleidingsonderdeel in een volgend academiejaar opnieuw inschrijven.”

De Raad is *an sich* niet bevoegd om te oordelen over een beslissing van verwerende partij waarbij een bepaald opleidingsonderdeel bij wijze van algemene reglementaire bepaling (*in casu* artikel 44 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij) in uitvoering van artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs wordt uitgesloten van een tweede examenkans. *An sich* is een uitsluiting van een tweede examenkans voor een bepaald opleidingsonderdeel geen studievoortgangsbeslissing waarvoor de Raad bevoegd is in opvolging van artikel I.3.69° van de Codex Hoger Onderwijs.

De Raad is, zoals blijkt uit de door verzoeksters aangehaalde rechtspraak, wel bevoegd om na te gaan in welke mate aan een examenbeslissing die omwille van onregelmatigheid of onredelijkheid niet overeind kan blijven, een gepast rechtsherstel wordt gegeven door de interne beroepsinstantie. Op grond van artikel II.292 van de Codex Hoger Onderwijs kan de Raad ook voorwaarden en modaliteiten koppelen aan het nemen van een nieuwe beslissing, waaronder de termijn waarbinnen de organisatie van een nieuwe examenkans moet plaatsvinden.

Hierbij aansluitend betreft de grief van verzoekster het feit dat de interne beroepsinstantie zelf, in het licht van de door haar aangevoerde argumenten, niet grondig heeft onderzocht of en in welke mate verzoekster alsnog kan aantonen over de vereiste competenties te beschikken tijdens het huidige academiejaar via een alternatieve opdracht of een beperkte herneming van de stage.

Uit het voorgaande blijkt echter dat verzoekster *in casu* niet heeft aangetoond dat de initiële studievoortgangsbeslissing van de examencommissie was aangetast door onregelmatigheid of onredelijkheid doordat er bijvoorbeeld onvoldoende gegevens vorhanden waren om te kunnen beoordelen of zij voldoende vereiste competenties heeft behaald; dat de beoordeling op één of andere manier onzorgvuldig is gebeurd; etc. Bijgevolg bestond er voor de interne beroepsinstantie geen verplichting om te onderzoeken in welke mate rechtsherstel in de zin van een tweede examenkans – in welke vorm dan ook – gerechtvaardigd zou zijn. De motivering van de bestreden beslissing houdt ook vanuit dit oogpunt stand.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 19 juni 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.679 van 17 juli 2023 in de zaak 2023/0206

In zake: xxx

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 mei 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 22 mei 2023 [bedoeld wordt: 20 mei 2023] waarbij het intern beroep van verzoekende partij werd verworpen op grond van onbevoegdheid van de beroepsinstantie.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 26 juni 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’ en tevens in de opleiding ‘Master of Laws in de rechten’.

Op 9 februari 2023 dient verzoeker een aanvraag in om een uitzondering op zijn studietraject te bekomen. Verzoeker wenst meer dan 72 studiepunten op te nemen om zich te kunnen inschrijven voor bijkomende opleidingsonderdelen.

De decaan beslist op 15 februari 2023 om verzoeker hiervoor geen toelating te verlenen. Deze beslissing wordt als volgt gemotiveerd:

“Het voorgestelde traject van 108 ECTS credits is te zwaar. De decaan laat wel toe dat de student zich laattijdig uitschrijft voor Masterproef II en in plaats daarvan 18 ECTS credits aan vakken opneemt die worden gedoceerd in het tweede semester.”

Deze beslissing wordt met een e-mail van 21 februari 2023 meegedeeld aan verzoeker.

Verzoeker dient op 22 februari 2023 een verzoek tot heroverweging in bij decaan.

Op 23 februari 2023 laat de studietrajectbegeleider van de onderwijsinstelling het volgende weten aan verzoeker:

“Zoals besproken op dinsdag, heb ik je aanvraag (inclusief e-mail met meer uitgebreide argumentatie) opnieuw voorgelegd aan de decaan. Hoewel hij begrip heeft voor je situatie, herziet hij zijn beslissing niet. Je e-mail bevat geen nieuwe elementen die toelaten jou een uitzondering toe te kennen om een totaalpakket van 108 ECTS (bachelorvakken inbegrepen) op te nemen.

Zoals reeds meegedeeld kan je tegen deze beslissing uiteraard in beroep gaan.
Heb je meer vragen bij deze procedure, stel ze gerust.”

Verzoeker stelde op datum van 28 februari 2023 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie op datum van 27 maart 2023 werd het intern beroep verworpen op grond van de onbevoegdheid van de interne beroepsinstantie.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker op 5 april 2023 een beroep in bij de Raad. Bij arrest nr. 8.448 van 8 mei 2023 heeft de Raad de beslissing van de interne beroepsinstantie vernietigd omdat de bestreden beslissing wel degelijk een studievoortgangsbeslissing is zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs.

De onderwijsinstelling herneemt haar besluitvorming. Bij beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie op datum van 20 mei 2023 werd het intern beroep (opnieuw) verworpen op grond van de onbevoegdheid van de interne beroepsinstantie. Ondergeschikt laat de voorzitter van de interne beroepscommissie nog gelden dat het intern beroep niet op ontvankelijke wijze werd ingediend:

“[...]

IV. BEVOEGDHEID

De student vecht de beslissing aan van de decaan houdende weigering tot het opnemen van meer dan 72 ECTS-credits.

De student diende hiertoe op 09.02.2023 een uitzonderingsaanvraag in. Als type verzoek werd door de student aangegeven: “*Maximale aantal ECTS-credits (meer dan 72 ECTS opnemen)*”. Diens aanvullende argumentatie wordt besloten met de volgende formulering (aanduiding in het kader van huidige beslissing):

““(...) Gezien mijn situatie zodanig verschillend is met een doorsnee student, zou ik willen vragen voor de goedkeuring van mijn aanvraag en **mij de uitzondering toe te kennen om de limiet van 72 studiepunten te overschrijden.**”

Onder het veld ‘Welke vak(ken) en/of opleidingen betreft dit’ somt de student op welke opleidingsonderdelen hij zou willen opnemen in de bachelor- en masteropleiding, indien zijn aanvraag zou worden goedgekeurd. Als aantal ECTS waarvoor hij zich wenst in te schrijven, geeft de student op dit aanvraagformulier 108 aan.

De uitzonderingsaanvraag van de verzoekende partij wordt bij beslissing van 15.02.2023 geweigerd. De decaan motiveert als volgt: “*Het voorgestelde traject van 108 ECTS is te zwaar. De decaan laat wel toe dat de student zich laattijdig uitschrijft voor Masterproef II en in plaats daarvan 18 ECTS credits aan vakken opneemt die worden gedoceerd in het tweede semester.*”

In reactie hierop contacteert de student de (diensten van de) decaan op 21.02.2023 met een uitgebreidere motivatie. In het kader hiervan argumenteert de student dat hij bij nazicht vaststelde dat hij ‘slechts’ 90 studiepunten wenst op te nemen in het huidig academiejaar (i.p.v. 108), dat hij – net zoals de voorgaande drie jaren – een goed studierendement behaalde in het eerste semester en dat hij meent een realistisch studieprogramma te hebben samengesteld voor het tweede semester. Ten slotte verwijst de student naar de automatische gevolgen die het niet kunnen afstuderen op hem hebben en zijn precaire socio-economische situatie.

Op 22.02.2023 wordt de student ervan op de hoogte gebracht dat de genomen beslissing niet wordt herzien. De decaan oordeelt namelijk het volgende: “*Je e-mail bevat geen nieuwe elementen die toelaten jou een uitzondering toe te kennen om een totaalpakket van 108 ECTS (bachelorvakken inbegrepen) op te nemen.*”

De voorzitter van de interne beroepscommissie merkt op dat uit het dossier van de student blijkt dat hij in de bachelor- en masteropleiding tezamen inderdaad 108 studiepunten wenst op te nemen (niet 90). In tegenstelling tot waar de student vanuit lijkt te gaan, wordt bij de beoordeling van de aanvraag zowel de bachelor- als de masteropleiding in overweging genomen, dit is in overeenstemming met artikel 59, § 1, van het OER (“*Een inschrijving binnen een opleiding, een schakel- of een voorbereidingsprogramma is slechts toegelaten voor een maximum van 72 ECTS. Dit maximum geldt ook bij een inschrijving waarbij verschillende soorten van contracten worden gecombineerd*”) en met artikel 42, § 1, van het OER (combinatie van inschrijvingen bachelor- en masteropleidingen) waarin is opgenomen: “*De student die ingeschreven was in een bacheloropleiding, en het bachelordiploma dat vereist is voor de toelating tot een daaropvolgende masteropleiding nog niet behaald heeft, kan zich tegelijkertijd voor deze masteropleiding inschrijven, onder de hierna vermelde voorwaarden. Hierbij gelden evenwel ook de beperkingen zoals in Artikel 59 gesteld. (...)*

De voorzitter van de beroepscommissie wijst bovendien op artikel 151 van het OER, dat de studievoortgangsbeslissingen omschrijft waartegen overeenkomstig artikel 153 van dat reglement een intern beroep kan worden ingediend. Het intern beroep dat de student heeft

ingedien, is evenwel niet gericht tegen een aanvechtbare studievoortgangsbeslissing. *In casu* ligt immers geen beslissing voor die kan worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing *ex artikel 151 van het OER*. Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs legt de hogeronderwijsinstelling ook niet op om tegen een beslissing die niet wordt gekwalificeerd als een studievoortgangsbeslissing conform artikel I.3, 69°, van die Codex, toegang tot een interne beroepsprocedure te verzekeren. Bij gebreke aan enige bepaling in het OER, die de bevoegdheid aan de beroepscommissie toekent om zich uit te spreken over de weigering om meer dan 72 ECTS-credits op te nemen wegens de zwaarte van het voorgestelde traject (dat is het voorwerp van het beroep waarbij het de beroepscommissie niet is toegelaten *ultra petita* te oordelen), moet de voorzitter van de beroepscommissie vaststellen dat de student geen beroep instelt tegen een studievoortgangsbeslissing *ex artikel 151 van het OER*, waardoor de beroepscommissie zonder bevoegdheid is om zich uit te spreken over het beroep. Dat artikel dringt zich namelijk op aan de beroepscommissie en haar voorzitter. Daarbij mag bijkomend worden opgemerkt dat wat onder ‘studievoortgangsbeslissing’ moet worden begrepen, limitatief is opgesomd in artikel I.3, 69°, van de Codex Hoger Onderwijs, en de toegewezen bevoegdheid van de interne beroepscommissie alsook van de R.Stvb. in extern beroep, een subsidiair karakter van bevoegdheid inhoudt, dat om die reden restrictief moet worden geïnterpreteerd.

Voor zover de student meent dat zijn beroep in essentie betrekking zou hebben op ‘*het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het studiecontract waarvoor de student die een individueel studietraject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven*’ (hetwelk inderdaad een aanvechtbare beslissing zou zijn overeenkomstig artikel 151 van het OER en de artikelen II.283 en I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs), moet worden vastgesteld dat het inherent is aan de aard van de ingediende uitzonderingsaanvraag dat studenten die worden toegelaten om meer dan 72 ECTS-credits op te nemen, bijkomende opleidingsonderdelen opnemen, waarop een eventuele weigering voor specifieke vakken zou kunnen volgen, maar dat dit *in casu* geenszins aan de orde is aangezien de voorafgaande voorwaarde (het mogen opnemen van meer ECTS-credits) niet is vervuld. Hierover werd aldus geen uitspraak gedaan door de decaan en dat aspect ligt dan ook niet ter beoordeling van de interne beroepscommissie voor.

Het loutere gegeven dat op het beslissingsformulier van de decaan en in de begeleidende e-mail van de studietrajectbegeleider ook beroepsmodaliteiten vermeld worden, kan aan het voorgaande geen afbreuk doen. Een (mogelijk foutieve) mededeling van de beroepsmogelijkheid bij de interne beroepsmogelijkheid staat los van de vraag naar de bevoegdheid van de beroepscommissie en kan geenszins die commissie bevoegd maken als die niet door de decreetgever en/of de onderwijsinstelling bevoegd is gemaakt.

De interne beroepscommissie is niet bevoegd.

V. ONTVANKELIJKHEID

In ondergeschikte orde, laat de voorzitter van de interne beroepscommissie nog gelden dat zelfs in het geval de interne beroepscommissie bevoegd was, moet worden vastgesteld dat het beroep van de student niet op ontvankelijke wijze werd ingediend. Overeenkomstig artikel 153, § 1, van het OER wordt het beroep ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de kennisgeving van de beslissing.

De beslissing van de decaan werd op 15.02.2023 ter kennis gebracht aan de student. Het beroep moet worden ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending. Daar de postdatum 28.02.2023 is, werd de beroepstermijn overschreden. Het verzoek tot herziening dat de student op 21.02.2023 indiende, schorst de beroepstermijn niet. De

decaan heeft namelijk vastgesteld, zonder dat dit door de student wordt betwist in de voorliggende procedure, dat in dat verzoek geen nieuwe elementen naar voren zijn gebracht die een nieuw onderzoek van de zaak vereisten. Ook al zou dat verzoek als een willig beroep worden beschouwd, dan nog is aan een van de voorwaarden voor een stuitende werking, zoals dat volgt uit de rechtspraak van de Raad van State (zie RvS 19 november 1998, nr. 77.044, Van De Meulebroecke; RvS 18 januari 2000, nr. 84.715, Breeur, waarin wordt overwogen: "wanneer de betrokken er nieuwe gegevens mee naar voren brengt die het bestuur er kunnen toe brengen de zaak opnieuw te onderzoeken *of* wanneer de overheid er tegenover de bezwaardiner blijft van gegeven heeft de zaak opnieuw te onderzoeken" (eigen cursivering)), niet voldaan (voor een toepassing, zie R.Stvb. 18 januari 2021, nr. 6.198).

Het beroep is onontvankelijk.

VI. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen."

Dit is de bestreden beslissing.

Deze beslissing op intern beroep werd per e-mail van 22 mei 2023 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 26 mei 2023 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt op dat de Raad in zijn arrest aan de onderwijsinstelling had opgelegd uiterlijk 17 mei 2023 een nieuwe beslissing te nemen. De bestreden beslissing werd evenwel pas genomen op 20 mei 2023, en werd hem ter kennis gebracht op 22 mei 2023. Het is volgens

verzoeker algemeen geweten dat deze termijnen ordetermijnen zijn. In het raam van procedure 2023/0148 heeft hij reeds willen aantonen dat verwerende partij veelvuldig de ordetermijn overschrijdt. Dergelijke houding is (voor de periode waarin de behandeling van verzoekers dossier valt) dubieus (zelfs abusief) en derhalve niet in lijn met het redelijkheidsbeginsel.

In haar *antwoordnota* erkent verwerende partij dat de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing de termijn met enkele dagen heeft overschreden, waardoor de beslissing het contact dat de student met de instelling heeft opgenomen kruiste. Dit heeft evenwel niet tot gevolg dat de beslissing met een nietigheid is bekleed.

Verzoeker gaat hierop niet verder in in zijn *wederantwoordnota*.

Beoordeling

Verzoeker haalt terecht aan dat de termijn die de Raad middels arrest nr. 8.448 van 8 mei 2023 in de zaak 2023/0148 aan verwerende partij had opgelegd voor het nemen van een nieuwe beslissing een ordetermijn betreft. Het meedelen, en zelfs het nemen van een beslissing buiten deze termijn heeft derhalve geen rechtsgevolgen, zodat de bestreden beslissing niet om die reden dient te worden vernietigd.

Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker betwist het standpunt van de voorzitter interne beroepsinstantie dat verzoekers intern beroep onontvankelijk zou zijn omdat het niet binnen de vervaltermijn van zeven kalenderdagen zou zijn ingediend. De initiële beslissing van de decaan werd weliswaar genomen op 15 februari 2023 maar de bekendmaking hiervan vond volgens verzoeker plaats op 21 februari 2023 zodat het door hem op 28 februari 2023 ingediende intern beroep tijdig is. Verzoeker betreurt dat

verwerende partij dit argument, dat volgens hem eenvoudig te verifiëren is, naar voor heeft geschoven. Dit samengenomen met de wijze waarop het dossier werd behandeld, vormt voor verzoeker een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat volgens haar moet worden besloten tot de onbevoegdheid van de interne beroepsinstantie en dat de onontvankelijkheid slechts in ondergeschikte orde wordt ingeroepen.

Verzoeker gaat hierop niet verder in in zijn *wederantwoordnota*.

C. Derde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een derde middel beroept op een schending van het gezag van gewijsde van 's Raads arrest nr. 8.448 van 8 mei 2023 in de zaak 2023/0148.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat het argument van de interne beroepsinstantie inzake de onbevoegdheid niet relevant is. Het arrest nr. 8.448 van 8 mei 2023 in de zaak 2023/0148 is op dat punt immers heel duidelijk. Dat verwerende partij geen antwoordnota heeft ingediend, is uitsluitend aan haar te wijten. Door nogmaals tot de onbevoegdheid te besluiten, schendt verwerende partij volgens verzoeker het gezag van gewijsde van voormeld arrest.

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij aan dat uit de motivering van het arrest nr. 8.448 van 8 mei 2023, waarbij de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie werd vernietigd en verwerende partij werd bevolen om een nieuwe beslissing te nemen, blijkt dat de Raad heeft geoordeeld dat verwerende partij niet aannemelijk heeft gemaakt waarom de bestreden beslissing in het voorliggende geval geen studievoortgangsbeslissing uitmaakt (gelet op het gebrek aan verweer). Als gevolg daarvan kon de Raad er niet toe komen de onontvankelijkheidsbeslissing bij te treden. De voorzitter van de interne beroepscommissie heeft het dossier aan een nieuw onderzoek onderworpen en heeft hierbij rekening gehouden met alle elementen van het dossier, waaronder de motieven van de Raad.

In zijn *wederantwoordnota* handhaaft verzoeker zijn standpunt dat het punt over de onbevoegdheid niet meer voor discussie vatbaar is en werd beslecht in 's Raads arrest nr. 8.448 van 8 mei 2023. Dit arrest heeft kracht van gewijsde zodat dit ook niet meer aanvechtbaar is; verwerende partij had hiertegen in voorkomend geval een cassatieberoep bij de Raad van State moeten aantekenen.

Verzoeker ziet verder ook niet goed in wat de relevantie is van het feit dat in de vorige procedure geen antwoordnota werd ingediend. Dat er geen antwoordnota werd ingediend, betekent volgens verzoeker niet dat de beslissing niet gemotiveerd werd en het is volgens hem net die motivering die essentieel is.

Tot slot merkt verzoeker met betrekking tot het standpunt van verwerende partij dat de voorzitter van de interne beroepsinstantie rekening heeft gehouden met alle elementen van het dossier (ook met de motieven van de beslissing van de Raad) nog op dat de vorige beslissing niet werd vernietigd op grond van een gebrek aan motivering of schending van de motiveringsplicht.

D. Vierde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een vierde middel beroept op een schending het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Verzoeker argumenteert dat het, in tegenstelling tot het besluit waartoe verwerende partij is gekomen in de bestreden beslissing, wel degelijk gaat om een studievoortgangsbeslissing waarvoor de interne beroepsinstantie bevoegd is, zoals de Raad ook al eerder oordeelde. Zijn verzoek betrof namelijk het opnemen van drie opleidingsonderdelen in zijn GIT-traject (dewelke hij nog nooit eerder heeft opgenomen) met als doel om dit jaar af te studeren. De aanvraag die verzoeker met toepassing van artikel 59 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: 'OER') indiende om de limiet van 72 studiepunten te overschrijden is volgens hem dan ook een louter procedurele handeling: het is moeilijk te bedenken dat de overschrijding ook kan gebeuren door opleidingsonderdelen die een aanvrager al ooit heeft opgenomen, wat *in casu* ook niet het geval is.

Vervolgens stelt verzoeker dat waar verwerende partij het standpunt herneemt van de decaan dat 108 studiepunten "te zwaar" zou zijn, er wordt voorbijgegaan aan een aantal elementen. Zo

heeft verzoeker zijn aanvraag ingediend na het einde van het eerste semester, wat volgens hem ook logisch is aangezien het gaat om vakken van het tweede semester. Verzoeker benadrukt dat hij, op het moment van zijn aanvraag, niet zozeer nog 108 studiepunten moet afleggen maar wel 60 studiepunten omdat hij ondertussen al geslaagd is voor de door hem reeds afgelegde opleidingsonderdelen. Bovendien moet artikel 59 van het OER volgens verzoeker per opleiding worden bekeken: de studielast van zijn bacheloropleiding en zijn masteropleiding moet niet samen maar wel afzonderlijk worden beoordeeld. Daarnaast werd er volgens verzoeker geen rekening gehouden met de resterende opleidingsonderdelen die ondertussen werden georganiseerd zodat de beslissing van de decaan subjectief is en niet steunt op objectieve en pertinente feiten/redeneringen. Van de 18 studiepunten die verzoeker “teveel” opneemt zijn er ondertussen al 12 behaald. Verzoeker benadrukt dat de finaliteit van de bijkomende opname erin bestaat om zijn studies te kunnen afronden.

Verder stelt verzoeker, verwijzende naar artikel II.200, §1, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs en rechtspraak van de Raad, dat zijn aanvraag is bedoeld voor de masteropleiding en hij niet onderworpen is aan maatregelen van studievoortgangsbewaking. In het licht van de nog af te werken studiepunten op het moment dat verzoeker zijn aanvraag indiende en het beperkte gewicht van de uitzondering aanvraag in het geheel van de masteropleiding, acht verzoeker zijn aanvraag redelijk, verstandig en haalbaar. Verzoeker geeft ook aan dat artikel II.278 van de Codex Hoger Onderwijs relevant is voor de interne beroepsinstantie: zij kan een nieuwe beslissing nemen die de initiële beslissing van de decaan kan vervangen en waarbij de interne beroepsinstantie toetst aan de legaliteit en de opportunitet.

Verzoeker besluit dat het duidelijk is dat de interne beroepsinstantie wel degelijk bevoegd is om zich uit te spreken over zijn dossier omdat het gaat over een studievoortgangsbeslissing en daarbij geen rekening moet (mag) houden met het standpunt van de decaan alsook dat de interne beroepsinstantie geen rekening moet (kan) houden met artikel 59 van het OER, wat ook in lijn ligt met het onpartijdigheidsbeginsel. Verzoeker verwijst hierbij ook naar rechtspraak van het Grondwettelijk Hof naar aanleiding van een prejudiciële over artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs en de besprekking hiervan in een masterproef uit 2017. Verzoeker benadrukt hierbij dat hij door de toelating dit jaar kan afstuderen. Volgens verzoeker heeft verwerende partij in dat kader verschillende beginselen van behoorlijk bestuur geschonden en heeft zij nagelaten om haar autonomie in een positieve zin te gebruiken en het belang van het onderwijs en de student voorop te stellen.

Verzoeker benadrukt hierbij tot slot dat het overschrijden van de limiet van 72 studiepunten niet zozeer een doel op zich is maar louter een middel om dit jaar te kunnen afstuderen.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat het inherent is aan de aard van de door verzoeker ingediende uitzonderingsaanvraag dat studenten die worden toegelaten om meer dan 72 studiepunten op te nemen vervolgens bijkomend registreren voor opleidingsonderdelen. *In casu* is het opnemen van bepaalde opleidingsonderdelen volgens verwerende partij echter niet aan de orde nu verzoeker deze eerste toestemming om meer studiepunten op te nemen in het programma, wat een noodzakelijke voorwaarde is, niet heeft verkregen; over het verzoek om een bepaald opleidingsonderdeel op te nemen in een geïndividualiseerd traject ligt dan ook geen beslissing voor.

De interne beroepsinstantie is volgens verwerende partij dan ook niet bevoegd om te oordelen over het intern beroep, gericht tegen de weigeringsbeslissing van het overschrijden van het maximaal aantal op te nemen studiepunten (al dan niet in het kader van gecombineerde inschrijvingen) indien er geen redenen van volgtijdelijkheid aan de basis liggen van deze beslissing. Volgens verwerende partij kan de beslissing van de decaan niet worden beschouwd als een aanvechtbare studievoortgangsbeslissing zoals limitatief beschreven in artikel 151 van het OER.

Verder merkt verwerende partij op dat zij de relevantie van de door verzoeker aangehaalde rechtspraak van de Raad niet kan verifiëren. Daarnaast wijst zij erop dat behalve de verplichting voor hogeronderwijsinstellingen om toegang te verzekeren tot een interne beroepsprocedure voor die beslissingen die gekwalificeerd worden als een studievoortgangsbeslissing overeenkomstig artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, het tot de autonomie van de instelling behoort om dit ook tegen andere beslissingen te mogen voorzien in het onderwijs- en examenreglement. Dat andere hogeronderwijsinstellingen hieromtrent andere beleidskeuzes maken, betekent niet dat verwerende partij een onrechtmatige beslissing zou hebben genomen. De interne beroepsinstantie is gehouden aan de limitatief opgesomde bevoegdheden in de bepalingen van zowel artikel 151 van het OER als artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. De vaststelling van de onbevoegdheid van de interne beroepsinstantie is volgens verwerende partij geenszins in strijd met deze bepalingen maar wel geheel in overeenstemming hiermee. Ook de door verzoeker aangehaalde rechtspraak van het Grondwettelijk Hof doet volgens

verwerende partij geen afbreuk aan de beoordeling van de voorzitter van de interne beroepsinstantie.

In zijn *wederantwoordnota* handhaaft verzoeker zijn standpunt hieromtrent.

E. Beoordeling van het tweede, derde en vierde middel samen

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie op 20 mei 2023, na de vernietiging van een eerdere beslissing van dit orgaan door de Raad (arrest nr. 8.448 van 8 mei 2023, zaak 2023/0148), zich onbevoegd heeft verklaard. In de vernietigde beslissing van 27 maart 2023 verwierp de interne beroepsinstantie het intern beroep op grond van de onbevoegdheid van de interne beroepsinstantie. De interne beroepsinstantie was in de beslissing van 27 maart 2023 van oordeel dat het beroep niet tegen een studievoortgangsbeslissing gericht was. In voornoemd arrest van 8 mei 2023 gaf de Raad aan niet in te zien waarom het voorwerp van de betwisting geen studievoortgangsbeslissing zou zijn in de zin van de Codex Hoger Onderwijs en in het bijzonder artikel I.3, 69°, g) ervan. Deze bepaling betreft het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven. Een analoge bepaling in het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij merkt dergelijke beslissingen ook aan als studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep kan worden aangetekend (art. 151 samengelezen met art. 153 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij). De Raad merkt op in het kader van de procedure die tot het arrest van 8 mei 2023 heeft geleid geen antwoordnota te hebben ontvangen, waarin verwerende partij haar standpunt betreffende de notie ‘studievoortgangsbeslissing’ verduidelijkte.

Ook in de voorliggende beslissing oordeelt het intern beroepsorgaan, zoals hierboven reeds aangegeven, niet over bevoegdheid te beschikken.

De Raad leest hieromtrent het volgende:

“(...) De voorzitter van de beroepscommissie wijst bovendien op artikel 151 van het OER, dat de studievoortgangsbeslissingen omschrijft waartegen overeenkomstig artikel 153 van dat reglement een intern beroep kan worden ingediend. Het intern beroep dat de student heeft ingediend, is evenwel niet gericht tegen een aanvechtbare studievoortgangsbeslissing. *In casu* ligt immers geen beslissing voor die kan worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing *ex* artikel 151 van het OER. Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs legt de

hogeronderwijsinstelling ook niet op om tegen een beslissing die niet wordt gekwalificeerd als een studievoortgangsbeslissing conform artikel I.3, 69°, van die Codex, toegang tot een interne beroepsprocedure te verzekeren. Bij gebreke aan enige bepaling in het OER, die de bevoegdheid aan de beroepscommissie toekent om zich uit te spreken over de weigering om meer dan 72 ECTS-credits op te nemen wegens de zwaarte van het voorgestelde traject (dat is het voorwerp van het beroep waarbij het de beroepscommissie niet is toegelaten *ultra petita* te oordelen), moet de voorzitter van de beroepscommissie vaststellen dat de student geen beroep instelt tegen een studievoortgangsbeslissing *ex* artikel 151 van het OER, waardoor de beroepscommissie zonder bevoegdheid is om zich uit te spreken over het beroep. Dat artikel dringt zich namelijk op aan de beroepscommissie en haar voorzitter. Daarbij mag bijkomend worden opgemerkt dat wat onder ‘studievoortgangsbeslissing’ moet worden begrepen, limitatief is opgesomd in artikel I.3, 69°, van de Codex Hoger Onderwijs, en de toegewezen bevoegdheid van de interne beroepscommissie alsook van de R.Stvb. in extern beroep, een subsidiair karakter van bevoegdheid inhoudt, dat om die reden restrictief moet worden geïnterpreteerd.”

De Raad leest in de beslissing dat de interne beroepsinstantie oordeelt dat nu geen bepaling in het onderwijs- en examenreglement staat die de beroepscommissie bevoegdheid verleent om zich uit te spreken over de weigering om meer dan 72 studiepunten op te nemen wegens de zwaarte van het voorgestelde traject, de voorzitter van de beroepscommissie moet vaststellen dat de student geen beroep instelt tegen een studievoortgangsbeslissing als bedoeld in art. 151 van het onderwijs- en examenreglement. De beroepscommissie acht zich dan ook zonder bevoegdheid om zich uit te spreken over het beroep. Daarbij verwijst de interne beroepsinstantie naar het feit dat voornoemde bepaling uit het onderwijs- en examenreglement zich opdringt aan de interne beroepscommissie en haar voorzitter. Ten slotte leest de Raad dat wordt verwezen naar de Codex Hoger Onderwijs, die in art. I.3, 69° het begrip studievoortgangsbeslissing limitatief omschrijft. De interne beroepsinstantie wijst ook nog op de noodzaak voor de interne beroepscommissie om haar bevoegdheid, wegens haar subsidiaire aard, restrictief te interpreteren.

In zoverre ziet de Raad geen euvel in de overwegingen van de interne beroepsinstantie omtrent haar bevoegdheid.

De Raad leest evenwel dat de interne beroepsinstantie zich ook uitspreekt over het argument van verzoekende partij dat het beroep in essentie verband houdt met het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het studiecontract waarvoor de student die een individueel studietraject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven.

Terzake is de interne beroepsinstantie de mening toegedaan dat het inherent is aan de aard van de uitzonderingsaanvraag dat studenten die worden toegelaten om meer dan 72 ECTS-credits

op te nemen, bijkomende opleidingsonderdelen opnemen, waarop een eventuele weigering voor specifieke vakken zou kunnen volgen. Dit is *in casu* echter geenszins aan de orde aangezien de voorafgaande voorwaarde – namelijk het mogen opnemen van meer ECTS-credits – niet is vervuld.

Tot slot geeft de interne beroepsinstantie nog mee dat de vermelding van beroepsmodaliteiten op het beslissingsformulier van de decaan en de begeleidende e-mail van de studietrajectbegeleider geen afbreuk kan doen aan de overwegingen met betrekking tot de bevoegdheid. De betrokken mededeling verleent geen bevoegdheid aan een orgaan dat die bevoegdheid niet kreeg van de decreetgever en/of onderwijsinstelling.

Ook in de antwoordnota wijst verwerende partij erop dat het opnemen van opleidingsonderdelen niet aan de orde is nu verzoeker deze eerste toestemming om meer studiepunten op te nemen in het programma, wat een noodzakelijke voorwaarde is, niet heeft verkregen. De verwerende partij betoogt dan ook dat over het verzoek om een bepaald opleidingsonderdeel op te nemen in een geïndividualiseerd traject geen beslissing voorligt.

Het is de Raad niet duidelijk wat de relevantie is van een verzoek om meer studiepunten op te nemen, behoudens om opleidingsonderdelen op te nemen in het studieprogramma. Het is precies in het kader van een vraag om opleidingsonderdelen op te nemen dat een student verzoekt een aantal studiepunten – in voorliggend geval meer dan 72 – te mogen opnemen. De vraag om studiepunten te mogen opnemen is als op zichzelf staande vraag verstoken van relevantie. Bovendien wordt de rechtsbescherming die in het reeds aangehaalde g) van art. I.3, 69° Codex Hoger Onderwijs wordt geboden door de voorziene invulling van het begrip studievoortgangsbeslissing uitgehold door de beslissing over het aantal studiepunten dat hierbij wordt opgenomen los te koppelen van de beslissing over de opleidingsonderdelen die met de bedoelde opgenomen studiepunten in het studieprogramma worden gebracht. De Raad leidt uit de formulering van art. I.3, 69° onder g) niet af dat de weigering van de opleidingsonderdelen te mogen opnemen, *in casu* voor meer dan 72 ECTS-credits, nu zij is afgewezen omwille van het aantal studiepunten dat verzoeker wenst op te nemen, niet langer een binnen deze bepaling bedoelde weigering van het opnemen van opleidingsonderdelen in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven, betreft. Het al dan niet verlenen van toelating om een programma van meer dan 72 studiepunten te volgen is dus geen preliminaire vraag, die los kan worden gezien van de vraag

opleidingsonderdelen te mogen opnemen waarvoor de student – die een geïndividualiseerd traject volgt – zich nog niet eerder heeft ingeschreven in het contract. De hoogte van het aantal studiepunten dat het geïndividualiseerd traject kan omvatten, is immers precies relevant omwille van het aantal opleidingsonderdelen dat de student erin wil en kan opnemen en bepaalt rechtstreeks of de vraag tot opname van opleidingsonderdelen al dan niet zal worden geweigerd. Door de begrenzing van het aantal studiepunten dat de student kan opnemen bepaalt de verwerende partij immers rechtstreeks in hoeverre door de student gekozen opleidingsonderdelen door deze student kunnen worden opgenomen, dan wel deze opname geweigerd wordt.

De Raad treedt de visie van de verwerende partij bijgevolg niet bij volgens welke de interne beroepsinstantie niet bevoegd is om te oordelen over het beroep tegen de weigeringsbeslissing van het overschrijden van het maximaal aantal op te nemen studiepunten (al dan niet in het kader van gecombineerde inschrijvingen) indien er geen redenen van volgtijdelijkheid aan de basis liggen van deze beslissing. Het standpunt van de verwerende partij gaat niet enkel uit van een restrictieve lezing van het begrip ‘studievoortgangsbeslissing’ doch ook een lezing die niet gedragen wordt door de tekst van de Codex Hoger Onderwijs. De Raad sluit zich zodoende niet aan bij de beslissing van verwerende partij dat de beslissing van de decaan niet kan worden beschouwd als een aanvechtbare studievoortgangsbeslissing zoals limitatief beschreven in artikel 151 van het OER.

De Raad erkent de visie van verwerende partij dat het, behalve de verplichting voor hogeronderwijsinstellingen om toegang te verzekeren tot een interne beroepsprocedure voor die beslissingen die gekwalificeerd worden als een studievoortgangsbeslissing overeenkomstig artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, tot haar autonomie behoort om dit ook tegen andere beslissingen te mogen voorzien in het onderwijs- en examenreglement. Aldus kunnen andere hogeronderwijsinstellingen hieromtrent andere beleidskeuzes maken, hetgeen niet hoeft te betekenen dat verwerende partij een onrechtmatige beslissing zou hebben genomen door geen interne beroepsprocedure te voorzien voor beslissingen die buiten het toepassingsgebied van voormelde bepaling vallen. *In casu* echter valt de beslissing waartegen intern beroep is ingesteld binnen het toepassingsgebied van artikel I.3, 69° onder g) van de reeds aangehaalde Codex Hoger Onderwijs.

Wat ten slotte de tijdigheid van het door verzoeker ingestelde intern beroep betreft, wijst de Raad erop dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervaltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ambtshalve.

Zoals vermeld, valt de beslissing waartegen intern beroep is ingesteld binnen het toepassingsgebied van artikel I.3, 69° onder g) van de reeds aangehaalde Codex Hoger Onderwijs zodat de vervaltermijn van zeven kalenderdagen krachtens artikel II.283, tweede lid, 2° Codex Hoger Onderwijs “de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student” een aanvang neemt.

Uit stuk 4 van het administratief dossier blijkt dat de initiële beslissing van de decaan weliswaar dateert van 15 februari 2023, maar pas op 21 februari 2023 aan verzoeker ter kennis werd gebracht. Het door verzoeker op 28 februari 2023 ingestelde intern beroep werd bijgevolg tijdig, binnen de vervaltermijn, ingesteld.

F. Vorderingen in ondergeschikte orde

Standpunt van partijen

Verzoeker vordert naast de vernietiging van de bestreden beslissing en het met gepaste spoed nemen van een nieuwe beslissing ook dat de Raad bij wijze van voorlopige maatregel op grond van artikel II.292, §1, 2° van de Codex Hoger Onderwijs een voorlopige (her)inschrijving zou bevelen voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef 2’. Doordat de deadline voor de eerste zittijd reeds op 30 mei 2023 viel en het academiejaar bijna voorbij is, zal een herinschrijving voor meer zekerheid zorgen in die zin dat, bij een voor verzoeker gunstige beslissing van de Raad, hij zijn masterproef tijdens de tweede zittijd kan indienen aangezien er mogelijk vertragingen zouden kunnen ontstaan omwille van de administratieve last en de vakantieregeling. Verzoeker benadrukt dat hij nog de kans ziet om zijn masterproef tijdens de tweede zittijd in te dienen en wenst deze mogelijkheid ook gewaarborgd te zien.

Daarnaast vraagt verzoeker op grond van artikel II.292, §1, 2°, c) van de Codex Hoger Onderwijs dat de Raad ook zou bevelen om bij het nemen van een nieuwe beslissing geen

rekening te houden met de tijd van de uitspraak (het einde van het academiejaar). De doorlooptijd is volgens verzoeker namelijk volledig te wijten aan verwerende partij zodat dit element niet in zijn nadeel zou mogen worden aangewend.

In haar *antwoordnota* gaat verwerende partij hier niet op in.

Beoordeling

Art. II.292, § 1 tweede lid Codex Hoger Onderwijs bepaalt:

“§ 1 De behandeling van het verzoekschrift door de Raad leidt tot:

- 1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of de ongegrondheid ervan, of;
- 2° de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbeslissing, in welk geval de Raad het bestuur kan bevelen een nieuwe beslissing te nemen, onder door de Raad te stellen voorwaarden. Deze voorwaarden kunnen inhouden dat: ...

In het geval bedoeld onder het eerste lid, 2°, kan de Raad, zo hij dit op grond van de aangedragen feiten kennelijk noodzakelijk acht, bevelen dat de verzoeker in afwachting van een nieuwe beslissing voorlopig ingeschreven wordt, alsof geen nadelige studievoortgangsbeslissing was genomen.”

Uit de bewoordingen van deze decretale bepaling vloeit voort dat de mogelijkheid tot het bevelen van een voorlopige inschrijving voor de Raad openstaat indien hij de bestreden studievoortgangsbeslissing vernietigt.

Uit de parlementaire voorbereiding bij het toenmalige artikel II.22 van het Aanvullingsdecreet, waarmee de huidige bevoegdheid van de Raad *ex art. II.292, § 1, tweede lid Codex Hoger Onderwijs* werd ingevoerd, blijkt het volgende (Ontwerp van decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, *Parl.St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 1960, 24*):

“De Raad kan op grond van de noodzakelijkheid, dewelke blijkt uit de feitelijkheden eigen aan de zaak, beslissen om een voorlopige maatregel op te leggen, zijnde de voorlopige inschrijving in een hoger jaar (uitgaande van een jaarsysteem). Deze voorlopige inschrijving geldt tot aan de nieuw te nemen beslissing. Het opleggen van dergelijke voorlopige maatregel kan ambtshalve of op verzoek gebeuren. Vereist is wel dat de Raad de nodige prudentie in acht neemt, en het instrument van de voorlopige inschrijving enkel hanteert indien zeer duidelijk is dat de rechten van de student anders in het gedrang zouden komen.”

Bij de beoordeling van het verzoekschrift stelt de Raad enerzijds vast dat de interne beroepsinstantie in het voorliggende dossier enige tijd nodig blijkt te hebben om tot een beslissing te komen. Tevens is de Raad zich bewust van de waarschijnlijke invloed van de vakantieperiode op het beslissingsproces.

Anderzijds kan uit de vaststelling door de Raad dat de interne beroepsinstantie van verwerende partij zich ten onrechte onbevoegd verklaarde niet zonder meer worden afgeleid dat een weigering van de aanvraag van verzoeker – houdende inschrijving voor opleidingsonderdelen, als gevolg waarvan deze een programma van meer dan 72 studiepunten zou opnemen – wat de grond van de zaak betreft, in het licht van de eraan gegeven motivering, onregelmatig of onredelijk zou zijn.

Het is wat dit laatste betreft niet aan de Raad om in de bevoegdheid van de interne beroepsinstantie te treden.

Tevens zou de Raad met zijn beslissing om verzoeker toe te laten zich voorlopig in te schrijven om de masterproef in de tweede zittijd te kunnen indienen *de facto* een beslissing van de interne beroepsinstantie kunnen doorkruisen.

Deze laatste elementen nopen de Raad tot grote terughoudendheid.

Niettemin wil de Raad, alle voormelde elementen in acht genomen, ten hoogst uitzonderlijke titel, waarbij de Raad in het bijzonder de chronologie en de invloed van de vakantieperiode op de chronologie in acht neemt, het verzoek tot inschrijving voor de masterproef, om verzoeker de kans te bieden deze in de tweede zittijd in te dienen, honoreren. De Raad houdt hierbij ook rekening met het in het eerste semester gerealiseerde aantal studiepunten en het studierendement en de afstudeerbaarheid van verzoeker, als bijzondere, het specifieke voorliggende geval kenmerkende, elementen.

De Raad is zich hierbij, zoals reeds aangehaald, bewust van de mogelijke impact van deze voorlopige inschrijving op de beslissingsmarge van de beroepsinstantie van verwerende partij. Evenwel overweegt de Raad hierbij dat indien verzoeker erin slaagt de masterproef met succes af te werken in de tweede zittijd dit de bezorgdheden van de verwerende partij met betrekking tot de omvang van het door de gezamenlijk opgenomen opleidingsonderdelen samengesteld

studieprogramma enigszins afzwakt. Zo verzoeker er niet in slaagt de masterproef af te werken tijdens de tweede zittijd, kan zulks de bekommernissen ten aanzien van een te omvangrijk studieprogramma eerder bevestigen.

VI. Anonimisering

Verzoeker vraagt in zijn verzoekschrift om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van 20 mei 2023 waarbij het intern beroep van verzoekende partij wordt verworpen.**
- 2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 1 augustus 2023 een nieuwe beslissing.**
- 3. In toepassing van artikel II.292, §1, tweede lid, van de Codex Hoger Onderwijs beveelt de Raad dat verzoeker op diens verzoek voorlopig wordt ingeschreven voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef 2’. Deze voorlopige inschrijving en alle daaraan verbonden gevolgen blijven gehandhaafd tot hetzij de beroepsinstantie een voor verzoeker gunstige beslissing neemt, hetzij in geval van een ongunstige beslissing de Raad uitspraak heeft gedaan over een nieuw door verzoeker ingesteld beroep. De voorlopige maatregel vervalt indien verzoeker tegen een ongunstige beslissing van de beroepsinstantie niet of niet tijdig een beroep instelt bij de Raad.**

4. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 17 juli 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.677 van 12 juli 2023 in de zaak 2023/0211

In zake: Giovanni SCHIZZI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Maria Luisa Ferrari
kantoor houdend te 9000 Gent
Coupure 224

tegen:

VLERICK BUSINESS SCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Mieke Verplancke
kantoor houdend te 9000 Gent
Reep 1

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 juni 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de tuchtraad van Vlerick Business School van 18 april 2023 waarbij aan verzoeker de sanctie van de uitsluiting wordt opgelegd, en van de beslissing van interne beroepscommissie van Vlerick Business School van 30 mei 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de uitsluiting wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 7 juli 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Maria Luisa Ferrari, die verschijnt voor verzoekende partij en advocaat Maarten Devreese, die *loco* advocaat Mieke Verplancke, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Master in General Management’ aan de Vlerick Business Hogeschool.

In het onderwijs- en examenreglement (‘Education and examination rules’) is bepaald dat (examen)tuchtmaatregelen niet enkel mogelijk zijn in geval van onregelmatigheden, maar ook wanneer herhaaldelijk negatieve collegiale evaluaties worden gegeven door medestudenten.

Artikel 21, §3, tweede lid van het voormelde reglement schrijft voor dat peer-evaluatie kan leiden tot een negatieve of positieve aanpassing van de resultaten van de student, niet-slagen en/of verplichte bijkomende opdrachten. Herhaalde negatieve peer-evaluatie (negatieve peer-evaluatie voor verschillende groepswerken) kan leiden tot een verlaging van de graad van verdienste, doorverwijzing naar de tweede examenperiode of zelfs uitsluiting van de school. Dit artikel 21 draagt de titel ‘duties’ (plichten) en valt onder hoofdstuk 2.5, getiteld ‘rights, duties and sanctions’ (rechten, plichten en sancties).

Naar luid van artikel 64 van dat reglement – dat deel uitmaakt van het hoofdstuk ‘irregularities’ (onregelmatigheden) – kan een student die terecht wordt verdacht van onregelmatigheden door de tuchtraad worden gesancioneerd met een van de volgende sancties:

- Op niveau van opleidingsonderdeel: verplichte bijkomende opdrachten of herwerking, een verlaagd cijfer voor (een deel van) het opleidingsonderdeel of niet-slagen.
- Op niveau van de opleiding: een herleide graad van verdienste, verwijzing naar de tweede examenperiode of uitsluiting van de school.

In het licht van deze bepalingen doen zich met betrekking tot verzoeker de volgende incidenten voor.

Wat de examentucht zoals bedoeld in artikel 64 betreft, wordt vastgesteld dat verzoeker tijdens het examen ‘Introduction to Statistics’ andere studenten om hulp heeft gevraagd via berichten op papier en via sociale media. Op 15 november 2022 beslist de tuchtraad van verwerende partij om verzoeker voor dat opleidingsonderdeel niet-geslaagd te verklaren, van herkansing tijdens

de eerste examenperiode uit te sluiten en hem te verwijzen naar de tweede examenperiode. Tegen deze beslissing wordt geen intern beroep ingesteld.

Met betrekking tot de negatieve peer-evaluatie zoals bedoeld in artikel 21, §3, krijgt verzoeker in het raam van het groepswerk ‘Deep Dive Challenge’, dat plaatsvindt van 5 tot 7 oktober 2022, een eerste negatieve groepsevaluatie. Een tweede negatieve groepsevaluatie volgt na het groepswerk ‘Introduction tot Sustainability’ (11 tot 14 november 2022), en een derde na ‘Goldstein case’ (22 tot 26 december 2022). Hierna volgt een gesprek op 30 januari 2023 met de programmadirecteur en de programmamanager, waarvan aan verzoeker wordt meegedeeld dat zijn dossier aan de tuchtraad zal worden overgemaakt indien hij nog één negatieve peer-evaluatie krijgt. Daarnaast wordt aan verzoeker opgelegd een reflectienota te schrijven.

In april 2023 krijgt verzoeker een vierde negatieve peer-evaluatie, met name voor ‘IMEx-project’ (van 31 maart tot 17 april 2023). Verzoekers dossier wordt overgemaakt aan de tuchtraad, die op 18 april 2023 de beslissing oplegt van de uitsluiting van de hogeschool. De tuchtraad steunt daarbij op de beperkte zelfreflectie en verantwoordelijkheid in hoofde van verzoeker, het gebrek aan verbetering, de gegeven waarschuwing en de reeds opgelegde sanctie.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 7 mei 2023 stelt verzoeker een beroep in bij de interne beroepscommissie van Vlerick Business School.

De interne beroepscommissie hoort verzoeker in zitting van 17 mei 2023, en beslist vervolgens op 30 mei 2023 om het beroep ongegrond te verklaren.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Regelmotigheid van de rechtspleging

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota doet verwerende partij gelden dat het stuk 2 van verzoeker, op de inventaris getiteld ‘de beslissing intern beroep d.d. 30 mei 2023’, een beslissing van de interne beroepscommissie betreft die niet op verzoeker, maar op een andere student betrekking heeft.

Daargelaten de vraag hoe verzoeker in het bezit van dit stuk is gekomen, vraagt verwerende partij de wering ervan uit de debatten.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker dat het om een materiële vergissing gaat, dat verzoeker niet de intentie had dit stuk neer te leggen en dat hij zich niet ertegen verzet dat het stuk uit de debatten wordt geweerd.

Beoordeling

Het stuk 2 dat verzoeker bij zijn verzoekschrift heeft neergelegd, heeft betrekking op een andere student.

Verzoeker beoogt niet zich op dat stuk te beroepen, bijvoorbeeld in het raam van het gelijkheidsbeginsel, en stemt ermee in dat het stuk uit de debatten wordt geweerd.

De correcte (op verzoeker van toepassing zijnde) beslissing van de interne beroepscommissie werd neergelegd in het administratief dossier.

Er is geen reden om niet op het verzoek van beide partijen in te gaan. Bij de beoordeling van het beroep wordt het door verzoeker als ‘stuk 2’ neergelegde document buiten beschouwing gelaten.

V. Ontvankelijkheid

A. Regelmatige uitputting van het intern beroep

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het ingestelde beroep.

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Verwerende partij betwist niet dat haar studievoortgangsbeslissingen aan de rechtsmacht van de Raad zijn onderworpen.

Terecht, nu artikel I.2, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs voorschrijft dat de bepalingen van deel 2 ('Structuur en organisatie van het hoger onderwijs'), titel 5 ('Rechtspositie en medezeggenschap van de student'), hoofdstuk 3 ('Rechtsbescherming bij studievoortgangsbeslissingen') van die Codex van overeenkomstige toepassing zijn op, onder meer, de Vlerick Business School.

Tot die bepalingen behoort ook artikel II.283 van de Codex, dat voorschrijft dat de student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing is aangetast door een schending van het recht, toegang heeft tot een interne beroepsprocedure, waarvan de vormen zijn vastgelegd in het onderwijs- en examenreglement. De student beschikt voor het instellen van dat beroep over een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat hetzij (in het geval van een examenbeslissing) de dag na deze van de proclamatie, hetzij (in het geval van een andere studievoortgangsbeslissing) de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.

Deze beroepstermijn raakt aan de openbare orde en heeft betrekking op een bevoegdheid die de decreetgever aan zichzelf heeft voorbehouden.

In zoverre verwerende partij in artikel 75 van haar onderwijs- en examenreglement heeft bepaald dat de student beschikt over een beroepstermijn van "acht werkdagen" na kennisgeving van de examenbeslissing of (examen)tuchtbeslissing, moet worden vastgesteld dat dit voorschrift strijd met de voormelde decretale bepalingen, en dus voor ongeschreven moet worden gehouden.

De beslissing van de tuchtraad van 18 april 2023 is aan verzoeker meegedeeld met een brief van 20 april 2023. Het intern beroep, ingesteld op (zondag) 7 mei 2023, is op het eerste gezicht laattijdig.

Daargelaten de vraag evenwel wanneer de brief van 20 april 2023 aan verzoeker is betekend, moet worden vastgesteld dat de beroepsmodaliteiten die onderaan deze brief zijn vermeld, deze zijn van artikel 75 van het onderwijs- en examenreglement. De beroepsmodaliteiten zijn derhalve niet op regelmatige wijze aan verzoeker meegedeeld.

Naar luid van artikel 21 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 moet bij de kennisgeving van een beslissing of een administratieve handeling van individuele strekking die rechtsgevolgen heeft voor een gebruiker, worden vermeld of beroep tegen de beslissing kan worden ingesteld, bij welke instantie en binnen welke termijn. Als de kennisgeving niet voldoet aan de bepalingen van het eerste lid, start de termijn om een beroep in te dienen bij een overheidsinstantie als vermeld in artikel II.18, pas vier maanden na de kennisgeving.

In zijn arrest nr. 158/2022 heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld:

“B.9. In zoverre zij de instellingen van het hoger onderwijs niet verplichten om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de interne en externe beroeps mogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming en de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden en in zoverre zij niet voorzien in een sanctie op de niet-naleving van die verplichting, zijn de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.10. Aangezien het onderzoek van het derde in B.2 vermelde verschil in behandeling niet tot een ruimere vaststelling van ongrondwettigheid kan leiden, dient het niet te worden onderzocht.

B.11. Het staat aan de decreetgever om de nadere regels te bepalen van de verplichting om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing door instellingen van het hoger onderwijs de beroeps mogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming en de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden, alsook om de toepasselijke sanctie bij niet-naleving van die verplichting te bepalen. In afwachting van een optreden van de decreetgever staat het aan het verwijzende rechtscollege om een einde te maken aan de vastgestelde ongrondwettigheid door de regeling die is neergelegd in artikel II.21 van het Bestuursdecreet bij analogie toe te passen.”

In toepassing van dit arrest, stelt de Raad vast dat de beroepsmodaliteiten niet in overeenstemming met de voorschriften van artikel II.21 van het Bestuursdecreet aan verzoeker zijn meegedeeld, en dat zijn intern beroep *ratione temporis* ontvankelijk is.

B. Voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt in haar antwoordnota op dat het beroep niet ontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, aangezien zij door de beslissing van de interne beroepscommissie uit het rechtsverkeer is genomen.

Verzoeker replieert dat de interne beroepscommissie de beslissing van de tuchtraad heeft bevestigd, maar voegt eraan toe dat hij met zijn beroep de vernietiging van de beslissing van de interne beroepscommissie beoogt.

Beoordeling

Verzoeker heeft zijn beroep, blijkens het verzoekschrift, gericht tegen zowel de beslissing van de tuchtraad van 20 april 2023 als tegen de beslissing van de interne beroepscommissie van 30 mei 2023.

Van het beroep, in zoverre gericht tegen de eerste bestreden beslissing, doet verzoeker in zijn wederantwoordnota niet uitdrukkelijk afstand.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 75 van het onderwijs- en examenreglement 2022-2023 van de verwerende partij dat de interne beroepscommissie, wanneer het beroep ontvankelijk is, dit beroep ofwel verwerpt ofwel grondig verklaart. Bij gebreke aan enige bepaling inzake terugverwijzing naar het initieel bevoegde orgaan, en gelet op het standpunt van verwerende partij, neemt de Raad aan dat de interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

Het beroep is niet ontvankelijk wat de eerste bestreden beslissing betreft, en wel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

VI. Onderzoek van de middelen

Derde middel

In een derde middel beroept verzoeker zich op het evenredigheidsbeginsel en schending van zijn recht op een tweede examenkans.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de bestreden beslissing niet proportioneel is aan de door hem begane overtredingen, nu hij zijn diepe spijt heeft betoond voor zijn gedrag tijdens het examen ‘Statistiek’, hij de examentuchtbeslissing ter zake heeft aanvaard en zijn excuses ten overstaan van de medestudenten heeft betuigd.

De bestreden beslissing, die ertoe strekt dat verzoeker uit de masteropleiding wordt uitgesloten, ontneemt verzoeker evenwel de mogelijkheid om de tweede examenkans voor dat opleidingsonderdeel te benutten, alsook het recht op credits voor andere opleidingsonderdelen waarvoor hij was geslaagd.

In haar antwoordnota stipt verwerende partij vooreerst aan dat op 30 januari 2023 (stuk 10 administratief dossier) aan verzoeker is meegedeeld dat zijn dossier aan de tuchtraad zou worden voorgelegd indien hij nog één of meer negatieve peer-evaluaties zou ontvangen en dat dit kan resulteren in een van de sancties vermeld in de artikelen 22 en 51 van het onderwijs- en examenreglement. Verwerende partij stelt dat verzoeker dit schrijven “voor akkoord” heeft ondertekend.

Vervolgens wijst verwerende partij erop dat er wel degelijk nieuwe negatieve peer-evaluaties ten aanzien van verzoeker werden ingediend en dat de bestreden beslissing in overeenstemming is met de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement.

De opgelegde sanctie is naar oordeel van verwerende partij wel degelijk proportioneel, omdat verzoeker de kans heeft gekregen zich te herpakken wat zijn participatie betreft, en de uitsluiting er pas is gekomen na een voorgaande examentuchtbeslissing en een bijkomende negatieve peer-evaluatie.

Verzoeker beklemtoont in zijn wederantwoordnota nog dat de uitsluiting zich situeert op het niveau van de gehele opleiding, dat de vraag tot het opleggen van een andere sanctie onbeantwoord bleef en dat hij voor alle andere opleidingsonderdelen is geslaagd.

Beoordeling

Met betrekking tot de waarschuwing in de brief van 30 januari 2023, die ertoe strekt dat verzoeker bij één volgende negatieve peer-evaluatie aan de sancties van de artikelen 22 en 51 van het onderwijs- en examenreglement kan worden onderworpen (stuk 10 administratief dossier), stelt de Raad vast dat verzoeker deze brief, in tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt, niet “voor akkoord” heeft ondertekend, maar enkel ‘for receipt’ – voor ontvangst dus.

Het verweer ter zake mist dus feitelijke grondslag.

Verder dient vooreerst de vraag naar de kwalificatie van de bestreden beslissing te worden beantwoord.

In haar antwoordnota betwist verwerende partij niet de bevoegdheid van de Raad. Op de zitting ter zake bevraagd, bevestigt verwerende partij dat de Raad bevoegd is om van het beroep tegen de bestreden beslissing kennis te nemen.

De Raad leidt uit de bestreden beslissing en het standpunt van verwerende partij af dat wat voorligt een examenbeslissing en/of een examentuchtbeslissing is, maar geen ‘gewone’ tuchtbeslissing, waarvoor de Raad op grond van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is.

Zoals hierboven is aangegeven, zijn de bepalingen inzake het intern en extern beroep tegen studievoortgangsbeslissingen van toepassing op verwerende partij. Dit houdt, onder meer, in dat ook de door de decreetgever gegeven definities van de verschillende studievoortgangsbeslissingen, voor verwerende partij bindend zijn.

Luidens artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs *a)* is een ‘examenbeslissing’ “elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een

opleiding als geheel.” *Littera b)* van hetzelfde artikel definieert een ‘examentuchtbeslissing’ dan weer als “een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten”.

De decreetgever heeft niet nader bepaald wat als ‘examenfeiten’ moet worden beschouwd. De Raad oordeelde ter zake eerder dat het begrip moet worden gelezen als ‘onregelmatigheden bij examens of evaluaties’ (R.Stvb. 28 februari 2007, nr. 2007/004), en ziet geen reden om het hier anders te zien.

In artikel 21, §3, tweede lid van het onderwijs- en examenreglement, is bepaald dat herhaalde negatieve peer-evaluatie (negatieve peer-evaluatie voor verschillende groepswerken) onder meer, en ultiem, kan leiden tot uitsluiting uit de instelling.

Ter zake ter zitting bevraagd, verklaart verwerende partij dat de bestreden beslissing steunt op zowel elementen van evaluatie als van (examen)tucht. Lectuur van de bestreden beslissing bevestigt dat de interne beroepscommissie beoogt een “disciplinaire straf” op te leggen. De Raad stipt daarbij aan dat de vermenging van evaluatie en tucht geenszins evident is.

Bovendien moet worden opgemerkt dat verzoeker voor de examentuchtfeiten op het examen ‘Introduction to Statistics’ reeds een definitief geworden examentuchtsanctie kreeg opgelegd. Binnen het tuchtrecht, en *a fortiori* binnen een proces van evaluatie, kan verzoeker voor die feiten niet nogmaals worden gesanctioneerd, aangezien het *ne bis in idem* beginsel zich daartegen verzet.

In de mate dat de bestreden beslissing beoogt verzoeker disciplinair te sanctioneren en daarbij wezenlijk steunt op de examentuchtfeiten bij het examen ‘Introduction to Statistics’, is die beslissing onwettig.

De Raad neemt voor het overige vooralsnog aan dat een bepaling zoals het voormelde artikel 21, §3, op zich en *in globo* beschouwd – dat wil zeggen door gevolgen te verbinden aan herhaalde negatieve peer-evaluatie – niet in strijd is met de dwingende voorschriften van de Codex Hoger Onderwijs in de mate dat het om een evaluatievoorschrift gaat. Daarmee is evenwel niet gezegd dat élk mogelijk gevolg dat in deze bepaling aan die tekortkoming wordt verbonden, de toets van de wettigheid kan doorstaan.

In concreto onderzoekend of de bestreden beslissing al dan niet onevenredig is, stelt de Raad het volgende vast.

Aan verzoeker wordt een sanctie opgelegd voor een tekortkoming die in essentie teruggaat op een gebrek aan medewerking bij groepswerk voor bepaalde opleidingsonderdelen. Het gaat derhalve wezenlijk om de evaluatie van academische prestaties. Tekortkomingen ter zake vinden in beginsel hun weerspiegeling in de quotering voor dat opleidingsonderdeel, bijvoorbeeld door een aanpassing van het examencijfer of door het ontzeggen van een credit.

Het evenredigheidsbeginsel dient vanuit dat perspectief te worden beoordeeld.

De Raad is van oordeel dat het opleggen van een sanctie die ertoe strekt dat de student van de hogeronderwijsinstelling wordt uitgesloten (enkel) omwille van negatieve peer-evaluaties, kennelijk disproportioneel is.

De Raad houdt voor die beoordeling rekening, niet alleen met de verhouding tussen de (aard van de) vastgestelde tekortkoming en de aard en impact van de maatregel die daar tegenover wordt geplaatst op zich, maar ook met de volgende omstandigheden.

Artikel II.223, §2 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een student in principe voor elk opleidingsonderdeel recht heeft op twee examenkansen. Enkel wanneer de aard van het opleidingsonderdeel niet toelaat dat tweemaal wordt geëxamineerd, kan de student op dat recht geen aanspraak maken.

Uit de voorliggende stukken blijkt niet dat de vier opleidingsonderdelen waarbij verzoekers medewerking ondermaats werd bevonden, van een tweede examenkans zijn uitgesloten. Ter zitting verklaart verwerende partij dat zulks inderdaad niet het geval is, en dat studenten die voor een opleidingsonderdeel met groepswerk niet geslaagd zijn verklaard (zonder dat de hele groep naar de tweede zittijd werd verwezen) een tweede examenkans krijgen, waarbij een alternatieve opdracht wordt gegeven.

De bestreden beslissing ontneemt, zonder verantwoording, aan verzoeker een tweede examenkans, en is om die reden niet proportioneel.

De bestreden beslissing heeft bovendien tot gevolg dat de examenresultaten die verzoeker voor andere opleidingsonderdelen behaalde, door de examencommissie niet werden bevestigd.

Ter zitting verklaart verwerende partij dat er met betrekking tot verzoeker geen inhoudelijke deliberatie heeft plaatsgevonden en dat enkel de uitsluiting uit de instelling is genoteerd. De Raad leidt hieruit af dat verzoeker geen credits heeft verworven, ofschoon verzoeker stelt voor verschillende examens te zijn geslaagd, wat door verwerende partij niet wordt tegengesproken.

Verzoeker verliest bijgevolg zijn aanspraak op één of meer credits, enkel ten gevolge van een gebrek aan medewerking binnen andere opleidingsonderdelen.

Terwijl kan worden aangenomen dat het gemis aan een credit voor een welbepaald opleidingsonderdeel gevolgen kan hebben voor het globale deliberatieresultaat (bijvoorbeeld de onmogelijkheid om voor een opleiding te slagen wanneer voor een welbepaald onderdeel – zoals een stage, een bachelorproef, ... – geen credit werd behaald), maakt verwerende partij niet inzichtelijk en ziet de Raad ook niet spontaan in, op welke grond het examencijfer voor het ene opleidingsonderdeel dat van een ander opleidingsonderdeel kan beïnvloeden.

Ook in dat opzicht is de bestreden beslissing kennelijk disproportioneel.

Het derde middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vlerick Business School van 30 mei 2023.**
- 2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 31 juli 2023.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 juli 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.643 van 7 juli 2023 in de zaak 2023/0215

In zake: Omar ABIDAR
 woonplaats kiezend te 9600 Ronse
 Moortelstraat 27

tegen:

HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eva Bral
kantoor houdend te 9000 Gent
Henleykaai 3R

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op onbekende datum en door de Raad geregistreerd op 13 juni 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Hogeschool Gent van 1 juni 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de beslissing tot stopzetting van het opleidingsonderdeel ‘Stage Automatisering’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 7 juli 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de bacheloropleiding ‘Elektromechanica’, afstudeerrichting automatisering.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Stage automatisering’.

Met een aangetekend schrijven van 9 mei 2023 wordt aan verzoeker meegedeeld dat de stage eenzijdig wordt beëindigd, nadat verzoeker een voorstel tot minnelijke beëindiging heeft afgewezen. De opleiding motiveert de beëindiging van de stage aan de hand van ongewettigde afwezigheden, wangedrag en opzettelijke overtredingen van de stageovereenkomst.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 15 mei 2023 een beroep in bij de interne beroepscommissie van de Hogeschool Gent.

Op 1 juni 2023 verklaart de interne beroepscommissie dat beroep ongegrond.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota doet verwerende partij gelden dat het bij de Raad ingestelde beroep niet ontvankelijk is, omdat het niet is ondertekend.

Verzoeker repliceert in zijn wederantwoordnota (die buiten de daartoe voorziene termijn werd ingediend en dus buiten de debatten moet worden gehouden) dat hij zijn beroep zelf heeft opgesteld, zonder hulp van derden, en dat hij door de stress de ondertekening ervan over het hoofd heeft gezien. Verzoeker wijst er nog op dat hij wel duidelijk zijn naam heeft vermeld.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

“§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren. Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.”

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoekers verzoekschrift niet is ondertekend, wat verzoeker op zich niet tegenspreekt. Dat het verzoekschrift onderaan verzoekers naam vermeldt – overigens niet handgeschreven, maar in getypte letters – kan niet als een handtekening worden beschouwd.

De Raad kan er begrip voor opbrengen dat verzoeker zijn beroepsschrift alleen heeft opgesteld en dat hij daarbij stress heeft ondervonden, maar kan dit niet beschouwen als een vorm van overmacht. Niet alleen is het voorschrift van artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs duidelijk, verzoeker is in de brief houdende kennisgeving van de bestreden beslissing ook uitdrukkelijk gewezen op de vormplicht van de ondertekening van het beroep bij de Raad.

De exceptie is gegrond. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 juli 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.770 van 11 augustus 2023 in de zaak 2023/0248

In zake: xxx

tegen:

UC LIMBURG
woonplaats kiezend te 3590 Diepenbeek
Agoralaan Gebouw B bus 1

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 28 juni 2023 en van de “beslissing intern beroep genomen op 30/06/2023”.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor Lerarenopleiding secundair onderwijs’.

Tot verzoeksters curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Praktijk 2’ (16 studiepunten), waarvoor verzoekster een examencijfer van 8/20 behaalt.

De proclamatie vindt plaats op 28 juni 2023.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Er bevindt zich in de door partijen neergelegde stukken geen beslissing van 30 juni 2023 zoals die door verzoekster als “beslissing intern beroep” is aangemerkt in zijn verzoekschrift.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief

beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verwerende partij doet in haar antwoordnota gelden dat het beroep niet ontvankelijk is omdat er geen beslissing van de interne beroepscommissie voorligt, wat dan weer te verklaren is door het gegeven dat verzoekster bij dat orgaan ook geen intern beroep tegen de eerste bestreden beslissing heeft ingesteld.

In zijn wederantwoordnota betoogt verzoekster dat de behandeling van zijn dossier een dringende aangelegenheid is, omdat op 1 september 2023 het opleidingsonderdeel ‘Prakrijk 3’ van start gaat. Om die reden, zo stelt verzoekster, heeft hij geen andere keuze dan onmiddellijk op de Raad een beroep te doen.

Wat de decretale voorschriften inzake het uitputten van het intern beroep betreft, stelt verzoekster dat hij de plicht tot het voorafgaand instellen van een dergelijk beroep erkent, maar dat hij meent dat er uitzonderingen zijn en dat zijn rechtstreeks beroep bij de Raad ontvankelijk is.

Daarnaast voert verzoekster nog aan dat het voor een student soms moeilijk is om de volledige reikwijdte en gevolgen van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement te begrijpen, en dat om die reden “redelijkheid en billijkheid” wordt gevraagd in de behandeling van zijn beroep.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne

beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De eerste bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Dergelijke beslissing is derhalve geen eindoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, *a*) van de voormelde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoekster heeft nagelaten het in het onderwijs- en examenreglement omschreven intern beroep in te stellen.

De motieven die verzoekster ter verschoning daarvoor aanhaalt, met name vooreerst dat de zaak dringend is gelet op de aanvang van het nieuwe academiejaar, kunnen verzoekster niet vrijstellen van de plicht om de interne beroepsprocedure uit te putten, en hebben evenmin tot gevolg dat de Raad op een ontvankelijke wijze kan worden gevat met een beroep, gericht tegen een initiële examenbeslissing.

Wat de aangevoerde hoogdringendheid betreft, wijst de Raad erop dat de decreetgever niet in een bijzondere procedure heeft voorzien om in dergelijk geval tegen een initiële examenbeslissing rechtstreeks een beroep bij de Raad in te stellen.

Overigens lijkt de decreetgever wel degelijk met de relatieve spoedeisendheid van de doorloop van een intern beroep inzake een studievoortgangsbeslissing rekening te hebben gehouden, met name door de beroepstermijn voor de student te beperken tot zeven kalenderdagen en door in artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs aan de instelling een termijn van orde van twintig kalenderdagen op te leggen om vervolgens over een intern beroep uitspraak te doen.

Verzoekster had bijgevolg, mocht hij de voorgeschreven procedure hebben gevolgd, *prima facie* uitzicht op een beslissing van de interne beroepscommissie tegen begin augustus 2023, waartegen dan in voorkomend geval tijdig (in het licht van de aanvang van het volgende academiejaar) een beroep bij de Raad kon worden ingesteld.

Voor zover verzoekster van een andere zienswijze vertrekt, mist die zowel feitelijke als juridische grondslag.

Inzake de door verzoekster aangehaalde complexiteit van het onderwijs- en examenreglement, stipt de Raad aan dat de beroepsmodaliteiten onderaan de eerste bestreden beslissing zijn vermeld, zodat verzoekster niet op een lectuur van het voormelde reglement was aangewezen om te beschikken over de vereiste informatie om een intern beroep te kunnen instellen.

Daargelaten het gegeven dat het onderwijs- en examenreglement bindend is en een student zich in beginsel niet op de beweerde complexiteit ervan kan beroepen om de niet-naleving ervan te wettigen, is verzoekster argument dus hoe dan ook niet dienend.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

V. Anonimisering

Verzoekster vraagt in een e-mail van 11 augustus 2023 om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad verwerpt het beroep.**
- 2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.771 van 11 augustus 2023 in de zaak 2023/0255

In zake: Janna DAEMS
 woonplaats kiezend te 3945 Ham
 Meerhoutstraat 15

tegen:

HOGESCHOOL PXL
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Elfde Liniestraat 24

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 29 juni 2023 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Hogeschool PXL van 6 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Postgraduaat Prehospitaal’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Module B: fundamenteen en toepassingen in de prehospitalere zorg’, behaalt verzoekster een examencijfer van 10/20.

Omdat verzoekster het opleidingsonderdeel ‘Module A: theorie en klinisch redeneren in de prehospitaal setting’, waarvoor zij in het academiejaar 2021-2022 een examencijfer van 9/20 behaalde, niet opnieuw in haar curriculum opneemt, wordt zij voor het postgraduaat niet-geslaagd verklaard.

De proclamatie vindt plaats op 26 juni 2023. Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 5 juli 2023 (per e-mail) en 6 juli 2023 (per aangetekend schrijven) stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in.

Met een brief van 6 juli 2023 wordt aan verzoekster meegedeeld dat haar intern beroep onontvankelijk wordt verklaard. De motivering hierbij luidt:

“Uw klacht voldoet niet aan de vereisten gesteld in artikel 185 §2 van de examenregeling van Hogeschool PXL: uw punten werden gepubliceerd op Mijn PXL op maandag 26 juni, om 20:00.

[...]

De klachtermijn van zeven kalenderdagen liep dus tot en met maandag 3 juli. Uw klacht is laattijdig, nu ze pas verzonden werd op woensdag 5 juli. De wetgeving rond de termijn van het indienen van een intern beroep is van openbare orde, en de hogeschool kan hiervan niet afwijken.

Uw klacht is niet ontvankelijk.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - voorwerp

Met een e-mail van 9 augustus 2023 deelt verwerende partij mee dat de interne beroepscommissie de bestreden beslissing intrekt “en in de loop van de volgende week een nieuwe beslissing zal nemen met betrekking tot de ontvankelijkheid van het beroep.”

Het beroep is door de intrekking van de bestreden beslissing doelloos geworden en dient op die grond te worden verworpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.772 van 11 augustus 2023 in de zaak 2023/0263

In zake: Tarik ZEKRAOUI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Hilde Minnen
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Ballaarstraat 69-71 bus 5
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 22 juni 2023 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van Karel de Grote-Hogeschool van 3 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Beroepspraktijk III + LTB PW’ blijft behouden.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Katrien Peysmans-De Rick, die *loco* advocaat Hilde Minnen verschijnt voor verzoekende partij en advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het sociaal werk’, afstudeerrichting ‘Personeelswerk’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Beroepspraktijk III + LTB PW’ (24 studiepunten) behaalt verzoeker een examencijfer van 8/20. Voor dit opleidingsonderdeel wordt geen tweede examenkans geboden.

De proclamatie vindt plaats op 22 juni 2023.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Met een brief van dezelfde datum deelt de examencommissie aan verzoeker mee waarom zijn beroep op bijzondere omstandigheden niet tot een ander deliberatieresultaat heeft geleid:

“Op 22 juni kwam de examencommissie van de opleiding Sociaal Werk samen conform de procedure beschreven in art. 58 van het Onderwijs- en examenreglement 2022-2023.

Met deze brief breng ik je op de hoogte van de genomen beslissing in het kader van jouw vraag om de onvoldoende voor het opleidingsonderdeel Beroepspraktijk III + LTB PW te herbekijken.

Je geeft aan dat er verzachtende omstandigheden zijn die mee in rekening gebracht dienen te worden. Je deed stage op een ambitieuze plek, BDO in Zaventem, de andere stagiaires volgen een masteropleiding. De lat lag dus hoog. De verstandhouding met stagebegeleider [G.v.D.V.] is moeizaam te noemen, bovendien heeft zij een fout begaan met betrekking tot de discretieplicht. Achter je rug om heeft zij met de stagementor gebeld over jouw functioneren teneinde de beoordeling te beïnvloeden, zo vertel je zelf.

De leden van de examencommissie hebben oog voor jouw bekommernissen en verzuchtingen. [G.] is inderdaad in de fout gegaan wat betreft de discretieplicht, hiervoor wenst de commissie uitdrukkelijk zijn excuses aan te bieden. Lessen worden hieruit getrokken naar de toekomst toe. Desalniettemin volgen de leden het oordeel van jouw stagebegeleider en het team van PW en bekrachtigen zij de toekenning van een score van

8/20. Er valt immers geen oorzakelijk verband vast te stellen tussen enerzijds het schenden van de discretieplicht en anderzijds jouw eindbeoordeling. Deze gebeurt hoe dan ook door de school en kan en mag dus verschillen van de inschatting van de stageplek. De commissie erkent, in navolging van [G.], jouw inspanningen en motivatie. Desondanks ben je er niet in geslaagd om de lat te halen die we vanuit de opleiding bachelor Sociaal Werk gelegd hebben voor de praktijk van onze derdejaarsstudenten. Je behaalt immers een onvoldoende voor volgende competenties; reflecteren, kritische ingesteldheid, mondeline uitdrukkingsvaardigheid, actief luisteren, feedback geven en ontvangen en organisatiesensitiviteit.

De commissie vermeldt graag dat jouw beoordeling zeer uitgebreid is, je vindt een schat aan informatie en feedback terug in je eindevaluatielidocument. Neem dit grondig door en ga hiermee gericht aan de slag in functie van een bistraject voor Beroepspraktijk III.”

Op 29 juni 2023 stelt verzoeker tegen het examencijfer voor het opleidingsonderdeel ‘Beroepspraktijk III + LTB PW’ het volgende intern beroep in:

“[...]

Ik ben vast besloten om te bewijzen dat ik de vaardigheden en kennis heb om deze stage tot een voldoende te laten beoordelen.

[...]

Redenen beroep:

Oneerlijk verloop van de evaluatie met een vertekend beeld van mijn kunnen als gevolg. Ik ga in beroep tegen het punt van een 8 door de gebrekkige argumentatie voor deze 8. Dit punt is te laag voor het functioneren tijdens mijn stage.”

Daarbij voegt verzoeker de volgende argumentatie:

“*Verslag van wat er is gebeurd:*

Ik heb mijn stage binnen BDO gedaan deze afgelopen periode.
Het was een leerrijke ervaring.

Tijdens mijn tussentijdse evaluatie had ik het gevoel dat er een aantal zaken niet zo correct zijn verlopen. Ik heb bijvoorbeeld de tussentijdse evaluatie van mijn stagebegeleider nooit ontvangen. Ik kreeg enkel te horen dat ze dit in beraad had gehouden. Ze vroeg om dit te tekenen en ik had het getekend. Ik was zeker niet akkoord met alles wat er werd gezegd. Ik had schrik om mijn verhaal te doen omdat ze altijd met het antwoord kwamen dat ik excusjes zocht. Ik kwam erachter tijdens deze tussentijdse evaluatie dat BDO een bedrijf is waarbij je enkel “JA” mag zeggen. Dat waren ook de letterlijke woorden van mijn stagmentor dat ze enkel ja wil horen als ze iets opschrift.

Ik vond dit zeker niet prettig, omdat dit zeer tegenstrijdig is met wat we vanuit het school leren. Ik ben iemand die altijd een kritische kijk aanhoudt. Als ik feedback krijg waarvan de gegronde reden feitelijk niet klopt kan ik hier zeker niet akkoord mee gaan. Ik had het mij erbij neergelegd en ik ben gewoon verdergegaan met de ontvangen feedback. Ik heb nooit een tussentijds evaluatieformulier ontvangen van mijn stagebegeleider. Dit vond ik spijtig omdat ik niet echt kon zien hoe ver ik stond.

Ik had wel een opdracht gekregen waarbij ik een aantal werkpunten diende te formuleren. Ik heb deze opdracht gemaakt tijdens het Suikerfeest (dit is voor mij normaal een [feestdag]). Deze heb ik tegen de gevraagde datum doorgestuurd. Ik heb deze werkpunten op basis van de feedback van mijn stagebegeleider geformuleerd. Mijn stagementor vond de opdracht niet goed, van mijn stagebegeleider had ik geen feedback ontvangen. Ze had mij wel bedankt voor de extra input.

Mijn stagementor had dan andere werkpunten voorgesteld. Ik heb op basis van deze werkpunten acties geformuleerd om verder te kunnen. Ik heb mij dan gehouden aan de werkpunten en deze zo nauwkeurig mogelijk gevuld. Hoe meer het einde van mijn stage naderden hoe meer ik te horen kreeg van mijn stage mentor dat ik mijn stage tot een goed einde ging brengen. Er vonden 2 eindevaluatie momenten plaats. Mijn stagementor gaf bij het eerste moment aan dat “er heel veel dingen mis moeten lopen vooraleer ik een onvoldoende ging krijgen” dit gaf me een zelfzekerheid gevoel dat dit een geslaagde stage was. Er werd mij een evaluatie document gestuurd waarbij ik nog aan mijn laatste werk puntje moest werken. Dit was mijn stressbestendigheid. De rest van de competenties waren voldoende. De laatste weken ging ik hier vastberaden mee aan te slag. Tijdens mijn 2de eindevaluatie met mijn stagementor kreeg ik te horen dat het goed was voor haar ik had de nodige inzet getoond gaf ze aan. Ik kreeg even later een document doorgestuurd met de eindevaluatie. Ik was blij, omdat mijn stagementor mijn stage als een voldoende had beoordeeld. Ik keek er alvast naar uit om te beginnen in het werk veld. Een half uur later vroeg mijn stagementor om te bellen via teams.

Toen ze mij had opgebeld kreeg ik slecht nieuws. Mijn stagebegeleider had mijn stagementor opgebeld en ze hadden het over mijn persoonlijk functioneren. Ik vind dit spijtig omdat dit de discretieplicht waaraan ze zijn gebonden schendt.

Mijn stagementor wilde op basis van het gesprek met mijn stagebegeleider het evaluatiedocument veranderen. Toen ik hier een bezwaar tegen had en van plan was mijn stagebegeleider te contacteren riep mijn stagementor vanuit haar longen (heel luid). Ik had schrik en ik zei gewoon ja uit angst. Ik had zeker het gedachten in mijn achterhoofd dat dit niet echt op een correcte manier is verlopen. Op basis van een gesprek dat niet eens mocht plaats vinden is mijn toekomst bepaald.

Ik kreeg een even later het eindevaluatie document doorgestuurd. Er waren een aantal competenties naar onvoldoende gezet en de motivatie klopte die bij de competenties hoerde klopte niet echt. In de evaluatie documenten zal ik deze aankaarten en vertellen waarom deze niet kloppen. Ze had haar eindbeoordeling ook weggehaald.

Ik wist dat ik recht had op eerlijkheid. Als ik zie dat ik goed bezig ben en het document wordt op het laatste moment ineens omgewisseld is het normaal dat ik niet akkoord kan gaan met dit.

Een voorbeeld van een oneerlijke onvoldoende die ik heb gekregen is bij mijn reflectie. Na dat mijn stagementor ineens alles veranderde zag ze had ik er niet akkoord mee ging dus heeft ze het naar een onvoldoende gezet. Hoe kan ik akkoord gaan met een onvoldoende als het een half uur geleden een goed was? Moest ik hier zomaar ja op hebben gezegd zou ik ook niet echt een kritische ingesteldheid hebben.

Er zijn ook een tal van verzachtende omstandigheden die je mee kan rekenen in mijn evaluatie:

-De begeleiding was niet top. Dit kan afgeleid worden van de verschillende evaluatie documenten.

-BDO is een groot bedrijf en heel complex

-BDO neemt voornamelijk master profielen aan.

-Al mijn medestagiaires volgde een masteropleiding, de verwachtingen waren dus hoog

-Mijn stagebegeleider gaf al reeds aan dat mijn stagementor de meest uitgebreide evaluatiedocument heeft gemaakt. Dit zou vermoedelijk komen door haar studie. Ik wil met dit punt bedoelen dat ik al zeker op een strengere manier ben beoordeeld dan mijn medestudenten. Er werden veel vergelijkingen getrokken tussen mij en mijn medestudenten tijdens de evaluatie, wat ik al sowieso niet objectief vind iedereen heeft zijn eigen traject en tempo.

-Nog een verzachtend punt is dat je met een bachelor niet direct aan de slag kunt binnen BDO. Een master is normaal gezien vereist.

Na de puntenpublicatie:

Ik wil vermelden dat dit niet de eerste keer is dat mijn stagementor iemand had begeleid voor een stage. Voor mij was er nog een aantal stagiaires. Ik weet niet het exacte [aantal], maar aan het begin van mijn stage was er een stagiaire die haar laatste week nog ging afmaken en ze had ook een evaluatie gekregen. Mijn stagementor heeft zelfs nieuwe werkneemers moeten begeleiden dus het argument dat het haar eerste keer was is niet valide.

Buiten de verzachtende omstandigheden zijn er zoals eerder vermeld bepaalde zaken niet eerlijk en op een correcte manier verlopen. Dit had een impact op mijn vooruitgang tijdens de stage. Ik heb voor mijn tussentijdse evaluatie nooit een evaluatiedocument ontvangen waarin stond hoe ver ik stond voor mijn stage vanuit het perspectief van mijn begeleider. Ik had de taak gemaakt die ze had aangeraden. Ik ging ervan uit dat ik dit mijn werkpunten waren. Zodra ik hier werk van had gemaakt zou mijn stage in orde moeten komen. Mijn stagebegeleider koppelde tijdens de tussentijdse evaluatie ook vaak terug naar mijn stagementor en ze leken samen akkoord te gaan over de taak en de werkpunten.

Ik heb van mijn stagebegeleider geen feedback ontvangen op deze taak. Ik verwacht dat ik feedback ontvang als ik dit stuur, als ik dit niet krijg ga ik er van uit dat het op een goede manier werd gedaan. In mijn eindevaluatie stond dat ik de feedback niet begreep, waarom werd mij dit niet verteld toen ik de taak doorstuurde die ik had gemaakt op basis van de ontvangen feedback. In de taak staan concrete acties die ik zelf heb geformuleerd hieraan is duidelijk te zien dat ik de feedback wel begrijp. Ik verwacht ook bijsturing indien dit nodig is en niet wanneer dit te laat is. Het lijkt mij gewoon bizarre dat er achteraf wordt gezegd dat ik de feedback niet begreep terwijl het [in orde] was bij het maken van de taak. Mijn stagebegeleider had ook vermeld dat we samen diende te komen indien het verdere verloop na mijn tussentijdse evaluatie moeizaam verliep. We zijn erna nooit samengekomen buiten de eindevaluatie, wat al aan toont dat het nooit echt moeizaam verliep na de tussentijdse evaluatie.

Er werd vermeld dat ik de lat niet heb gehaald. Wat is de lat eigenlijk? Dit is mij nooit duidelijk geschatst. Er werd mij enkel verteld dat ik als 3de jaars stagiaire zelfstandig moest kunnen werken, dit kan ik ook. Ik kan sollicitatiegesprekken afleggen en de nodige informatie verkrijgen.

Een medestudent had een lastige stage en ze is veranderd van stage na 2 en half maand van stagplaats. Haar eerste stage was meer soft HR ze had niet zo veel sollicitatiegesprekken afgelegd als mij. Haar 2de stage was meer hard HR dus meer de payroll richting. Ze vertelde mij dat ze is geslaagd. Ik vond dit oneerlijk. Ze heeft niet langer dan 2 maand en hard HR gedaan dus ze kan al zeker niet in die 2 maanden meer dan mij hebben gezien. In een bedrijf als BDO gaat alles heel snel en zie je heel veel informatie in een korte tijd. In 2 maanden kun je ook niet de grootste vooruitgang maken. Ik ben zeker blij voor haar, maar toen mijn

stagebegeleider mijn stagementor had opgebeld had ze het over dat het oneerlijk ging zijn tegenover mijn medestudenten als ze mij ging laten slagen. Er werd duidelijk kritischer naar mij gekeken. De lat lag gewoonweg hoger bij mij. Het is niet dat ik de lat niet heb gehaald de lat lag gewoon hoger bij mij.

De lat niet hebben bereikt omdat ik nog geen bachelor ben is niet een sterk argument. Dit is te zien aan de rest van mijn vakken, ik ben op al mijn vakken geslaagd. Ik ben enkel niet geslaagd op mijn stage en het schriftelijk werkstuk van mijn bachelor proef. Ik krijg deze 2 ook toevallig door dezelfde persoon. Er is hier dus een duidelijk contrast tussen de docenten vereiste voor een bachelor te halen. Ik heb voor mijn schriftelijk werkstuk een 5 ik ben gebuisd op al mijn competenties.

Tevens zie ik ook nergens voorbeelden staan in mijn eindevaluatie van mijn stagebegeleider het is helemaal niet concreet. In de eindevaluatie van mijn stagementor worden de competenties aangeduid met de bijhorende motivering.

Aan de hand van de taak die ik moest maken is er wel duidelijk te zien dat ik wel alle feedback had genoteerd en de concrete acties die eraan zijn gekoppeld tonen ook aan dat ik deze feedback wel begreep. Ondanks dit kreeg ik alsnog een onvoldoende op feedback geven en ontvangen.

Actief luisteren werd op onvoldoende gezet. Tijdens mijn laatste paar interviews had ik wel al de nodig informatie kunnen noteren van de sollicitant. Ook de extra opdracht die ik had gemaakt toont aan dat ik wel kan luisteren naar feedback omdat ik de feedback had genoteerd tijdens de tussentijdse evaluatie.

Mijn mondelinge uitdrukkingsvaardigheid staat ook op onvoldoende. Dit zou minstens een voldoende moeten zijn. Er is ook niet echt een argumentatie waarom dit een onvoldoende is maar ik zal dit beargumenteren waarom dit wel een voldoende zou moeten zijn. Ik kan mezelf voldoende mondeling uitdrukken. Dit is te zien wanneer ik gesprek ben met sollicitanten of met medestudenten. Ik moet mezelf niet vaak herhalen. Mijn stagebegeleider gaf aan dat ze zelf iemand is waarbij je heel concreet moet zijn. Ik merkte dat ook bij deze competentie dat de lat ook wat hoger lag. Dit merkte ik omdat ik vaker nog concreter moest zijn en mezelf moest herhalen dan bij andere mensen zoals mijn stagementor bijvoorbeeld of sollicitanten.

Ik heb vaker moeten reflecteren op mezelf ik heb ook nooit echt feedback ontvangen op de stageopdrachten waarbij ik moest reflecteren op mezelf. Er is bij mijn reflectie een verzachtende omstandigheid. Het feit dat ik goede feedback kreeg van mijn stagementor en een goede eindevaluatie in eerste instantie gaf mezelf het beeld dat ik goed presteerde. Ik vermoed dat ik een onvoldoende kreeg van mijn stagebegeleider, omdat ik het beeld had volgens haar dat ik goed presteer terwijl ik dat niet doe.

In de eindevaluatie van mijn stagementor is te zien dat ik vaker terugkoppel over hoe bepaalde sollicitanten waren. Hier is te zien dat mijn kritische ingesteldheid wel goed werd beoordeeld. Mijn stagebegeleider heeft dit als onvoldoende beoordeeld zonder argument, terwijl dit eigenlijk niet zo vaak aanbod was gekomen bij mijn stagebegeleider.

Mijn organisatiesensitiviteit werd ook als onvoldoende beoordeeld. In mijn stageopdracht die deze competentie beoordeelde, is wel te zien dat ik al de gevraagde informatie over mijn stageplaats bedrijf had voorzien. Terwijl niet al mijn medestudenten dit hadden gedaan.”

Op 3 juli 2023 beslist de interne beroepscommissie van Karel de Grote-Hogeschool om dit beroep ongegrond te verklaren. De beroepscommissie overweegt daarbij:

“De interne beroepscommissie neemt kennis van het intern beroep van de student en van alle stukken uit het dossier.

De student stelt dat het oneerlijk verloop van de evaluatie een vertekend beeld van zijn kunnen als gevolg had en dat de argumentatie voor de 8/20 gebrekkig is.

Wat betreft het “oneerlijk verloop” volgens de student:

De rol van de stagementor is verschillend van de rol van de stagebegeleider bij de totstandkoming van het punt. De stagementor is de informatiebron uit het werkveld die input verschaft over het dagelijkse reilen en zeilen van de student op de stageplaats. De stagebegeleider is de vertegenwoordiger van de hogeschool die finaal een punt toekent. De examencommissie erkende de fout die werd gemaakt door de stagebegeleider door het schenden van de discretieplicht en verontschuldigde zich hiervoor.

De interne beroepscommissie sluit zich aan bij de vaststelling van de examencommissie dat er geen oorzakelijk verband is tussen het schenden van de discretieplicht en de eindbeoordeling.

Wat betreft de “gebrekkige motivatie”:

De student slaagde niet voor twee competenties van de cluster “Grondhouding”: “Reflecteren” en “Kritische ingesteldheid”. Hij slaagde ook niet voor vier andere competenties: ”Mondelinge Uitdrukkingssvaardigheid”, “Actief luisteren”, “Feedback geven en ontvangen” en “Organisatiesensibiliteit”. Volgens de Rubric Stage resulteert dit in een score 7 of 8: maximaal 3 (BPIII) competenties van de cluster “Grondhouding” of maximaal 5 (BPIII) van de andere competenties worden niet beheerst (niveau onvoldoende 8/20).

Doorheen de stage werd aan de student consequent feedback bezorgd inzake het bereiken van de verschillende competenties. Bovendien werd tussentijds in een “Verslag rond werkpunten” nauwgezet aangegeven welke items nog als knelpunt konden worden beschouwd en wat er diende te gebeuren om deze weg te werken.

De [motivering] kan bijgevolg niet als gebrekkig worden bestempeld. De interne beroepscommissie moet integendeel vaststellen dat de [motivering] voor de beoordeling zeer uitgebreid is en dat tal van voorbeelden worden gegeven om de beoordeling van de competenties te staven.

De interne beroepscommissie sluit zich aan bij het advies van de examencommissie om de feedback die neergeschreven werd in het feedbackdocument, grondig door te lezen en de geformuleerde adviezen ter harte te nemen. Bijkomend raadt de beroepscommissie de student aan om studieadvies in te winnen bij een leertrajectbegeleider om het opleidingsonderdeel bij de herneming ervan succesvol te kunnen afronden.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

Zij wordt op 4 juli 2023 aan verzoeker betekend.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij doet in haar antwoordnota gelden dat het beroep niet ontvankelijk is, in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Zij stelt dat die beslissing uit het rechtsverkeer is verdwenen door de tussenkomst van de beslissing van de interne beroepscommissie.

In zijn wederantwoordnota betwist verzoeker de exceptie niet.

Beoordeling

Wat de ontvankelijkheid ten aanzien van de eerste bestreden beslissing betreft, wijst de Raad erop dat de vraag of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, afhankelijk is van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij dat de interne beroepscommissie bevoegd is om een beslissing te nemen en eventueel de resultaten aan te passen.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de initiële studievoortgangsbeslissingen, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de beslissing van de interne beroepsinstantie (verder: de bestreden beslissing).

Verwerende partij dient dan ook te worden bijgevallen in haar stelling dat niet moet worden ingegaan op wat verzoeker op de pagina's 2 tot en met 6 van zijn verzoekschrift uiteenzet onder het kopje "Beroep tegen studievoortgangsbeslissing genomen op 23 juni 2023".

V. Onderzoek van de middelen

Voorafgaande opmerking

De Raad stipt voorafgaand aan het onderzoek van de middelen, zoals deze voorkomen in het verzoekschrift, aan dat artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs zich ertegen verzet dat een verzoekende partij in het beroep bij de Raad nieuwe bezwaren aanvoert die niet aan de interne beroepsinstantie zijn voorgelegd, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

A fortiori kunnen in een wederantwoordnota, die wordt ingediend na het verstrijken van de decretale beroepstermijn en waarop de verwerende partij niet meer schriftelijk kan repliceren, geen nieuwe middelen meer worden opgeworpen, tenzij zij raken aan de openbare orde of

indien de verzoekende partij van de feiten die tot de middelen aanleiding geven pas kennis kon nemen na de neerlegging van het administratief dossier of de antwoordnota.

In de wederantwoordnota voert verzoeker aan dat hij onvoldoende feedback heeft gekregen omtrent het bereiken van de verschillende competenties, en dat de interne beroepscommissie uitging van verkeerde vaststellingen.

Deze kritiek heeft verzoeker in zijn verzoekschrift niet betrokken op de beslissing van de interne beroepscommissie, die zoals hierboven is aangegeven het enige voorwerp van dit beroep uitmaakt. Grieven die verzoeker, al dan niet zijn intern beroep hernemend, blijkens het verzoekschrift enkel aan de initiële beslissing van de examencommissie tegenwerpt, kunnen in de wederantwoordnota niet voor het eerst ook op de beslissing van de interne beroepscommissie worden betrokken.

Dergelijke grieven dienen thans bijgevolg buiten beschouwing te blijven.

Tweede middel

Een tweede middel heeft betrekking op het zorgvuldigheidsbeginsel.

Aangezien dit middel raakt aan de betrouwbaarheid van de stukken waarop de evaluatiebeslissing van de interne beroepscommissie is gesteund, komt het gepast voor om dit middel eerst te behandelen.

Pas indien de validiteit van deze stukken vaststaat immers, kan worden nagegaan of de formele motivering die de interne beroepscommissie weergeeft – en die verzoeker in een eerste middel bekritiseert – al dan niet standhoudt.

Standpunt van partijen

In de bestreden beslissing erkent de beroepscommissie dat de stagebegeleider een fout maakte door de discretieplicht te schenden, maar zij wijst erop dat het niettemin de stagebegeleider, en niet de stagementor is die de quotering toekent. Verzoeker erkent dat de opleiding het laatste woord heeft over de evaluatie, maar werpt op dat de stagebegeleider niet

tot een objectieve beoordeling kan komen zonder de input van de stagementor, die onder meer nuances kan aanreiken. Verzoeker betoogt dat indien de stagementor het evaluatiedocument positief had behouden (met een voldoende als eindbeslissing), dit de eindevaluatie had beïnvloed. Omdat de stagementor het evaluatiedocument naar een onvoldoende heeft aangepast ná het telefoongesprek met de stagebegeleider, kan volgens verzoeker onmogelijk worden gesteld dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen de schending van de discretieplicht en de eindbeoordeling.

Verwerende partij werpt in haar antwoordnota tegen dat zowel de examencommissie als nadien de interne beroepscommissie in de bestreden beslissing hebben aangegeven dat er inderdaad sprake is van een schending van de discretieplicht, omdat de stagebegeleider en de stagementor met elkaar hebben gebeld zonder dat verzoeker daarbij aanwezig was, maar dat zulks niet wegneemt dat de definitieve cijfermatige beoordeling toekomt aan de stagebegeleider en dat er geen oorzakelijk verband kan worden vastgesteld tussen het gesprek dat heeft plaatsgevonden tussen de begeleider en de mentor en de eindbeoordeling.

Verwerende partij merkt hierbij allereerst op dat de beroepscommissie zich met deze verontschuldiging eigenlijk welwillend heeft opgesteld: het overleg dat heeft plaatsgevonden tussen de stagementor en de stagebegeleider ging, zo stelt verwerende partij, namelijk wel over de stage van verzoeker die ten einde was, maar daarom niet over zijn ‘functioneren’. Bovendien, zo stipt verwerende partij aan, geeft verzoeker zelf aan dat zijn stagementor hem nadien heeft opgebeld en heeft aangegeven dat zij een gesprek met de stagebegeleider heeft gehad, zodat verzoeker dus eigenlijk op de hoogte was van het gesprek. Tot slot voert verwerende partij aan dat de ‘discretieplicht’ in het onderwijs in het algemeen eerder inhoudt dat de docenten geen informatie over studenten communiceren met personen die niet betrokken zijn of met derden, maar vertrouwelijke informatie wel mogen bespreken met collega’s, directie... De stagementor en stagebegeleider zijn beiden betrokken personen.

Verwerende partij stelt vervolgens dat een mogelijke schending van de discretieplicht niet tot gevolg heeft dat de evaluatie volledig ongeldig is. De discretieplicht houdt volgens haar geen verplichting tot absolute onafhankelijkheid in voor de begeleider en de mentor; integendeel is het noodzakelijk dat beiden met elkaar overleggen om de stage van de student te kunnen beoordelen. Het valt hierbij, nog steeds volgens verwerende partij, enkel te betreuren dat verzoeker niet aanwezig was bij dit gesprek. Verwerende partij begrijpt dat verzoeker door de

aanpassing van het evaluatieformulier de indruk heeft gekregen dat de stagementor werd beïnvloed door de stagebegeleider, maar hij trekt daaruit volgens verwerende partij ten onrechte de conclusie dat de evaluatie ongeldig zou zijn. Verwerende partij betoogt dat het niet abnormaal is dat de beoordeling van de stagementor wordt beïnvloed door een gesprek met de stagebegeleider; die laatste is namelijk de vertegenwoordiger van de school, degene die het meest zicht heeft op de pedagogische doelstellingen van de stage en de inhoud van de competenties die verzoeker dient te behalen. Het is dan ook niet abnormaal dat de stagebegeleider inhoudelijk meer toelichting verschafft over de inhoud van bepaalde competenties, wanneer zij vaststelt dat de toelichting die door de stagementor (mondeling en schriftelijk) werd gegeven over bepaalde competenties niet helemaal overeenstemt met de effectieve kwalitatieve inschaling van de competentie. De opmerking van de ombudspersoon waarbij wordt aangegeven dat het de eerste keer is dat deze stagementor een student van verwerende partij begeleidt, moet volgens verwerende partij ook in deze context gezien worden. Voor zover verzoeker betwist dat dit de eerste keer zou zijn dat de stagementor een student begeleidde, replicateert verwerende partij dat zij niet weet of de stagementor reeds voor andere onderwijsinstellingen of op initiatief van het bedrijf zelf stagiairs heeft begeleid, maar dat het wat de studenten van de hogeschool betreft alleszins de eerste keer was.

Verwerende partij betwist ook verzoekers these dat de evaluatie door het gesprek dat heeft plaatsgevonden, onregelmatig is verlopen. Verzoeker zelf, de stagementor en de stagebegeleider hebben elk een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de stage van verzoeker, waarna de stagebegeleider deze beoordelingen heeft omgezet naar een kwantitatieve beoordeling. Verwerende partij stipt ter zake aan dat de stagebegeleider eerst een globale kwalitatieve eindbeoordeling heeft gemaakt, waarbij zij niet louter haar eigen beoordeling heeft gekopieerd, maar waarbij ook rekening is gehouden met de beoordelingen van de stagementor en de student: waar verzoeker namelijk een onvoldoende kreeg van de stagebegeleider voor de competenties ‘authenticiteit’ en ‘probleemoplossend en creatief vermogen’, kreeg hij in de globale eindbeoordeling hiervoor een voldoende. Ook de competentie ‘samenwerken’ werd door de stagebegeleider als ‘goed’ beoordeeld, maar werd in de eindbeoordeling ‘zeer goed’.

Uiteindelijk, zo herhaalt verwerende partij, blijft het bovendien de stagebegeleider die verzoeker een definitief eindresultaat moet toekennen. Zelfs indien de hypothese van verzoeker zou worden gevuld (indien er geen gesprek tussen stagementor en stagebegeleider had plaatsgevonden, dan had de stagementor haar beoordeling waarschijnlijk niet aangepast en had

een positievere beoordeling voorgeleggen voor de stagementor) – blijft het voor verwerende partij zo dat het niet de stagementor is die de eindscore van verzoeker bepaalt, maar de stagebegeleider. In de eigen beoordeling van de stagebegeleider krijgt verzoeker op 8 competenties onvoldoende. Ter zake merkt verwerende partij op dat zelfs indien de beoordeling van de stagementor positiever was geweest, de stagebegeleider van oordeel was dat verzoeker de vooropgestelde competenties onvoldoende beheerste en aangezien het de stagebegeleider is die de eindbeoordeling moet maken, was verzoeker alsnog niet geslaagd geweest voor zijn stage. Ten overvloede merkt verwerende partij ook op dat de stagementor in de eerste versie van het evaluatiedocument dan wel positiever was dan in het definitieve document, maar er nog steeds heel wat werkpunten werden toegelicht waar de stagebegeleider eveneens rekening mee moet houden, los van en misschien nog wel belangrijker dan het effectieve label dat op de beoordeling wordt geplakt.

Verzoeker zijnerzijds handhaaft zijn grieven in zijn wederantwoordnota. Hij is van oordeel dat hij door het ongeoorloofde contact tussen stagebegeleider en stagementor niet correct is geëvalueerd, en dat dit gesprek wel degelijk een oorzakelijk verband vertoont met de uiteindelijke ongunstige beoordeling.

Beoordeling

Artikel 2.6 van de studiewijzer bepaalt dat de stagementor en stagebegeleider gebonden zijn door een discretieplicht, die krachtens deze bepaling inhoudt dat zij niet met elkaar communiceren over het functioneren van de student zonder dat die student aanwezig is of kennis heeft van de inhoud van het gesprek.

Met haar opmerking over de wijze waarop de ‘discretieplicht’ in het onderwijs wordt ingevuld, alludeert verwerende partij wellicht op het verschil tussen ‘beroepsgeheim’ en ‘ambtsgeheim’. Dit laatste houdt als deontologische plicht – zoals vastgelegd in onder meer artikel 14 van het decreet van 27 maart 1991 ‘betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding’ en artikel 11 van het decreet van 27 maart 1991 ‘betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs’ – inderdaad in dat vertrouwelijke informatie over een leerling die werd bekomen in de uitoefening van het ambt, kan – en in bepaalde gevallen moet – worden gedeeld met andere personen binnen de school of het schoolbestuur.

Het is evenwel niet dit ambtsgeheim dat hier van toepassing is, maar wel de discretieplicht waaraan het instellingsbestuur van verwerende partij in het voormelde artikel 2.6 van de studiewijzer een eigen, concrete en specifieke invulling heeft gegeven.

Deze bepaling is van toepassing op de stages die binnen de opleiding van verwerende partij worden georganiseerd, en houdt – zoals reeds aangehaald – in dat de stagementor en stagebegeleider niet met elkaar communiceren over het functioneren van de student zonder dat die student aanwezig is of kennis heeft van de inhoud van het gesprek.

Anders dan verwerende partij voorhoudt, kan ook een gesprek dat plaatsvindt ná de beëindiging van de stage betrekking hebben op het functioneren van de student. Dat is met name apert het geval wanneer, zoals *in casu*, het gesprek plaatsvindt vóór de eindbeoordeling door de stagebegeleider en aanleiding geeft tot een wijziging van de schriftelijke feedback over en beoordeling van de stage door de stagementor.

Dat verzoeker op de hoogte is van het feit dat er een gesprek tussen de stagementor en de stagebegeleider heeft plaatsgevonden, betekent nog niet dat hij van de inhoud ervan op de hoogte is.

Door met de stagementor contact op te nemen, heeft de stagebegeleider gehandeld in strijd met artikel 2.6 van de studiewijzer.

De Raad ziet voor de wijzigingen die de stagementor ná het gesprek met de stagebegeleider aan haar eigen evaluatie heeft doorgevoerd geen enkele andere aanwijsbare oorzaak dan dat gesprek.

Blijkens de studiewijzer (stuk 10.1 administratief dossier) komt het toekennen van de punten toe aan de stagebegeleider. Die quitering berust volgens dezelfde studiewijzer op “het omzetten van de kwalitatieve evaluatie naar een kwantitatieve”, waarbij de kwalitatieve evaluatie wordt gevormd door de beschikbare evaluatielijstjes, met inbegrip van een inschaling en bespreking door de stagementor.

Het is de vaste rechtspraak van de Raad dat in dergelijke gevallen de beoordeling door de stagementor slechts een indicatieve waarde heeft, onder meer omdat de stagementor (mogelijk) geen globaal zicht heeft op de verwachtingen en de beoordelingsmaatstaf die de opleiding hanteert.

Het is evenzeer de vaste rechtspraak dat zulks niet betekent dat de beoordelingen en quoteringen van de stagementor zonder meer kunnen worden veronachtzaamd. Zij vormen immers een onderdeel van het dossier. Wel is het aanvaardbaar dat de hogeschool bij de beoordeling (op een voor de student ongunstige wijze) afwijkt van de zienswijze van de stagementor, mits die strengere beoordeling ook uitdrukkelijk wordt gemotiveerd. Dit kan, bijvoorbeeld, door aan te geven dat de prestaties van de student door de stagementor te hoog werden ingeschatt, afgemeten aan de verwachtingen en de beoordelingsmaatstaf van de opleiding, of door te verduidelijken dat een vastgestelde tekortkoming op het einde van een stage tot een onvoldoende moet leiden, in tegenstelling tot een voordeel-van-de-twijfel-beoordeling door de stagementor.

Het gaat hier, met andere woorden, om een verschillende appreciatie van de prestaties van de student, zoals zij door de stagementor en de stagebegeleider zijn gezien, waarbij de beoordeling van de stagebegeleider onder de hierboven geschetste voorwaarden doorslaggevend kan zijn.

Het spreekt daarbij voor zich dat op de hogeschool een omstandiger motiveringsplicht rust naarmate er meer van de feedback en beoordeling door de stagementor wordt afgeweken, en dat de feitelijke juistheid van de motieven onder druk komt te staan wanneer de omschrijving van de prestaties van de student en de daaraan gekoppelde beoordeling door de stagementor met deze van de stagebegeleider onverzoenbaar is.

Er liggen *in casu* twee versies van het evaluatieformulier voor. Stuk 10.3 is chronologisch het eerste: het is ingevuld door verzoeker en door de stagementor. Stuk 10.2 dateert van daarna, en bevat naast de beoordeling van de stagebegeleider ook gewijzigde beoordelingen van de stagementor, nadat deze laatste door de stagebegeleider was gecontacteerd.

Lezing van de definitieve versie (stuk 10.2) tegen het licht van de initiële versie (stuk 10.3) leert het volgende:

- ‘Normatief-ethische competenties’:
 - geen wijzigingen in de quoteringen door de stagementor;
 - de stagebegeleider quoteert de onderliggende deelcompetenties driemaal ‘goed’ en eenmaal ‘voldoende’;
 - de geschreven eindbeoordeling van de stagementor wijzigt van “*Op het einde van de stage blijft dit zeer goed*” naar “*Op het einde van de stage blijft dit goed*”.
- ‘Emotionele competenties’:
 - geen wijzigingen in de quoteringen door de stagementor;
 - de stagebegeleider quoteert de deelcompetentie ‘authenticiteit’ als onvoldoende (goed volgens verzoeker en stagementor), ‘empathie’ als ‘zeer goed’;
 - de geschreven eindbeoordeling van de stagementor luidde oorspronkelijk “*Tarik toonde de laatste weken dat hij het écht heel graag goed wilt doen. Hij is altijd respectvol naar zijn begeleiders en leeft enorm mee. Je merkt dat Tarik zichzelf is.*” In de tweede versie wordt deze tekst merkelijk gewijzigd en uitgebreid: “*Tarik toonde de laatste weken dat hij het écht heel graag goed wilt doen. Hij is altijd respectvol naar zijn begeleiders en leeft mee met de kandidaten. Je merkt dat Tarik zichzelf is op sommige momenten. Vaak is Tarik eerder introvert in grotere groepen of als hij enkele mensen niet kent in zijn omgeving. De authentieke Tarik heb ik denk ik nooit gezien op zijn stage, aangezien de spontaniteit de kop wordt ingedrukt door stress en onzekerheid. Je merkt dit door weinig oogcontact, vaak met het hoofd naar beneden rondlopen, afzijdig zijn tijdens teamoverleg. Gesprekken tijdens de lunch of met kandidaten (lees small talk vooraf een gesprek) lopen vaak zeer stroef.*”
- ‘Ontwikkelingsgerichte competenties’:
 - De stagementor wijzigt in de tweede versie de quoteringen voor ‘reflecteren’ en ‘kritische ingesteldheid’, telkens met twee stappen van ‘goed’ naar ‘onvoldoende’;
 - De stagebegeleider quoteert beide deelcompetenties als ‘onvoldoende’;
 - De geschreven eindbeoordeling van de stagementor verschilt opnieuw aanzienlijk tussen de beide versies van het evaluatieformulier. Waar de stagementor oorspronkelijk deels positief stelde: “*Ik merk dat Tarik de laatste weken veel opgepikt heeft rond kritische reflectie en actief werkpunten heeft opgesteld voor zichzelf die hij concreet kan aften en oefenen. Hij vraagt geregeld feedback en vraagt naar momenten samen om vaardigheden te oefenen. Tarik is heel erg leergierig en dat is enkel toegenomen sinds de laatste evaluatie. Tarik moet er wel*

op letten dat hij soms wat opdringer[ig] kan overkomen omdat hij het té graag goed wilt doen. Hij wilt plots overal bij zijn, terwijl hij niet op elk event aanwezig kan zijn. Tarik stelt zichzelf iets meer in vraag na de laatste evaluatie, maar hervalt heel snel in de excuses waarom iets niet ging zoals hij het had verwacht (bv. Laatste jobbeurs, zeer weini[]g proactief, kwam heel onzeker over, sprak weinig mensen aan. Tarik vond van zichzelf dat het heel goed ging, dat hij veel lachte en interessante gesprekken had gevoerd. Als ik feedback geef over zijn prestatie dan zegt hij dat hij niet wist of hij mensen mocht benaderen, of hij vragen mocht stellen, wat hij best had gedaan – dat is een beetje te laat om die vraag de dag nadien te stellen). Ik ben wel blij om te lezen dat [h]ij dit [evaluatieformulier] nu ook gebruikt om kritisch te zijn naar zichzelf [en] niet enkel positieve zaken te formuleren. ”, is in de tweede versie het volgende te lezen: “Ik merk dat Tarik de laatste weken veel opgepikt heeft rond kritische reflectie en actief werkpunten heeft opgesteld voor zichzelf die hij concreet kan afroetsen en oefenen. Het was in eerste instantie moeilijk voor Tarik om die punten zelfstandig op te stellen. Hij moest 10 werkpunten noteren, maar deze draaiden allemaal rond hetzelfde (interview afnemen). Na mijn input kreeg Tarik 5 concrete actiepunten waar hij mee aan de slag ging (planning, voorbereiding, proactiviteit, grenzen aangeven, eerlijkheid). Zonder hier verder over na te denken/finetunen neemt hij deze punten over, ik vraag mij af of hij alle punten goed begrijpt. Als ik vraag wat hij denkt dat proactiviteit betekent zegt hij dat dit ‘actief deelnemen’ wilt zeggen. Hij vraagt iets vaker feedback en heeft 1x gevraagd om samen een interview te oefenen met mij als kandidaat. Dezelfde werkpunten blijven herhaald en herhaald worden. Tarik geeft aan interviews rustiger te willen oppikken en eerst nog wat meer actief te luisteren ipv ze zelf uit te voeren. Tarik is heel erg leergierig en toont dit. Dit is enkel toegenomen sinds de laatste evaluatie. Tarik moet er wel op letten dat hij soms wat opdringer[ig] kan overkomen omdat hij het té graag goed wilt doen en aan teveel zaken wilt deelnemen die niet altijd voor hem bedoelt zijn. Hij wilt plots overal bij zijn, terwijl hij niet op elk event aanwezig kan zijn. Tarik stelt zichzelf iets meer in vraag na de laatste evaluatie, maar hervalt heel snel in de excuses waarom iets niet ging zoals hij het had verwacht (bv. Laatste jobbeurs, zeer weini[]g proactief, kwam heel onzeker over, geen aanstalte[n] maken om gesprek aan te knopen, sprak weinig mensen effectief zelf aan. Tarik vond van zichzelf dat het heel goed ging, dat hij veel lachte en interessante gesprekken had gevoerd. Als ik feedback geef over zijn

prestatie dan zegt hij dat hij niet wist of hij mensen mocht benaderen, of hij vragen mocht stellen, wat hij best had gedaan in die situatie – dat is een beetje te laat om die vraag de dag nadien te stellen terwijl ik naast hem stond op de beurs). Ik ben wel blij om te lezen dat [h]ij dit evaluatie formulier nu ook gebruikt om kritisch te zijn naar zichzelf [en]niet enkel positieve zaken te formuleren. Voor mij blijft kritisch redeneren en reflecteren absoluut een onvoldoende tijdens deze stage. Tarik gaat gebukt onder een hele dosis stress en nervositeit die ik moeilijk uit hem krijg, hoe veel voorbereiding en coaching er ook aan vooraf gaat. Werkpunten blijken niet binnen te dringen bij Tarik. Er is weinig concreet zichtbaar van de zaken waarop hij wilt letten. Het belangrijkste punt voor mij is zijn planning, omdat dit heel concreet verbeterd kan worden. Tarik kwam enkele dagen na de tussentijdse evaluatie opdagen op kantoor enkele minuten voor ons grootste intern event. Hij wist niet over wat het ging, wie er kwam en wat zijn rol was. Hij werd geacht studenten op te bellen de weken voorgaand aan het event om ze uit te nodigen om te komen. Hieruit kan ik concluderen dat Tarik geen benul heeft waarmee hij dagdagelijks bezig is. Er kwam weer een stroom aan excuses waarom hij het niet begreep. We hadden net nog enkele dagen ervoor besproken dat dit niet de manier is waarop de stage naar zijn einde zou mogen lopen. Tarik botst hier duidelijk op een plafond qua technisch kunnen. Hij zegt dat hij het écht goed wilt doen, maar krijgt zijn gedragingen niet zo dat hij het dan ook effectief doet.”

- ‘sociaal-communicatieve competenties’:
 - De stagementor wijzigt in de tweede versie de quoteringen voor ‘mondelinge uitdrukkingsvaardigheid’ met twee stappen van ‘goed’ naar ‘onvoldoende’; de quatering voor ‘schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid’ met één stap van ‘goed’ naar ‘voldoende’; de quatering voor ‘feedback geven en ontvangen’ met twee stappen van ‘zeer goed’ naar ‘voldoende’ en de quatering voor ‘organisatiesensitiviteit’ met twee stappen van ‘goed’ naar ‘onvoldoende’;
 - De stagebegeleider quoteert de deelcompetenties ‘mondelinge uitdrukkingsvaardigheid’, ‘actief luisteren’, ‘feedback geven en ontvangen’ en ‘organisatiesensitiviteit’ als ‘onvoldoende’.
 - Opnieuw past de stagementor de geschreven eindevaluatie aanzienlijk aan. Waar het in de originele versie luidde: “*Tarik is actief aan het oefenen op mondeling sterk[]er uit de hoek te komen naar zijn begeleider en kandidaten. Het blijft een werk punt om gestructureerde gesprekken te voeren, maar er is duidelijke*

verbeteren en grote wil om bij te leren. Geschreven vaardigheden zijn prima! Tarik luistert beter naar instructies van zijn begeleiders waardoor zijn taken goed uitgevoerd worden. Luisteren naar kandidaten is ook al beter, er wordt meer informatie gecapteerd na een interview. Er mag gezegd wordt dat Tarik zeer goed omgaat met het krijgen van feedback. Hij herpakt zic[h] snel en probeert altijd het positieve in alles te zien ook al is de feedback soms niet goed.” wordt dit in de tweede versie: “Tarik is actief aan het oefenen op mondeling sterk[]er uit de hoek te komen naar zijn begeleider en kandidaten. Het blijft een werk punt om gestructureerde gesprekken te voeren, maar er is kleine verbetering en grote wil om bij te leren. Geschreven vaardigheden zijn ok. Hij gebruikt voornamelijk templates dus hier [loopt] weinig fout. Ik geef bewust geen geschreven taken aan Tarik waarbij hij zelf tekst moet creëren aangezien zijn schrijfstijl ondermaats is. Dit komt terug in mails die ik ontvangen rond zijn bachelorproef. Tarik luistert beter naar instructies van zijn begeleiders waardoor zijn taken goed uitgevoerd worden. Luisteren naar kandidaten is ook al beter, er wordt meer informatie gecapteerd na een interview. Zijn luisterende houding is al ve[r]beterd sinds het begin van de stage. In [sociale] sit[ua]tie blijft Tarik onwennig. Hij heeft moeite met zichzelf uit te drukken op bv. een jobbeurs. Hij onderhoudt weinig oogcontact en staat vaak gebogen met het hoofd naar beneden. Hij komt zeer onzelfzeker over bij mensen die hem niet kennen. Als hij kandidaten belt vindt hij maar geen goede toonhoogte om het gesprek aan te gaan. Het gaat vaak alle kanten uit (soms zeer overdreven happy, soms zeer somber). Hij vat ook weinig informatie uit telefoontjes die hij pleegt met studenten (weet niet wat ze willen doen later, kent hij motivatie niet, weet niet welke periode ze zoeken, ...) en kan dus ook niet kwalitatief opvolgen later. De basis insteek waarom wij iemand bellen gaat vaak volledig verloren in zijn oproepen. Tarik past zijn communicatie stijl niet adequaat aan, moet zichzelf gereeld herhalen omdat mensen hem niet goed begrepen hebben. Er mag gezegd wordt dat Tarik zeer goed omgaat met het krijgen van feedback. Hij herpakt zich snel en probeert altijd het positieve in alles te zien ook al is de feedback soms niet goed. Ik moet hem echt nageven dat hij altijd opnieuw op zijn pootjes terecht komt.”

- ‘taakgerichte competenties’:

- De stagementor wijzigt in de tweede versie de quotering voor ‘organisatievermogen’ met één stap van ‘goed’ naar ‘voldoende’;
- De stagebegeleider beoordeelt de drie deelcompetenties als ‘voldoende’ of ‘goed’;

- De geschreven eindevaluatie van de stagementor wordt in de tweede versie opnieuw opmerkelijk in negatieve zin aangepast. Waar het oorspronkelijk luidde: “*Tarik komt van ver in zijn [stressmanagement]. Het is duidelijk verbeterd. Organisatorisch is Tarik vooruit gegaan. Hij heeft een beter plan van aanpak naar opvolging van zijn agenda en taken. Tarik engageert zich nog steeds 100% voor zijn toegewezen taken en prio's zijn voor hem duidelijker. Tarik levert goed administratief werk af. [Stressbestendigheid] blijft voor mij een werk punt. Je ziet heel snel aan Tarik als hij nerveus is of ongemakkelijk is in een situatie. Dit kan anderen ook zeer ongemakkelijk maken. Op een jobbeurs blijft hij wat onwennig en komt hij niet zelfzeker over. Ik geef hem vandaag voldoende omdat ik vind dat hij van ver is gekomen, maar het kan nog veel beter.*” wijzigt de stagementor dit in de tweede versie naar: “*Tarik komt van ver in zijn [stressmanagement]. Organisatorisch is Tarik vooruit gegaan. Hij heeft een beter plan van aanpak naar opvolging van zijn agenda en taken maar moet hierin nog wel dagelijks ondersteund worden. Hij heeft moeite met zelfstandig zaken in te plannen zonder hulp van een de begeleiders. Tarik engageert zich nog steeds 100% voor zijn toegewezen taken en prio's zijn voor hem duidelijker. Tarik levert goed administratief werk af. Hij che[ct]kt bijvoorbeeld de contracten dubbel die hij moet opstellen, dat lukt goed zelfstandig. Wanneer Tarik 2x een fout maakte op hetzelfde contract durfde hij niet meer zelf naar de approver sturen omdat hij schrik had dat deze kwaad ging zijn. [Stressbestendigheid] blijft voor mij een werk punt. Je ziet heel snel aan Tarik als hij nerveus is of ongemakkelijk is in een situatie. Dit kan anderen ook zeer ongemakkelijk maken. Op een jobbeurs blijft hij wat onwennig en komt hij niet zelfzeker over. Systematisch feedback vragen en systematisch werken zijn voor Tarik zeer vage begrippen. Hij doet dit als je heel [expliciet] vraagt om een [feedbackmoment] in te plannen. Hij heeft de [evaluatiemomenten] altijd schriftelijk (in dit document) voorbereid maar heeft geen plan van aanpak tijdens de evaluatie meetings zelf, hij vraagt enkel mijn input. Hij checkt niet af met mij wat hij genoteerd heeft (en stuurt de documenten ook meestal vrij last minute door zodat ik er heel veel werk mee heb en tegen de klok moet werken om ze tijdig aan de school te bezorgen).*”
- ‘cognitieve competenties’:
 - De stagementor handhaaft de quotering voor de (enige) deelcompetentie ‘probleemplossend en creatief vermogen’ als ‘voldoende’.

- De stagebegeleider beoordeelt ook deze competentie als ‘onvoldoende’;
- De geschreven eindevaluatie van de stagementor luidde oorspronkelijk “*Tarik doet zijn best om tijdens meetings ook een bijdrage te formuleren. Hij geeft aan als er problemen zijn of als hij vast zit met een taak. Ik merk wel dat dit verbeterd is tijdens de laatste paar weken. Creatieve oplossingen zal Tarik niet snel formuleren maar je merkt dat hij actiever probeert te zijn in meetings. Er is nog een lange weg te gaan om met meer zelfzekerheid te kunnen adviseren.*” en wordt in de tweede versie aangevuld met: “*Oplossingen zoeken voor problemen die op zijn pas komen blijven moeilijk voor hem om zelfstandig op te lossen. Naarmate de stage vordert worden er ook minder complexe taken aan hem gegeven, en vaak zeer voorgekauwde taken (knip en plakwerk op kaartjes). Tarik moet een hele hoop kaartjes verwerken die we binnen hadden gekregen na een winactie. Hij moet zelf een excel maken en de adressen en namen noteren. Er stonden heel erg veel fouten (spelling in namen, adressen) in en zaken misten die hij zelf had kunnen opzoeken (bv. [i]emand woont in Hasselt, maar had geen postcode genoteerd, dan zet Tarik ook geen postcode in de excel). Dit getuigt van weinig proactiviteit en denkt ook niet creatief na hoe hij de postcode misschien wel kan achterhalen van Hasselt... Hij is zelf wel zeer tevreden met een droge layout en halve afwerking. Wat wel positief was is dat hij aan de taak begon en na 2 namen alva[st] vroeg of het zo goed was i.p.v. het af te werken en dan pas te vragen wat ik er van vond.*”

De globale eindbeoordeling van de stagementor luidde in de oorspronkelijke versie:

“Tarik heeft een lange weg afgelegd in time management, hard skills ([M]icrosoft applicaties), stress beheersing, interviews skills. De manier waarop Tarik met feedback omgaat is enerzijds positief (hij bedankt voor de feedback, noteert en is altijd optimistisch na een evaluatie) maar anderzijds negatief (hij doet er weinig mee en blijft heel oppervlakkig in zijn implementatie ervan). Tarik blijft zeer onwennig i[n] sociale situatie zoals een jobbeurs, interview of bij het bellen van kandidaten. Hij mist een natuurlijke flair, ondanks vele tips en veel oefening. Ik had Tarik liever meer taken en verantwoordelijkheden gegeven op het einde van de stage in plaats van minder om de [stressniveaus] te beperken. Ik ga deze stage als voldoen[d]e beoordelen maar wil Tarik zeker op het hart drukken om alle tips die hij kreeg de laatste maanden ter harte te nemen en er iets mee te doen.”

In de tweede versie, na het ‘overleg’ met de stagebegeleider, blijft deze tekst (de rechzetting van een verschrijving daargelaten) ongewijzigd, zij het dat de laatste zin (beoordeling voldoende) is weggelaten en het volgende wordt toegevoegd:

“Ik verwacht dat een stagiaire zelfstandig een gesprek kan voeren met een kandidaat en vlot een potentiële student aan kan spreken op een event. Dit zijn zaken die momenteel niet voldoende lukken. Tarik is goed in het opmaken van contracten uit een template. Hier loopt weinig mis en dit is een verantwoordelijkheid die compleet bij hem ligt. Daarnaast doet Tarik geregeld cv input in een excel. Vanuit zijn interesse in recruterings zou ik verwacht hebben dat kandidaten zoeken, contacteren en interviewen zijn voorkeur zou hebben maar dit blijft op een zeer laag pitje en zijn [pro-activiteit] is zeer laag hierin.”

Zoals hierboven is aangegeven, houdt de eindbevoegdheid van de stagebegeleider in dat op gemotiveerde wijze kan worden afgeweken van de beoordeling van de stagementor. Het valt dan aan de stagebegeleider toe om, bij de toekenning van een lagere score, toe te lichten waarom de stagementor te mild heeft geoordeeld in de woordelijk en/of cijfermatig uitgedrukte beoordeling. Zulks veronderstelt dan wel dat de materiële prestaties van de student vast staan, zodat de beoordelingsbasis voor de stagementor en de stagebegeleider dezelfde is.

Door de wijzigingen die na de tussenkomst van de stagebegeleider in de beoordeling door de stagementor zijn aangebracht, en waarvan in een aantal van de hierboven aangehaalde commentaren niet zonder meer kan worden aangenomen dat zij tegelijk op dezelfde feiten van toepassing kunnen zijn, is die beoordelingsbasis aan het wankelen gebracht.

Zo ziet de Raad geen objectieveerbare verantwoording waarom de stagementor binnen de ‘ontwikkelingsgerichte competenties’ na het contact met de stagebegeleider de eindbeoordeling voor de deelcompetenties ‘reflecteren’ en ‘kritische ingesteldheid’ plots herleidt van ‘goed’ naar ‘onvoldoende’, en daarbij in de tweede versie ook plots opvallende kritiek uit die in de oorspronkelijke versie op geen enkele wijze ter sprake werd gebracht. Op basis van de initiële commentaar is het moeilijk te vatten hoe de stagementor er op eigen kracht plots toe kan komen om de twee deelcompetenties “absoluut onvoldoende” te beoordelen, of om aan verzoeker te verwijten dat hij “*geen benul heeft waarmee hij dagdagelijks bezig is*” en “*duidelijk op een plafond [botst] qua technisch kunnen.*”

Evenmin wordt enige aannemelijke verantwoording gegeven hoe de stagementor er binnen de grenzen van de redelijkheid en objectiviteit kan toe komen om inzake de ‘sociaal-

communicatieve competenties' initieel te stellen dat verzoekers geschreven vaardigheden "prima!" zijn en deze als 'goed' te quoteren, om vervolgens die quatering te herleiden naar 'voldoende' met de toelichting dat die vaardigheden "ok" zijn, dat vooral templates worden gebruikt en dat de schrijfstijl "ondermaats" is. De andere herleidingen van quateringen in de tweede versie die hierboven zijn aangestipt, vinden evenmin afdoende verantwoording.

Hierbij komt dat de stagebegeleider, om redenen die niet uit het dossier blijken, heeft verzuimd aan haar opdracht overeenkomstig artikel 2.3.2 van de studiewijzer, door bij de tussentijdse evaluatie geen eigen inschaling per competentie aan te duiden en evenmin schriftelijke commentaar of toelichting te geven.

De aard en de omvang van de wijzigingen aan de initiële beoordeling tasten de geloofwaardigheid van de herwerkte beoordeling aan. Door met dit stuk rekening te houden hebben de stagebegeleider, en vervolgens de examencommissie en de interne beroepscommissie, onzorgvuldig gehandeld.

De bestreden beslissing kan in dat opzicht niet standhouden.

Het eerste middel is in de aangegeven mate gegrond.

Het komt aan de interne beroepscommissie toe om de beoordeling over te doen. Bij die beoordeling kan, wat de inbreng van de stagementor betreft, enkel rekening worden gehouden met het oorspronkelijke stuk (stuk 10.3 van het administratief dossier), zonder uiteraard dat dit afbreuk doet aan de volheid van bevoegdheid van de interne beroepscommissie.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van de Karel de Grote-Hogeschool van 3 juli 2023.**
- 2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 25 augustus 2023.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.773 van 11 augustus 2023 in de zaak 2023/0282

In zake: Mieke VANDEGHINSTE
woonplaats kiezend te 8501 Heule
Kortrijksestraat 120

tegen:

KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sofie Logie en Thomas Fiers
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 18 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 30 juni 2023 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Katholieke Hogeschool Vives van 11 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de examencijfers van 6/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Inloopstage’ en van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijkinitiatie didactische vaardigheden’ blijven behouden.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Jade Leenaert, die *loco* advocaat Sofie Logie verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Educatief graduaat Haartooi- en Schoonheidszorgen via combitraject’.

Tot verzoeksters curriculum behoren de opleidingsonderdelen ‘Inloopstage’ en ‘Praktijkinitiatie didactische vaardigheden’, waarvoor zij examencijfers van respectievelijk 6/20 en 8/20 bekomt.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 1 juli 2023 stelt verzoekster tegen beide examencijfers het volgende intern beroep in:

“[...]

Ik ben niet akkoord met de resultaten van mijn opo’s Inloopstage en [P]raktijkinitiatie didactische vaardigheden.

Mijn docente heet [J.F.]

Ik ben ontrecht en oneerlijk behandeld. De beoordeling gebeurde niet objectief.

Ik sprak met de coördinator van Rhizo lifestyleschool na de inloopstage.

En mevr. [C.D.] heeft contact met mevr. [J.F.], mijn begeleider inloopstage vanuit Vives opgenomen over volgende feiten:

De mentor, [Y.B.] heeft zich niet aan de doelstellingen gehouden.

Mevrouw [C.D.] zie persoonlijk tegen mevrouw [J.F.]: wat ga jij daar nu mee doen? En mevr. [J.F.] zei dat ze objectief ging oordelen over mijn inloopstage.

Er staan feiten in het [feedbackverslag] van de mentor [Y.B.] die niet kloppen. Mevrouw [J.F.] nam die over in haar [feedbackverslag] zonder eerst met mij te bevragen of die wel kloppen. Er wordt tijdens de opleiding de nadruk gelegd op kritisch zijn, een onderzoekende houding aannemen enz. Enkele feiten van in het [feedbackdocument] verduidelijkte ik aan mevr. [J.F.]. Zoals over de kniplijn. En van het groepsspel dat de leerlingen zogezegd de antwoorden doorgaven aan elkaar. Mevr. [J.F.] en [Y.B.] (mentor) zaten aan de andere kant van de klas.

En ze konden dat niet zien vanwege de afstand.

Waarom vragen ze dat niet in de eerste plaats aan mij?

Ik kan er een boek over schrijven.

De mentor stuurde mijn feedbackverslag zonder mijn weten naar mijn begeleider, ik was daarvan niet op de hoogte.

Mijn begeleider van Vives besprak met mij het feedbackverslag over mij op zaterdag 22 april 2023. Ik had nog altijd het verslag niet gezien. Ik was alleen met haar in de

klasruimte in Vives Kortrijk en mevr. [J.F.] brak me volledig af. Ik denk niet dat dat overeenkomt met de waarden van de school en de opleiding. Ik durf het bijna niet in de mond te nemen maar ik was getraumatiseerd toen ik buiten kwam. Ik was zo gemotiveerd begonnen aan mijn stage en ik stak er al mijn vrije tijd in. Ik zette me verder in ondanks de negatieve ervaringen. Ik denk dat de meeste mensen het zouden opgeven. Ik wou doorzetten ondanks alles.

Zij (de mentor en de begeleider) verwachtten[] van mij dat ik alles perfect ging doen tijdens mijn allereerste actieve stage.

Zonder een voorbeeld gezien te hebben van een ‘echte les’ zoals we leerden in de theorie van praktijkinitiatie en over het GAS-principe.

Ik weet dat ik werkpunten heb zoals iedereen trouwens. En ik was best tevreden met mijn allereerste les in het vierde secundair onderwijs haarzorg.

Geen enkel positief woord heb ik uit de mond van mijn mentor en begeleider gehoord.

Tijdens het schooljaar kwam ik in contact met heel goede leerkrachten en ook met de waarden van de opleiding zoals bijvoorbeeld een positief klas- en schoolklimaat creëren. Deze waarden stonden haaks [op] wat ik tijdens de individuele [feedbackmomenten] en tijdens de inloopstage heb beleefd en gezien.

Zoals we leren in de opo’s van de opleiding. Hoe je feedback geeft en coacht.

Vertrekkende vanuit de positieve punten. Geen enkel positief punt kwam aan bod.

Totaal demotiverend was het. Is het opzet misschien dat je stopt met de opleiding?

Ik volgde ook praktijkinitiatie bij [J.F.].

Ik stuurde een mail gedateerd op 27 juni 2023 naar mevr. [J.F.] dat ik enkele zaken wou verduidelijken over oefenles 3.

Tijdens de opleiding wordt meermaals benadrukt dat een leerling leert uit het mogen maken van fouten.

En het belang daarvan dat je fouten mag maken om te leren. Nu had ik het gevoel dat je niet mag oefenen en als je de eerste keer een oefenles geeft[,] [d]at deze dat deze dan niet onmiddellijk perfect verloopt, is maar normaal.

Anders hoef je geen opleiding te volgen.

Er staan feiten in haar feedback van oefenles 3 die niet kloppen.

Ik kreeg geen reactie op mijn mail.”

Na verzoekster, docent [J.F.] en het opleidingshoofd te hebben gehoord, beslist de interne beroepscommissie van de Katholieke Hogeschool Vives op 11 juli 2023 om dit beroep ongegrond te verklaren. De beroepscommissie overweegt daarbij:

“[...]

Bespreking OPO inloopstage

Globale schets

Als opleiding stellen we vast dat, ondanks de tussentijdse begeleiding van zowel

vakmentor, stagebegeleider en stagecoördinator, de student onvoldoende groei vertoont in zowel onderzoekende houding (EVO 1) als in attitudes (EVO 2):

- Er stelden zich reeds bij het begin van de stage grote uitdagingen tijdens de voorbereiding en uitoefening van de inloopstage. (cf. bijlage 1 en 2 verslag vakmentor)
- De stagebegeleider voerde één lesbezoek en één extra bijkomend lesbezoek ter begeleiding in. In deze lesbezoeken blijven dezelfde aandachtspunten naar onderzoekende houding en attitudes terugkomen. (cf. bijlage 3 en bijlage 4 lesbezoek).
- In de begeleidende supervisies werd een les integraal gewijd aan de onderzoekende houding en kregen de studenten op Toledo verschillende goede onderwijsvoorbeelden aangeboden. (Toledo-cursus inloopstage)

Er werden door de opleiding extra bijkomende acties ondernomen om alsnog de competentie-ontwikkeling tussentijds te stimuleren:

- Gesprek met opleidingshoofd (10/05). Het opleidingshoofd leidde uit dit gesprek af dat de student vooral haar ongenoegen uitte over de relatie met mentor en docent, en het niet had over de leerinhouden van het OPO zelf. Daarop verwees het opleidingshoofd de student door naar de ombuds.
- Gesprek stagecoördinator (16/05). Ook tijdens het gesprek met de ombuds werd duidelijk dat de student weinig inzicht vertoont in de verwachtingen en leerinhouden van het OPO (onderzoekende houding en attitudebeoordeling). Samen met het opleidingshoofd werd dan ook beslist om een begeleidend gesprek met de stagecoördinator Edu FLEX te organiseren. In dit gesprek werd met de student nogmaals uitgebreid het stagevademecum doorgenomen (cf. bijlage 5 stagevademecum), de evaluatiecriteria toegelicht en geduid met concrete voorbeelden. De student kreeg ook een papieren versie van het vademecum mee.
- Contact stageschool RHIZO (31/05)
 - o De stagecoördinator nam ook contact op met de stagecoördinator van de stageschool om de verwachtingen voor de inloopstage nog eens opnieuw te duiden.
 - o De student ging opnieuw niet met de feedback en tips van de stagecoördinator aan de slag, maar nam zelf initiatief om bij zowel de stageschool als bij medestudenten te ventileren over de volgens haar perceptie onrechtvaardige behandeling en onvoldoende groeikansen. Nadien nam de stagecoördinator Edu FLEX opnieuw contact op met de stageschool om de nodige duiding te geven.
- Individueel feedbackgesprek inloopstage (08/06). De stagebegeleider nodigde de student uit voor een individueel feedbackgesprek. In dit gesprek kreeg de student de kans om alsnog de groei in attitude en onderzoekende houding aan te tonen. Een onafhankelijk docent werd uitgenodigd om mee het gesprek te voeren.

Voor de examencommissie richt de opleiding per OPO-team steeds een studentenbespreking in om de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid te stimuleren. Tijdens deze besprekking met alle stagebegeleiders legde de stagebegeleider de beoordeling voor

aan drie onafhankelijke docenten die tot eenzelfde resultaat kwamen: een ruim onvoldoende voor de inloopstage, zowel op het vlak van attitude als onderzoekende houding (cf. bijlage 6 synthesedocument)

Tegenargumentatie bij beroep

1. Geen objectieve beoordeling: de student kreeg een extra duidingsgesprek met het opleidingshoofd en de stagecoördinator. Een onafhankelijk docent was aanwezig op het individueel feedbackgesprek en de beoordeling werd door drie onafhankelijke docenten mede uitgevoerd.
2. Geen praktijkvoorbeelden van good practices: de student kreeg lessen over onderzoekende houding en op Toledo konden voorbeelden van good practices geconsulteerd worden.
3. Niet consulteren/horen van student over ervaringen van vakmentor: stagebegeleider organiseerde een extra lesbezoek en ook een individueel feedbackgesprek, de student kreeg daarnaast een gesprek met zowel opleidingshoofd als stagecoördinator: tijdens al deze gesprekken kon de student de percepties en de ervaringen met de vakmentor toelichten. Ook de stageschool werd ten slotte door de opleiding gecontacteerd.
4. Onvoldoende coachende houding en waarderende houding van stagebegeleider: de waarderende grondhouding van de stagebegeleider kan geïdentificeerd worden in alle schriftelijke bijlagen, waarin de stagebegeleider steeds ook de sterke punten van de student beklemtoont.
5. Onvoldoende mogelijkheid tot groei: bovenop de voorziene begeleiding in het OPO werd er een extra lesbezoek uitgevoerd en opgevolgd, een individueel feedbackgesprek georganiseerd en werd er een begeleidend gesprek verzorgd door de stagecoördinator.

Bespreking OPO Praktijkinitiatie en didactische vaardigheden

Globale schets

Als opleiding stellen we vast dat, ondanks de tussentijdse begeleiding van de docent, de student onvoldoende groei vertoont in praktijk (EVO 1).

- In de drie oefenlessen werden sterke punten en werkpunten gedefinieerd door de docent. De werkpunten werden doorheen de oefenlessen niet aangepakt (bijlage 7,8,9 bespreking oefenlessen)
- Tijdens de procesbegeleiding nam de student een niet-reflectieve houding aan en werden de werkpunten steeds extern geatribueerd (cf. bijlage 10 reflectiedocument student).

Er werden door de opleiding extra bijkomende acties ondernomen om alsnog de competentie-ontwikkeling tussentijds te stimuleren:

- De docent verzorgde extra individuele begeleiding door de voorbereiding van de oefenlessen samen met de student te overlopen.

Voor de examencommissie richt de opleiding per OPO-team steeds een studentenbespreking in om de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid te stimuleren. Tijdens deze besprekking met alle docenten legde de docent de beoordeling voor aan twee onafhankelijke docenten die tot eenzelfde resultaat kwamen: een onvoldoende voor praktijk (EVO 1), (cf. bijlage 11 beoordelingsschaal PI en bijlage 12 inschaling competentieboekje).

Tegenargumentatie bij beroep

6. Geen mogelijkheden tot groei na de eerste oefenles: studente kreeg formatieve procesbegeleiding, zowel via schriftelijke besprekingen als via mondelinge ondersteunende gesprekken.
7. Geen objectieve beoordeling: de eindbeoordeling werd door twee onafhankelijke docenten mede uitgevoerd.
8. Verkeerde vaststellingen na oefenles 3: de student stuurde een mail naar de docent op 27 juni, terwijl de oefenles op 10 juni plaatsvond. Het eindverslag werd op 25 juni opgesteld omdat op 26 juni de puntendeadline Edu geagendeerd stond.

Beschouwingen van de beroepscommissie:

- De beroepscommissie acht de bezwaren van de student niet bewezen en wel om de hiernavolgende redenen:
 - Na iedereen te hebben gehoord die aanwezig was op de zitting van de beroepscommissie op 5/07/2023, en het doornemen van de omstandige documentatie, komt de beoordeling van de vakken “Inloopstage” en “Praktijkinitiatie didactische vaardigheden” als gegrond over.
 - De beroepscommissie gaat na of de evaluatie correct en objectief verlopen is. De commissie stelt geen subjectiviteit of vooringenomenheid vast in de evaluaties. De evaluatiewijze staat duidelijk omschreven in de ECTS-fiche. De evaluatiewijze wordt eveneens omschreven in de aan de studenten ter kennis gebrachte praktijkgidsen.
 - De beroepscommissie stelt vast dat de studente extra ondersteuning heeft gekregen vanuit de opleiding bij haar praktijk-opleidingsonderdelen [ten ei[n]de] haar inzicht in de vereiste competenties en haar competentieontwikkeling te stimuleren, doch dat zelfs extra ondersteuning en extra gesprekken niet voldoende bleken te zijn.
 - De eindbeoordeling van de studente werd ter gelegenheid van de examencommissie voorgelegd aan twee onafhankelijke docenten die beiden tot hetzelfde oordeel kwamen, namelijk een onvoldoende.
 - Het komt de beroepscommissie voor dat de studente het moeilijk heeft om feedback te aanvaarden en dat zij zich persoonlijk geviseerd voelt. Uit de omstandigheden van het dossier blijkt echter nergens dat haar beoordeling niet objectief verlopen zou zijn, zelfs integendeel.
 - De beroepscommissie merkt verder geen onregelmatigheden op in de beoordeling en is dan ook van oordeel dat de beoordeling op een objectieve

manier verlopen is conform de ECTS-fiche. De opleiding kan de wijze van beoordeling en de toegekende score voldoende motiveren.

- De commissie concludeert om bovenstaande redenen, na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier, de eerder genomen beslissing, namelijk de u eerder toegekende score te handhaven.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoekster bestrijdt met huidig beroep zowel de beslissing van de interne beroepscommissie als de daaraan voorafgaande beslissing van de examencommissie.

Beoordeling

Wat de ontvankelijkheid ten aanzien van de eerste bestreden beslissing betreft, wijst de Raad erop dat de vraag of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, afhankelijk is van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 100 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij dat de interne beroepscommissie bevoegd is om de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze te bevestigen of te herzien, en dat zij in geval van vernietiging het orgaan dat de beslissing heeft genomen kan opleggen om een nieuwe beslissing te nemen.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, alleszins bij het gemotiveerd verwerpen van een beroep, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de initiële studievoortgangsbeslissingen, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de beslissing van de interne beroepsinstantie (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Voorafgaande opmerking

Verschillende van de argumenten die verzoekster doet gelden zouden kunnen worden begrepen als een uitnodiging aan de Raad om de beoordeling van de beoordelaren of de interne beroepscommissie over te doen.

Wat dat betreft moet de Raad wijzen op artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs, dat voorschrijft dat de Raad zijn beoordeling over de verdiensten van de student niet in de plaats kan stellen van die van de hogeronderwijsinstelling en haar organen, en dat de bevoegdheid van de Raad ertoe beperkt na te gaan over de hem voorgelegde studievoortgangsbeslissing in overeenstemming is met de wettelijke en reglementaire bepalingen, het onderwijs- en examenreglement en de algemene administratieve beginselen.

In de mate dat verzoekster grieven aanleiding geven tot een herbeoordeling, als ware de Raad zelf een interne beroepscommissie, zal er onderstaand dan ook niet op worden ingegaan.

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel, zoals de Raad het kan begrijpen, op de formelemotiveringsplicht en het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat zij niet weet wie de onafhankelijke docenten zijn die volgens de interne beroepscommissie de eindbeoordeling mee hebben geëvalueerd.

Verwerende partij repliceert in de antwoordnota dat noch in de Codex Hoger Onderwijs, noch in het onderwijs- en examenreglement, de ECTS-fiche of het stagevademecum is voorgeschreven dat de beoordeling dient te gebeuren middels het inschakelen van onafhankelijke deskundigen.

De opleiding heeft deze externe lezers enkel geraadpleegd om een kritische en objectieve beoordeling van buitenaf naast de eigen inschatting te kunnen leggen.

In haar wederantwoordnota komt verzoekster op deze grief niet meer terug.

Beoordeling

Zoals hierboven is aangegeven, beschikt de interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid.

Het is háár beslissing die het voorwerp van het beroep uitmaakt en waarvan verzoekster de onwettigheid moet aantonen.

Samen met verwerende partij moet worden vastgesteld dat geen enkele rechtsnorm voorligt die de beoordeling van een student afhankelijk maakt van de mede-beoordeling door personen die van de examencommissie of de beroepscommissie geen deel uitmaken.

Of de opleiding *c.q.* de examencommissie bij de totstandkoming van de initiële beslissing een beroep heeft gedaan op ‘onafhankelijke docenten’ is te dezen niet relevant, aangezien (i) niet blijkt dat die ‘onafhankelijke docenten’ aan het eigenlijke besluitvormingsproces hebben deelgenomen, (ii) de bestreden beslissing uitgaat van de interne beroepscommissie zonder betrokkenheid van derden en (iii) verzoekster aan de leden van de interne beroepscommissie geen gebrek aan objectiviteit verwijt.

Het middel is ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Drie elementen van verzoeksters kritiek kunnen in dit middel worden samengenomen.

Verzoekster betoogt dat er wel degelijk een groeiproces te zien was na oefenles 1 van Praktijkinitiatie en tijdens de inloopstage.

Zij stelt ten tweede dat zij het feedbackformulier over oefenles 3 op 16 juni 2023 ontving, terwijl zij reeds op 14 juni 2023 de synthese van alle oefenlessen moest indienen, waarin de feedback moest worden verwerkt – wat dan materieel onmogelijk was.

Ten slotte voert verzoekster aan dat mentor Y.B. de stagefeedback aan docente J.F. overmaakte op 19 april 2023 na de eerste stage op 17 april, terwijl verzoekster op dat ogenblik nog 12 uren stage te lopen had.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat er van een groeiproces in beide opleidingsonderdelen geen sprake is, wat ook blijkt uit het verslag van de vakmentor en het feedbackverslag.

Daarnaast stipt verwerende partij aan dat, wat de feedback betreft, de invulperiode liep van 14 juni tot 30 september 2023, zodat verzoekster de synthese geenszins op 14 juni 2023 moest indienen.

Het argument met betrekking tot het overmaken van het feedbackdocument aan de docente is volgens verwerende partij in hoofdorde onontvankelijk, omdat het niet in het intern beroep werd opgeworpen. Ondergeschikt stelt verwerende partij dat de grief hoe dan ook ongegrond is, omdat de mentor het document het laatst bewerkte en ondertekende op 3 mei 2023, met verwijzing naar “extra documenten voor verdere werkpunten”.

Verzoekster blijft in haar wederantwoordnota bij haar standpunt.

Beoordeling

Luidens artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

De Raad leest in het door verzoekster ingestelde intern beroep geen enkel argument dat kan worden begrepen als een kritiek op het miskennen van vooruitgang in de loop van de opleidingsonderdelen.

Het middel dient in dat opzicht bijgevolg onontvankelijk te worden verklaard.

Ook wat de datum voor het indienen van de synthese betreft, heeft verzoekster in het intern beroep geen argumenten uiteengezet, zodat het middel ook in dat opzicht niet ontvankelijk is.

Het feit dat verwerende partij in de antwoordnota een inhoudelijke repliek geeft, doet daaraan geen afbreuk.

Louter ondergeschikt is de Raad van oordeel dat samen met verwerende partij moet worden vastgesteld dat de voorliggende beoordelingen in het dossier de stelling van verzoekster inzake het realiseren van voortuitgang niet ondersteunen, en dat verzoekster inderdaad niet tot 14 juni, maar tot 30 september 2023 de tijd had om de synthese in te dienen.

Tot slot moet verwerende partij worden bijgevallen in haar exceptie dat verzoekster in het intern beroep ook geen opmerkingen heeft gemaakt inzake het tijdstip waarop de stagementor de stagefeedback aan de docente heeft bezorgd.

Ook dit onderdeel van het middel is onontvankelijk.

Ondergeschikt kan ook hier worden opgemerkt dat het middelonderdeel minstens ongegrond is. Terecht immers, wijst verwerende partij erop dat de feedback (stuk 9 administratief dossier) is gedateerd op 3 mei 2023.

Het tweede middel is bijgevolg in al zijn onderdelen onontvankelijk, minstens ongegrond.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoekster zich op het onpartijdigheidsbeginsel en een gebrek inzake feedback en begeleiding tijdens het academiejaar.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat zij een mail heeft gezonden aan de ombud E.V. met betrekking tot het derde feedbackformulier inzake oefenles drie Praktijkinitiatie, met de vraag of het mogelijk zou zijn dat een onafhankelijk persoon hierover een objectieve mening zou geven. Verzoekster is van oordeel dat in die feedback feiten staan die onjuist zijn.

Verzoekster stelt verder dat zij aan docente J.F. een mail zond om zaken over oefenles 3 te verduidelijken, dat zij van de ombud het antwoord kreeg dat men een geschikte persoon aan het zoeken was, maar dat daarover verder niets meer werd vernomen. Bovendien heeft verzoekster een kort onderhoud gehad met het opleidingshoofd, mevrouw B.

Verwerende partij bevestigt in de antwoordnota het onderhoud met het opleidingshoofd en de contacten met de ombud: deze laatste trad de visie van verzoekster evenwel niet bij.

Beoordeling

In hoofdorde is de Raad van oordeel dat ook deze argumenten niet terug te voeren zijn tot middelen die verzoekster aan de interne beroepscommissie heeft voorgelegd, zodat zij niet ontvankelijk zijn.

Ondergeschikt stipt de Raad aan dat verzoekster de onpartijdigheid van de auteurs van de bestreden beslissing – de interne beroepscommissie – niet in twijfel trekt, zodat vragen inzake de objectiviteit van de initiële beoordeling niet meer aan de orde zijn, alleszins niet in de vage wijze waarop verzoeker ernaar verwijst.

Wat de begeleiding in de loop van het academiejaar betreft, wijst de Raad op zijn vaste rechtspraak dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Dat bewijs levert verzoekster allerminst. Het volstaat daarvoor te verwijzen naar de concrete feedback die zij tijdens het academiejaar heeft ontvangen.

Het derde middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Overige argumenten

Tot slot voert verzoekster nog een aantal elementen aan met betrekking tot het verloop van de opleiding:

“ [...]”

- Na de uitleg over het vademecum inloopstage door de stagecoördinator [J.F.] zette ik me volledig in om het portfolio zo volledig mogelijk in te dienen. Zie bijlagen hieronder eindsynthese-zelfevaluatie en attitudeschaal inloopstage. Om op die manier een kans te krijgen objectief beoordeel[d] te worden. Doordat de mentor de doelstellingen niet nageleefd had over de inloopstage. En de beoordeling reeds na 4 uur genomen was, zie feedbackdocument van de mentor op die datum. De mentor [Y.B.] gaf me geen kans verder in de inloopstage. Ik ging dus wel aan de slag met de feedback en uitleg van de stagecoördinator [J.F.]. Mevr. [C.D.] stagecoördinator van mijn stageschool had ook contact opgenomen met [J.V.] en [J.F.] om te duiden dat [Y.B.], de mentor, de doelstellingen niet opgevolgd had. Blijkbaar heeft mevr. [J.V.],

begeleider [V]ives dat niet goed begrepen. Mevr. [C.D.] heeft jaren ervaring in het onderwijs. De mentor [Y.B.] was juist gestart in 2022 met lesgeven.

- Het feedbackgesprek (8/06) met [J.V.] en de onafhankelijke docent verliep goed. Ze hadden mijn portfolio inloopstage bekeken. En ik hoor het [J.V.] nog zeggen: je hebt er je werk van gemaakt. Voor mij was dat positief. De onafhankelijke docent was een collega van [J.V.] namelijk [T.C.]. Beide docenten gaven les aan mij tijdens de supervisie inloopstage.
- Extra individuele voorbereiding voor mij kwam niet aan bod voor de oefenlessen. Er was 1 keer voor oefenles 2 procesbegeleiding voorzien. Inschrijven kon via mail van [J.V.]. En dat was voor alle studenten zo. Niet speciaal voor mij. Voor oefenles 3 was er helemaal geen procesbegeleiding vooraf. Je diende je lesvoorbereiding in en ik heb daar geen reactie van ontvangen.
- Ik sta open voor constructieve feedback. Ik leer graag bij. Ik volg uit vrije wil de opleiding en bekostig die ook zelf. Ik kreeg feedback via andere leerkrachten zoals via diversiteitsstage en andere opo's en ik heb daar geen probleem mee.”

Deze opmerkingen vallen ofwel samen met hierboven reeds besproken middelen – met name in de mate dat er een verwijt inzake gebrekkige begeleiding in kan worden gelezen of voor zover de timing van de feedback wordt bekritiseerd – of bevatten naar oordeel van de Raad geen (het positief verlopen feedbackgesprek van 8 juli 2023, het feit dat verzoekster vindt dat zij openstaat voor feedback) dan wel een onvoldoende concrete grief tegen de bestreden beslissing, zodat zij op die grond moeten worden afgewezen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 11 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.774 van 11 augustus 2023 in de zaak 2023/0284

In zake: Gaetan DE POOTER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Karel de Grote-Hogeschool van 14 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Krachtig Leren 3’ blijft behouden.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Manon Lafere, die verschijnt voor verzoekende partij en advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Lichamelijke Opvoeding en Bewegingsrecreatie’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Krachtig Leren 3’ bekomt verzoeker een examencijfer van 8/20.

De proclaimatie vindt plaats op 22 juni 2023.

Op 28 juni 2023 stelt verzoeker tegen deze beoordeling het volgende intern beroep in:

“[...]

1. OneDrive

Voor elk academiejaar en elk vak moeten wij een OneDrive portfolio opbouwen doorheen het jaar. Hier moeten we alle documenten uploaden die betrekking hebben op het vak en de evaluatie. De vaklectoren kunnen te[] alle[n] tijde[] in deze map om documenten te bekijken.

M. [B.] heeft toegang tot mijn map lichamelijk opvoeding en bewegingsrecreatie.

Als we gaan kijken naar de 3.1 stage zien we dat er 18 mapjes zijn met daarin lesvoorbereiding, bijlagen en feedbackformulieren. Goed voor een totaal van 37 documenten. M. [B.] heeft hiervan 0 lesvoorbereidingen bekeken, 7 feedbackformulieren en 0 bijlagen.

Als we gaan kijken naar de 3.2 stage zien we in de map ‘wekelijkse evaluaties’ een totaal van 12 feedbackformulieren. M. [B.] heeft er hiervan 4 bekeken. Als we kijken welke feedbackformulieren dit zijn, zien we dat er hiervan 2 van M. [B.] zelf zijn, 1 van M. [C.] en 1 van M. [Ba.]. Als we de 10 mapjes met lesvoorbereidingen bekijken zien we in totaal 15 documenten met lesvoorbereidingen + bijlagen, waarvan M. [B.] er maar 1 heeft bekeken.

Kijken we naar de map ‘trajectbegeleiding’ zien we dat er 6 verschillende documenten staan, verdeeld onder 2 mappen. Hier heeft M. [B.] er 4 van bekeken.

[Ten slotte] bij bewegingsrecreatie zien we dat M. [B.] slechts 3 van de 32 documenten bekeken heeft. Als we dit in zijn geheel beschouwen kunnen we concluderen dat M. [B.] 19 van de 102 documenten heeft bekeken. Ik verwijs u hiervoor graag door naar bijlage nr. 3 en mijn portfolio op OneDrive.

2. Feedback lectoren

We leggen 3 feedbackformulieren van de lectoren naast elkaar en zien verschillende zaken.

Competenties die we doorheen de stage zien groeien.

Zie bijlage nr. 4:

Feedbackformulier 1: 31/01 van M. [B.]

Feedbackformulier 2:10/02 van M. [C.]

Feedbackformulier 3: 2/03 van M. [B.]

SPOT-methodiek:

S: spel

P: probleem

O: oplossing

T: toepassen

Op het 1ste feedbackformulier zien we over het algemeen veel ‘-’.

Op het 2de feedbackformulier zien we duidelijk een groei. Zoals u kan zien heb ik goed verder gebouwd op M. [C.] zijn vorige les, zowel voor atletiek als voor voetbal. Dit maakt dat ik de juiste inhouden kan selecteren en kan uitvoeren. Dit was ook de opdracht die M. [C.] me heeft opgedragen en ik mocht zijn ideeën zeker nog verder gebruiken, (zie bijlage nr. 4 afspraken M. [C.]).

Ook op het vlak van werkvormen en organisatie ziet u een groei tegenover het 1ste feedbackformulier waar mijn lesaanpak niet heeft gewerkt.

Op het 3^e feedbackformulier zien we andere verbeteringen en andere werkpunten. Mijn lesvoorbereiding was veel beter dan op 31/01. Ook mijn doelen en opbouw leerlijn waren beter dan op 31/01. M. [B.] heeft me een gegeven op het deel ‘SPOT’ methodiek.

Ik ben deze les begonnen met een spel, erna met het aanpakken van het probleem of de techniek/tactiek die ik wil aanleren (opslag badminton) aan mijn leerlingen, erna ben ik verder gaan opbouwen naar een wedstrijd om deze toe te passen in een wedstrijd. Dit met voldoende haltemomenten, tips en tricks, terugkoppelingen. Op feedbackformulier week 3 kan u zien dat ik tijdens deze week de lessen steeds heb opgebouwd vanuit de SPOT-methodiek. (Zie portfolio OneDrive)

Zoals u kan zien, staan er op elk feedbackformulier andere werkpunten waarmee ik later mee aan de slag ben gegaan. Staat dit niet op het feedbackformulier van M. [B.] dan staat het wel/ook op het feedbackformulier van M. [C.] en/of M. [Ba]. Hier wil ik dan ook weer terugkoppelen naar mijn vorig argument. Aangezien M. [B.] maar 1 feedbackformulier van M. [Ba] heeft bekeken, hoe kan hij mij dan op een correcte manier beoordelen? Hoe kan hij dan zien dat ik werk heb gemaakt van mijn werkpunten en deze competenties wel degelijk heb verwezenlijkt?

3. Globale evaluatie

Voor elke stage moeten wij een globale evaluatie laten invullen door onze stagementor. Voor lichamelijke opvoeding heeft M. [Ba.] dit gedaan. Bij het overlopen van dit document zien we dat ik voor alle competenties niet 1x een onvoldoende heb, 5x een voldoende en 20x goed (het maximum) heb. Als ik M. [B.] zijn eindevaluatie lees zie ik dat ik voor de competentie doelen, reflectief handelen en professionele handelingen een onvoldoende heb, maar als ik kijk naar de eindevaluatie van M. [Ba.] zien we dat ik op al deze competenties een goed (maximum) heb gescoord. Zoals we dus zien staat de evaluatie van M. [B.] en M. [Ba.] over deze competenties [lijnrecht] tegenover elkaar. Ik wil hiermee nog eens benadrukken dat M. [B.] 2 lessen van mij heeft bekeken en M. [Ba.] 74 lessen.

(Zie portfolio OneDrive en/of bijlage nr. 5)

Voor bewegingsrecreatie heeft M. [D.K.] dit ingevuld. Als we kijken naar de beoordeling van deze competenties zien we overal startbekwaam staan, onderverdeeld in 1x een magere voldoende, 1x voldoende, 7x goed en 3x zeer goed.

(Zie portfolio OneDrive en/of bijlage nr. 6)

4. Competenties

De eerste competentie waarop M. [B.] mij een onvoldoende heeft gegeven is ‘doelen’. Hij vindt dat ik op het vlak van doelen meer moet inzetten op een logische opbouw van zowel de bewegings- als de persoonsdoelen. Voor sommige thema’s merkte hij groei, voor andere thema’s vindt hij het een fundamenteel aandachtspunt. Als we gaan kijken naar de feedback van M. [Ba.] zien we op de globale evaluatie een ‘goed’ staan met als motivering: ‘op niveau van de leerlingen’. Op het feedbackformulier week 3 zien we dat M. [Ba.] het volgende zei over doelen en lesopbouw: ‘Goede opbouw van de lessen. Opwarming in functie van de les. Oefeningen aangepast aan het niveau van de leerlingen’. Op het feedbackformulier week 7 schrijft M. [Ba.] het volgende over doelen en lesopbouw: ‘Op voorhand nagedacht: hoe probleem oplossen: veel lln. (24) en maar 4 veldjes.’ Ook op de feedbackformulieren zien we steeds oke/in orde staan op het deel beginsituatie/doelen/lesopbouw.

(zie bijlagen 3, wekelijkse evaluaties en portfolio OneDrive)

Op de globale evaluatie van bewegingsrecreatie zien we een ‘voldoende’ staan op deze competentie met als volgende motivering: ‘De eerste doelstelling heeft Gaetan in ruime mate gerealiseerd. Hoewel er een kleine hick-up was gedurende het seizoen waarbij enkele spelers hun toezaggingen niet nakwamen, lijkt de groep hechter dan aan het begin van het seizoen. Mede dankzij de extra-curriculaire activiteiten die georganiseerd zijn. De tweede doelstelling kan pas beoordeeld worden als het complete financiële overzicht overlegd wordt. De derde doelstelling (ontwikkelen op het vlak van communicatie) heeft onverminderd aandacht nodig. Verbaal kan Gaetan zich prima uitdrukken maar schriftelijk zijn er behoorlijk wat haken en ogen te vinden. Gezien het nadrukkelijk benoemen van dit zwakke punt tijdens de tussentijdse evaluatie, vind ik dat hij hier beter op had kunnen- en misschien wel moeten scoren. Simpelweg door bijvoorbeeld meer aandacht te besteden aan zijn portfolio. Intenties waren altijd goed, maar uitwerking liet soms te wensen over.’ (zie bijlage nr. 6, competenties doelen).

Op de kijkwijzer van lichamelijke opvoeding wordt er verwacht, van iemand die startbekwaam is, dat hij lesdoelen kan kiezen in functie van een leerlijn zoals afgesproken binnen de vakgroep. Uit de feedback van M. [Ba.] en M. [C.] zien we dat ik de juiste doelen kan kiezen binnen een leerlijn, op niveau van de leerlingen.

Op de kijkwijzer van bewegingsrecreatie wordt er verwacht, van iemand die startbekwaam is, dat hij de evolutie van de deelnemers situeert binnen de strategische doelen van de organisatie. Ook dat hij activiteitsdoelen kan kiezen in functie van een periodeplan of leerlijn, zoals afgesproken binnen een professioneel team.

In het begin van het jaar heb ik doelen opgesteld voor mezelf en het zaalvoetbalteam dat ik ging coachen. Dit is besproken geweest met M. [De.] en M. [D.K.] en deze zijn goedgekeurd. Ik verwijs u graag door naar mijn portfolio ZVC Red Bears op pagina 2 (zie bijlage nr. 7 en/of portfolio OneDrive). Tijdens de tussentijdse evaluatie hebben we deze doelen wat bijgeschaafd (zie bijlage nr. 8) en hebben we besloten om nog een evenement te organiseren om doelen rond communicatie en organisatie aan te scherpen. Zoals u op de globale evaluatie bewegingsrecreatie kan lezen op pagina 4 vertelt M.

[D.K.] dat ik dit volwassen heb aangepakt en het met een lichte bijsturing dit tot een geslaagd evenement heb volbracht.

Hiermee wil ik u aantonen dat ik voor lichamelijke opvoeding wel degelijk lesdoelen kan kiezen in functie van een leerlijn zoals afgesproken binnen de vakgroep.

Voor bewegingsrecreatie betekent dit dat ik wel degelijk strategische doelstellingen kan opstellen/situieren, ongeacht de periode, binnen een organisatie/team en deze kan verwezenlijken.

De tweede competentie waarvoor M. [B.] mij een onvoldoende heeft gegeven is ‘reflectief handelen’. Ik heb veel feedback gekregen van mijn mentoren, vaklectoren, ... Ik ben hier proactief mee aan de slag gegaan. Zowel voor lichamelijke opvoeding als bewegingsrecreatie hebben mijn mentoren mij beoordeeld met ‘goed’ (maximum). Voor lichamelijke opvoeding ben ik op zoek gegaan naar allerlei verschillende bronnen (zie lesvoorbereidingen stage 3.1 en stage 3.2) bv. de cursussen van KdG (Interactieve sporten, individuele sporten atletiek en gymnastiek, Gymstars Het kidsgym-programma van de gymfed, boekje over feedback: Inspireren en bewegen, boek: speel je vrij!, Een groot spellenboek, YouTube, ...) Ik heb een bijscholing over leren leren gevolgd op Sint-[Eduardus]. (zie bijlage nr. 9) en ik heb een zelfstandige bijscholing over een team leren coachen gevolgd. Voor deze bijscholing heb ik advies gevraagd aan M. [S.]. (Zie bijlage nr. 10)

Voor mijn verbredingsstage heb ik een cursus sportmanagement gevolgd aan het centrum voor afstandsonderwijs. Dit was voor mij zeer verrijkend om me op een zelfstandige manier bij te scholen. Zoals afgesproken met M. [De.] mocht ik deze cursus mee implementeren in mijn stage bewegingsrecreatie om mijn managementvaardigheden te verbeteren, (zie bijlage nr. 8)

Tijdens de laatste weken van mijn stage bewegingsrecreatie heb ik een anonieme enquête afgenumen bij mijn team om mezelf inzichten te verwerven over mijn team en mezelf. Dit over interne sfeer en eventueel aanwezige frustraties, maar ook over mijn eigen coaching en handelen. (zie bijlage nr. 11 of in het portfolio OneDrive, mapje reflectie)

Hiermee wil ik aantonen dat ik wel degelijk op zoek ben gegaan en proactief te werk ben gegaan om mezelf bij te scholen en te blijven leren. Ik ga actief opzoek naar professionaliseringsmogelijkheden. Ik stel mijn eigen handelen in vraag door een enquête op te maken en dit te bespreken met M. [D.K.]. M. [B.] kon de bijscholing leren leren op praktijkweb terugvinden, de bijscholing ‘hoe coach ik een team’ kon hij terugvinden op OneDrive, de verbredingsstage heeft hij zelf beoordeeld en de enquête kon hij ook op OneDrive terugvinden. Alle zaken met betrekking reflectie en professionaliseringsmogelijkheden heeft hij al dan niet bekeken en/of zelfs beoordeeld en toch krijg ik hier een onvoldoende voor.

5. Vroegtijdige beslissing

Uit onderstaande afbeelding kan u opmerken dat M. Bernaerts zijn beslissing over mijn resultaat al op 10 mei heeft gemaakt. Hij vroeg mijn eindgesprek op van bewegingsrecreatie bij M. [De.]. Zoals u kan zien deelde hij tevens mee dat ik niet geslaagd zal zijn voor lichamelijke opvoeding. Terwijl hij op dat moment het verhaal van bewegingsrecreatie nog niet eens kent en heeft doorgenomen.

Wij hadden tot 17 mei de tijd om onze OneDrive portfolio in orde te maken. D.w.z. dat ik tot dan de tijd had om alle documenten af te werken, te uploaden en eventueel aan te passen.

Op de ECTS-Fiche van Krachtig Leren 3 staat dat de evaluatie een combinatie is van evaluatievormen. Maar aangezien hij reeds beslist had over mijn resultaat vóór hij het resultaat van bewegingsrecreatie had gekregen, is dit niet correct gebeurd. Zeker als u weet dat M. [Be.] mijn documenten ten laatste op 10 mei heeft bekeken, terwijl hij het resultaat van M. [De.] pas op 12 mei heeft gekregen,
(zie bijlagen nr. 12)

6. Samengevat

Als ik de eindevaluatie van M. [Be.] en de kijkwijzers naast elkaar leg dan heb ik het gevoel dat een 8/20 mijn prestaties niet correct weergeeft. Uit de eindevaluatie kan u afleiden dat ik op 2 van de 12 competenties een onvoldoende heb. Zoals u kan zien op de eindevaluatie van bewegingsrecreatie (zie bijlage nr. 12) komt M. [De.] op een punt van 11 tot 12 op 20. Dit geeft de indruk dat mijn punten voor lichamelijk opvoeding wel heel laag zouden zijn.

M. [B.] is helaas slechts 2x komen kijken op mijn stage en is (naar mijn gevoel) voor de bepaling van mijn resultaat verder gegaan vanuit zijn perspectief over deze twee bezoeken zonder andere feedback mee in acht te nemen. M. [B.] heeft 19 van de 102 documenten bekeken. Ik stel me dan de vraag, of hij dan wel degelijk een totaalbeeld heeft kunnen vormen van mijn groeiproces als leraar en coach.”

De interne beroepscommissie van de Karel de Grote-Hogeschool behandelt dit beroep in zitting van 5 juli 2023 en beslist om het ongegrond te verklaren. De beroepscommissie overweegt daarbij:

“[...]

De interne beroepscommissie bevestigt de studievoortgangsbeslissing d.d. 22-06-2023. Het behaalde resultaat (8/20) voor het opleidingsonderdeel ‘Krachtig Leren 3’ blijft behouden.

Motivering van deze beslissing:

De interne beroepscommissie neemt kennis van het dossier.

1. Onedrive

Vooreerst wenst de commissie op te merken dat het jammer is vast te moeten stellen dat de student er, zonder ook maar één vraag te stellen, is vanuit gegaan dat het aantal ‘views’ van de documenten zoals hij kan raadplegen in sharepoint/onedrive overeenstemt met het aantal keren dat de documenten daadwerkelijk zijn geopend en hij daar bovendien uit afleidt dat zijn beoordeling onzorgvuldig tot stand zou zijn gekomen.

De commissie betreurt het gebrek aan vragen en vertrouwen hieromtrent.

De commissie komt op basis van de bij de ICT-dienst opgevraagde informatie tot de vaststelling dat het aantal ‘views’ zoals door de student geraadpleegd geen rekening houdt met de downloads van de documenten noch met het inzien van de

‘syncs’ (via verkennner in plaats van via de browsermode). Het is voor een student bijgevolg niet mogelijk om op basis van de ‘views’ vast te stellen of zijn documenten al of niet geopend dan wel gelezen zijn tijdens zijn beoordeling.

Bovendien dient de beoordelaar niet alle voorbereidingen geopend te hebben om tot een conclusie te kunnen komen.

De interne beroepscommissie ziet geen reden om op basis van dit argument de beoordeling te herzien.

2. Feedback lectoren

De interne beroepscommissie verwijst naar wat zij hoger reeds uiteenzette m.b.t. het inzien van de documenten. Lector [B.] geeft aan verschillende voorbereidingen te hebben bekeken en alle feedbackverslagen nauwgezet te hebben gelezen; globale evaluaties, eigen geobserveerde evaluaties, observaties van collega’s [V.] en [C.], het groeidocument en de uitgebreide feedback van lector [D.] (mondeling en schriftelijk) voor BR.

De commissie ziet ook in dit argument geen reden om de beoordeling te herzien.

3. Globale evaluatie

De commissie stelt vast dat het eindcijfer overeenkomstig de ECTS-fiche en de Handleiding Praktijk als volgt tot stand komt:

“Op het einde van het academiejaar beslist jouw trajectbegeleider of je alle competenties op de kijkwijzer voldoende beheerst. Hij neemt deze beslissing in overleg met mededocenten en baseert zich hiervoor op:

- *Supervisies*
- *Het portfolio*
- *Je groeidocument*
- *De feedbackformulieren*
- *Het globale evaluatieformulier*
- *Het stagevolume*
- *Het eindgesprek (en dus ook je schoolagenda)*”

De mening van de mentor is bijgevolg slechts één element dat in de beoordeling een rol speelt.

Bovendien is het zo dat de hogeschool de eisen waaraan de student moet voldoen bepaalt en tevens beoordeelt of hij al of niet de lat haalt.

De student was gedurende de hele stage reeds op de hoogte van het feit dat het voor de mentoren sneller goed was dan voor de trajectbegeleider of de vakdocenten (cf. feedbackverslagen van lesbezoeken door docenten t.o.v. feedbackformulieren mentoren).

Ten slotte werd tussentijds erg duidelijk aangegeven dat ondanks de feedback van de mentoren de stage onvoldoende was voor de hogeschool.

De commissie is de mening toegedaan dat een student die zo ver gevorderd is in de opleiding en vertrouwd is met de wijze van feedback geven en beoordelen het juiste gewicht moet kunnen geven aan de feedback die hij krijgt.

De interne beroepscommissie ziet opnieuw geen reden om de beoordeling te herzien.

4. Competenties

- doelen

De student verwijst naar de beoordeling door de mentor, de beoordeling i.v.m. BR en de feedback van lector [C.].

De trajectbegeleider geeft aan dat de student over het algemeen teveel ups en downs vertoont i.v.m. het kiezen van doelen in functie van de leerlijn. Het kiezen van doelen is onvoldoende consistent en onvoldoende (zelfstandig) uitgewerkt. Persoonsdoelen zijn evenmin steeds voldoende uitgewerkt.

Tijdens de tussentijdse beoordeling werd reeds aangegeven dat het kiezen van lesdoelen in functie van de leerlijn onvoldoende beheerst werd.

In de feedback tijdens de 3.2 stage vindt de commissie – met uitzondering van [] de mentor – in elke les negatieve feedback m.b.t. de doelen het doelgericht werken terug.

De student haalt geen elementen aan die van aard zijn de beoordeling hieromtrent te herzien.

- Reflectief handelen

De student geeft aan dat hij op zoek is gegaan en proactief te werk is gegaan om zichzelf bij te scholen en te blijven leren. Hij gaat op zoek naar professionaliseringsmogelijkheden.

De commissie is van mening dat ‘handelt reflectief en stelt het eigen optreden systematisch in vraag om het eigen functioneren te verbeteren’ een te onderscheiden competentie is van ‘gaat actief op zoek naar professionaliseringsmogelijkheden binnen het vakgebied’.

M.b.t. het reflecteren, leest de commissie in de tussentijdse beoordeling:

“Wat het reflectief handelen betreft, ben ik ontgoocheld. In je groeidocument lees ik bijna niet anders dan +jes, terwijl je zo'n fundamentele aandachtspunten kreeg? Ook het feit dat je moeizijk zelfstandig tot ideeën kan komen om lessen aan te passen (je beroeft je daarvoor op derden), daar lees ik niets over?”

In de eindbeoordeling wordt vermeld[]:

“Je reflecteert zelfbewust, maar je doet nog steeds te weinig met de aangereikte feedback en je eigen inzichten. Het is aan jou om zelfstandiger inhouden, verbeterpunten te zien én in een volgende les aan te passen zonder het ‘wakende oog’ van een mentor of trajectbegeleider. Daarbij hoort ook het niet enkel focussen op de inhouden maar ook het actief op zoek gaan naar professionaliseringsmogelijkheden. Ook bij BR blijkt dit een fundamenteel probleem te zijn. Ik lees een hoor het volgende “Hij teert op wat hij weet (of hoort van de mentor). Hij gaat reactief te werk en stelt een of nauwelijks proactieve vragen.” Wel goed dat je echt werk hebt gemaakt van je groeidocument voor beide vakken; maar dat is onvoldoende om dit tekort weg te werken.”

Proactief met feedback aan de slag gaan vormt naar de mening van de commissie een contradictio in terminis. Feedback impliceert immers dat er al gehandeld is. Aan de slag gaan met feedback is een reactie nl. iets aanpakken omdat je er een opmerking over hebt gekregen.

De student toont met zijn relaas m.b.t. gevolgde bijscholingen en het afnemen van enquêtes naar de mening van de commissie niet aan dat hij daadwerkelijk

aan de slag is gegaan met de kennis die hij opdeed in de bijscholing en of de uitslag van het onderzoek dat hij uitvoerde.

Hoe implementeerde de student de resultaten? Wat was de conclusie en hoeageerde de student vervolgens?

De interne beroepscommissie ziet geen reden om de beoordeling hieromtrent te herzien.

5. Vroegtijdige beslissing

De commissie betreurt dat de interne communicatie tussen twee collega's ongefilterd en zonder kadering bij studenten terechtkomt. De commissie kan zich voorstellen dat de student een vertekend en vreemd beeld krijgt van het beoordelingsproces.

Anderzijds is de commissie van mening dat de trajectbegeleider zich moet kunnen voorbereiden op het eindgesprek en input moet kunnen vragen aan mededocenten. Het feit dat het oordeel al vaststaat op het ogenblik dat de student zijn portfolio nog kan aanvullen en ter beoordeling moet voorleggen, doet naar de mening van de commissie niet automatisch afbreuk aan de rechtmatigheid van het oordeel.

Uit het eindbeoordelingsformulier blijkt immers reeds dat de tekortkomingen van de student voor wat betreft LO zo fundamenteel zijn en bovendien door de trajectbegeleider werden vastgesteld tijdens de lesbezoeken dat er geen verandering meer te brengen was in het eendoordeel door de beoordeling voor BR.

Het ene compenseert het andere namelijk niet.

De student had overigens tijdens het eindgesprek de trajectbegeleider nog op andere gedachten kunnen brengen d.m.v. het aantonen dat hij wel degelijk alle voor het slagen vereiste competenties beheerst.

Het valt de commissie op dat de student erg veel argumentatie ontwikkel[t] "in de marge" maar eigenlijk nergens echt inhoudelijk kan weerleggen wat er in het eindbeoordelingsformulier werd neergeschreven.

Wat betreft het tijdstip van inkijken van documenten verwijst de interne beroepscommissie naar haar uiteenzetting onder '1'.

De interne beroepscommissie is op grond van het bovenstaande van oordeel dat de student wel degelijk correct i.e. in overeenstemming met de bepalingen van de ECTS-fiche en de Stagegids is beoordeeld.

De student heeft bovendien twee bezoeken meer ontvangen dan de andere studenten; een bezoek van [V.], twee bezoeken van [B.] en nog een extra bezoek van [C.].

De opmerkingen die de trajectbegeleider maakt zijn consequent gemaakt, helder en te beschouwen als voldoende waarschuwing dat het zou fout kunnen lopen.

De student haalt geen elementen aan die van aard zijn om de beoordeling te herzien.

De interne beroepscommissie bevestigt de beslissing en het behaalde resultaat blijft dan ook behouden."

Dat is de bestreden beslissing. Zij wordt op 14 juli 2023 aan verzoeker betekend.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad heeft ambtshalve evenmin opmerkingen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Verzoeker beroeft zich in een eerste middel op de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker overloopt *c.q.* herneemt de vijf punten van kritiek die hij in zijn intern beroep heeft geformuleerd, en zet uiteen waarom de bestreden beslissing in haar beoordeling ervan de materiëlemotiveringsplicht miskent (enkele voetnoten zijn weggelaten):

“I. OneDrive bestanden

In zijn eerste grief gaf verzoeker aan dat zijn evaluatie niet heeft plaatsgevonden op basis van alle door hem ingediende werkstukken.

Zo bleek uit de weergave van het aantal views van de door hem ingeleverde documenten dat de stagebegeleider van verzoeker slechts 19 van de maar liefst 102 ingediende documenten heeft bekeken.

We dienen dan ook te besluiten dat er maar liefst 83 ingeleverde documenten van verzoeker niet bij de totstandkoming van zijn resultaten werden betrokken.

In de bestreden beslissing lezen we hieromtrent dat volgens verweerster het aantal views geen rekening houdt met de downloads van de documenten noch met het inzien van de ‘syncs’ (via verkennner in plaats van via browsermode).

Deze informatie heeft verweerster bekomen bij navraag aan de ICT-dienst. Zeer frappant is echter dat verweerster geen enkel bewijs bijbrengt van haar bewering. Zo heeft verzoeker weldegelijk het bewijs van het aantal weergaves om op terug te vallen. Indien na onderzoek door de ICT-dienst is gebleken dat alle documenten werden gedownload, minstens bekeken via ‘syncs’ is het zeer bevremdend dat verweerster geen weergave van deze informatie bijbrengt, minstens aangeeft hoeveel downloads er dan wel of niet plaatsvonden, etc ...

Ook de bewering dat de stagelector niet alle documenten zou moeten bekijken om tot een beoordeling te komen tart alle verbeelding. Op geen enkele wijze kan deze een volledig beeld hebben van de competenties van de student wanneer slechts een miniem deel van de ingeleverde werkstukken bekeken worden.

De motivering van verweerster kan dan ook niet als bewezen worden aanzien en kan bijgevolg niet in aanmerking komen om het resultaat van verzoeker te bevestigen. Gelet op de gebrekkige motivering in dit verband, blijft het middel van verzoeker dat zijn beoordeling niet op een zorgvuldige wijze is tot stand gekomen dan overeind.

II. Feedback lectoren

In zijn tweede grief zette verzoeker uiteen dat er een duidelijke evolutie was waar te nemen in de feedbackformulieren van de lector.

Daarbij werd eveneens opgemerkt dat de stagelector deze feedbackformulieren heeft ingevuld louter op basis van zijn eigen bevindingen (slechts twee bezoeken of twaalf weken) en zich daarbij verder slechts op één feedbackformulier van de stagementor baseert, aangezien de andere formulieren niet werden bekeken door de stagelector. Verzoeker had dan ook ernstige twijfels bij de representativiteit van het oordeel van de stagelector.

In de bestreden beslissing wordt dit simpelweg van tafel geveegd door te verwijzen naar de motivering inzake de eerste grief van verzoeker. Ten overvloede dient benadrukt te worden dat deze motivering reeds werd weerlegd en aangetoond dat deze geen stand kan houden. Nergens ligt enig bewijs voor dat de lector wel andere documenten heeft bekeken of gedownload. We dienen dan ook te besluiten dat ook de motivering geen stand kan houden en vernietigd dient te worden.

III. Globale evaluatie

Verder gaf verzoeker aan dat er een duidelijke discrepantie bestaat tussen de feedback van de mentor en de lector.

Verweerster stelt hieromtrent louter dat “*de student gedurende de hele stage reeds op de hoogte was van het feit dat het voor de mentoren sneller goed was dan voor de trajectbegeleider of de vakdocent.*” Op welke manier dit zou gecommuniceerd zijn of hoe de student hiermee rekening diende te houden leert de beslissing niet.

Dat deze motivering niet volstaat mag duidelijk zijn. Er bestaat immers een grote discrepantie tussen de beoordeling van de stage mentor – die meent dat verzoeker moet geslaagd zijn – en die van de stagebegeleiding vanuit de Hogeschool.

Het is tevens duidelijk dat de vage en oppervlakkige verklaring hiervoor niet volstaan zodat de stageplaats diende geconsulteerd te worden.

Dit geldt des te meer aangezien uit de feedbackverslagen van de stageplaats duidelijk afgeleid kan worden dat verzoeker de nodige competenties heeft behaald en in hun ogen geslaagd is voor de opleiding.

Het is dus duidelijk dat het team – [dat] het meeste contact had met verzoeker – in de meest positieve zin oordeelt over verzoeker.

Er wordt weinig tot geen rekening gehouden met de feedback van de mentor, maar het is KdG die student naar deze stageschool heeft doorverwezen en de student aan deze mentor heeft gekoppeld. Hierdoor geven zij vertrouwen aan deze mentor, om de student op een correcte manier te beoordelen. De mentor die overigens ook het diploma van leraar lichamelijke opvoeding heeft en ook in het bezit is van een pedagogisch bekwaamheidsattest. Hierdoor is de mentor in staat om op een correcte manier studenten te evalueren.

Om dan te moeten lezen in de globale evaluatie staat dat de mentor sneller tevreden is, is stuitend en kan toch niet volstaan? Waarom dienen er dan feedback en eindevaluatie

formulieren ingevuld te worden door deze mentor als deze er toch niet toe doen en met een dergelijke laconieke repliek terzijde kan worden geschoven?

Er dient dan ook verwezen te worden naar de vaste rechtspraak die stelt:

“... het is de vaste rechtspraak van de Raad dat de input van de mentor, behoudens andersluidende bepaling, richtinggevend is en niet beslissend, maar dat deze ook niet mag worden veronachtzaamd, wat onder meer betekent dat aanzienlijke verschillen in de beoordeling tussen mentor en lector, door deze laatste moeten worden gemotiveerd. Niettemin hebben de mentorverslagen hun plaats binnen de evaluatie, en voor zover er grieven zijn omtrent een gebrek aan objectiviteit of redelijkheid in hoofde van een mentor, zullen diens verslagen dan ook een belangrijke eerste bron van informatie zijn.” (Rolnr. 2016/227 - 7 september 2016)

“Het mag verder als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd - die ook hier wordt bijgevalen - dat het weliswaar de lector is die quoteert en niet de mentor, maar dat quoteringen die in ongunstige zin duidelijk afwijken van de appreciatie van de mentor, een concrete en duidelijke motivering behoeven.” (Rolnr. 2016/230 - 7 september 2016)

Dit geldt des te meer daar de stagebegeleider verzoeker slechts tweemaal aan de slag gezien heeft in een periode van maar liefst 12 weken en zich dus enkel kan baseren op de input van de stagementor, die – het weze herhaald – meent dat verzoeker geslaagd zou moeten zijn en het bovendien blijkt dat de lector niet alle verslagen heeft geraadpleegd. Van enige afdoende motivering voor deze discrepantie is dan ook geen sprake in de bestreden beslissing, waardoor ook deze motivering geen stand kan houden.

De eenvoudige stelling dat de lector het resultaat bepaalt, volstaat niet. Met de mening van de mentoren moet terdege en duidelijk rekening worden gehouden.

Dit geldt des te meer aangezien de bestreden beslissing en blijkbaar ook de eindevaluatie eerder een tussentijdse evaluatie blijkt te zijn.

Om het cijfer van verzoeker te verklaren, verwijst men naar tussentijdse lesbezoeken en commentaren.

Dit kan evident niet. Het laatste lesbezoek van de lector was in week 10. Er waren dan nog 2 weken voor de student om met de commentaar op dit lesbezoek aan de slag te gaan. De lector heeft de progressie die de student in deze 2 weken nog heeft geboekt niet meer kunnen beoordelen, aangezien deze niet meer ter plaatse is geweest. Men kan zich dan ook enkel verlaten op de input van de mentor waaruit duidelijk blijkt dat verzoeker wel degelijk rekening houdt met deze feedback en de competenties meer dan behaalt.

Merk daarbij overigens op dat het lesbezoek in week 10 verre van slecht te noemen is. Als dit lesbezoek dan eigenlijk de ‘eindevaluatie’ is van de lector, kan niet begrepen worden dat uit deze feedback zou moeten blijken dat verzoeker niet geslaagd zou zijn, verre van zelfs.

IV. Competenties

Zeer frappant is het om vast te stellen dat verzoeker in zijn intern beroep concreet uiteen zet op welke wijze hij weldegelijk de nodige competenties inzake ‘doelen’ en ‘reflectief handelen’ heeft behaald. Hierop wordt niet concreet ingegaan. We lezen in de bestreden beslissing louter een herhaling van de gegeven feedback en de conclusie dat ‘*de student geen elementen aanhaalt die van die aard zijn dat zijn beoordeling hieromtrent kan worden herzien.*’

Deze stelling is wederom onzorgvuldig te noemen.

Wanneer we immers de feedbackverslagen raadplegen zien we op het eerste en tweede feedback verslag een ‘-’ staan bij ‘doelen’. Deze feedbackverslagen dateren van het begin van de 3 de week in de 3.2 stage. Op het 3 de feedbackverslag zien we een ‘+’ staan bij

lesvoorbereiding en een ‘+/-’ bij leerlijn. Dit zijn allebei zaken waarin doelen zijn verwerkt. De doelen moeten goed zijn om een leerlijn en lesvoorbereiding te kunnen maken. Dit is één van de fundamentele competenties. Blijkbaar haalt verzoeker deze dus wel aangezien hij met een + wordt gescoord, zoals blijkt uit het 3de feedbackverslag. Dit verslag dateert ook van 2/03 terwijl de laatste stage dag op 17/03 was. In de laatste 2 weken is er niemand vanuit de Hogeschool komen observeren om het groeiproces van verzoeker waar te nemen. Enkel de mentor heeft dit kunnen waarnemen.

Het is dus onbegrijpelijk dat men voorhoudt dat de student voor ‘doelen’ niet geslaagd is, terwijl de laatste beoordeling van de hogeschool een ‘+’ vertoont en ook de mentor deze competentie als goed beoordeelt. Verzoeker betwist dan ook de stelling dat hij deze competentie niet zou behaald hebben. Er kan immers niet ingezien worden op welke basis men dit anders zou kunnen beoordelen (hetzij dan oudere feedback, die evident niet relevant meer is als in meer recente feedback duidelijk blijkt dat de student de competentie heeft aangetoond. Zo niet is groei in een stage irrelevant/onmogelijk.)

Wat betreft *reflectief handelen* merken we op dat er in de reeds aangehaalde feedbackverslagen niets wordt vermeld m.b.t. deze competentie.

Op de feedbackformulieren van de lectoren zie je wel een duidelijk groeiproces. Dit wil toch zeggen dat verzoeker aan de slag is gegaan met de feedback en aan zelfreflectie heeft gedaan om zijn lessen beter te maken. Opnieuw is het onduidelijk waarom deze groei finaal niet zou volstaan.

Verzoeker heeft in totaal 74 lessen gegeven en zijn lectoren hebben feedback en tips gegeven over 4 lessen en eventuele verdere lessen.

Al de andere lessen is verzoeker zelfstandig opzoek gegaan naar inhouden. Dit aan de hand van allerlei verschillende bronnen, zoals reeds werd aangehaald in zijn intern beroep.

Verweerster legt geen enkel motief voor dat aantoont dat verzoeker niet voldoende zou reflecteren. Verzoeker heeft (onder andere door te reflecteren) duidelijk een groeiproces doorgemaakt, wat blijkt uit zijn [OneDrive] map, die helaas niet volledig werd bekeken

...

Laat het duidelijk zijn dat de motivering uit de bestreden beslissing op geen enkele wijze afdoende is. Op geen enkele wijze gaat de bestreden beslissing concreet in op de elementen die verzoeker heeft opgeworpen.

Daarbij gaf verzoeker duidelijk aan dat hij voor maar liefst 10 van de 12 competenties slaagde volgens de stagedocent. Er kan dan ook niet ingezien worden dat dit zich zou vertalen naar een globaal cijfer van 8/20. Zo is er nergens enige bepaling terug te vinden in de ECTS-fiche of kijkwijzer die oplegt dat een student elke competentie dient te behalen alvorens een slaagcijfer te kunnen behalen.

Zo stelt de kijkwijzer het onderstaande:

“We streven het bereiken van alle hieronder vermelde competenties na. De meeste daarvan beschouwen we als een minimumvoorwaarde om te kunnen slagen voor Praktijk en om bijgevolg kunnen af te studeren en startbekwaam te zijn voor de arbeidsmarkt.”

Zoals blijkt uit het bovenstaande is het geen absolute verplichting om te slagen voor alle competenties. Nergens wordt gespecificeerd welke competenties essentieel zouden zijn, zodat niet blijkt dat de vermeende door verzoeker niet behaalde competenties tot gevolg hebben dat hij automatisch niet kan slagen.

We dienen dan ook nog steeds te besluiten dat na het doorlopen van de interne beroepsprocedure er nog steeds geen motieven voorliggen die aantonen dat verzoeker niet de nodige competenties bezit om te slagen voor het betreffende opleidingsonderdeel.

V. Vroegtijdige beslissing

In zijn laatste grief gaf verzoeker aan dat er een schending was van het patere-Iegembegin sel. De instelling is gebonden door de voorschriften die zijzelf heeft vastgelegd. Toch kiest men ervoor de bepalingen van de eigen ECTS-fiche te schenden. Zo wierp verzoeker op dat de ECTS-fiche duidelijk stelt dat de totstandkoming van zijn resultaat diende te gebeuren op basis van een combinatie van verschillende evaluatievormen.

Het was dan ook zeer frappant dat de stagelector zijn beoordeling al had gefinaliseerd op 10.05.2023 wanneer verzoeker tot 17.05.2023 de tijd had om zijn OneDrive-portfolio af te werken. Opnieuw een duidelijk element dat aantoont dat zijn beoordeling niet correct tot stand is gekomen.

Zo vond het laatste stagebezoek van de lector plaats in de 10^e stageweek, daarbij werden de lesvoorbereidingen en tal van feedbackverslagen van de stagementor nooit bekeken. De vraag stelt zich dan ook ten overvloede op basis van welke informatie de stagelector besloot zijn eindcijfer te formuleren zonder enig representatief beeld van de evolutie en competenties van verzoeker te hebben. Begrijpe, wie begrijpen kan.

In de bestreden beslissing vinden we opnieuw een zeer vage motivering terug. Zo merken we ook enige frustratie op m.b.t. het feit dat het sluitende bewijs, nl. de e-mailcommunicatie, tot bij verzoeker is beland. Anderzijds lezen we nergens enige motivering die aantoont dat de beoordeling van verzoeker weldegelijk tot stand is gekomen op basis van alle relevante informatie. We lezen een loutere ontkenning zonder enige concrete bewijsvoering.

Nog steeds slaagt verweerde er niet in om verzoeker de motieven m.b.t. zijn resultaat te begrijpen aangezien er nergens enige correcte motivering omtrent de totstandkoming hiervan voorligt. Op geen enkele wijze kan aangenomen worden dat het resultaat van verzoeker correct tot stand kwam.

Conclusie:

Op basis van bovenstaande uiteenzetting dienen we dan ook te besluiten dat de motieven die aan de basis liggen van de bestreden beslissing op geen enkele wijze overeenstemmen met de realiteit en ook niet ter verantwoording gebruikt kunnen worden om het resultaat van 8/20 te bevestigen.

Zo kunnen er tal van motieven niet als bewezen worden aangezien, zijn deze zeer vaag en kort door de bocht.

Dit alles wijst bovendien op een onzorgvuldige en kennelijke onredelijke beslissing. Ook m.b.t. het behalen van de competenties heeft verzoeker in zijn intern beroep duidelijk aangetoond dat hij deze in voldoende mate heeft behaald, zodat er onmogelijk kan worden voorgehouden dat hij niet geslaagd zou zijn voor het betreffende opleidingsonderdeel. Opnieuw lezen we een loutere ontkenning van zijn grieven zonder inhoudelijke weerlegging.”

In haar antwoordnota betwist verwerende partij de zienswijze van verzoeker. Zij doet gelden (randnummers zijn weggelaten):

“2.1.1. *Wat betreft de documenten die niet gelezen zouden zijn*

Verzoeker stelde tijdens het intern beroep en nu opnieuw tijdens het extern beroep dat de trajectbegeleider slechts 19 van de 102 documenten uit de portfolio van verzoeker zou hebben geraadpleegd. Verzoeker stelt dat dit zou blijken uit het aantal ‘views’ van deze documenten.

De interne beroepscommissie heeft deze grief van verzoeker overwogen, maar argumenteert in de bestreden beslissing dat deze ‘views’ geen adequate parameter zijn om na te gaan of de trajectbegeleider bepaalde documenten bekeken heeft.

Het SharePoint is namelijk slechts de onlineversie van de gedeelde map. Daarnaast hebben de betrokkenen ook via hun ‘windows verkennner’ op hun eigen computer toegang tot de gedeelde map en kunnen zij ook documenten downloaden om ze daarna offline te bekijken. De weergave van het aantal ‘views’ houdt hier geen rekening mee.

Verzoeker stelt dat deze argumentatie niet zou volstaan nu de beroepscommissie hier geen bewijs van voorbrengt.

Verwerende partij merkt op dat het verzoeker is die zijn grieven moet bewijzen. Door middel van het voorleggen van screenshots waaruit de online views van een bepaald bestand blijken, bewijst verzoeker niet dat de trajectbegeleider onvoldoende rekening zou hebben gehouden met bepaalde bestanden.

Daarnaast merkte de interne beroepscommissie ook op dat de trajectbegeleider niet alle lesvoorbereidingen moet bekijken om tot een conclusie te komen over de stage van verzoeker.

Verzoeker stelt in zijn verzoekschrift dat de trajectbegeleider dan geen volledig beeld kan hebben van de competenties.

Verwerende partij lijkt de woorden van de interne beroepscommissie niet goed begrepen te hebben, gezien deze heeft gesteld dat “de beoordelaar niet alle voorbereidingen geopend dient te hebben om tot een conclusie te komen”, de beroepscommissie heeft niet gesteld dat de beoordelaar geen rekening zou moeten houden met de andere evaluatiedocumenten.

De portfolio waar volgens verzoeker 102 documenten instaan, bestaat voor een zeer groot deel uit lesvoorbereidingen en feedback van de stagementor op deze les (stukken 9.3.1.1., 9.3.1.2., 9.3.2.1 en 9.3.2.2.). Verzoeker diende namelijk voor elke les die hij gaf tijdens het eerste deel van de stage ‘lichamelijk opvoeding’ een lesvoorbereiding te maken (stuk 9.3.1.1.). Tijdens het tweede deel van de stage waren dit wekelijkse voorbereidingen (stuk 9.3.2.1). Deze lesvoorbereidingen dienden voornamelijk voor de dagelijkse samenwerking met de mentor op de stageplaats. De trajectbegeleider van verzoeker is niet degene die alle dagelijkse lessen van verzoeker diende op te volgen.

De handleiding van de stage bepaalt hierover het volgende (stuk 6):

- Eerste deel van de stage, pagina 5 en 6:

“1.4.1.1. Lesvoorbereiding

Voor elke les(senreeks) die je geeft, maak je een schriftelijke lesvoorbereiding. Je vaklector geeft je eventueel toestemming om een verkorte lesvoorbereiding te maken en zal dan aangeven aan welke eisen die moet voldoen. Bespreek dit dus vooraf.

De eisen waaraan de lesvoorbereiding moet voldoen, hangen af van het vak en van je reeds bewezen competenties. Enkele mogelijkheden:

- Je maakt per les of lessenreeks een uitgebreide lesvoorbereiding in het lesvoorbereidingsformulier van KdG dat je op Canvas vindt. Er is één versie – in 3*

talen – voor alle schoolvakken en een aparte versie voor de praktijkactiviteiten die niet in een schoolse context doorgaan (BR en PKV).

- *Je maakt per les of lessenreeks een verkorte lesvoorbereiding in het lesvoorbereidingsformulier van KdG.*
- *Je gebruikt een eigen draaiboek of sjabloon voor je lesvoorbereidingen. In overleg met je vaklector wordt bepaald wat daar minimaal moet in staan: leerplandoelen, lesdoelen, beginsituatie, werkvormen, stappenplan, timing, correctiesleutel, bordschema...*

Je bezorgt je lesvoorbereiding uiterlijk 2 werkdagen voor de les aan je mentor. Je zorgt dat je tijdens het lesgeven altijd een afgedrukt exemplaar van je lesvoorbereiding beschikbaar hebt voor je mentor of een bezoekende docent.” (eigen aanduiding)

- Tweede deel van de stage, pagina 7:

“1.4.2.1. Lesvoorbereiding

Je trajectbegeleider bespreekt met je aan welke eisen je lesvoorbereiding moet voldoen, afhankelijk van het vak en van de competenties die je in de 3.1 stage aantoonde. Ook nu bezorg je je lesvoorbereiding 2 werkdagen vooraf aan je mentor.” (Eigen aanduiding)

- Pagina 16:

“3.1.9. De mentor

De leraar die je begeleidt tijdens zijn lesuren is de mentor. Een mentor geeft je feedback en begeleidt je bij het voorbereiden van je lessen. Mentoren krijgen meestal een stagiaire toegewezen. Het is niet altijd een vrijwillige keuze.” (Eigen aanduiding)

Het is bijgevolg zeer logisch dat de trajectbegeleider niet elke lesvoorbereiding en elk feedbackverslag van verzoeker (online) zou hebben bekeken.

De rol van de trajectbegeleider wordt verder als volgt beschreven in de handleiding (stuk 6, pagina 15):

“Komt je vakdocent niet op bezoek, dan zie je zeker je trajectbegeleider in een van je lessen tijdens de 3.1 stage verschijnen. Ook tijdens de 3.2 stage komt je trajectbegeleider op bezoek. De trajectbegeleiders zijn niet vakgebonden. De kans is dus reëel dat je trajectbegeleider geen vakdocent van je is.

Duiken er toch nog vakspecifieke moeilijkheden op, dan roept je trajectbegeleider de hulp in van een vakdocent.

Je trajectbegeleider bespreekt met jou tussentijds in welke mate je de competenties, vermeld in de kijkwijzer, bereikt hebt. Je bereidt dit gesprek voor door het groeidocument (zie Canvas) in te vullen.

Je trajectbegeleider is eveneens je supervisor en begeleidt je in de aanloop naar en tijdens de schoolstage (3.2). In overleg met andere docenten wijst hij je op je stercktes en aandachtspunten. Tijdens de supervisies, op verschillende momenten in het academiejaar, bespreekt hij die met jou.

Verder helpt je trajectbegeleider/supervisor je met een plan van aanpak voor je actieonderzoek2.

Het spreekt voor zich dat je maar goed begeleid kan worden als je ook effectief deelneemt aan de supervisies. Je aanwezigheid is dan ook verplicht. Afwezigheid moet gewettigd worden via e-studentservice op dezelfde manier als bij een afwezigheid op je stageschool.”

Overeenkomstig deze instructies dient de trajectbegeleider zelfs maar éénmaal langs te komen op de stageplek, namelijk tijdens het tweede deel van de stage en komt daarnaast éénmaal een vakdocent langs tijdens het eerste deel van de stage.

In het geval van verzoeker is tijdens het eerste deel van de stage een vakdocent langsgekomen, namelijk mevr. [A.V.] (stuk 9.3.1.3.). Het verslag van dit bezoek was zeer negatief. Tijdens het tweede deel van de stage is de trajectbegeleider van verzoeker zelf langsgekomen (stuk 9.3.2.3.). Ook dit was geen positieve ervaring, waardoor de trajectbegeleider nog een tweede keer is langsgekomen. Ook bij dit derde bezoek had de trajectbegeleider negatieve feedback. Verzoeker heeft daardoor ook nog een vierde kans gekregen met een extra bezoek van dhr. [R.C.], vakdocent (stuk 9.3.2.3.). In totaal heeft verzoeker dus 4 lesbezoeken gekregen, dubbel zoveel als andere studenten.

Verzoeker verwijt de trajectbegeleider in essentie niet naar alle lesvoorbereidingen en feedbackverslagen hierop te hebben gekeken.

De trajectbegeleider heeft echter ook via andere documenten informatie gekregen over de stage van verzoeker, namelijk via de mentoren op de stageplaats, de groeidocumenten en de evaluatieverslagen.

Het staat hierbij niet ter discussie dat de trajectbegeleider wel degelijk de volgende documenten heeft bekeken uit de portfolio, nu dit blijkt uit de screenshots die verzoeker voorlegt:

- De globale beoordelingen van de stagementoren (stukken 9.2.2., 9.3.3.2. en 9.3.3.3.)
- De verslagen van de lesbezoeken (stukken 9.3.1.3. en 9.3.2.3.)
- De groeidocumenten voor alle delen van de stage (stukken 9.2.4., 9.3.3.5. en 9.3.3.6.)

Het is dus absoluut onjuist om te stellen dat de trajectbegeleider “louter op basis van zijn eigen bevindingen” tot een oordeel is gekomen. Verzoeker steunt zich voor deze bewering ook enkel op het feit dat de trajectbegeleider zogenaamd deze documenten niet bekeken heeft.

De motivering in de bestreden beslissing met betrekking tot de geraadpleegde documenten is niet gebrekkig.

2.1.2. Wat betreft de discrepantie tussen de feedback van de mentor en de trajectbegeleider

Verzoeker stelt dat hij in het intern beroep erop wees dat er een duidelijke discrepantie bestaat tussen de feedback van de mentor en de lector en dat in de bestreden beslissing hierop enkel wordt gerepliceerd dat “de student gedurende de hele stage op de hoogte was van het feit dat het voor de mentoren sneller goed was dan voor de trajectbegeleider of de vakdocent”. Dit is manifest onwaar. De volledige motivering van de beroepscommissie hierover is als volgt (stuk 4):

“De commissie stelt vast dat het eindcijfer overeenkomstig de ECTS-fiche en de Handleiding Praktijk als volgt tot stand komt:

‘Op het einde van het academiejaar beslist jouw trajectbegeleider of je alle competenties op de kijkwijzer voldoende beheerst. Hij neemt deze beslissing in overleg met mededocenten en baseert zich hiervoor op:

- o Supervisies*
- o Het portfolio*
- o Je groeidocument*

o De feedbackformulieren

o Het globale evaluatieformulier

o Het stagevolume

o Het eindgesprek (en dus ook je schoolagenda)’

De mening van de mentor is bijgevolg slechts één element dat in de beoordeling een rol speelt. Bovendien is het zo dat de hogeschool de eisen waaraan de student moet voldoen bepaalt en tevens beoordeelt of hij al of niet de lat haalt.

De student was gedurende de hele stage reeds op de hoogte van het feit dat het voor de mentoren sneller goed was dan voor de trajectbegeleider of de vakdocenten (cf. feedbackverslagen van lesbezoeken door docenten t.o.v. feedbackformulieren mentoren).

Ten slotte werd tussentijds erg duidelijk aangegeven dat ondanks de feedback van de mentoren de stage onvoldoende was voor de hogeschool.

De commissie is de mening toegedaan dat een student die zo ver gevorderd is in de opleiding en vertrouwd is met de wijze van feedback geven en beoordelen het juiste gewicht moet kunnen geven aan de feedback die hij krijgt.

De interne beroepscommissie ziet opnieuw geen reden om de beoordeling te herzien.”

De motivering van interne beroepscommissie kan dus niet herleid worden tot de stelling dat de mentor sneller tevreden is dan de hogeschool. De beroepscommissie wijst er met deze stelling louter op dat verzoeker reeds doorheen zijn stage ervan op de hoogte was dat deze discrepantie bestond, nu de vakdocenten en de trajectbegeleider duidelijk veel meer werkpunten aanhaalden tijdens de lesbezoeken en de evaluatiemomenten. Deze discrepantie was geen verrassing voor verzoeker.

Daarnaast was verzoeker er steeds zeer goed van op de hoogte dat de eindbeoordeling door de hogeschool en met name door de trajectbegeleider zou gebeuren. Dit wordt zo ook duidelijk toegelicht in de handleiding voor de stage (stukken 6 en 7).

De vaste rechtspraak van Uw Raad waarnaar verzoeker verwijst in zijn verzoekschrift houdt niet in dat de evaluatie door de mentor op de stageplaats doorslaggevend hoort te zijn, in tegendeel. Deze rechtspraak vereist ingeval van discrepantie enkel een concrete en duidelijke motivering. Deze motivering is wel degelijk aanwezig en kan worden teruggevonden in het verslag van het eindevaluatiegesprek (stuk 8.2.). Daarnaast maken ook de tussentijdse verslagen van de lesbezoeken en de tussentijdse evaluatie deel uit van de motivering van de score van verzoeker (stukken 8.1., 9.3.1.3. en 9.3.2.3).

De stelling van verzoeker dat deze rechtspraak des te meer geldt aangezien de trajectbegeleider verzoeker slechts tweemaal aan het werk heeft gezien, gaat daarbij niet op. Zoals verzoeker zelf reeds aangeeft is de trajectbegeleider inderdaad zelf twee keer op bezoek geweest, terwijl hij dit strikt genomen slechts éénmaal hoeft te doen (supra). Daarnaast heeft verzoeker nog twee bezoeken gehad van de vakdocenten (stukken 9.3.1.3. en 9.3.2.3). Er kan dus niet gesteld worden dat de trajectbegeleider zich enkel kan baseren op de input van de stagementor op de stageplek, nu er wel degelijk kwalitatieve informatie, verspreid in de tijd doorheen de stage, ter beschikking is vanuit de hogeschool zelf.

Het feit dat er in de laatste 2 weken van de stage geen lesbezoek meer is geweest, doet hieraan geen afbreuk. De trajectbegeleider heeft na afloop van de stage wel degelijk nog

feedback gekregen van de stagementoren op de stageplaats (zowel mondeling als schriftelijk) waardoor hun mening wel degelijk nog betrokken is in de eindevaluatie.

Tot slot stelt verzoeker nog dat het lesbezoek in week 10 verre van slecht te noemen is. Verwerende partij is echter een andere mening toegedaan. Het verslag van het laatste lesbezoek van de trajectbegeleider bevat 5 keer een ‘-’, 10 keer een ‘+/-’ en 7 keer een ‘+’, er worden fundamentele opmerkingen geformuleerd over de inhoud en de lesaanpak (stuk 9.3.2.3.).

De motivering van de interne beroepscommissie met betrekking tot de opgeworpen discrepantie is niet gebrekkig.

2.1.3. Wat betreft de beoordeling van de competenties ‘doelen’ en ‘reflectief handelen’

Verzoeker argumenteert in zijn verzoekschrift dat de interne beroepscommissie niet concreet ingaat op de beweringen van verzoeker dat hij wel degelijk de competenties inzake ‘doelen’ en ‘reflectief handelen’ heeft behaald.

Wat betreft de competentie doelen is de argumentatie van de interne beroepscommissie als volgt (stuk 4):

“De student verwijst naar de beoordeling door de mentor, de beoordeling i.v.m. BR en de feedback van lector [C].

De trajectbegeleider geeft aan dat de student over het algemeen teveel ups en downs vertoont i.v.m. het kiezen van doelen in functie van de leerlijn. Het kiezen van doelen is onvoldoende consistent en onvoldoende (zelfstandig) uitgewerkt.

Persoonsdoelen zijn evenmin steeds voldoende uitgewerkt. Tijdens de tussentijdse beoordeling werd reeds aangegeven dat het kiezen van lesdoelen in functie van de leerlijn onvoldoende beheerst werd.

In de feedback tijdens de 3.2 stage vindt de commissie – met uitzondering van bij de mentor – in elke les negatieve feedback m.b.t. de doelen het doelgericht werken terug.

De student haalt geen elementen aan die van aard zijn de beoordeling hieromtrent te herzien.”

Uit deze motivering blijkt dat de interne beroepscommissie wel degelijk de opmerkingen van verzoeker heeft overwogen. Bij nazicht van het dossier bleek echter dat de evaluatie van de mentor op de stageplek van deze competentie bij het einde van de stage dan wel positief was, maar dat de evaluaties door de vakdocenten en de trajectbegeleider steeds fundamentele werkpunten hierover bevatten.

Verzoeker stelt dat er in het laatste verslag sprake zou zijn van ‘+’ beoordeling voor doelen, maar dit is niet correct (stuk 9.3.2.3.). Het verslag van de trajectbegeleider bevat een ‘+’ voor lesvoorbereiding die veel beter was dan eerder. Die ‘+’ heeft geen betrekking op ‘doelen’. Voor de opbouw van de leerlijn krijgt verzoeker bovendien een twijfelscore ‘+/-’.

De uiteindelijke eindbeoordeling van de trajectbegeleider bevat volgende opmerkingen met betrekking tot ‘doelen’ (stuk 8.2.):

- “Strategische doelen formuleren BR blijft een werk punt. Voor BR gaat het o.a. over financieel beheer, omgaan met scheidsrechter/emoties, en de periodeplanning strategisch bijsturen...”
- “Op het vlak van de doelen moet je meer inzetten op een logische opbouw van zowel de bewegings- als de persoonsdoelen. Voor sommige thema’s merkte ik groei, voor andere thema’s is het echt een fundamenteel aandachtspunt.”

Ook tijdens de tussentijdse evaluatie werd verzoeker er al op gewezen dat nog niet in staat is om lesdoelen te kiezen in functie van een leerlijn zoals afgesproken binnen de vakgroep en dat hij weinig realiseert wat betreft de persoonsdoelen (stuk 8.1.).

Op basis van een negatief tussentijds verslag, 3 lesbezoeken waarbij fundamentele tekortkomingen werden vastgesteld voor deze competentie en één lesverslag waarbij er slechts positieve groei genoteerd werd, is het niet onbegrijpelijk dat de eindconclusie van de stagebegeleider eerder negatief was voor deze competentie. De trajectbegeleider geeft ook zelf aan dat er veel ups en downs waren. Daarmee wordt voldoende geduid aan verzoeker hoe het komt dat dat de eindbeoordeling verschilt van de beoordeling door de mentor op de stageplek.

Wat betreft de competentie ‘reflecteren’ stelt verzoeker dat op de verslagen van de trajectbegeleider niets wordt vermeld over deze competentie, maar dat op de feedbackformulieren van de lectoren een duidelijk groeiproces wordt weergegeven.

Ten eerste kan verzoeker met geen mogelijkheid een ‘duidelijk groeiproces’ afleiden uit de twee lesverslagen van mevr. [A.V.] en dhr. [R.C.] (stuk 9.3.2.3.).

Ten tweede gaat verzoeker hiermee totaal voorbij aan het tussentijds evaluatieverslag waarin het volgende wordt gesteld over reflectief handelen (stuk 8.1.):

“Wat het reflectief handelen betreft, ben ik ontgoocheld. In je groeidocument lees ik bijna niets anders dan +jes, terwijl je zo’n fundamentele aandachtspunten kreeg? Ook het feit dat je moeilijk zelfstandig tot ideeën kan komen om lessen aan te passen (je beroept je daarvoor op derden), daar lees ik niets over?” “Last but not least: het is aan jou om werkpunten te zien en deze zelfstandig aan te pakken. Een derdejaars moet dat kunnen zonder beroep te moeten doen op een mentor of lector. Daarnaast waren er tal van kleine opmerkingen...”

In het eindverslag wordt het volgende gesteld over deze competentie (stuk 8.2.):

“Je reflecteert zelfbewust, maar je doet nog steeds te weinig met de aangereikte feedback en je eigen inzichten. Het is aan jou om zelfstandiger inhouden, verbeterpunten te zien én in een volgende les aan te passen zonder het ‘wakende oog’ van een mentor of trajectbegeleider. Daarbij hoort ook het niet enkel focussen op de inhouden maar ook het actief opzoek gaan naar professionaliseringsmogelijkheden. Ook voor BR blijkt dit een fundamenteel probleem te zijn. Ik leer en hoor het volgende. “Hij teert op wat hij weet (of hoort van de mentor). Hij gaat reactief te werk en stelt geen of nauwelijks pro-actieve vragen”. Wel goed dat je echt werk hebt gemaakt van je groeidocument voor je beide vakken; maar dat is onvoldoende om dit tekort weg te werken.”

Bovendien is de competentie ‘reflecteren’ een competentie waarop mentoren weinig impact hebben en die vooral beoordeeld kan worden door de docenten van de hogeschool die verzoeker pedagogisch begeleiden in het leerproces.

De trajectbegeleider en vakdocenten hebben ook vaak mondelinge gesprekken gehad met verzoeker. Zij kunnen ook op basis van deze gesprekken het ‘reflecteren’ van verzoeker beoordelen.

Tot slot wijst verwerende partij erop dat verzoeker afwezig was op het eindevaluatiegesprek. Dit is het reflectiemoment bij uitstek.

Los van deze competenties lijkt verzoeker ook algemener op te merken dat verzoeker niet voor alle competenties moet slagen om een slaagcijfer te krijgen voor het opleidingsonderdeel. Verwerende partij merkt eerst en vooral op dat deze grief door verzoeker niet werd opgeworpen tijdens het intern beroep. Verzoeker kan dit niet voor het eerst doen tijdens het extern beroep gezien de interne beroepscommissie hier niet over heeft kunnen oordelen. Deze grief is dan ook onontvankelijk. In de mate dat de Raad deze grief toch zou betrekken in haar oordeel, wijst verwerende partij nog op volgende passage uit de handleiding voor de stage (stuk 6):

- *Pagina 4 en 5: “De kijkwijzer BR geeft je een overzicht van de te bereiken competenties aan het einde van de stage. Om te kunnen slagen voor Krachtig Leren 3 dien je alle competenties van zowel de kijkwijzer LO (voor de schoolstage) als de kijkwijzer BR te hebben bereikt. Het niet of onvoldoende kunnen aantonen van één van deze competenties, resulteert in een score lager dan 10/20.”*
- *Pagina 11: “Op de kijkwijzer BR vind je alle competenties (niveau 1, 2 en 3) die je op het einde van het stagetraject behaald moet hebben. Alle competenties zijn drempelcompetenties. Je moet dus ook alle competenties van niveau 1 – beginner – en niveau 2 – competent – (opnieuw) kunnen aantonen om te kunnen slagen.”*

De motivering van de bestreden beslissing met betrekking tot de behaalde competenties is niet gebrekkig.

2.1.4. Wat betreft de zogenaamde vroegtijdige beslissing

Verzoeker stelt verder dat de trajectbegeleider reeds op 10 mei 2023 een definitieve beoordeling zou hebben gemaakt, terwijl verzoeker nog tot 17 mei 2023 had om zijn portfolio in orde te maken. Dit zou blijken uit mailverkeer tussen de trajectbegeleider en dhr. [De].

De interne beroepscommissie heeft deze argumentatie van verzoeker reeds uitgebreid beantwoord in de bestreden beslissing (stuk 4):

“De commissie betreurt dat de interne communicatie tussen twee collega’s ongefilterd en zonder kadering bij studenten terechtkomt. De commissie kan zich voorstellen dat de student een vertekend en vreemd beeld krijgt van het beoordelingsproces.

Anderzijds is de commissie van mening dat de trajectbegeleider zich moet kunnen voorbereiden op het eindgesprek en input moet kunnen vragen aan mededocenten.

Het feit dat het oordeel al vaststaat op het ogenblik dat de student zijn portfolio nog kan aanvullen en ter beoordeling moet voorleggen, doet naar de mening van de commissie niet automatisch afbreuk aan de rechtmatigheid van het oordeel.

Uit het eindbeoordelingsformulier blijkt immers reeds dat de tekortkomingen van de student voor wat betreft LO zo fundamenteel zijn en bovendien door de trajectbegeleider werden vastgesteld tijdens de lesbezoeken dat er geen verandering meer te brengen was in het eindoordeel door de beoordeling voor BR. Het ene compenseert het andere namelijk niet.

De student had overigens tijdens het eindgesprek de trajectbegeleider nog op andere gedachten kunnen brengen d.m.v. het aantonen dat hij wel degelijk alle voor het slagen vereiste competenties beheerst.

Het valt de commissie op dat de student erg veel argumentatie ontwikkeld “in de marge” maar eigenlijk nergens echt inhoudelijk kan weerleggen wat er in het eindbeoordelingsformulier werd neergeschreven.

Wat betreft het tijdstip van inkijken van documenten verwijst de interne beroepscommissie naar haar uiteenzetting onder ‘1’.”

Verzoeker stelt in zijn verzoekschrift dat deze argumentatie een loutere ontkenning zou zijn en dat de interne beroepscommissie onvoldoende aantoont dat de beoordeling weldegelijk correct tot stand is gekomen. De beroepscommissie is in haar antwoord op de andere argumenten van verzoeker echter reeds ingegaan op de totstandkoming van de beoordeling. De beroepscommissie gaat wel nog verder in op de mailconversatie die verzoeker voorlegt.

In zoverre dit middelonderdeel van verzoeker dus opnieuw betrekking heeft op de documenten die de trajectbegeleider wel of niet in rekening heeft gebracht, werd hierop reeds eerder in deze nota geantwoord.

Met betrekking tot de mailconversatie leest verwerende partij geen grieven in het verzoekschrift van verzoeker die gericht zijn tegen de motivering van de interne beroepscommissie. Zij wenst nog slechts op te merken dat op het moment van de mailconversatie die verzoeker voorlegt, de stageperiode van verzoeker reeds beëindigd was. Het is dus niet zo dat de trajectbegeleider reeds voor het einde van de stage een beoordeling klaar had.”

Verzoeker zijnerzijds blijft in zijn wederantwoordnota bij zijn kritiek, en gaat op enkele elementen van het verweer nog nader in.

Beoordeling

Wat de beoordeling op basis van de beschikbare stukken op OneDrive betreft, is de Raad van oordeel dat de technische toelichting met betrekking tot de (registratie van) raadpleging van documenten zoals gegeven door de interne beroepscommissie niet kennelijk onjuist voorkomt, en dat verzoeker deze toelichting ook niet formeel betwist, laat staan inhoudelijk ontkracht.

Verzoeker beperkt zich ertoe te stellen dat de beroepscommissie van haar stelling geen bewijs voorbrengt. Gelet op de toelichting die in de bestreden beslissing is gegeven, valt het naar oordeel van de Raad evenwel aan verzoeker toe, tegemoet te komen aan de bewijslast die op hem rust.

Verzoeker toont niet aan dat het motief van de beroepscommissie materieel onjuist is. In dat opzicht wordt het middelonderdeel niet aangenomen.

Daarnaast valt de Raad, wat de omvang van de te raadplegen documenten betreft, de verwerende partij bij in haar vaststelling dat de beroepscommissie *niet* heeft geoordeeld dat om het even welk stuk ongelezen kan blijven bij de beoordeling, maar wel dat niet alle *voorbereidingen* moeten worden geopend. Verzoekers grief steunt derhalve niet op een juiste feitelijke grondslag.

Met betrekking tot de feedback van de lectoren voert verzoeker in essentie aan dat de interne beroepscommissie zijn grief ten onrechte slechts heeft beantwoord met een verwijzing naar de verwerving van de grieven inzake ‘1. OneDrive’.

Daarbij merkt de Raad vooreerst op dat voor zover verzoeker de beoordeling door de beroepscommissie inhoudelijk ontoereikend vindt, dit een grief is die raakt aan de formelemotiveringsplicht (het niet beantwoorden van een grief), en niet van de materiëlemotiveringsplicht c.q. het motiveringsbeginsel waarop verzoeker zijn middel uitdrukkelijk steunt.

Bovendien legt verzoeker in zijn intern beroep zelf een verband tussen de raadpleging van documenten op OneDrive en de wijze waarop de feedbackformulieren bij de eindbeoordeling zijn betrokken, met name waar verzoeker aanvoert “*Hier wil ik dan ook weer terugkoppelen naar mijn vorig argument. Aangezien M. [B.] maar 1 feedbackformulier van m. [Ba] heeft bekeken, hoe kan hij mij dan op een correcte manier beoordelen.?*”

Het is derhalve niet zonder relevantie dat de interne beroepscommissie erop wijst dat verzoeker in zijn tweede grief opnieuw van een verkeerde veronderstelling vertrekt, die bij de eerste grief reeds is weerlegd.

Voorts kan verzoeker worden bijgevallen in de vaststelling dat door hem aangevoerde de inhoudelijke verschillen tussen de visie van de mentor enerzijds en deze van de lector en de stagebegeleider anderzijds door de interne beroepscommissie bij de bespreking *bij die specifieke grief* niet nader worden toegelicht, maar de beroepscommissie gaat daarop wel uitdrukkelijk in bij de bespreking van de andere grieven. Gelet op de stukken in het administratief dossier, is de Raad van oordeel dat ook in dat opzicht de materiëlemotiveringsplicht niet is geschonden.

Inzake de globale evaluatie stelt de Raad vast dat verzoekers grief bij het intern beroep ertoe beperkt was te stellen dat de eindevaluatie van lector B. negatiever is dan de globale evaluatie *c.q.* eindevaluatie van stagmentor Ba. en de beoordeling van mentor D.K.

Hierop heeft de beroepscommissie – in essentie – geoordeeld dat de eindbeoordeling enkel aan de opleiding toekomt, en niet aan de mentoren, en dat vanuit de opleiding tijdens de stage reeds duidelijk is aangegeven dat verzoekers docenten en de trajectbegeleider een minder positieve evaluatie maakten dan de mentoren.

Voor zover verzoeker zich de vraag stelt hoe dit laatste dan aan hem zou zijn gecommuniceerd, komt het de Raad voor dat het volstaat om de feedback van de docenten en de trajectbegeleider te lezen. De motivering van de beroepscommissie ter zake kan niet vaag of oppervlakkig worden genoemd. Bovendien is de Raad, na lezing van de voormelde feedback, van oordeel dat ook die voldoende duidelijk was opdat verzoeker behoorde te weten dat de opleiding niet op dezelfde golflengte zat als de mentor(en) wanneer het aankwam op de kwalitatieve beoordeling van verzoekers competenties.

In die omstandigheden komt de bestreden beslissing tegemoet aan de rechtspraak van de Raad die verlangt dat aanzienlijke verschillen met de visie van een mentor terdege moeten worden gemotiveerd. De Raad valt verwerende partij ook bij in haar opmerking dat de beoordeling van het lesbezoek in week 10 minder positief is dan verzoeker doet uitschijnen.

Er zijn naar oordeel van de Raad ook voldoende (en alleszins ook méér dan voorgeschreven) bezoeken van docenten en trajectbegeleider geweest om hen toe te staan zich een voldoende onderbouwd eigen beeld van verzoekers kunnen te vormen.

Wat de grieven inzake de beoordeling van de competenties betreft, verwijst de interne beroepscommissie naar de feedback en beoordelingen van de docent en de trajectbegeleider. Wat de beroepscommissie daaruit concludeert, staat niet op gespannen voet met de inhoud van deze stukken. In dat opzicht is de materiëlemotiveringsplicht niet geschonden.

De beroepscommissie biedt daarmee naar oordeel van de Raad ook inhoudelijk een afdoend antwoord op de grieven die verzoeker in zijn intern beroep heeft opgeworpen. Ook in de mate dat de formeelmotiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel bij het onderzoek worden betrokken, kan op die grond niet tot de onregelmatigheid van de bestreden beslissing worden besloten.

In de mate dat verzoeker ook deze grief steunt op de premissie dat documenten op OneDrive ten onrechte niet bij de beoordeling zijn betrokken, verwijst de Raad naar wat hierboven ter zake is overwogen.

Dat verzoeker niet voor alle competenties moet slagen om een credit voor het opleidingsonderdeel te behalen, wordt tegengesproken door de stagehandleiding (stuk 7 administratief dossier, en niet stuk 6 zoals verwerende partij verkeerdelijk stelt), waarin uitdrukkelijk is aangegeven:

“Om te kunnen slagen voor Krachtig Leren 3 dien je alle competenties van zowel de kijkwijzer LO (voor de schoolstage) als de kijkwijzer BR te hebben bereikt. Het niet of onvoldoende kunnen aantonen van één van deze competenties, resulteert in een score lager dan 10/20.”

Blijkens deze tekst beschikken de examencommissie en vervolgens de interne beroepscommissie daarbij niet over een ‘deliberatiebevoegdheid’, aangezien niet is aangegeven dat een tekort ‘kan’ resulteren in een score lager dan 10/20.

Tot slot voert verzoeker aan dat de beslissing vroegtijdig tot stand is gekomen.

De Raad merkt daarbij op dat artikel 72 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij bepaalt dat de interne beroepscommissie bevoegd is om een beslissing te nemen die de genomen beslissing bevestigt of herziet, en daarbij eventueel de resultaten kan aanpassen. De beroepscommissie beschikt derhalve over volheid van bevoegdheid – wat de

reden is waarom verzoeker, terecht, de initiële beslissing van de examencommissie niet mee tot voorwerp van zijn beroep bij de Raad heeft gemaakt.

Uit de bestreden beslissing blijkt dat de beroepscommissie acht heeft geslagen op alle beschikbare evaluatiedocumenten. Daargelaten dat de Raad van oordeel is dat verzoeker de materiële onjuistheid van de beoordeling van de beroepscommissie niet overtuigend aantoonbaar moet bijgevolg worden besloten dat het middel niet ontvankelijk is, minstens ongegrond.

De interne beroepscommissie heeft immers de initiële grief van verzoeker verholpen.

Het eerste middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel steunt verzoeker zich op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat in het eerste middel is aangetoond dat de motivering van de bestreden beslissing niet overtuigt, en dat de interne beroepscommissie daardoor ook onredelijk en onzorgvuldig handelt.

Verwerende partij repliceert dat zij niet inziet hoe datgene wat verzoeker aldus uiteenzet als een autonoom middel kan worden beschouwd.

In zijn wederantwoordnota komt verzoeker op het middel niet meer terug.

Beoordeling

Ofschoon enige overlap tussen de (interpretatie en toepassing van de) beginselen van behoorlijk bestuur onvermijdelijk is, moet worden gesteld dat de materiëlemotiveringsplicht enerzijds en het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel anderzijds, duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn.

Meegaan in de lezing die verzoeker lijkt te geven, zou er immers toe leiden dat elke vastgestelde onregelmatigheid, weze het nu de miskenning van een positiefrechtelijk voorschrift dan wel van een beginsel van behoorlijk bestuur, *ipso facto* ook zou betekenen dat het betrokken bestuur ook onredelijk en/of onzorgvuldig heeft gehandeld.

Aldus miskent verzoeker de specifieke draagwijdte die deze laatste beginselen van behoorlijk bestuur hebben.

Voor het overige kan ermee worden volstaan dat de Raad bij de bespreking van het eerste middel heeft geoordeeld dat de materiëlemotiveringsplicht niet is geschonden, zodat het door verzoeker beoogde automatisme in het tweede middel hoe dan ook geen toepassing kan krijgen.

Het tweede middel wordt verworpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.775 van 11 augustus 2023 in de zaak 2023/0285

In zake: Eveline JANSSENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Karel de Grote-Hogeschool van 13 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de beoordeling ‘NG’ voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk 2’ blijft behouden.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Manon Lafere, die verschijnt voor verzoekende partij en advocaat Tom Peeters, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor lager onderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk 2’ wordt verzoekster ‘niet geslaagd’ (‘NG’) verklaard.

De proclamatie vindt plaats op 22 juni 2023.

Op 28 juni 2023 stelt verzoekster tegen deze beoordeling het volgende intern beroep in:

“[...]

Hierna volgt een overzicht van de verschillende clusters waarbij de leertrajectbegeleider mij beoordeelt. Indien ik bedenkingen (of bezwaren) heb, heb ik ze aangeduid in kleur [in dit citaat: cursief] en mijn bedenking genoteerd na haar feedback. De leertrajectbegeleider is me twee keer komen observeren, in februari (blokstage 1) en in mei (blokstage 2). Van oktober tot en met januari is er geen leertrajectbegeleider langs geweest.

1) Cluster: Ik toon mijn inhoudelijke expertise.

Feedback leertrajectbegeleider blokstage 1:

“Je bereidt je lessen goed voor. Fijn om te lezen dat je steeds inhoudelijk goed voorbereid bent.

Tijdens mijn lesbezoek spreek je zo goed als foutloos in het Frans. Je probeert ook zoveel mogelijk Frans te spreken gedurende de les.

Top dat je digitale media durft integreren in je lessen. Blijf je hier zeker verder in bekwaam en blijf er kritisch mee omgaan.”

Feedback leertrajectbegeleider blokstage 2:

“Je bereidt de leerinhoud goed voor en je kan die vertalen naar de lln.

Je maakt gebruik van meerdere bronnen bij het maken van je lesvoorbereidingen.”

Mijn bezwaar/bedenking:

Geen bedenkingen.

2) Cluster: Ik creëer krachtige (vak)didactiek.

Feedback leertrajectbegeleider blokstage 1:

“Je bouwt je lessen doelgericht en stapsgewijs op. (*1) Probeer steeds je kerndoel en lesdoelen correct te verwoorden.

Fijn dat je concreet materiaal gebruikt ter ondersteuning van je lessen.

Je zorgt voor een motiverende/creatieve instap. Leuk.

Je bent nog zoekende naar het moment waarop je de instructie kan afronden en de lln. zelfstandig aan het werk zet.

Maak een realistische timing. Tijdens mijn lesbezoek had je te veel voorzien voor 1 les. Probeer steeds je les af te ronden door terug te blikken naar de vooropgestelde doelen.”

Feedback leertrajectbegeleider blokstage 2:

“Doelgericht lesgeven blijft een uitdaging voor jou. (*1) Tijdens mijn lesbezoek geef je een les over kaartvaardigheid.

Je raakt veel leerinhouden (kenmerken van verschillende kaarten, windrichtingen, kompas,...) oppervlakkig aan. (*1)

Richt je op de essentie en diep die dan verder uit.

Nu zijn er ongetwijfeld heel wat leerinhouden die niet blijven hangen zijn bij je leerlingen, omdat ze maar oppervlakkig zijn behandeld. (*1)

Tijdens de les betrek je de lln. onvoldoende. Je vertelt zelf heel veel en er is weinig ruimte voor inhoudelijke vragen. (*2)

Je mag de lln. actiever betrekken. Stel open denkvragen, zodat de kinderen zelf tot antwoorden kunnen komen. (*2)

Dit bevordert het verankeren van de leerstof.”

Mijn bezwaar/bedenking:

(*1) *Met betrekking tot de twee lessen die de leertrajectbegeleider heeft bijgewoond, werkte ik in de eerste blokstage doelgericht en was de opbouw in orde. Met betrekking tot de tweede blokstage, geeft ze aan dat het een uitdaging blijft. Deze les bestond uit twee lessen, waarbij:*

- *Eerste les: basis leggen thema (zowel mondeling als achter de Chromebook)*
- *Tweede les: meer diepgang maken rond de aangegeven onderwerpen van het thema door naar buiten te gaan met de leerlingen.*

Helaas is de tweede les niet kunnen doorgaan, doordat de inspectie is langsgekomen op school. Ik heb de buitenles van het kompas wel ingediend als examen voor het vak ‘Buurt en buiten leren’ en was hiervoor geslaagd (14/20).

Spijtig genoeg is er nooit communicatie geweest tussen de lector, mentor en mijzelf. Er is nooit feedback gegeven naar mij toe over deze doelgerichtheid. Hierdoor kregen mijn mentor noch ikzelf de kans om dit uit te leggen of dit te weerleggen.

Ik dien een klacht in tegen het feit dat de leertrajectbegeleider twee maal herhaalt dat ik mijn leerinhoud te oppervlakkig behandel. Dit wordt onvoldoende feitelijk onderbouwd, maar beïnvloedt wel de beoordeling door een derde partij.

(*2) *In deze les was ook het digitaal werken aan de orde:*

- *De leerlingen kregen via de site Nearpod vragen toegestuurd.*
- *De kinderen moesten vragen beantwoorden.*

- *Ik kreeg de antwoorden op mijn computer toegestuurd en selecteerde de juiste antwoorden, deze werden vooraan op het bord geprojecteerd.*
- *Daarna werden de antwoorden klassikaal besproken.*
- *Wanneer alles was toegelicht en besproken, kregen de leerlingen oefeningen via Bookwidgets, die ze moesten oplossen. Dit om de leerstof in te oefenen.*
- *Tijdens deze les bekeken de leerlingen ook een filmpje over het kompas: "Hoe werkt een kompas?"*
- *Hierna gingen de leerlingen per 2 aan de slag om zelf een kompas te maken en uit te testen.*

In bijlage 2 is er een screenshot toegevoegd, als bewijs dat er wel degelijk actief is meegewerkt door de leerlingen. Ook in bijlage 3 & 4 is er een overzicht van de les Frans, waar je duidelijk kan zien dat de kinderen actief hebben meegewerkt.

Ze kregen dus wel degelijk inhoudelijke vragen die ze moesten oplossen op de Chromebook, op die manier werkten de leerlingen wel degelijk actief mee. De resultaten die ik in de bijlage heb toegevoegd, kunnen nog steeds opgevraagd worden.

Mijn stageschool zet hard in op digitaal lesgeven, zoals onze minister het ook wil. Zo kunnen leerlingen in functie van hun mogelijkheden meer of minder vragen oplossen. Als leerkracht krijg je dan ook een betere kijk op de resultaten van de leerlingen. De leertrajectbegeleider had haar bedenkingen hierover, nochtans vond ze dit tijdens haar eerste bezoek zeer goed en moedigde ze dit aan. In de tweede les, die zij niet heeft bijgewoond, maar wel terug te vinden is als mijn examen, gaan de kinderen naar buiten om zo meer gevoel te krijgen met kaarten, windrichtingen en het kompas. Er was dus een ideale mix tussen het gewoon lesgeven en digitaal lesgeven, waardoor ze allemaal betrokken en actief bezig waren.

3) Cluster: Ik creëer een krachtig pedagogisch klimaat.

Feedback leertrajectbegeleider blokstage 1:

“Je probeert verschillende dingen uit om je klashouden te ondersteunen: de lln. terug stil maken, hun aandacht vragen, je zegt “ssht”, Je bent duidelijk nog zoekende. Hierin kan je nog groeien. Probeer ‘een’ manier te zoeken en probeer die consequent toe te passen.”

Feedback leertrajectbegeleider blokstage 2:

“Je bent duidelijk gegroeid doorheen je stages op vlak van ingrijpen bij storend gedrag. Je reageert consequenter op storend gedrag en je volgt de afspraken kort op. Je bent goed op weg. Blijf hierin groeien. (*3) Besteед minstens evenveel energie aan het waarderen van positief gedrag. Je kan de kinderen meer positief bevestigen! Dit gebeurde nog te weinig.”

“Je denkt goed na over de organisatie van de les. Je materiaal heb je vooraf klaargelegd. Goed.

Je geeft duidelijke instructies. Tracht in je instructie op te nemen wat ze moeten doen als ze klaar zijn.”

Mijn bezwaar/bedenking:

(*3) In mijn eindbeoordeling (zie onder) schrijft de leertrajectbegeleider:

3.2 (in interactie treden met de leerlingen): Je geeft aan dat je geïntimideerd voelt door de lln. Je ervaart moeilijkheden om ontspannen voor deze klas te staan. Er ontstaan vaak discussies met lln.

Er zijn allerlei remmingen van jouw kant.

De lector zegt eerst dat ik gegroeid ben in het omgaan met het storend gedrag, dat ik consequenter reageer en dat ik goed op weg ben. In de eindbeoordeling zegt ze het tegenovergestelde. Nochtans gaat de beoordeling over dezelfde les, en heb ik zoals aangegeven goede stappen gezet. Is hier een fout gebeurd door de leertrajectbegeleider in mijn beoordeling of welke beoordeling is de juiste?

Ter info, er is tijdens de les die de leertrajectbegeleider heeft gevuld nooit een discussie geweest met een leerling, laat staan met meerdere leerlingen, ook mijn mentor kan en wil dit bevestigen.

4) Cluster: Ik ontwikkel mijn professionele houding.

Feedback leertrajectbegeleider blokstage 1:

“Je mag meer schwung tonen, expressie en enthousiasme veruiterlijken. Er zal een andere dynamiek ontstaan in je klas.

Je spreekt luid en duidelijk. Je taalgebruik is aangepast aan het doelpubliek. Probeer wel op je articulatie te letten. Spelling is nog een aandachtspunt.

Je stelt je flexibel op. Fijn dat je vlot kan samenwerken met je mentor en de parallelcollega’s. Neem gerust de leiding op de dagen dat jij voor de klas staat.”

Feedback leertrajectbegeleider blokstage 2:

“Je hanteert een verzorgd taalgebruik. Je spreekt met de nodige intonatie. Je mag meer inzetten op mimiek.

Je schriftelijk taalgebruik is in orde. Ik heb gemerkt dat je er extra aandacht aan hebt besteed.

Je beweegt je dynamisch door de klas. Ik merk tijdens mijn lesbezoek dat je heel gespannen bent. Tracht wat meer ontspannen les te geven. (*4)”

Mijn bezwaar/bedenking:

*(*4) Ik ben door het jaar heen veel rustiger geworden tijdens het lesgeven aan mijn leerlingen, dit kan mijn mentor bevestigen. Vermits ik tijdens mijn stagejaar maar 2 maal geobserveerd ben geweest (van oktober tot januari is er geen opvolging geweest) brengt dit uiteraard extra stress en spanning met zich mee. Dat er in de eerste helft geen leertrajectbegeleider langs geweest is, speelt hier zeker en vast mee, dit omdat de leertrajectbegeleider een minder objectief beeld kan vormen over mij. Indien zij vond dat de les iets minder zou gegeven zijn, is dit niet meer te corrigeren en zo direct doorslaggevend. Na een heel jaar stage te geven is dit geen correcte weergave. Daarom had een gesprek of even samenzitten tussen de leertrajectbegeleider en mijn mentor belangrijk geweest voor een objectief beeld te krijgen over mij, helaas is er dat nooit geweest. (zie bijlage 1)*

5) Cluster: Ik ontwikkel mijn professionele identiteit.

Feedback leertrajectbegeleider blokstage 1:

“Knap dat je de problematiek(en) van de klasgroep erkent.

Fijn dat je ondanks het moeilijk gedrag van sommigen de moed niet laat zakken. Dat je elke dag opnieuw met volle moed begint.”

Feedback leertrajectbegeleider blokstage 2:

“Ik sluit me aan bij de feedback van de mentor.” (*5)

→ Feedback mentor:

- Het is een groep die “aandacht” vraagt. Wij proberen dit ook steeds als team op te lossen. We weten ondertussen wie van ons team het beste welk kind kan aanspreken. Als iets niet lukte, durfde je ons ook om hulp vragen. Consequent zijn is de boodschap. Hoe rustiger jij kan blijven bij het geven van een opmerking hoe beter. Laat je zeker niet verleiden tot discussies in volle klas. Je hebt sinds het begin van oktober al heel wat stappen voorwaarts gezet.
- De laatste week was een mooie afsluiter. Je hebt terug rust gevonden. Die rust straalde je ook over op de groep.
Je was blij verrast met de reacties van de lln. toen je zei dat het je laatste dag was.
Niet vergeten, in elke groep, ook al is het een drukke, zullen kinderen zitten die jou als leerkracht, mens waarderen. (*5)”

Mijn bezwaar/bedenking:

(*5) *De leertrajectbegeleider zegt dat ze haar aansluit bij de feedback van de mentor. Nochtans is zij de laatste week niet langs geweest en is er ook geen gesprek/feedback meer geweest tussen de leertrajectbegeleider en de mentor. Dit staat duidelijk in de bijlage 1 die de mentor geschreven heeft. Dat is een bewijs dat de beoordeling niet objectief gebeurd is op basis van concrete feiten, maar gebaseerd is op veronderstellingen.*

6) Beoordeling leertrajectbegeleider

Blokstage januari:

Kwaliteiten:

- Inhoudelijke voorbereiding.
- Stapsgewijs aanbrengen van de leerstof.
- Doelgericht lesgeven en lessen voorbereiden.
- Gerichte individuele begeleiding van de lln.
- Vriendelijke aanpak.
- Flexibel
- Teamspeler
- Integreren van digitale media in de lessen.

Groeipunten:

- Meer inzetten op expressiviteit.
- De lln. nog meer positief bekroontigen.

- Klasmanagement
- Op zoek gaan naar een effectievere en kordatere manier van optreden en reageren op ongewenst gedrag.
- Timing

Blokstage mei:

Eindbeoordeling:

“Eveline,

Je stond voor een uitdagende klas wat gedrag betreft. Dit zorgde ervoor dat je onzeker werd, wat onbewust merkbaar was in je houding en uitstraling.

Je bent op zoek blijven gaan naar een effectieve manier van klashouden. Dit ging je de laatste week van de stage beter af.

Hoewel je op verschillende vlakken groei hebt getoond, zijn er nog zaken waar je nog verder in kan groeien. Je hebt een onvoldoende gehaald op volgende gebieden.

2.2 (doelgericht werken): Je hebt moeite gehad om de doelen van je les op een effectieve en gestructureerde manier te bereiken met de lln.”

Mijn bezwaar/bedenking:

*Zoals in punt (*1) besproken was het doelgericht lesgeven tijdens de eerste observatie goed en tijdens de tweede observatie blijft het een uitdaging zegt de leertrajectbegeleider. Hiermee geeft de leertrajectbegeleider aan dat het zeker geen onvoldoende was. Ze geeft ook aan dat de leerlingen niet actief betrokken waren, maar als je kijkt dat iedere leerling met een persoonlijke Chromebook vragen moet beantwoorden is dit geen correcte beoordeling. In de bijlage 2, 3 & 4 zie je enkele resultaten van de leerlingen, waardoor ik wel kan bewijzen dat de leerlingen actief meewerkten.*

De leertrajectbegeleider komt over het doelgericht werken van de tweede observatie tot twee maal toe terug over hetzelfde onderwerp, dat de eerste observatie goed was, wordt niet herhaald. Dit is dan ook geen correcte beoordeling over de hele lijn of over het ganse stagejaar.

“2.3 (didactische competenties): Het is nog een uitdaging voor jou om gerichte vragen stellen, doorvragen en terugspelen van vragen, materialen functioneel inzetten tijdens de les en de lln. actief te betrekken bij het aanbrengen van de leerinhoud.”

Mijn bezwaar/bedenking:

Door extra in te zetten op multimedia en de leerlingen persoonlijk te laten werken met de Chromebook, zoals de school het graag ziet, zou dit vooral een pluspunt moeten zijn, maar dit werd blijkbaar anders gezien door de leertrajectbegeleider. Tijdens mijn stagejaar vonden er ook meerderen lessen plaats zonder Chromebook. Omdat de eerste leertrajectbegeleider nooit langs geweest is en er een andere leertrajectbegeleider later is ingeschakeld heeft zij mij maar 2 keer geobserveerd, telkens op het moment dat ik met een Chromebook werkte. Blijkbaar speelde dit bij haar in mijn nadeel.

Er was dus wel degelijk inspiratie en enthousiasme.

“2.4 (actie op didactisch vlak ondernemen om de betrokkenheid en het leerrendement te verhogen): Het was nog een uitdaging om de geschikte activerende en motiverende werkvormen te selecteren voor je lessen.”

Mijn bezwaar/bedenking:

Je geeft aan dat het een uitdaging is om de geschikte activerende en motiverende werkform te selecteren. Dit is echter niet correct aangezien ik in mijn lessen verschillende motiverende en activerende werkformen heb gebruikt, zowel op de Chromebook als op papier. Op de Chromebook, namelijk Quizizz, Nearpod, BookWidgets, Kahoot en filmpje via Schooltv. Op papier oefenden de leerlingen soorten gedichten in via een soort stoelendans, een quartet over de signaalwoorden, een soort Jungle Speed om de Franse woordjes in te oefenen, a.d.h.v. bewegingen de maanden in het Frans inoefenen, ... Dit allemaal kan opgevraagd worden in mijn lesvoorbereidingen.

“3.2 (in interactie treden met de leerlingen): Je geeft aan dat je geïntimideerd voelt door de lln. Je ervaart moeilijkheden om ontspannen voor deze klas te staan. Er ontstaan vaak discussies met lln.

Er zijn allerlei remmingen van jouw kant.”

Mijn bezwaar/bedenking:

“Je geeft aan dat... ” is geen beoordeling over wat de leertrajectbegeleider heeft vastgesteld. Er is mij steeds gevraagd om (te) streng te zijn over mijn eigen lesgeven en wordt daar nu op afgerekend. Nochtans zag de mentor dit anders en heb ik trouwens goede stappen gezet rond omgaan met de leerlingen. (zie bijlage 1)

“Er ontstaan vaak discussies met lln.” is ofwel verkeerd aangebracht vermits het niet gebeurd is ofwel heeft ze zaken verondersteld die niet geheel stroken met de realiteit, waardoor ze mij beoordeeld of veroordeeld over iets wat niet gebeurd is. Ook mijn mentor kan dit bevestigen.

De leertrajectbegeleider schrijft zelfs in haar feedback na blokstage 2 het volgende: (zie (3)) “Je bent duidelijk gegroeid doorheen je stages op vlak van ingrijpen bij storend gedrag. Je reageert consequenter op storend gedrag en je volgt de afspraken kort op. Je bent goed op weg. Blijf hierin groeien”. Dit is net het tegenovergestelde van wat ze op mijn eindbeoordeling schrijft.*

Vermits ik mij het hele jaar ontzettend hard heb ingezet werd ik hiervoor grotendeels beloond, omdat ik van 13 afgelegde assessments geslaagd ben. Alleen 1 groepswerk moeten we terug herwerken. Dat ik niet geslaagd ben van mijn stage komt dus heel hard binnen, vermits ik hier heel erg mijn best heb voor gedaan en dit ook wordt aangegeven door mijn twee mentoren.

Daarom wil ik op basis van bovenvermelde feiten een klacht indienen, tegen de beoordeling van mijn stage en verzoek ik om deze opnieuw te evalueren op basis van dit schrijven.”

Op 5 juli 2023 beslist de interne beroepscommissie van de Karel de Grote-Hogeschool om dit beroep ongegrond te verklaren. De beroepscommissie overweegt daarbij:

“De interne beroepscommissie bevestigt de studievoortgangsbeslissing d.d. 22-06-2023. Het behaalde resultaat (NG) voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk 2’ blijft behouden.

Motivering van deze beslissing:

De interne beroepscommissie neemt kennis van het dossier.

De commissie wenst in eerste instantie op te merken dat zij het betreurt dat de studente – ondanks uitdrukkelijke uitnodiging daartoe – niet in gesprek is gegaan met de leertrajectbegeleider en de toelichting van het resultaat en de beoordeling niet heeft willen aanhoren. Eén en ander zou naar de mening van de commissie dan reeds opgehelderd kunnen zijn geweest.

M.b.t. tot de beoordeling *an sich*

De commissie stelt vast dat de studente niet slaagt omwille van de volgende drempels:

- 2.2 (doelgericht werken): Je hebt moeite gehad om de doelen van je les op een effectieve en gestructureerde manier te bereiken met de lln.
- 2.3 (didactische competenties): Het is nog een uitdaging voor jou om gerichte vragen stellen, doorvragen en terugspelen van vragen, materialen functioneel inzetten tijdens de les en de lln. actief te betrekken bij het aanbrengen van de leerinhoud.
- 2.4 (actie op didactisch vlak ondernemen om de betrokkenheid en het leerrendement te verhogen): Het was nog een uitdaging voor jou om de geschikte activerende en motiverende werkvormen te selecteren voor je lessen
- 3.2 (in interactie treden met de leerlingen): Je geeft aan dat je geïntimideerd voelt door de lln. Je ervaart moeilijkheden om ontspannen voor deze klas te staan. Er ontstaan vaak discussies met lln. Er zijn allerlei remmingen van jouw kant.

- Drempel 2.2

De studente geeft aan dat tijdens de eerste blokstage is aangegeven dat ze doelgericht werkte en de lesopbouw in orde was. Verder is ze van mening dat er nooit communicatie is geweest tussen de lector, de mentor en de studente. Ze heeft nooit feedback gekregen m.b.t. de doelgerichtheid.

De commissie stelt vast dat de studente er meestal in slaagt om lessen doelgericht op te bouwen in de voorbereiding.

In de realisatie lukt het niet steeds dit te bereiken zoals aangegeven in het beoordelingsformulier.

Tijdens blokstage 1 waren kerndoel en lesdoel niet steeds correct verwoord.

Zowel de mentor als de leertrajectbegeleider hebben op verschillende momenten feedback gegeven m.b.t. de doelgerichtheid:

Verslag lesbezoek blokstage 1:

- Feedback LVB: Leerinhoud niet volledig/niet concreet genoeg [...] wat wil je bereiken met de lln.?
- Je voorziet heel veel tijdens de geobserveerde les. Je krijgt de les niet af. Zijn de vooropgestelde doelen bereikt?
- Lln. noteren de leerinhoud in het onthoudschriftje [...] je kijkt dit niet na.

Verslag lesbezoek blokstage 2:

- Je raakt veel leerinhouden oppervlakkig aan. Focus: wat is de essentie? Diep dit dan verder uit.

- *Tip: Gebruik kaarten uit de leefwereld van de lln. Bijvoorbeeld een stratenplan van Merksem/Bredabaan. Leg ook zeker linken, bijvoorbeeld tussen een wegenkaart van vroeger en de gps van nu. Ik mis hier diepgang.*
- *Als afronding heb je een Kahoot-quiz voorzien. Leuk. Jammer dat je hier de antwoorden niet overloopt. Wie heeft welk doel bereikt?*
- *Aandachtspunt: Meer diepgang in je lessen.*

Feedback op de 2 LVB'en van Blokstage 1:

- *Ik mis hier de creatieve instap (kale rekenoefening): geen probleemstelling of link naar de leefwereld van de lln.*
- *Geen doelgerichte afronding: Bespreek je de moeilijkheden (meest gemaakte fouten) nog op een ander moment? Is er nog een terugblik: Wat hebben we geleerd vandaag?*
-

Beoordelingsdocument:

- *Probeer steeds je kerndoel en lesdoelen correct te verwoorden.*
- *Maak een realistische timing. Tijdens mijn lesbezoek had je te veel voorzien voor 1 les.*
- *Probeer steeds je les af te ronden door terug te blikken naar de vooropgestelde doelen.*
- *Je doelgerichtheid kan inderdaad met momenten beter. Vaak wil je snel zelf de uitleg geven. Geef leerlingen de tijd om na te denken. Leer ook te luisteren naar wat leerlingen zeggen. Gebruik dit als ankerpunt om je lesgebeuren verder te sturen. Zeg niet te snel dat een antwoord goed of fout is, maar probeer uit het antwoord van de lln. die delen te halen die goed zijn en daarop verder te bouwen. Als je merkt dat leerlingen iets niet zo goed snappen, ga dan op zoek naar visuele ondersteuning. Je zet mooie stappen in het juist inschatten van de leerstof voor één uur. Je hebt duidelijk aan je doelgerichtheid gewerkt. Je keurde antwoorden van leerlingen niet meer onmiddellijk goed. Dit lukt je echt goed als je rustig bent, als de stress toeslaat heb je hier iets minder aandacht voor. Durf nog sneller van je lesvoorbereiding afwijken als je merkt dat iets niet lukt. Je hebt hier zeker al stappen in gezet, maar dit kan je nog verder uitwerken.*
- *Doelgericht lesgeven blijft een uitdaging voor jou. Tijdens mijn lesbezoek geef je een les over kaartvaardigheid. Je raakt veel leerinhouden (kenmerken van verschillende kaarten, windrichtingen, kompas,...) oppervlakkig aan. Richt je op de essentie en diep die dan verder uit. Nu zijn er ongetwijfeld heel wat leerinhouden die niet blijven hangen zijn bij je leerlingen, omdat ze maar oppervlakkig zijn behandeld.*

Ook de studente zelf geeft in het beoordelingsformulier aan dat doelgerichtheid een zwaar werkpoint is:

“Het is heel belangrijk dat ik de komende week aan mijn doelgerichtheid ga werken. Dit is het werkpointje, daar ik op dit moment het hardste aan moet werken.”

De interne beroepscommissie stelt vast dat de studente meermaals en tijdig is gewezen op het feit dat haar doelgerichtheid te wensen overliet en dat zij daarvan zeer goed op de hoogte was.

Het lukte haar echter niet consequent het gewenst niveau aan te houden, hier en daar lukt het wel (zie blokstage 1) maar dat is over het jaar heen onvoldoende om te besluiten dat de drempel niet van toepassing zou zijn.

De studente haalt geen elementen aan die van aard zijn de beoordeling m.b.t. deze drempel te herzien.

- Drempel 2.3

De commissie wenst op te merken dat de stagegids voorziet in twee lesbezoeken door de leertrajectbegeleider. De leertrajectbegeleider geeft op dat ogenblik ook schriftelijk feedback en bespreekt de gegeven les met de student.

De leertrajectbegeleider gaf na beide lesbezoeken aan dat de studente zelf erg veel aan het woord is en de leerlingen onvoldoende betrekt. Na de eerste blokstage wordt reeds gesuggereerd een vraag te stellen in de plaats van te vertellen;

Verslag lesbezoek blokstage 1:

- *Je vertelt zelf heel veel, lln. worden zeer weinig betrokken (Je legt uit... tip: zinvoller om een vraag te stellen.)*

Verslag lesbezoek blokstage 2:

- *Je bespreekt elke kaart. Tijdens deze fase betrek je de lln. onvoldoende. Je vertelt zelf heel veel. Inhoudelijk stel je te weinig vragen. Stel open denkvragen, zodat de kinderen zelf tot antwoorden komen. Je mag de lln. actiever betrekken. Laat ze door goede vragen te stellen zelf vertellen wanneer de kaart gebruikt wordt en wat de typische kenmerken zijn van de kaart.*
- *Je bespreekt nadien het proefje. Begrijpt iedereen je uitleg? Hier ga je heel snel over naar zelf veel vertellen nadat 1 ll. een poging heeft gedaan om uit te leggen hoe een kompas werkt. Ook hier is het essentieel om de lln. de werkwijze zelf te laten verwoorden. Je kan hen op weg helpen door goede vragen te stellen. Kerndoel van de les was: De leerlingen weten hoe het kompas werkt. [...] Op welke manier toetste ze af of de lln. dit doel bereikt hebben als ze de werking van een kompas niet hebben mogen/kunnen verwoorden?*
- *Lln. doen een proefje met water. Daarnaast ligt de Chromebook waarop de lln. enkele vragen moesten beantwoorden. Chromebook lijkt me hier niet functioneel ingezet.*

Veiligheid!

- *Aandachtspunt: de lln. actiever betrekken bij het aanbrengen van de leerinhoud.*
- *Mentor vertelt tijdens het lesbezoek: Je bent zelf veel aan het woord tijdens de les, je geeft heel veel uitleg.*

Beoordelingsdocument:

- *Het zoeken naar de geschikte werkform is met deze groep niet eenvoudig. Je merkte zelf op, dat als je zelf te lang aan het woord bent, dat ze dan afhaken. Daar hield je in je voorbereidingen rekening mee.*
- *Blijf wel steeds waakzaam of ze een meerwaarde zijn voor het doel dat je wil bereiken.*
- *Blijf verder aften/ervaren wanneer je de instructie kan afronden. Probeer nog meer te spelen met het geven van instructie in afwisseling met activiteiten. Probeer je instructie zo kort mogelijk te houden, laat leerlingen dan aan een activiteit beginnen. Als ze vastlopen hou je terug een kort instructiemoment. En zo herhaal je dit indien nodig een aantal keer. M.i. ligt het rendement van je instructie dan hoger.*
- *Vaak wil je snel zelf de uitleg geven. Geef leerlingen de tijd om na te denken. Leer ook te luisteren naar wat leerlingen zeggen. Gebruik dit als ankerpunt om je lesgebeuren verder te sturen.*

- *Je keurde antwoorden van leerlingen niet meer onmiddellijk goed. Dit lukt je echt goed als je rustig bent, als de stress toeslaat heb je hier iets minder aandacht voor.*
- *Als je merkt dat leerlingen iets niet zo goed snappen, ga dan op zoek naar visuele ondersteuning.*
- *Tijdens de les betrek je de lln. onvoldoende. Je vertelt zelf heel veel en er is weinig ruimte voor inhoudelijke vragen. Je mag de lln. actiever betrekken. Stel open denkvragen, zodat de kinderen zelf tot antwoorden kunnen komen. Dit bevordert het verankeren van de leerstof.*

De leertrajectbegeleider licht nog toe dat de studente wel gebruik maakt van media om haar lessen te ondersteunen maar media niet altijd doelgericht worden ingezet om de leerlingen actief te betrekken. Er is geen strategie vorhanden om media effectief in te zetten, media worden vooral gebruikt in de hoop dat leerlingen gemotiveerd zullen zijn om mee te werken.

De interne beroepscommissie komt tot de vaststelling dat de studente geen elementen aanhaalt die van aard zijn de beoordeling te herzien. Het gaat bovendien niet om een gebrek aan inspiratie en enthousiasme maar om het functioneel inzetten van materialen in een les en het vragen stellen aan de leerlingen waardoor hun actieve betrokkenheid verhoogt.

- Drempel 2.4

De commissie stelt vast dat de drempel handelt over het selecteren van *geschikte* activerende en motiverende werkvormen voor de lessen. (eigen benadrukking commissie)

De studente geeft aan dat ze gebruik maakte van verschillende werkvormen.

Dat wordt door de leertrajectbegeleider niet ontkend; het gaat erom de geschikte werkvormen te gebruiken om specifieke doelen te bereiken. Daarbij dient te worden ingezet op voldoende variatie en dienen elementen uit de les aan te sluiten bij de leefwereld van de leerlingen.

De leertrajectbegeleider en de mentor gaven daaromtrent feedback:

Verslag lesbezoek blokstage 2:

- *Gebruik kaarten uit de leefwereld van de lln. Bijvoorbeeld een stratenplan van Merksem/Bredabaan. Leg ook zeker linken, bijvoorbeeld tussen een wegenkaart van vroeger en de gps van nu. Ik mis hier diepgang.*
- *Aandachtspunt: Variatie in werkvormen.*

Beoordelingsdocument:

- *Het zoeken naar de geschikte werkform is met deze groep niet eenvoudig. Je merkte zelf op, dat als je zelf te lang aan het woord bent, dat ze dan afhaken. Daar hield je in je voorbereidingen rekening mee.*
- *Je durft digitale tools in je lessen integreren. Het gebruik ervan kan een waardevolle aanvulling zijn in je lessen. Tegelijkertijd is het belangrijk om kritisch te blijven. Niet alle digitale media zijn even doeltreffend of geschikt voor elke situatie. Het is belangrijk om de educatieve waarde te evalueren voordat je ze als werkform toepast in je lessen. Blijf wel steeds waakzaam of ze een meerwaarde zijn voor het doel dat je wil bereiken.*

De interne beroepscommissie is van oordeel dat de studente geen elementen aanhaalt die van aard zijn de beoordeling voor wat betreft drempel 2.4 te herzien.

- Drempel 3.2

De student geeft aan dat de leertrajectbegeleider zich beroept op elementen die ze niet heeft vastgesteld.

Zoals aangegeven in de ECTS-fiche geschiedt de beoordeling van de student op basis van de behaalde competenties tijdens stage en leertrajectbegeleiding. Er wordt geen apart assessment voor leertrajectbegeleiding en de flexweek georganiseerd. Verder bestaat de evaluatie uit feedback tijdens de lintstage en de blokstages (bezoek en gesprek bij het bezoek) en het ingevulde beoordelingsformulier.

De leertrajectbegeleider is bijgevolg bij zijn eindbeoordeling niet gehouden tot dat wat hij met eigen ogen heeft vastgesteld.

Uit wat de student en de mentor schreven in het beoordelingsformulier kan de interne beroepscommissie niet anders dan afleiden dat er wel degelijk discussies zijn geweest:

“Soms laad [sic] ik me misleiden door de uitleg van de leerlingen, wat door discussies kan zorgen. ... Dit heeft er ook voor gezorgd dat de twee weken er na geen discussies meer zijn geweest.” (studente)

“Laat je zeker niet verleiden tot discussies in volle klas.” (mentor)

Dat de studente een groei kende wordt zowel door de studente zelf als de mentor en de leertrajectbegeleider gezien en erkend. Ze haalt echter nog steeds de lat niet.

De interne beroepscommissie acht het prijzenswaardig dat de studente heel erg haar best heeft gedaan voor Praktijk 2 en voor 13 afgelegde assessments geslaagd is. Helaas komt de commissie tot de vaststelling dat ondanks de inspanningen en de gerealiseerde groei, de studente niet aan de eisen die worden gesteld aan de tweedejaarsstudenten voldoet.

De beoordeling van de studente is naar de mening van de commissie correct *i.e.* in overeenstemming met de bepalingen van de ECTS-fiche, de leerlijn Praktijk en de Stagegids gebeurd.

Het feit dat de mentoren de studente wel zouden hebben laten slagen – zo meent de commissie toch te begrijpen uit de bijgevoegde brief – doet geen afbreuk aan alle opmerkingen in de digitale stagemap, het beoordelingsformulier en het feit dat de hogeschool de eindverantwoordelijke is voor de gestelde eisen en de beoordeling van het al of niet daaraan voldoen.

De interne beroepscommissie bevestigt de beslissing en het behaalde resultaat blijft behouden.”

Dat is de bestreden beslissing. Zij wordt op 13 juli 2023 aan verzoekster betekend.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen aanleiding tot het opwerpen van ambtshalve excepties.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op een schending van de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Met betrekking tot drempel 2.2 (doelgericht werken) stelt verzoekster dat de kritiek in de bestreden beslissing met betrekking tot realisatie van lesopbouw en het verwoorden van kerndoel en lesdoel geen grond vindt in het lesverslag van de lector, en dat de doelen (kloklezen en het meervoud van lidwoorden) wél werden aangeleerd en ingeoefend. Verzoekster erkent dat zij in haar lesvoorbereiding te veel had voorzien, waardoor de leerlingen de oefeningen op Chromebook niet hebben kunnen maken, maar stelt dat de basis wel werd aangereikt en extra inoefenen in de volgende les kon gebeuren. Dit blijkt volgens verzoekster ook uit het lesverslag van de lector.

Ook betwist verzoekster de kritiek dat zij niet nakijkt wat leerlingen in het onthoudschriftje noteren. Zij stelt dat zij dit telkens heeft opgevolgd nadat de opmerking was gegeven dat het onthoudschrift zeker moet worden nagekeken.

Waar bij het lesbezoek in blokstage 2 wordt opgemerkt dat veel leerinhouden slechts oppervlakkig worden aangeraakt en dat de essentie moet worden uitgediept, stelt verzoekster dat het ging om een introductieles en dat de navolgende les (buitenles) waarin de leerlingen moesten oefenen met kaarten en kompas niet kon plaatsvinden.

De opmerking dat kaarten uit de leefwereld van de leerlingen moeten worden gebruikt en linken moeten worden gelegd tussen bijvoorbeeld een oude wegenkaart en de gps, miskent volgens verzoekster de werkelijkheid van de stage omdat dit werd toegepast op de buitenles.

De vaststelling dat bij de Kahoot-quiz de antwoorden niet werden overlopen zodat niet duidelijk is wie welk doel heeft bereikt, kan volgens verzoekster niet als kritiek gelden omdat zij op haar computer de antwoorden van de leerlingen kon bekijken en de beginsituatie voor elke leerling bij de volgende les kon waarnemen, en omdat de leerlingen na de quiz ook twee vragen kregen toegestuurd.

Het aandachtspunt dat meer diepgang in de lessen nodig is, overtuigt volgens verzoekster niet omdat zij telkens zorgde voor een goede opbouw en zij meer diepgaande vragen uit haar

lesvoorbereiding op aanraden van de mentor heeft weggelaten om de les beknopter te houden. Verzoekster voelt zich afgestraft omdat ze de aanbevelingen van de mentor volgt.

Inzake de beoordeling van twee lesvoorbereidingen in blokstage 1 stelt verzoekster dat die commentaar enkel is gegeven in een e-mail die diende als feedback op twee wiskundelessen, waarbij eensdeels onduidelijk is hoe de opleiding die heeft verkregen en anderdeels enkel het negatieve is gefilterd uit een volgens verzoekster grotendeels positieve feedback. De vermelding in het beoordelingsdocument van blokstage 1 dat verzoekster voor een motiverende/creatieve instap zorgt en de visie van de mentor, zijn voor verzoekster tegenstrijdig met de motieven van de bestreden beslissing.

Aan de kritiek dat kerndoel en lesdoelen correct moeten worden verwoord, heeft verzoekster tijdens blokstage 2 gewerkt en zij stelt dat deze feedback vervolgens niet is teruggekomen.

Dat een realistische timing moet worden opgemaakt staat voor verzoekster op gespannen voet met de commentaar van de mentor in blokstage 2 dat ze “mooie stappen [zet] in het juist inschatten van de leerstof voor één uur”.

Ook aan de kritiek dat steeds moet worden gepoogd om de les af te ronden door terug te blikken naar de vooropgestelde doelen, is volgens verzoekster tegemoetgekomen. Dat is, nog steeds volgens verzoekster, ook het geval voor de opmerkingen inzake de doelgerichtheid.

Inzake drempel 2.3 (didactische competenties) betwist verzoekster dat zij de leerlingen onvoldoende bij de lessen betrok. Zij herhaalt dat meer diepgaande vragen uit de lesvoorbereiding werden weggelaten op aanraden van de mentor. Daarnaast laat het lesverslag volgens verzoekster niet toe te stellen dat zij de leerlingen onvoldoende heeft betrokken bij de werking van het kompas. De opmerking die wordt gemaakt met betrekking tot de veiligheid (Chromebook) vindt volgens verzoekster geen grond in het beoordelingsformulier of het lesverslag van de lector. De commentaar dat leerlingen actiever moeten worden betrokken bij het aanbrengen van de leerinhoud is voor verzoekster onjuist en bovendien generiek en nergens op gebaseerd.

Met betrekking tot drempel 2.4 (actie op didactisch vlak) herhaalt verzoekster dat het aandachtspunt inzake het hanteren van geschikte werkvormen werd toegepast in de buitenles die had moeten plaatsvinden. Zij stelt dat zij bovendien doorheen het jaar veel voorbeelden uit de leefwereld van de leerlingen gebruikte. Het aandachtspunt inzake variatie in werkvormen miskent volgens verzoekster het feit dat zij zowel op de Chromebook als op papier veel variatie

heeft geboden. Verzoekster stipt tot slot aan dat zij ook vaak lessen zonder Chromebook heeft gegeven, en dat vaak de feedback kwam om dat toestel wel te gebruiken.

Inzake drempel 3.2 (in interactie treden met de leerlingen) vindt verzoekster het onaanvaardbaar dat een eenmalig feit (discussies met leerlingen in de klas) wordt gebruikt om een competentie te beoordelen. Zij stelt dat het bovendien ging om een situatie tijdens het eet-moment, en dus niet tijdens de les.

In haar antwoordnota replaceert verwerende partij (randnummers zijn weggelaten):

“Verzoekster gaat dan vervolgens in het extern beroep verder met een analyse van overwegingen, om die terug te toetsen aan de stukken van het dossier. Het onderzoek daarvan mag er echter niet toe leiden, dat de Raad tot een volledig nieuwe beoordeling van het opleidingsonderdeel moet komen.

Het is niet omdat de tekst van een lesverslag niet woordelijk overeenkomt met wat in een eindbeoordeling staat, dat om die enkele reden de uiteindelijke formuleringen om die enkele reden foutief zouden zijn. Evenmin kan uit fragmentaire citaten vanwege verzoekster genomen uit het dossier, afgeleid worden dat de motivering in haar geheel niet meer zou deugen.

Verzoekster bevestigt zelf dat zij teveel had voorzien in haar lesvoorbereiding, waardoor de leerlingen inzake de leerdoelen klokken en het meervoud van lidwoorden geen oefeningen konden maken. Het is dan ook niet duidelijk waarom de overweging “je krijgt de les niet af” foutief zou zijn.

De overweging in de evaluatie “kijk dit zeker na”, is aanmoedigend geformuleerd, maar wil geenszins zeggen dat de overweging “je kijkt dit niet na” daarmee tegenstrijdig is.

De opmerking m.b.t. oppervlakkige leerinhoud is een algemene opmerking, die niet beperkt is tot de tenuitvoerlegging van de les, maar ook het gevolg is van de voorbereiding ervan.

Het feit dat op het einde van een les een tip gegeven wordt, betekent dat dat element in de beoordeelde les nog niet voldoende aan bod kwam. Verzoekster betwist dat ook niet. Er wordt in de bestreden beslissing niet gesteld dat verzoekster die tip nadien zou verwaarloosd hebben.

Verzoekster erkent zelf dat zij de antwoorden van een Kahoot-quiz niet overlopen heeft, zodat de desbetreffende opmerking in de bestreden beslissing correct is. Verzoekster heeft de antwoorden ook niet verder besproken. Nadien kan niet worden nagegaan of de leerdoelstellingen zijn bereikt, door de leerlingen zelf te laten zeggen wat zij onthouden hebben en waar ze nog vragen bij hebben.

Verzoekster stelt dat een tekort aan diepgang zou te wijten zijn aan de mentor, die haar had aangeraden om meer bepaalde zaken weg te laten, omdat het anders te veel zou worden. Het is echter niet duidelijk of deze raad van de mentor in verband kan worden gebracht met een gebrek aan diepgang.

Het is niet omdat verzoekster om hulp vraagt bij een lesvoorbereiding en die ook krijgt, dat zij erop afgerekend wordt dat zij om hulp heeft gevraagd.

Het is niet omdat verzoekster wijst op vooruitgang, die aangegeven wordt door de mentor, dat een opmerking in de eindevaluatie vanwege de leertrajectbegeleider om die enkele reden moet komen te vervallen.

Aangaande een opmerking m.b.t. werkvormen, stelt verzoekster dat zij wel degelijk vele werkvormen gebruikt. Maar dat is het punt niet en in de bestreden beslissing wordt het gebruik van vele werkvormen ook bevestigd. Het gaat er daarentegen om “de geschikte werkvormen te gebruiken om specifieke doelen te bereiken”.

Aan verzoekster wordt niet verweten dat zij digitale tools heeft gebruikt. Het wordt in tegendeel juist bevestigd, ongeacht of dat ook op aanmoediging was van de mentor. Maar het gaat erom dat niet alle digitale media altijd even doeltreffend en geschikt zijn en dat zij naar hun educatieve waarde moeten beoordeeld worden.

Verzoekster verwijt aan de interne beroepscommissie dat eenmalige feiten worden uitvergroot om dan gehanteerd te worden als motivering. Het gaat hier echter niet om een eenmalig feit. Er wordt in de bestreden beslissing een veelheid van feiten en overwegingen opgesomd.

Verzoekster stelt dat een aantal zaken niet bewezen zijn. Het gaat echter niet op om met dergelijke vage stelling een studievoortgangsbeslissing in vraag te stellen. De interne beroepscommissie beslist niet over een veroordeling van een student, maar wel over de evaluatie van een opleidingsonderdeel, waarbij wordt uitgegaan van de professionaliteit en onbevangenheid van de leertrajectbegeleider.

In het algemeen merkt verwerende partij nog op dat de uiteindelijk ongunstig uitgevallen beoordeling geenszins betekent dat verzoekster geen blijk zou hebben gegeven van inzet, in tegendeel. Verwerende partij begrijpt dat een ongunstige beoordeling in dat geval hard aankomt. Het gaat er echter om of de student de uiteindelijke leerdoelstellingen heeft bereikt.

De bestreden beslissing is bijgevolg wel degelijk voldoende gemotiveerd. De motiveringsplicht is niet geschonden”

In haar wederantwoordnota handhaaft verzoekster haar kritiek.

Beoordeling

De Raad wil aanstippen dat het, onder meer op grond van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs noch tot zijn taak, noch tot zijn bevoegdheid behoort om zijn appreciatie over de verdiensten van de student in de plaats te stellen van die van de verwerende partij en haar organen. Het staat bijgevolg niet aan de Raad om de beoordeling van de student over te doen, als ware hijzelf een interne beroepsinstantie.

De Raad acht het nuttig dit in herinnering te brengen, nu de kritiek van verzoekster in het eerste middel zich op of voorbij de grens bevindt tussen een onderzoek naar de materiëlemotiveringsplicht (een feit waarop de beslissing steunt kan ja dan nee voor bestaand en waar worden aangenomen) en een inhoudelijke beoordeling van de pedagogische strekking van werkpunten die werden geformuleerd.

Waar verzoekster stelt dat er in de verslagen van blokstage 1 geen sprake is van problemen inzake doelgerichtheid en het onvolledig of onvoldoende concreet aangeven van de leerinhoud, leest de Raad in het beoordelingsformulier (stuk 11 administratief dossier) bij de cluster ‘Ik creëer krachtige (vak)didactiek’ de volgende feedback van de leertrajectbegeleider bij blokstage 1: “*Probeer steeds je kerndoel en lesdoelen correct te verwoorden.*” De Raad is van oordeel dat de materiëlemotiveringsplicht op dit punt niet is geschonden, en valt verwerende partij bij in de visie dat de motivering van een eindbeoordeling niet noodzakelijkerwijze moet bestaan uit een letterlijke herneming van werkpunten.

Wat de kritiek inzake het overaanbod aan leerinhoud betreft en het feit dat verzoekster de les niet afgewerkt kreeg, moet de Raad vaststellen dat dit werkpoint werd aangehaald en dat verzoekster bij de actiepunten rond blokstage 1 zelf noteert: “*Doordat ik vaak te veel voorzie in een les kom ik vaak niet tot het einde en valt het reflectiemoment weg. [...] Wanneer ik te veel heb voorbereid, durf ik wel op het moment zelf af te wijken van mijn lesvoorbereiding en de zaken die minder belangrijk zijn te schrappen. Toch is het beter om hier op voorhand al rekening mee te houden, zodat dit niet elke les is.*” Bovendien erkent verzoekster in haar verzoekschrift dit probleem, dat ook door de leertrajectbegeleider is geduid: “*Maak een realistische timing. Tijdens mijn lesbezoek had je te veel voorzien voor 1 les.*” In het licht daarvan kan aan de materiële juistheid van het motief bezwaarlijk worden getwijfeld. Het feit dat verzoekster de omvang van het probleem anders inschat, doet daaraan geen afbreuk. Dat de stagementor stelt dat verzoekster mooie stappen zet, betekent nog niet dat zij de vooropgestelde doelstelling heeft behaald.

Met betrekking tot de kritiek inzake de omgang met het onthoudschriftje ziet de Raad geen inhoudelijke tegenstrijdigheid tussen de vermelding in het beoordelingsformulier en het weergegeven motief van de bestreden beslissing.

Ook inzake de Kahoot-quiz kan verwerende partij worden bijgevallen. De materiële juistheid van de door de interne beroepscommissie gemaakte overweging wordt niet ontkracht, nu verzoekster de antwoorden niet met de leerlingen heeft besproken. Dat verzoekster de antwoorden per leerling heeft genoteerd, zoals zij stelt, doet daaraan geen afbreuk.

Wat blokstage 2 betreft, is de Raad van oordeel dat verzoeksters betoog over wat in een volgende les aan bod had kunnen komen, niet afdoet aan de materiële juistheid van de vaststellingen in het beoordelingsformulier en vervolgens in de bestreden beslissing. De loutere ontkenning van de feedback die werd gegeven, levert op zich niet het bewijs van een gebrek aan materiële motivering (bv. het werkpoint dat doelgericht lesgeven een uitdaging blijft). De repliek van verwerende partij wordt bijgevallen, waarbij nog kan worden opgemerkt dat niet kan worden besloten tot een gemis aan materiële grondslag enkel doordat de leertrajectbegeleider een vastgesteld werkpoint strenger beoordeelt dan de stagementor.

De vaststelling van de leertrajectbegeleider in blokstage 1 dat de leerlingen onvoldoende bij de les worden betrokken, wordt door de stamentor in blokstage 2 niet tegengesproken. Deze schrijft immers: “*Vaak wil je snel zelf de uitleg geven. Geef leerlingen de tijd om na te denken.*” Ook deze kritiek kan derhalve niet overtuigen.

Voor het overige komt de kritiek van verzoekster niet verder dan het tegenspreken van de bestreden beslissing, maar zonder de materiële onjuistheid van de motieven ervan (op overtuigende wijze) aan te tonen.

Wat ten slotte de interactie met de leerlingen betreft, kan de Raad verzoekster niet bijtreden in haar stelling dat de opmerking inzake het in discussie gaan met leerlingen op een eenmalig feit teruggaat. Verzoekster noteert op het beoordelingsformulier bij blokstage 1 zelf: “*Veel leerlingen proberen bij het geven van een straf in discussie te gaan, hier ga ik nog te vaak in mee. De leerlingen vinden dit juist leuk en willen juist een discussie bereiken. Hier moet ik dus nog aan werken.*” Hieruit kan niet worden afgeleid dat het om een eenmalig incident ging. De

klasmentor noteert overigens ook in algemene zin: “*Klasmanagement is voor jou nog een uitdaging.*” en na blokstage 2 noteert verzoekster dat reageren op storend gedrag een werk puntje blijft, wat zijzelf aantoon door de notitie “*Soms laaf[t] ik me misleiden door de uitleg van de leerlingen, wat door discussies kan zorgen.*”

Het eerste middel is niet gegrond.

Tweede middel

In een tweede middel voert verzoekster aan dat er een discrepantie bestaat tussen de beoordelingen van de stagementor en de stagebegeleider.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat de bestreden beslissing geen verantwoording geeft voor de discrepantie tussen de beoordelingen van de stagementor(en) enerzijds en de stagelector anderzijds en dat de repliek van de interne beroepscommissie niet volstaat.

Verzoekster zet uiteen dat er weinig tot geen rekening wordt gehouden met de feedback van de mentor, die nochtans in staat is om correct te evalueren. Aan de visie van de mentor(en) moet volgens verzoekster des te meer gewicht worden toegekend wanneer de stagebegeleider zelf slechts twee bezoeken heeft afgelegd.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat het op zich helemaal niet ongebruikelijk is dat er zich tussen mentor en leertrajectbegeleider verschillen voordoen in hun benadering, maar dat het evenwel de leertrajectbegeleider is, en niet de mentor, die de eindbeoordeling maakt, en dit in functie van de beoogde leerdoelstellingen.

Daarnaast merkt verwerende partij op dat verzoekster vaag blijft in haar standpunt, zonder in het tweede middel concreet aan te tonen waar er onoverkomelijke discrepancies zouden blijken. Verwerende partij stipt aan dat in een nota van de stagementoren, die verzoekster bij haar intern beroep voegde, wordt gesteld dat verzoekster nog werk punten heeft, maar nog een laatste jaar heeft om daar verder aan te werken. Voor verwerende partij toont dit aan dat er van een grote discrepantie geen sprake is. Zij wijst bovendien erop dat terwijl de beoordeling na een tweede

jaar inderdaad niet inhoudt dat de student dan al de einddoelstellingen van het laatste jaar moet bereiken, het omgekeerd ook niet zo is dat een student na het tweede jaar geslaagd moet worden verklaard voor een stage, enkel en alleen omdat er nog een derde jaar volgt, waarin nog verder kan bijgeschaafd worden aan werkpunten.

In haar wederantwoordnota blijft verzoekster bij haar standpunt.

Beoordeling

Op basis van de werkpunten die de stagementoren op het beoordelingsformulier hebben genoteerd, is de Raad van oordeel dat niet kan worden gesteld dat hun inschatting van verzoeksters prestaties per cluster wezenlijk verschilt van deze van de leertrajectbegeleider.

Het is niet ongebruikelijk dat stagementoren een wat meer ‘aanmoedigende’ benadering hanteren, maar dat betekent niet dat een eerder zakelijke feedback van een stagelector daarmee *ipso facto* inhoudelijk op gespannen voet staat, al is het maar omdat aanmoedigen om beter te doen ook inhoudt dat er ruimte voor verbetering is.

Zonder de beoordeling van de instelling over te doen, is de Raad van oordeel dat er van een wezenlijke discrepantie, zoals verzoekster voorhoudt, geen sprake is. Daarvoor liggen er te veel, met de visie van de leertrajectbegeleider sporende, werkpunten vanuit de stagementoren voor.

Dat een stagementor geneigd is om niettemin aan de stage een andere eindbeoordeling te verbinden, is op zich onvoldoende om een gebrek in de materiële motivering aan te tonen. Niet alleen komt de bevoegdheid tot quoteren aan de opleiding toe, verwerende partij kan ook worden bijgevallen in haar opmerking dat het vertrekpunt van die quatering in beginsel is of de vooropgestelde doelstellingen van het betrokken trajectjaar in voldoende mate zijn bereikt (met andere woorden: staat de student zover als hij/zij op dat punt in de opleiding verwacht mag worden te staan), en niet of er nog jaren in de opleiding resten om werkpunten weg te werken.

Het tweede middel is ongegrond.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Uit de uiteenzetting van het middel blijkt dat verzoekster de aangehaalde algemene beginselen geschonden acht omdat de motivering van de bestreden beslissing niet afdoende is.

Verwerende partij replieert in haar antwoordnota dat het middel voorkomt als een loutere herhaling van het eerste middel, en dat bijgevolg naar de repliek bij dat middel kan worden verwezen.

Beoordeling

Het derde middel is geen afzonderlijk en autonoom rechtsmiddel, maar steunt enkel op de beweerde gegrondheid van het eerste middel.

Nu hierboven is vastgesteld dat het eerste middel niet gegrond is, dient ook het derde middel te worden verworpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder Voorzitter van de Raad

Jan Geens bestuursrechter – bijzitter

Henri Verhaaren bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.769 van 11 augustus 2023 in de zaak 2023/0290

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Kurt Vanthuyne
kantoor houdend te 8870 Izegem
Baronstraat 68
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

HOGESCHOOL WEST-VLAANDEREN
woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Marksesteenweg 58

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Hogeschool West-Vlaanderen van 14 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker “deels gegrond” wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Laura Vernackt die *loco* advocaat Kurt Vanthuyne verschijnt voor verzoekende partij en Joktan Willem en Annelies Van Oost, die verschijnen voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Sport en Bewegen’.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Sport Business Project’, waarvoor verzoeker een examencijfer van 9/20 bekomt.

Op 5 juli 2023 stelt verzoeker tegen die beslissing een intern beroep in:

“Ik volg de opleiding Sport en Bewegen aan Howest Brugge en wens bij deze beroep in te stellen tegen mijn resultaat van Sport Business Project.

Tijdens het feedbackmoment bij meneer [C.] kreeg ik onvoldoende toelichting omtrent de quatering.

Wat het eerste semester betreft, kreeg ik helemaal geen uitleg.

Wat het tweede semester betreft, gaf meneer [C.] aan dat mijn resultaat naar beneden werd getrokken door de ‘peerassessmentfactor’, maar ook de samenstelling van deze factor werd niet uitgelegd.

Wat de ‘peerassessmentfactor’ betreft, heb ik in ieder geval volgende opmerkingen en bedenkingen:

- 1) Hoe worden scores als ‘goed’, ‘voldoende’, ‘onvoldoende’ vertaald naar cijfers?
- 2) Het groepsproject verliep in groepjes van 4, maar in november haakte één medestudent af. Hoe werd in de quatering rekening gehouden met het feit dat ik maar beoordeeld werd door 2 medestudenten en niet door 3? Indien hiermee geen rekening werd gehouden, weegt een niet-waarheidsgetrouw peerassessment namelijk zwaarder door.
- 3) Hoe worden de beoordelingen van de medestudenten gecontroleerd? Ik vermoed dat één van mijn medestudenten mij onterecht afgerekend heeft terwijl ik de helft van de omzet van de koekenverkoop verkocht, 4 sponsors heb aangebracht, de helft van de spelers heb aangebracht, zorgde voor het opmaken van het Excel-programma en de draaiboeken, instond voor het beheer van de social media en het maken van de aftermovie,...

Ik wens een volledig en transparant overzicht van de samenstelling in berekeningswijze van mijn resultaat, zowel voor het eerste als het tweede semester, met inbegrip van de [motivering] van [het] peerassessment, en het herzien van die peerassessmentfactor, bij gebreke waaraan ik verdere stappen zal ondernemen.”

Op 14 juli 2023 komt de interne beroepscommissie van de Hogeschool West-Vlaanderen tot de volgende beslissing:

“Wij hebben uw aangetekend schrijven inzake het stellen van een intern beroep goed ontvangen op 5 juli 2023.

Conform artikel 134 van het onderwijs- en examenreglement 2022-2023 (OER), en gelet op de Codex hoger onderwijs, is de interne beroepscommissie samengekomen. Deze interne beroepscommissie bestaat uit de algemeen directeur, de directeur onderwijs en internationalisering en het diensthoofd studentenadministratie van Howest, die in alle neutraliteit het voorliggend dossier hebben behandeld.

De interne beroepscommissie heeft daarbij, conform het OER artikel 134:

- Het intern beroep, ingesteld met uw schrijven van 5 juli 2023 ontvankelijk verklaard omwille van volgende redenen:
 - o [...]
- Een hoorzitting ingericht op 12 juli 2023 waarbij de student afwezig was;
- Een onderzoek ingesteld waaruit volgende blijkt:
 - o Student is tijdens academiejaar 2023-23 ingeschreven in de opleiding bachelor sport en bewegen voor 27 SP
 - o In eerste examenkans (EK1) slaagde de student voor 30 SP
 - o Voor het betwiste opleidingsonderdeel Sport Business Project behaalt de student 9/20 (beslissing uitgesteld)
 - o In het verzoekschrift vraagt de student meer duidelijkheid rond de totstandkoming van de score in het bijzonder rond het deel peer evaluatie. In november haakte immers een student uit de groep van 4 af zodat de peer evaluatie maar door 2 medestudenten gebeurde.
 - o Op 10 juli vond een bijkomend gesprek plaats tussen verzoeker en de opleidingscoördinator waarbij bijkomende toelichting werd gegeven. De invloed van de groepssamenstelling zal verder onderzocht worden. Ook werd geduid dat dit een delibereerbare score is. De finale beslissing wordt uitgesteld naar de derde examenperiode.

Op basis van het onderzoek oordeelt de interne beroepscommissie dat het verzoek van de student deels gegrond is. De opleiding zal rekening houden met de aangereikte elementen en een nieuwe examenbeslissing nemen na de derde examenperiode. De interne beroepscommissie wenst de student veel succes toe met de tweede examenkans.”

Dit is de bestreden beslissing. Zij wordt met een e-mail van 17 juli 2023 aan verzoeker overgemaakt.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen redenen om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoeker steunt een enig middel op het zorgvuldigheidsbeginsel, de formelemotiveringsplicht, de materiëlemotiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert – in essentie – aan dat zijn intern beroep wel ‘deels gegrond’ is verklaard, maar dat daarbij niet duidelijk is welke onderdelen van het intern beroep dan precies gegrond dan wel ongegrond zijn bevonden, en waarom.

Bovendien hekelt verzoeker de overweging dat de beslissing over zijn beroep wordt uitgesteld naar de derde examenperiode, terwijl over de inhoud van het intern beroep niets wordt gezegd, behoudens de loutere vermelding van de grief inzake het groepswerk.

Alleszins, zo stelt verzoeker, kan zijn beroep niet worden begrepen als een vraag naar meer duidelijkheid, maar wél als een betwisting van het toegekende examencijfer.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij:

“Het [v]erzoekschrift werd opgesteld op 5 juli.

Op 10 juli vond een online gesprek plaats tussen verzoeker en opleidingscoördinator [A.v.O.], waarin de verzoeker bijkomende extra duiding bij de score kreeg, bijkomend bij de feedback die de student reeds van de betrokken docent kreeg.

De verzoeker werd uitgenodigd voor een verhoor door de interne beroepscommissie op 12 juli om 9u maar was hier niet op aanwezig. Bij elk beroep organiseert Howest een hoorzitting met de student en laat de student zijn bezwaren toelichten, zodat we duidelijk het probleem en de bezwaren kunnen vatten. Op die manier kunnen we heel gericht input vragen van de opleiding, en onderzoeken we het beroep wel degelijk ten gronde.

Gezien de student niet aanwezig was, hebben we het beroep dienen te behandelen op basis van het verzoekschrift.

In het verzoekschrift lezen wij vooral de vraag over de transparantie over de totstandkoming van de score. Deze vragen kunnen ons inzien behandeld worden op een feedbackgesprek. Er volgde hierop een online extra feedbackgesprek met de opleidingscoördinator op 10 juli.

We lezen ook het bezwaar dat het groepswerk niet door 4 personen maar door 3 personen werd uitgevoerd, en oordeelden dat dit inderdaad een invloed kan gehad hebben op de totstandkoming van de score. Daarom antwoordden we dat het beroep deels gegrond was, en dat de examenbeslissing wordt uitgesteld naar de derde examenperiode.

We zijn van mening dat we het beroep wel degelijk ter harte hebben genomen, en betreuren het dat de student niet aanwezig was op de hoorzitting, zodat hij ons kon toelichten dat de info die hij kreeg op het extra feedbackgesprek als onvoldoende werd ervaren.

In bijlage vind je het rapport, en de beslissing van de externe beroepscommissie.”

Een en ander overtuigt verzoeker duidelijk niet. In zijn wederantwoordnota zet hij nog het volgende uiteen:

“Voorerst dient opgemerkt dat mijn [c]liënt geen oproeping ontving voor een hoorzitting die op 12.07.2023 zou zijn doorgegaan; ik verzoek de verwerende partij het bewijs van een oproeping te willen voorleggen (enig stuk daaromtrent wordt in ieder geval niet medegedeeld, terwijl het volledig administratief dossier tegen uiterlijk 29.07.2023 aan [c]liënt had dienen overgemaakt – quod non, hij ontving enkel op 28.07.2023 een mail van verweerster met mededeling van de interne (en niet externe zoals verweerster schrijft) beroepsbeslissing d.d. 14.07.2023 en het rapport / ter zake kan nog worden opgemerkt dat verwerende partij geen kennis gaf van haar mail dd. 28.07.2023 aan ondergetekende raadsman, hoewel zij kennis had van zijn tussenkomst; blijkbaar is een gebrekke communicatie verweerster niet vreemd).

Verder stel ik vast dat op geen enkele wijze wordt geantwoord op de argumenten zoals ontwikkeld in mijn verzoekschrift van 20.07.2023, waarvan nochtans kopie werd overgemaakt aan Howest Hogeschool; deze beperkt zich ertoe naast de kwestie te antwoorden op de brief van 05.07.2023 van mijn [c]liënt, waarbij het beroep aanhangig werd gemaakt.

[C]liënt zou dus kunnen volstaan met te verwijzen naar de inhoud van dit verzoekschrift dd. 20.07.2023, waarin hij volhardt.

Aanvullend laat hij nog opmerken dat de verwerende partij haar beslissing tot op heden nog altijd niet gemotiveerd heeft; de verwijzing naar de mogelijkheid dit toe te lichten bij een feedbackgesprek voldoet geenszins aan deze motiveringsverplichting; niet alleen ontving [c]liënt geen uitnodiging, niets belette de verwerende partij om in haar repliek van 28.07.2023 die zij in het kader van huidige procedure heeft kunnen geven deze

motivering alsnog weer te geven; het volstaat niet deze beslissing met een semester uit te stellen en deze aldus voor zich uit te schuiven.

Hoe kan men ten andere stellen van oordeel te zijn dat het feit dat het groepswerk slechts door 3 i.p.v. 4 personen werd uitgevoerd “ een invloed kan hebben gehad op de totstandkoming van deze score “ zodat het beroep deels (welk deel?) gegrond “ wordt verklaard, om niettegenstaande deze gegrondverklaring in één en dezelfde zin de examenbeslissing uit te stellen naar de derde examenperiode?

Mijn [c]liënt volhardt dan ook des te meer in punt 8 van zijn verzoekschrift in beroep: verweerster lijkt te volharden in haar onwil om ter zake zorgvuldig en redelijk op te treden en blijft zich eigengereid opstellen; zij gaat enkel in op de kwestie van de “ peerassessmentfactor “en enige motivering van de totale score blijft nog altijd uit. De bestreden beslissing dient vernietigd te worden.”

Beoordeling

Verzoeker heeft bij verwerende partij een intern beroep ingesteld tegen een examenbeslissing.

Krachtens artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs moet het resultaat van een interne beroepsprocedure van twee dingen één zijn: ofwel wordt het beroep als onontvankelijk afgewezen, ofwel neemt de bevoegde instantie een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herziet.

Voor de afwikkeling van de interne beroepsprocedure heeft de decreetgever in artikel II.284, tweede lid van dezelfde Codex aan de hogeronderwijsinstellingen een ordetijd van twintig kalenderdagen ter beschikking gesteld. Die termijn kan overeenkomstig artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs vóór het verstrijken ervan worden verlengd tot een latere, aan de student mee te delen datum.

Uit de bepalingen van artikel II.294, samen gelezen met de bekommernis van de decreetgever om de doorlooptijd van de interne beroepsprocedure te beperken, volgt dat de te nemen beslissing in beginsel ook een eindbeslissing moet zijn, waarin definitief uitspraak wordt gedaan over het intern beroep.

Van de hiervoor vermelde mogelijkheid tot uitstel van de uitspraak heeft de interne beroepscommissie van verwerende partij geen gebruik gemaakt. Dat de beroepscommissie haar

beoordeling als definitief beschouwt, mag ook blijken uit het gegeven dat zij de beroepsmodaliteiten van de Raad vermeldt, waarmee de beroepscommissie aangeeft dat zij een ‘eindoordeel’ heeft uitgesproken in de zin van artikel I.3, 69°, *a)* van de Codex Hoger Onderwijs.

De bestreden beslissing mangelt op verschillende vlakken.

Vooreerst merkt verzoeker terecht op dat over verschillende van zijn grieven geen uitspraak wordt gedaan, en dat het evenmin duidelijk is in welke mate het beroep nu precies ‘gegrond’ wordt bevonden.

Bovendien blijft de beroepscommissie in gebreke om aan die gegrondbevinding enig gepast gevolg te verbinden. Artikel 134 van het onderwijs- en examenreglement 2022-2023 luidt, voor zover hier relevant:

“Na het ontvankelijk verklaren van het intern beroep beslist de commissie of die de ingeroepen bezwaren door de student al dan niet gegrond vindt.

Indien de commissie van oordeel is dat de ingeroepen bezwaren gegrond zijn, beslist de commissie hetzij tot het gemotiveerd herzien van de door het intern beroep bestreden beslissing hetzij tot het terugsturen van het dossier naar de instantie die de initiële beslissing nam met de vraag de beslissing te herzien.”

De beroepscommissie kon dus, na de bezwaren gegrond te hebben bevonden, hetzij zelf op gemotiveerde wijze een nieuw examencijfer toeekennen, hetzij de initieel bevoegde instantie (wellicht de examencommissie) met die herbeoordeling gelasten. Deze tweede mogelijkheid moet, in het licht van wat hierboven is uiteengezet, derwijze worden gelezen dat de instantie die de initiële beslissing heeft genomen dan onmiddellijk opnieuw samenkomt om, indien mogelijk binnen de termijn van artikel II.284 van de Codex en alleszins zo spoedig mogelijk, een nieuwe examenbeslissing te nemen.

De beroepscommissie heeft geen van beide gedaan.

Door de zaak terug te verwijzen naar de examencommissie om “na de derde examenperiode” een nieuwe beslissing te nemen, miskent de beroepscommissie zowel de aangehaalde bepalingen van de Codex als haar eigen onderwijs- en examenreglement.

Aldus miskent de beroepscommissie ook het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het enig middel is in de aangegeven mate gegrond.

VI. Omvang van de vernietiging

Verzoeker vordert de vernietiging van de beslissing van de interne beroepscommissie van 14 juli 2023.

In de mate dat de bestreden beslissing verzoekers beroep “deels gegrond” verklaart, heeft verzoeker geen belang bij zijn vordering.

De hierna uit te spreken vernietiging wordt derhalve beperkt tot de beslissing om de zaak terug te zenden naar “de opleiding” en deze tot na de derde examenperiode de tijd te verlenen om zich uit te spreken.

Dit betekent dat na de nietigverklaring ofwel de beroepscommissie eigener gezag een nieuwe beslissing neemt over het aan verzoeker toe te kennen examencijfer, ofwel dat de instantie die de initiële beslissing nam – de Raad neemt aan dat daarmee wordt bedoeld: de examencommissie – wordt gelast een dergelijke beslissing te nemen.

Gelet op de houding van verwerende partij komt het gepast voor om voor deze nieuwe besluitvorming een korte termijn op te leggen, zodat verwerende partij met bekwame spoed het nodige kan doen.

VII. Anonimisering

Verzoeker vraagt in zijn verzoekschrift de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van de Hogeschool West-Vlaanderen van 14 juli 2023 voor zover de opleiding wordt opgedragen om na de derde examenperiode een nieuwe beslissing te nemen.**
- 2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 18 augustus 2023.**
- 3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.776 van 11 augustus 2023 in de zaak 2023/0291

In zake: Caitlan Karishma NYS
woonplaats kiezend te 2221 Booischot
Kapelaan Franklaan 13

tegen:

UC LEUVEN
woonplaats kiezend te 3001 Heverlee
Geldenaaksebaan 335

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van UC Leuven van 17 juli 2023 waarbij het beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Stage III (met inbegrip van levensbeschouwing)’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor lager onderwijs’.

Tot verzoeksters curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Stage III (met inbegrip van levensbeschouwing)’, waarvoor verzoekster een examencijfer van 9/20 behaalt.

Deze quatering steunt op de volgende beoordeling van vier competenties:

- ‘leraars bewegen voor kinderen en jongeren’: ‘niet voldoende’
- ‘leraars bewegen met hun hele zijn’: ‘voldoende’
- ‘leraars bewegen met kennis van zaken’: ‘onvoldoende’
- ‘leraars bewegen samen’: ‘niet voldoende’

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 3 juli 2023 een intern beroep in. Daarin doet zij de volgende middelen gelden (voetnoten zijn weggelaten):

“[...]

1. EERSTE MIDDEL: Gelijkheidsbeginsel

Het gelijkheidsbeginsel waarborgt de gelijke behandeling van burgers in bestuurszaken. Concreet houdt dit in dat personen in gelijke omstandigheden gelijk behandeld moeten worden en in ongelijke omstandigheden niet gelijk behandeld mogen worden.

Verzoekster heeft echter ongelijke kansen gekregen van de hogeschool door haar ongeschikte stageplaats en de daaropvolgende stageonderbreking. Zij heeft later op het jaar, tijdens de blokperiode, haar stage gelopen op de tweede stageplaats.

Haar eerste stagementor, die haar toen als *zwak* beoordeelde, schreef dit namelijk ook explicet toe aan de *mismatching* tussen de onderwijsmethode en de stageplaats:

“N.B. Please bear in mind that the answer below was given considering that Caitlan was conducting her internship in an educational setting that was different to what she was been prepared for.”

Zelfs op haar nieuwe stageplaats heeft verzoekster niet het aantal uren kunnen lopen die andere studenten hebben afgelegd op hun stageplaats, dit was immers praktisch onmogelijk met de nakende deadlines en examens. Verzoekster kreeg maar 2 weken stage in tegenstelling tot de 5 weken van andere studenten. Verzoekster heeft haar studentencoach d.d. 2 april 2023 om deze reden gevraagd om de deadlines te verleggen.

Verzoekster valt *in casu concreto* niets te verwijten. Zij heeft volgens de procedures, binnen de vastgestelde kaders van de onderwijsinstelling haar stageplaatsen gekozen. De stageplaats werd immers door de onderwijsinstelling zelf aangeboden. Het was echter aan de onderwijsinstelling om geschikte stageplaatsen toe te laten en deze vooraf te controleren op hun geschiktheid.

Ondanks vast staat dat verzoekster geen blaam treft, wordt zij wel afgerekend op deze, voor haar, ongunstige situatie. Zij heeft immers minder groeikansen gekregen dan haar medestudenten. We wijzen graag op welke ongelijkheden er door de situatie zijn ontstaan:

- Verzoekster heeft minder stage-uren kunnen presteren waardoor haar groeikansen lager lagen;
- Verzoekster heeft haar stage-uren moeten afleggen in een periode die zeer druk bezaaid was met deadlines en de examens in zicht waar andere studenten dit niet hadden;
- Verzoekster heeft zich op zeer korte tijd moeten wringen in bochten en aanpassen om haar toekomst veilig te stellen wat riante stress veroorzaakt heeft;
- Verzoekster heeft slechts 3 verkenningsdagen gehad om zich de correcte en verwachte onderwijsmethode eigen te maken, dit is de helft minder dan andere studenten. Toegelicht dient te worden dat dit ook de eigen keuze van verzoekster was, daar meer verkenningsdagen een te grote druk zouden leggen op de andere vakken binnen haar curriculum;

Ondanks voorgaande heeft de onderwijsinstelling geen extra maatregelen voorzien om verzoekster daadwerkelijk de kans te geven te bewijzen dat zij groeide in haar lesgeven. Verzoekster heeft zelfs voor haar groeikansen te vergroten na haar stage deze vrijwillig verder gezet. Zij stelde haar studentencoach hiervan onverwijd in kennis.

Blijkens het eindverslag houdt de onderwijsinstelling geen rekening met verzoeksters uitzonderlijke situatie. Zij is beoordeeld zoals iedere andere student terwijl haar stagekansen beduidend minder waren. De studentencoach heeft zelfs explicet geweigerd rekening te houden met bijkomende stageverslagen van de vrijwillige stage. Deze zouden de situatie echter wel nog een beetje gelijk hebben kunnen trekken.

Tevens blijkt uit de verslagen van zowel de eerste stageplaats, als de tweede en ten slotte ook de vrijwillige stage dat verzoekster zeer positief beoordeeld wordt en een positieve evolutie maakt. De kritiekpunten die aanvankelijk bestonden bestaan niet meer op het einde van haar stage. En de *zwak* van haar eerste stageplaats worden geleidelijk aan naar een *voldoende tot sterk* naar uiteindelijk *sterk* op Bogaerts, die haar aanvankelijk als *zwak* beoordeelde.

Rekening houdend met de precaire gang van zaken kan dus enkel gesteld worden dat met deze feiten rekening gehouden had moeten worden.

2. TWEEDER MIDDEL: Rechtszekerheid- en vertrouwensbeginsel

Het vertrouwensbeginsel speelt *in deze* wanneer men naar de stageverslagen van verzoekster kijkt. Niet ontkent kan worden dat zij werkpunten kende. Dit is immers ook het doel van een stage.

De stage heeft tot doel om te groeien en aan de slag te gaan met feedback die gegeven wordt. Hiervoor is dus belangrijk dat er voldoende groeikansen zijn door (1) een stageperiode te krijgen die groei toelaat, (2) voldoende feedbackmomenten te krijgen en (3) ervan uit te gaan dat deze feedback zal leiden tot het gewenste resultaat.

Nog te vermelden valt dat een stage niet tot doel heeft te eindigen zonder enig werkpunt. Een leerproces duurt *immers* jaren en stopt nooit. Het doel van de stage is dan ook om te voldoen aan de eindtermen. De leidraad hiervoor is de feedback die gegeven wordt aan de hand van de eindtermen.

Conform het vertrouwensbeginsel, dat stelt dat het bestuur moet vermijden dat de burger in de rechtmatige verwachtingen welke hij uit het bestuursoptreden put wordt gefrustreerd, mag verzoekster ervan uitgaan dat wanneer haar feedback overwegend positief is, dit ook doorschijnt in haar resultaten. Juist het vertrouwensbeginsel komt voort uit de geringe voorspelbaarheid door de grote beleids- en beoordelingsvrijheid van het bestuur.

Uit de verslagen blijkt zeer duidelijk dat verzoekster met de feedback aan de slag is gegaan. Zo wordt zij in het eerste verslag als *zwak* beoordeeld en in het laatste als *sterk*. In het tweede verslag wordt ze tussen *voldoende* en *sterk* geplaatst en haalt de stagmentor bij werkpunten zaken aan als *in het begin*, wat impliceert dat verzoekster zich hierin verbeterd heeft.

Daarbij kan zij op grond van hetzelfde beginsel erop berusten dat in de beoordeling zij niet kan beoordeeld worden op zaken die haar nooit kenbaar gemaakt zijn en waarop zij niet heeft kunnen anticiperen omdat zij berustte in het vertrouwen dat deze competenties bereikt werden. Echter staat op haar eindverslag volgende geschreven:

“De vertaling van deze reflecties naar de klaspraktijk ontbreekt nog, waardoor je, in verhouding tot de theoretische redenering/inzichten, je didactische vaardigheden onvoldoende evolueren.”

Opvallend is dat deze feedback nergens gegeven is tijdens de stage. Nog in de stageverslagen van de mentor noch in die van de studentencoach. Daarbij is het verzoekster totaal vreemd wat deze zin betekent.

Zo is het dat verzoekster met enkel 9 dagen stage van een *zwak* naar *voldoende tot sterk* gaat. Wat een positieve evolutie is op een zeer korte termijn.

Er zijn meerdere voorbeelden te noemen die dezelfde bevindingen staven.

Gelet het feit dat voorgaande maakt dat verzoekster zich onmogelijk kon aanpassen aan deze kritiekpunten, die nooit kenbaar gemaakt zijn, en het feit dat wij veronderstellen dat dit kritiekpunt niet doorslaggevend kan zijn als het nooit dermate doorslaggevend is geweest om dit in de verslagen op te nemen, is verzoekster dan ook van mening dat met deze punten ook geen rekening gehouden kan worden in de beoordeling.
Concreet betreft het volgende punten:

- “*Het leerproces van de leerlingen staat nog onvoldoende centraal*”;

- “*De vertaling van deze reflecties naar de klaspraktijk ontbreekt nog, waardoor je, in verhouding tot de theoretische redenering/inzichten, je didactische vaardigheden onvoldoende evolueren*”;
- “*Je hebt het in je eindverslag over nieuwe aanpak en werkvormen, maar het is onduidelijk wat dit in praktijk net inhoudt en hoe deze een invloed hebben op de leerprocessen en leerresultaten van de leerlingen. De informatie hierover blijft op een eerder abstract niveau hangen*”;
- “*Maar door het ontbreken van een sterke klasorganisatie, een focus op doelgerichtheid en het houden van overzicht over de betrokkenheid van de leerlingen*”;

Ten slotte mag verzoekster er rechtmatig op vertrouwen wanneer de onderwijsinstelling haar toewijst aan een nieuwe stageplaats, zij ook de kans heeft middels die stage daadwerkelijk te slagen op het opleidingsonderdeel. Dit zal in *casu concreto* inherent inhouden dat in de eindbeoordeling rekening had gehouden moeten worden met het feit dat verzoekster niet alle competenties vorm heeft kunnen geven zoals dit verwacht werd op deze kortere periode.

Op grond van het rechtszekerheidsbeginsel, dewelke voorschrijft dat de rechtsontberende er mag op vertrouwen dat de openbare dienst haar rechtmatige verwachtingen inlost, is verzoekster dan ook gerechtigd te verwachten dat de onderwijsinstelling haar daadwerkelijk deze slaagkans geeft.

Het is *in deze* niet relevant hoe de onderwijsinstelling dit gedaan zou hebben, door *ex ante* of *post factum* maatregelen te treffen. Zo zou de onderwijsinstelling de stagemethode hebben kunnen aanpassen, of de resultaten tegen de eindtermen hebben kunnen houden *in het licht van en rekening houdende met* de persoonlijke omstandigheden van verzoekster.

3. DERDE MIDDEL: Motiveringsbeginsel

De onderwijsinstelling motiveert onvoldoende haar beslissing. Zoals eerder aangehaald kan niet verwacht worden dat een student een stage eindigt zonder enig werk punt. De grens moet anderzijds ook objectief meetbaar zijn.

De verplichting voor het motiveren van haar beslissing ligt in deze echter wel aan de kant van de bestuurlijke overheid die een besluit met individuele strekking neemt. Het loutere vermoeden van deskundigheid bevrijdt de onderwijsinstelling *immers* niet van haar plicht tot materiële motivering. Verzoekster moet *immers* in staat kunnen gesteld worden met welke overwegingen deze beslissing genomen is om te kunnen toetsen of deze regelmatig en met redelijkheid genomen is.

Het is *in casu* aan de onderwijsinstelling om te motiveren dat haar beslissing een grondslag heeft die *in feite* en *in rechte* de genomen beslissing verantwoordt en bovendien pertinent is.

Het eindverslag beperkt zich echter op materiële feedback zonder deze te verbinden aan de genomen beslissing. Dit soort terugkoppeling kan men ook geven aan een reeds afgestudeerde leerkracht. Het bestaan van werkpunten op zichzelf kan *immers* niet als voldoende argument beschouwd worden verzoekster een onvoldoende te geven. Daarbij wordt er op geen enkele wijze gesproken over de eventuele afweging van de uitzonderlijke omstandigheden waarin verzoekster zich bevond.

Echter, en ondanks dat het eindverslag dit expliciet vereist, geeft de onderwijsinstelling geen enkele motivatie waarom verzoekster een onvoldoende krijgt op het onderdeel *leraars bewegen met kennis van zaken*.

Aangehaald dient te worden dat er toch enkele opvallende zaken zijn. Zo haalt de studentencoach in haar eindverslag zaken aan waarvan in de laatste beoordeling expliciet gezegd is dat deze verbeterd werden.

Zo wordt er gesproken over de wiskundeles en klasmanagement dat niet op punt zou zijn, terwijl in het laatste mentorverslag de stagementor schrijft dat stagiaire positief evolueerde en een goede band met de leerlingen. De stagementor evalueerde de wiskundeles op de laatste stagedag positief al schrijft hij in zijn verslag dat hier nog werk aan is, dit lijkt een evidentie.

Juist dit verslag is zeer belangrijk en kan niet buiten beschouwing gelaten worden. Het is *immers* de enige beoordeling van haar laatste stagedagen en dus de beoordeling die het beste beeld geeft over de evolutie van verzoekster. Door haar korte stage mocht zij verwachten dat aan dit soort micro-beoordeling gedaan zou worden.

Overwogen dient te worden dat competentie *leraars bewegen met kennis van zaken* minder gunstig beoordeeld krijgt niet mag verbazen. Wanneer men naar de competentie specifieke inhoud kijkt gaat dit over de lesmethodiek. Verzoekster heeft de eerste 4 weken van haar stage de *concept-based* methode van Bogaerts eigen moeten maken, om daarna te moeten schakelen naar de methode die van haar verwacht werd in haar stage door de onderwijsinstelling. Dit kan minstens verwarrend genoemd worden.

Ondanks het feit dat er weldegelijk werkpunten bestaan op deze competentie, onderging verzoekster een zeer positieve evolutie. Verzoekster zal dit benoemen als het formele aspect.

Dat deze methode niet diegene was die op haar onderwijsinstelling verwacht werd, maakt niet dat deze onjuist is. Het zou inderdaad een minder gunstig resultaat kunnen verklaren, maar geenszins een onvoldoende. Verzoekster zal dit benoemen als het materiële aspect.

De onderwijsinstelling spreekt met geen woord over het formele noch het materiële aspect.

Ondanks dat verzoekster in haar mentorverslagen na een positieve evolutie een beoordeling krijgt van sterk, alsook een verslag van voldoende tot sterk dat afgewogen tegen het eindverslag dat haar, tevens zonder enige motivatie, tweemaal nipt voldoende (lees: voldoende) geeft, eenmaal een voldoende en slechts eenmaal een onvoldoende, krijgt verzoekster in haar eindbeoordeling een onvoldoende (lees: nipte onvoldoende).

Het is echter pertinent dat in deze niet gekozen is voor een voldoende maar voor een onvoldoende. Op welke feiten is dit objectief gebaseerd?

De onderwijsinstelling rept met geen woord over deze keuze. Daarbij houdt zij geen rekening met de individuele aspecten van verzoekster. Te weten is dat de studievoortgangsbeslissing, waar onderliggende beslissing onder valt, een individuele beslissing betreft en dat in gevolg daarvan wel degelijk dient rekening te houden met de individuele situatie van verzoekster, dit staat *immers* expliciet omschreven in art. II.276 CHO.

Verzoekster verzoekt de onderwijsinstelling dan ook een nieuwe beslissing te nemen, met redenen omkleed, rekening houdend met haar individueel traject en in het reine met de beginselen van behoorlijk bestuur.

4. VIERDE MIDDEL: Redelijkheidsbeginsel

Ten slotte is de beslissing niet genomen met in achtneming van het redelijkheidsbeginsel. Het redelijkheidsbeginsel waarborgt dat de bestuurlijke overheid haar discretionaire *imperiumbevoegdheid* niet gebruikt op een wijze die het redelijke voorbij gaat.

Zoals eerder aangehaald kan niet verwacht worden dat een student een stage eindigt zonder enig werkpunt. De grens moet anderzijds ook objectief meetbaar zijn.

Verzoekster acht echter dat zij van haar onderwijsinstelling redelijkerwijs wel mag verwachten dat zij kijkt naar haar individueel traject en groeiproces en hiertoe alle aangeleverde middelen in overweging neemt. En dat wanneer er werkpunten zijn deze haar tijdens de stage worden meegedeeld. Er mag dan ook worden aangenomen dat met deze uitzonderlijke omstandigheden rekening moet houden.

Buiten de eerste stageplaats, waarvan de onderwijsinstelling later zelf en op eigen initiatief oordeelde dat deze voor vele aspecten ongeschikt was, kreeg verzoekster tijdens de stage geen zorgwekkende feedback die haar kon doen verwachten dat zij niet zou slagen.

In de feedback die verzoekster kreeg zien we dan weer een zeer positieve evolutie. Dit verklaart ook dat in het eindverslag bijna enkel en alleen gesproken wordt over een wiskunde les die de studentencoach bijwoonde in verzoeksters eerste week stage. Dit is overgenomen van het laatste groeiverslag dat verzoekster ook heeft aangenomen en op heeft gefocust.

Dit blijkt ook uit de verslagen, waar het laatste groeiverslag vermeldt dat verzoekster moeilijk feedback aanneemt, schrijft de stagementor op zijn eind verslag dat dit *in het begin* zo was. *Id est* dat verzoekster haar houding heeft aangepast zoals dit van haar verwacht werd.

Verzoekster krijgt een onvoldoende terwijl haar mentorverslagen overwegend positief zijn en zelfs op haar eindbeoordeling slecht op één van de vier punten een onvoldoende krijgt. Niet enkel acht zij dit volstrekt onredelijk en onverklaarbaar, zij heeft op deze manier ook de kans niet haarzelf te verbeteren.

Verzoekster acht dan ook dat de onderwijsinstelling wel rekening had moeten houden met de bijkomende omstandigheden zoals de verslagen van de vrijwillige stage.

Zo staat in het eindverslag van verzoekster volgende:

“Door de moeilijkheden met organisatie en management van je klasgroep, wordt het zeer moeilijk om na te gaan of doelstellingen door de leerlingen voldoende bereikt werden.”

Terwijl in het verslag van de vrijwillige stage staat:

“Ms. Nys exemplifies a remarkable sense of ease when standing in front of a classroom, fostering an environment that encourages open communication from the students and active engagement. Her composed demeanor creates a sense of comfort among the students, allowing for a positive and conducive learning atmosphere. Moreover, she is respectful of children’s opinions and demonstrated keen interest in their observations. Her lessons allowed students to feel empowered as they were carefully planned according to their age and emotional development.”

Ook staat in het eindverslag:

“Het leerproces van de leerlingen staat nog onvoldoende centraal. [...] Op dit moment ontbreken er in je groei als leraar nog een aantal basiscompetenties om de leerlingen maximaal tot leren te brengen. In het competentieveld ‘Leraars bewegen voor kinderen en jongeren’ en ‘Leraars bewegen met kennis van zaken’ is het nog een zoektocht naar het afstemmen van je handelen als leerkracht, op de beginsituatie van de leerlingen, op die cruciale zone van de naaste ontwikkeling. Je bent nog te zeer zoekende hoe je in de opbouw van lessen en projecten deze diversiteit, deze brede beginsituatie (o.a. voorkennis), pro-actief als uitgangspunt kan nemen.”

De stagementor van de vrijwillige stage schrijft:

“Ms. Nys consistently demonstrates a thoughtful approach in her teaching methods by integrating various psycho-didactic components. Her choices are well-considered and tailored to meet the diverse needs of the students, taking into account their cognitive, emotional, and social development. By employing appropriate instructional strategies and materials, Ms. Nys effectively addresses the individual learning styles and preferences of the students, ensuring that each student has an equal opportunity to succeed. Overall, this student-teacher’s ability to exude ease in the classroom and incorporate psycho-didactic components demonstrates their exceptional skills as an educator.”

Ten slotte schrijft de studentencoach in haar eindverslag:

“Door de moeilijkheden met organisatie en management van je klasgroep, wordt het zeer moeilijk om na te gaan of doelstellingen door de leerlingen voldoende bereikt werden (b.v. lesvoorbereiding WO DBG).”

Op de vrijwillige stage wordt zij als volgt beoordeeld:

“I see that you had a well-structured lesson plan with clear objectives. Your materials and resources were engaging and visually appealing, which captured the students’ attention. You incorporated various learning activities and opportunities for student participation, such as discussions and group work. The students seemed actively involved and interested in the topic. The students had enough time to work and showed and proved engagement and knowledge about the topic.”

De verslagen van de vrijwillige stage bewijzen consequent dat verzoekster aan de slag is gegaan met de gegeven feedback en zich hierin daadwerkelijk heeft verbeterd. Het is dan ook zeer bevredigend waarom de onderwijsinstelling, gegeven de situatie, geen rekening heeft willen houden met deze bronnen.”

De interne beroepscommissie van UC Leuven behandelt dit beroep in zitting van 17 juli 2023 en verklaart het ongegrond. Gelet op de omvang van deze beslissing (45 pagina’s) verwijst de Raad naar het desbetreffende stuk 3 van het administratief dossier.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij maakt geen opmerkingen inzake de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen redenen om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Regelmotigheid van de rechtspleging

Standpunt van partijen

In haar wederantwoordnota vraagt verzoekster om stuk 6 van het administratief dossier buiten beschouwing te laten. Zij betoogt dat het stuk bestaat uit vele bijlagen en dat verwerende partij in haar antwoordnota niet *in concreto* naar dit stuk verwijst, zodat verzoekster zich hiertegen onmogelijk pertinent kan verweren. Verzoekster heeft de indruk dat berichten uit hun context zijn gehaald, maar kan niet achterhalen hoe zij binnen de antwoordnota passen.

Ondergeschikt vraagt verzoekster om met de stukken van verwerende partij slechts minimaal rekening te houden en minstens ‘Bijlage 16 reactie op groeiverslag SEM5 mentor’ buiten beschouwing te laten. Dit stuk heeft volgens verzoekster enkel betrekking op negatieve teugkoppeling over verzoekster, afkomstig uit een opleidingsonderdeel waarvoor zij is geslaagd.

Beoordeling

Blijkens de inventaris bij het administratief dossier is stuk 6 het ‘stukkenbundel vanwege de opleiding’. De Raad begrijpt dit als de stukken die de opleiding aan de interne beroepscommissie heeft voorgelegd.

Op grond van artikel II.298 van de Codex Hoger Onderwijs is de verwerende partij ertoe gehouden om in het bij de Raad neergelegde administratief dossier minstens bepaalde stukken op te nemen, waaronder volgens 3° van dat artikel “het dossier dat samengesteld is naar aanleiding van het intern beroep”.

Deze bepaling verzet zich ertegen dat het stuk 6 buiten het debat wordt gehouden. Verzoekster had van dit stuk overigens eerder kennis kunnen nemen indien zij zich bij de interne beroepscommissie had bevraagd omtrent de samenstelling van het dossier op basis waarvan de beroepscommissie uitspraak zou doen.

Het stuk 6, ‘Bijlage 16 reactie op groeiverslag SEM5 mentor’ heeft geen betrekking op het opleidingsonderdeel dat het voorwerp van huidig beroep uitmaakt. De Raad kan uit de bestreden beslissing of de antwoordnota niet opmaken in welke mate het niettemin alsnog relevant zou zijn.

De Raad slaat op deze bijlage geen acht bij de beoordeling van het beroep.

VI. Onderzoek van de middelen

‘Algemeen’

Standpunt van partijen

Verzoekster werpt een ‘algemeen’ middel op, waarin zij stelt dat de beroepscommissie, door te verwijzen naar het vermoeden van deskundigheid, haar eigen beslissingsbevoegdheid ten onrechte niet heeft uitgeoefend.

Zij vraagt om de bestreden beslissing op die grond te vernietigen.

In haar antwoordnota betwist verwerende partij dat de interne beroepscommissie zich niet van haar taak *c.q.* bevoegdheden zou hebben gekweten. Zij wijst erop dat de beroepscommissie slechts heeft gesteld dat zij bij haar beoordeling vertrekt van het vermoeden van professionaliteit en dus ook deskundigheid en onpartijdigheid van de betrokken medewerkers, en dat navolgend door de beroepscommissie is overwogen dat zij binnen haar eigen beoordelingsbevoegdheid geen reden zag om de initiële beslissing te vernietigen of te twijfelen aan de elementen die door de opleiding zijn overgemaakt.

Verzoekster harerzijds handhaaft haar grief in haar wederantwoordnota.

Beoordeling

De Raad is van oordeel dat de beroepscommissie er in de bestreden beslissing blijkt van geeft dat zij haar eigen beoordelingsbevoegdheid wel degelijk heeft uitgeoefend.

Uit niets blijkt dat de beroepscommissie een of meer grieven van verzoekster geheel buiten beschouwing heeft gelaten, enkel omwille van het aangehaalde vermoeden van deskundigheid.

Voorts spreekt het voor zich dat een interne beroepsinstantie die na eigen onderzoek een intern beroep ongegrond bevindt, er niet toe kan komen om haar volheid van bevoegdheid aan te wenden om de initiële beslissing te hervormen – zulks veronderstelt immers minstens één gegrond middel(onderdeel). Geen enkel voorschrift of beginsel van behoorlijk bestuur overigens verplicht een overheid ertoe om, wanneer zij de bevindingen van een ander orgaan uitdrukkelijk bijvalt, die bevindingen ook nog eens te parafraseren of te herformuleren.

Het middel wordt verworpen.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoekster zich op het ‘motiveringsbeginsel’.

Uit de uiteenzetting van het middel blijkt dat verzoekster zich steunt op zowel het algemeen beginsel van de materiële motiveringsplicht als op de plicht tot uitdrukkelijke motivering zoals voorgeschreven in de wet van 29 juli 1991.

Aangezien de redelijkheid van een beslissing en haar motieven – waarop verzoekster zich steunt in een eerste middel – slechts kan worden onderzocht wanneer eerst is komen vast te staan dat er motieven voorliggen die ook afdoende steun vinden in het administratief dossier, is het aangewezen om het derde middel eerst te onderzoeken.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat de studentencoach in het eindverslag zaken aanhaalt waarvan in de laatste beoordeling werd opgemerkt dat er verbetering was. Het is daarbij voor verzoekster onduidelijk of deze elementen in de uiteindelijke beslissing hebben meegewogen, en zo niet welke elementen dan wel. Zij stelt dat de beslissing beperkt blijft tot het aanhalen van feedback doorheen de stage, zonder rekening te houden met remediëring. Illustratief verwijst verzoekster naar een wiskundeles en klasmanagement dat niet op punt zou staan, terwijl de stagementor in het laatste verslag noteerde dat verzoekster positief evolueerde en een goede band had met de leerlingen. Dat de stagementor inzake de wiskundeles op de laatste stagedag bij een positieve evaluatie nog werkpunten noteert, is voor verzoekster evident.

De repliek van de interne beroepscommissie op deze kritiek overtuigt verzoekster niet. Verzoekster erkent dat positieve evoluties op zich niet volstaan om een slaagcijfer te behalen, maar zij werpt op dat wel de vraag moet worden gesteld hoe de competentie werd beoordeeld op het einde van de stage. Daarbij merkt verzoekster op dat de studentencoach niet aanwezig was, en dat de stagementor een positieve beoordeling en niet enkel een positieve evolutie aanstipt. Zij wijst er ook op dat de beroepscommissie de mentoren niet heeft gehoord, en dat de verslagen van de vrijwillige stage in haar voordeel spreken.

De minder gunstige beoordeling voor de competentie ‘leraars bewegen met kennis van zaken’ is volgens verzoekster vanzelfsprekend omdat zij zich eerst de methode van de Bogaerts International School eigen moest maken, en daarna deze van de Don Bosco-school, wat naar oordeel van verzoekster “minstens verwarring” kan worden genoemd. Verzoekster benadrukt dat zij voor deze competentie een duidelijke positieve evolutie toont, en zij meent dat het hanteren van een methode die niet diegene was die in de stageschool werd verwacht, niet tot een onvoldoende kan leiden.

In haar antwoordnota betwist verwerende partij deze aanspraken.

Zij stelt vooreerst dat de grieven inzake de vermelding van tekorten in het eindverslag waarvoor een vooruitgang werd genoteerd en de beweerde onduidelijkheid welke elementen nu precies in rekening werden genomen bij het nemen van de evaluatiebeslissing, als zodanig niet werden opgeworpen in het intern beroep, en als nieuwe middelen in de huidige stand van de procedure niet ontvankelijk zijn. Bovendien, zo stelt verwerende partij, had verzoekster van alle onderliggende stukken kennis kunnen nemen indien zij om inzage daarvan had gevraagd.

In elk geval is verwerende partij van oordeel dat de interne beroepscommissie op afdoende en grondige wijze is ingegaan op de grieven van verzoekster, waarbij onder meer is gewezen op het gegeven dat een stage wordt gekenmerkt door een groeipad, met dien verstande dat het maken van vorderingen niet uitsluit dat er bepaalde werkpunten blijven. Daarmee heeft de beroepscommissie voor verwerende partij ook aangegeven dat een positieve evolutie een tekort niet uitsluit, ermee rekening houdend dat de eindbeoordeling toekomt aan de opleiding en niet aan de stagementor(en).

Wat de visie van die mentoren en in het bijzonder de wiskundeles en het klasmanagement betreft, stipt verwerende partij aan dat de opleiding aan de interne beroepscommissie heeft aangegeven dat de eerder geobserveerde werkpunten in die mate ernstig waren dat zij vermeldenswaardig bleven en dat een positieve evolutie hier niet volstond – een appreciatie die door de beroepscommissie is bijgevallen.

Inzake de visie van de mentoren, stelt verwerende partij onder verwijzing naar de repliek bij het eerste middel eensdeels dat het niet de mentoren zijn die quoteren, maar de opleiding en

anderdeels dat bij die quatering geen rekening moet worden gehouden met verslagen van ‘niet-officiële’ mentoren die enkel betrokken zijn bij een vrijwillige stage.

Tot slot ontket verwerende partij dat de interne beroepscommissie argumenten van verzoekster als “niet relevant” ter zijde heeft geschoven.

In haar wederantwoordnota weerspreekt verzoekster dat zij nieuwe middelen aanvoert, en zij handhaaft de kritiek uit het verzoekschrift.

Beoordeling

De Raad herinnert er vooreerst aan dat enkel de beslissing van de interne beroepscommissie het voorwerp van het huidige beroep uitmaakt. Of de initiële beoordeling van de stage afdoende formeel is gemotiveerd, is derhalve thans niet relevant.

Wat de vrijwillige stage betreft, is de Raad van oordeel dat de interne beroepscommissie deze buiten beschouwing mocht laten bij de beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘Stage III (met inbegrip van levensbeschouwing)’, dat immers een afzonderlijke opleidingsonderdeel is.

In dat opzicht is de materiëlemotiveringsplicht niet miskend.

Voor het overige stelt de Raad vast dat de interne beroepscommissie haar beslissing overeen niet minder dan 45 pagina’s heeft uitgeschreven, zodat de formelemotiveringsplicht als vormplicht bezwaarlijk geschonden kan worden geacht.

Voor zover de beroepscommissie de inhoudelijke beoordeling door de opleiding bijvalt en doet gelden dat een (niet-btwiste) progressie om de door de opleiding uiteengezette redenen in dit concrete geval niet kan volstaan om een slaagcijfer toe te kennen, steunt de beroepscommissie zich op de stukken van het dossier en maakt zij de redenen achter haar beslissing voldoende inzichtelijk.

Noch de materiële-, noch de formelemotiveringsplicht is geschonden.

Om de redenen die bij de besprekking van het eerste middel worden uiteengezet, vermocht de beroepscommissie de stage bij de Don Bosco-school ten volle in rekening te brengen voor de beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘Stage III (met inbegrip van levensbeschouwing)’. Daarin ligt besloten de verwachting dat verzoekster aan de hand van de onderwijsmethode van die school mag worden beoordeeld. Daarvan geeft verzoekster in de uiteenzetting van haar middel zelf aan dat zij een andere methode heeft gehanteerd en dat zulks tot een “minder gunstig resultaat” aanleiding kan geven.

Rekening houdend met de beoordeling die door de opleiding is uitgeschreven en de daarin vermelde werkpunten, is de Raad van oordeel dat de materiëlemotiveringsplicht niet wordt geschonden door verzoekster voor de competentie ‘leraars bewegen met kennis van zaken’ wél een onvoldoende toe te kennen.

Het derde middel is niet gegrond.

Eerste middel

Verzoekster beroept zich in een eerste middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stipt vooreerst aan dat zij betwist dat zij zichzelf in een ongunstige situatie heeft gebracht: zij wijst erop dat verwerende partij de internationale school als stageplaats heeft aangewezen. Bovendien, zo stelt verzoekster, was verwerende partij vanaf de eerste week actieve stage op de hoogte van de situatie en komt het niet aan de student toe om de stage op eigen initiatief stop te zetten of elders verder te zetten. Ook uit de registratie van bijgewoonde lessen en lesvoorbereidingen in het SIS (Stage Informatie Systeem) kan volgens verzoekster niets worden afgeleid wat haar verantwoordelijkheid betreft.

Daarnaast betoogt verzoekster dat zij door de omstandigheden geen vijf maar slechts twee weken actieve stage kon lopen en dat haar groeikansen daardoor werden beperkt. Zij knoopt daaraan vast dat een gebrekige begeleiding in bijzondere omstandigheden ertoe kan leiden dat een ongunstige beslissing wordt omgezet in een gunstige.

Verzoekster betwist de overweging dat de stagementor niet over de vereiste deskundigheid beschikt om tot een eindoordeel te komen; alleszins diende de interne beroepscommissie met de verslagen van de mentoren rekening te houden – in het bijzonder met de positieve strekking ervan – en de mentoren desgevallend ook te contacteren zoals verzoekster heeft gevraagd. Bovendien ziet verzoekster in de verslagen van de studentencoaches onvoldoende reflectie van haar groei. Zij stelt ook dat onvoldoende rekening is gehouden met de bijzondere omstandigheden – wat had gekund door de verslagen van de vrijwillige stage in ogenschouw te nemen, in plaats van deze af te doen omdat zij niet in afstemming met de opleiding tot stand kwamen. Verzoekster wijst in dat opzicht op naar haar oordeel pertinente verschillen tussen het eindverslag en het verslag van de vrijwillige stage, en stelt dat de beroepscommissie onredelijk heeft gehandeld door met die vrijwillige stage onvoldoende rekening te houden.

Verwerende partij licht vooreerst toe dat verzoekster de mogelijkheid kreeg om internationale ervaring op te doen via de keuzestage, wat een ander opleidingsonderdeel is dan ‘Stage III (met inbegrip van levensbeschouwing)’ dat het voorwerp van het intern beroep uitmaakt. Voor die keuzestage werd als mogelijke stageplaats Bogaerts International School werd voorgesteld. Verzoekster heeft evenwel in het SIS deze school verkeerdelyk opgegeven als de stageplaats voor de actieve stage (‘Stage III (met inbegrip van levensbeschouwing)’); in dat opzicht is verwerende partij van oordeel dat de eigen rol van verzoekster niet mag worden onderschat, aangezien zij over alle nodige informatie beschikte om de juiste stappen te zetten. Daarbij mag de opleiding van een student in het hoger onderwijs ook de nodige zelfstandigheid verwachten. Nadat de opleiding hiervan kennis heeft genomen, is het begeleidingstraject stopgezet. Aangezien verzoekster de ‘actieve stage’ niet bij Bogaerts International School kon volbrengen werd dan, om verzoekster toch in staat te stellen de actieve stage alsnog af te werken, door de opleiding mee gezocht naar een oplossing, die uiteindelijk werd gevonden bij Don Bosco Groenveld. Verwerende partij stipt aan dat de opleiding bevestigt dat de volledige actieve stage, ondanks het voorgaande, uiteindelijk is doorlopen, en dat de interne beroepscommissie in het licht van het bovenstaande terecht mocht benadrukken dat de opleiding al het mogelijke heeft gedaan om de stage van verzoekster te laten plaatsvinden. Het is, zo benadrukt verwerende partij, dan ook geheel ten onrechte dat verzoekster aanvoert dat zij niet de volledige stage heeft doorlopen, en verzoekster heeft hieromtrent ook nooit een opmerking gemaakt.

Wat betreft verzoeksters grief inzake de mentorverslagen en het niet-horen van de mentoren, wijst verwerende partij erop dat de interne beroepscommissie een beroep overeenkomstig artikel 82, 1 van het onderwijs- en examenreglement behandelt op stukken en over de bevoegdheid beschikt om zelf te beslissen wanneer zij iemand wil horen. *In casu* heeft de interne beroepscommissie niet besloten om mentoren te horen; dat maakt de bestreden beslissing voor verwerende partij nog niet onredelijk.

Bovendien, zo vervolgt verwerende partij, heeft de interne beroepscommissie terecht aangegeven dat verzoekster uitgaat van een selectieve lezing van de verkregen feedback, en mag niet uit het oog worden verloren dat feedback vaak met een stimulerende bedoeling wordt gegeven. Finaal komt de beoordeling dan toe aan de organen van verwerende partij, die immers een volledig beeld hebben van de student, de verwachte prestaties en de correcte interpretatie van het beheersingsniveau van de te behalen competenties. Een mentor, laat staan een niet-officiële mentor, heeft die volledige inzichten niet.

Ook de opmerkingen met betrekking tot de feedback in het eindverslag versus het laatste mentorverslag, en het aantal verslagen dat voorligt, overtuigen verwerende partij niet. In hoofdorde doet verwerende partij gelden dat verzoekster deze grief niet heeft opgeworpen in het intern beroep, zodat hij op grond van artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs onontvankelijk moet worden verklaard. Ten gronde stelt verwerende partij dat de interne beroepscommissie wel degelijk op afdoende en grondige wijze is ingegaan op de voorgelegde middelen, waarbij is overwogen dat de stage een groeipad is waarin progressie mag worden verwacht en het maken van bepaalde vorderingen niet uitsluit dat er ook werkpunten blijven. De beroepscommissie zag daarbij geen redenen om de beoordeling van de evaluator in twijfel te trekken.

In haar wederantwoordnota ontkent verzoekster dat zij nieuwe middelen opwerpt.

Inhoudelijk zet verzoekster nog uiteen dat indien zij een niet-toegelaten stageplaats invoert in het SIS, zou mogen worden verwacht dat het systeem die invoer zou weigeren. Bovendien heeft een medewerkster van verwerende partij het stagecontract met Bogaerts International School ook mee ondertekend. Verzoekster is dan ook van mening dat zij er zeker mocht van zijn dat zij haar stage aan die school zou kunnen doorlopen. Verderop in de wederantwoordnota ontkent verzoekster niet dat zij een eigen aandeel heeft gehad in de keuze van de stageplaats, en dat

zelfs indien zijzelf “ten groten dele in fout was”, de vraag blijft of verwerende partij niet eerder had moeten ingrijpen en verzoekster naar een andere stageplaats had moeten overplaatsen.

Beoordeling

Wat de keuze voor de Bogaerts International School als stageplaats betreft, verwijst de beroepscommissie naar verschillende e-mailberichten die in de bestreden beslissing worden aangehaald en waarvan verzoekster niet betwist dat zij (ook) aan haar zijn gericht. Het gaat vooreerst om een e-mail van 28 juni 2023, gericht aan een aantal niet-vermelde bestemmelingen, waarin wordt gesteld dat de opleiding heeft beslist dat een buitenlandse stage (voor bepaalde studenten) niet wordt toegelaten omdat dit in het licht van de nog noodzakelijke groei niet de beste leeromgeving is. Met een e-mail van 1 juli 2023 deelt de lector Pedagogische Wetenschappen intern mee dat verzoekster wel drie weken keuzestage kan lopen in de internationale school, maar geen vijf weken actieve stage, omdat verzoekster slechts 10/20 behaalde voor ‘praktijk’ en nog oefenkansen in een traditionele context nodig heeft. Vervolgens wordt aan verzoekster meegedeeld: *“Je organiseert dit best zo dat je de keuzestage van 3 weken (1 week verkenning en 2 weken actieve stage) dan doet in de buitenlandse school. [...] Gezien het toch wat stroeve verloop van de stage dit jaar laten we je zo de kansen om nog te oefenen in de 5 weken actieve stage (in de traditionele context van een Nederlandstalige school).”*

Tevens stelt de interne beroepscommissie vast dat verzoekster in het Stage Informatie Systeem (SIS) meer stage-uren heeft ingegeven dan zij op Bogaerts International School kan/mag presteren, wat door verzoekster als dusdanig niet wordt tegengesproken.

In de mate dat de interne beroepscommissie – voor zoverre relevant wat de beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘Stage III (met inbegrip van levensbeschouwing)’ betreft – hieraan de conclusie verbindt dat de noodzakelijke ingreep in de wijziging van stageplaats minstens mede aan verzoekster is toe te schrijven (de beroepscommissie stelt dat de *“rol van de student bij de door haar genoemde ‘miscommunicatie’ [...] dus niet [mag] worden onderschat”*), is die beoordeling niet onredelijk. Verzoekster schrijft overigens zelfs op 14 maart 2023 aan de opleiding: *“Na nog eens te hebben nagedacht over de situatie met mijn stage, vind ik het nu wel de veiligste beslissing om extra stage na de Paasvakantie inderdaad op de Vlaamse school te laten doorgaan in plaats van mijn stage op de internationale school te verlengen.”*

De Raad stipt, louter volledigheidshalve, aan dat uit de voorliggende stukken niet alleen blijkt dat de stage bij Bogaerts International School werd stopgezet omdat zij niet aan de voorwaarden van een actieve stage beantwoordde, maar dat de stage inhoudelijk ook erg moeizaam verliep omdat verzoekster er niet in slaagde om aan de hoge verwachtingen van die school te voldoen (notitie 16 maart 2023).

De interne beroepscommissie overweegt vervolgens dat een oplossing voor verzoeksters stage werd gevonden bij Don Bosco Groenveld.

De wijze waarop de interne beroepscommissie oordeelt over de stage bij Bogaerts International School en verzoeksters aandeel in de noodzaak tot wijziging van de stageplaats – die blijkbaar door beide partijen werd gedeeld – schendt niet het redelijkheidsbeginsel.

Vervolgens gaat verzoekster in op de wijze waarop in de eindbeoordeling – al dan niet – rekening is gehouden met de mentorverslagen.

Samen met verwerende partij stelt de Raad vast dat de beoordelingsbevoegdheid toekomt aan de opleiding, en niet aan de stagementor. Na lezing van de voorliggende stukken kan de Raad verzoekster niet bijtreden in haar kritiek dat relevante mentorverslagen buiten beschouwing zijn gelaten.

Voor zover de beroepscommissie overweegt dat mentorverslagen die betrekking hebben op de vrijwillige stage – zijnde, zoals reeds aangestipt, een ander opleidingsonderdeel – geen onderdeel vormen van de evaluatieprocedure, kan dit bezwaarlijk onredelijk worden genoemd.

Verzoekster beroeft zich op bijzondere omstandigheden om een ongunstige evaluatiebeslissing omgezet te zien in een gunstige.

Ter zake herinnert de Raad aan zijn vaste rechtspraak, die ertoe strekt dat dergelijke uitzonderlijke omstandigheden, zelfs indien aangetoond, in principe nog niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Daarop kan de student enkel mogelijks aanspraak maken indien ook wordt aangetoond dat de uitzonderlijke omstandigheden ook ertoe hebben geleid dat het de student *de facto* onmogelijk werd gemaakt om een slaagcijfer te behalen.

Dat bewijs levert verzoekster niet. Vooreerst, om de hierboven uiteengezette redenen, niet wat het verloop van de stage betreft, en evenmin in de mate dat verzoekster verwijst naar mentorverslagen uit een vrijwillige stage.

Ook in dat opzicht is de bestreden beslissing niet onredelijk.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoekster zich op het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet haar middel uiteen als volgt (voetnoten zijn weggelaten):

“Het gelijkheidsbeginsel waarborgt de gelijke behandeling van burgers in bestuurszaken. Concreet houdt dit in dat personen in gelijke omstandigheden gelijk behandeld moeten worden en in ongelijke omstandigheden niet gelijk behandeld mogen worden.

De interne beroepscommissie legt in haar beslissing uit dat de student-instelling verhouding op een contractuele basis berust. Echter treedt de onderwijsinstelling in deze op als bestuursinstantie (II.277 CHO) waardoor zij zich moet weten te houden aan de beginselen van behoorlijk bestuur.

Verzoekster heeft echter ongelijke kansen gekregen van de hogeschool door haar ongeschikte stageplaats en de daaropvolgende stageonderbreking. Zij heeft later op het jaar, tijdens de blokperiode, haar stage gelopen op de tweede stageplaats.

Haar eerste stagementor, die haar toen als zwak beoordeelde, schreef dit namelijk ook expliciet toe aan de mismatching tussen de onderwijsmethode en de stageplaats:

N.B. Please bear in mind that the answer below was given considering that Caitlan was conducting her internship in an educational setting that was different to what she was been prepared for.

Zelfs op haar nieuwe stageplaats heeft verzoekster niet het aantal uren kunnen lopen die andere studenten hebben afgelegd op hun stageplaats, dit was immers praktisch onmogelijk met de nakende deadlines en examens. Verzoekster kreeg maar 2 weken stage in tegenstelling tot de 5 weken van andere studenten. Verzoekster heeft haar studentencoach d.d. 2 april 2023 om deze reden gevraagd om de deadlines te verleggen.

Bovenstaande wordt door de interne beroepscommissie niet betwist. De oefening die bij het gelijkheidsbeginsel gemaakt wordt is of twee vergelijkbare situaties gelijk behandeld zijn. *In casu concreto* moet men dit afwegen tegen de reguliere student, verzoekster is immers ingeschreven als reguliere student. Dat een reguliere student 5 weken stage loopt op slechts 1 stageplaats is dan ook verschillend van de verzoekster die slechts (omgerekend) 12 dagen (nauwelijks meer dan 2 weken) op 2 verschillende stageplaatsen liep.

Dat dit verschil de kansen op een succesvolle afronding van het opleidingsonderdeel serieus bemoeilijkt heeft is dan ook evident. Dit wordt ook bewezen door de weinige documenten die vanuit Bogaerts afkomstig zijn, maar te meer uit het feit dat verzoekster om die reden werd overgeplaatst. Verzoekster bewijst een schending van het gelijkheidsbeginsel afdoende.

De interne beroepscommissie beroeft zich op de niet-concurrentiële werking van de beoordeling, deze is echter niet ter zake en dit is onbetwist.

Verzoekster valt *in casu concreto* niets te verwijten. Het was echter aan de onderwijsinstelling om geschikte stageplaatsen toe te laten en deze vooraf te controleren op hun geschiktheid. Dit dient zij uit haar deskundigheid, waarover verzoekster niet beschikt, te doen.

Ondanks vast staat dat verzoekster geen, of minstens zeer weinig, blaam treft, wordt zij wel afgerekend op deze, voor haar, ongunstige situatie. Zij heeft immers minder groeikansen gekregen dan haar medestudenten. We wijzen graag op welke ongelijkheden er door de situatie zijn ontstaan:

- Verzoekster heeft minder stage-uren kunnen presteren waardoor haar groeikansen lager lagen;
- Verzoekster heeft haar stage-uren moeten afleggen in een periode die zeer druk bezaid was met deadlines en de examens in zicht waar andere studenten dit niet hadden;
- Verzoekster heeft zich op zeer korte tijd moeten wringen in bochten en aanpassen om haar toekomst veilig te stellen wat riante stress veroorzaakt heeft;
- Verzoekster heeft slechts 3 verkenningsdagen gehad om zich de correcte en verwachtte onderwijsmethode eigen te maken, dit is de helft minder dan andere studenten. Toegelicht dient te worden dat dit ook de eigen keuze van verzoekster was, daar meer verkenningsdagen een te grote druk zouden leggen op de andere vakken binnen haar *curriculum*.

Ondanks voorgaande heeft de onderwijsinstelling geen extra maatregelen voorzien om verzoekster daadwerkelijk de kans te geven te bewijzen dat zij groeide in haar lesgeven. Verzoekster heeft zelfs voor haar groeikansen te vergroten na haar stage deze vrijwillig verder gezet. Zij stelde haar studentencoach hiervan onverwijld in kennis.

Blijkens het eindverslag houdt de onderwijsinstelling geen rekening met verzoeksters uitzonderlijke situatie. Zij is beoordeeld zoals iedere andere student terwijl haar stagekansen beduidend minder waren. De studentencoach heeft zelfs explicet geweigerd rekening te houden met bijkomende stageverslagen van de vrijwillige stage. Deze zouden de situatie echter wel nog een beetje gelijk hebben kunnen trekken.

Tevens blijkt uit de verslagen van zowel de eerste stageplaats, als de tweede en ten slotte ook de vrijwillige stage dat verzoekster zeer positief beoordeeld wordt en een positieve evolutie maakt. De kritiekpunten die aanvankelijk bestonden bestaan niet meer op het einde van haar stage, op het enkele punt van het lestempo na. En de *zwak* van haar eerste stageplaats worden geleidelijk aan naar een *voldoende tot sterk* naar uiteindelijk *sterk* op Bogaerts, die haar aanvankelijk als *zwak* beoordeelde.

Rekening houdend met de precaire gang van zaken kan dus enkel gesteld worden dat met deze feiten rekening gehouden had moeten worden.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij vooreerst dat er, anders dan verzoekster voorhoudt, in haar opleiding geen blokperiode is voorzien, aangezien er geen examens worden georganiseerd.

Verder brengt verwerende partij in herinnering dat de opleiding actief heeft gezocht naar een nieuwe stageplaats waar de volledige actieve stage kon plaatsvinden, zodat aan de zijde van de hogeschool alles werd gedaan om de voleindiging van die stage mogelijk te maken. Zij benadrukt ook dat de interne beroepscommissie ook uitdrukkelijk heeft aangegeven dat de volledige stage werd afgelegd.

Wat de gelijke behandeling van studenten betreft, valt het voor verwerende partij aan de student toe om met concrete en precieze gegevens aan te tonen dat hij of zij geen vergelijkbare behandeling heeft verkregen: het volstaat daarbij niet om gewoon te stellen dat zij een andere behandeling heeft gekregen. In dat opzicht heeft de beroepscommissie niet kunnen vaststellen dat er voldoende vergelijkbare situaties voorliggen, mede rekening houdend met het gegeven dat studenten in beginsel niet in een concurrentiële of vergelijkende positie tegenover elkaar staan.

En zelfs indien zou worden aangetoond dat studenten ongelijk werden behandeld, dan nog leidt dit volgens verwerende partij niet noodzakelijkerwijze tot de onregelmatigheid van de beslissing, aangezien die beoordeling afhankelijk is van de vraag of de verzoekende partij zelf correct bejegend werd en de beoordeling kan worden verantwoord – los van de behandeling van andere studenten.

Wat de door verzoekster aangehaalde stress en beperkt aantal verkenningsdagen betreft, verwijst verwerende partij naar de overwegingen van de bestreden beslissing. Zij voegt eraan toe dat verzoekster altijd beroep kon doen op hulp en ondersteuning vanuit de hogeschool wanneer dat nodig en mogelijk was.

In haar wederantwoordnota blijft verzoekster bij haar standpunt.

Beoordeling

Verwerende partij stelt dat verzoekster heeft haar stage uiteindelijk volledig kunnen volbrengen; zij spreekt dat niet overtuigend tegen, ook niet met de bedenkingen inzake het SIS die zij in de wederantwoordnota formuleert. Evenmin weerspreekt verzoekster de repliek van verwerende partij dat er tijdens die stage geen blokperiode liep.

In dat opzicht is verzoekster alvast niet anders behandeld dan andere studenten.

De Raad merkt overigens op dat de bedenkingen die de studentencoach op 19 maart 2023 heeft geformuleerd, dateren van vóór de aanvang van de stage bij Don Bosco, en geenszins blijkt ervan geven dat werd getwijfeld aan de haalbaarheid van de stage in die school. Integendeel noteert de studentencoach “*2 extra weken = rekening houden met de uitzonderlijke situatie = kansen geven*”.

Zoals de Raad hierboven bij de beoordeling van het eerste middel heeft overwogen, gaat verzoekster niet geheel vrijuit inzake het *imbroglio* dat is gevuld na de wijze waarop zij de stage initieel aan Bogaerts International School heeft willen opnemen.

Dat de stage bij Don Bosco door het tijdsverloop mogelijk een enigszins kortere opstartperiode heeft gekend, kan in dat opzicht niet aan verwerende partij worden toegeschreven, ook niet vanuit het oogpunt van het gelijkheidsbeginsel.

De concrete omstandigheden waarin verzoekster zich bevond, verschillen bijgevolg op relevante wijze van deze van andere studenten, wat bij de beoordeling van het gelijkheidsbeginsel niet buiten beschouwing kan blijven.

Tegen die achtergrond merkt de interne beroepscommissie op dat studenten niet in een concurrentiële positie tegenover elkaar staan, en dat méér dan een verschil in behandeling tegenover andere studenten, moest worden aangetoond dat verzoekster zelf – in haar specifieke omstandigheden – discriminatoir is behandeld.

De Raad treedt op grond van het bovenstaande de zienswijze bij dat zulks niet het geval is. Evenmin is enige discriminatie aangetoond door het feit dat de opleiding beoordelingen die te situeren zijn in de vrijwillige stage, buiten beschouwing heeft gelaten bij de quotering van het opleidingsonderdeel ‘Stage III (met inbegrip van levensbeschouwing)’ zoals het uiteindelijk bij Don Bosco werd afgelegd.

Het tweede middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 11 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.837 van 18 augustus 2023 in de zaak 2023/0249

In zake: Frauke VERSTRAETEN
 woonplaats kiezend te 9230 Wetteren
 Mozen 20B

tegen:

ARTEVELDEHOGESCHOOL
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 28 juni 2023.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor Lager Onderwijs’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Aanvangsstage’ behaalt verzoekster een examencijfer van 8/20.

De proclamatie vindt plaats op 28 juni 2023.

Dat is de bestreden beslissing.

Op 5 juli 2023 stelt verzoekster een beroep in bij de interne beroepscommissie van Arteveldehogeschool.

Dit beroep wordt door verzoekster ook bij de Raad ingediend.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die

Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota doet verwerende partij gelden dat het bij de Raad ingestelde beroep niet ontvankelijk is, omdat verzoekster de afwikkeling van de interne beroepsprocedure niet heeft afgewacht en beroep tegen de initiële examenbeslissing heeft ingesteld.

Verzoekster dient geen wederantwoordnota in en weerspreekt de exceptie niet.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Deze beslissing is derhalve geen eindoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, *a)* van de voormalde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

Verzoekster heeft weliswaar een intern beroep ingesteld, maar zij heeft nagelaten de uitspraak ter zake af te wachten. Het beroep dat bij de Raad is ingesteld, is derhalve voorbarig.

De exceptie is gegronde. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder

Voorzitter van de Raad

Marleen Verreth

bestuursrechter – bijzitter

Sigrid Pauwels

bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.838 van 18 augustus 2023 in de zaak 2023/0250

In zake: Sevcan KARAPINAR
woonplaats kiezend te 9240 Zele
Langestraat 166

tegen:

ARTEVELDEHOGESCHOOL
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Hoogpoort 15

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 28 juni 2023 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Arteveldehogeschool van 3 juli 2023.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de pedagogie van het jonge kind’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Stage 2’ behaalt verzoekster een examencijfer van 8/20. Er is niet voorzien in een tweede examenkans, zodat verzoekster het opleidingsonderdeel in een volgend academiejaar moet hernemen.

De proclamatie vindt plaats op 28 juni 2023.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 5 juli 2023 stelt verzoekster een beroep in bij Raad.

IV. Vragen aan partijen

Op 11 augustus 2023 heeft de Raad partijen gevraagd om bijkomende stukken en toelichting in te dienen.

Aan verzoekster is gevraagd om te verduidelijken wat zij bedoelt met “de beslissing intern beroep genomen op 03/07/2023” en om een kopie neer te leggen van de brief die verzoekster volgens haar wederantwoordnota aan de verwerende partij heeft verzonden.

Hierop heeft verzoekster geantwoord dat zij met de voormelde beslissing bedoelt, het gesprek van 3 juli 2023 met de stagebegeleider en de ombud.

Daarmee heeft verzoekster op de vragen van de Raad geantwoord. Verzoekster heeft vervolgens op 15 augustus 2023 nog bijkomende stukken overgemaakt, waaruit moet blijken dat zij met de ombud contact heeft opgenomen. Die stukken moeten evenwel op grond van artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs als laattijdig worden beschouwd, en worden dus buiten het debat gehouden.

Aan verwerende partij is gevraagd om een administratief dossier neer te leggen zoals bedoeld in artikel II.298, §1 van Codex Hoger Onderwijs, met daarin alleszins de geproclameerde punten en de briefwisseling waar verzoekster naar verwijst.

V. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij” de Raad (*Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, *RW* 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota doet verwerende partij gelden dat het bij de Raad ingestelde beroep niet ontvankelijk is, omdat verzoekster heeft nagelaten om tegen de eerste bestreden beslissing een intern beroep in te stellen.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekende partij dat zij wél een intern beroep heeft ingesteld. Zij verwijst naar het bemiddelingsgesprek met de ombud en de stagebegeleider en stelt dat zij binnen een termijn van zeven kalenderdagen zowel de Raad als verwerende partij heeft aangeschreven.

Beoordeling

Uit de hierboven in herinnering gebrachte bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs blijkt dat een beroep bij de Raad slechts kan worden ingesteld na uitputting van de interne beroepsprocedure – of, geval dat zich te dezen niet voordoet, tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

De eerste bestreden beslissing is een studievoortgangsbeslissing waartegen een intern beroep openstaat bij de instelling. Deze beslissing is derhalve geen eendoordeel zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, *a)* van de voormalde Codex en zij kan niet rechtstreeks voor de Raad worden aangevochten.

De tweede bestreden beslissing is geen beslissing van de interne beroepscommissie van verwerende partij, maar verwijst blijkens de door verzoekster verschafte toelichting naar een gesprek met de ombud.

Door het vragen of voeren van dat gesprek heeft verzoekster evenwel geen intern beroep ingesteld overeenkomstig de richtlijnen van het Studiecontract van verwerende partij, en de uitkomst van het gesprek is geen studievoortgangsbeslissing.

Er ligt derhalve geen beslissing voor die is genomen op intern beroep.

De exceptie is in dat opzicht gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.839 van 18 augustus 2023 in de zaak 2023/0272

In zake: Jonas VANDEPITTE
 woonplaats kiezend te 2900 Schoten
 Jan Van Eyckstraat 8

tegen:

THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Thomas More Antwerpen-Mechelen van 6 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard in zoverre het betrekking heeft op het opleidingsonderdeel ‘Onderzoek en innovatie’ en ongegrond wordt verklaard in zoverre het betrekking heeft op het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’, waarbij het examencijfer van 6/20 wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, Kirsten De Keyser die verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Interieurvormgeving’.

Tot verzoekers curriculum behoren onder meer het opleidingsonderdeel ‘Onderzoek en innovatie’ (6 studiepunten), een vak uit het eerste semester waarvoor verzoeker 12/20 scoort, en het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’ (21 studiepunten), waarvoor verzoeker een examencijfer van 6/20 bekomt.

Op 28 juni 2023 stelt verzoeker tegen een intern beroep in tegen het examencijfer voor ‘Bachelorproef’. In dat beroep brengt verzoeker ook het verloop van het vak ‘Onderzoek en innovatie’ ter sprake.

De interne beroepscommissie van Thomas More Mechelen-Antwerpen behandelt dit beroep in zitting van 6 juli 2023, en beslist om het deels onontvankelijk en deels ongegrond te verklaren:

“[...]

De beroepscommissie heeft beslist dat het door u ingestelde beroep met betrekking tot de studievoortgangsbeslissing van het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’ (YD0336) ontvankelijk, maar niet gegrond is.

De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen:

Met betrekking tot enkele niet ontvankelijke of ongegronde argumenten

U haalt een aantal argumenten aan met betrekking tot het opleidingsonderdeel ‘Onderzoek en innovatie’. Argumenten hieromtrent worden niet verder onderzocht, daar ze niet ontvankelijk zijn wegens laattijdigheid.

Eveneens maakt u melding van vermeend plagiaat van een medestudent. De interne beroepscommissie is niet bevoegd om beweer[de]lijk plagiaat van een medestudent te onderzoeken. Bovendien zijn examens in de opleiding niet vergelijkend van aard. De interne beroepscommissie stelt vast dat u geprezen werd in een Instagrampost voor een

ontwerp in uw tweede opleidingsjaar interieurvormgeving, maar wijst u erop dat elk opleidingsonderdeel unieke competenties beoogt. Slagen voor een eerder opleidingsonderdeel biedt geen garantie op slagen in dit opleidingsonderdeel. Om te slagen voor dit opleidingsonderdeel dient u aan te tonen dat u voldoet aan de vooropgestelde competenties op basis van de vooraf gecommuniceerde beoordelingscriteria.

Met betrekking tot de opdracht

In uw verzoekschrift stelt u dat de docenten u ‘gedwongen’ hebben om een meubel te maken van enkel gerecycleerde overgordijnen, gordijnen en afvalstoffen van Heytens, terwijl de andere studenten hun inspiratie en creatie mochten gebruiken zoals ze wilden. U vindt daarbij dat uw creativiteit aan banden werd gelegd en het u haast onmogelijk werd gemaakt om een mooi creatief meubel te maken met enkel deze materialen.

Volgens de opleiding werd u nooit gedwongen tot welke keuze dan ook. Studenten worden tijdens de ontwerpbegeleidingen nooit in een bepaalde richting gedwongen. Er wordt van gedachten gewisseld tijdens de ontwerpbegeleidingen, ontwerpbeslissingen worden systematisch samen afgetoetst aan gestelde randvoorwaarden (randvoorwaarden opgelegd binnen de opdrachtstelling én randvoorwaarden die een student in een bachelorproef zichzelf dient op te leggen), maar het is de student die de uiteindelijke keuze maakt en bij de presentatie van het eindresultaat de keuzes zal motiveren, evenals de link ervan met de randvoorwaarden.

Eigen aan de betreffende bachelorproef is wel de duurzaamheidsgedachte ([i]n de ruime zin van het woord). Ontwerpbegeleiders stimuleren daarbij dat studenten gebruik maken van ‘reststromen’ (materialen die aan het einde van een fabricatieproces zonder bestemming eindigen). Aangezien u als jobstudent werkzaam was bij Heytens, kwam u zelf aanzetten met restmaterialen die u detecteerde bij uw studentenjob. Dit werd door de vakdocenten aangemoedigd.

Studenten kiezen bij de start van het academiejaar voor één van de vier aangeboden bachelorproef opdrachten. De verschillende bachelorproef opdrachten worden mondeling toegelicht aan de studenten die het OPO Bachelorproef opnemen. De mondelinge toelichting wordt ondersteund door een visuele presentatie en werd bovendien opgenomen voor studenten die niet aanwezig waren tijdens het introductiemoment.

U koos voor de Bachelorproef 1:1 (waarbij 1:1 staat voor ‘op ware grootte’), een opdracht dus die uiteindelijk resulteert in een prototype op schaal 1:1. In de presentatie (start academiejaar) is de Bachelorproef 1:1 als volgt omschreven (slide 9 -21):

‘Binnen de Bachelorproef 1:1 wordt dit jaar gewerkt rond RESTstromen en/of RESTruimte. In een snel veranderende wereld moeten we ons als ontwerper bewust zijn van de schaarste waarmee we werken. In deze bachelorproef willen we deze schaarste als uitgangspunt gebruiken. We gaan aan de slag met ‘de rest’.

De stad is in constante transitie. Gebouwen worden afgebroken, ruimte komt vrij. De vrijgekomen ruimte biedt opportuniteiten. Hoe kan deze ruimte invulling krijgen? Hoe gaan we om met gebouwen die afgebroken worden om deze ruimte vrij te maken? Deze gebouwen belanden op een container.. Wat doen we met deze steeds groeiende afvalberg? We dagen jullie uit om aan de slag te gaan met één van deze twee of beide elementen: RESTstromen en/of RESTruimte. We gaan op zoek naar een meubel, een stadsmeubel, een installatie, een object.

Het doel is een 1 op 1 eindresultaat dat relevant is. Zowel qua ruimtelijke, sociale en maatschappelijke impact als qua ecologische voetafdruk. We willen mensen raken, mensen samenbrengen, mensen aanzetten tot nadenken.

...

Na de opdrachtstelling (zie hierboven) volgen tal van slides waarin een plan van aanpak wordt toegelicht, en waarin de opdrachtstelling wordt gedocumenteerd met tal van beeldmateriaal. Bovendien worden er extra randvoorwaarden toegevoegd aan de opdracht (maakbaarheid, budgettering).

De interne beroepscommissie ziet geen onregelmatigheden bij de toekenning van de opdracht, noch in de wijze waarop die door u moest worden uitgevoerd.

Met betrekking tot feedback

U haalt aan dat er geen opbouwende kritiek of feedback werd gegeven. Vervolgens stelt u dat er bij de eerste tussentijdse evaluatie geen feedback werd gegeven omdat er volgens de docent onvoldoende elementen waren om feedback te geven. Naar de tweede tussentijdse evaluatie bent u niet gegaan.

Studenten kunnen tijdens de eerste zes weken van het tweede semester [] 1x per week (gedurende één volledige dag) begeleiding krijgen en de begeleiding van andere studenten meevolgen (de andere vier dagen lopen de meeste studenten stage voor het OPO Werkveldervaring). Vanaf week 7 kunnen studenten 2x per week (gedurende anderhalve dag) begeleiding krijgen en de begeleiding van andere studenten meevolgen. Van bachelorproef-studenten wordt verwacht dat ze zelf nota nemen van de feedback tijdens de begeleidingen. Studenten worden steeds gestimuleerd om, op het einde van een begeleidingsmoment, de feedback samen met de begeleider te resumeren.

Na elk evaluatiemoment (er waren drie evaluaties, u was ongewettigd afwezig op evaluatie 2 – wat u zelf ook in uw verzoekschrift bevestigt) is er schriftelijke feedback via evaluatiefiches. Wordt de mogelijkheid geboden deze schriftelijke feedback mondeling te overlopen. Afwezigheid tijdens dit tweede evaluatiemoment was uw beslissing, maar de interne beroepscommissie vermoedt dat u daardoor op dat moment wel mogelijk belangrijke feedback heeft gemist.

Met betrekking tot de objectiviteit van de beoordelaar

U geeft aan dat u de opleiding niet op de hoogte durfde te brengen over de problemen die u ervaarde met een begeleidende docent. De interne beroepscommissie geeft hierin mee dat de docent het vertrouwen van objectiviteit en professionaliteit geniet. Wanneer een student dit vermoeden van objectiviteit in vraag stelt, dient deze op basis van objectieve elementen aan te tonen dat er effectief een schending van deze objectiviteit heeft plaatsgevonden.

U heeft een melding gemaakt bij de opleidingsmanager van de door u gepercipieerde problemen. De opleidingsmanager heeft daarop contact gehad met de betrokken docent. Dit beschouwt u als een deontologische fout van de opleidingsmanager. De interne beroepscommissie stelt vast dat de opleidingsmanager actie heeft ondernomen. Dit bevestigt het vertrouwen in de professionaliteit van de opleidingsmanager. Dit vertrouwen wordt eveneens bevestigd door haar aanwezigheid voorafgaand aan het jurymoment, door u aangehaald in uw verzoekschrift.

De interne beroepscommissie leest in uw intern beroep heel wat aantijgingen aan het adres van een begeleidende docent. Deze docent geniet het vertrouwen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid. De interne beroepscommissie is van oordeel dat er geen concrete bewijzen zijn in uw dossier die het tegendeel aantonen. Een negatieve beoordeling van uw werk impliceert niet dat de docent partijdig is. Loutere beweringen of enkel stellen dat men het gevoel heeft dat de docent niet onpartijdig is, levert geen voldoende bewijs op.

U had in dit geval de ombuds kunnen contacteren. De ombuds stelt zichzelf voor bij de start van het academiejaar en in het onderwijs- en examenreglement en op het studentenportaal staat deze ook vermeld. Binnen de unit is een externe aangesteld als ombuds om de objectiviteit te kunnen garanderen.

Met betrekking tot de (tussentijdse) evaluatie

Naar uw gevoel verliep de eerste tussentijdse evaluatie niet positief. De docent zou aangegeven hebben dat hij geen feedback kon geven omdat er onvoldoende elementen vorhanden waren en er zou tussen de docenten onenigheid zijn ontstaan.

De interne beroepscommissie kon de fiche van de eerste deelevaluatie inkijken en stelt daarbij vast dat er wel degelijk feedback is gegeven: ‘beperkte analyse, weinig methodiek, slechts enkele beperkte schetsen. Welk concept haalt het van de recycling van de reststroom in kussen?’ bij de analyse; bij ontwerpervorming: ‘beperkte ontwerpervorming, enkele beperkte concepten. Wat is de meerwaarde van een stalenstoel [t.o.v.] stalenboek?’, en bij de uitwerking: ‘Zeer slordige presentatie, enkele zeer slordige tekeningen, grof getekend...’. De interne beroepscommissie stelt vast dat geen waardering per deelcompetentie werd aangeduid, maar de schriftelijke feedback motiveert duidelijk de tekortkomingen.

In uw verzoekschrift geeft u aan dat u voor een tussentijdse evaluatie pas om 16 uur aan het woord kwam, terwijl volgens u was afgesproken dat u steeds in de voormiddag evaluatie zou krijgen. Het is een faciliteit voor werkstudenten om een voorkeur op te geven voor evaluatiemomenten. U heeft de studiebegeleiding gecontacteerd in verband met de aanvraag van dergelijke faciliteiten maar die werden u niet toegestaan omdat u niet voldoet aan de vereisten. Uit navraag blijkt dat u inderdaad geen zorgdossier heeft, noch faciliteiten. Een jobstudent voldoet niet aan de voorwaarden waaraan werkstudenten moeten voldoen en kan daarom geen aanspraak maken op faciliteiten als werkstudent. U geeft aan dat u niet eerder mocht vertrekken of eerder aan de beurt mocht komen bij de tussentijdse evaluatie, terwijl er volgens u wel andere studenten waren die vroeger mochten vertrekken.

Aanwezigheid tijdens de begeleidingsmomenten (feedbackmoment): er staat nergens expliciet omschreven hoe er wordt omgegaan met gemiste begeleidingen. Aanwezigheid tijdens de lessen/begeleidingen is niet verplicht (hoewel wel aangewezen). De verantwoordelijkheid om deel te nemen aan de lessen/begeleidingen ligt bij de student.

Aanwezigheid tijdens een evaluatiemoment is wel verplicht. Bovendien zijn er de verplichtingen uit het onderwijs- en examenreglement om aanspraak te kunnen maken op een inhaalevaluatie. In ECTS-fiche en Studiewijzer staat vermeld wat de student moet doen om in aanmerking te komen voor een inhaalevaluatie:

Afwezigheid bij een jurymoment is enkel gewettigd als aan de voorwaarden van het onderwijs- en examenreglement (art. 38) is voldaan: de examenombuds verwittigen

voor het voor jou voorziene evaluatiemoment én binnen de twee kalenderdagen een bewijs van afwezigheid per mail bezorgen aan de examenombuds. Bovenop de voorwaarden uit het onderwijs- en examenreglement geldt er voor Bachelorproef nog een bijkomende voorwaarde om afwezigheid tijdens het jurymoment te wettigen en dus om voor een inhaalmoment in aanmerking te komen: student moet even goed het werk digitaal indienen tegen de gestelde deadline, in de vorm waarin het zich op dat ogenblik bevindt.

De examenombuds oordeelt of de afwezigheid voldoende gewettigd is om voor een inhaalevaluatie in aanmerking te komen. Indien dat het geval is, kan er met de vakdocent een nieuw evaluatiemoment afgesproken worden. Al naargelang de situatie en voor zover organisatorisch mogelijk, wordt het werk op een later tijdstip geëvalueerd in aanwezigheid van de student, ofwel wordt er via Teams geëvalueerd, ofwel wordt er in afwezigheid van de student geëvalueerd op basis van het ingediende materiaal. De examencommissie houdt rekening met de omstandigheden bij een gewettigde afwezigheid.

Onder bepaalde voorwaarden, zoals omschreven in het onderwijs- en examenreglement (art. 34) kunnen individuele studenten al tevoren een aangepast jurymoment krijgen.

De interne beroepscommissie stelt vast dat er duidelijke afspraken zijn met betrekking tot aanwezigheid tijdens de evaluatiemomenten. Ook de inhaalmodaliteiten zijn voldoende duidelijk omschreven.

Met betrekking tot het jurymoment

Volgens u heeft de docent u niet op de jurylijst voor 06.06.2023 gezet omdat u niet meer op feedback was geweest. Andere studenten waren volgens u ook niet op tussentijdse feedback geweest maar stonden wel op de jurylijst. U interpreerde dit als het plan van de docent om u vroegtijdig te laten stoppen.

Uit navraag bij de opleiding blijkt dat u nooit werd geweigerd om aan deel evaluatie 3 deel te nemen. Elke student die tot het einde ingeschreven blijft in een bepaald opleidingsonderdeel kan deelnemen aan het evaluatiemoment.

U nam deel aan deel evaluatie 1 (17.03.23) en u was ongewettigd afwezig op deel evaluatie 2 (25.04.23). U nam niet meer deel aan de begeleidingsmomenten die volgden op deel evaluatie 1.

Het feit dat u niet meer deelnam aan de begeleidingen na deel evaluatie 1 (en daarmee 11 van de 16 begeleidingen aan u liet voorbij gaan), gecombineerd met het feit dat u ongewettigd afwezig bleef op deel evaluatie 2, deed de vakdocenten onterecht, maar begrijpelijk concluderen dat u het opleidingsonderdeel Bachelorproef niet zou afwerken dit academiejaar. U kreeg dan ook geen tijdsblok toegewezen op de dag van de derde deel evaluatie (06.06.23). Daarvan werd de opleidingsmanager op de hoogte gebracht door uw moeder (en niet door uzelf, zoals u in uw verzoekschrift aangeeft). Per kerende ontving u (met uw moeder in cc) daarvoor excuses vanuit de opleiding en die dag werd dit rechtgezet. U werd daarvan op de hoogte gebracht, maar reageerde niet op de rechzetting. De interne beroepscommissie kon nagaan dat er inderdaad een aangepaste jurylijst werd gepubliceerd op Canvas.

De interne beroepscommissie stelt vast dat het niet de intentie was van de opleiding om u de toegang tot het derde evaluatiemoment te ontzeggen en betreurt dat dit zo door u werd gepercipieerd, ook na rechting en excuses vanuit de opleiding.

U meldt dat de ombuds had voorgesteld om de docent waarover u klachten geuit had uit de jury te halen. Er zetelde volgens u ook een vriend van de docent in de jury, waardoor deze volgens u niet objectief kon oordelen. Uit navraag blijkt dat de ombuds inderdaad (discreet) aanwezig was tijdens het evaluatiemoment. De opleidingsmanager was voorafgaand aan het evaluatiemoment aanwezig, maar niet tijdens het evaluatiemoment zelf – zoals door u wordt aangegeven – om ‘onnodige druk’ bij u te vermijden, alsook bij de extra juryleden (die niet van het voorafgaandelijke mailverkeer op de hoogte waren, om op die manier ‘objectiviteit’ te garanderen)

Verder aanwezig tijdens het jurymoment:

- P.R., ontwerpbegeleider
- V.C., ontwerpbegeleider
- O.V., oud-student van de opleiding en al regelmatig optredend als gewaardeerd extern jurylid. Deze werd door u genoemd als ‘vriend’ van de docent, doch deze twee ontmoetten elkaar voor het eerst op de dag van de evaluatie.
- H.L.C., opleidingsco[ö]rdinator van de banaba Meubelontwerp, hier optredend als extern jurylid,
- M.B., ondersteunende collega uit het werkhuis, hier optredend als extern jurylid
- A.V.A., collega uit de PBA Interieurvormgeving, hier optredend als extern jurylid

De samenstelling van de jury wordt tevoren niet aan studenten gecommuniceerd.

De interne beroepscommissie is dan ook van oordeel dat de samenstelling van de jury correct en objectief tot stand is gekomen.

Met betrekking tot uw eindresultaat

De docent zou het u onmogelijk gemaakt hebben om de bachelorproef tot een goed einde te brengen. U bent zelf van oordeel dat u een stevig en comfortabel meubel hebt gemaakt. U dient aan te tonen dat u voldoet aan de vooropgestelde competenties binnen dit opleidingsonderdeel. Deze beoordeling komt toe aan de opleiding, conform de ECTS-fiche.

Uw afwezigheid voor deevaluatie 2 was volgens u het gevolg van een ziekenhuisopname van uw moeder. U had de naaimachine kapot gemaakt en daardoor uw versie niet af kunnen maken voor deze tussentijdse evaluatie. Er werd geen bewijs van overmacht bezorgd voor uw afwezigheid tijdens evaluatiemoment 2.

Voor de procedure in verband met het wettigen van afwezigheden tijdens een evaluatie en het aanspraak kunnen maken op een inhaalmoment, wordt in de ECTS-fiche verwezen naar het onderwijs- en examenreglement. De studiewijzer geeft extra duiding, zoals ook eerder aangehaald.

AFWEZIGHEID / LAATTIJDIG INDRIENEN:
Afwezigheid bij een jurymoment is enkel geaccepteerd als een van de voorwaarden van het onderwijs- en examenreglement (art. 38) is voldaan: de examencommissie verwittigen voor het voor jou voorzien evaluatiemoment en binnen de twee kalenderdagen een bewijs van afwezigheid per mail bezorgen aan de examencommissie.
Bovenop de voorwaarden uit het onderwijs- en examenreglement geldt er voor Bachelorproef nog een **bijkomende voorwaarde** om afwezigheid tijdens het jurymoment te wettigen en dus om voor een inhoudmoment in aanmerking te komen: student moet even goed het werk digitaal indienen tegen de gestelde deadline, in de vorm waarin het zich op dat ogenblik bevindt.
De examencommissie constateert dat de afwezigheid voldoende geaccepteerd is om voor een inhoudelijke evaluatie in aanmerking te komen. Indien dat het geval is, kan er met de valkocent een nieuw evaluatiemoment afgesproken worden. Al naargelang de situatie en voor zover organisatorisch mogelijk wordt het werk op een later tijdstip geëvalueerd in aanwezigheid van de student, ofwel wordt er via Teams geëvalueerd, ofwel wordt er in afwezigheid van de student geëvalueerd op basis van het ingediende materiaal. De examencommissie houdt rekening met de omstandigheden bij een geaccepteerde afwezigheid.
Onder bepaalde voorwaarden, zoals omschreven in het onderwijs- en examenreglement (art. 34) kunnen individuele studenten al tevoren een aangepast jurymoment krijgen.

Bovendien heeft het studentenportaal van de opleiding een afzonderlijke pagina over de evaluaties, waarin ook nog eens wordt toegelicht wat een student moet doen bij afwezigheid én er wordt jaarlijks een filmpje verspreid waarin het onderwijs- en examenreglement wordt toegelicht, inclusief een aansluitende sessie voor studenten die nog vragen zouden hebben.

Uw eindresultaat voor Bachelorproef kwam tot stand conform de ECTS-fiche en de studiewijzer. De tekortkomingen werden afdoende gemotiveerd aan de hand van de vooropgestelde beoordelingscriteria.

Uit de studiewijzer:

WEGING:

Elk van de deelevaluaties heeft een weging ten opzichte van het geheel

BACHELORPROEF 1:1

- **Evaluatie 1: (lesweken) : 20%**
- **Evaluatie 2: (lesweken) : 20%**
- **Evaluatie 3: (examen- en juryweken): 60%**

Gewogen Totaalscore voor het opleidingsonderdeel Bachelorproef: 6,3/20, afgerond naar 6/20

- Deelevaluatie 1 (17.03.23) : 8 /20
- Deelevaluatie 2 (25.04.23) : niet deelgenomen: 0 /20
- Deelevaluatie 3 (06.06.23) : 7,8 /20 < 8/20

De interne beroepscommissie bevestigt uw resultaat voor bachelorproef, zoals vastgesteld door de examencommissie d.d. 21.06.2023.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep als dusdanig, maar stipt wel aan dat enkel de beslissing van de interne beroepscommissie het voorwerp van het

debat uitmaakt, en dat het beroep dus niet ontvankelijk is in de mate dat het nog is gericht tegen de initiële studievoortgangsbeslissing.

In dat opzicht merkt verwerende partij op dat de eerste negentien pagina's van het beroepsschrift van verzoeker een letterlijke herneming zijn van het intern beroep, en dat op de daarin vervatte argumenten door de interne beroepscommissie is geantwoord. Mede gelet op het feit dat de Raad zijn waardeoordeel over verzoeker niet in de plaats van dat van de beroepscommissie kan stellen en de beoordeling ten gronde dus niet kan overdoen, stelt verwerende partij dat de grieven die op de voormelde pagina's zijn vermeld, niet ontvankelijk zijn.

In zijn wederantwoordnota weerspreekt verzoeker deze opmerkingen niet.

Beoordeling

De initiële studievoortgangsbeslissing – het examencijfer toegekend door de examencommissie – maakt niet het voorwerp uit van dit beroep. Wat verzoeker in zijn verzoekschrift op intern beroep tegen die beslissing heeft uiteengezet, is dus niet dienend.

In de beslissing van de interne beroepscommissie, die wél het voorwerp van de huidige procedure vormt, heeft verzoeker de antwoorden van de beroepscommissie op die grieven kunnen lezen. Het is tegen die antwoorden dat verzoeker, in zoverre hij het er niet mee eens is, in zijn beroep bij de Raad kan opkomen.

De Raad begrijpt de letterlijke herhaling van het intern beroep als een uiteenzetting ten titel van inlichting, en betreft wat aldus is hernomen op de pagina's 1 tot en met 19 van het beroepsschrift dus niet bij het onderzoek van de middelen.

V. Regelmatigheid van de rechtspleging

In zijn wederantwoord voert verzoeker voor het eerst een aantal argumenten van procedurele aard aan.

A. Termijnen voor de antwoordnota en wederantwoordnota

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij niet alle tijd heeft gekregen om het administratief dossier volledig door te lezen en te controleren op echtheid. Hij stelt dat verwerende partij een termijn van zeven dagen kreeg om de antwoordnota en het administratief dossier neer te leggen, en dat hijzelf slechts vier dagen de tijd kreeg om een wederantwoordnota op te leggen, wat in de praktijk – omdat verzoeker werkt – neerkomt op vier avonden.

Beoordeling

Artikel II.302, §2 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat voor het indienen van een antwoordnota en een wederantwoordnota telkens een termijn van ten minste 96 uur wordt gelaten.

In de door het secretariaat op 1 augustus 2023 betekende procedurekalender zijn aan partijen de volgende termijnen verleend:

- Tot 7 augustus 2023 (12u00) voor verwerende partij voor de antwoordnota evenals het administratief dossier;
- Tot 11 augustus 2023 (12u00) voor verzoeker voor de wederantwoordnota.

Verzoeker betwist niet dat de decretaal voorgeschreven termijnen daarmee zijn nageleefd.

Overigens stipt de Raad aan dat verwerende partij niet over zeven maar zes dagen beschikte, en dat de Raad geen rekening kan houden met ongekende factoren zoals wanneer een partij *de facto* kennisneemt van de procedurekalender en de nota van de tegenpartij.

Daarbij moet worden opgemerkt dat deze beroepsprocedure niet iets is wat verzoeker plots overkomt, maar een procedure is die hij zelf heeft ingesteld. Op basis van de voormelde bepalingen uit de Codex Hoger Onderwijs wist verzoeker, minstens kon hij weten, dat de termijnen voor het uitwisselen van de nota's kort (kunnen) zijn, mede in het licht van de door de decreetgever gewenste korte doorlooptijd van de procedure.

De door verzoeker gemaakte vergelijking met de termijn die aan verwerende partij werd verleend gaat overigens niet op, eensdeels omdat de verwerende partij een administratief dossier moet samentellen en moet antwoorden op (nieuwe) argumenten van de verzoekende partij, anderdeels omdat verzoeker in zijn wederantwoordnota in beginsel geen nieuwe argumenten meer kan opwerpen en zich dus kan beperken tot een reactie op de antwoordnota.

De procedure is op dit punt regelmatig.

B. Ondertekening van de bestreden beslissing

Standpunt van partijen

Verzoeker voert in de wederantwoordnota aan dat de bestreden beslissing “strekt tot onontvankelijkheid daar alle documenten moeten ondertekend worden”. Verzoeker verwijst naar de om hem rustende verplichting om zijn intern beroep te ondertekenen.

Beoordeling

In hoofdorde wijst de Raad erop dat de vervaltermijn van zeven kalenderdagen voor het instellen van een beroep bij de Raad ex artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs tot gevolg heeft dat de verzoekende partij haar middelen binnen die termijn, en dus in het verzoekschrift of een tijdige aanvulling daarop, moet uiteenzetten.

In een later ogenblik van de procedure, in de wederantwoordnota, kunnen slechts nieuwe middelen worden opgeworpen wanneer zij raken aan de openbare orde of wanneer de verzoekende partij ze slechts kon ontwikkelen na kennisname van de antwoordnota of het administratief dossier.

De bestreden beslissing is – evident – aan verzoeker betekend voorafgaand aan het instellen van het beroep bij de Raad; zij vormt er immers het voorwerp van. Eventuele vormgebreken die aan die beslissing zouden kleven, had verzoeker dus bij het instellen van zijn beroep moeten opwerpen. De ondertekening van de beslissing van een interne beroepsinstantie raakt immers niet aan de openbare orde.

Het middel is laattijdig en dus niet ontvankelijk.

Met uitzondering van de termijnen, zijn de modaliteiten voor de afwikkeling van het intern beroep door de decreetgever bovendien overgelaten aan de bevoegdheid van het bestuur van de hogeronderwijsinstelling. De Codex Hoger Onderwijs schrijft niet voor dat een beslissing van een interne beroepsinstantie moet zijn ondertekend om rechtsgeldig te zijn.

Het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij schrijft een dergelijke vormplicht evenmin voor – in tegenstelling tot wat geldt voor de student die een intern beroep instelt.

Verzoeker beticht de bestreden beslissing overigens niet van valsheid.

De grief wordt verworpen.

VI. Onderzoek van de middelen

Voorafgaande opmerking

Vooraleer in te gaan op de middelen die in het verzoekschrift zijn uiteengezet, herhaalt de Raad dat artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs voorschrijft dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Daarnaast moet de aandacht worden gevestigd op artikel II.295, §1 van diezelfde Codex, dat bepaalt dat een verzoekende partij aan haar verzoekschrift de overtuigingsstukken moet toevoegen die zij nodig acht en dat naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier kunnen worden toegevoegd, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoeker bekend waren.

Dit betekent dat een verzoekende partij in beginsel in de procedure voor de Raad geen nieuwe middelen kan opwerpen, en *a fortiori* niet in de wederantwoordnota – waarop de verwerende partij ook niet meer schriftelijk kan antwoorden – en dat met die

wederantwoordnota ook geen nieuwe stukken kunnen worden neergelegd. Dat laatste geldt niet enkel voor stukken die afzonderlijk worden bijgevoegd, maar ook voor stukken die integraal in de tekst van de wederantwoordnota worden opgenomen.

Middelen of stukken die in de wederantwoordnota voor het eerst worden opgeworpen, worden derhalve niet in het debat betrokken.

Eerste middel

In een eerste middel voert verzoeker aan dat de interne beroepscommissie een aantal grieven ten onrechte onontvankelijk (of ongegrond) heeft verklaard.

Standpunt van partijen

Verzoeker verwijst naar de argumenten die de interne beroepscommissie niet heeft onderzocht omdat zij “niet ontvankelijk zijn wegens laattijdigheid” of omdat zij buiten de bevoegdheid van de beroepscommissie zouden liggen.

Ter zake werpt verzoeker vooreerst het volgende op:

“[...]

1. Staat er ergens in een document dat dit binnen een bepaalde tijd moet gemeld worden? Het is nog steeds hetzelfde schooljaar. Ik ben niet iemand die direct gaat melden als er iets niet klopt of tegenslaat. De interne beroepscommissie geeft enkel aan dat het niet meer ontvankelijk is omdat dit iets is dat zwart op wit staat.
2. Dit laat zien dat de docenten niet kundig zijn. Een opdracht geven om een plaats te analyseren zonder te weten van wie het is en zonder die mensen er van op de hoogte te stellen.
3. Ik mocht van Busleyden Atheneum geen plannen meenemen of kopiëren, geen foto's nemen of het zelf schetsen, omdat het een publiek gebouw was en de plannen nog niet definitief waren. En in plaats van dat de docenten toegeven dat ze verkeerd waren en een andere opdracht geven, bleef dhr. [C.] aandringen om de school te pushen en de plannen op te eisen. Daarna eiste dhr. [C.] om foto's te gaan trekken, illegale foto's. Ik stelde voor om de huidige situatie te analyseren en daarop voort te gaan. Dit vonden de docenten goed. De school wilde echter de grondplannen van de verschillende niveaus ook niet geven, waarop dhr. [C.] voorstelde de school binnen te wandelen en op de trappenhals de brandplannen te fotograferen en zelf de plannen te maken. Is dit hoe studenten opgeleid worden? Als je iets niet krijgt, blijven pushen en eisen en als het dan nog niet lukt, dan maar illegale foto's nemen.

4. Ik heb de feiten van het opleidingsonderdeel ‘Onderzoek en innovatie’ aangehaald om aan te tonen wat de aanleiding was van dhr. [C.] zijn gedrag.
5. Ik heb dit voorval aan mevr. [S.] gemeld op 17-03-2023 maar, zoals de interne beroepscommissie reeds in de email kon lezen, heeft zij dhr. [C.] zitten verdedigen dat hij nog nieuw was en zijn plaats nog moest vinden en dat dit niet gemakkelijk was voor een jonge leerkracht. Mevr. [S.] had het hele gesprek wel ernstig moeten nemen, aangezien ik alle klachten over dhr. [C.] aangaf en als zij dit niet wilde behandelen had zij mij blijkbaar moeten doorverwijzen naar de ombuds, wat ze niet heeft gedaan. Dit heeft de interne beroepscommissie zelf aangegeven tijdens het Teamsgesprek. Hier wordt natuurlijk over gezwegen.”

Voor zover de beroepscommissie stelt dat zij niet bevoegd is om plagiaat in hoofde van een andere student te onderzoeken, voert verzoeker vervolgens aan dat de docenten, het opleidingshoofd en de interne beroepscommissie de foto’s hebben gezien, zodat er van ‘vermeend’ plagiaat geen sprake kan zijn. Volgens verzoeker hebben de docenten daarop gevraagd om een detail te wijzigen, zodat het niet meer over hetzelfde concept zou gaan. Daaromtrent wijst verzoeker erop dat het in licht gewijzigde vorm overnemen van bestaand werk volgens het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij nog steeds plagiaat is. Verzoeker hekelt ten slotte dat de beroepscommissie, indien zij dan toch onbevoegd zou zijn, nalaat om te vermelden dat deze grief naar het juiste orgaan is doorgestuurd. Verzoeker ziet in dit alles bewijs van partijdigheid.

Tot slot gaat verzoeker in op de overweging dat de Instagram-post over een ontwerp in het tweede opleidingsjaar niet relevant is omdat elk opleidingsonderdeel unieke competenties beoogt en het slagen voor een eerder opleidingsonderdeel geen garanties biedt voor het slagen op een volgend. Verzoeker stelt ter zake dat hij nergens over garanties heeft gesproken, en dat het bovendien niet zomaar een Instagram-post was, maar één van verwerende partij. Uit het betrokken ontwerp van het vorige academiejaar blijkt volgens verzoeker dat hij ‘out of the box’ denkt.

Verwerende partij replicateert in de antwoordnota dat uit lezing van het intern beroep blijkt dat verzoeker daarin niet zomaar ‘duiding’ meegeeft, maar een heel aantal concrete elementen opsomt die volgens hem niet correct zouden zijn verlopen tijdens het opleidingsonderdeel ‘Onderzoek en innovatie’. Het is voor verwerende partij dan ook niet verwonderlijk dat de beroepscommissie zulks heeft beschouwd als argumenten gericht tegen dit opleidingsonderdeel en heeft opgemerkt dat deze laattijdig zijn. Dit is namelijk een opleidingsonderdeel van het

eerste semester en verzoeker had zijn opmerkingen daarover toen kunnen maken, ook voor dit opleidingsonderdeel gold een termijn van 7 dagen voor intern beroep. Bovendien, zo stipt verwerende partij aan, gaat de interne beroepscommissie verder in de bestreden beslissing wel degelijk in op verzoekers opmerkingen inzake de begeleiding door de heer C.

Wat het plagiaat betreft, vindt verwerende partij het opvallend hoe verzoeker steeds tracht het werk van een andere student in een slecht daglicht te stellen. Verzoeker is niet degene die hoort te bepalen of er sprake is van plagiaat bij een andere student. Het is, nog steeds volgens verwerende partij, niet omdat er volgens verzoeker bij een andere student sprake was van plagiaat en dit zogenaamd niet bestraft is, dat dit iets te maken heeft met de beoordeling van het werk van verzoeker zelf. Verwerende partij merkt op dat de beoordeling van de bachelorproef van studenten louter aan de juryleden toekomt, niet aan de interne beroepscommissie die moet oordelen over het intern beroep van verzoeker en al zeker niet aan verzoeker zelf.

Inzake de verwijzing naar de Instagram-post met betrekking tot een voorgaand jaar in de opleiding, leest verwerende partij in het extern beroep niets dat afbreuk kan doen aan de vaststelling van de beroepscommissie. Dit voorgaande resultaat toont immers enkel aan dat verzoeker voor dat opleidingsonderdeel in zijn tweede jaar een mooi resultaat heeft gerealiseerd, maar doet geen afbreuk aan het feit dat verzoeker dit bij zijn bachelorproef niet heeft kunnen evenaren. Beide opleidingsonderdelen hebben, zo benadrukt verwerende partij, een andere finaliteit en andere te realiseren doelstellingen. Indien dit niet het geval zou zijn, zou verzoeker ermee volstaan te slagen voor het opleidingsonderdeel van het tweede jaar en zou er geen meerwaarde zijn in het volgen van het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’.

Beoordeling

Verzoeker betwist niet dat ‘Onderzoek en innovatie’ een opleidingsonderdeel uit het eerste semester van het academiejaar 2022-2023 is. Uit verzoekers resultatenlijst (stuk 1 administratief dossier) blijkt dat het examencijfer hiervoor is geproclameerd op 1 februari 2023.

De termijn van zeven kalenderdagen om tegen de beoordeling van dit opleidingsonderdeel een intern beroep in te stellen is overeenkomstig artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs

aangevangen de dag na deze van de proclamatie, en wat op het ogenblik dat verzoeker zijn huidig intern beroep instelde reeds lang verstrekken.

De grieven van verzoeker ter zake, die de interne beroepscommissie gelet op de uiteenzetting in het verzoekschrift op intern beroep begrijpelijkwijze als middelen heeft begrepen, zijn derhalve terecht onontvankelijk verklaard.

Voor zover de begeleiding door de heer C. nog relevant is voor het geschil omtrent de bachelorproef, heeft de beroepscommissie die argumenten niet buiten beschouwing gelaten.

Voorts valt de Raad de beoordeling van de beroepscommissie bij wat het door verzoeker aangevoerde plagiaat betreft. Studenten staan niet in een concurrentiële verhouding tegenover elkaar. Dat betekent dat een ongelijke en meer gunstige behandeling die een andere student te beurt zou zijn gevallen, niet noodzakelijkerwijze betekent dat verzoeker aanspraak kan maken op een hoger cijfer.

Het gelijkheidsbeginsel kan derhalve in beginsel slechts een ontvankelijk en gegrond middel vormen wanneer de studenten wél in een concurrentiële verhouding tegenover elkaar staan, of wanneer een andere student voor eenzelfde of vergelijkbare opdracht dermate verschillend is beoordeeld en gequoteerd dat de wijze waarop de verzoekende partij werd beoordeeld geen redelijke verantwoording kent.

Geen van deze voorwaarden is hier vervuld. Verzoeker is niet afgerekend op een beweerd plagiaat. De vraag of het werk van een andere student voldoende authentiek is, toont bijgevolg geen enkel verband met de wijze waarop verzoeker is gequoteerd.

Tot slot herhaalt de Raad zijn vaste rechtspraak dat verschillende opleidingsonderdelen ook verschillende competenties en doelstellingen toetsen – anders zouden het geen verschillende vakken zijn.

Het gegeven dat verzoeker in een vorig jaar van de opleiding voor een ander opleidingsonderdeel een positieve beoordeling en vermelding heeft verkregen, wekt geen vermoeden dat de bachelorproef vervolgens eveneens aan de maat moet zijn. Dit geldt des te

meer nu de bachelorproef, omdat van zijn specifieke plaats in een opleiding, bij uitstek niet een opleidingsonderdeel is dat zich eenvoudig met voorgaande vakken laat vergelijken.

Het eerste middel wordt verworpen.

Tweede middel

Verwerende partij begrijpt het tweede middel als een beroep op de materiëlemotiveringsplicht. De Raad kan die visie, die door verzoeker overigens niet wordt tegengesproken, bijvallen.

Standpunt van partijen

Verzoeker uit kritiek bij verschillende overwegingen van de interne beroepscommissie.

De Raad haalt letterlijk aan:

“Om te slagen voor dit opleidingsonderdeel dient u aan te tonen dat u voldoet aan de vooropgestelde competenties op basis van de vooraf gecommuniceerde beoordelingscriteria.

Mijn ontwerp voldoet aan de vooropgestelde competenties :

- Maatschappelijk relevant ontwerp : gerecycleerde reststoffen — voor mensen die het financieel moeilijk hebben.
- Concreet concept : Het meubel doneren of tegen een lage prijs verkopen aan mensen die het financieel moeilijk hebben. Deze groep wordt met de dag steeds groter door de stijgende prijzen van voedsel en huur. Dit staat in mijn procesbundel op pagina 9.

Volgens de opleiding werd u nooit gedwongen tot welke keuze dan ook. Studenten worden tijdens de ontwerpbegeleiding nooit in een bepaalde richting gedwongen. Er wordt van gedachten gewisseld tijdens de ontwerpbegeleidingen. Ontwerpbeslissingen worden systematisch samen afgetoetst aan gestelde randvoorwaarden.

Dit is het woord van de docenten tegen het woord van mij. Verwacht u echt dat zij dit gaan toegeven? Er wordt van gedachten gewisseld: er werd enkel negatieve, denigrerende commentaar gegeven door dhr. [C.] en soms wilde hij geen commentaar of feedback geven. Dus nee, er werd niet van gedachten gewisseld.

Aangezien u als jobstudent werkzaam was bij Heytens, kwam u zelf aanzetten met restmaterialen die u detecteerde bij uw studentenjob.

1. Het was geen studentenjob, maar fulltime werk.
2. Ik kwam hier niet zelf mee aanzetten, de docenten hebben er zelf naar gevraagd en ik heb gezegd dat ik daar ook over had nagedacht en de docenten stelden voor om hier onderzoek over te doen.

Studenten kiezen bij de start van het academiejaar voor één van de vier aangeboden bachelorproef opdrachten. Daarop volgt een hele uiteenzetting, wat niets met mijn intern beroep te maken heeft, om dan verder te gaan met ... De interne beroepscommissie ziet geen onregelmatigheden bij de toekenning van de opdracht, noch in de wijze waarop die door u moet worden uitgevoerd.

Dit is meer dan een halve pagina woorden die niets te maken hebben met mijn intern beroep. Ik heb nooit gezegd dat er iets mis was met de bachelorproef opdrachten, enkel met de wijze van lesgev[en] van dhr. [C.].

Met betrekking tot feedback.

Ook hier worden veel woorden gebruikt. De afwezigheid tijdens de tweede tussentijdse evaluatie wordt wel 3 maal aangehaald.

Ik wist dat ik feedback kon krijgen lx per week. Dit was het probleem niet. Het probleem was de negatieve denigrerende feedback of het gebrek aan feedback omdat dhr. [C.] geen feedback wilde geven. Op de eerste tussentijdse evaluatie, met de aanwezigheid van de jury, heeft hij meermaals gezegd dat hij geen feedback kon geven en is dan gaan zitten. Hij was kwaad omdat zijn plannetje was misgegaan. Hij vroeg aan de studenten om te stemmen en hun hand op te steken als zij vonden dat mijn project, de bladerstoel, realistisch was en zij het ergens zouden zien staan. De meeste studenten vonden dit wel. Na de stemming heeft dhr. [C.] toch nog aan verschillende studenten gevraagd waarom ze dit realistisch vonden en of ze niet gewoon hun hand hadden opgestoken. Als dit normaal gedrag is van een docent tijdens een jury? Ik was ook de enigste waarbij hij dit vroeg. Dit is weer iets dat ik kan bewijzen en in uw verslag wordt daar niets van gezegd.

Studenten worden steeds gestimuleerd om, op het einde van een begeleidingsmoment, de feedback samen met de begeleider te resumeren.

Dit wordt niet gedaan! Als een student terug komt op iets dat er daarvoor is gezegd, wordt er gewoon gezegd dat dit al besproken is.

Afwezigheid tijdens dit tweede evaluatiemoment was uw beslissing, maar de interne beroepscommissie vermoedt dat u daardoor op dat moment wel mogelijk belangrijke feedback heeft gemist.

Welke feedback??? Hoe dikwijls moet ik nog zeggen dat ik enkel negatieve denigrerende feedback kreeg of het gebrek aan feedback omdat dhr. [C.] geen feedback wilde geven. Dhr. [R.] gaf wel positieve commentaar, maar deze werd tenietgedaan door dhr. [C.].

Aangezien de interne beroepscommissie blijft herhalen dat ik er op de tweede tussentijdse evaluatie niet was, zal ik mijzelf ook blijven herhalen. Wat zou ik gemist hebben op het tweede evaluatiemoment? Dat dhr. [C.] mij voor de jury en de medestudenten weer in een negatief daglicht kon zetten?

Op de eerste tussentijdse evaluatie, met de aanwezigheid van de jury, heeft hij meermaals gezegd dat hij geen feedback kon geven en is dan gaan zitten. Hij was kwaad omdat zijn plannetje was misgegaan. Hij vroeg aan de studenten om te stemmen en hun hand op te steken als zij vonden dat mijn project, de bladerstoel, realistisch was en zij het ergens zouden zien staan. De meeste studenten vonden dit wel. Na de stemming heeft dhr. [C.] toch nog aan verschillende gevraagd waarom ze dit realistisch vonden en of ze niet

gewoon hun hand hadden opgestoken. Als dit normaal gedrag is van een docent tijdens een jury? Ik was ook de enig[]e waarbij hij dit vroeg. Dit is weer iets dat ik kan bewijzen en in uw verslag wordt daar niets van gezegd.

Met betrekking tot de objectiviteit van de beoordelaar. U heeft een melding gemaakt bij de opleidingsmanager van de door u gepercipieerde problemen. De opleidingsmanager heeft daarop contact gehad met de betrokken docent. Dit beschouwt u als een deontologische fout van de opleidingsmanager.

De interne beroepscommissie is goed in het verdraaien van woorden. De deontologische fout is dat ze mijn email heeft doorgestuurd naar dhr. [C.]. De opleidingsmanager moet de betrokken docent hierop aanspreken, niet mijn email forwarden. Dit geeft geen enkel vertrouwen. Ik heb ook een gesprek gehad met mevr. [L.] en dit gesprek is alles behalve met respect gebeurd.

Dit vertrouwen wordt eveneens bevestigd door haar aanwezigheid voorafgaand aan het jurymoment, door u aangehaald in het verzoekschrift.

In mijn [e-mail] stond dat mevr. [L.] in de verte stond. Zo los je het probleem niet op. Ze heeft nog niet eens gehoord wat ik op de jury zei, zo ver stond ze. Ik wist niet dat mevr. [L.] tijdens het jurymoment weg was. Wat heeft het voor zin dat ze enkel voorafgaand aan het jurymoment aanwezig was? Om te kunnen zeggen dat ze iets gedaan heeft? Mevr. [D.], de ombuds, heeft voorgesteld om dhr. [C.] uit de jury te halen, maar hiervan wilde mevr. [L.] niets weten.

De interne beroepscommissie leest in uw intern beroep heel wat aantijgingen aan het adres van een begeleidende docent. Deze docent geniet het vertrouwen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid. De interne beroepscommissie is van oordeel dat er geen concrete bewijs zijn in uw dossier die het tegendeel aantonen. Een negatieve beoordeling van uw werk impliceert niet dat de docent onpartijdig is. Loutere beweringen of enkel stellen dat men het gevoel heeft dat de docent niet onpartijdig is levert geen voldoende bewijs op.

Hoe kan ik bewijzen dat wat ik zeg de waarheid is? De interne beroepscommissie zegt dat de docent het vertrouwen geniet. Dat is niet voldoende om mijn beroep ongegrond te vinden. Dit is ook geen bewezen feit! Dit is geen onpartijdigheid.

Wat dhr. [C.] op de eerste tussentijdse evaluatie, met de aanwezigheid van de jury, heeft gedaan, de stemming van de studenten, na de stemming vragen waarom ze dit realistisch vonden en of ze niet gewoon hun hand hadden opgestoken. Dit is geen normaal gedrag voor een docent en hij heeft het ook enkel bij mij gedaan. En dit is niet partijdig?

Dit is weer iets dat ik kan bewijzen en in het verslag van de interne beroepscommissie wordt daar niets van gezegd.

U had in dit geval de ombuds kunnen contacteren. De ombuds stelt zichzelf voor bij de start van het academiejaar en in het onderwijs- en examenreglement en op het studentenportaal staat deze ook vermeld. Binnen de unit is een externe aangesteld als ombuds om de objectiviteit te kunnen garanderen.

De ombuds heeft zich voorgesteld bij de start van het academiejaar? Er hebben zich veel mensen voorgesteld, dit weet ik niet meer. En dan komt de interne beroepscommissie af met de reglementen, sorry maar wie leest dit? Ik heb het uiteindelijk gelezen omdat dhr. [Co.] de link heeft doorgemaild. Daarop stond ook een hele tekst over plagiaat, dat de interne beroepscommissie ook verwerpt, terwijl het in hun eigen reglement staat.

Ik ben op gesprek geweest bij mevr. [S.], het aanspreekpunt van de studenten. En zoals eerder gezegd heeft zij mij niet geholpen en ook niet doorverwezen naar de ombuds. Dit

is een fout van mevr. [S.]. Als zij mij had doorverwezen, wat zij verplicht is, was ik veel vroeger bij mevr. [D.] geweest. Of het iets had uitgemaakt betwijfel ik. Mevr. [S.] is zelf nog ombuds geweest, dus het is niet dat je zomaar vergeet om een student door te verwijzen naar de ombuds. Mevr. [L.] en de interne beroepscommissie zeggen heel de tijd dat de docent het vertrouwen geniet van onpartijdigheid en onafhankelijkheid, wat kan een ombuds dan nog doen?

Met betrekking tot de (tussentijdse) evaluatie. De interne beroepscommissie kon de fiche van de eerste deelevaluatie inkijken en stelt daarbij vast dat er wel degelijk feedback is gegeven.

Wat er op papier wordt gezet, wil niet zeggen dat ik deze feedback ook heb gekregen? Wie zegt zelfs dat dit het originele document is? Ik heb de eerste tussentijdse jury gedaan, dus er moet wel degelijk een document van zijn. Waar zijn de getrokken beelden? Hierover zwijgt de commissie. En deze zitten ook niet bij de evaluatiefiche.

Het is een faciliteit voor werkstudenten om een voorkeur op te geven voor evaluatiemomenten. U heeft de studiebegeleiding gecontacteerd in verband met de aanvraag van dergelijke faciliteiten maar die werden u niet toegestaan, omdat u niet voldoet aan de vereisten. Een jobstudent voldoet niet aan de voorwaarden waaraan werkstudenten moeten voldoen.

Nogmaals ik ben geen jobstudent. De enigste reden waarom ik niet voldeed was omdat ik via een interim contract werkte i.p.v. een vast contract. Dit zou niet mogen. Dhr. [R.] zei zelf, in het gesprek van 22-06-2023, dat ik kwam vragen om mij er's morgens op te zetten voor feedback, en los van het statuut hebben ze ja gezegd. Ze hebben daar nooit een punt van gemaakt. Waarom dan toch ineens moeilijk doen? Dan hadden ze van in het begin moeten zeggen dat ik een aanvraag moest indienen.

Met betrekking tot het jurymoment. Uit navraag bij de opleiding blijkt dat u nooit werd geweigerd om aan deevaluatie 3 deel te nemen. Elke student die tot het einde ingeschreven blijft in een bepaald opleidingsonderdeel kan deelnemen aan het evaluatiemoment.

Ik heb nergens geschreven dat ik werd geweigerd. Ik stond enkel niet op de lijst om deel te nemen. Er was dus geen evaluatiemoment voor mij ingepland.

Per kerende ontving u (met uw moeder in cc) daarvoor excuses vanuit de opleiding en die dag werd dit rechtgezet. U werd daarvan op de hoogte gebracht, maar reageerde niet op de rechzetting. Serieus?! Heeft de interne beroepscommissie niets anders te melden dan dit? Mijn moeder heeft hier wel op gereageerd, met mij in cc. Ik vond niet dat ik hierop nog moest reageren. Ik heb mijn moeder gevraagd om dit op te nemen, wat mijn volste recht is.

[K.D.K.]

Beste vrouw [L.],

Dank u voor de verontschuldiging, maar laten we eerlijk zijn, dhr. [C.] dacht dat hij in zijn intentie geslaagd was en dat Jonas had opgegeven.

De interne beroepscommissie stelt vast dat het niet de intentie was van de opleiding om u de toegang tot het derde evaluatiemoment te ontzeggen en betreurt dat dit zo door u werd gepercipieerd, ook na rechzetting en excuses vanuit de opleiding.

Het deed de docenten ontrecht, maar begrijpelijk concluderen dat u het opleidingsonderdeel Bachelorproef niet zou afwerken dit academiejaar.

Hoe kon de interne beroepscommissie vaststellen dat het niet de intentie was? Weer enkel op het woord van dhr. [R.] en dhr. [C.]

Zoals in mijn [e-mail] geschreven, dhr. [R.] en dhr. [C.] hebben het er onderling een paar keer over gehad dat ze mij niet meer zagen, maar hebben besloten om geen contact op te nemen. Zij zetten mij niet op de evaluatielijst, zonder contact met mij op te nemen. En nu betreuren ze het dat dit zo door mij werd gepercipieerd, ook na rechzetting en excuses vanuit de opleiding.

Kan u mij dit kwalijk nemen na al wat er gebeurd is met dhr. [C.]?

Uit navraag blijkt dat de ombuds inderdaad (discreet) aanwezig was tijdens het evaluatiemoment.

Discreet? Ze zat naast de jury.

De opleidingsmanager was voorafgaand aan het evaluatiemoment aanwezig, maar niet tijdens het evaluatiemoment zelf – zoals door u wordt aangegeven – om ‘onnodige druk’ bij u te vermijden, alsook bij de extra juryleden (die niet van het voorafgaandelijke [e-mail]verkeer op de hoogte waren, om op die manier ‘objectiviteit’ te garanderen)

Ik heb mevr. [L.] niet heel de tijd in het oog gehouden aangezien ik jury had en een presentatie moest geven. Ik vraag mij dan wel af waarom mevr. [L.] vooraf aanwezig was? Dit had dan totaal geen nut en was enkel om even gezien te worden. De interne beroepscommissie vindt: Dit vertrouwen wordt eveneens bevestigd door haar aanwezigheid voorafgaand aan het jurymoment, door u aangehaald in het verzoekschrift. Omdat mevr. [L.] zich voor het jurymoment even laat zien, moet ik vertrouwen in haar hebben? Zij heeft nooit enige feedback gegeven van wat er is gebeurd of welke acties zij heeft ondernomen. En aangezien zowel mevr. [L.] en de interne beroepscommissie er op hamert dat een docent het vertrouwen geniet van onpartijdigheid en onafhankelijkheid, is het niet moeilijk om aan te nemen dat er niets is gebeurd.

Verder aanwezig tijdens het jurymoment :

De jury werd niet voorgesteld, dus ik weet niet of deze namen correct zijn.

Er staan 6 namen op, inclusief dhr. [R.] en dhr. [C.]. De jury bestond echter uit 8 leden. Dhr. [B.V.] is nr. 7 (niet vermeld in het verslag van de interne beroepscommissie). Ook over nr. 8 wordt niets gezet.

In het gesprek van 22-06-2023 zei dhr. [C.] dat dhr. [B.V.] mij geen punten mocht geven aangezien hij mijn jury niet mee heeft gevuld. Dhr. [B.V.] was aanwezig bij elke student. Dit vind ik heel raar, hij hoort bij de jury, maar mag mij geen punten geven? En wie is nr. 8? Ik had voor de jury al doorgegeven aan mevr. [L.] dat er een vriend van dhr. [C.] mee in de jury zat. Objectief? Dit jurylid heeft het mij ook heel moeilijk gemaakt zoals vermeld in mijn [e-mail] van 21-06-2023 aan mevr. [D.] en mijn [e-mail] van 22-06-2023 aan dhr. [Co.] en in cc mevr. [L.].

Het jurylid dat dhr. [C.] kent, was heel degoutant. Hij probeerde mij er in te luizen en een beeld te creëren dat ik mijn onderzoek niet goed had gedaan en mijn design niet correct was. Mevr. [D.] kon zelf ook niet aan het jurylid zijn logica aan uit. Hij heeft 90% van de vragen gesteld.

Met betrekking tot uw eindresultaat. De docent zou het u onmogelijk gemaakt hebben om de bachelorproef tot een goed einde te brengen. ... U dient aan te tonen dat u voldoet aan de vooropgestelde competenties binnen dit opleidingsonderdeel.

Ik heb een meubel gemaakt van de reststoffen van Heytens en dit gekoppeld aan een goed doel. Ik vraag mij af of dhr. [C.] een meubel kan maken van reststoffen van Heytens

Merksem (gordijnen en overgordijnen) en met een beter meubel kan af komen. Aangezien hij veel meer ervaring heeft, zou dit geen probleem mogen zijn. Kritiek geven is één ding, dat kan iedereen.

Uw afwezigheid voor deevaluatie 2 was volgens u het gevolg van een ziekenhuisopname van uw moeder. U had de naaimachine kapot gemaakt en daardoor uw versie niet kunnen maken voor deze tussentijdse evaluatie. Er werd geen bewijs van overmacht bezorgd voor uw afwezigheid tijdens evaluatiemoment 2.

Welk bewijs van overmacht had ik dan moeten bezorgen? Het is niet dat ik zelf ziek was. De naaimachine meenemen? Dat er een inhaalmoment was, wist ik niet. Mijn fout. Maar zoals meermaals gezegd. Wat heeft dit te maken met de partijdigheid van dhr. [C.]? Wat heeft dit te maken met hoe dhr. [C.] mij heeft behandeld?

Om te bewijzen dat ik niet lieg over de ziekenhuisopname van mijn moeder.

Hieronder [de hoofding] van de factuur van 14-04-2023. Mijn moeder heeft heel de dag op spoed gelegen.

[factuur van ZNA]

Hieronder [de hoofding] van de factuur van opname van 14-04-2023 tot 21-04-2023.

[factuur van ZNA]

Zelfs al had ik terug een 8/20 gehad, had dit geresulteerd in een totaalscore van 7,8/20. Het enige dat de interne beroepscommissie in het verslag zet is dat de docent het vertrouwen geniet van onpartijdigheid en onafhankelijkheid, er wordt een paar keer verwezen naar hetzelfde onderwijs- en examenreglement, er wordt gehamerd op het feit dat ik er niet was voor de 2^e evaluatiejury (terwijl ik daar nooit de school of de docent heb van beschuldigd), mijn woorden worden verdraaid naargelang het de interne beroepscommissie uitkomt en er wordt ‘subtiel’ aangegeven dat ik zou liegen.

De interne beroepscommissie bevestigt uw resultaat voor bachelorproef, zoals vastgesteld door de examencommissie d.d. 21.06.2023.

Hoe kan de interne beroepscommissie het resultaat van de bachelorproef bevestigen als zij het meubel niet gezien hebben? De uitleg over mijn meubel niet gehoord hebben?

Als ik het verslag van de interne beroepscommissie lees moeten de docenten veel doen, en dit is mooi op papier, maar in werkelijkheid gebeurt[t] dit niet. De interne beroepscommissie staat achter zijn docenten, maar niemand is aanwezig op de momenten dat de docenten lesgeven, dus zij kunnen niet met zekerheid zeggen dat dit ook zo gebeurd. De docent geniet het vertrouwen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid. M.a.w. wat de studenten ook over de docenten zeggen, dit wordt niet aangenomen, want ze staan achter de docent. De hele campus weet over de lesgeefstijl van dhr. [C.], dit is algemeen bekend, maar de directie weet van niets? Naar de ombuds wordt niet geluisterd. Heel onpartijdig. Wat er gebeurd is tijdens de eerste tussentijdse evaluatie wordt niet aangekaart. Ook over de foto’s die getrokken zijn tijdens de jury wordt niet gesproken. Deze zitten ook niet bij de evaluatiepapieren.

Over het feit dat mevr. [S.] mij had moeten helpen, wat ze niet heeft gedaan, of mij had moeten doorverwijzen naar de ombuds, wat ze ook niet heeft gedaan, wordt niets gezegd. Dat ze dhr. [C.] verdedigd, daar wordt ook niets over gezegd. In de plaats daarvan wordt er verwezen naar de start van het academiejaar en 2 reglementen. De studentenbegeleidster

is hier in de fout gegaan. Zij had mij moeten doorverwijzen naar de ombuds. Dat is één van haar taken. Heel onpartijdig.

Ik word hier nu afgeschilderd als leugenaar en dit stoort mij enorm. Ik zou de Raad voor betwistingen willen vragen dat als er twijfels zijn over mijn eerlijkheid, ik gerust een leugendetector-test wil doen. Willen dhr. [R.] en dhr. [C.] dit ook doen?

De vorige directie van Gitok2 te Kalmthout, [K.V.], kent mij heel goed. Niet privé, maar wel van op Gitok2. Ik ben er van overtuigd dat zij wil getuigen over hoe eerlijk, correct en beleefd ik ben.

Graag wil ik de Raad voor Betwistingen vragen om na te kijken of dhr. [V.] bij andere studenten wel punten heeft gegeven. En wie jurylid nr. 8 is, waar zo over gezwegen wordt. Het enige dat de interne commissie in het verslag zet is dat de docent het vertrouwen geniet van onpartijdigheid en onafhankelijkheid, er een paar keer wordt verwezen naar hetzelfde onderwijs- en examenreglement, er wordt gehamerd op het feit dat ik er niet was voor de 2^e evaluatiejury (terwijl ik daar nooit de school of de docent heb van beschuldigd), mijn woorden verdraaid naargelang het de interne beroepscommissie uitkomt en er ‘subtiel’ wordt aangegeven dat ik zou liegen.

Ikzelf wil ook graag gehoord worden.”

In haar antwoordnota kan verwerende partij deze argumenten niet onderschrijven. Zij repliceert (randnummers zijn weggelaten):

“7.2.1. Wat betreft de behaalde competenties

Verzoeker meent dat hij de vooropgestelde competenties gehaald heeft omdat zijn ontwerp maatschappelijk relevant was en zijn concept concreet was.

De leerdoelen van het opleidingsonderdeel waren de volgende (stuk 5):

- LD 2: De student formuleert uit de analyse van de opgegeven randvoorwaarden een concrete ontwerpvraag die rekening houdt met de ruimtelijke en functionele randvoorwaarden en met de beoogde doelgroep.
- LD 3: De student kleurt de ontwerpvraag met persoonlijke accenten.
- LD 4: De ontwerpvraag geeft blijk van een innovatieve én ethische ingesteldheid en getuigt van een maatschappelijke betrokkenheid.
- LD 5: De student creëert via een persoonlijk getint ontwerpproces een coherent ontwerpresultaat dat blijk geeft van een persoonlijke ontwerpersidentiteit en kritische reflectie.
- LD 6: De student ontwerpt een haalbaar en uitvoeringsklaar resultaat
- LD 7: De student selecteert uit eerder aangeleerde competenties om een coherent ontwerpresultaat te bekomen.
- LD 8: De student betrekt op het juiste moment externe actoren, bronnen en kanalen.
- LD 9: De student maakt zelfstandig een werkplanning op en volgt deze nauwkeurig op.
- LD 10: De student communiceert het onderzoeks- en ontwerpproces en ontwerpresultaat, zodat deze aansluit bij de doelstellingen en beoogde doelpubliek van de student.

- LD 11: De student geeft in zijn/haar/hun output blijk van ontwerpersidentiteit en een eigen presentatietaal.

Tijdens de evaluatie werd verzoeker geëvalueerd op volgende criteria (stukken 6.2. en 6.3.):

- Analyse / onderzoek als startpunt voor het ontwerpproces
- De analyse wordt vertaald in een maatschappelijk relevante ontwerpervraag
- De ontwerpervraag resulteert in een concreet concept
- Vertaling van concept naar een sterk ruimtelijk ontwerpen
- De juiste externe actoren, bronnen en kanalen worden betrokken bij het ontwerpproces
- het ontwerp hanteert kritische reflecties & geeft blijk van een persoonlijke identiteit
- het ontwerp is haalbaar / uitvoerbaar
- coherente verhaal wordt verteld met eigen presentatietaal
- uitwerking prototype
- mondelijke presentatie prototype

Het eenvoudigweg beweren dat zijn ontwerp maatschappelijk relevant is en dat er een concreet concept is, volstaat niet om aan te tonen dat verzoeker deze competenties bereikt heeft. De beoordelingen door de jury zeggen ook iets heel anders.

Verzoeker kan zichzelf niet beoordelen, dit gebeurt door de hogeschool en meer bepaald de juryleden aangeduid door de hogeschool. Indien verzoeker er eenvoudig mee zou volstaan te zeggen dat hij wel de competenties bereikt heeft, stelt dit het bestaan van een bepaalde opleiding *an sich* in vraag. De evaluatie komt toe aan de hogeschool en als verzoeker het niet eens is met deze evaluatie, moet hij hiervoor concrete elementen naar voren brengen en bewijzen. Dit doet verzoeker niet.

De bestreden beslissing is materieel correct gemotiveerd.

7.2.2. Wat betreft de opdracht voor de bachelorproef

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker de uitvoerige motivering van de interne beroepscommissie omtrent dit aspect niet tracht te weerleggen. Hij stelt enkel dat dit woord tegenwoord betreft en dat nooit van gedachte werd gewisseld, maar er enkel denigrerende commentaar zou zijn gegeven door dhr. [C.].

[Verwerende partij] leest in dit argument niet op welke wijze verzoeker toch gedwongen zou zijn geweest om een bepaalde richting uit te gaan met zijn bachelorproef en dus waarom de beslissing van de interne beroepscommissie gebrekkig gemotiveerd zou zijn omtrent dit aspect, noch legt verzoeker hier enig bewijs van voor.

Het is vanzelfsprekend dat de interne beroepscommissie er in die omstandigheden vanuit gaat dat de opleiding hier correct gehandeld heeft. Verzoeker is een derdejaars student, het mag verwacht worden dat hij met zijn docent in dialoog gaat over de te volgen piste. De interne beroepscommissie kan niet bewijzen dat iets niet gebeurd is.

De bestreden beslissing is materieel correct gemotiveerd.

7.2.3. Wat betreft de gegeven feedback en begeleiding

Verzoeker zijn bezwaren omtrent dit aspect zijn drieënlei:

- Verzoeker stelt dat hij geen feedback kreeg van dhr. [C.], enkel denigrerende of negatieve feedback. Verzoeker haalt hiervoor een incident aan dat zou zijn voorgevallen tijdens het eerste evaluatiemoment.
- Verzoeker stelt dat zijn afwezigheid op het tweede feedbackmoment niet nuttig was geweest en stelt in vraag waarom de interne beroepscommissie hier meerdere keren op terugkomt.
- Verzoeker meent dat hij onvoldoende is gewezen op de mogelijkheden om de problemen met dhr. [C.] te melden.

De interne beroepscommissie oordeelde over de geboden feedback en begeleiding dat er voldoende feedback is geweest en dat verzoeker niet aantoont dat de begeleiding door dhr. [C.] gebrekkig zou zijn geweest. De beroepscommissie wijst op het vertrouwen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid.

Verzoeker stelt dat de interne beroepscommissie ook niet kan bewijzen dat de docent onafhankelijk en onpartijdig was.

Verwerende partij merkt op dat men zo in een cirkelredenering komt. Het is logisch dat de beroepscommissie in eerste instantie het vertrouwen in de docenten uit. De docenten zijn pedagogisch opgeleid om de betreffende opleidingsonderdelen te doceren. Indien uit het dossier op geen enkele manier blijkt dat de geboden begeleiding van een docent gebrekkig zou zijn geweest, kan de beroepscommissie niet anders dan het oordeel van de docent en de opleiding te bevestigen.

De beroepscommissie is hiervoor het volledige begeleidings- en evaluatietraject van verzoeker nagegaan. Het blijkt dat dit gelopen is zoals het hoort. Verzoeker had de wekelijkse mogelijkheid tot feedback in de vorm van practica en had tot twee keer toe tussentijds de mogelijkheid om tijdens een jurymomenten te weten te komen hoe ver zijn project stond. De eindevaluatie werd bovendien voldoende gemotiveerd. Verwerende partij merkt hier nog op dat verzoeker ook de mogelijkheid had om via andere wegen dan via dhr. [C.] aan feedback of begeleiding te geraken, indien hij van mening was dat dit niet volstond. Op verschillende momenten werd verzoeker geïnformeerd dat hij ook terecht kon bij What's_on, Werkhuis, Werkhuis light (zie ook stukken 5 en 6.1). Daarnaast was dhr. [C.] niet de enige docent van het opleidingsonderdeel, ook de docenten [D.G.], [R.v.W.], [M.V.d.V.], [S.B.], [F.C.], [P.R.], [M.G.], [T.V.A.] en [P.V.] waren beschikbare docenten (zie evaluatiefiches bovenaan, stukken 6.2. en 6.3). Verzoeker had dus ook alternatieve begeleidingsopties, maar koos er zelf voor om zich terug te plooien op zichzelf en zelfs niet meer deel te nemen aan de normale begeleidingsmomenten.

Daarnaast hekelt verzoeker het feit dat de beroepscommissie meerdere keren benadrukt dat verzoeker afwezig was op het tweede evaluatiemoment. Verzoeker stelt dat dit tweede evaluatiemoment geen zin had voor hem, nu dhr. [C.] alleen maar negatieve feedback zou geven.

Verwerende partij merkt op dat verzoeker niet kan weten hoe hij dit evaluatiemoment had ervaren gezien hij besloot gewoon helemaal niet te gaan. Dit tweede evaluatiemoment had nochtans evengoed een goede parameter voor verzoeker kunnen zijn om na te gaan hoe ver zijn project stond. De jury had hem er op dat moment reeds op kunnen wijzen dat

er verschillende werkpunten waren. Op die manier had verzoeker mogelijks beter voorbereid geweest op het eindevaluatiemoment, dat ook het meeste doorwoog in de eindbeoordeling (60%). Verzoeker heeft zichzelf hiermee een remediëringsskans ontnomen. Hierbij is het bovendien belangrijk om op te merken dat verzoeker ook geen enkele keer meer aanwezig is geweest bij de practica, waardoor hij ook cruciale informatie heeft gemist met betrekking tot de eindevaluatie. Dit valt alleen maar te verwijten aan verzoeker zelf en niet aan de opleiding. Het is dus logisch dat de beroepscommissie veel belang hecht aan deze feiten, nu deze aantonen dat verzoeker zichzelf de kans heeft ontnomen op meer en dus voldoende feedback en begeleiding.

Tot slot beweert verzoeker dat hij pas voor het eerst werd gewezen op de mogelijkheid van de ombudspersoon door het antwoord van dhr. [Co.] op de mail van zijn moeder van 1 juni 2023 (stuk 7.2.). Verzoeker stelt ook dat hij reeds bij mevr. [H.S.] geweest is tijdens het semester maar dat zij hem niet heeft doorverwezen naar de ombudspersoon.

Verwerende partij wijst erop dat van studenten verwacht mag worden dat zij de documentatie en informatie die ter beschikking wordt gesteld, bekijken. Daarnaast maakt het Onderwijs- en Examenreglement deel uit van het toetredingscontract dat er tussen de school en verzoeker bestaat. Dit reglement is ook op elk moment beschikbaar. Verzoeker had alle informatie ter beschikking met betrekking tot het bestaan van de ombudspersoon. Verzoeker geeft zelf aan niet de moeite te hebben genomen deze documentatie te lezen of terug op te zoeken op het moment dat hij problemen ervaarde.

Wat betreft het contact met mevr. [S.] wijst verwerende partij erop dat verzoeker zelf aangeeft wel degelijk toelichting van haar te hebben gekregen en op afspraak te zijn geweest. Deze afspraak had echter betrekking op de mogelijkheid tot faciliteiten voor werkstudenten. Mevr. [S.] zou daarbij hebben uitgelegd welke voorwaarden hieraan verbonden waren en geconcludeerd hebben dat verzoeker hiervoor niet in aanmerking kwam. Het is in deze context niet vreemd dat zij mogelijks niet meteen gewezen heeft op het bestaan van de ombudspersoon. In ieder geval doet dit geen afbreuk aan het feit dat verzoeker welk op verschillende andere manieren in kennis is gesteld van het bestaan van de ombudspersoon.

Wat betreft de ombudspersoon stelt verzoeker ook dat deze slechts discreet aanwezig was op het laatste jurymoment, net als het opleidingshoofd, mevr. [G.L.]. Verzoeker meent dat hun aanwezigheid enkel diende ‘om gezien te worden’.

De ombudspersoon was aanwezig tijdens het examens om te garanderen aan verzoeker dat er geen sprake was van partijdigheid van de jury. Het opleidingshoofd was enkel aanwezig om de ombudspersoon op het juiste moment op de juiste plek te brengen. Het opleidingshoofd is dan niet aanwezig gebleven tijdens het jurymoment om niet nog extra druk te leggen op verzoeker (want dan zou er nog een extra persoon geweest zijn) en om ook de andere juryleden niet onder druk te zetten / erop attent te maken dat verzoeker zijn bedenkingen had geuit tegenover één van de juryleden. Verzoeker vindt dit niet voldoende en vindt dat dhr. [C.] uit de jury verwijderd had moeten worden. Het is echter niet aan verzoeker om daarover te beslissen. Verzoeker beweert wel dat hij tegenover het opleidingshoofd en de ombudspersoon zijn verwijten kenbaar gemaakt, maar er waren nooit concrete elementen die zouden doen vermoeden dat dhr. [C.] niet objectief kon oordelen. De aanwezigheid van de ombudspersoon was een voldoende garantie.

De bestreden beslissing is materieel correct gemotiveerd.

7.2.4. Wat betreft de wettiging van de afwezigheid van verzoeker op het tweede evaluatiemoment

Verzoeker geeft langs de ene kant aan dat hij het niet nuttig vond om nog aanwezig te zijn op de evaluatie- en begeleidingsmomenten, langs de andere kant stelt hij dat hij op het tweede evaluatiemoment afwezig was wegens een ziekenhuisopname van zijn moeder en een kapotte naaimachine.

De interne beroepscommissie wijst in haar beslissing op het feit dat verzoeker zijn afwezigheid nochtans nooit heeft gewettigd en dat daar vaste procedures voor bestaan die duidelijk aan de studenten worden bekendgemaakt.

Verzoeker stelt in zijn verzoekschrift extern beroep in vraag waarom de beroepscommissie naar deze procedures over het melden van afwezigheid verwijst en meent dat dit niks te maken heeft met de partijdigheid van dhr. [C.].

Wanneer verzoeker in zijn intern beroep aanhaalt dat er een geldige reden bestond voor zijn afwezigheid op een evaluatiemoment en verzoeker verder deze evaluatie betwist, is het vanzelfsprekend dat de beroepscommissie antwoordt op dit argument van verzoeker. Verzoeker voegt in zijn verzoekschrift extern beroep dan ook 2 screenshots van ziekenhuisfacturen die de overmachtssituatie bewijzen. Verwerende partij merkt op dat deze stukken niet zijn voorgelegd aan de beroepscommissie en dat deze hier bijgevolg dan ook geen rekening mee kon houden. Bovendien had verzoeker deze verantwoording moeten bezorgen aan de examenombudspersoon op het moment dat bleek dat hij niet aanwezig kon zijn voor de evaluatie zodanig dat kon worden bekeken of hij recht had op een inhaalmoment. Verzoeker heeft echter niemand op de hoogte gebracht van de reden van zijn afwezigheid. Tot slot merkt verwerende partij ook op dat deze screenshots enkel aantonen dat de moeder van verzoeker tot 21 april 2023 mogelijk in het ziekenhuis lag, maar het tweede evaluatiemoment vond pas plaats op 25 april 2023.

De bestreden beslissing is materieel correct gemotiveerd.

7.2.5. Wat betreft het statuut van werkstudent

Verzoeker haalde in zijn intern beroep aan dat hij voor het eerste evaluatiemoment pas om 16u aan de beurt kwam terwijl hij zou hebben afgesproken reeds in de voormiddag aan bod te kunnen komen. De interne beroepscommissie stelt dat dit enkel een faciliteit is voor werkstudenten en dat verzoeker niet voldeed aan deze voorwaarden omdat hij enkel jobstudent is en geen werkstudent.

Verzoeker stelt in zijn extern beroep dat dit onredelijk is nu hij geen jobstudent is, maar werkt op interim-basis en dat dit ondanks de afwezigheid van faciliteiten toch mondeling zou zijn toegezegd.

Artikel 84 van het Onderwijs- en Examenreglement (stuk 8) bepaalt hoe een student redelijke aanpassingen kan vragen. Verzoeker heeft dit niet aangevraagd. Verder voldeed het werk van verzoeker niet aan de voorwaarden voor faciliteiten. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker zowel tijdens het intern als nu tijdens het extern beroep zijn arbeidscontract niet voorlegt.

In elk geval meent verwerende partij dat deze opmerkingen van verzoeker in ieder geval geen afbreuk doen aan het eindresultaat voor dit opleidingsonderdeel nu verzoeker wel aanwezig was tijdens dit evaluatiemoment, ook al heeft hij het moment niet zelf kunnen kiezen.

De bestreden beslissing is materieel correct gemotiveerd.

7.2.6. Wat betreft de samenstelling van de jury

Verzoeker stelt in zijn extern beroep dat gezwegen zou zijn over de identiteit van een achtste jurylid.

Verwerende partij begrijpt niet wat verzoeker hiermee wil zeggen. Er waren in totaal 6 juryleden tijdens het jurymoment. Daarnaast was het opleidingshoofd bij aanvang aanwezig en was de ombudspersoon heel de tijd aanwezig.

De samenstelling van de jury wordt niet op voorhand aan studenten gecommuniceerd, noch specificeert de studiewijzer hoeveel juryleden er precies aanwezig zullen zijn. Er was dus geen sprake van een achtste jurylid.

De bestreden beslissing is materieel correct gemotiveerd.”

In zijn wederantwoordnota gaat verzoeker nog uitvoerig in op zijn grieven en op de bovenstaande repliek van verwerende partij.

Beoordeling

De Raad gaat vooreerst in op de samenstelling van de jury.

Verzoeker heeft een zeer omvangrijk intern beroep ingediend, waarin hij uitvoerig stilstaat bij het verloop van de jurybeoordeling. De Raad leest daarin geen enkele vraag, laat staan een middel, met betrekking tot de juiste samenstelling van de jury. Integendeel lijkt uit verzoekers intern beroep te moeten worden afgeleid dat hij zeer wel weet door wie hij werd beoordeeld.

De interne beroepscommissie geeft aan welke zes personen van de jury deel uitmaakten. Verzoeker beweert dat er acht juryleden waren, maar toont zulks niet aan. In zijn verzoekschrift licht verzoeker zelf toe dat hem in een gesprek van 22 juni 2023 reeds is meegedeeld dat de heer B.V. wel aanwezig was maar niet aan de beoordeling heeft deelgenomen.

Verzoeker bewijst niet de onregelmatigheid van de samenstelling van de jury.

De loutere stelling van verzoeker dat hij meent de competenties wel te hebben bereikt, kan uiteraard niet volstaan om de beoordeling door de jury, zoals bevestigd door de interne beroepscommissie, onderuit te halen.

Het feit dat verzoeker er een andere visie op nahoudt dan de beoordeelaren, doet geen afbreuk aan het vermoeden van deskundigheid dat aan deze laatsten kleeft, en dat weliswaar door verzoeker aan het wankelen kan worden gebracht, maar dan aan de hand van concrete en verifieerbare argumenten. Daartoe komt verzoeker niet.

Vervolgens betwist verzoeker de overweging van de interne beroepscommissie niet dat hij tot een welbepaalde keuze binnen de bachelorproef werd gedwongen.

De kritiek van verzoeker blijft ertoe beperkt te ontkennen dat er met de verantwoordelijken van de opleiding van gedachten werd gewisseld.

Samen met verwerende partij stelt de Raad vast dat verzoeker van enige dwang inzake zijn keuze geen enkel bewijs levert. De Raad voegt daaraan toe dat verzoeker ook geen correspondentie tijdens het academiejaar voorlegt die zijn stelling zou kunnen onderbouwen.

Van een derdejaarsstudent mag bovendien in redelijkheid worden verwacht dat hij voldoende maturiteit toont om in voorkomend geval zijn reserves of bedenkingen te uiten wanneer hem een hem ongelegen onderwerp wordt opgedrongen.

Wat betreft de gebrekkige begeleiding en feedback tijdens het academiejaar, heeft de Raad reeds meermaals geoordeeld dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd.

Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat

essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Het valt aan verzoeker toe om het bewijs te leveren van de gebreken in de begeleiding die hij aanvoert. Die bewijzen zijn naar oordeel van de Raad te dezen niet vorhanden.

De Raad stelt vooreerst vast dat verzoeker uit eigen beweging en om de redenen die hem eigen zijn, ongewettigd afwezig is gebleven op het tweede georganiseerde evaluatiemoment, waardoor ook de schriftelijke en mondelinge feedback die vervolgens was ingepland niet kon worden benut. Dit gegeven op zich verstaat zich moeilijk met het argument dat de opleiding in gebreke is gebleven om in de nodige begeleiding te voorzien.

De argumenten die verzoeker thans aanvoert om zijn afwezigheid alsnog te wettigen, kunnen niet worden aangenomen. Niet alleen zijn de stukken die verzoeker voorlegt nooit aan de interne beroepscommissie getoond en hebben zij op het eerste gezicht ook geen betrekking op de datum van het tweede evaluatiemoment, bovenal moet worden vastgesteld dat verzoeker alleszins heeft nagelaten om op een nuttig moment – met name bij het tweede evaluatiemoment zelf – de opleiding te contacteren om bijzondere omstandigheden in te roepen en desgevallend een nieuwe datum te vragen.

Daarnaast wijst de interne beroepscommissie nog naar andere mogelijkheden tot begeleiding in de loop van het academiejaar. Verzoeker betwist dit niet, en erkent in zijn beroepsschrift dat hij op de hoogte was van de wekelijkse feedbackmogelijkheid. Indien verzoeker met de begeleiding van de heer C. problemen zou hebben ondervonden – wat de Raad na lectuur van de voorliggende stukken niet geheel kan uitsluiten – dan had verzoeker toegang tot tal van andere docenten die hij, ook al begeleidden zij op dat ogenblik andere studenten, minstens had kunnen bevragen. Een dergelijk initiatief lijkt verzoeker evenwel nooit te hebben genomen.

Dat verzoeker geen weet had van de mogelijkheid om de ombud te contacteren, kan de Raad niet overtuigen. Ter zake moet erop worden gewezen dat een student niet kan voorhouden geen kennis te hebben van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, dat overigens deel uitmaakt van de contractuele relatie die de student met de hogeronderwijsinstelling is aangegaan. *In casu* schrijft artikel 52 van het onderwijs- en examenreglement 2022-2023 voor dat “[i]ndien bijzondere, objectieveerbare omstandigheden de studieprestaties van de student beïnvloeden, [...] de student hierover de ombuds of de voorzitter van de examencommissie

[informeert].” Voorts worden de bevoegdheden en werking van de ombudsdiens toegelicht in titel 3.1 van datzelfde reglement. Dat verzoeker deze reglementen niet leest, moet enkel op het conto van verzoeker zelf worden geschreven.

Wat deevaluatie 3 betreft, betreurt de Raad dat verzoeker hiervoor niet was ingepland, aangezien hij zich kennelijk niet had uitgeschreven. Niettemin blijkt dat dit, met excuses van de opleiding, is rechtgezet. De Raad ziet hierin dus geen reden om de bestreden beslissing onregelmatig te bevinden.

Met betrekking tot de objectiviteit van de begeleiding en beoordeling door de heer C., stipt de Raad aan dat wordt uitgegaan van een vermoeden van objectiviteit en onpartijdigheid. Ook dat vermoeden is gewis weerlegbaar, maar ook hier wordt dan wel vereist dat de verzoekende partij concrete en verifieerbare argumenten voorlegt.

Daaraan ontbreekt het. Loutere beweringen volstaan niet om het voormelde vermoeden in twijfel te trekken. De ombud heeft overigens de jurybeoordeling bijgewoond en het blijkt niet dat de ombud onregelmatigheden met de jury in het algemeen of de heer C. in het bijzonder heeft vastgesteld. Ook in verzoekers relaas met betrekking tot de aan- of afwezigheid van mevrouw L. ziet de Raad geen redenen om tot de onregelmatigheid van de beoordeling te besluiten.

De Raad kan ook niet vaststellen dat onregelmatigheden werden begaan met betrekking tot verzoekers statuut.

Vooreerst rijst de vraag naar verzoekers belang bij dit argument. Hij was immers op het evaluatiemoment aanwezig, zij het mogelijk niet op het door hem geprefereerde tijdstip.

Verzoeker ontkent bovendien niet dat hij niet het statuut van werkstudent heeft. Indien hij dat heeft gevraagd en het hem ten onrechte werd geweigerd (wat de Raad niet kan nagaan wanneer verzoeker niet minstens zijn arbeidsovereenkomst(en) voorlegt), dan had verzoeker daaromtrent actie moeten ondernemen.

Indien verzoeker met betrekking tot een of meer van zijn argumenten wenst dat de Raad een getuige oproept, dan moet hij daartoe uitdrukkelijk verzoeken. De loutere stelling dat hij de

overtuiging is toegedaan dat de vroegere directie van een secundaire school zou bevestigen dat verzoeker eerlijk, correct en beleefd is, volstaat daartoe niet, niet in het minst omdat een dergelijke verklaring niets bijbrengt over de vraag die hier voorligt, namelijk of verzoeker al dan niet correct is beoordeeld voor de bachelorproef die hij bij verwerende partij heeft afgelegd.

Voor zover verzoekers argumentatie inzake een leugendetector-test ernstig moet worden genomen, wijst de Raad erop dat hij niet over een dergelijk toestel beschikt, noch over de bevoegdheid om derden aan de toepassing ervan te onderwerpen, en dat het de Raad voorkomt dat zowel de betrouwbaarheid ervan als de inzetbaarheid in een administratiefrechtelijke procedure voor discussie vatbaar zijn.

Het tweede middel is ongegrond.

Derde middel

Verzoeker steunt een derde middel op de formelemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de interne beroepscommissie ten onrechte geen standpunt inneemt over wat tijdens de eerste tussentijdse evaluatie zou zijn gebeurd en over het feit dat mevrouw S. verzoeker niet naar de ombud heeft doorverwezen.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij (randnummers zijn andermaal weggelaten):

“[...]

De interne beroepscommissie heeft wel degelijk deze argumenten mee betrokken in de beslissing. De intern beroepscommissie is namelijk nagegaan hoe de evaluatie van verzoeker gelopen is en heeft vastgesteld dat er feedback is gegeven op het eerste evaluatiemoment. Verwerende partij wijst o.a. op volgende passages uit de bestreden beslissing (stuk 4):

“Met betrekking tot feedback

U haalt aan dat er geen opbouwende kritiek of feedback werd gegeven. Vervolgens stelt u dat er bij de eerste tussentijdse evaluatie geen feedback werd gegeven omdat

er volgens de docent onvoldoende elementen waren om feedback te geven. Naar de tweede tussentijdse evaluatie bent u niet gegaan.

Studenten kunnen tijdens de eerste zes weken van het tweede semester) 1x per week (gedurende één volledige dag) begeleiding krijgen en de begeleiding van andere studenten meevolgen (de andere vier dagen lopen de meeste studenten stage voor het OPO Werkveldervaring). Vanaf week 7 kunnen studenten 2x per week (gedurende anderhalve dag) begeleiding krijgen en de begeleiding van andere studenten meevolgen. Van bachelorproef-studenten wordt verwacht dat ze zelf noten nemen van de feedback tijdens de begeleidingen. Studenten worden steeds gestimuleerd om, op het einde van een begeleidingsmoment, de feedback samen met de begeleider te resumeren.

Na elk evaluatiemoment (er waren drie evaluaties, u was ongewettigd afwezig op evaluatie 2 – wat u zelf ook in uw verzoekschrift bevestigt) is er schriftelijke feedback via evaluatiefiches wordt de mogelijkheid geboden deze schriftelijke feedback mondeling te overlopen. Afwezigheid tijdens dit tweede evaluatiemoment was uw beslissing, maar de interne beroepscommissie vermoedt dat u daardoor op dat moment wel mogelijk belangrijke feedback heeft gemist.”

“Met betrekking tot de (tussentijdse) evaluatie

Naar uw gevoel verliep de eerste tussentijdse evaluatie niet positief. De docent zou aangegeven hebben dat hij geen feedback kon geven omdat er onvoldoende elementen vorhanden waren en er zou tussen de docenten onenigheid zijn ontstaan.

De interne beroepscommissie kon de fiche van de eerste deelevaluatie inkijken en stelt daarbij vast dat er wel degelijk feedback is gegeven: ‘beperkte analyse, weinig methodiek, slechts enkele beperkte schetsen. Welk concept haalt het van de recycling van de reststroom in kussen?’ bij de analyse; bij ontwerpvervorming: ‘beperkte ontwerpvervorming, enkele beperkte concepten. Wat is de meerwaarde van een stalenstoel tot stalenboek?'; en bij de uitwerking: ‘Zeer slordige presentatie, enkele zeer slordige tekeningen, grof getekend...’. De interne beroepscommissie stelt vast dat geen waardering per deelcompetentie werd aangeduid, maar de schriftelijke feedback motiveert duidelijk de tekortkomingen.”

Verder is de interne beroepscommissie ook ingegaan op het argument van verzoeker met betrekking tot de objectiviteit van dhr. [C.]. Hierbij heeft de interne beroepscommissie vastgesteld dat verzoeker geen elementen kan aantonen die de objectiviteit van de docent in vraag doen stellen (stuk 4).

“Met betrekking tot de objectiviteit van de beoordelaar

U geeft aan dat u de opleiding niet op de hoogte durfde te brengen over de problemen die u ervaarde met een begeleidende docent. De interne beroepscommissie geeft hierin mee dat de docent het vertrouwen van objectiviteit en professionaliteit geniet. Wanneer een student dit vermoeden van objectiviteit in vraag stelt, dient deze op basis van objectieve elementen aan te tonen dat er effectief een schending van deze objectiviteit heeft plaatsgevonden.

U heeft een melding gemaakt bij de opleidingsmanager van de door u gepercipieerde problemen. De opleidingsmanager heeft daarop contact gehad met de betrokken docent. Dit beschouwt u als een deontologische fout van de opleidingsmanager. De interne beroepscommissie stelt vast dat de opleidingsmanager actie heeft ondernomen. Dit bevestigt het vertrouwen in de

professionaliteit van de opleidingsmanager. Dit vertrouwen wordt eveneens bevestigd door haar aanwezigheid voorafgaand aan het jurymoment, door u aangehaald in uw verzoekschrift.

De interne beroepscommissie leest in uw intern beroep heel wat aantijgingen aan het adres van een begeleidende docent. Deze docent geniet het vertrouwen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid. De interne beroepscommissie is van oordeel dat er geen concrete bewijzen zijn in uw dossier die het tegendeel aantonen. Een negatieve beoordeling van uw werk impliceert niet dat de docent partijdig is. Loutere beweringen of enkel stellen dat men het gevoel heeft dat de docent niet onpartijdig is, levert geen voldoende bewijs op.”

Met betrekking tot de ombudspersoon heeft de interne beroepscommissie toegelicht dat deze mogelijkheid vermeld is in het onderwijs- en examenreglement en op het studentenportaal. Daarnaast wordt opgemerkt dat de ombudspersoon zich heeft voorgesteld bij het begin van het academiejaar (stuk 4).

“U had in dit geval de ombuds kunnen contacteren. De ombuds stelt zichzelf voor bij de start van het academiejaar en in het onderwijs- en examenreglement en op het studentenportaal staat deze ook vermeld. Binnen de unit is een externe aangesteld als ombuds om de objectiviteit te kunnen garanderen.”

Verwerende partij wijst er bovendien op dat het vaste rechtspraak is van Uw Raad dat om te voldoen aan de formele motiveringsplicht, de interne beroepscommissie niet moet antwoorden op elk element dat door een student wordt aangehaald in het intern beroep. De student moet door de motivering in de bestreden beslissing enkel in staat worden gesteld om de achterliggende redenen van de studievoortgangsbeslissing te kennen.

In casu is de bestreden beslissing meer dan voldoende gemotiveerd voor verzoeker om de achterliggende redenen van zijn eindresultaat te kennen. De verspreide en uitgebreide bezwaren die door verzoeker werden gemaakt in zijn intern beroep, werden door de beroepscommissie gegroepeerd in verschillende bezwaren. Het is niet zo dat de beroepscommissie bepaalde elementen heeft stilgezwegen.

De bestreden beslissing is formeel voldoende gemotiveerd.”

In zijn wederantwoordnota gaat verzoeker op dit middel niet verder in.

Beoordeling

De Raad is van oordeel dat verwerende partij kan worden bijgevallen in haar betoog, en dat uit de bestreden beslissing blijkt dat de aangehaalde grieven van verzoeker niet onbeantwoord zijn gebleven.

Het derde middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.840 van 18 augustus 2023 in de zaak 2023/0274

In zake: Soukaina ZEKHNINI
woonplaats kiezend te 2800 Mechelen
Tervuursesteenweg 428

tegen:

THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 18 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Thomas More Antwerpen-Mechelen van 10 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 7/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Projectstage Supply Chain Management’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Bedrijfsmanagement’.

Tot verzoeksters curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Projectstage Supply Chain Management’, waarvoor zij een examencijfer van 7/20 bekomt.

Op 4 juli 2023 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in, waarin zij het volgende uiteenzet:

“Ik teken bezwaar aan tegen de beslissing van 28 juni 2023 met betrekking tot mijn projectstage. Ik stuur een kopie van de beslissing met dit bezwaarschrift mee.

Mijn naam is Soukaina Zekhnini en ik ben recentelijk stagiair geweest binnen het hoofdkantoor van ICI Paris XL. Hier heb ik de kans gekregen om mijn vaardigheden en kennis te ontwikkelen in het vakgebied Supply Chain Management. Ik schrijf u vandaag met betrekking tot het eindresultaat dat ik heb ontvangen voor mijn stage.

Ik heb de kans gekregen om in een professionele en sociale werkomgeving mijn projectstage te mogen lopen. Ik ben met open armen verwelkomd in het bedrijf door mijn stagebegeleider, [K.], en de collega’s met wie ik gedurende mijn stageperiode mocht samenwerken.

Het verschil tussen een projectstage en een werkstage is dat wij als studenten moeten bijdragen aan een bestaand project binnen een bedrijf. Het doel hiervan is de juiste aanbeveling en eventueel besparingen te realiseren. Vanaf het begin van mijn stageperiode werd er duidelijk gemaakt door mijn stagebegeleider ([K.]) dat mijn project geen besparingsproject is maar een investeringsproject aangezien het voornamelijk ging over het aankopen van een nieuw meet-en weegtoestel.

Om dit te kunnen waarmaken moest ik eerst kennis maken met de interne werking van de organisatie, haar structuur, werkklimaat, werkmethodes, verwachtingen, werktempo en bedrijfscultuur. Dit heb ik op verschillende manieren gedaan, zoals het inlezen van bestaande informatie op de SharePoint van de organisatie, bijwonen van meetings met verschillende collega’s en het zelf betreden van het magazijn.

Op deze manier heb ik relevante informatie verzameld over het bedrijf en factoren die te maken hebben met het project. Bij onduidelijkheden durfde ik dit altijd aan te kaarten bij mijn stagebegeleider. Hij probeerde het dan te verduidelijken aan de hand van diagrammen en notities. Dit heeft mij geholpen om mijn inzichten te verruimen en mezelf te situeren binnen de organisatie.

Gedurende mijn stageperiode heb ik altijd het grootste respect en waardering getoond voor de mensen binnen de organisatie. Ik heb op een respectvolle manier gecommuniceerd en benaderd, zowel in mijn interacties met mijn stagebegeleider, [K.], als met mijn collega’s en andere medewerkers. Het is voor mij vanzelfsprekend om op een professionele en respectvolle manier met anderen om te gaan, en ik heb ervoor gezorgd dat dit te allen tijde werd weerspiegeld in mijn communicatie. Ik heb actief

geluisterd naar de ideeën en suggesties van anderen, en ik heb altijd om een constructieve manier feedback gegeven en ontvangen.

Tijdens mijn stageperiode (12+2 weken) werd ik begeleid door mijn stagebegeleider, [K.], en mijn collega/buddy, [T.], met wie ik samen in het team zat. Wekelijks vond er op vrijdag een meeting plaats van een kwartier tijd waar de status van het project werd besproken met mijn stagebegeleider, buddy en de stakeholders. Tijdens deze meeting werden er vragen gesteld langs beide kanten en feedback gegeven. De feedback heeft voor mij altijd verruiming van inzicht gezorgd, wat alleen maar positief is. De meeting werd eenmalig geannuleerd wegens religieuze feestdag, het Suikerfeest.

Om het project tot een goed eind te brengen en mijn Excel-vaardigheden te verbeteren had ik graag data geanalyseerd en verwerkt. Tijdens mijn stageperiode heb ik herhaaldelijk aangegeven aan mijn stagebegeleider dat ik moeite had met het verkrijgen van data. Enerzijds omdat ik deze data verschillende malen moest vragen zonder enige reactie en anderzijds omdat bepaalde collega's zeer beschermend waren over de data en deze dus niet wilden delen.

Nadat ik dit heb gemeld aan mijn begeleider, werd mij verteld dat ik een e-mail kon sturen naar de juiste persoon die de data verwerkt (met mijn begeleider in CC) zodat hij kon ingrijpen indien nodig. Op 04-04-2023 heb ik een e-mail gestuurd naar de desbetreffende persoon, met mijn begeleider en collega in CC. Hierop kreeg ik een antwoord, maar helaas zonder data. Er was ook geen sprake van enige tussenkomst van mijn begeleider.

Tijdens de wekelijkse meeting op vrijdag, heb ik aangehaald bij de stakeholders dat ik graag data zou verwerken om mijn resultaten te kunnen kwantificeren. Ik kreeg als reactie van de stakeholder dat ik "te laat" ben met dit te melden, terwijl ik dit herhaaldelijk heb aangegeven bij mijn stagebegeleider, [K.]. (Zie mail naar stakeholder – ombuds). Ondanks dat ik mijn data pas in mijn laatste paar weken ontving (op 28 april), slaagde ik er toch in een tool te ontwikkelen die aan de wensen van de stakeholder voldeed. Bovendien heb ik een bijbehorende werkinstructie opgesteld, zowel in het Nederlands als in het Frans.

Vanaf week 10 was mijn stagebegeleider op verlof, en werd ik begeleid door mijn collega ([T.]). Ook kon ik tijdens de laatste 2 weken bij de stakeholders terecht bij vragen of onduidelijkheden.

Op mijn laatste dag, 12-05-2023 gaf de stakeholder mij als feedback dat ik nog andere pistes kon onderzoeken om toch tot een besparing te komen. Het zou zeker mogelijk geweest zijn om ook die pistes in detail te onderzoeken en te verwerken als ik deze feedback eerder had gekregen, gedurende de 12 weken.

Desondanks het op de laatste dag gevraagd werd, heb ik op 16-05-2023 een vergadering ingepland met de warehouse-manager en informatrice om deze pistes te bespreken. Ik heb de twee pistes onderzocht en uitgewerkt in mijn bachelorproef, zoals de stakeholder wenste.

Naast de pistes die door de stakeholder werden aangehaald, heb ik ook 11 andere resultaten uitgewerkt en een nieuw meet- en weegtoestel kunnen aanraden.

Gedurende mijn stageperiode heb ik voldaan aan de ECTS-fiche en kreeg ik de kans om veel nieuwe kennis op te doen. Binnen mijn vakgebied kon ik een breed scala aan vaardigheden ontwikkelen. Mijn Excel-vaardigheden zijn aanzienlijk verbeterd, en ik heb ook vooruitgang geboekt op het gebied van communicatie, technische bekwaamheden en creatieve vaardigheden. Het meest waardevolle was dat ik mijn theoretische kennis in de praktijk heb kunnen ervaren.

Vermoedelijk werd de evaluatie enkel gericht op de meeting van 12-05-2023 en niet op de hele stageperiode. Dit werd ook bevestigd door mijn stagedocent. Hiernaast heb ik van mijn stagebegeleider (mijn docent), een evaluatie ontvangen van 2/5. Ik ben altijd aanwezig geweest tijdens de meetings en heb al mijn deadlines op tijd ingediend.

Dit resultaat heeft een negatieve impact gehad op mijn mentale welzijn en geeft mij geen verdere motivatie om mijn studie verder te zetten als ik onterecht word afgestraft met een resultaat waar ik mij de volledige 12-14 weken voor heb ingezet.

Als laatst laat ik u graag weten dat ik reeds de bewijzen/screenshots aan de ombuds heb verstrekt, waaruit blijkt dat ik professioneel en respectvol te werk ben gegaan in mijn interacties met zowel collega's als stakeholders. Bovendien heb ik alle ontvangen feedback zorgvuldig verwerkt, zowel in mijn schriftelijke bachelorproef als tijdens mijn onderzoek.

Ik hoop dat ik mijn situatie voldoende heb kunnen verduidelijken en dat er een herziening van mijn eindbeoordeling kan plaatsvinden.”

De interne beroepscommissie van Thomas More Mechelen-Antwerpen behandelt dit beroep in zitting van 10 juli 2023, en beslist om het ongegrond te verklaren:

“[...]

De beroepscommissie heeft beslist dat het door u ingestelde beroep met betrekking tot uw examenresultaat voor ‘Projectstage Supply Chain Management’ (YB1304) ontvankelijk, maar niet gegrond is.

De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen:

U schetst uw stage en geeft daarbij aan dat u altijd het grootste respect en waardering hebt getoond voor de mensen binnen de organisatie. U heeft actief geluisterd naar ideeën en suggesties en heeft altijd op een constructieve manier feedback gegeven en ontvangen.

De interne beroepscommissie acht de door u opgesomde zaken zeer waardevol in een professionele omgeving. Doch is dit niet voldoende om te slagen binnen dit opleidingsonderdeel. U moet voldoen aan de vooropgestelde beoordelingscriteria om aan te tonen dat u de competenties voor dit opleidingsonderdeel verworven heeft.

In enkele e-mails van de stageplaats leest de interne beroepscommissie toch enkele zaken die aantonen dat er toch wat problemen waren met betrekking tot het door u benoemde grootste respect:

Met betrekking tot uw afwezigheid in het kader van het Suikerfeest: ‘.... *Zonder overleg is dit niet respectvol naar jouw stagebedrijf, noch naar de mensen die binnen hun werkzaamheden tijd maken, uren investeren om jou van een pedagogisch traject te voorzien. In jouw evaluatie hebben we professionaliteit reeds besproken, dus die message gaan we niet meer herhalen....*’

Uw stage omvatte niet 12 weken + 2 weken zoals u aangeeft in uw verzoekschrift, doch 12 weken + 3 dagen (inhaaldagen wegens ziekte). U was één dag ongewettigd afwezig (de dag van het Suikerfeest werd daarbij niet meegerekend), één dag was u afwezig omwille van een tandheelkundige ingreep, waarna u de boodschap stuurde dat u niet naar uw stageplaats zou gaan en van thuis ging werken, één dag meldde u dat de bus niet kwam, waarop werd voorgesteld dat u zou worden opgehaald maar waarop u aangaf van thuis te willen werken. Met betrekking tot het thuiswerk gaf u aan dat u nood had aan een afwisselende omgeving en dat u niet een volledige werkweek in eenzelfde bureau kon zijn. Thuiswerk is echter niet voorzien binnen deze stage.

Ook met betrekking tot de wekelijkse vrijdagsmeeting wordt vastgesteld dat deze niet consequent konden doorgaan. Wel was er veel communicatie via e-mail. Ook het dagelijks feedbackkwartier met één van de begeleiders werd door u niet consequent uitgevoerd.

U geeft aan dat u een probleem had met het verkrijgen van data in het kader van uw project. U zou dit meermaals aangekaart hebben bij uw stagebegeleider. Enkele van de collega's waren volgens u zeer beschermend over de data en wilden die bijgevolg niet delen.

Uw stagedocent ontkent dat u zou aangegeven hebben dat u problemen had met het bekomen van data. Er waren nochtans wekelijkse Teams-meetings tussen u en de stagedocent en er was een stagebezoek op 06.04.2023.

Uw mentor schetst het volgende:

- 20.03.2023 Eerste aanzet data en richtingswijzer om op te volgen [m.b.t.] stage (reeds op 20/03 door mentor gestuurd – de interne beroepscommissie kon dit nagaan)
- 31.03.2023 Eerste melding van u: geen data. Feedback van de mentor ‘escaleren wanneer je die niet zou bekomen’.
- 03.04.2023 additionele richtingswijzer en om op te volgen
- 04.04.2023 extra data reeds verkregen en opgeleverd door stakeholders
- 14.04.2023 feedback van mentor waarin u wordt aangespoord om meer data op te vragen, meeting in te plannen en te spreken met de persoon in kwestie, waarop u reageerde: “ik vraag het op”
- 18.04.2023 vertoont u wat communicatie via een chatmedium
- 25.04.2023 11 dagen na de gevraagde actie kon u geen data tonen. De mentor heeft gevraagd waarom u geen meeting ingepland heeft en waarom u niet tijdig geëscaleerd heeft. De mentor is dan letterlijk met u naar de persoon in kwestie

gewandeld, waar deze persoon aangaf het bewuste BO-bestand niet terug te vinden. Ze had welgeteld 1 minuut nodig om het bestand uit BO te halen. Data was beschikbaar en eigenlijk had mits escalatie op 14.04.2023 of 15.04.2023 of met een meeting in te lassen snel opgevraagd geweest. De mentor ontket onwil van mensen die data zouden willen beschermen.

- Uw stagebureau bevond zich binnen het development departement met regelmatige aanwezigheid van zeven developers die (in geval van nood) ook toegang hebben tot BO om data op te vragen.

De door u aangehaalde documenten in uw verzoekschrift met betrekking tot de data en met betrekking tot de pistes rond besparingen werden op geen enkel moment aan uw stagedocent gemeld. U heeft ook geen hulp gevraagd.

Uw stagedocent geeft aan dat tijdens het stagebezoek heel wat problemen naar voor kwamen, zoals de achterstand die u had op de gemaakte planning, afwezigheid, missen van de vrijdagmeetings. Tijdens de rondleiding van het magazijn waarbij u uitleg diende te verschaffen over de processen werd na zes weken vastgesteld dat u de bestaande processen te weinig of niet kende. De interne beroepscommissie stelt vast dat in het beoordelingsformulier van de tussentijdse evaluatie een aantal werkpunten geformuleerd zijn, waardoor u een voldoende remediëringsskans heeft gekregen. Er zijn meerdere onvoldoendes. In de eindevaluatie zijn er meerdere tekorten. De interne beroepscommissie stelt vast dat u zichzelf veel hoger scoort dan de beoordeling van de mentor (hieronder een voorbeeld):

Persoonlijke vaardigheden	7-8	0-2
Motivatie en inzet	7-8	0-2
Integratie en sociale vaardigheid	7-8	0-2
Stressbestendigheid, flexibiliteit, zelfstandigheid	5-6	0-2
Assertiviteit	7-8	3-4
Klantgerichtheid	7-8	3-4
Productiviteit en kwaliteitszorg	9-10	3-4
Professionele en ethische houding	7-8	0-2

De interne beroepscommissie stelt vast dat de tekorten door de mentor afdoende gemotiveerd werden.

Bij de aanvang van de stage werd een 12-wekenplan opgesteld waarbij de eerste 10 weken in functie stonden van het behalen van de stagedoelstelling en 2 weken voor ‘fine-tuning’. De interne beroepscommissie kreeg inzage in deze planning. Volgens uw mentor haalde u de weekdeadlines niet. Feedback werd niet verwerkt en u was te laat met het halen van de deadlines. De opgeleverde tool is niet bruikbaar volgens uw mentor: u heeft geen validatie gedaan met stakeholders en de tool is niet vernieuwbaar.

U uit het vermoeden dat de beoordeling enkel gericht is op de meeting van 12.05.2023 en niet op de hele stageperiode. Uw stagedocent zou dit bevestigd hebben.

De evaluatie is, bij navraag door de interne beroepscommissie, wel degelijk gebaseerd op de volledige stageperiode. De interne beroepscommissie kreeg inzage in uw beoordelingsformulier voor de stage met zowel de tussentijdse als de eindevaluatie en stelt vast dat op basis van de tussentijdse evaluatie remediëringsskansen werden geboden.

Ze stelt eveneens vast dat u zichzelf heel anders beoordeelt dan uw mentor in de eindevaluatie en dat die beoordelingen soms ver uiteen liggen. Voor enkele zaken scoort u uzelf wel onvoldoende, zoals voor integratie en sociale vaardigheid en professionele en ethische houding, waar uw mentor u wel voldoende scoort. In de meeste gevallen is het omgekeerd. Bij de eindevaluatie worden de tekorten afdoende gemotiveerd.

De interne beroepscommissie bevestigt dan ook uw eindresultaat voor ‘Projectstage Supply Chain Management’ (YB1304) zoals vastgesteld door de examencommissie d.d. 28.06.2023.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep – onverminderd wat hieronder aan bod komt wat het voorwerp ervan.

De Raad ziet geen redenen om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk

V. Voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij merkt op dat verzoekster op het einde van haar verzoekschrift ook de beoordeling van de bachelorproef ter sprake brengt, waarvan zij ‘de herziening’ vraagt.

Voor zover verzoekster daarmee beoogt ook het resultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’ bij haar beroep te betrekken, is dat beroep volgens verwerende partij onontvankelijk, omdat verzoekster daaromtrent in het intern beroep geen middelen heeft opgeworpen en dit ook niet ter sprake heeft gebracht.

Beoordeling

Luidens artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan

pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

A fortiori kan de verzoekende partij het werkelijke voorwerp van het intern beroep niet uitbreiden of wijzigen in het beroep voor de Raad.

In het intern beroep van verzoekster komt het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’ nergens ter sprake, laat staan dat verzoekster tegen de beoordeling ervan middelen heeft opgeworpen.

Dat examencijfer kan in de huidige stand van de procedure niet voor het eerst worden aangevochten.

De exceptie is gegrond.

Het beroep is niet ontvankelijk in de mate dat het tegen de beoordeling voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’ is gericht.

VI. Onderzoek van de middelen

Verwerende partij onderscheidt in verzoeksters betoog twee middelen.

De Raad kan die benadering bijvallen. Verzoekster, die geen wederantwoordnota indient, spreekt dit alleszins niet tegen.

Eerste middel

Een eerste middel kan worden aangezien als een beroep op de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat zij op 14 april 2023 haar afwezigheid tijdens het Suikerfeest heeft aangekondigd, met dien verstande dat toen nog niet bekend was of dit op vrijdag 21 dan wel zaterdag 22 april 2023 zou vallen, en dat zij na de bekendmaking door de bevoegde autoriteiten vrijdagavond aan de stageplaats heeft meegedeeld dat zij op zaterdag 22 april 2023 niet aanwezig zou zijn.

Wat het thuiswerken betreft, stelt verzoekster dat zij op voorhand heeft gevraagd of zij één dag per week van thuis uit zou mogen werken en dat dit haar (in tegenstelling tot andere studenten) niet werd toegestaan. Verzoekster licht toe dat zij uiteindelijk drie dagen heeft thuisgewerkt, met opgave van de reden:

- Op onbekende datum: de bus kwam niet opdagen. Verzoekster stelt dat de stagebegeleider haar drie keuzes liet: de volgende bus nemen, thuis worden opgehaald of van thuis uit werken;
- 10 maart 2023:staking openbaar vervoer;
- 3 mei 2023: toestemming voor thuiswerk gekregen na een tandheelkundige ingreep.

Over de vrijdagmeetings stelt verzoekster dat die niet plaatsvonden op 31 maart (geen stagebegeleider of stakeholder aanwezig, verzoekster heeft via e-mail update gegeven), 21 april (Suikerfeest) en 5 mei 2023 (stakeholder en stagementor afwezig of op vakantie zodat deze meeting werd verplaatst).

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij (randnummers zijn weggelaten):

“[...]

Verzoekster gaat allereerst in op de afwezigheden waarnaar de beroepscommissie verwijst in de bestreden beslissing. De beroepscommissie geeft aan dat verzoekster drie dagen afwezig is geweest tijdens haar stage en één dag afwezig was omdat van het Suikerfeest, maar dat verzoekster dit niet overlegde met haar stageplaats.

Verzoekster geeft in haar verzoekschrift een toelichting over het bepalen van de datum van het Suikerfeest en stelt dat zij dit zo heeft toegelicht aan haar stagementor tijdens een vergadering op 14 april 2023.

In een mail van 20 april 2023, 21:25u geeft verzoekster aan haar stagementor te kennen dat zij de dag erna afwezig zal zijn omdat van het Suikerfeest (stuk 7.3.4.). Haar stagementor antwoordde hierop dat verzoekster dit eenzijdig beslist heeft en dat er geen akkoord werd gegeven voor deze afwezigheid. Hij merkt op dat dit in principe geen probleem zou geweest zijn, maar het niet respectvol is om dit niet af te spreken.

De stagementor lijkt dus tot op dat moment niet op de hoogte te zijn geweest. In ieder geval wijst de interne beroepscommissie enkel op dit incident als element om de stelling

te onderbouwen dat verzoekster niet altijd zo respectvol was naar haar stageplaats, zoals verzoekster zelf stelt in haar intern beroep. De beroepscommissie geeft daarbij expliciet aan dat de afwezigheid niet als ongewettigd is beschouwd.

De beroepscommissie wijst daarnaast nog op drie andere afwezigheden van verzoekster, waarvan één ongewettigde afwezigheid.

Verzoekster geeft in haar verzoekschrift aan dat zij deze dagen van thuis uit heeft gewerkt wegens de bus die niet kwam opdagen, een stakingsdag van het openbaar vervoer en een tandheelkundige ingreep. Deze verklaringen worden door verzoekster echter niet bewezen.

Verzoekster lijkt hiertoe nog een aantal screenshots te hebben toegevoegd aan haar verzoekschrift.

Verwerende partij merkt eerst en vooral op dat deze screenshots nooit werden voorgelegd aan de interne beroepscommissie. De beroepscommissie kon hier dan ook geen rekening mee houden.

Verder stelt verwerende partij vast dat verzoekster hiermee niet de aangehaalde afwezigheden kan verantwoorden. Met betrekking tot de twee afwezigheden naar aanleiding van moeilijkheden met het openbaar vervoer leest verwerende partij in deze screenshots geen verklaring. Wat betreft het tandartsbezoek leest verwerende partij een bericht waarbij verzoekster wel aan één van haar begeleiders op de stageplaats laat weten dat ze naar de tandarts moet en dus van thuis zou willen werken. De stageplaats gaat hiermee akkoord maar merkt wel op dat ze dit in het vervolg vroeger moet laten weten. De beroepscommissie heeft er in de bestreden beslissing bovendien op gewezen dat thuiswerk geen mogelijkheid is die voorzien werd in deze stage. In haar verzoekschrift extern beroep bevestigt verzoek[st]er dit alleen maar.

Opnieuw dient bovendien te worden opgemerkt dat de beroepscommissie eigenlijk niet de afwezigheden zelf als bezwarend element aanhaalt, maar verwijst naar de omstandigheden hierrond in de context van het illustreren van de houding van verzoekster.

Ten derde stelt verzoekster dat de wekelijkse vrijdagmeetings wel steeds zijn doorgegaan, met uitzondering van 3 data. De beroepscommissie had hierover gesteld in de bestreden beslissing dat deze niet consequent zijn doorgegaan. Verzoekster verwijst voor het bewijs hiervan opnieuw naar screenshots die niet zijn voorgelegd aan de interne beroepscommissie. In ieder geval blijkt uit deze screenshots enkel dat er op 7 april een vergadering van 10min is geweest en op 14 april een vergadering van 3min.

In het algemeen merkt verwerende partij op dat deze discussie over bepaalde feitelijkheden, geen afbreuk doet aan het resultaat dat verzoekster behaalde voor dit opleidingsonderdeel. De beroepscommissie heeft deze feitelijkheden opgenomen in de bestreden beslissing omdat verzoekster in haar intern beroep aanhaalde dat ze haar begeleiders steeds met het nodige respect heeft behandeld en verder een zeer positief verloop van de stage schetste. Verzoekster ontwikkelt hiermee echter niet echt een middel op grond waarvan haar score voor dit opleidingsonderdeel in vraag moet worden gesteld, noch beroeft zij zich op de schending van decretale of reglementaire bepalingen of het onderwijs- en examenreglement, zoals bepaald in artikel II.285, lid 3 van de Codex Hoger Onderwijs.”

Beoordeling

Wat het Suikerfeest betreft, stelt de Raad vast dat de beroepscommissie verzoekster geen ongewettige afwezigheid verwijt, maar enkel een probleem in verzoeksters communicatie en respectvolle omgang met de stageplaats.

Uit de berichten die verzoekster voorlegt, kan worden opgemaakt (i) dat verzoekster zelf stelt dat zij haar afwezigheid niet aan de stagebegeleider K. maar aan haar collega T. leeft aangekondigd, (ii) dat T. aan verzoekster heeft gezegd dat dit geen probleem zou vormen maar dat zij dit aan haar stagebegeleider moest meedelen en (iii) dat de mededeling op vrijdagavond voor de stagebegeleider blijkbaar als een verrassing kwam.

In dat opzicht is het niet onredelijk, noch in strijd met de materiëlemotiveringsplicht dat de interne beroepscommissie dit aanhaalt als een probleem in de omgang met de stageplaats.

Wat de andere afwezigheden betreft, stipt de Raad vooreerst aan dat verzoekster niet betwist, maar integendeel uitdrukkelijk bevestigt, dat zij van de stageplaats geen toestemming had gekregen voor thuiswerk.

De dag van de tandheelkundige ingreep wordt door de interne beroepscommissie niet als een ongewettige afwezigheid aangemerkt; ter zake wordt enkel vastgesteld dat de stageplaats, die op zich geen bezwaar had, een vroegere kennisgeving op prijs had gesteld. Verzoekster weerspreekt dit niet.

Inzake de staking van het openbaar vervoer op 10 maart 2023 moet de Raad vaststellen dat beide aanspraken die verzoekster maakt (dat zij dit daags voordien mondeling aan de stagebegeleider heeft meegedeeld en dat zij thuis heeft gewerkt) onbewezen blijven. Verzoekster toont dan ook niet aan dat de bestreden beslissing ter zake onregelmatig zou zijn.

Wat de vertragingen met de bus betreft, lopen de versies tussen partijen uiteen. Verzoekster erkent dat haar werd aangeboden dat zij thuis zou worden opgehaald, maar stelt dat zij als derde alternatief thuiswerk aangeboden kreeg, waarop zij dan is ingegaan. Uit de bestreden beslissing moet worden afgeleid dat die derde mogelijkheid niet is geboden, en dat verzoekster eigengereid tot thuiswerk heeft beslist, terwijl er tussen partijen geen discussie over bestaat dat die mogelijkheid principieel door de stageplaats was uitgesloten.

Ook in dat opzicht en gelet op de op verzoekende partij rustende bewijslast is de Raad van oordeel dat de overwegingen van de interne beroepscommissie niet op gespannen voet staan met de elementen van het dossier.

Inzake de meetings op vrijdag overweegt de interne beroepscommissie enkel dat deze “niet consequent konden doorgaan”, waarbij wel wordt bevestigd dat er veel communicatie was via e-mail.

De Raad leest in de voorliggende stukken geen concrete aanknopingspunten met problemen met de vrijdagmeetings.

Aangezien dit aspect in de bestreden beslissing evenwel voorkomt als één voorbeeld – naast verschillende andere – in repliek op verzoeksters stelling dat zij steeds zeer respectvol met de stageplaats is omgegaan, ziet de Raad daarin geen reden om de bestreden beslissing onregelmatig te bevinden.

In het algemeen merkt de Raad nog op dat reeds in de tussentijdse evaluatie (stuk 6.5 administratief dossier) door de stageplaats is gewezen op een “opportunistische houding t.o.v. stage-aanwezigheid”.

Het eerste middel is niet gegrond.

Tweede middel

Verzoekster uit kritiek die kan worden begrepen als een middel steunend op en gebrek aan begeleiding en feedback tijdens het academiejaar.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat zij wel toegang had tot ‘BO’, niet tot het ‘BGD- en DCS-systeem’ van waaruit de stakeholder ‘real life data’ wenste gebruikt te zien. Verzoekster stelt dat zij herhaaldelijk heeft aangegeven moeite te hebben met het verkrijgen van data, en dat zij op 23 maart 2023 van de stakeholder data heeft gekregen die achteraf achterhaald bleken te zijn. Bij de stagebegeleider heeft verzoekster geen hulp ondervonden om het probleem op te lossen.

Voorts zet verzoekster uiteen:

“Tijdens de meeting over de status van Cubiscan (op 14/4) heb ik aangegeven dat ik nog steeds geen correcte data had ontvangen alsook geen reactie wanneer ik hierom vroeg. De stakeholder gaf mij de opdracht om contact op te nemen met de desbetreffende persoon ([d]ata-coördinator) en te vragen naar het BO-bestand en als er geen reactie was, zou de stakeholder ingrijpen. Volgens de stakeholder was ik ook “te laat” met het aangeven van dit probleem, terwijl ik dit vanaf het begin altijd mondeling aan mijn begeleider heb gemeld.

Diezelfde dag ben ik naar de data-coördinator op kantoor gegaan en vertelde zij mij dat het gevraagde rapport niet meer werd gebruikt en dat zij er dus niet meer over beschikte. Dit heb ik via Teams aan de stakeholder laten weten. Ze verwachtte echter wel een bijgewerkt rapport. Ik heb dit nogmaals gevraagd aan de data-coördinator, maar ook dan heb ik geen reactie ontvangen.

Op 21-04-2023 heeft de stakeholder na de vergadering ingegrepen, omdat ze zag dat ik nog steeds geen data had ontvangen. Die dag zijn we samen naar de data-coördinator gegaan op kantoor, maar wederom kregen we geen data.

Aangezien de data-coördinator NIET aan de data kon, zoals ik haar reeds had vermeld, zou de stakeholder zelf de data opzoeken in het systeem en mij bezorgen via mail.

Op 25-04-2023 om 16:04 uur heeft de stakeholder mij een bestand per e-mail gestuurd waarvan ze van uitging dat dit de juiste data was. Na grondige analyse bleek dit echter hetzelfde bestand te zijn als diegene dat ik op 23-03-2023 had ontvangen, met data die voor het laatst was bijgewerkt in 2022 en waar ik niet mee verder kon werken.

Op 28-04-2023 heb ik de hele situatie uitgelegd aan de teamleader Devops. Hij heeft mij een kopie gestuurd van alle real-life actieve referenties uit het BGB-masterdatasysteem en alle referenties uit het DCS-systeem. Hiermee ben ik meteen aan de slag gegaan. Op basis van deze data heb ik een nieuwe tool ontwikkeld waarin alle afwijkingen gegroepeerd zijn en die gemakkelijk kan worden verwerkt met behulp van mijn zelfgemaakte procedure. Dit zowel in het Nederlands als in het Frans.

Ik heb dus geen relevante data ontvangen van de stakeholders, data-coördinator of locatiebeheerverantwoordelijke.”

Verwerende partij kan die versie van de feiten niet bijvallen. Zij verwijst naar de vaststellingen en overwegingen van de interne beroepscommissie ter zake, en repliceert in haar antwoordnota (randnummers zijn weggelaten):

“Verzoekster geeft in haar verzoekschrift een ander chronologisch overzicht waarbij zij aangeeft dat de data die op 25 april 2023 aan haar zijn bezorgd, niet de juiste data zouden geweest zijn. Verzoekster zou vervolgens pas de juiste data gekregen hebben op 28 april 2023 van de teamleader.

Verwerende partij merkt ten eerste op dat de chronologie van verzoekster op geen enkele manier ondersteund wordt door de stukken. Opnieuw is een groot deel van deze screenshots niet voorgelegd aan de interne beroepscommissie, waardoor de beroepscommissie hier vanzelfsprekend geen rekening mee kon houden. Verzoekster legde tijdens het intern beroep enkel chatberichten naar mevr. [C.P.] voor waaruit blijkt dat zij op 14 april en 18 april om data heeft gevraagd (stuk 2).

Verwerende partij wijst op haar beurt op haar stukken 7.3.1., 7.3.2., 7.3.3, 7.3.4. en 7.3.5., waaruit blijkt dat verzoekster op 20 maart 2023 de eerste data heeft ontvangen, dat zij op 2 april 2023 bijkomende informatie heeft ontvangen, dat zij op 14 april 2023 de instructie kreeg om een update van de gegevens te vragen en dat zij tot slot op 25 april 2023 opnieuw gegevens heeft ontvangen.

Verzoekster verwijt de stageplek haar onvoldoende te hebben ondersteund in het verkrijgen van deze data. Verzoekster is echter een derdejaarsstudent, er mag verwacht worden dat zij zelf de nodige actie onderneemt om de informatie die zij nodig heeft voor de uitvoering van haar stage te verkrijgen. Bovendien is zij wel degelijk uitgebreid ondersteund geweest door haar stageplek.

De oorspronkelijke data werden reeds op 20 maart 2023 aan verzoekster bezorgd door haar mentor (stuk 7.3.1.). Op 31 maart 2023 liet verzoekster voor het eerst verstaan dat deze data nog onvoldoende waren, waarna haar stagementor verzoekster heeft doorverwezen naar de locatiebeheerverantwoordelijke om deze gegevens te verkrijgen met de melding dat ze het moest escaleren als ze de data niet verkreeg. Tijdens de vergadering van 14 april 2023 met de stakeholder van het project kreeg verzoekster vervolgens de feedback dat zij echt meer gegevens moest opvragen door een meeting vast te leggen met de betreffende verantwoordelijke (zie ook stuk 7.3.3.). Klaarblijkelijk heeft verzoekster dan chatberichten gestuurd, waar zij geen antwoord op kreeg. Op 25 april 2023 bleek dan dat verzoekster nog steeds niet de juiste gegevens had, waarna haar stagementor met haar naar de verantwoordelijke gegaan is. Het bleek uiteindelijk dat deze verantwoordelijke de gegevens niet had. Mevr. [S.V.] (stakeholder) heeft dan diezelfde dag nog zelf de gegevens gevonden en aan verzoekster overgemaakt (stuk 7.3.5.).

Daarnaast zat verzoekers dagelijks in een bureau met 7 andere collega's die allen toegang hadden tot de data. De weigerachtheid van collega's om data over te maken aan verzoekster, waarover verzoekster spreekt in haar verzoekschrift, blijkt nergens uit en wordt ook ontkend door de stagementor.

Verzoekster nam in dit alles een afwachtende houding aan, waarbij zij niet rechtstreeks achter bepaalde informatie ging vragen, maar via berichten en mail wachtte op een antwoord.

Daarnaast heeft verzoekster deze problemen nooit te kennen gegeven aan de stagedocent van de hogeschool, waarmee ze wekelijkse vergaderingen had. Ook tijdens het stagebezoek van de stagedocent heeft verzoekster dit probleem niet aangegeven.

Verzoekster werd bijgevolg wel degelijk voldoende begeleid tijdens haar projectstage, zowel door de stagedocent als door de stagementor.

Bovendien moet verwerende partij erop wijzen dat verzoekster aan niet aanton dat een betere begeleiding tot een beter eindresultaat zou hebben geleid. De aangehaalde argumenten tonen niet aan dat verzoekster de beoogde doelstelling van het opleidingsonderdeel wel zou hebben gehaald indien zij betere begeleiding had gekregen van de stagedocent of de stagementor.

Het blijft immers de taak van de student om een kwalitatief voldoende stage te vervullen. De begeleiding speelt daarin een rol maar het is de student die moet aanton dat zij over de vereiste competenties beschikt en dat doet verzoekster op dit ogenblik niet.

Het is ook niet zo, dat indien verzoekster de ‘juiste’ data vroeger had gekregen, dat verzoekster geslaagd zou zijn geweest voor haar stage. In de eindevaluatie was er sprake van zeer veel werkpunten. Men zou de data-analyse kunnen beschouwen als onderdeel van de ‘beroepsspecifieke competenties’, maar dit is slechts één van de competenties waarop verzoeker slecht scoort. Daarnaast zou de tijdigheid van de juiste data er nog niet vanzelfsprekend voor hebben gezorgd dat verzoekster die ook correct verwerkte.

Tot slot is het vaststaande rechtspraak van Uw Raad dat gebreken in begeleiding op zich geen grond tot vernietiging vormen.¹ Met andere woorden, klachten over gebrekkegeleiding kunnen niet tot de conclusie leiden dat de examenresultaten niet de exacte weergave zijn van de prestaties van de student. Gebreken in de begeleiding van een stage zijn geen reden om een slechte evaluatie te wijzigen in een betere.”

Beoordeling

Wat de beweerde gebrekkegeleiding betreft, wijst de Raad op zijn vaste rechtspraak dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering. Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekkegeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd.

Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

Het valt aan de verzoekende partij toe om het bewijs te leveren van de gebreken in de begeleiding die zij aanvoert en van de beslissende invloed daarvan op de beoordeling of de slaagkansen. De Raad kan hierbij ook rekening houden met de ervaring van de student (eerstejaars, dan wel meer ervaren) en met de zelfstandigheid die in het betrokken opleidingsonderdeel wordt verlangd.

In het licht van het bovenstaande en de verschillende contacten en aanspreekmogelijkheden die verzoekster heeft gehad, is de Raad van oordeel dat de begeleiding, zelfs indien zij wat de data-aanlevering betreft vlotter had kunnen verlopen, zeker niet dermate gebrekig is geweest dat het slagen voor verzoekster haast onmogelijk is gemaakt.

Verzoekster spreekt verwerende partij niet tegen waar deze erop wijst dat van verzoekster als derdejaarsstudente voldoende pro-activiteit wordt verwacht, en dat zij bovendien met zeven collega's samenwerkte die toegang hadden tot de data, en die zij kon bevragen.

Met betrekking tot verzoeksters stelling dat deze collega's onwillig waren om medewerking te verlenen, moet de Raad vaststellen dat verzoekster zulks niet bewijst, en dat de stagementor dit tegenspreekt.

Het tweede middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.841 van 18 augustus 2023 in de zaak 2023/0278

In zake: Hjar ZAHRAOUI
woonplaats kiezend te 2800 Mechelen
Donkerlei 38

tegen:

THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 18 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Thomas More Antwerpen-Mechelen van 10 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster gedeeltelijk gegrond wordt verklaard, waarbij het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Projectstage Supply Chain Management’ wordt bevestigd en waarbij voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef Supply Chain Management’ een examencijfer van 10/20 wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tom Peeters, die verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in Bedrijfsmanagement’.

Tot verzoeksters curriculum behoren onder meer de opleidingsonderdelen ‘Projectstage Supply Chain Management’ en ‘Bachelorproef Supply Chain Management’. Voor geen van beide opleidingsonderdelen behaalt verzoekster een credit.

Op 4 juli 2023 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in, waarin zij het volgende uiteenzet:

“Hierbij teken ik bezwaar aan tegen de beslissing van 28 juni 2023 met betrekking tot mijn projectstage en bachelorproef. Ik stuur een kopie van de beslissing met dit bezwaarschrift mee.

Mijn naam is Hjar Zahraoui en ik ben stagiair geweest binnen het bedrijf Maersk te Willebroek. Ik schrijf u vandaag met betrekking tot het eindresultaat dat ik heb ontvangen voor mijn stage en bachelorproef.

Ik heb de kans gekregen om in een groot logistiek bedrijf mijn projectstage te mogen lopen. Ik ben echter vanaf mijn sollicitatie nooit met open armen verwelkomd in het bedrijf. Mijn stagebegeleidster, [M.] hecht[te] geen grote interesse [...] in mijn stageperiode.

Zelf heb ik een projectstage gelopen wat wil zeggen dat ik als student moest bijdragen aan een bestaand project binnen het bedrijf. Het doel hiervan was de juiste aanbeveling en eventueel besparingen te realiseren. Vanaf het begin van mijn stageperiode werd er meegedeeld dat ik zal instaan voor de parking lay-out [die] reeds bepaald was en de [daarbij horende] stromen. Mijn project werd meermaals veranderd wat me continu in verwarring bracht. Het ene keer moest ik me focussen op de bijhorende stromen van de parking lay-out (chauffeurs; communicatie en afstand naar back office), de andere keer moest ik me focussen

op de picking en putaway, de andere keer was het de toekennen van de kaaien en dan [ten slotte] werd het terug de picking en putaway. Ik stond altijd open voor elke uitdaging en [van zodra] ik een nieuwe prioriteitsproject kreeg vloog ik er direct in. Dit leidde wel tot verwarring en bracht enorm veel tijdverlies met zich [...]. (Hierdoor, was ik veel te traag voor meneer [C.] omdat de andere studenten al in andere fases zaten als ik. Hierdoor werd me meermaals verteld dat ik beter zou stoppen en mijn stage volgend academiejaar opnieuw kon doen. Mijn stagebegeleidster deelde na een gesprek met meneer [C.] dezelfde mening.)

Om dit te kunnen waarmaken moest ik eerst kennis maken met de interne werking van de organisatie, haar structuur, werkclimaat, werkmethodes, verwachtingen, werktempo en bedrijfscultuur. Dit heb ik op verschillende manieren gedaan, zoals de eerste 2 weken intens meelopen met alle verschillende departementen, het inlezen van bestaande procedures, op de SharePoint van de organisatie allerlei documenten raadplegen,

bijwonen van meetings, actief deelnemen aan e-learnings, het aanwezig zijn in het magazijn, gesprekken met de collega's, etc.

Op deze manier heb ik relevante informatie verzameld over het bedrijf en zo kon ik info filteren [m.b.t.] mijn project. Bij onduidelijkheden durfde ik dit altijd aan te kaarten bij de desbetreffende persoon, wat wil zeggen dat ik grotendeels geen vragen stelde aan mijn stagebegeleidster omdat zijzelf manager was van het project-team binnen de organisatie. Mijn vragen gingen meer naar de collega's van het magazijn, customer service en het transport-team. Ik werd altijd goed opgevangen door de collega's van de desbetreffende afdelingen, wat mij heeft geholpen om mijn inzichten te verruimen en mezelf te situeren binnen de organisatie.

Gedurende mijn stageperiode heb ik altijd het grootste respect en waardering getoond voor de mensen binnen de organisatie. Ik heb op een respectvolle manier gecommuniceerd met de Maersk-collega's. 1 van mijn doelen was om mezelf neer te zetten als een gemotiveerde, sociale, respectvolle en professionele Thomas more- student. Dit heb ik zo neergezet door mijn motivatie en respect zichtbaar te maken en de professionaliteit te weerspiegelen in mijn communicatie, flexibiliteit (op tijd komen en eventueel overwerken), op tijd aan te kondigen als ik out of office was voor bijvoorbeeld het Suikerfeest of persoonlijke omstandigheden en mijn excuses aan te bieden wanneer ik een foute handeling deed. Ik stond altijd open voor elke gesprek, meeting en luisterde vol interesse naar de ideeën en suggesties van anderen. Helaas heb ik niet echt feedback mogen ontvangen van mijn stagebegeleidster desondanks ik ernaar vroeg elke donderdagmiddag tijdens onze wekelijkse 1-op-1 meeting om de stand van mijn project te bespreken hoopte ik op wat feedback.

Tijdens mijn stageperiode werd ik begeleid door mijn stagebegeleidster, [M.]. Haar team bestond echter nog uit 3 collega's, [V.], [Ya.] en [Yi.]. Het team had het altijd mega druk met het oplossen van problemen [m.b.t.] het bedrijfssysteem. Ik probeerde er respect en begrip voor te tonen door mijn vragen aan andere departementen te stellen. Echter heb ik 1x om hulp gevraagd aan [Yi.] [m.b.t.] een foutmelding in Excel. [Yi.] antwoordde dat ze de fout thuis na het werk zou bekijken omdat ze het toen ook druk had, wat ik apprecieerde. Volgende dag kreeg ik als antwoord dat ze zelf de foutmelding niet opgelost kreeg en gaf me haar voorstel formule om daarmee verder te gaan. Ik apprecieerde het enorm maar ik kon niet tewerk gaan met haar formule omdat ik op een andere denkpiste zat. Achteraf bleek het zo dat ze naar [M.] ging en zei dat ik vroeg om mijn Excel opdracht te maken, dit was absoluut niet correct. Dit deed me inzien dat ik beter geen vragen meer ging stellen aan het projectteam. Hierdoor kwam [M.] tot de conclusie dat ik zelf geen data verwerkt heb maar dat ik dit door andere liet doen. Ik heb altijd mijn eigen werk gedaan en ontken niet dat ik hierbij om hulp durfde te vragen.

Meneer [C.] had zijn twijfels of ik het zelf heb verwerkt en vroeg me om al mijn data-files door te mailen en toe te lichten. Hierdoor gaf hij me het gevoel dat hij me niet vertrouwde en zich aansluit bij [M.]s mening. Ik heb de files doorgestuurd en toegelicht waardoor het opgehelderd werd dat ik het zelf heb verwerkt. Echter tijdens de wekelijkse meetings op donderdagmiddag met mijn stagebegeleidster, [M.], deelde ik haar mee met wat ik bezig was en hoe ik te werk ging. Dit was voor mij een belangrijke moment omdat ik hier verwachten om feedback en andere inzichten te ontvangen. Echter waren mijn ideeën altijd ok[é] en werden er nauwelijks opmerkingen gegeven over hoe ik de dingen deed.

Ondertussen naderde de deadline van het tussentijdse evaluatie. We werden hierover de week van de deadline zelf over benaderd. Ik zag de melding op woensdag en de deadline was zondag. [M.] werkte nooit op woensdag dus ik wachten af op donderdag om haar dit te melden. Dagelijks heeft het project-team van 8:45-9:00 een daily huddle waar we allemaal aankondigde wat we die dag zouden doen. Ik vermelde tijdens deze huddle de tussentijdse evaluatie, waarop [M.] zei, ik Citeer: “Hoe kan dat, u school heeft me hier niet van op de hoogte gebracht, vorig jaar kregen we hier mooi op tijd mails van.” Waarop ik antwoordde dat we het straks tijdens onze 1-op-1 meeting over kunnen hebben en het eventueel samen kunnen invullen.

Tijdens die 1-op-1 meeting liep het helemaal uit de hand. Er werd met een verheven stem gezegd dat ik te traag was en achterloopt en toen ik zei dat het vanzelfsprekend is als mijn project continu veranderd wordt bars[t]te mijn stagebegeleidster uit. Ze beweerde dat mijn project nooit veranderd was en ik haar zeer boos heb gemaakt, daarnaast deed ze nog enkele onprofessionele uitspraken waarvan ik geschrokken was en ik helemaal verstijfde. Ze zei [ten slotte] dat ik de deadline van de tussentijdse evaluatie niet zou halen. Ik nam gelijk contact op met meneer [C.] om dit te melden. De uitspraken dat plaats hadden gevonden waren extreem en onprofessioneel. Meneer [C.] heeft hierover een gesprekje gehad met mijn stagebegeleidster [M.]. Het bleek zo te zijn dat we [v]rijdag een belangrijke audit hadden en dat [M.] hoogstwaarschijnlijk haar stress op mij uitte, dit vertelde meneer [C.] me. Ik keur dit absoluut niet goed desondanks de belangrijke audit had [M.] nooit zulke uitspraken mogen doen. Ik heb het daarbij gelaten, dit leidde wel tot enorm veel spanning. We geraakte niet meer door dezelfde deur. Meneer [C.] was ervan op de hoogte en nogmaals was zijn oplossing om te stoppen. Dit gebruikte hij als een volgende argument.

Ik kreeg deadlines van meneer [C.] om toch mijn stage te mogen voortzetten. Ik heb altijd voldaan aan zijn deadlines. Dit zorgde voor een bijkomende stress maar ik zag in dat dit de manier van helpen was van meneer [C.] en ik appreccieerde het.

Gedurende mijn stageperiode heb ik voldaan aan de ECTS-fiche en kreeg ik de kans om veel nieuwe kennis op te doen. Binnen mijn vakgebied kon ik een breed scala aan vaardigheden ontwikkelen. Mijn Excel-vaardigheden zijn aanzienlijk verbeterd, en ik heb ook vooruitgang geboekt op het gebied van communicatie, technische bekwaamheden, zelfstandigheid, stressbestendigheid en creatieve vaardigheden. Het meest waardevolle was dat ik mijn theoretische kennis in de praktijk heb kunnen omzetten.

Voor mijn stagebegeleidster heb ik niet voldaan aan de technische vaardigheden, zelfstandigheid, stressbestendigheid. Ik heb mijn uiterste best gedaan om zoveel mogelijk data te verzamelen en te verwerken. Desondanks mijn stagebegeleidster niet open stond om me hierbij te begeleiden is het me gelukt door hulp van andere collega's. (Zie screenshot waarin ze naar een collega verwijst terwijl ik haar om hulp vroeg). Ik ben merendeels van de tijd bezig geweest met data verzamelen en verwerken wat me uiteindelijk in staat bracht om tot een conclusie te komen en mijn aanbevelingen te vormen.

Ook heb ik heel mijn stage om zelfstandig houtje gelopen en heb ik mijn stress altijd onder controle gehouden. Dit resulteert zich in het professionaliteit dat ik uitstraalde binnen de onderneming. Ook bezit ik volgens haar niet over genoeg kennis over Supply Chain management dit doordat ik me misrekenend heb in 1 van mijn berekeningen. Ik kan met de volste overtuiging zeggen dat ik wel in bez[j]it van [...] de kennis van mijn opleiding Supply Chain. Ik heb de afgelopen jaren niets anders gedaan dan me bezig gehouden met mijn opleiding namelijk Supply Chain management.

Vermoedelijk werd de evaluatie enkel gericht op het feit dat ik niets heb omgezet in praktijk. Mijn stagebegeleidster hecht enkel belangstelling aan het omzetten [in praktijk]. Ik beargumenteerde dat het toekennen van kaaien niet omgezet kon worden in praktijk wegen[s] het logistiek contact. Ik heb dit meermaals uitgelegd nadat ik het besproken had met de Warehouse manager, maar ze was het niet eens. Ook heb ik dit beargumenteerd met data dat ik heb verwerkt maar dan nog wou ze haar er niet bij neerleggen. Ik citeer wat ze letterlijk zei[:] “Hjar, dus je wil zeggen dat ik na u[w] stageperiode iemand van mijn team uw project moet geven omdat het u niet gelukt is om er een succes van te maken?” Waarop ik zei: “Dat is aan u, maar moest het zo zijn dan moet de collega mijn piste niet meer onderzoeken omdat ik deze al heb uitgewerkt voor u.” Haar antwoordt[:] “Ja, maar hun gaat het zeker wel lukken om er een succes van te maken!” Waarop ik geschrokken antwoordde: “amai, daar ben je zo zeker van, als je me kunt medelen hoe kan ik er misschien al aan beginnen aangezien mijn voorstel negatief resulteert?” Haar antwoordt[:] “Jah, dat weet ik nog niet, maar dus hierbij zeg ik je dat je je stage niet zult halen.”

Desondanks alle demotivatie van zowel de docent als mijn begeleidster heb ik altijd mijn uiterste best gedaan om mijn stage af te ronden en succes te boeken. Helaas deed ik dit zelfstandig en kreeg ik geen inzichten of feedback van mijn begeleidster, [M.]. Meneer [C.] heeft me enkele keren bijgestuurd wat me geholpen heeft. Na enkele keren meneer [C.] te benaderen om problemen aan te kaarten of dergelijke kreeg ik na een opmerking van hem een gevoel dat ik hem lastig viel en daar concludeerde ik om alles zelfstandig te doen tot het einde toe. Zo kwam ik op het einde toe na een [tandartsbezoek] op het idee van een webapplicatie wat een antwoord zou zijn op mijn onderzoeksraag en een oplossing zou zijn voor mijn project. Mijn laatste week bracht ik vanaf dinsdag zonder stagebegeleidster door omdat ze toen op verlof was. Ik heb mijn idee zo goed mogelijk proberen uit te werken.

Ik had verschillende bedrijven gecontacteerd voor offertes maar het zou allemaal super duur zijn. De offertes zouden pas tegen midden juni offic[i]jeel verzonden kunnen worden maar ze spraken wel al over een prijs rond de 10k. Zelf werk ik op de luchthaven Brussels Airport en heb ik daar een groot netwerk. Ik benaderde enkele collega's met de vraag of ze niemand kende[n] [die] websites/applicaties ontwerpen voor een betaalbare prijs. Uiteindelijk kwam ik terecht bij een vriend van een collega dat zijn eigen onderneming wil oprichten in de toekomst “Cryonise”. Ik heb hem telefonisch benaderd en alles uitgelegd. Hij vroeg me alles op mail te zetten zodat hij een offerte kon opstellen hij kwam op een bedrag van 5k rekening houdend met prijsstijgingen indien ik zou afwijken van de basiswebsite. Ik vond dit een aantrekkelijk[] aanbod en stond volledig achter het concept om jonge startende ondernemers te steunen. Ik heb zijn voorstel gebruikt in mijn bachelorproef waarvan mijn stagebegeleidster en docent een probleem van maakte. Echter had ik ook grote professionele ondernemingen benaderd voor de ontwikkeling van de website/applicatie en ook dit moest ik [aantonen] omdat ze me niet geloofde[n]/vertrouwde[n]. En ook dit heb ik aangetoond en beargumenteerd (idem tijdens mijn bachelorproefverdediging.)

Nooit heb ik een eerlijke kans gekregen om mijn stage zo leerrijk en succesvol mogelijk te mogen ervaren. Ik heb mijn hele stageperiode op zelfstandige basis gelopen. Naar het einde toe krijg ik dan negatieve opmerkingen zoals dat ik mijn bachelorproef veel eerder had moeten doorsturen naar mijn begeleidster en docent zodat zij me hierbij konden helpen en ik enkele rekenfouten heb kunnen vermijden.

Ik werd zo hard [onder dtuk] gezet door mijn stagebegeleidster, meneer [C.] en [V.] doordat ze continu vroegen: “Hjar, denk je dat het nog gaat lukken? Hjar, ga je het halen? Hjar, we zien het niet goed komen. Hjar, beter stop je met je stage. Etc.” Dit heeft het enorm zwaar voor me gemaakt gedurende mijn stageperiode. Ik heb dit ook aangehaald bij meneer [C.] dat ik het zeer teleurstellend vind dat zelfs de school mij niet steunt en motiveert. Dit heeft een

zeer negatieve impact gehad op mij als student. Ik heb er hard van afgezien gedurende mijn stageperiode. En nu heb ik mijn stage en bachelorproef eindcijfer en zie ik dat mijn inzet, motivatie, doorzettingsvermogen en prestaties maar een 7/20 en een 8/20 kreeg.

Door alle onrecht dat ik heb ervaren ben ik gedemotiveerd geraakt. Ik twijfel of ik de studie Supply chain management nog wil afmaken. Door deze cijfers zit ik aan een studieefficiëntie van 21% wat eerst op 56% was. Ik had de volste motivatie om in [o]ktober af te studeren door alles op alles te zetten om mijn herexamens te halen.

Nogmaals wil ik aanhalen dat ik zeker heb voldaan aan de ETCS-fiche. Ik heb uiteindelijk enkele aanbevelingen gedaan wat zeker een succes met zich meebrengt en zelfs leidt tot enkele besparingen voor het bedrijf. Daarnaast is het aan het stagebedrijf om te bepalen welke aanbevelingen ze omzetten in praktijk. Ik als stagiaire dien deze beslissingen niet te nemen, ik heb ze opgesteld, verwerkt, onderzocht en beargumenteert maar de eindbeslissing om het al dan niet om te zetten in realiteit is aan het bedrijf.”

De interne beroepscommissie van Thomas More Mechelen-Antwerpen behandelt dit beroep in zitting van 10 juli 2023, en beslist om het deels gegrond en deels ongegrond te verklaren:

“[...]

De beroepscommissie heeft beslist dat het door u ingestelde beroep met betrekking tot uw examenresultaten voor opleidingsonderdelen ‘Bachelorproef Supply Chain Management’ (YB1305) en ‘Projectstage Supply Chain Management’ (YB1304) ontvankelijk, en gedeeltelijk gegrond is.

De beroepscommissie komt tot deze beslissing op basis van volgende overwegingen:

Met betrekking tot de stage: ontvankelijk maar niet gegrond

U geeft aan dat u een projectstage liep, wat betekent dat u als student moest bijdragen aan een bestaand project binnen het bedrijf. U kreeg van bij de start ‘Parking lay-out’ als project. De inhoud van het project zou echter meermaals veranderd zijn, wat u in verwarring bracht en waardoor u vertraging opliep in vergelijking met uw medestudenten.

Volgens de stagerichtlijnen is het aan de student en het stagebedrijf om voorafgaandelijk duidelijke afspraken te maken over de inhoud van het verbeteringsproject dat moet uitgevoerd worden tijdens de stage en waarover de bachelorproef moet gaan.

Dit onderwerp moet natuurlijk voldoende inhoud/substantie hebben om een stage van 12 weken te dekken. Het is duidelijk dat er in het begin niet voldoende overeenstemming

was over de inhoud en de substantie. Er zijn gesprekken met u en de mentor waarbij getracht werd om dit zo snel mogelijk bij te sturen maar dit heeft enkele weken in beslag genomen. De eerste weken wordt er door de meeste studenten meegewerkten in het bedrijf om de processen te leren kennen, dus op zich heeft u volgens de opleiding niet zoveel tijd verloren in vergelijking met uw medestudenten.

U geeft aan dat u relevante informatie verzamelde met betrekking tot uw project en onduidelijkheden durfde aan te kaarten bij de correcte personen. U stelde meestal geen vragen aan uw stagebegeleidster, daar zij manager was van het projectteam binnen de organisatie, maar richtte uw vragen aan de collega's van het magazijn, de customer service en het transportteam. U geeft daarbij aan dat u goed opgevolgd werd door de collega's wat u geholpen heeft uw inzichten te verruimen en uzelf te situeren binnen de organisatie. Toch geeft u aan dat u niet echt feedback ontvangen heeft van uw stagebegeleidster ondanks dat u ernaar vroeg tijdens de wekelijkse 1 op 1 meeting om de stand van zaken met betrekking tot uw project te bespreken.

De interne beroepscommissie kan niet nagaan of u wekelijks feedback ontvangen heeft van uw mentor. Ze stelt wel vast dat u van de stagementor en de stagedocent feedback heeft gekregen middels het beoordelingsformulier van de tussentijdse en de eindevaluatie. Dit document zou met u zijn doorgenomen en besproken. De stagedocent heeft tijdens een stagebezoek de pijnpunten met u besproken en ideeën geopperd met betrekking tot projecten waaraan u zou kunnen verder werken.

De stagedocent heeft ook de eindevaluatie met u besproken en daarvan een schriftelijk neerslag bezorgd. Volgens de opleiding maakte u na de besprekking van de eindbeoordeling een afspraak met uw stagementor om alsnog te proberen uw eindbeoordeling te veranderen. De stagementor van het bedrijf heeft haar antwoorden en standpunten besproken en melding gemaakt dat de evaluatie wat haar betreft definitief was.

Op het einde van de stage heeft de stagedocent samen met de stage- en afstudeercoördinator de stagedata die gebruikt werden voor het project en de betrokken bachelorproef besproken en ook daar werden de zwakke punten aangegeven. Tijdens de gesprekken met de studenten (in groep en individueel) heeft de stagedocent aangegeven dat u achter zat op schema en niet snel genoeg vorderingen maakte. U werd daarbij aangezet om de achterstand weg te werken. U werd meermaals aangesproken door de stagedocent om moeite te blijven doen en uw tekorten weg te werken. De stagedocent heeft op geregelde tijdstippen overlegd met de stagementor.

U haalt een incident aan op de stageplaats waarbij uw stagebegeleidster tegen u zou uitgebarsten zijn. Dat werd op dat moment gekaderd binnen een aankomende audit waardoor uw stagebegeleidster onder hoge druk stond. U geeft daarbij aan dat u afspraken maakte met de heer C. om toch de stage verder te zetten en respecteerde de deadlines die hij u oplegde.

De opleiding bevestigt dat er spanningen waren, maar meningsverschillen mogen er volgens hen zijn en maken deel uit van het professionele leven (en dus een deel van de stage). Volgens de stagedocent was het conflict grotendeels te wijten aan uw manier van werken, het niet vorderen van het project en uw defensieve houding in uw communicatie

die mogelijks irritatie heeft veroorzaakt bij de mentor. Over deze defensieve houding werd ook bij de tussentijdse evaluatie al gecommuniceerd.

U voelt zich onvoldoende ondersteund en gemotiveerd door de opleiding. Dit heeft volgens u een grote impact gehad op uw functioneren als student. U bent van oordeel dat u voldaan hebt aan de ECTS-fiche omdat u aanbevelingen hebt gedaan die tot succes zouden leiden en tot besparingen voor het bedrijf.

Uw stagefeedback lichtte voor de interne beroepscommissie toe dat het inderdaad moeilijk was voor u om bij de aanvang van de stage te begrijpen wat precies van u werd verwacht, ondanks de stagerichtlijnen die vorhanden waren. De stagedocent heeft u ondersteund om duidelijkheid te krijgen van de stagementor. Zodra u meer duidelijkheid had heeft de stagedocent nog bijgestuurd om voldoende inhoud aan het project te kunnen geven.

U werkte op regelmatige basis van thuis uit. U had daarover afgestemd met uw mentor, maar niet met de stagedocent, wat niet conform de richtlijnen binnen dit opleidingsonderdeel is. Ook uw afwezigheid tijdens het suikerfeest werd laattijdig aan de stagedocent meegedeeld.

U heeft ondanks alles, naar het gevoel van de opleiding, steeds de perceptie gehad dat u goed bezig was en het wel in orde zou komen ondanks de vele opmerkingen die u kreeg. De discrepantie tussen hoe u uzelf scoort en de beoordeling van uw mentor bevestigt deze perceptie van de opleiding. De interne beroepscommissie kreeg inzage in uw beoordelingsformulier voor de stage met zowel de tussentijdse als de eindevaluatie en stelt vast dat op basis van de tussentijdse evaluatie remedieringskansen werden geboden. Ze stelt eveneens vast dat u zichzelf heel anders beoordeelt dan uw mentor in de eindevaluatie en dat die beoordelingen soms ver uiteen liggen. Voor enkele zaken scoort u uzelf wel onvoldoende, zoals voor integratie en sociale vaardigheid en professionele en ethische houding, waar uw mentor u wel voldoende scoort. In de meeste gevallen is het omgekeerd. Bij de eindevaluatie worden de tekorten afdoende gemotiveerd.

De interne beroepscommissie bevestigt dan ook uw eindresultaat voor ‘Projectstage Supply Chain Management’ (YB1304) zoals vastgesteld door de examencommissie d.d. 28.06.2023.

Met betrekking tot de bachelorproef: ontvankelijk en gegronde

Met betrekking tot ‘Bachelorproef Supply Chain Management’ (YB1305) kreeg de interne beroepscommissie wel de generieke beoordeling van uw bachelorproef en de beoordeling van uw presentatie, doch kreeg ze geen inzicht in de betrokken bachelorproef, noch in tussentijdse feedback of een schriftelijke motivering die de beoordeling staven.

De opleiding gaf met betrekking tot de bachelorproef mee dat u in uw bachelorproef spreekt over de ontwikkeling van een webtool. Uw mentor was hiervan niet op de hoogte. De echtheid van de offerte die werd bijgevoegd werd in vraag gesteld: bij het zoeken naar details over het bedrijf van de offerte blijkt het bedrijf niet te bestaan. Bij contactname op basis van de contactgegevens op de offerte kwam er geen feedback. U kreeg het voordeel van de twijfel. U haalde aan dat de offerte van een vriend van u kwam die nog studeert in

Brussel en die had aangegeven de tool te kunnen opleveren voor 5.000 euro. Voor de leden van de jury bij uw bachelorproef leek dit een niet realistisch en zeer laag bedrag.

De interne beroepscommissie kan niet oordelen of uw resultaat voor de bachelorproef correct tot stand is gekomen conform de ECTS-fiche en de richtlijnen binnen dit opleidingsonderdeel en of de tekorten afdoende gemotiveerd werden. Om die reden vernietigt de interne beroepscommissie uw eindresultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef Supply Chain Management’ (YB1305) en kent u een 10/20 toe voor dit opleidingsonderdeel.

De interne beroepscommissie kreeg inzage in de ECTS-fiche van de bachelorproef waarin staat dat aangezien er een link is met de projectstage, de student niet kan slagen voor de bachelorproef wanneer die niet geslaagd is voor de projectstage. Ze benadrukt dat het hier twee afzonderlijke opleidingsonderdelen betreft die eigen doelstellingen beogen waarbij de student onafhankelijk van de doelstellingen van het andere opleidingsonderdeel kan aantonen dat de vooropgestelde doelstellingen bereikt zijn. Conform de Codex Hoger Onderwijs is een opleidingsonderdeel: “*een afgebakend geheel van onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten dat gericht is op het verwerven van welomschreven competenties inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes*”. Een koppeling met een ander opleidingsonderdeel is in strijd met de Codex en bijgevolg onwettig.”

Dit is de bestreden beslissing.

Verzoeksters beroep heeft enkel betrekking op de beoordeling inzake het opleidingsonderdeel ‘Projectstage Supply Chain Management’ (YB1304).

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Zij voert aan (randnummers zijn weggelaten):

“Het verzoekschrift dat verzoekster indiende op 18 juli 2023 is grotendeels niet meer dan een loutere herhaling van haar argumenten tijdens het intern beroep. Verzoekster hanteert bijna identiek dezelfde bewoordingen en voegt slechts enkele zinnen toe aan haar verzoekschrift extern beroep in vergelijking met haar verzoekschrift intern beroep.

Verwerende partij heeft in stuk 10 aangeduid welke passages uit het extern beroep verschillen van het intern beroep (stuk 2).

Verzoekster beroept zich dus op dezelfde argumenten tijdens huidige procedure als zij deed tijdens de interne beroepsprocedure.

Nochtans vormt de procedure bij uw Raad geen tweede aanleg. Artikel II.291, lid 2 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt hierover dat de Raad zijn appreciatie betreffende de waarde van een kandidaat niet in de plaats van die van het bestuur of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur mag stellen. Het is vaste rechtspraak dat de Raad zich niet in de plaats kan stellen van de onderwijsinstellingen en enkel kan beoordelen of de studievoortgangsbeslissingen in overeenstemming zijn met de decretale en reglementaire bepalingen, het OER en de algemene administratieve beginselen (artikel II.291, lid 1 Codex Hoger Onderwijs).

Verder kan het voorwerp van dit extern beroep niet de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing betreffen, maar enkel de beslissing van de interne beroepscommissie van 10 juli 2023, nu deze beslissing in de plaats is getreden en de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing uit de rechtsorde verdwenen is.

Daarnaast vereist artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs dat het verzoekschrift extern beroep minstens een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren moet bevatten.

Uit deze bepalingen en de vaste rechtspraak van Uw Raad volgt dat de bezwaren die worden geformuleerd in een verzoekschrift extern beroep gericht moeten zijn tegen de beslissing van de interne beroepscommissie. In casu zijn de bezwaren van verzoekster op geen enkele manier gericht tegen de beslissing van de interne beroepscommissie. De bezwaren die verzoekster aanhaalt, zijn reeds door de beroepscommissie behandeld en beantwoord.

Wat betreft de evaluatie van de stage, betoogt verzoekster dat zij over de nodige competenties zou beschikken om geslaagd te zijn voor het opleidingsonderdeel. Zij meent te hebben voldaan aan de ECTS-fiche (stuk 10).

De interne beroepscommissie beantwoordde deze opmerkingen als volgt (stuk 4):

[zie *supra*]

Wat betreft de begeleiding tijdens de stage van verzoekster, stelt verzoekster dat deze gebrekkig zou geweest zijn, zowel door de stagedocent als door de stagementor (stuk 10). De interne beroepscommissie beantwoordde deze bezwaren als volgt (stuk 4):

“[zie *supra*]”

De eerste alinea die verzoekster toevoegt aan [haar] verzoekschrift extern beroep in vergelijking met zijn intern beroep, betreft opnieuw een bewering over gebrekkige begeleiding die aansluit bij het tweede argument van verzoek[st]er waarop de interne beroepscommissie reeds antwoordde (stuk 10).

De tweede en derde alinea zijn opnieuw beweringen van verzoekster dat zij de nodige competenties behaald heeft en sluiten aan bij het eerste argument van verzoeker waarop de interne beroepscommissie reeds antwoordde (stuk 10).

In ieder geval worden in deze bijkomende alinea's geen bezwaren tegen de beslissing van de interne beroepscommissie geuit.

Bijgevolg is het beroep van verzoekster niet ontvankelijk.”

Verzoekster dient geen wederantwoordnota en in weerspreekt de exceptie derhalve niet.

Beoordeling

De Raad wil opmerken dat hij overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet de opdracht, noch de bevoegdheid heeft om zijn eigen appreciatie over de waarde van de student in de plaats te stellen van deze van de organen van de hogeronderwijsinstelling.

Hij kan enkel nagaan of de hem voorgelegde studievoortgangsbeslissingen in overeenstemming zijn met de decretale en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement enerzijds en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur anderzijds.

Daarnaast is de Raad zich terdege ervan bewust dat de decreetgever bij de totstandkoming van de procedurevoorschriften ervoor heeft geopteerd om te voorzien in een laagdrempelige toegang tot de rechter, waarbij formalisme wordt vermeden en de aan de bestreden beslissing tegengeworpen onregelmatigheden niet op straffe van onontvankelijkheid juridisch moeten gekwalificeerd (*Parl. St. VI.P. 2003-2004, nr. 1960/1, 25*). De procedure leunt aldus, binnen de grenzen van het bestuurlijk procesrecht, aan bij *da mihi factum, dabo tibi ius* (geeft mij de feiten, ik geef u het recht).

Dit betekent dat de Raad zich, mede in het licht van de bezorgdheid de toegang tot de rechter niet onnodig te beperken, waar mogelijk soepel opstelt bij de lezing van de door de verzoekende partij beoogde argumenten.

Die soepelheid is evenwel niet onbegrensd. De Raad moet samen met verwerende partij vaststellen dat verzoekster datgene wat zij thans in haar beroep voor de Raad doet gelden, (nagenoeg) letterlijk op dezelfde manier heeft opgeworpen in haar intern beroep.

De Raad stelt verder vast dat de interne beroepsinstantie op die argumenten heeft geantwoord in de bestreden beslissing, en verzoekster beweert niet, laat staan bewijst dat die motivering onvolledig of onjuist is. Verzoekster uit met name geen enkele kritiek op de motieven van de bestreden beslissing.

De loutere herhaling van de grieven op intern beroep stuit derhalve op het dubbele bezwaar dat eensdeels de initiële beslissing van de examencommissie niet het voorwerp van huidig beroep uitmaakt (en het enkel tegen de beslissing van de beroepscommissie is dat verzoekster haar

pijlen moet richten) en dat anderdeels, zoals reeds aangestipt, het niet op de weg van de Raad ligt om de door de beroepscommissie gemaakte inhoudelijke beoordeling over te doen.

Voor zover verzoekster dan in een drietal passages wél iets aan haar intern beroep toevoegt (het verloop van het laatste gesprek met de heer C. en de heer V., de bevestiging die verzoekster voelt bij medestudenten en de nieuwe toelichting over de aanbeveling op het einde van de stage), stelt de Raad vast dat het niet gaat om kritiek op de overwegingen van de interne beroepscommissie, maar om nieuwe (feitelijke) argumenten, die niet aan de beroepscommissie zijn voorgelegd.

Met betrekking tot dié passages moet de Raad verzoekster wijzen op het voorschrift van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs, krachtens hetwelk een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

De exceptie is gegrond. Het beroep is, bij gebreke aan minstens één ontvankelijk middel, in zijn geheel onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.842 van 18 augustus 2023 in de zaak 2023/0283

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

HOGESCHOOL PXL
woonplaats kiezend te 3500 Hasselt
Elfde-Liniestraat 24

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Hogeschool PXL van 12 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de beoordeling ‘niet deelgenomen – moet hernomen worden’ voor het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 4’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Tom Peeters verschijnt voor verzoekende partij en Karen Weis, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Graduaat in het programmeren’.

Verzoeker werd in 2012 gediagnosticeerd met ADD en ADHD. Bij verwerende partij worden geen bijzondere faciliteiten aangevraagd. Naar aanleiding van niet-vervulde opdrachten binnen het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 1’ deelt de vader van verzoeker in een e-mail van 8 januari 2023 aan een aantal personeelsleden van verwerende partij mee dat verzoeker ASS heeft.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 3’ moet verzoeker van medio november 2022 tot begin juni 2023 stage lopen op een bedrijf, voor ‘Werkplekleren 4’ moet verzoeker drie dagen zelfstandig meewerken op een werkplek. Voor beide opleidingsonderdelen wordt een overeenkomst inzake werkplekleren gesloten met Arcelor Mittal Genk.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 3’ behaalt verzoeker 16/20.

In de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 4’ is wat afwezigheden betreft onder meer bepaald dat in geval van minstens één ongewettige afwezigheid of in geval van 1/3e gewettigde afwezigheid, de student geen eindcijfer krijgt en de vermelding ‘niet deelgenomen’.

Nadat ook een functioneringsgesprek is gehouden, wordt verzoeker voor ‘Werkplekleren 4’ beoordeeld in een evaluatiegesprek met bijhorend verslag. Alle competenties die van toepassing zijn, worden beoordeeld met ‘+’ (‘lukt voldoende’) of met ‘++’ (‘lukt goed’).

Er worden voor verzoeker evenwel drie ongewettige afwezigheden opgetekend, met name op 17 maart, 25 mei en 26 mei 2023.

Verzoeker krijgt hierdoor de beoordeling voor het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 4’ ‘niet deelgenomen – moet hernomen worden’.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 2 juli 2023 een intern beroep in, waarin hij het volgende doet gelden:

“[...]

In wat volgt maak ik gebruik van verwijzingen naar bijlagen genummerd van [B01] tot en met [B13] en naar detailuitleg genummerd van [UDO1] tot en met [UD08]. De detailuitleg is opgenomen in bijlage [B01].

Zoals mevrouw [K.N.] in haar mail van 10 juni 2023 [B11] aangeeft, was een intern beroep niet mogelijk voor ontvangst van het rapport. Dit rapport werd gepubliceerd op 27 juni 2023 om 21u00 [B12].

1. Ik teken beroep aan tegen de beslissing van de Hogeschool PXL voor het weigeren van het toekennen van een eindcijfer voor het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’ en de vermelding ‘niet deelgenomen’ [B12]. Ik beroep mij op een schending van de motiveringsplicht, een schending van het gelijkheidsprincipe, een schending van het redelijkheidsprincipe en eveneens een schending van het zorgvuldigheidsprincipe. Een vraag voor tussenkomst vanwege de ombudsdiest werd niet gunstig beantwoord, integendeel, de hiervoor genoemde schendingen werden daarbij nog bevestigd [B11].
2. Schending van de motiveringsplicht
 - a. Op mijn rapport is geen formele motivering terug te vinden voor het weigeren van het toekennen van een eindcijfer voor het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’ en de vermelding ‘niet deelgenomen’.
 - b. Uit informele communicatie [B06, B08, B10, B11] kan ik afleiden dat de beslissing gebaseerd zou zijn op volgens de Hogeschool PXL ongewettige afwezigheden op 17 maart 2023, 25 mei 2023 en 26 mei 2023 en extra afwezigheden zonder verwittiging maar deze informele communicatie wordt nergens geformaliseerd.
3. Schending van het gelijkheidsprincipe
 - a. Het gelijkheidsprincipe is een universeel recht dat bevestigd wordt door alle relevante wetten, decreten en reglementen, van de Belgische Grondwet over de Codex Hoger Onderwijs tot het onderwijs- en examenreglement van de Hogeschool PXL. Personen met een functiebeperking hebben het recht om aan alle aspecten van het maatschappelijk leven deel te nemen. Bovendien moeten, indien nodig, redelijke voorzieningen worden getroffen om hun inclusie mogelijk te maken. Dit recht is altijd van toepassing en is bijgevolg een factor die altijd in aanmerking genomen moet worden bij het nemen van beslissingen ten aanzien van personen met een functiebeperking. Met mijn door de Hogeschool PXL gekende diagnose ASS/ADHD en de impact hiervan op mijn functioneren, werd echter geen rekening gehouden tijdens het klakkeloos toepassen van een te strikt reglement van de Hogeschool PXL, betreffende de validatie als onwettig voor een afwezigheid en het gevolg daarvan voor het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’ [B08, B11, UD05, UD07].

4. Schending van het redelijkheidsprincipe

- a. Inhoudelijk voldoe ik aan alle voorwaarden om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’
 - i. ik heb mijn volledige stage afgewerkt, inclusief extra dagen ter compensatie van ziektedagen,
 - ii. aan alle eindcompetenties werd voldaan [B13],
 - iii. mijn werkplekcoach, mijnheer [V.d.B.], en mijn stagebegeleider, mijnheer [S.], zijn beide tevreden over mijn werk,
 - iv. alle taken/deeltaken/opdrachten/deelopdrachten werden tijdig en conform de afspraken ingeleverd [B13].

Ik was geen enkele keer ongewettigd afwezig. Enkel het klakkeloos toepassen van een te strikt reglement dat geen proportionaliteit toelaat en dat ongeldig zou zijn in een arbeidscontext, heeft geleid tot een validatie als onwettig voor een korte afwezigheid wegens ziekte van twee dagen [UD01 , UD02, UD03, UD04, UD05, UD06]. Omwille van een onredelijke formaliteit wordt het werk van drie maanden zo volledig tot nul herleid.

5. Schending van het zorgvuldigheidsprincipe

Lettend op het voorgaande is er ook een duidelijke schending van het zorgvuldigheidsbeginsel dat stelt dat alle relevante factoren en omstandigheden zorgvuldig moeten worden afgewogen om tot een weloverwogen beslissing te komen.

Aangezien artikel 102 van het onderwijs- en examenreglement klakkeloos werd toegepast om een afwezigheid als onwettig te valideren [B10];

aangezien deze als onwettig gevalideerde afwezigheid automatisch leidt tot de weigering om een eindcijfer toe te kennen voor het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’ en de vermelding ‘niet deelgenomen’ [B10];

aangezien uit antwoorden van zowel de ombudsdiest als van mevrouw [N.B.] blijkt dat er geen rekening gehouden werd met mijn gekende diagnose ASS/ADHD en de functiebeperkingen die daaruit voortvloeien [B10, B11];

aangezien uit antwoorden van zowel de ombudsdiest als van mevrouw [N.B.] blijkt dat de andere argumenten in mijn vraag tot tussenkomst, waaronder overmacht wegens ziekte, evenmin werden overwogen [B10, B11];

aangezien voor het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’ zelfs geen deliberatie voorzien is [B13];

aangezien de wettelijke impact van deze beslissing blijkbaar niet overwogen werd [UD08];

kan ik niet anders dan besluiten dat het zorgvuldigheidsprincipe niet gerespecteerd werd.

De impact van de onzorgvuldigheid waarmee de beoordeling van het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’ tot stand is gekomen, is des te zwaarder voor mijn studievoortgang omdat er geen recht is op een tweede examenkans zoals in principe voorzien in de Codex Hoger Onderwijs.

6. Gelet op bovenstaande argumenten vraag ik aan de beroepscommissie de beslissing om geen eindcijfer toe te kennen voor het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’ terug te draaien.

Aan de Hogeschool PXL vraag ik vervolgens om een correcte beslissing te nemen en te erkennen dat ik voldoe aan alle voorwaarden voor het slagen voor het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’ en mij bijgevolg een eindcijfer toe te kennen dat die erkenning weerspiegelt.

[...]

[B01] Uitleg details

[UD01] Op de werkplek werd ik begeleid door twee personen. De eerste persoon, de werkplekcoach, mijnheer [V.d.B.], was de contactpersoon met de Hogeschool PXL. Met hem had ik af en toe vergaderingen om het verloop van de stage en dergelijke te bespreken, maar verder had ik weinig contact met hem. De tweede persoon, mijn stagebegeleider, mijnheer [S.], was de persoon die mij dagelijks begeleidde op de werkvloer. Met hem regelde ik wat ik deed, waar ik dat deed en wanneer ik dat deed. Binnen zijn afdeling zijn glijdende werkuren van toepassing en is thuiswerk toegelaten. Mij werd eveneens thuiswerk en glijdende werkuren toegestaan, wat niet in tegenspraak is met de reglementen van Hogeschool PXL. Mijn stagebegeleider wist steeds waar ik mij bevond. In welke mate die informatie gedeeld werd met mijn werkplekcoach, is mij niet bekend. Ik ben echter niet verantwoordelijk voor eventuele misverstanden ten gevolge van eventuele gebrekkige communicatie. Wel kan ik formeel zeggen dat ik niet ongewettigd afwezig geweest ben.

De uitdrukking “Positief is dat hij deze uren wel altijd zou ingehaald hebben,...” in [B11] bevestigt overigens mijn werk met glijdende werkuren.

[UD02] Het planningsgesprek van 17 maart 2023 heb ik gemist omdat ik thuis aan het werken was. Als ik gefocust en ongestoord wil werken, zorg ik dat ik offline ben. Mijn mails lees ik dan in principe maar één keer per dag. De uitnodiging voor het gesprek werd verstuurd nadat ik mijn mails gelezen heb. Bijgevolg was ik niet op de hoogte van het gesprek en was ik tijdens het gesprek niet bereikbaar. Ik was niet ongewettigd afwezig.

[UD03] Op donderdag 25 mei, op 5 werkdagen voor het einde van mijn stage, opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’, werd ik ziek wakker. Ik heb via Teams een bericht verstuurd naar mijn stagebegeleider, mijnheer [S.], en ben daarna onmiddellijk terug gaan slapen. Toen ik na de middag terug wakker werd, stelde ik vast dat Teams het bericht niet verstuurd had omdat mijn paswoord vervallen was. Daarom heb ik mijn stagebegeleider toen onmiddellijk een SMS gestuurd [B05]. In een arbeidscontext wordt dit volgens de rechtspraak aanvaard als het tijdig melden van een afwezigheid.

[UD04] In haar mail van 10 juni 2023 schrijft mevrouw [K.N.] “Het is niet aangewezen dat het melden van een afwezigheid bij een werkgever via berichten in Teams of sms verloopt. Hiervoor worden normaal gezien formelere kanalen gebruikt, zoals telefonische melding of een email.” [B11].

Dit komt echter niet overeen met de realiteit, noch met de rechtspraak. In de wetgeving is namelijk niet bepaald op welke wijze deze verwittiging moet gebeuren. Deze verwittiging kan telefonisch, per sms, per fax, via WhatsApp of op een andere wijze gebeuren. De manier kan zelfs niet opgelegd worden via een arbeidsreglement omdat dit in strijd is met artikel 6 van de arbeidsovereenkomstenwet aangezien het de verplichtingen van de werknemer verzwaart.

Een hogeschool-student relatie wordt weliswaar niet bepaald door de arbeidswetgeving maar men mag er redelijkerwijs van uitgaan dat een hogeschool zich houdt aan regels die gebruikelijk/wettelijk zijn in de realiteit, vooral in een opleiding die specifiek voorbereidt op een werkomgeving (“praktijkgerichte opleiding”, “Met beide voeten in de praktijk staan, daar draait het tijdens deze opleiding om!”) [voetnoot weggelaten].

[UD05] In [B10] beschrijft mevrouw [N.B.] de stappen voor een wettige afwezigheid (volgens Hogeschool PXL):

- verwittig je zo snel mogelijk je werkplekcoach en je PXL-coach (ten laatste op het normale beginuur van het werkplekleren)
- meld je je afwezigheid via MijnPXL (<https://mijnpxl.pxl.be>) op de eerste dag van afwezigheid

Merk ook hier het contrast op met artikel 6 van de arbeidsovereenkomstenwet betreffende het verzwaren van de verplichtingen van de werknemer/student.

Op donderdag 25 mei 2023 werd ik ziek wakker. Zoals hierboven uitgelegd [UD03], heb ik mijn stagebegeleider tijdig geïnformeerd [B05] waardoor mijn afwezigheid in principe, volgens de relevante rechtspraak, niet meer als onwettig beschouwd kan worden. De gegevens van mijn PXL-coach had ik niet onmiddellijk bij de hand. Bovendien voelde ik me te ellendig om op dat moment het onderwijs- en examenreglement (Artikel 102) of de richtlijnenbundel van werkplekleren (3.8) door te nemen om na te gaan welke formaliteiten de Hogeschool PXL oplegt. Ik kon ook geen raad of hulp vragen bij mijn ouders want die waren in het buitenland [B03, B04]. Ik was bijgevolg door overmacht niet in staat om de gevraagde formaliteiten te vervullen binnen de door Hogeschool PXL opgelegde termijn.

Op vrijdag 26 mei 2023 was ik nog steeds te ziek. Ik kreeg die dag via mail een vraag van mevrouw [N.B.] betreffende mijn afwezigheid. In mijn antwoord heb ik gevraagd of ik die nog moet wettigen. Op die vraag kreeg ik geen antwoord, alleen een uitnodiging voor een gesprek [B06].

Pas op dinsdagavond 30 mei 2023, na Pinkstermaandag, ben ik naar de dokter kunnen gaan. Dat was de eerste vrije afspraak bij mijn huisarts. Ik heb het doktersattest diezelfde dag via mail naar mevrouw [N.B.] gestuurd. In haar antwoord van woensdag 31 mei 2023 zei ze mij om mijn afwezigheid te registreren in mijnPXL, wat ik echter al gedaan had op dinsdag 30 mei 2023, zodra ik beschikte over het doktersattest. Ik wijs erop dat dit gebeurde binnen de twee werkdagen na de eerste dag van ziekte.

Het bovenstaande toont aan dat ik door overmacht niet in staat was om tijdig te voldoen aan de regels van de Hogeschool PXL om afwezigheden te wettigen. Het toont echter eveneens aan dat ik het nodige gedaan heb om die wettiging in orde te krijgen. Een klakkeloze toepassing van een Hogeschool PXL regelgeving, die bovendien niet wettelijk zou zijn in een arbeidscontext, maakt dit echter onmogelijk zodra de bijzonder strikte deadline overschreden is.

Bovendien zijn de formuleringen “ten laatste op het normale beginuur van het werkplekleren” en “op de eerste dag van afwezigheid” bijzonder verwarring voor personen met ASS, waarvan algemeen bekend is dat ze taal letterlijk nemen. Wat moet namelijk gedaan worden als die deadlines niet gehaald worden? Vandaar mijn (onbeantwoorde) vraag aan mevrouw [N.B.]: “moet ik dit nog wettigen?” [B06].

[UD06] De beslissing om bij een, volgens Hogeschool PXL, ongewettigde afwezigheid geen score toe te kennen en als opmerking te noteren “Niet deelgenomen - Moet hernomen worden” is gebaseerd op artikel 102 van het onderwijs- en examenreglement van de Hogeschool PXL [B10]. Dit artikel wordt op dezelfde manier blind toegepast voor

een intra muros activiteit van korte duur met 100% afwezigheid als voor een langdurige extra muros activiteit met een zeer beperkte afwezigheid. Evenmin wordt rekening gehouden met het feit dat voor het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’ geen tweede examenkans en zelfs geen deliberatie voorzien is [BI13]. Deze manier van handelen is onredelijk en niet proportioneel.

[UD07] Begin januari 2022 informeerde [M.J.], mijn vader, met mijn instemming, via mail mevrouw [N.B.], mijnheer [S.D.P.], mijnheer [J.B.] en mijnheer [K.B.] over mijn diagnose ASS en wees hij op mijn moeite met organisatie en interpretatie [B02].

In mijn vraag om een tussenkomst aan de ombudsdienset vermeld ik onder andere nogmaals explicet mijn diagnose ASS/ADHD en de resulterende organisatorische en praktische problemen waardoor administratie, deadlines halen, struikelblokken blijven. Verder vraag ik explicet “om een uitzondering te vragen rekening houdend met hoger vermelde argumenten” waaronder mijn diagnose ASS/ADHD [B11].

Uit het laatste antwoord van mevrouw [K.N.] blijkt dat er geen rekening gehouden kan worden met mijn diagnose ASS/ADHD, enerzijds omdat ik niet explicet gevraagd heb om het statuut van student met functiebeperking en anderzijds omdat de lectoren niet door mij op de hoogte gebracht zouden geweest zijn. Het tweede punt is niet correct omdat alle betrokken actoren reeds meer dan een jaar geleden op de hoogte gebracht werden [B02]. Het eerste punt is op zijn minst eigenaardig te noemen. Vraagt men aan een man zonder benen om uit zijn rolstoel te komen omdat hij niet het juiste statuut heeft? Waarom zou ik dan wel een statuut moeten aanvragen voor men rekening wil houden met informatie die reeds bekend is, namelijk mijn gekende diagnose? Het feit dat ik het statuut niet heb aangevraagd, doet geen afbreuk aan het hebben van deze functiebeperking en aan de impact die ik ervan ondervind in het dagelijkse leven.

Ik besef dat ik moet leren omgaan met de gevolgen van mijn beperking, maar dat is een groei proces dat traag maar zeker verloopt. Gelukkig kan ik hierbij nog steeds op mijn ouders rekenen. Merk overigens op dat ook in een werksfeer het recht op redelijke aanpassingen geldt.

In mijn vraag om een tussenkomst vermeld ik de begeleiding die ik in het verleden gekregen heb voor ik meerderjarig was. Die begeleiding was goed bedoeld maar werd door mij ervaren als een vervelende bemoeienis en een continue confrontatie met mijn functiebeperkingen. Moet ik dit weer ondergaan voor men bereid is rekening te houden met mijn gekende diagnose? Of mag ik ervan uitgaan dat het gelijkheidsbeginsel gerespecteerd wordt door een hogeschool die beweert dat beginsel te respecteren?

[UD08] De Hogeschool PXL heeft mij verplicht om drie maanden onbezoldigd te werken bij een bedrijf naar keuze. Onbezoldigd werk is toegestaan omdat het een stage betreft. Hogeschool PXL heeft echter formeel beslist dat ik niet deelgenomen heb aan het opleidingsonderdeel ‘42PR01090 Werkplekleren 4’ en erkent mijn werkperiode bijgevolg formeel niet als stage. Aangezien mijn stage formeel niet erkend wordt door Hogeschool PXL, onder welk statuut, niet als stagiair, heb ik drie maanden onbezoldigd gewerkt? Moet de stage geherkwalificeerd worden naar een arbeidsovereenkomst?”

Na verzoeker en zijn ouders te hebben gehoord, beslist de interne beroepscommissie van Hogeschool PXL op 12 juli 2023 om dit beroep ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren.

“[...]

TEN GRONDE

Schending van de motiveringsplicht

U geeft in uw beroep aan dat er op uw puntenblad geen formele motivering te vinden is van de score ‘niet deelgenomen’. U kon enkel uit informele communicatie afleiden dat u deze score gekregen hebt gelet op uw ongewettige afwezigheden op 17 maart, 25 mei en 26 mei. Dit is in strijd met art. II.281 van de Codex Hoger Onderwijs. De formele motiveringsplicht vereist dat dat een bestuur (*in casu* de hogeronderwijsinstelling) zijn feitelijke en juridische motieven opneemt in zijn beslissing, of ten minste in de stukken die aan de beslissing gevoegd worden.

In de praktijk blijkt de formele motivering in de eerste plaats uit het puntenblad (toegekende score, hier afwezigheidscode). Het puntenblad moet in deze samengelezen worden met de ECTS-fiche, waarin duidelijk gesteld wordt dat “*indien de student(e) minstens lx ongewettigd afwezig is, hij/zij geen eindcijfer en de vermelding ‘niet deelgenomen’ krijgt*”. Op Mijn PXL kan u ook duidelijk terugvinden welke afwezigheid als ongewettigd werd afgehandeld:

The screenshot shows the MijnPXL interface. At the top, there's a navigation bar with a back arrow, the PXL logo, and the text 'MijnPXL'. On the right, there are user icons for 'Sieme Jacobs'. Below the bar, the page title is 'Mijn afwezigheden 2022-23'. A message box contains text about reporting absences. A larger box below it provides general information about reporting absences to the campus secretariat. At the bottom, there's a button labeled '+ Nieuwe afwezigheid invoeren'.

De Codex Hoger Onderwijs vereist niet dat op het puntenblad voor elke toegekende score een uitgeschreven formele motivering terug te vinden moet zijn. Dat zou ook niet haalbaar zijn voor de grote groep studenten die in de examenperiodes hun puntenblad krijgen. Het is net daarom dat men het systeem van het recht van inzage heeft uitgedacht, waarbij een student bij de betrokken docent(en) de vraag kan stellen naar de formele (en materiële) motivering van de toegekende score.

Bovendien is de huidige procedure, die van intern beroep, er in essentie op gericht om een grondige motivering te verkrijgen. Aangezien de beroepscommissie met volheid van bevoegdheid een beslissing neemt conform art. 187 5 3 OER Hogeschool PXL, komt haar – uitvoerig gemotiveerde – beslissing in de plaats van de originele beslissing. Zelfs al zou er dus een onregelmatigheid kleven aan de originele communicatie, dan kan de beroepscommissie dat rechtdelen.

De formele motiveringsplicht werd in deze dus niet geschonden.

Schending van het gelijkheidsbeginsel

In uw beroep geeft u aan dat personen met een functiebeperking recht hebben om deel te nemen aan alle aspecten van het maatschappelijk leven. Indien nodig moeten er redelijke voorzieningen getroffen worden om hun inclusie mogelijk te maken. Dit recht is steeds van toepassing en moet altijd in aanmerking genomen worden bij het nemen van beslissingen ten aanzien van personen met een functiebeperking. Uw functiebeperking was gekend bij de opleiding, doch hier werd geen rekening mee gehouden bij het toepassen van de bepalingen van het OER inzake de wettiging van afwezigheden.

U geeft in uw beroep aan dat u een erkende functiebeperking heeft. Uit het dossier blijkt dat er – in uw eerste jaren aan onze hogeschool – inderdaad contact is geweest met een van de zorgbegeleiders van Hogeschool PXL. Niettemin heeft u in de 5 jaar die u ondertussen aan Hogeschool PXL studeert nooit uw functiebeperking officieel laten erkennen door de hogeschool. Dat is een persoonlijke keuze van u geweest, geeft u aan op de zitting.

Studenten met een functiebeperking zijn conform de rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen zelf verantwoordelijk voor het melden van deze beperking aan de hogeronderwijsinstelling. Het is daarbij niet onredelijk dat zij dit elk academiejaar opnieuw moeten melden, nu de aanleiding tot het statuut kan evolueren en het organisatorisch niet evident is om een onderscheid te maken tussen evolutieve en niet-evolutieve beperkingen. Wanneer een student een functiebeperking niet meldt via de geijkte kanalen, kan de opleiding er logischerwijze geen rekening mee houden, aldus de Raad. Het is dus zeker niet zo dat – omdat de functiebeperking enkele jaren geleden gemeld werd – de opleiding er steeds rekening mee moet houden. Daarom bestaat net het systeem van de erkenning van de functiebeperking conform art. 74 en 75 van het Onderwijs- en Examenreglement, en de bijhorende faciliteiten die inderdaad redelijke aanpassingen inhouden zodat deelname aan de onderwijs- en evaluatieactiviteiten op een inclusieve manier mogelijk zijn.

U kan moeilijk de hogeschool verwijten geen rekening gehouden te hebben met een niet-erkende functiebeperking. Bovendien verhindert de privacywetgeving dat personeelsleden die op een of andere manier toch op de hoogte zijn van de functiebeperking (bv. de betrokken zorgbegeleider) om deze informatie te verspreiden naar anderen (bv. lectoren, de werkplek of studentenadministratie, die de afwezigheden controleren). Het klopt dat uw vader – in de context van een ander opleidingsonderdeel – uw leercoach op de hoogte heeft gesteld van uw ASS/ADHD in januari 2022, doch men mag niet van een docent verwachten dat zij van al hun studenten zelf onthouden wie een functiebeperking heeft en zij een soort “parallelle boekhouding” moeten bijhouden naast de erkende functiebeperkingen.

In bijlage 6 bij het Onderwijs- en Examenreglement staan bovendien de minimumfaciliteiten opgesomd die toegekend kunnen worden bij een erkende functiebeperking. Er bestaat geen enkele faciliteit die toestaat dat studenten ongewettigd afwezig mogen zijn, dan wel uitzonderingen toestaan op de procedure voor het wettigen van de afwezigheden. Zelfs al zou u dus een erkend statuut hebben gehad, dan nog had u regels van het OER over het wettigen van afwezigheden moeten nakomen.

De beroepscommissie wil u absoluut op het hart drukken om alsnog uw functiebeperking te laten erkennen. Het zou volgens ons voor u een enorm pluspunt zijn om een vast en

vertrouwd aanspreekpunt te hebben binnen de hogeschool die u zou kunnen helpen in situaties die u overweldigen.

Het gelijkheidsbeginsel werd niet geschonden.

Schending van het redelijkheidsbeginsel

U geeft aan dat u inhoudelijk voldoet aan alle vereisten om te kunnen slagen voor Werkplekleren 4. U was geen enkele keer ongewettigd afwezig, nu het OER van de hogeschool onnodig streng is en meer vereisten oplegt dan het arbeidsrecht. U was afwezig in een werkcontext, dus het lijkt voor u correcter om dan de regels van het arbeidsrecht toe te passen. Omwille van een onredelijke formaliteit wordt uw score voor werkplekleren herleid tot een niet-deelgenomen.

In se richt u zich in dit middel voornamelijk tegen de te strikte toepassing van art. 102 van het OER van Hogeschool PXL. Deze bepaling schrijft het volgende voor:

“§1 Een student die afwezig is op een examen, een evaluatiemoment of op een onderwijsactiviteit met verplichte aanwezigheid, brengt op de eerste dag van zijn afwezigheid de hogeschool hiervan op de hoogte. Dit gebeurt via Mijn PXL (registratie afwezigheid) of telefonisch (het campusonthaal).

§2 De student dient vervolgens zijn afwezigheid in te geven via Mijn PXL conform onderstaande modaliteiten:

- a. de afwezigheid moet door de student ingegeven worden op de eerste dag van afwezigheid in Mijn PXL;*
 - b. de afwezigheid moet gestaafd zijn met de nodige officiële bewijsstukken (bij ziekte: een medisch attest, uitgeschreven door een arts). Het bewijsstuk dient de periode van afwezigheid te vermelden. Deze bewijsstukken moeten ten laatste binnen de vijf kalenderdagen geupload worden in Mijn PXL (de eerste dag van afwezigheid telt hierbij mee);*
 - c. het officiële bewijsstuk van de afwezigheid moet de hele ziekteperiode dekken.*
- (...)"*

U was tijdens werkplekleren 4 tweemaal ongewettigd afwezig:

- 17 maart: u was niet aanwezig op het planningsgesprek met de werkplekcoach en de leercoach. Uit het dossier blijkt dat op 10 maart de leercoach al een mail gestuurd had naar u en uw officiële werkplekcoach met de vraag om op woensdag of donderdag even samen te zitten. Op donderdag 16 maart om 14u43 mailt de werkplekcoach de leercoach en u dat hij morgen (= vrijdag 17/3) in de namiddag tijd heeft. Om 15u11 op die 16de antwoordt de leercoach met de vraag of 13u past. Hierop komt op de 16de maart zelf geen antwoord meer.

In uw beroep geeft u aan dat u de uitnodiging voor het gesprek niet ontvangen heeft omdat u enkel 's ochtends één maal uw mails heeft gecontroleerd. Aangezien donderdagnamiddag reeds een e-mail in uw mailbox was beland over de mogelijke afspraak vrijdagnamiddag, verbaast het de beroepscommissie dat u niet op de hoogte was van het feit dat er mogelijks een belangrijke afspraak zou plaatsvinden in de namiddag. De beroepscommissie vindt het dan ook weinig zorgvuldig dat u

op deze dag slechts éénmaal uw mailbox opent, gelet op de mogelijkheid dat er in de namiddag een belangrijk planningsgesprek zou plaatsvinden.

De afwezigheid op dit planningsgesprek wettigt u niet. U heeft de procedure uit art. 102 OER Hogeschool PXL dus helemaal niet gevolgd voor deze afwezigheid.

- 25 en 26 mei: u wordt de ochtend van 25 mei ziek wakker. U stuurt via Teams een berichtje naar uw collega, maar het berichtje wordt niet verstuurd. U valt in slaap en nadat u wakker wordt ziet u dat het Teams-berichtje niet verstuurd werd. Daarop stuurt u op 14u22 naar uw collega een sms'je waarin u het volgende zegt:

"Ik zie net dat mijn bericht op Teams niet doorgegaan is. Ik voel me ziek en ga vandaag thuis moeten blijven. Ik probeer mogen te komen, mijn excuses."

Op 26 mei om 10u56 mailt de graduatscoördinator naar jou met de melding dat ze van de graduatscoach te horen heeft gekregen dat je niet aanwezig was op het evaluatiegesprek dat op 25 mei ingepland was. Ze geeft aan dat er in Mijn PXL geen afwezigheidsattest terug te vinden was over een afwezigheid op 25 mei. Ze wijst erop dat – conform de studiegids – het eindcijfer ‘niet deelgenomen’ toegekend wordt wanneer een student minstens 1x ongewettigd afwezig is. Om 23u10 antwoordt u haar en geeft u aan dat u ziek was, maar geen tijd heeft gehad om naar de dokter te gaan. U vraagt of u deze afwezigheid nog moet wettigen. U geeft daarnaast ook aan dat u een bericht had gestuurd via interne communicatie, maar dat dit bericht niet is doorgegaan om een of andere reden. Op 27 mei antwoordt de graduatscoördinator u met een uitnodiging voor een gesprek op dinsdag 30 mei om 14u15. U was op dit gesprek aanwezig.

Op dinsdag 30 mei om 22u17 stuurt u een mail naar de graduatscoördinator met de melding dat uw ouders in het buitenland waren, u ziek was en pas zaterdag een afspraak hebt kunnen maken bij de dokter voor die 30ste mei. U mailt het doktersattest mee. De volgende dag, om 9u29 mailt de graduatscoördinator u terug met de vraag om je afwezigheid te registreren op Mijn PXL.

U had ondertussen deze afwezigheid al gemeld op Mijn PXL op 30 mei om 17u48. Deze melding wordt afgewezen als ongewettigd omdat de melding niet gebeurde op de eerste dag van de afwezigheid (zoals vermeld in art. 102 OER Hogeschool PXL)

donderdag 25 mei 2023 tot en met vrijdag 26 mei 2023 **Ongewettigd**
Ingevoerd door student voor 2022-23 op dinsdag 30 mei 2023 om 17u48.

Door de hogeschool gevalideerd als 'ongewettigd' op woensdag 31 mei 2023 om 9u48, met deze opmerking: Niet op de eerste dag van je afwezigheid gemeld waardoor ongewettigd.

Reden:
Ziek (wordt niet aan docenten meegedeeld)

Gevolgen:
Zal afwezig zijn op stageplaats: Arcelor mittal

Attest(en) geüpload?
Ja. 1 document
■ [scan.pdf](#)

De beroepscommissie wil in deze twee zaken duidelijk onderscheiden. Het OER legt de student een dubbele verplichting op:

- Enerzijds de afwezigheid op de eerste dag zelf melden in Mijn PXL
- Anderzijds de wettiging (= *in casu* het doktersattest) aan ons bezorgen binnen de 5 kalenderdagen

De hogeschool weet dat het niet altijd mogelijk is om snel een afspraak te krijgen bij de huisarts. Het is ook daarom dat we in het systeem studenten vijf dagen de tijd geven om ons hun doktersattest te bezorgen. Daar leggen we dus al de nodige soepelheid aan de dag. De afwezigheid werd dan ook niet onwettig verklaard omdat u pas dinsdag naar de dokter kon gaan, wel omdat u nagelaten heeft om uw afwezigheid de eerste dag in Mijn PXL in te geven.

In uw beroep geeft u aan dat de graduatscoördinator onduidelijk geantwoord heeft op 26 mei op vraag naar het al dan niet nog wettigen van de afwezigheid, doch de waarheid is dat op 26 mei de eventuele wettiging ook al te laat zou geweest zijn. We mogen daarbij ook niet uit het oog verliezen dat u enkel gealarmeerd werd door het mailtje van de graduatscoördinator: als zij u niet gecontacteerd had, had u de afwezigheid mogelijks helemaal niet gewettigd.

Dit vindt de beroepscommissie des te opvallender, aangezien u in het academiejaar 2021-2022 vier afwezigheden correct ingevoerd hebt en dus de procedure voor het wettigen van afwezigheden kent:

dinsdag 10 mei 2022 tot en met vrijdag 13 mei 2022	Gewettigd
Ingevoerd door student voor 2021-22 op dinsdag 10 mei 2022 om 21u45	
donderdag 5 mei 2022 tot en met vrijdag 6 mei 2022	Gewettigd
Ingevoerd door student voor 2021-22 op donderdag 5 mei 2022 om 13u43.	

donderdag 17 maart 2022 tot en met vrijdag 18 maart 2022	Gewettigd
Ingevoerd door student voor 2021-22 op donderdag 17 maart 2022 om 13u39	
maandag 25 oktober 2021 tot en met vrijdag 29 oktober 2021	Gewettigd
Ingevoerd door student voor 2021-22 op maandag 25 oktober 2021 om 20u39.	

U stelt dat de hogeschool de regels van het OER te strikt heeft geïnterpreteerd, doch in de praktijk werd de afwezigheid 5 dagen nadat ze eigenlijk in Mijn PXL ingegeven had moeten worden, ingegeven. De afwezigheid op dat moment afwijzen als ongewettigd, lijkt de beroepscommissie dan ook niet overdreven streng gelet op de ruime overschrijding van de deadline.

In uw beroep schermt u ook met het arbeidsrecht, dat volgens u hier van toepassing zou moeten zijn gelet op het feit dat het om werkplekleren gaat. De afwezigheid kwam namelijk voor in een arbeidscontext. Uw werkplekleren wordt in deze niet beheerst door een arbeidsovereenkomst, doch wel door de overeenkomst werkplekleren. De arbeidsovereenkomsten wet van 3 juli 1978 is conform art. 1 van toepassing op de arbeidsovereenkomsten voor werklieden, bedienden, handelsgenootschapen en dienstboden. Zij is met andere woorden niet van toepassing op stagiairs. Eventuele rechtspraak met betrekking tot het doorgeven van afwezigheden die ontwikkeld werd op basis van deze arbeidsovereenkomstenwet, is dan ook niet van toepassing op de (administratieve) rechtsverhouding die geldt tussen de student en de hogeronderwijsinstelling waar

hij ingeschreven is. Het is namelijk niet omdat de student zich op een werkplek bevindt, dat hij het statuut van student verliest. Hij behoudt nog altijd de verplichtingen die het OER hem oplegt. Dat onderwijs- en examenreglement heeft u bovendien aanvaard bij uw herinschrijving, door de digitale ondertekening van het studiecontract:

Student - Fiche [Jacobs Sieme]					
Algemeen	Vooraf	Inschrijving	Acajaar	Loopbaan	Studie
Adres	Com.	Extra	Vrij	E-com	WEB
					Afw.
					Archief
					Alumr

E-mails [17]					
	Aan	CC	BCC	Verzonden	
Jouw afwezigheidsmelding				30.05.2023 17:48	
Herinschrijvingsaanvraag 2022-2023				13.09.2022 23:02	
Jouw afwezigheidsmelding				10.05.2022 21:45	
Jouw afwezigheidsmelding				05.05.2022 13:43	
Jouw afwezigheidsmelding				17.03.2022 13:39	
Jouw afwezigheidsmelding				25.10.2021 20:39	
Jouw aanvraag voor vrijstelling: goedgekeurd				20.09.2021 13:23	
Jouw aanvraag voor vrijstelling: goedgekeurd				20.09.2021 13:23	
Openstaand saldo studiegeld 20-21				15.09.2021 11:06	
Herinschrijving				15.09.2021 11:02	
Herinschrijvingsaanvraag 2021-2022				14.09.2021 15:21	

Bestanden in de e-postbus [67]		
	Van	Tot
Briefrapportstudent_EK1_22-23.pdf	21.06.2023-14:20	31.12.4444-23:59
Handleiding afwezigheden studenten MIJN PXL dept BUSINESS DIGITALMAI	19.09.2022-09:15	31.12.4444-23:59
Je overzicht grensdata	15.09.2022-08:28	01.09.2025-00:00
Je basisgegevens	15.09.2022-08:28	01.09.2025-00:00
Je attest voor abonnementen	15.09.2022-08:28	01.09.2025-00:00
Je inschrijvingsattest	15.09.2022-08:28	01.09.2025-00:00
Je studiecontract met opleidingsprogramma	15.09.2022-08:28	01.09.2025-00:00
21-22 brief bij rapporten GRADUATIE EK2.pdf	31.06.2022-14:17	31.12.4444-23:59
21-22STUDENTENZ-SUMMERCOACH.pdf	22.06.2022-12:52	31.12.4444-23:59
22-23Handleiding Mijn Herinschrijvingsaanvraag student.pdf	22.06.2022-12:51	31.12.4444-23:59

Als laatste geeft u aan dat er ontrecht geen onderscheid gemaakt wordt voor de wettiging van afwezigheden in een werkcontext vs. in een lescontext. Het klopt dat in het OER slechts één procedure voorzien wordt, en dat is ook terecht. Het is voor de hogeschool onmogelijk om te vertrouwen op een administratie van een werkplek of stageplaats om na te gaan of een student al dan niet gewetigd afwezig was: het is niet abnormaal of onwettig dat de hogeschool daarvoor zijn eigen administratief systeem wenst te gebruiken, naast eventueel een systeem dat de stageplaats daarvoor voorziet. Het is meer dan logisch dat – wanneer een student ziek is – de hogeschool én de stageplaats op de hoogte moeten gebracht worden.

Zoals hierboven reeds aangehaald werd, werd uw functiebeperking niet officieel erkend door de hogeschool nu u hiervoor de vraag niet indiende. Zelfs al zou u dat gedaan hebben, dan nog ziet de beroepscommissie niet in dat een erkende functiebeperking een erkende faciliteit “ongewetigd afwezig mogen zijn” zou impliceren.

Er is geen sprake van een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Schending van het zorgvuldigheidsbeginsel

Alles samengenomen is er voor u sprake van een onzorgvuldige beslissing. U stelt dat er geen rekening gehouden werd met uw functiebeperking, en er was geen ruimte om uw vragen hieromtrent mee te nemen in de beslissing. Het reglement is ook te streng. Er is voor dit opleidingsonderdeel geen deliberatie, noch een 2de zittijd voorzien.

De beroepscommissie kan begrijpen dat de gevolgen van deze beslissing ernstig zijn en dat de toekenning van de score ‘niet deelgenomen’ ook streng kan overkomen bij u. Het lijkt alsof ons reglement heel streng is, doch de *ratio* hierachter is heel duidelijk: de hogeschool leidt toekomstige professionals op en het op een correcte wijze registreren van een aanwezigheid is daarbij een attitude die we mogen verwachten van zo’n toekomstige professional. Over het meenemen van de functiebeperking werd hierboven al uitvoerig uitleg gegeven. Het feit dat er geen tweede examenkans is voor het opleidingsonderdeel werkplekleren is correct, doch dit is niet in strijd met art. II.223 CHO: conform het 2de lid van § 2 kan, indien de aard van het opleidingsonderdeel dit niet toelaat, het recht op twee examenkansen per academiejaar niet uitgeoefend worden. Stage (of werkplekleren) is een traditioneel voorbeeld dat onder deze uitzonderingsgrond valt: het is voor de hogeschool onmogelijk om in de 2de zittijd werkplekleren te organiseren gelet op het collectief verlof van de hogeschool en de duur van het werkplekleren. Het klopt dat uw studieduur hierdoor minstens met een half jaar verlengd zal worden, doch dit maakt de beslissing om u de score ‘niet deelgenomen’ op te leggen op basis van twee ongewettigde afwezigheden niet onzorgvuldig of onrechtmatig.

Als laatste wil de hogeschool nog even ingaan op uw stelling dat u nu werkperiode nu niet langer erkend wordt als stage door uw score ‘niet deelgenomen’. De beroepscommissie begrijpt de verwarring die de terminologie veroorzaakt, doch stelt vast dat uw werkplekleren in de praktijk niet beoordeeld is kunnen worden door twee ongewettigde afwezigheden (17 maart en 25-26 mei). Dat maakt niet dat u nu van de [weeromstuit] dan wel door een arbeidsovereenkomst gebonden geweest moet zijn met de werkplek. U bent gedurende deze hele stageperiode verbonden geweest met de stageplaats door de werkpleklerenovereenkomst en deze blijft ook geldig, ook al behaalt u de score ‘niet deelgenomen’.

Er is geen sprake van een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Beslissing

Gelet op bovenstaande argumentatie is de interne beroepscommissie van oordeel dat uw intern beroep ingediend op 2 juli 2023 ongegrond is.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen aanleiding om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Tweede middel

Verzoeker voert in een tweede middel aan dat er geen sprake is van ongewettigde afwezigheden.

Het komt de Raad gepast voor dit middel eerst te behandelen. Indien immers, zoals verzoeker vraagt, wordt geoordeeld dat verzoeker niet als ongewettigd afwezig mag worden beschouwd, is de vraag naar de wijze waarop met zijn functiebeperking is omgegaan – wat verzoeker in zijn eerste middel aansnijdt – zonder belang.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet zijn middel in zijn verzoekschrift als volgt uiteen (randnummers zijn weggelaten):

“Op het rapport van verzoeker staat dat hij de beoordeling ‘niet deelgenomen – moet hernomen worden’ toegekend krijgt voor het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 4’ (stuk 1). Verder bevat het rapport geen enkele toelichting over waarom verzoeker gezien wordt alsof hij niet heeft deelgenomen.

Uit de beslissing van de interne beroepscommissie blijkt dat deze sanctie wordt opgelegd wegens een ‘ongewettigde afwezigheid’ op 17 maart 2023 en op 25 en 26 mei 2023 (stuk 4).

Verzoeker zou op 17 maart niet aanwezig geweest zijn bij een gepland gesprek tussen student, PXL coach en werkplekcoach en deze afwezigheid niet aangemeld hebben.

Op 25 mei 2023 zou verzoeker niet aanwezig geweest zijn bij een gepland gesprek tussen student, PXL-coach en werkplekcoach en verzoeker zou zijn afwezigheid op 25 en 26 mei 2023 pas gemeld hebben op 30 mei 2023.

Verzoeker betwistte reeds in zijn intern beroep echter explicet en uitvoerig dat hij ongewettigd afwezig zou zijn geweest op deze data.

Verzoeker wijst er vooreerst op dat de procedure voor het melden van afwezigheid uit artikel 102 van het OER waar de interne beroepscommissie mee schermt, niet vermeld wordt in de ECTS-fiche (stuk 5). De fiche stelt enkel dat “afwezigheden steeds gewettigd dienen te worden conform de richtlijnen in het OER van Hogeschool PXL”. De verwijzing naar het OER is bovendien niet verder gespecificeerd door het vermelden van een bepaald artikel.

Verzoeker heeft voor het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 4’ bovendien geen leidraad ontvangen waarin instructies worden gegeven voor het melden van afwezigheden.

Wat betreft de aangehaalde afwezigheid op 17 maart 2023 wordt verzoeker verweten niet aanwezig te zijn geweest bij een gepland gesprek met zijn PXL-coach en werkplekcoach. Op 10 maart 2023 ontving verzoeker hierover een mail van de PXL-coach waarin werd voorgesteld op woensdag of donderdag samen te zitten (stuk 8.2.). Er wordt echter geen concreet moment voorgesteld. Op donderdag 16 maart 2023, in de namiddag antwoordt de werkplekcoach van verzoeker dat dit kan op vrijdag 17 maart 2023. De PXL-coach stelt daarop voor om het gesprek op vrijdag 17 maart 2023, 13u te organiseren.

Verzoeker heeft deze mails niet tijdig gezien omdat hij tijdens zijn stage gewoonlijk communiceerde met zijn werkplekcoach via teams en daardoor zijn gewone mailbox minder strikt in de gaten hield.

Verzoeker was bijgevolg inderdaad niet aanwezig op dit gesprek omdat hij simpelweg niet wist dat hij aanwezig moest zijn bij een gesprek. Hij was die dag van thuis aan het werk voor zijn stage en heeft dan de gewoonte om zijn apparaten offline te zetten om ongestoord te kunnen werken.

Het feit dat verzoeker niet aanwezig was op dit gesprek kan echter bezwaarlijk als een ongewettige afwezigheid in de zin van artikel 102 van het OER beschouwd worden. Hij was immers op dat moment wel aan het werk voor zijn stage, dat wordt ook niet betwist door de interne beroepscommissie.

Aan verzoeker kan hoogstens verweten worden dat hij zijn mail onvoldoende heeft opgevolgd, maar dit valt niet gelijk te stellen met een ongewettige afwezigheid. Verwerende partij kan op een andere manier gevolg geven aan dit feit, bv. door dit mee te betrekken in de evaluatie (bv. onder communicatie), maar dit meteen als een ongewettige afwezigheid beschouwen is niet correct.

Dit gesprek kan daarenboven niet beschouwd worden als een onderwijsactiviteit met verplichte aanwezigheid waarvoor de afwezigheid geregistreerd dient te worden in de zin van artikel 102 van het OER. De verplichte onderwijsactiviteit waar verzoeker aanwezig diende te zijn, was die dag zijn stageplek (weliswaar van thuis), waar verzoeker dan ook mee bezig was. Verzoeker kon ook op geen enkele manier voldoen aan de procedure van artikel 102 OER, nu dit in strijd zou zijn met de werkelijkheid. Verzoeker kon helemaal geen doktersattest registreren gezien hij niet ziek was.

Verzoeker wijst er ook op dat de PXL-coach nooit aan verzoeker heeft aangegeven dat dit een onwettige afwezigheid zou betreffen. Pas na het einde van de stage is, na een informele navraag van de ombudspersoon (stuk 8.7), gebleken dat dit eveneens als een ongewettige afwezigheid werd beschouwd. Het is pas de interne beroepscommissie die vervolgens benoemt dat dit feit eveneens een ongewettige afwezigheid betreft.

Wat betreft de afwezigheid van verzoeker op 25 en 26 mei 2023 wordt verzoeker verweten zijn afwezigheid op die dagen niet te hebben gemeld volgens de procedure bepaald in artikel 102 van het OER.

Verzoeker merkte *supra* reeds op dat hij nergens in de officiële informatie van het opleidingsonderdeel een duidelijke verwijzing naar deze procedure heeft gevonden.

Bovendien, en niet onbelangrijk, bevond verzoeker zich in de specifieke context van werkplekleren. Verzoeker zette reeds tegenover de interne beroepscommissie uiteen dat hij in deze context voornamelijk redeneerde dat hij zijn werkplekcoach moest verwittigen van zijn afwezigheid wegens ziekte.

Verzoeker lichtte aan de interne beroepscommissie toe dat hij, toen hij merkte dat hij ziek was, meteen zijn werkplekcoach hiervan heeft verwittigd via teams, het gebruikelijke communicatiemiddel met zijn werkplekcoach. Daarna is hij terug gaan slapen. Toen hij na de middag wakker werd, merkte verzoeker echter dat het bericht niet verstuurd was,

waarna hij ook een sms stuurde aan zijn werkplekcoach om zijn afwezigheid te verantwoorden (stuk 8.3.).

Het is dus allesbehalve zo dat verzoeker niemand ervan op de hoogte heeft gebracht dat hij afwezig was wegens ziekte. Verzoeker was door zijn ziekte echter niet in staat om uitgebreid na te gaan of er een specifieke procedure was die hij moest naleven.

Toen verzoeker de dag erna, toen hij nog steeds ziek was, een bericht kreeg van de opleidingscoördinator, mevr. [N.B.], waarin hem werd gevraagd naar zijn afwezigheid en waarin wordt gesteld dat zijn afwezigheid niet terug te vinden is op ‘mijn PXL’, heeft hij uitgelegd waarom hij afwezig was (stuk 8.4.). Hij vroeg daarbij eveneens of hij zijn afwezigheid nog moest wettigen. Mevr. [N.B.] antwoordde op deze mail enkel met een uitnodiging tot een gesprek op 30 mei 2023, zonder te antwoorden op verzoeker zijn vraag of hem minstens te wijzen op de procedure in artikel 102 van het OER.

Na het gesprek met mevr. [N.B.] op 30 mei 2023 heeft verzoeker nog een mail gestuurd waarin hij zijn doktersbriefje overmaakt (stuk 8.5.).

Op 2 juni 2023 stuurt verzoeker nog een mail naar mevr. [N.B.] met opnieuw de mededeling dat hij zijn doktersbriefje heeft ingediend en waarin hij vraagt of dit zo voldoende is (stuk 8.6.). Mevr. [N.B.] antwoordt op deze mail voor het eerst met een verwijzing naar de juiste procedure in artikel 102 van het OER.

De interne beroepscommissie antwoordt op de argumentatie van verzoeker ten eerste dat een student zowel de verplichting heeft zijn afwezigheid meteen de eerste dag te melden als ook een wettiging dient te bezorgen binnen de 5 kalenderdagen. De beroepscommissie stelt verder dat verzoeker enkel gealarmeerd werd door het mailtje van de graduatscoördinator en dat hij zijn afwezigheid mogelijk anders helemaal niet had gewettigd.

Verzoeker ziet niet in wat de meerwaarde is van dit laatste element dat de beroepscommissie aanhaalt. Verzoeker heeft juist aangegeven dat hij niet op de hoogte was van de procedure wegens afwezigheid, dus het is logisch dat hij inderdaad gealarmeerd werd door het mailtje van de opleidingscoördinator, nu deze spreekt over het krijgen van een score ‘niet deelgenomen’. Daarnaast kreeg verzoeker in ieder geval pas een afspraak bij de dokter op dinsdag 30 mei 2023 (gelet ook op het weekend en de feestdag van maandag 29 mei 2023) en had hij zijn attest dus nooit vroeger kunnen bezorgen. Het is niet omdat verzoeker op het niet naleven van de procedure werd gewezen door de opleidingscoördinator dat hij anders geen doktersattest meer had bezorgd.

De beroepscommissie stelt verder dat verzoeker in het vorige academiejaar wel 4 afwezigheden correct heeft gemeld en de procedure dus kent.

Verzoeker heeft meerdere keren aangegeven dat hij redeneerde zoals in een echte werkcontext. Hij heeft dus op geen enkel ogenblik erbij nagedacht dat de procedure voor afwezigheid in een schoolcontext ook toegepast diende te worden in een werkcontext. Het is dus niet omdat hij het academiejaar ervoor, voor andere schoolse opleidingsonderdelen, zijn afwezigheid wel op die manier gemeld heeft, dat hij er per definitie van op de hoogte was dat de procedure ook voor zijn stage van toepassing was. Het niet naar analogie toepassen van deze procedure dient natuurlijk gezien te worden in het licht van de functiebeperking van verzoeker (stuk 11).

De beroepscommissie argumenteert ook dat het arbeidsrecht waar verzoeker naar verwijst, hier niet van toepassing is. Verzoeker beweerde in zijn intern beroep ook niet dat dat het geval is. Hij wees er enkel op dat het niet onlogisch was van hem om er vanuit te gaan dat het melden van zijn afwezigheid aan zijn werkplekcoach voldoende was, gelet

op de context van een werkplek waarin hij zich bevond en de normaal geldende gebruiken in die context.

Tot slot stelt de beroepscommissie dat er bij een ongewettigde afwezigheid geen rekening kan gehouden worden met de functiebeperking van verzoeker, nu deze niet officieel erkend was door de hogeschool en dit in ieder geval nooit kan impliceren dat verzoeker hierdoor ongewettigd afwezig zou mogen zijn.

Dit is een erg rigide en onredelijke argumentatie van de interne beroepscommissie. Verzoeker stelt niet dat hij ongewettigd afwezig mag zijn omwille van zijn functiebeperking, maar wijst erop dat zijn functiebeperking heeft meegespeeld in het niet op de juiste manier melden van zijn afwezigheid.

De ouders van verzoeker, die hem normaal gezien zouden begeleiden in dergelijke onvoorziene situaties, waren op dat moment in het buitenland (stuk 10). Verzoeker heeft vervolgens zelf geredeneerd dat hij zich in een werkomgeving bevond en besloot daarom dat de meest logische keuze het verwittigen van de werkplekcoach was, zoals dit ook voor andere collega's op de werkplaats zou gelden. De werkplekcoach gaf daarbij niet aan dat dit geen correcte verwittiging zou zijn. Verzoeker had verder geen enkele tegenindicatie dat dit niet de juiste manier zou zijn. Ook de PXL-coach van verzoeker, die op 25 mei 2023 zou langskomen voor een evaluatiegesprek, heeft geen contact opgenomen met verzoeker om te vragen naar zijn afwezigheid. In plaats daarvan nam de PXL-coach contact op met de opleidingscoördinator, waarna vervolgens tot de dag erna gewacht werd om verzoeker te contacteren. Toen mevr. [N.B.] verzoeker dan contacteerde op 26 mei 2023 (stuk 8.4.) wees zij opnieuw niet op de melding die verzoeker diende te doen, zelfs niet toen verzoeker hier explicet om vroeg. Goed wetende welke gevolgen zij zouden geven aan de afwezigheid van verzoeker en terwijl zij op de hoogte waren van de functiebeperking van verzoeker, heeft geen van beide docenten van PXL verzoeker er tijdig op gewezen op welke manier hij administratief niet in orde was. Verzoeker merkte *supra* reeds op dat het feit dat hij geen bijzondere faciliteiten heeft aangevraagd voor zijn functiebeperking bij verwerende partij geen afbreuk doet aan het feit dat de betrokken docenten hier wel van op de hoogte waren en er rekening mee konden houden. De interne beroepscommissie geeft trouwens zelf aan dat het aanvragen van faciliteiten hier geen verschil zou hebben betekend.

De interne beroepscommissie houdt bijgevolg onterecht geen rekening met de functiebeperking van verzoeker bij de beoordeling of er sprake is van een ongewettigde afwezigheid.

De beroepscommissie lijkt tot slot in heel haar argumentatie uit het oog te verliezen dat de afwezigheid van verzoeker in se wel degelijk gewettigd werd door een doktersattest. Aan verzoeker kan dus uiteindelijk enkel verweten worden dat hij niet de dag zelf melding heeft gemaakt van zijn afwezigheid in ‘mijn PXL’.”

Verwerende partij verwijst in haar antwoordnota, wat de beschikbare informatie rond afwezigheden betreft, naar wat zij in de repliek op het eerste middel uiteenzet. Het staat voor verwerende partij buiten kijf dat er voldoende informatie beschikbaar was over hoe de afwezigheid gewettigd diende te worden. Verwerende partij ontket dat ook met klem dat er aan verzoeker geen leidraad werd gegeven met instructies voor het melden van afwezigheden in het kader van ‘Werkplekleren 4’: dat gebeurde duidelijk in de presentatie van Intervisie 1.

Waar verzoeker zijn afwezigheid op het planningsgesprek met de PXL-coach en de werkplekcoach op 17 maart 2023 verklaart door het feit dat hij het mailverkeer ter zake niet had opgemerkt nu hij zijn gewone studentenmailbox minder in het oog hield tijdens het werkplekleren en hij bovendien ziek was, wijst verwerende partij erop dat het wel degelijk gaat om een verplichte onderwijsactiviteit die in de presentatie van Intervisie 1 aan bod komt: het gesprek vormt een integraal onderdeel van de beoordelingscyclus van het werkplekleren en is dus één en ondeelbaar met het werkplekleren. Het feit dat er geen verslag is van het planningsgesprek is voor verwerende partij dan ook niet verwonderlijk, aangezien verzoeker afwezig was. Verwerende partij herinnert eraan dat de ECTS-fiche voorschrijft dat afwezigheden steeds gewettigd dienen te worden conform het OER, en dat deze regel dus niet is beperkt tot afwezigheden op de stageplaats.

De argumenten die verzoeker aanhaalt die zouden moeten vergoelijken dat hij de e-mail rond de afspraak gemist heeft, vormen volgens verwerende partij geen geldige redenen. Ook al is een student aan de slag op een werkplek, hij is en blijft student en dient dus regelmatig zijn studentenmailbox na te kijken, zeker wanneer er een belangrijk gesprek ingepland zal worden. Ook het feit dat men overdag ‘offline’ gaat om door te kunnen werken is voor verwerende partij geen geldig argument.

Ook het door verzoeker aangevoerde argument dat de PXL-coach hem niet heeft gewaarschuwd dat de afwezigheid op 17 maart 2023 een ongewettigde afwezigheid was, overtuigt verwerende partij niet. Zij ziet hieromtrent in het dossier inderdaad geen melding, maar vraagt zich af welk belang verzoeker daarbij zou kunnen hebben gehad.. Zij stelt:

“Het lijkt erop dat de PXL-coach nog enige soepelheid aan de dag wilde leggen op dat moment. Een melding dat de afwezigheid ongewettigd was zou op dat moment (17 maart) namelijk al geïmplodeerd hebben dat verzoeker voor werkplekleren 4 de score ‘niet deelgenomen’ zou krijgen. Het lijkt er dan ook op dat de PXL-coach – uitzonderlijk en eenmalig – deze ongewettigde afwezigheid (tegen de richtlijnen in) door de vingers wilde zien, of althans niet de ernstige gevolgen van de oplegging van een ‘niet deelname’ daaraan had willen koppelen. Dat maakt niet dat de student dan wel ‘gewettigd’ afwezig was op dit gesprek, dan wel dat bij “herhaling” er ineens geen rekening meer mee gehouden mag worden. Bij het vaststellen dat verzoeker nog twee bijkomende dagen ongewettigd afwezig was, heeft de PXL-coach beslist om deze ongewettigde afwezigheid alsnog bij het nemen van de beslissing voor de oplegging van de score ‘niet deelgenomen’ te betrekken.”

Wat betreft de afwezigheid op 25 en 26 mei 2023 stelt verwerende partij dat verzoeker, in tegenstelling tot wat hij beweert, wel degelijk op de hoogte werd gesteld van de te volgen procedure bij afwezigheid. Ook hier verwijst verwerende partij naar wat zij met betrekking tot het eerste middel toelicht. Het feit dat de graduaatscoördinator pas laattijdig (op 2 juni) in antwoord op verzoekers berichten de concrete richtlijnen bezorgd heeft over het wettigen van de afwezigheid, doet voor verwerende partij geen afbreuk aan het feit dat de informatie voor verzoeker op verschillende plekken beschikbaar was. Verwerende partij stipt aan te beseffen dat het onderwijs- en examenreglement van de hogeschool streng is en een melding vereist op de eerste dag van de afwezigheid in Mijn-PXL. Het probleem van de afwezigheid van verzoeker zat voor verwerende partij *de facto* evenwel enkel in het niet melden van de afwezigheid op deze eerste dag van de afwezigheid. Het feit dat verzoeker pas op dinsdag 30/5 een afspraak kon krijgen bij de dokter, is dan ook niet relevant. Het louter melden van een afwezigheid bij een “*de facto* werkplekcoach” (dus niet de officiële werkplekcoach) is voor verwerende partij niet voldoende in het licht van de vereisten van het onderwijs- en examenreglement, dat nog steeds van toepassing was op verzoeker die als student werkplekleren aan het afleggen was.

Voor het overige leest verwerende partij in dit middel slechts herhaling van reeds eerder aangehaalde argumenten, die er in essentie op neerkomen dat verzoeker ziek was en zijn afwezigheid niet correct kunnen wettigen omdat hij niet wist hoe dat moest. Om de redenen die zijn aangegeven, kan verwerende partij die visie niet bijtreden: de richtlijnen waren wél afdoende duidelijk toegelicht en het feit dat verzoeker beschikt over een doktersattest, maakt niet dat de afwezigheid – in strijd met de regels van het OER van verweerster – dan maar gewettigd moet zijn.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn kritiek en gaat hij nog omstandig op een en ander in.

Beoordeling

Uit de ‘Intervisie Werkplekleren 4’ (stuk 11 administratief dossier) kan worden opgemaakt dat het planningsgesprek, net zoals het functioneringsgesprek en het evaluatiegesprek, integraal van het werkplekleren deel uitmaakt. In dezelfde zin is het planningsgesprek een ‘onderwijsactiviteit’ zoals bedoeld in artikel 102 van het onderwijs- en examenreglement.

Dit gesprek valt naar oordeel van de Raad dan ook onder de activiteiten waarvoor, krachtens deze ‘Intervisie’, afwezigheden steeds moeten worden gemeld. In de ‘Intervisie’ is ook herhaald dat één ongewettigde afwezigheid leidt tot de vermelding ‘niet deelgenomen’.

De Raad treedt verwerende partij bij dat verzoeker geacht wordt ook van deze informatie kennis te hebben. Verzoeker beweert niet, laat staan bewijst, dat hij op het eerste intervisiemoment op 20 februari 2023 – waarbij de presentatie met daarin de voormelde informatie werd getoond – afwezig was.

Het gegeven dat verzoeker in de relatie met de stageplaats andere afspraken zou hebben gemaakt inzake de communicatie rond afwezigheden, stelt verzoeker niet vrij van het naleven van de interne reglementen van de hogeschool.

Met betrekking tot de concrete organisatie van het planningsgesprek stelt de Raad het volgende vast.

Met een e-mail van (donderdag) 16 maart 2023 om 14u43 laat de werkplekcoach aan verzoeker en aan de PXL-coach weten dat hij daags nadien in de namiddag vrij is, zodat dit mag worden ingepland. Aansluitend daarop zendt de PXL-coach om 15u11 een e-mail aan verzoeker en de werkplekcoach met de vraag of 13u dan past op (vrijdag) 17 maart 2023.

Verzoeker reageert hierop niet. Voor zover verzoeker dit wil billijken door de toelichting dat hij zijn mailbox “minder strikt in de gaten hield” en dat hij door zijn thuiswerk zijn apparaten off-line heeft gezet, kan dit de Raad niet overtuigen.

Gewis kan van een student niet worden verlangd dat hij voortdurend ‘on-line’ is, maar zich beperken tot één nazicht van e-mails per dag is geen zorgvuldig gedrag in hoofde van verzoeker, met name niet in de wetenschap dat dit gesprek in die periode kortelings zou worden ingepland, zoals hem reeds met een e-mail van 10 maart 2023 (met oorspronkelijk woensdag 15 of donderdag 16 maart 2023 voor ogen) door de PXL-coach was meegedeeld.

Het onderwijs- en examenreglement en de ECTS-fiches maken deel uit van de contractuele relatie tussen de student en de hogeronderwijsinstelling. Een student kan geen onwetendheid voorhouden omtrent de inhoud van deze stukken.

In de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 4’ is uitdrukkelijk vermeld:

“Evaluatie: voorwaarden

1. Afwezigheden dienen steeds gewettigd te worden conform de richtlijnen in het OER van Hogeschool PXL.
2. De studen(e) mag niet meer dan 1/3^e gewettigd afwezig zijn om te kunnen slagen voor Werkplekleren 4.
3. De student(e) dient een professionele en gepaste houding te vertonen.
4. Taken/deeltaken/opdrachten/deelopdrachten dienen steeds ingeleverd te worden uiterlijk op de gestelde deadline en conform de afspraken.
5. Om te kunnen starten met Werkplekleren 4 dient de studen(e) een getekende overeenkomst te hebben met een door de opleiding goedgekeurd bedrijf.

Evaluatie: gevolgen

1. Indien de student(e) minstens 1x ongewettigd afwezig is, krijgt hij/zij geen eindcijfer en de vermelding ‘niet deelgenomen’
2. Indien de student(e) meer dan 1/3^e gewettigd afwezig is, krijgt hij/zij geen eindcijfer en de vermelding ‘niet deelgenomen’
3. Een onprofessionele of ongepaste houding kan leiden tot aanpassing van het cijfer van het driehoekgesprek en/of portfolio.
4. Taken/deeltaken/opdrachten/deelopdrachten die niet op de gestelde deadline en conform de afspraken ingeleverd/gemaakt worden, worden geweigerd. Het cijfer voor de taak/deeltaak/opdracht/deelopdracht is 0. Bij het laattijdig indienen of niet indienen van reflectieportfolio ontvangt de studen(e) geen eindcijfer en de vermelding ‘niet deelgenomen’
5. [...]”

De verwijzing naar het onderwijs- en examenreglement wat betreft de wettiging van afwezigheden volstaat. Het is niet vereist dat naar een specifiek artikel van dat reglement wordt verwezen.

Artikel 102 van het onderwijs- en examenreglement 2022-2023 bepaalt, voor zover hier relevant, het volgende:

“Artikel 102 – Afwezigheid student

§1 Een student die afwezig is op een examen, een evaluatiemoment of op een onderwijsactiviteit met verplichte aanwezigheid, brengt op de eerste dag van zijn

afwezigheid de hogeschool hiervan op de hoogte. Dit gebeurt via Mijn PXL (registratie afwezigheid) of telefonisch (het campusonthaal).

§2 De student dient vervolgens zijn afwezigheid in te geven via Mijn PXL conform onderstaande modaliteiten:

- a. de afwezigheid moet door de student ingegeven worden op de eerste dag van afwezigheid in Mijn PXL;
- b. de afwezigheid moet gestaafd zijn met de nodige officiële bewijsstukken (bij ziekte: een medisch attest, uitgeschreven door een arts). Het bewijsstuk dient de periode van afwezigheid te vermelden. Deze bewijsstukken moeten ten laatste binnen de vijf kalenderdagen geupload worden in Mijn PXL (de eerste dag van afwezigheid telt hierbij mee);
- c. het officiële bewijsstuk van de afwezigheid moet de hele ziekteperiode dekken.

[...]"

Dit voorschrift is onverminderd op verzoeker van toepassing.

Uit het bovenstaande volgt dat verzoekers aanwezigheid op het gesprek van 17 maart 2023 verplicht was en dat hij zijn afwezigheid niet in overeenstemming met de geldende voorschriften heeft gemeld. Het gevolg daarvan is dat verzoeker als ongewettigd afwezig wordt beschouwd. Op de PXL-coach rust geen verplichting om een student (onmiddellijk) over de rechtsgevolgen van zijn afwezigheid te informeren.

Gelet op haar volheid van bevoegdheid overeenkomstig artikel 187, §3 van het onderwijs- en examenreglement vermocht de interne beroepscommissie de afwezigheid eigener gezag als ongewettigd beschouwen, zelfs indien de opleiding of de PXL-coach dat tijdens de stage (nog) niet zou hebben gedaan.

De ongewettigde afwezigheid op 17 maart 2023 volstaat om de interne beroepscommissie op grond van de hierboven aangehaalde bepalingen toe te laten te beslissen dat verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 4’ de beoordeling ‘niet deelgenomen’ krijgt.

Louter volledigheidshalve gaat de Raad hieronder nog in op de afwezigheden van 25 en 26 mei 2023.

Voor zover verzoeker ten aanzien van die data opnieuw aanvoert dat hij niet op de hoogte was van de geldende procedures inzake de melding van afwezigheden, verwijst de Raad naar de bovenstaande overwegingen waarbij die stelling wordt verworpen.

Voorts wordt verwerende partij bijgetreden dat te dezen niet de datum van de beschikbaarheid van het medisch attest bepalend is, maar wel het gegeven dat verzoeker zijn afwezigheid niet onmiddellijk heeft gemeld via Mijn-PXL. De kennisgeving, eerste via Teams en vervolgens via sms aan de werkplekcoach, kan in dat opzicht niet volstaan. De Raad is van oordeel dat het een kleine moeite voor de opleidingscoördinator ware geweest om aan verzoeker daags nadien de juiste procedure nog eens toe te lichten, maar daargelaten dat verzoeker geacht wordt die procedure hoe dan ook te kennen, was het toen, door het tijdsverloop, in het licht van artikel 102, §2 van het onderwijs- en examenreglement hoe dan ook te laat.

Het gegeven dat verzoeker in de voorbije academiejaren de afwezigheidsmelding viermaal op een correcte wijze heeft uitgevoerd, sterkt de Raad in de overtuiging dat hij abedoende van de procedure op de hoogte was om tijdig het nodige te doen en dat zijn functiebeperking niet als een verschoning kan worden ingeroepen om in de context van ‘Werkplekleren 4’ de voorschriften niet te volgen.

Dat verzoeker redeneerde in een werkcontext en dus in de eerste plaats een kennisgeving aan de stageplaats beoogde, kan van de toepassing van het voormelde artikel 102, §2 geen afbreuk doen.

Of de interne beroepscommissie vervolgens op gepaste wijze de functiebeperking van verzoeker in rekening heeft genomen, komt aan bod in het eerste middel.

Partijen zijn het er ten slotte over eens dat het arbeidsrecht niet van toepassing is. De Raad kan ermee volstaan die visie bij te treden.

Verzoekers argumentatie ter zake behoeft dan ook geen nadere beoordeling.

Het tweede middel is niet gegrond.

Eerste middel

In een eerste middel beroeft verzoeker zich op een schending van de motiveringsplicht.

Gelet op de uiteenzetting van het middel, begrijpt de Raad het aldus dat ook op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel een beroep wordt gedaan.

Standpunt van partijen

Verzoeker brengt in herinnering dat hij te kampen heeft met de functiebeperkingen ASS en ADHD, en dat hij er in het intern beroep op heeft gewezen dat daarmee op geen enkele manier rekening werd gehouden bij het vaststellen van de ongewettige aanwezigheid en het opleggen van de beoordeling ‘niet deelgenomen’.

Verzoeker stipt aan dat de interne beroepscommissie hierop weliswaar antwoordt – met name door te stellen dat verzoeker zijn functiebeperking nooit heeft laten erkennen, dat het niet onredelijk is dat studenten met een functiebeperking dit elk jaar moeten melden, dat verwerende partij geen rekening kan houden met een functiebeperking die niet erkend werd en dat bovendien van docenten niet kan worden verwacht dat zij zelf onthouden wie een functiebeperking heeft – maar stelt dat de beroepscommissie vervolgens haar eigen argumentatie tegenspreekt door te stellen dat het erkennen van de functiebeperking van verzoeker *in casu* alsnog geen nut had gehad, nu er “geen enkele faciliteit bestaat die studenten toestaat ongewettigd afwezig te mogen zijn”.

Verzoeker meent dat het niet opgaat om louter te stellen dat de school geen rekening zou kunnen houden met een functiebeperking die niet werd erkend. De erkenning van de functiebeperking heeft volgens verzoeker tot doel de student bijzondere faciliteiten toe te kennen overeenkomstig artikel 74 en 75 van het OER. Verzoeker stelt dat hij evenwel geen nood had aan deze bijzondere faciliteiten zoals opgesomd in de bijlage bij het OER, reden waarom hij dit statuut nooit heeft aangevraagd. Dit belet evenwel, nog steeds volgens verzoeker, niet dat zijn functiebeperking wel een factor kan zijn die zijn functioneren beïnvloedt in het kader van administratieve verplichtingen. De interne beroepscommissie geeft ook zelf aan dat het wel of niet erkend zijn van de functiebeperking van verzoeker *in casu* geen verschil had gemaakt in haar beoordeling.

Verzoeker betoogt dat het feit dat de functiebeperking van verzoeker niet werd erkend om in aanmerking te komen voor bijzondere faciliteiten, verwerende partij niet vrijstelt van haar verplichting om rekening te houden met de functiebeperking van verzoeker. Verzoeker verwijst

ter zake naar artikel II.276, §3 van de Codex Hoger Onderwijs dat hogeronderwijsinstellingen de verplichting oplegt om redelijke aanpassingen toe te kennen aan studenten met een functiebeperking. Deze bepaling vereist volgens verzoeker niet dat de functiebeperking eerst erkend zou moeten worden door de school. Verzoeker vraagt ook geen aanpassing die afbreuk zou doen aan de domeinspecifieke leerresultaten van de opleiding of aan de mogelijkheid om andere doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal te verwezenlijken op basis waarvan een aanpassing kan worden geweigerd overeenkomst 53, lid 3 van artikel II.276 van de Codex Hoger Onderwijs. Verzoeker verwijst naar de positieve beoordelingen tijdens zijn stageperiode, waaruit blijkt dat hij de vooropgestelde leerresultaten en doelstellingen heeft behaald.

Verzoeker betwist verder de overweging dat van een docent niet verwacht kan worden rekening te houden met de functiebeperking van een student wanneer dit explicet gemeld wordt, *in casu* doordat verzoekers vader de betrokken docenten reeds in januari 2022 op de hoogte bracht van verzoekers functiebeperking. Aangezien hierdoor zowel de opleidingscoördinator als de PXL-coach van verzoeker op de hoogte waren, is het voor verzoeker geenszins onredelijk ervan uit te gaan dat minstens de PXL-coach, die verzoeker op regelmatige basis heeft begeleid, zou onthouden dat verzoeker een functiebeperking heeft.

Voorts noemt verzoeker de argumentatie van de interne beroepscommissie weinig ernstig waar zij stelt dat er geen enkele faciliteit bestaat die verzoeker toelaat ongewettigd afwezig te zijn. Dat is immers, zo stelt verzoeker, ook niet wat hij vraagt. Een gepast rekening houden met zijn functiebeperking had er simpelweg in kunnen bestaan verzoeker tijdig eens extra te wijzen op de interne procedures omtrent het wettigen van afwezigheid in plaats van verzoeker aan zijn lot over te laten, wetende dat hij niet in orde was. Verzoeker vindt zulks ook in de lijn van de verwachtingen, gelet op de strenge sancties die zijn verbonden aan het niet exact volgen van de procedure.

Naast de discussie of de betrokken docenten anders hadden kunnen handelen, wijst verzoeker er ten slotte op dat ook nadat zijn ongewettige afwezigheid werd geregistreerd, er geen rekening werd gehouden met zijn functiebeperking bij het toepassen van de beoordeling ‘niet deelgenomen’. Verzoeker stipt aan dat hij met een e-mail van 6 juni 2023 heeft gevraagd om de tussenkomst van de ombudspersoon, waarbij hij eveneens zijn functiebeperking heeft toegelicht, en dat daaraan geen enkel gevolg werd gegeven. De interne beroepscommissie

vervolgens, beperkt zich tot het argumenteren dat verzoeker zijn functiebeperking niet laten erkennen heeft, maar maakt geen eigen beoordeling van de redelijkheid van de studievoortgangsbeslissing in het licht van de functiebeperking van verzoeker. Nochtans werd ook de interne beroepscommissie duidelijk op de hoogte gesteld van de functiebeperking van verzoeker en explicet gevraagd rekening te houden met deze specifieke omstandigheden.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota vooreerst:

“In het eerste middel stelt verzoeker dat verweerster de motiveringsplicht geschonden heeft nu er geen rekening gehouden werd met de functiebeperking van verzoeker, noch door de beroepscommissie, noch door de opleiding. De beroepscommissie laat daarnaast na om de redelijkheid van de genomen beslissing (de score “niet deelgenomen”) na te gaan in het licht van de functiebeperking en zou dus alzo de motiveringsplicht schenden.

Vooreerst wil verweerster ingaan op het eerste luik van het middel, namelijk het onvoldoende rekening houden met de functiebeperking van verzoeker. Het klopt dat de interne beroepscommissie duidelijk aangeeft dat er pas rekening gehouden kan worden met een functiebeperking wanneer deze functiebeperking officieel erkend werd. Dat is in lijn met eerdere rechtspraak [ter zake] van uw Raad (zie bv. R.Stvb. 25 oktober 2011, nr. 2011/138; R.Stvb. 16 april 2015, nr. 2015/052 en R.Stvb. 20 augustus 2015, nr. 2015/150) en met de wetgeving. Art. II.276 §3 Codex Hoger Onderwijs stelt inderdaad dat studenten met functiebeperkingen recht hebben op redelijke aanpassingen, maar artikel II.221 §1, 19° Codex Hoger Onderwijs geeft tegelijk aan dat het onderwijsreglement minstens *“de procedure die studenten met functiebeperkingen dienen te volgen om redelijke aanpassingen aan te vragen en de wijze waarop ze binnen de instelling beroep kunnen aantekenen tegen een weigering van aanpassingen dient te vermelden”* (eigen onderlijning). De codex vereist dus niet dat een instelling zonder erkenning van een functiebeperking redelijke aanpassingen dient te verlenen aan een student. Zij geeft namelijk zelf aan dat de onderwijsinstelling in haar onderwijsreglement net die procedure dient te bepalen conform dewelke deze aanpassingen aangevraagd moeten worden. In het OER van verweerster is deze procedure opgenomen (art. 74-75 OER PXL – zie stuk 5). Deze vereiste geldt niet alleen voor het verkrijgen van faciliteiten in de strikte zin van het woord: ook andere omkaderende maatregelen (bv. opvolging door een zorgbegeleider) zijn gekoppeld aan de erkenning van de functiebeperking in kwestie. Het feit dat verzoeker misschien geen faciliteiten “nodig” had, neemt niet weg dat de verzoeker de functiebeperking had moeten laten erkennen als hij had gewild dat verweerster hiermee rekening zou hebben gehouden, op welke manier dan ook.

[Verzoeker] vraagt dat laatste *de facto* ook in [zijn] beroepen: [hij] vroeg (en vraagt) dat verweerster met [zijn] functiebeperking rekening zou houden, in de eerste plaats de opleiding bij het opleggen van de score “niet deelgenomen” (nu zij op de hoogte waren van de problematiek gelet op de eerdere communicatie met de vader van verzoeker), hetzij door de beroepscommissie bij het nemen van haar beroepsbeslissing. Voor de beroepscommissie van verweerster geldt evenwel hetzelfde als voor de opleiding: zij kan met de functiebeperking geen rekening houden bij het nemen van haar beslissing wanneer deze niet erkend werd. Informeel op de hoogte brengen via e-mail of het doorsturen van

attesten heeft dan ook geenszins tot gevolg dat de opleiding of de beroepscommissie zelf in een soort “omkadering” of “rekening houden” moet gaan voorzien. Verzoeker verwijt de beroepscommissie de redelijkheid van de beslissing niet onderzocht te hebben in het licht van de functiebeperking, doch aangezien de functiebeperking niet erkend werd kon de beroepscommissie geen rekening houden hiermee. Dat laatste werd duidelijk opgenomen in de beroepsbeslissing. Verweerster betwist dan ook dat zij de motiveringsplicht geschonden heeft.”

Waar verzoeker aangeeft dat het, gelet op zijn functiebeperking, gepast zou zijn geweest om hem bijkomende informatie of verduidelijking te geven over de procedure voor het wettigen van een afwezigheid – en waarbij verzoeker aangeeft dat hij de bepaling uit de ECTS-fiche niet duidelijk vond, nu daarin geen verwijzing naar het artikel in het onderwijs- en examenreglement staat – geeft verwerende partij vooreerst aan dat er aan het begin van het academiejaar in de digitale postbus van de student een handleiding rond het wettigen van afwezigheden werd gepost. Bovendien, zo voegt verwerende partij daarvan toe, staat in de module ‘Mijn afwezigheden’ bovenaan ook nog vermeld hoe de invoer van afwezigheden via Mijn-PXL moet gebeuren en welke voorschriften (vanaf de eerste dag afwezigheid, met vijf dagen om de melding in orde te maken) daarbij van toepassing zijn.

Verweerster verwijst daarnaast ook naar het eerste intervisiemoment van het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 4’, georganiseerd op 20 februari 2023 om 13u30, waarbij een slide werd getoond met betrekking tot afwezigheden en het correct melden ervan. Het gaat, zo stelt verwerende partij, om de procedure die duidelijk geldt in de context van werkplekleren: (i) de student moet de werkplek, studentenadministratie en de PXL-coach verwittigen, en (ii) men meldt de afwezigheid in Mijn-PXL ten laatste op de eerste dag van de afwezigheid en men dient binnen de 5 dagen een geldig attest in. Verwerende partij beklemtoont dat de studenten dan ook aan de start van ‘Werkplekleren 4’ duidelijk werden gebrieft over hoe zij hun afwezigheid correct moesten wettigen op basis van bovenstaande slide, waarvan de presentatie bovendien permanent op Blackboard beschikbaar was. Verwende partij besluit dat verzoeker dan ook geenszins onwetend kon zijn geweest over de procedure die moest worden gevuld bij afwezigheid, zodat het ook niet nodig was om verzoeker nog eens bijkomend te informeren over de administratieve verplichtingen bij afwezigheid. Verwerende partij stipt daarbij aan dat de PXL-coach, die de afwezigheid vaststelde, bovendien niet wist dat verzoeker ziek was: hij stelde enkel vast dat verzoeker afwezig was op het ingeplande gesprek en hij werd niet – zoals was voorgeschreven – door verzoeker op de hoogte gebracht van de ziekte. Als hij dat bericht zou gekregen hebben, dan had de coach verzoeker kunnen informeren.

Tot slot bedenkt verwerende partij nog dat datgene wat verzoeker verwacht, duidelijk de omkadering is die een zorgbegeleider hem kan bieden. Opnieuw wil, net zoals in de originele interne beroepsbeslissing, verwerende partij verzoeker op het hart drukken om zijn functiebeperking te laten erkennen. Het lijkt verwerende partij zo dat verzoeker in essentie voornamelijk wil aanvoeren dat zij alsnog rekening had moeten houden met de functiebeperking, zelfs al had hij ervoor gekozen om ze niet te laten erkennen. Verwerende partij leest in de aangehaalde rechtspraak en de wetgeving evenwel dat zulks niet het geval is.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn grieven en gaat hij nog nader in op de repliek van verwerende partij (randnummers en een voetnoot zijn weggelaten):

“[...]

Verwerende partij steunt zich op artikel II.221, §1, 19° van de Codex Hoger Onderwijs om te besluiten dat de school geen rekening moet houden met functiebeperkingen van studenten wanneer deze niet erkend werden volgens de door de school ingerichte procedure.

Verzoeker merkt op dat deze bepaling slechts de verplichting oplegt aan de school om de formele procedure voor het aanvragen van faciliteiten te beschrijven in het Onderwijs- en Examenreglement (hierna: OER), maar dat deze bepaling er niet voor zorgt dat de school daarbuiten geen rekening moet houden met functiebeperkingen waarvoor deze faciliteiten niet gevraagd zijn. Dergelijke redenering zou de toepassing van het gelijkheidsbeginsel in een onderwijscontext reduceren tot het toekennen van enkele faciliteiten en dit enkel wanneer de student dit zelf aanvraagt. Het invoeren van een procedure om faciliteiten aan te vragen is slechts één manier om de gelijke behandeling van studenten met een functiebeperking te faciliteren. Verder is per individuele student nog steeds een gelijke behandeling *in concreto* noodzakelijk.

Verwerende partij meent dat verzoeker in ieder geval zijn functiebeperking had moeten laten erkennen, ook al had hij geen nood aan faciliteiten. Verzoeker leest nergens in de Codex Hoger Onderwijs of het OER van verwerende partij dat dit een verplichting zou zijn. De logische ratio legis achter deze redenering van verwerende partij lijkt te zijn dat zij hierdoor op de hoogte zou worden gesteld van de functiebeperking. Verwerende partij werd echter tijdig op de hoogte gesteld van de functiebeperking, wat zij ook niet betwist.

De motiveringsplicht voor de school houdt in dat verwerende partij rekening dient te houden met alle relevante gegevens die met betrekking tot de student vorhanden zijn. De opleiding, noch de interne beroepscommissie, kan bij de eindbeoordeling aan bepaalde elementen voorbijgaan.

Verzoeker heeft *in casu* tijdig de opleiding in kennis gesteld van zijn functiebeperking. Verzoeker deed dit tweemaal nog voor een definitieve studievoortgangsbeslissing werd genomen (stukken 8.1. en 8.7.) en nog een derde keer tijdens de interne beroepsprocedure. Verwerende partij werd dus tijdig op de hoogte gesteld van dit element en moest dit mee betrekken in zijn beoordeling. Los van de vraag of de functiebeperking van verzoeker

erkend werd, diende verwerende partij dus wel rekening te houden met alle elementen die vorhanden waren, waaronder de functiebeperking.

Verzoeker stelt in zijn verzoekschrift extern beroep dat een gepaste manier van omgaan met zijn functiebeperking erin had kunnen bestaan hem eens extra te wijzen op de formaliteiten die vervuld dienen te worden bij een afwezigheid tijdens de stage. Verwerende partij repliceert hierop door te verwijzen naar alle plaatsen waar verzoeker deze procedure had kunnen terugvinden (infra tweede middel). Het punt dat verzoeker hiermee echter wilde maken, was niet dat hij de procedure nergens zou kunnen teruggevonden hebben. Verzoeker wijst erop dat de begeleidende docenten bij de afwezigheden telkens onmiddellijk op de hoogte waren, maar verzoeker niet gevraagd hebben naar een reden en hem niet gewezen hebben op de procedure, ondanks dat zij op de hoogte waren van de functiebeperking:

- Verzoeker werd verwacht op een gesprek van 17 maart 2023. Verzoeker had niet gereageerd op het mailverkeer van de docent en de werkplekcoach. Toch doen zowel de PXL-coach als de werkplekcoach, op het moment dat blijkt dat verzoeker niet aanwezig is op de vergadering, geen enkele poging om verzoeker te bereiken en te informeren naar de reden van zijn afwezigheid. Ook later is verzoeker op geen enkel moment gevraagd om zijn afwezigheid te verantwoorden. De afwezigheid werd ook nooit geregistreerd op ‘Mijn PXL’, maar achteraf toch nog gecategoriseerd als ongewettigd.
- Bij de afwezigheid van verzoeker op 25 mei 2023 was er eveneens een vergadering gepland met beide coaches. Opnieuw werd hij op dat moment niet gecontacteerd om te informeren naar zijn afwezigheid. In plaats daarvan kreeg hij pas de dag erna (toen het volgens de procedure al te laat was) een mail van de opleidingscoördinator (stuk 8.4.). In plaats van bij verzoeker te informeren naar de reden van zijn afwezigheid, werd hij in het ongewisse gelaten en werd wel meteen de opleidingscoördinator verwittigd. Verwerende partij stelt dat de PXL-coach niet op de hoogte was van de ziekte en daarom verzoeker niet heeft gecontacteerd. De PXL-coach kon echter wel vaststellen dat verzoeker afwezig was en heeft dan prompt besloten om wel meteen de coördinator te verwittigen, maar niet verzoeker.

Samengevat deed de opleiding tot tweemaal toe het tegenovergestelde van rekening houden met de functiebeperking van verzoeker.

Verwerende partij lijkt wel heel veel te laten afhangen van de erkenning van de functiebeperking, terwijl de interne beroepscommissie het reeds zeer duidelijk maakte dat deze erkenning *in casu* geen verschil had gemaakt voor verzoeker.

Verwerende partij spreekt zichzelf tegen door de stellen dat een erkenning noodzakelijk is.”

Beoordeling

De Raad stipt aan dat een student met een functiebeperking in de strikte betekenis van het woord krachtens artikel I.3, 62° van de Codex Hoger Onderwijs de student is “die bij het

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap een recht heeft geopend op een tegemoetkoming”. Daaromtrent schrijft artikel II.221, §1, 19° van dezelfde Codex voor dat het onderwijsreglement “de procedure [moet bevatten] die studenten met functiebeperkingen dienen te volgen om redelijke aanpassingen aan te vragen en de wijze waarop ze binnen de instelling beroep kunnen aantekenen tegen een weigering van aanpassingen.”

Uit de stukken waarop hij vermag acht te slaan, kan de Raad evenwel niet afleiden dat verzoeker aan deze omschrijving van “student met een studiebeperking” voldoet.

Zelfs indien wordt aangenomen dat verzoeker aan die voorwaarde voldoet, of uitgaande van de vaststelling dat een hogeronderwijsinstelling ook voor andere beperkingen, aandoeningen,... faciliteiten ter beschikking mag stellen, moet worden vastgesteld dat verzoeker een dergelijke aanvraag nooit ingediend, en dus ook geen bijzondere faciliteiten toegekend heeft gekregen. Aan het gemis daarvan wordt niet geremedieerd door in de loop van het academiejaar (strikt genomen via verzoekers vader, dus een derde, zonder verzoeker in cc te plaatsen) aan enkele personeelsleden van de instelling mee te delen dat verzoeker ASS heeft. Het betreft hier persoonsgebonden informatie van (para)medische aard, die als vertrouwelijk moet worden beschouwd en die buiten de geijkte – en door verzoeker zelf – in te stellen procedure niet kan worden gedeeld.

De conclusie van de beroepscommissie dat verzoeker zijn functiebeperking niet heeft gemeld en dat hij niet op bijzondere faciliteiten aanspraak kan maken, staat – anders dan verzoeker aanvoert – niet op gespannen voet met de navolgende overweging dat een dergelijke procedure, ware zij wél vorhanden, *in casu* hoe dan ook geen soelaas had kunnen brengen.

De interne beroepscommissie verwijst immers naar bijlage 6 bij het onderwijs- en examenreglement om te duiden dat er geen toekenbare faciliteit bestaat die een student toelaat ongewettigd afwezig te zijn of die een student ontslaat van het doorlopen van de voorgeschreven procedure in geval van afwezigheid.

De Raad sluit niet uit dat er functiebeperkingen kunnen bestaan waarmee een hogeronderwijsinstelling rekening moet houden, ook wanneer de voor de erkennung ervan uitgeschreven procedure niet werd gevuld, maar dit doet *in casu* dus geen afbreuk aan de

vaststelling dat de beschikbare remediëring of dispensatie hoe dan ook de onregelmatigheden die door verzoeker met betrekking tot zijn afwezigheden werden begaan niet konden verhelpen.

Dat verzoeker uiteindelijk op 6 juni 2023 de tussenkomst van de ombud vraagt, komt in het licht van het bovenstaande te laat.

De Raad is dan ook van oordeel dat de interne beroepscommissie de formelemotiveringsplicht niet heeft geschonden in haar beoordeling van de wijze waarop met de door verzoeker aangevoerde leer- of ontwikkelingsstoornis rekening kon worden gehouden, en dat die beoordeling evenmin onredelijk of onzorgvuldig is.

Het eerste middel is ongegrond.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoeker zich op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de interne beroepscommissie, in antwoord op zijn argument dat de initiële beslissing onredelijk is, een uitvoerige uiteenzetting geeft waarom verzoeker als ongewettigd afwezig wordt beschouwd op 17 maart en 25 en 26 mei, maar dat de beroepscommissie daarbij niet de afweging maakt of het toepassen van deze beoordeling zoals bepaald in de ECTS-fiche wel voldoende redelijk is in het licht van de concrete situatie waarin verzoeker zich bevindt.

Verzoeker brengt in herinnering dat hij gedurende het volledige tweede semester drie dagen per week stage heeft gelopen in het kader van dit opleidingsonderdeel. Hoewel hij geen eindcijfer heeft gekregen op het opleidingsonderdeel, waren zijn tussentijdse evaluatie en eindevaluatie zeer goed, waardoor verzoeker meer dan waarschijnlijk een goed eindresultaat had behaald voor ‘Werkplekleren 4’.

Het is volgens verzoeker louter omwille van het missen van één gesprek – waarvan hij stelt niet op de hoogte te zijn geweest – en het niet correct melden van twee opeenvolgende ziektedagen – die hij heeft ingehaald – dat hij geen eindbeoordeling heeft gekregen. Verzoeker wijst er

daarbij op dat er geen mogelijkheid tot een tweede examenkans is voorzien, zodat het opleidingsonderdeel in een volgend academiejaar moet worden hernoemd, wat dan tot gevolg kan hebben dat aan verzoeker maatregelen van studievoortgangsbewaking worden opgelegd.

Verzoeker herhaalt dat er sprake is van bijzondere omstandigheden omwille van zijn functiebeperking, die in oorzakelijk verband staat met het onvoldoende melden van de afwezigheid wegens ziekte. Het parallel toepassen in een werkcontext, van een procedure die verzoeker enkel kent in de context van de schoolse opleidingsonderdelen, is voor verzoeker een zeer moeilijke opgave, waarbij bovendien rekening moet worden gehouden met de afwezigheid van zijn ouders.

Verzoeker besluit dat het toekennen van een beoordeling ‘niet deelgenomen’ na een zogenaamde onwettige afwezigheid een zeer verregaand gevolg is en dat verwerende partij ook minder verregaande gevolgen had kunnen verlenen aan een ongewettigde afwezigheid, zoals bv. het toepassen van een min-score. Hij stipt daarbij aan dat de onredelijkheid die hij in de situatie ziet ook de werkplekbegeleider niet is ontgaan, waar hij in zijn berichten van 6 juni 2023 stelt dat de school “precies argumenten zoekt om gelijk te krijgen”.

Verwerende partij kan die visie niet bittreden, en repliceert in haar antwoordnota het volgende (randnummers zijn weggelaten):

“[...]

Verweerster wil graag in herinnering brengen dat uw Raad enkel een marginaal toetsingsrecht heeft. Zij kan dan ook enkel een schending van het redelijkheidsbeginsel vaststellen wanneer zij vaststelt dat de beslissing die verweerster genomen heeft dermate van het normale beslissingspatroon afwijkt dat geen andere, naar kennis en kunde bekwaam en redelijk handelende onderwijsinstelling in dezelfde omstandigheden geplaatst, diezelfde beslissing zou hebben genomen. Uw Raad kan dan ook niet optreden tegen strenge beslissingen, enkel tegen onredelijke. (zie bijvoorbeeld RvS 10 juli 2012, nr. 222.242).

Verweerster ontket niet dat de gevolgen van het niet-wettigen van de afwezigheden ernstig zijn. Ze begrijpt dat de score ‘niet deelgenomen’ streng overkomt wanneer men met een goede eindevaluatie het werkplekleren afrondt en het aantal dagen dat men afwezig is beperkt zijn en zelfs ingehaald worden. Zij kan evenwel enkel vaststellen dat de oplegging van de score ‘niet deelgenomen’ een rechtstreeks gevolg is van de toepassing van de ECTS-fiche (stuk 6). Daarin staat duidelijk het volgende vermeld:

Evaluatie: gevolgen

1. Indien de student(e) minstens 1 x ongewettigd afwezig is, krijgt hij/zij geen eindcijfer en de vermelding ‘niet deelgenomen’.

ECTS-fiches vormen een integraal deel van het OER dat verzoeker ondertekend heeft bij zijn inschrijving. Het is niet zo dat het aan verzoeker is om zelf alternatieve ‘sanctie’ te voorzien wanneer hij of zij ongewettigd afwezig is. Zelfs wanneer er sprake zou kunnen zijn van verzachtende omstandigheden, dan nog is het geen gegeven dat de gevallen die de ECTS-fiche aan een afwezigheid hecht *de facto* te streng zijn.

Verweerster heeft ook begrip voor de redenering van de opleiding die er bewust voor kiest om geen onwettige afwezigheden op werkplekleren toe te staan: het is gewoon niet de bedoeling dat een student, zelfs niet eenmalig, ongewettigd afwezig is op zijn werkplek. Deze houding, die mogelijks streng is, is uiteraard ingegeven door het willen aanleren van de juiste beroepsattitude.

Verweerster heeft in haar beslissing duidelijk gesteld dat het ongewettigd afwezig verklaren van verzoeker op basis van de voorliggende feiten niet onredelijk was. Het gevolg dat daar vervolgens aan gehecht wordt, is ook niet onredelijk volgens de beroepscommissie (*“De beroepscommissie kan begrijpen dat de gevallen van deze beslissing ernstig zijn en dat de toekenning van de score ‘niet deelgenomen’ ook streng kan overkomen bij u. Het lijkt alsof ons reglement heel streng is, doch de ratio hierachter is heel duidelijk (...) doch dit maakt de beslissing om u de score ‘niet deelgenomen’ op te leggen op basis van twee ongewettigde afwezigheden niet onzorgvuldig of onrechtmatig”* – zie stuk 3 pagina 9).

Het feit dat de ‘*de facto* werkplekcoach’ in SMS-verkeer aangeeft dat er precies argumenten gezocht worden om gelijk te krijgen, zorgt niet dat de situatie onredelijk is. Het is niet abnormaal dat een opleiding een volledig beeld van de situatie wil krijgen vooraleer zij een beslissing neemt. In deze heeft de opleiding geen verzachtende omstandigheden gezien die ervoor hadden moeten zorgen dat verzoeker alsnog een cijfer (in de plaats van de score ‘niet deelgenomen’) had moeten krijgen en de beroepscommissie is de opleiding daarin gevuld.

De stelling dat er mogelijks door de score ‘niet deelgenomen’ op Werkplekleren 4 bindende studievoortgangsbewakingsmaatregelen opgelegd kunnen worden, is te kort door de bocht. Verzoeker neemt een studieprogramma op van 60 studiepunten. Om – na negatief advies van de voortgangscommissie – geweigerd te worden moet verzoeker minder dan 30% studierendement behalen. Verzoeker heeft op dit moment al credits behaald voor 14 studiepunten. Hij heeft dus al een studierendement van 23%. Het klopt dat Werkplekleren 4 een aanzienlijk aantal studiepunten omvat (16 studiepunten), doch verzoeker heeft ook nog 30 studiepunten aan gewone vakken die hem een ‘voldoende’ studierendement kunnen opleveren. Aangeven dat Werkplekleren 4 er nu voor zou zorgen dat verzoeker tegen bindende studievoortgangsbewakingsmaatregelen zal aanlopen, is dan ook niet correct. Wanneer verzoeker de 30 studiepunten aan gewone vakken behaalt in de tweede zittijd, en dan heeft hij zelfs een studierendement van 73%. In dat geval zou hij geen bindende voorwaarden verkrijgen. De score ‘niet deelgenomen’ op Werkplekleren 4 zal dan ook nooit als enige verantwoordelijk zijn voor het opleggen van een eventuele bindende studievoortgangsbewakingsmaatregel.

Het feit dat verzoeker alsnog een eindbeoordeling gekregen heeft, vloeit voort uit de vaststelling dat de feiten zich naar het einde van de stageperiode hebben voorgedaan. Het eindevaluatiegesprek stond ingepland op het moment van de afwezigheid, waarbij de PXL-coach niet wist waar verzoeker was. Hij wist nog niet dat verzoeker ongewettigd

afwezig was. Het is niet abnormaal dat er tijdens het gesprek in afwezigheid van de student een eindevaluatie opgemaakt wordt.”

In zijn wederantwoordnota doet verzoeker nog het volgende gelden (randnummers zijn weggelaten):

“[...]

Verwerende partij herinnert uw Raad enkel een marginaal toetsingsrecht te hebben. Verzoeker betwist dit [niet?] maar betoogt juist dat het hier wel degelijk om een onredelijke, en niet slechts een strenge beslissing gaat. De onredelijkheid van de bestreden beslissing blijkt uit de verschillend elementen die werden uiteengezet in het verzoekschrift extern beroep.

Verzoeker merkt daarbij nog op dat in de stukken van verwerende partij een verklaring wordt toegevoegd van dhr. [J.B.] waarin deze uiteenzet waarom er volgens hem sprake was van ongewettigde afwezigheden (stuk 16 verwerende partij). Hoewel de interne beroepscommissie hier niet naar verwijst in de bestreden beslissing, wenst verzoeker erop te wijzen dat de passage uit deze verklaring over ‘incident 3’ hier geen enkele rol speelt, nu dit lijkt te gaan over een afwezigheid ‘rond de vakantie- en examenperiode’ en dus tijdens ‘werkplekleren 3’ en niet ‘werkplekleren 4’. Daarenboven geeft dhr. [A.V.d.B.] aan dat hij eigenlijk niet weet of de afwezigheid aan verzoeker zelf te wijten is, dan wel of verzoeker het niet zelf in de hand had. Het stuk toont wel aan dat de PXL-coach bepaalde elementen in het nadeel van verzoeker uitlegt en dat de andere werkplekcoach van verzoeker, dhr. [A.V.d.B.], weinig op de hoogte was van het functioneren van verzoeker tijdens zijn stage.

Verzoeker stelt ook vast dat er geen verklaringen worden toegevoegd van de werkplekcoaches van verzoeker. De interne beroepscommissie heeft bijgevolg enkel rekening gehouden met de verklaringen van de PXL-coach. Nochtans weet verzoeker door de sms-berichten van één van zijn werkplekcoaches dat ook het standpunt van dhr. [E.S.] werd meegedeeld aan de beroepscommissie. Hier is echter op geen enkele manier rekening mee gehouden. De elementen die in het voordeel van verzoeker zijn, worden op die manier volledig buiten beschouwing gelaten.

Verwerende partij verschuilt zich verder achter de ECTS-fiche om te stellen dat de score ‘niet deelgenomen’ een automatisch gevolg is van de afwezigheid. Het feit dat er door de opleiding op geen enkele manier rekening kan worden gehouden met de unieke situatie van elke student is zeer verregaand en verzoeker stelt dan ook de redelijkheid van de ingevoerde procedure in vraag. Daarnaast wijst hij erop dat dit automatische resultaat op hem helemaal niet toegepast hoort te worden, nu er geen sprake is van ongewettigde afwezigheden. Verwerende partij interpreert haar eigen ECTS-fiche en OER zo rigide dat het onredelijk wordt.

Verwerende partij herhaalt verder dat de ratio legis hierachter is dat verzoeker ‘de juiste beroepsattitude’ dient aan te leren. Verzoeker vindt dit een zeer cynische opmerking nu hij juist alles gedaan heeft wat van hem verwacht zou worden in een reële beroepssituatie. Verwerende partij bereikt met deze beslissing niets anders dan dat verzoeker leert zeer formalistisch om te gaan met alle documenten waarmee hij in aanraking komt in zijn latere job en weinig (of geen) begrip te mogen verwachten wanneer zijn functiebeperking

hem parten speelt. Nochtans is één van de effectieve doelcompetenties van het opleidingsonderdeel ‘Werkplekleren 4’ het “constructief en actief kunnen samenwerken in een multidisciplinair team en meezoeken naar oplossingen voor problemen”. De houding van verwerende partij geeft alvast weinig blijk van probleemoplossend denken in teamverband. Indien verzoeker zelf op dergelijke wijze zou omgaan met de collega’s op zijn stageplek, zou hij terecht niet geslaagd zijn voor deze doelstelling van het opleidingsonderdeel.

Verwerende partij gaat ook in op de sms-en die verzoeker voorlegt van de werkplekcoach, dhr. [E.S.] (stuk 8.8.). Zij stelt dat de opleiding hierin geen verzachtende omstandigheden heeft gezien en dat de beroepscommissie de opleiding hierin is gevuld. Verzoeker leest nergens in de bestreden beslissing dergelijke overwegingen van de interne beroepscommissie. Meer nog, hij merkt op dat de opleiding nooit deze verklaringen van dhr. [E.S.] heeft betrokken in haar oordeel, nu dhr. [E.S.] aangeeft dat hier pas op 6 juli 2023 naar gevraagd werd. De interne beroepscommissie op haar beurt, vermeldt deze verklaringen van dhr. [E.S.] nergens in haar beslissing. Het toont opnieuw aan dat de interne beroepscommissie enkel rekening lijkt te willen houden met bezwarende elementen.

Tot slot haalt verwerende partij aan dat het resultaat voor ‘werkplekleren 4’ nooit als enige verantwoordelijk zou zijn voor eventuele bindende maatregelen voor verzoeker. De uitleg van verwerende partij doet geen afbreuk aan het feit dat het om een opleidingsonderdeel met een aanzienlijk aantal credits gaat waarmee verzoeker meteen uit de gevarenzone zou zijn, als hij ervoor geslaagd is. Daarnaast heeft het onvoldoende nog steeds tot gevolg dat verzoeker elke mogelijkheid wordt ontnomen om dit jaar te kunnen afstuderen.”

Beoordeling

De Raad heeft hierboven geoordeeld dat de wijze waarop de afwezigheden aan verzoeker zijn aangerekend, niet onregelmatig of onredelijk is.

Het gevolg dat daaraan is verbonden, is overeenkomstig de voorschriften dat verzoeker de beoordeling ‘niet deelgenomen’ krijgt, en bijgevolg geen credit zodat verzoeker het opleidingsonderdeel opnieuw in zijn curriculum moet opnemen. Dat gevolg kan op zich bezwaarlijk onredelijk worden genoemd; het is bovendien geen afgeleide consequentie, maar een normaal rechtstreeks gevolg van het niet behalen van een credit.

In de voorliggende gegevens ziet de Raad geen bewijs van bijzondere omstandigheden, althans niet in de mate dat dit er aanleiding toe geeft dat de bestreden beslissing onredelijk is. De Raad heeft veel begrip voor verzoekers concrete situatie, maar om deze redenen die

hierboven reeds zijn uiteengezet, kunnen zij de vastgestelde tekortkomingen inzake de afwezigheden en de kennisgeving ervan niet vergoelijken.

Dat er geen tweede examenkans is voorzien valt verzoeker ongetwijfeld des te zwaarder, maar de verantwoording die verwerende partij daarvoor geeft kan voor de Raad voldoende overtuigen.

Voor zover verzoeker betoogt dat met een minder verregaand gevolg had kunnen worden volstaan, moet de Raad erop wijzen dat het onderwijs- en examenreglement aan de interne beroepscommissie geen beoordelingsvrijheid laat. Een miskenning van het voorschrift van artikel 102 van het onderwijs- en examenreglement ‘kan’ niet leiden, maar ‘moet’ leiden tot de daarin bepaalde sanctie.

Door het reglement toe te passen binnen die gebonden bevoegdheid, kan de interne beroepscommissie niet onredelijk handelen. In de mate dat dit nog enige ruimte zou kunnen laten aan de beroepscommissie, is de Raad van oordeel dat verzoeker geen overmacht aantooft die de toepassing van het voormelde artikel 102 alsnog terzijde zou kunnen schuiven.

Dat de werkplekbegeleider een en ander soepeler bejegent, pleit voor het sociaal aanvoelen van betrokkene, maar kan niet in de plaats treden van de beoordelingsbevoegdheid van de organen van verwerende partij.

Het derde middel is niet gegrond.

VI. Anonimisering

In zijn verzoekschrift vraagt verzoeker de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad verwerpt het beroep.**
- 2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.843 van 18 augustus 2023 in de zaak 2023/0286

In zake: Azzeddine KHARMACH
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdende te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24

tegen:

KAREL DE GROTE-HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 juli 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Karel de Grote-Hogeschool van 5 juli 2023 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Krachtig Leren 3’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 18 augustus 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Paulina Boamah, die *loco* advocaat Christophe Vangeel verschijnt voor verzoekende partij, en advocaat Tom Peeters, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor onderwijs: secundair onderwijs’.

Tot verzoekers curriculum behoort onder meer het opleidingsonderdeel ‘Krachtig Leren 3’ (21 studiepunten), waarvoor verzoeker een examencijfer van 8/20 bekomt. Er is voor dit opleidingsonderdeel niet in een tweede examenkans voorzien.

Op 26 juni 2023 stelt verzoeker tegen deze examenbeslissing een intern beroep in (enkele voetnoten zijn weggelaten):

“[...]

1.1. Gebrekkige begeleiding - schending patere legem

Zoals eerder gesteld was de begeleiding vanuit de Hogeschool die verzoeker tijdens de stage heeft gekregen gebrekbaar op verschillende vlakken.

Volgens de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen is dit gebrek de oorzaak voor het niet slagen van de student, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen voor de student onmogelijk maakt, doordat bijvoorbeeld essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaand was.

Vooreerst blijkt zeer duidelijk dat de begeleiding door de stagebegeleider zeer gebrekbaar was, aangezien verzoeker nooit enige negatieve feedback verkreeg of signalen ontving dat ze zou afstevenen op een tekort.

Begrijpe wie begrijpen kan, blijkt achteraf dat verzoeker niet geslaagd blijkt te zijn zonder ooit enig negatief feedbackverslag te mogen ontvangen.

Verzoeker heeft dus nooit kennis kunnen nemen van de essentiële werkpunten die de stagebegeleider heeft vastgesteld. Verder heeft hij op zijn stage steeds overwegend positieve feedback gekregen van zijn stagmentor. Ook uit de eindbeoordeling van de stagmentor blijkt hij duidelijk geslaagd te zijn. (Stuk 2)

Verzoeker vraagt dan ook dat de commissie contact zou nemen met de stageplaats hierover.

Er bestaat immers een grote discrepantie tussen de beoordeling van de stagmentor – die meent dat verzoeker moet geslaagd zijn – en die van de stagebegeleiding vanuit de Hogeschool.

Het is tevens duidelijk dat de vage en oppervlakkige verklaring hiervoor niet volstaan zodat de stageplaats dient geconsulteerd te worden. Dit geldt des te meer aangezien uit de feedbackverslagen van de stageplaats duidelijk afgeleid kan worden dat verzoeker de nodige competenties heeft behaald en in hun ogen geslaagd is voor de opleiding.

Het is dus duidelijk dat het team – [dat] het meeste contact had met verzoeker – in de meest positieve zin oordeelt over verzoeker. Daarbij brengt verzoeker twee verslagen bij

van verklaringen die de mentoren van verzoeker aflegde inzake de verkregen feedback van de stagebegeleider. (Stuk 3)

Er dient dan ook verwezen te worden naar de vaste rechtspraak die stelt:

“... het is de vaste rechtspraak van de Raad dat de input van de mentor, behoudens andersluidende bepaling, richtinggevend is en niet beslissend, maar dat deze ook niet mag worden veronachtzaamd, wat onder meer betekent dat aanzienlijke verschillen in de beoordeling tussen mentor en lector, door deze laatste moeten worden gemotiveerd. Niettemin hebben de mentorverslagen hun plaats binnen de evaluatie, en voor zover er grieven zijn omtrent een gebrek aan objectiviteit of redelijkheid in hoofde van een mentor, zullen diens verslagen dan ook een belangrijke eerste bron van informatie zijn.” (Rolnr. 2016/227 - 7 september 2016)”

“Het mag verder als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd – die ook hier wordt bijgevalen – dat het weliswaar de lector is die quoteert en niet de mentor, maar dat quoteringen die in ongunstige zin duidelijk afwijken van de appreciatie van de mentor, een concrete en duidelijke motivering behoeven.” (Rolnr. 2016/230 - 7 september 2016)

Dit geldt des te meer daar de stagebegeleider verzoeker slechts tweemaal aan de slag gezien heeft in een periode van maar liefst 11 weken en zich dus enkel kan baseren op de input van de stagmentor, die – het weze herhaald – meent dat verzoeker geslaagd zou moeten zijn.

De stagebegeleider van verzoeker daarentegen heeft nooit enige vorm van feedback of opmerkingen ter kennis gebracht aan verzoeker.

Hij heeft zijn taken die duidelijk werden vastgelegd in het stagedraaiboek nooit uitgevoerd:

5.5 Feedbackformulier

Een blocnote met feedbackformulieren koop je bij de start van de 3.1 stage in de KdG-shop. Heb je nog feedbackformulieren van het voorbije jaar, dan kun je die ook nog steeds gebruiken.

De digitale versie van het feedbackformulier vind je op CANVAS. Maak hier gerust ‘reclame’ voor bij je mentoren.

Om gericht feedback te kunnen geven, gebruiken mentoren en docenten de kijkwijzer.

Gebruikt je mentor geen digitaal feedbackformulier dan bezorg je tijdens de eerste stageperiode bij de start van elke stageles een formulier aan je mentor.

Eén exemplaar is voor je mentor, het andere **scan je in** en zet je achteraf in je

portfolio. Ook de bezoekende docent vult een feedbackformulier in. Zo krijg je een overzicht van je sterke punten en je werkpunten.

Nogmaals dient benadrukt te worden dat de bezoekende docent verzoeker nooit enig ingevuld feedbackformulier heeft bezorgd.

Hierdoor maakt de hogeschool zich schuldig aan een schending tegen het patere legembeginsel.

De instelling is gebonden door de voorschriften die zijzelf heeft vastgelegd? Toch kiest men ervoor de bepalingen van de eigen stagedraaiboek te schenden.

Op basis van het bovenstaande dienen we dan ook te besluiten dat de begeleiding die verzoeker kreeg dermate gebrekkig was waardoor het voor hem onmogelijk werd gemaakt om te slagen.

De begeleider van verzoeker bleef volledig in gebreke om verzoeker feedback te geven die hem de nodige richtlijnen zou aanreiken om te kunnen slagen. Van enige coaching ligt evenmin enige bewijs voor.

Verder kreeg verzoeker louter positieve feedback op zijn stageplaats en als er al een opmerking was m.b.t. ruimte voor verbetering} dan ging het alleszins niet over fundamentele zaken. Het betrof dan eerder vormelijke aanpassingen.

Dit staat in schril contrast met de eindbeoordeling die wijst op een aantal vermeend inhoudelijke tekorten, waar verzoeker nooit op werd gewezen.

II.2. Zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel

Wanneer verzoeker het verloop van zijn stage vergelijkt met de feedback uit zijn eindbeoordeling, komt hij tot de vaststelling hij steeds goed presteerde en dit plots volledig is omgeslagen in de eindbeoordeling en men plots van mening is dat verzoeker niet kan slagen.

Het is bijgevolg compleet onbegrijpelijk dat wanneer verzoeker dermate slecht presteerde dat hij daar nooit eerder op werd gewezen. Dit vernam hij voor het eerst tijdens de eindbeoordeling.

Op geen enkele wijze ligt er een verklaring voor m.b.t. de plotse negatieve eindevaluatie van de stagebegeleider die verzoeker amper aan het werk zag.

Het kan dan ook niet aangenomen worden dat enige andere redelijk handelende onderwijsinstelling een student die nooit werd gewezen op eventuele werkpunten pas tijdens de eindbeoordeling er op wordt gewezen dat hij niet kan slagen.

Dergelijke handelwijze is dan ook compleet onzorgvuldig.

II.3. Schending materieel motiveringsbeginsel

Bij het lezen van de eindevaluatie van verzoeker stellen we vast dat de bepalingen van de materiële motiveringsplicht worden geschonden.

De vaste rechtspraak van de Raad van State stelt dat de materiële motiveringsplicht of de eis van interne legaliteit inhoudt dat elke administratieve rechtshandeling moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren bewezen is en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking kunnen worden genomen.

Wanneer we de beoordeling bekijken dienen we dat deze allerlei motieven bevat die niet naar behoren bewezen zijn en niet overeenstemmen met de realiteit.

Onderstaand zet verzoeker concreet uiteen op welke wijze haar beoordeling geen stand kan houden aangezien zij weldegelijk de nodige eindcompetenties bezit.

Verzoeker heeft op bepaalde basiscompetenties een onvoldoende gekregen terwijl dit niet correct is.

Zo hangen deze basiscompetenties vooral af van de lesvoorbereidingen en niet van de effectieve prestaties van verzoeker. De feedback op deze competenties zijn op deze voorbereidingen gebaseerd omdat de vaklector van Natuurwetenschappen ([J.W.]) verzoeker slechts tweemaal aan het werk heeft gezien. Zij was echter van mening dat de

lesvoorbereidingen van verzoeker niet goed waren. Dit staat echter lijnrecht tegenover de feedback van de lector die de lesvoorbereidingen heeft nagekeken. Deze werden initieel nagekeken door de collega van [J.W.] (Dhr. [B.]). Na de controle van zijn lesvoorbereiding heeft verzoeker groen licht gekregen om naar verkorte lesvoorbereidingen te gaan. (Stuk 4) Dit houdt in dat de normale lesvoorbereiding goed genoeg was om dit te verkorten waardoor niet alle informatie in de lesvoorbereidingen moet worden opgenomen.

Verzoeker is dan ook voortgegaan op het voorbeeld van lesvoorbereiding dat te raadplegen is op de canvascursus van de Hogeschool. Dit alles heeft tot gevolg dat verzoeker wordt afgerekend op elementen die niet van toepassing zijn aangezien hij hiervan werd vrijgesteld gelet op het groen licht dat hij verkregen had. Elementen die bij het kleine tekort in casu essentieel zijn. Het is dan ook compleet onredelijk om louter voort te gaan op beknopte lesvoorbereidingen, aangezien deze op geen enkele wijze een correct beeld geven van de werkelijke lessen van verzoeker.

Tevens is er nergens enige motivering te vinden voor het plotse verlies van de vaardigheden van verzoeker. Op de criteria waar hij vorige stages heel goed op scoorde behaalt hij nu plots slechte scores. (Stuk 5) Dit zijn de basiscriteria die hij al van bij aanvang goed beheerde en ook in zijn lesvoorbereidingen te zien zijn. De vaklector die verzoeker heeft begeleid tijdens zijn vorige stage, heeft ook in het begin van het schooljaar zijn lesvoorbereidingen gecontroleerd en groen licht gegeven. Wat verzoeker hieruit afleidt is dan ook dat er een te groot discrepantie bestaat tussen de vaklectoren van Natuurwetenschappen. Volgens de standaard van de ene lector zou verzoeker slagen, volgens een andere dan weer niet. Deze tegenstrijdigheden maken het voor verzoeker onmogelijk een eerlijke kans te krijgen om te slagen.

Wat betreft de competentie ‘Doelen’ heeft verzoeker reeds aangehaald dat dit steeds één van zijn sterkste punten was. Hoe kan dit dan plots veel slechter zijn? Ook heeft de mentor steeds goede feedback gegeven hieromtrent (Stuk 3). Tijdens het doorsturen van de Lesvoorbereiding in het begin van het schooljaar was hier ook geen commentaar over gegeven.

Wat betreft de competentie ‘Lesopbouw’ heeft verzoeker tijdens het lesgeven steeds ervaren dat deze goed was. Ook bij het raadplegen van de feedbackformulieren van de mentor is er nergens enige negatieve commentaar terug te vinden daaromtrent.

Wat betreft de competentie ‘Lesmateriaal’ krijgt verzoeker een onvoldoende, desalniettemin kreeg hij louter positieve feedback hieromtrent. (Stuk 3)

Wat betreft de competentie ‘Organisatie’. De organisatie van de lessen ging ook goed. Desalniettemin heeft Dhr. [S.] in zijn eindevaluatie gezegd dat de leerlingen met een bunsenbrander bezig waren. Dit klopt echter niet!

De lessen van verzoeker werden nooit uitgevoerd in een Natuurwetenschappen-klaslokaal en er werd dan ook nooit met bunsenbranders gewerkt met de leerlingen. Het is compleet onduidelijk van waar deze assumptie komt. Dit wordt tevens ontkend door de stagmentor, die deze competentie eveneens positief heeft gescoord. (Stuk 3)

Wat betreft de competentie ‘Administratie’ kunnen de mentoren bevestigen dat deze competentie in voldoende mate werd behaald. Ook aan de hogeschool werd gevraagd of de onedrive-pagina van verzoeker goed was en dit werd ook bevestigd tijdens een gezamenlijke lesmoment met andere leerlingen. Verzoeker vroeg tevens een schriftelijke bevestiging hieromtrent, maar ook deze mail bleef onbeantwoord.

Opnieuw spreekt de beoordeling van de mentoren, die verzoeker dagelijks aan het werk zagen, de beoordeling van de begeleider tegen.

Conclusie:

We dienen dan ook vast te stellen dat verzoeker weldegelijk de nodige competenties bezit om te kunnen slagen voor dit opleidingsonderdeel. Een wijziging in het resultaat omtrent al deze foutief beoordeelde competenties heeft dan ook een slaagcijfer tot gevolg.

II.4. In ondergeschikte orde

In ondergeschikte orde vraagt verzoeker om hem toe te laten enkele weken stage te laten lopen tijdens het huidige academiejaar of de tweede zit periode teneinde mogelijke twijfels over welbepaalde competenties weg te werken.

Zo kan verzoeker de ernstige schade van het verlies van een schooljaar voorkomen. De Raad heeft ook duidelijk gesteld dat er inderdaad ook een tweede examenkans moet voorzien worden voor stage-onderdelen en heeft het volgende bepaald:

... het recht van elke student op een tweede examenkans zoals bepaald in artikel II.[223] van de Codex Hoger Onderwijs.

...
Verwerende partij dient in overleg met verzoeker een vervangende taak/praktijkstage uit te werken die het mogelijk maakt voor verzoeker om nog in het huidige academiejaar haar competenties aan te tonen. Enkel op deze wijze kan verzoeker een gedegen rechtsherstel worden geboden, wat haar toekomt, gezien de onzorgvuldigheid waarmee deze stagebeoordeling tot stand is gekomen.

Deze rechtspraak vinden we terug in twee zaken. De eerste zaak (2017/110) werd aangespannen door een studente leerkracht lager onderwijs, de tweede (2017/114) door een studente sociaal werk. Beiden behaalden een onvoldoende op hun stage (respectievelijk 9/20 en 5/20).

In beide zaken vallen de rechters van de Raad over de klakkeloze aanname van de interne beroepscommissie van het feit dat de stage niet in tweede zittijd afgelegd kan worden. Deze houding is namelijk niet te rijmen met het decretaal recht op 2 examenkansen: afwijkingen op dit principe moeten gemotiveerd worden.

De interne beroepsinstantie moet dus onderzoeken hoe men, concreet, in het lopende academiejaar en in het licht van alle gegevens, misschien toch nog de student de kans kan geven het kunnen te tonen binnen huidig academiejaar.

De commissie heeft, aldus de Raad, de taak om te onderzoeken in welke mate het mogelijk is om bijvoorbeeld de organisatie van een beperkte stageperiode tijdens komende weken en maanden en zelfs de zomerperiode - of een vervangende taak op te leggen.

De mogelijkheid van een alternatieve opdracht of bijkomende stage moest dus grondig onderzocht worden en de beslissing van de interne beroepsinstantie moest ook op dit punt gemotiveerd zijn.

Dit geldt evident des te meer nu het verlies van de verloren stagetijd en het mogelijke verlies van een volledig academiejaar het gevolg is van de gebrekkige begeleiding die verzoeker kreeg.

Om deze redenen vraagt verzoeker om gehoord te worden en het resultaat voor de stage te hervormen tot een slaagcijfer, minstens hem toe te laten dit academiejaar nog op basis van enkele weken stage aan te tonen dat zij de laatste werkpunten kan wegwerken.”

De interne beroepscommissie van Karel de Grote-Hogeschool behandelt dit beroep in zitting van 5 juli 2023, en verklaart het ongegrond:

[...]

De interne beroepscommissie bevestigt de studievoortgangsbeslissing d.d. 22-06- 2023. Het behaalde resultaat (8/20) voor het opleidingsonderdeel ‘Krachtig leren 3’ blijft behouden.

Motivering van deze beslissing:

De interne beroepscommissie neemt kennis van het dossier.

De student verzoekt om gehoord te worden, het resultaat voor de stage te hervormen tot een slaagcijfer minstens hem toe te laten dit academiejaar nog op basis van enkele weken stage aan te tonen dat zij [sic] de laatste werkpunten kan wegwerken.

- M.b.t. het horen van de student

Overeenkomstig artikel 72 van het Onderwijs- en examenreglement behandelt de interne beroepscommissie het beroep op stukken. Er is voor geen van de partijen recht om gehoord te worden. De commissie kan evenwel iedereen waarvan zij de aanwezigheid nuttig acht, uitnodigen om te worden gehoord. De commissie acht het *in casu* gezien de inhoud van het dossier niet noodzakelijk noch nuttig één van de betrokken partijen (student/beoordelaar/voorzitter examencommissie) te horen.

- M.b.t. de begeleiding

De student meent dat de begeleiding vanuit de hogeschool gebrekkig is op verschillende vlakken. Hij meent dat de gebrekkigheid erin gelegen is dat hij nooit enige negatieve feedback verkreeg of signalen ontving dat ze [sic] zou afstevenen op een tekort. De student zou nooit enig negatief feedbackverslag hebben ontvangen en zou nooit kennis hebben kunnen nemen van essentiële werkpunten.

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student – zoals in de stagegids voorzien – een tussentijds beoordelingsverslag heeft ontvangen en er een tussentijds gesprek plaatsvond dat door de student is voorbereid aan de hand van het groeidocument (opnieuw een instrument waarin de voortgang van studenten wordt bijgehouden).

Het verslag vermeldt dat:

- het portfolio van de student niet volledig is, verslagen van vaklectoren ontbreken
- 5 competenties worden door de student niet beheerst:
 - Lesaanpak
 - Werkvormen
 - Differentiatie
 - Administratie

- Evaluatie
 - De student vakopvolging krijgt voor natuurwetenschappen.
 - De student nog een behoorlijk traject heeft af te leggen om startklaar te worden voor een opdracht in het onderwijs. Vooral het ontwerpen van een doelgerichte les is een groot werk punt in de volgende stageperiode. Daarnaast moet de student differentiatie en evaluatie leren inbouwen in elke les. De administratie naar de vaklectoren is een aandachtspunt en het taalgebruik zowel mondeling als schriftelijk van de student evenzeer.
 - De student moet groei realiseren in de 3.2 stage; knelpunten wegwerken en de lespraktijk verbeteren.

In het groeidocument wordt verwezen naar het verslag. De student vat dit samen als “*Zeer goed mijn lessen in elkaar steken waarbij differentiatie, werkvormen, ... samen 1 geheel vormen.*”

Het is de commissie duidelijk dat het niet ontvangen van de signalen dat het zeer moeilijk zou worden te slagen is misgelopen bij de interpretatie van de student en niet bij de boodschap die door de trajectbegeleider is gegeven.

De commissie betreurt evenwel dat de trajectbegeleider tussentijds niet uitdrukkelijk aangeeft dat de stage onvoldoende loopt.

Niettemin kan de student niet ontkennen dat hij heel duidelijk, tijdig en op onomstotelijke wijze is gewezen op het feit dat hij enorm uit zijn pijp diende te komen om startklaar (=doel van de derdejaarsstage) te zijn. Niet enkel tijdens en na de 3.1 stage maar ook aan het einde van het tweede jaar reeds.

Bovendien zou de vakopvolging op zich naar de mening van de commissie al signaal genoeg moeten zijn geweest dat de stage niet liep zoals ze zou moeten lopen. De Stagegids vermeldt daaromtrent immers (p. 14-15):

“De eerste stageperiode komt je vakdocent of je trajectbegeleider op stagebezoek. Zij beoordelen, eventueel in overleg met andere docenten, of je het vak geeft zoals afgesproken. Als blijkt dat er toch nog aandachtspunten zijn dan kan de vakdocent ervoor kiezen om je voor de tweede stageperiode vakopvolging te geven. In dat geval zal je ook tijdens je lange stage nauwgezet opgevolgd worden.” (eigen benadrukking commissie)

Het verslag van het lesbezoek van de vakdocent tijdens de 3.1 stage vermeldt als globale feedback:

“Azzeddine, je hebt mooie stappen gezet. Je voorbereiding is erg verbeterd. Klasmanagement, differentiatie en evaluatie vragen extra aandacht tijdens stage 3.2. Je mag aan de slag gaan met verkorte voorbereidingen voor techniek, zodat je meer aandacht kan geven aan je werkpunten. Blijf hard werken, blijf de focus bewaren.”

Opnieuw zou het volgens de commissie, duidelijk moeten zijn geweest, minstens kunnen zijn geweest dat de student niet op het punt is waar hij moet zijn om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel.

Het verslag van het lesbezoek van de vakdocent voor Natuurwetenschappen ontbreekt in het portfolio. De interne beroepscommissie gaat ervan uit dat dat in dezelfde lijn ligt.

Tijdens de 3.2 stage vermeldt het verslag van het lesbezoek van de bezoekende docent voor Natuurwetenschappen:

- : Taal, organisatie differentiatie.

Voor Techniek:

- : Werkvormen, activiteit van je studenten is belangrijk. Praktijkweb correct invullen!!

Het verslag van het lesbezoek door de trajectbegeleider is inderdaad niet met de student gedeeld door een vergetelheid van de trajectbegeleider (het werd in een niet-gedeelde map op Onedrive geplaatst). Het verslag werd wel besproken, in het bijzijn van de mentor. De student heeft nadien niet meer naar het verslag gevraagd.

Voor wat betreft de feedback van de mentoren wenst de commissie op te merken dat die de plaats die de feedback toekomt heeft gekregen.

De ECTS-fiche vermeldt m.b.t. de evaluatie:

“Om te bewijzen dat je de competenties bezit, leg je een digitaal dossier aan. Dit digitaal dossier is een portfolio waarin je alle informatie verzamelt over jouw competentieontwikkeling. Je staat zelf in voor het verzamelen van de nodige beoordelingsdocumenten in je digitale stagemap. Je mag hierbij geen documenten verwijderen die bijdragen tot het feedback- en evaluatieproces.

...

Het portfolio vormt de basis van het examengesprek/eindgesprek.

Extra info wordt verkregen uit:

- Stagebezoeken*
- Feedbackverslagen en globale evaluatieverslagen*
- Feedbackgesprekken met mentoren*
- Supervisiegesprekken*
- Trajectbegeleidingsgesprekken.*

Je bereidt het examengesprek/eindgesprek voor op basis van de kijkwijzer.”

In de stagegids wordt nog bijkomend opgenomen:

“Op het einde van het academiejaar beslist jouw trajectbegeleider of je alle competenties op de kijkwijzer voldoende beheerst. Hij neemt deze beslissing overleg met mededocenten en baseert zich hiervoor op:

- De supervisies*
- Het portfolio*
- Je groeidocument*
- De feedbackformulieren*
- Het globale evaluatieformulier*
- Het stagevolume*
- Het eindgesprek (en dus ook je schoolagenda)*

Je krijgt een cijfer /20.”

De eindbeoordeling vermeldt letterlijk:

“Je legt goed contact met leerlingen en ook je mentoren wist je enthousiast te maken. Je bouwde ook een positieve band op met je mentoren. Deze gegevens nemen we zeker mee in deze evaluatie.”

Het globale evaluatieformulier van de mentoren Techniek bevat volgende opmerkingen:

- Time-management moet beter!
- Meer gebruik maken van Bookwidgets of Powerpoint om leerlingen te ondersteunen
- Nog heel vaak vastgehouden aan werkboek van de school
- PP en/of Kahoot moet nog veel meer aan bod komen
- Taalgebruik naar de leerlingen toe kan beter (AN)
- Administratie is voldoende maar kan beter
- Werken aan betere communicatie naar leerlingen wat criteria betreft, wat behaald moet worden of verwacht wordt van de leerkraacht (duidelijker)

Voor natuurwetenschappen merkt de mentor in het globale evaluatieformulier op:

- Niet alle lessen zijn even innovatief. Afhankelijk van de inhoud (en eigen interesse/kennis?)
- Met nog wat extra aandacht op organisatorisch en administratief vlak, is dit zeker een potentiële leerkraacht.

De interne beroepscommissie is daarnaast van mening dat er geen sprake is van een discrepantie tussen de mening van de trajectbegeleider, de vakdocenten en de mentoren. De mentoren maken dezelfde opmerkingen als de vakdocenten en trajectbegeleider, zij scoren daarbij enkel hoger.

Zoals reeds hoger aangegeven baseert de trajectbegeleider zich niet enkel op de input van de mentoren om te bepalen of een student al of niet slaagt en is het daadwerkelijk lesgeven in de klas maar één onderdeel van het opleidingsonderdeel ‘Krachtig Leren 3’.

M.b.t. de stagebezoeken wenst de commissie nog op te merken dat de stagegids voorziet in twee bezoeken; 1 tijdens de 3.1 stage en 1 tijdens de 3.2 stage. Er is tijdens de 3.2 stage een bijkomend bezoek uitgevoerd omdat de stage niet vlot verliep. Het bezoek van de trajectbegeleider diende daarbovenop worden herplaat omwille van een administratieve fout van de student (zijn agenda op praktijk[k]web was niet correct ingevuld). De student ontving bijgevolg meer bezoeken dan de gemiddelde student en had op basis van de verslagen van de bezoeken en/of de bespreking ervan in combinatie met het tussentijds verslag en de vakopvolging moeten, minstens kunnen weten dat zijn stage niet van een leien dakje verliep.

De interne beroepscommissie is van oordeel dat de student niet aantoont dat er sprake zou zijn van een gebrekige begeleiding laat staan dat de student aantoont dat die gebrekige begeleiding de oorzaak zou zijn geweest van zijn niet slagen.

- M.b.t. de beoordeling

De student behaalt een score van 8/20. Het eindverslag opgemaakt door de trajectbegeleider maakt melding van een boel hiaten in de uitwerking, de structuur en de organisatie van de lessen. De student moet een aantal didactische principes beter beheersen; basisvaardigheden die betrekking hebben op de kerntaak als leerkraacht. De student beheert maar liefst 6 competenties onvoldoende om te kunnen slagen. Voor deze 6 competenties wordt een inhoudelijke motivering

gegeven die wordt gestaafd door het portfolio o.a. het tussentijdsverslag en de daarin vervatte werkpunten, lesbezoekverslagen, feedbackverslagen van mentoren e.d.m.

Bovendien zijn een aantal van de werkpunten ook aan het einde van ‘Krachtig Leren 2’ reeds aangegeven.

De interne beroepscommissie is van mening dat de op- en aanmerkingen die de student in zijn beroepsverzoekschrift formuleert niet van aard zijn om de beoordeling te herzien.

- M.b.t. het verzoek om een tweede examenkans

De ECTS-fiche voorziet geen tweede examenkans voor het opleidingsonderdeel ‘Krachtig Leren 3’.

Zij ziet evenmin een reden om dat in het geval van de student wel te doen;

- De student toont geen bijzondere omstandigheden aan die van aard zijn hem het slagen onmogelijk dan wel erg moeilijk gemaakt te hebben.
- De scholen zijn gesloten gedurende de zomervakantie. Om te kunnen spreken van een faire tweede examenkans moet de student over dezelfde omstandigheden kunnen beschikken dan die van de eerste examenkans wat betreft begeleiding (en die was naar de mening van de student reeds gebrekkig), duur van de stage en context van de stage. Gezien de vakantieperiode kan de hogeschool zulks niet bieden en de stagescholen evenmin.
- Er is geen vervangende opdracht mogelijk voor een eindstage in een school gezien de hoeveelheid en inhoud van de competenties die de student niet beheerst.

Op grond van het bovenstaande is de interne beroepscommissie van oordeel dat er geen redenen vorhanden zijn om de beoordeling, die overigens naar de mening van de commissie op correcte wijze geschiedde, te herzien. De student haalt daartoe geen elementen aan.

De commissie bevestigt de studievoortgangsbeslissing.

Het behaalde resultaat voor het betrokken opleidingsonderdeel blijft behouden.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad heeft ambtshalve evenmin opmerkingen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoeker zich op de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker haalt twaalf overwegingen van de interne beroepscommissie aan, en zet uiteen waarom die naar zijn oordeel geen steun vinden in het dossier.

“a)

De student meent dat de begeleiding vanuit de hogeschool gebrekbaar is op verschillende vlakken. Hij meent dat de gebrekbaarheid erin gelegen is dat hij nooit enige negatieve feedback verkreeg of signalen ontving dat ze [sic] zou aftenen op een tekort. De student zou nooit enig negatieve feedbackverslag hebben ontvangen en zou nooit kennis kunnen nemen van essentiële werkpunten.

Verzoeker heeft in zijn intern beroep aangegeven dat wanneer zijn trajectbegeleider langsgekomen is of tijdens de verschillende supervisies die hebben plaatsgevonden (in groep of individueel) nooit de nadruk werd gelegd op het feit dat verzoeker niet zou slagen en hij nooit het gevoel of de feedback heeft gekregen dat hij slecht bezig was. Laat staan dat dhr. [S.] verzoeker nadrukkelijk of op een andere manier heeft laten weten dat zijn stage onvoldoende liep.

In de bestreden beslissing haalt verweerster enkele werkpunten aan die aan verzoeker werden meegedeeld, hetgeen volledig logisch is tijdens het afleggen van een stage. Dit is namelijk het doel van de stagefeedback krijgen om verder te kunnen groeien.

Nergens in de bestreden beslissing kan verweerster enig voorbeeld van dermate alarmerende signalen weergeven die verzoeker zouden aangeven dat hij op een tekort aanstevende.

Er is zelfs meer, verweerster geeft zelf toe in de bestreden beslissing dat zij betreurt dat dit nooit expliciet aan verzoeker werd meegedeeld.

Noch de Hogeschool of [d]hr. [S.] kan aantonen dat er in de 3.2 stage negatieve feedback is gegeven. Zo blijkt uit de feedback die verzoeker kreeg van [d]hr. [S.] dat deze nadrukkelijk heeft gezegd dat verzoeker goed bezig was. Als het gaat over de feedback die [d]hr. [S.] tijdens mondelinge feedback gegeven heeft, zijn die punten behandeld geweest want in de eindevaluatie staan die punten (werkvormen waar ook organisatie onder valt) niet meer als onvoldoende aangemerkt.

Als we hier verder op in gaan blijkt dat [d]hr. [S.] in zijn feedbackformulieren – die hij pas in [j]uli heeft geüpload lang na het afronden van de stage –, competenties met ‘OK’ quoteert, maar toch hij deze toch als onvoldoende op zijn eindevaluatie quoteert. Ook hieromtrent lezen we nergens enige motivering.

We kunnen niet anders dan oordelen dat er zeer veel twijfel bestaat over de correctheid van de begeleiding van verzoeker. Deze twijfel is na het doorlopen van de interne beroepsprocedure nog steeds niet uitgeklaard.

De student moet tijdens het academiejaar een duidelijk zicht krijgen op de competenties welke hij nog onvoldoende heeft gerealiseerd. De communicatie hierover kan in functie van een bepaalde leeromgeving eerder mondeling gebeuren, maar omwille van de transparantie vereist dit daarnaast ook een (eventueel beperkte maar wel) duidelijke schriftelijke neerslag.

Feedback die zou aantonen dat verzoeker niet zou kunnen slagen of dat er zich ernstige problemen stelden, blijkt nergens uit.

Dit geldt des te meer nu er de mogelijkheid bestaat om met gedetailleerde feedback- en evaluatieformulieren en reflectieverslagen te werken tijdens de stageperiode.

Deugdelijke begeleiding houdt in dat een student op een positieve wijze wordt gestimuleerd om de vooropgestelde doelen en competenties te bereiken.

Belangrijk hierbij is wel dat er voldoende informatie beschikbaar is om een betrouwbaar beeld te krijgen van het [begeleidingsproces] en het geheel van de prestaties en inzet van de student. Zo niet zal de student die naderhand een eindbeoordeling krijgt deze niet begrijpen en kan de verantwoordelijke beroepscommissie of uw Raad ook niet met kennis van zaken over het geheel van het proces het eindresultaat beoordelen. Het is binnen dit kader dat moet worden vastgesteld dat er niet is voldaan aan de zorgvuldigheidsplicht in dit dossier.

Ten overvloede dient benadrukt te worden dat iedereen positief was over de stage van verzoeker: zowel [d]hr. [S.], de mentoren als de stageschool. Toch resulterde dit in een tekort ... Nog steeds is verzoeker niet in staat de motieven achter deze beslissing te begrijpen.

Van een zorgvuldig handelende onderwijsinstelling wordt dan ook verwacht dat men tijdig aan de student communiceert of hij/zij niet goed bezig is. Dit was in casu niet het geval en dus ging verzoeker er logischerwijs van uit dat hij op basis van de feedback die hij daadwerkelijk kreeg goed bezig was.

b) De bestreden beslissing stelt verder:

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student - zoals in de stagegids voorzien - een tussentijds beoordelingsverslag heeft ontvangen en er een tussentijds gesprek plaatsvond dat door de student is voorbereid aan de hand van het groeidocument (opnieuw een instrument waarin de voortgang van studenten wordt bijgehouden).

Het verslag vermeldt dat:

- *het portfolio van de student niet volledig is, verslagen van vaklectoren ontbreken*
- *5 competenties worden door de student niet beheerst:*
 - § Lesaanpak
 - § Werkvormen
 - § Differentiatie
 - § Administratie
 - § Evaluatie
- *De student vakopvolging krijgt voor natuurwetenschappen.*

Ook deze motivering is niet correct. Verzoeker heeft een vakopvolging gekregen van [m]evr. [J.W.] inzake het inhoudelijke aspect van zijn vak en niet over hoe hij zijn lessen heeft gegeven. Dit wil dus iets zeggen over het feit dat verzoeker de besluiten misschien niet grondig had opgenomen met zijn leerlingen, maar niet over hoe dat de les globaal gezien was verlopen. De mentor [d]hr. [J.] van natuurwetenschappen was zelf niet akkoord met deze beslissing. Verzoeker en zijn mentor zijn alsnog aan de slag gegaan met deze feedback zodat ze deze vakopvolging konden aanpakken.

Dit heeft ook zijn vruchten afgeworpen aangezien bij een volgende lesbezoek deze vakopvolging is weggevallen. Dit is dan ook nogmaals een bevestiging dat de lessen van verzoeker zodanig goed zijn dat volgens [m]evrouw [W.] en [d]hr. [S.] zijn vakopvolging mocht worden opgeheven.

In punt 2 van zijn deelevaluatie staan deze werkpunten:

- Lesaanpak
- Werkvormen
- Differentiatie
- Administratie
- Evaluatie

Deze punten werden grotendeels verwerkt en verdwijnen bijgevolg ook uit de eindevaluatie van verzoeker. In de eindevaluatie komen dan plots allerlei andere werkpunten aan het licht waar verzoeker nooit kennis van heeft kunnen nemen (en die hij betwist). Deze zijn: *Doelen: Je formuleert op basis van de leerplannen een hoofddoelstelling en concrete lesdoelen. Je kiest lesdoelen in functie van een leerlijn zoals afgesproken binnen de vakgroep.*

c)

- Lesopbouw en Organisatie

Hier rijst de vraag op welke wijze verweerster dit heeft beoordeeld.

Zo staan er in het feedbackformulier (dat verzoeker nooit mocht ontvangen) 2 minpunten op zaken die beter konden. Deze punten heeft dhr. [S.] ook mondeling aangekaart tijdens zijn bezoek. Dit had geen negatieve insteek maar werd alsnog daadwerkelijk verbeterd zoals blijkt uit de feedbackformulieren, lesvoorbereidingen en eindwerk. Zo ging het eindwerk over werkvormen waarbij de lesopbouw en organisatie van de les cruciaal is. Zo heeft verzoeker de feedback van [d]hr. [S.] overlopen, werd dit afgetoetst en daadwerkelijk goed bevonden door dhr. [S.]. Ten overvloede dient benadrukt te worden dat verzoeker na zijn [l]esbezoek de boodschap kreeg dat: “*Als je zo verder blijft doen dan komt het in orde*”. Hetgeen eveneens wordt bevestigd in de verklaring van de mentoren.

- Differentiatie

Men heeft ook een onvoldoende gegeven voor differentiatie, hoewel verzoeker hier misschien nog kan in groeien, is hij er van overtuigd dat hij hieromtrent geen onvoldoende diende te scoren.

Dit blijkt eveneens uit de globale evaluatie van de mentoren waar dit met een + werd gescoord. Ook werd er specifiek aangegeven dat dit goed was en verzoeker dit goed toepaste.

- Taalgebruik:

De werken van verzoeker zoals zijn LVB's, bevatten mogelijks taalfouten, maar dit ligt echter aan zijn dyslexie, waarvoor hij een attest heeft gekomen en waar verrester van op de hoogte is. Verzoeker lijdt aan een ernstige vorm van dyslexie waar geen rekening mee gehouden werd door de trajectbeg[e]leider. Naar zijn leerlingen toe was de geschreven taal altijd in orde. De mentoren keken dit ook na alvorens deze werden overgemaakt aan de leerlingen.

- Administratie

Nog steeds gaat men er incorrect vanuit dat verzoeker een onvoldoende zou scoren voor administratie. Zo hebben de trajectbeg[e]leider en vaklectoren meermaals documenten van verzoeker verwijderd. Daartegenover staat de beoordeling van de mentoren die het volledige dossier van verzoeker hebben beoordeeld en waar de administratie altijd in orde was, hetgeen ook wordt bevestigd. Zo heeft verzoeker aan zijn trajectbegeleider in het midden van de stage gevraagd of dat hij feedback wou geven op zijn administratie zodat dit zeker geen probleem zou vormen later in de stage. Verzoeker heeft dit per mail gevraagd, maar nooit een antwoord mogen ontvangen. Op de stage kreeg hij de melding dat de trajectbegeleider het ging bekijken en mondeling feedback zou geven tijdens een groepservisie.

Tijdens deze supervisie heeft hij gezegd dat de administratie van verzoeker er goed uit zag. De vraag rijst dan ook of zijn administratie überhaupt werd bekeken, aangezien het onmogelijk is dat deze dan plots onvoldoende zou worden in de eindbeoordeling.

d)

De student nog een behoorlijk traject heeft af te leggen om startklaar te worden voor een opdracht in het onderwijs. Vooral het ontwerpen van een doelgerichte les is een groot werk punt in de volgende stageperiode. Daarnaast moet de student differentiatie en evaluatie leren inbouwen in elke les. De administratie naar de vaklectoren is een aandachtspunt en het taalgebruik zowel mondeling als schriftelijk van de student evenzeer.

Evaluatie was geen onderdeel waarop verzoeker in zijn eindevaluatie een negatieve beoordeling kreeg. Ook is het zeer frappant dat men naar zijn taalgebruik blijft verwijzen ondanks zijn geattesteerde functiebeperking. Dit geldt des te meer aangezien de leerlingen hier nooit enige hinder van hebben ondervonden.

e)

De student moet groei realiseren in de 3.2 stage; knelpunten wegwerken en de lespraktijk verbeteren.

Ook hier heeft verzoeker gevuld aangegeven, na de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie ziet men dat hij de grootste punten aangepakt heeft en dat de weerhouden aandachtspunten in de eindevaluatie helemaal verschillend zijn. Dhr. Simons kan dus niet ontkennen dat verzoeker niet naar de feedback heeft geluisterd in het eerste deel van de stage. Na het tweede deel van de stage 3.2 heeft verzoeker geen bijkomende feedback gekregen en dus altijd het gevoel gehad dat hij goed bezig was en dit werd verzoeker dan ook nadrukkelijk verteld.

f)

“Het is de commissie duidelijk dat het niet ontvangen van de signalen dat het zeer moeilijk zou worden te slagen is misgelopen bij de interpretatie van de student en niet bij de boodschap die door de trajectbegeleider is gegeven. De commissie betreurt evenwel dat de trajectbegeleider tussentijds niet uitdrukkelijk aangeeft dat de stage onvoldoende loopt.

Niettemin kan de student niet ontkennen dat hij heel duidelijk, tijdig en op onomstotelijke wijze is gewezen op het feit dat hij enorm uit zijn pijp diende te komen om startklaar (=doel van de derdejaars stage) te zijn. Niet enkel tijdens en na de 3.1 stage maar ook aan het einde van het tweede jaar reeds.”

De stageschool geeft zelf aan dat de trajectbegeleider zijn taken niet goed uitvoerde, alsnog wordt de schuld op verzoeker geschoven omdat hij de vermeende signalen niet zou hebben ontvangen. Dit is niet ernstig. Het is niet de taak van de student om de trajectbegeleider te ontcijferen. De taak is van de trajectbegeleider om verzoeker te begeleiden en duidelijke signalen te geven. Nergens tijdens zijn 3de jaar stage werd er overigens nadrukkelijk gezegd dat verzoeker uit zijn pijp moest komen, zodat ook dit motief in de bestreden beslissing niet kan weerhouden worden.

g)

Bovendien zou de vakopvolging op zich naar de mening van de commissie al signaal genoeg moeten zijn geweest dat de stage niet liep zoals ze zou moeten lopen.

De Stagegids vermeldt daaromtrent immers (p. 14-15):

“De eerste stageperiode komt je vakdocent of je trajectbegeleider op stagebezoek. Zij beoordeelen, eventueel in overleg met andere docenten, of je het vak geeft zoals afgesproken. Als blijkt dat er toch nog aandachtspunten zijn dan kan de vakdocent ervoor kiezen om je voor de tweede stageperiode vakopvolging te geven. In dat geval zal je ook tijdens je lange stage nauwgezet opgevolgd worden.” (eigen benadrukking commissie)

Dat deze vakopvolging geen betrekking had op de wijze van lesgeven van verzoeker werd reeds eerder uiteengezet.

Dat deze vakopvolging ook snel werd opgeheven, toont eveneens de capaciteiten van verzoeker aan. Op geen enkele wijze geldt dit als signaal dat verzoeker afstevende op een tekort.

h)

Het verslag van het lesbezoek van de vakdocent tijdens de 3.1 stage vermeldt als globale feedback: “

Azzeddine, je hebt mooie stappen gezet. Je voorbereiding is erg verbeterd. Klasmanagement, differentiatie en evaluatie vragen extra aandacht tijdens stage 3.2. Je mag aan de slag gaan met verkorte voorbereidingen voor techniek, zodat je meer aandacht kan geven aan je werkpunten. Blijf hard werken, blijf de focus bewaren.”

Opnieuw zou het volgens de commissie, duidelijk moeten zijn geweest, minstens kunnen zijn geweest dat de student niet op het punt is waar hij moet zijn om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel.

Het verslag van het lesbezoek van de vakdocent voor Natuurwetenschappen ontbreekt in het portfolio. De interne beroepscommissie gaat ervan uit dat dat in dezelfde lijn ligt.

Op geen enkele wijze is het duidelijk hoe verzoeker op basis van het bovenstaande moest afleiden dat hij slecht bezig was ... Hij leidt hier echter het tegendeel uit af. Namelijk dat hij goed bezig was, dat hij hard aan het werken was, dat zijn focus bij [z]ijn lessen zat ... Dit bevestigt volledig het punt van verzoeker, namelijk dat zijn lessen goed waren, nogmaals dient benadrukt te worden dat het niet zijn job is om de boodschap van de vaklectoren te ontcijferen. Als de vaklector de prestaties dusdanig slecht vond, was een duidelijke melding hiervan noodzakelijk.

Dat er bepaalde zaken zijn die extra aandacht verdienen toont niet aan dat hij daarmee geen rekening zou hebben gehouden, temeer daar deze elementen in de eindevaluatie niet terugkeren.

i)

Tijdens de 3.2 stage vermeldt het verslag van het lesbezoek van de bezoekende docent voor Natuurwetenschappen;

-: Taal, organisatie differentiatie.

Voor Techniek:

-: Werkvormen, activiteit van je studenten is belangrijk. Praktijkweb correct invullen!!

Het verslag van het lesbezoek door de trajectbegeleider is inderdaad niet met de student gedeeld door een vergetelheid van de trajectbegeleider (het werd in een niet-gedeelde map op Onedrive geplaatst). Het verslag werd wel besproken, in het bijzijn van de mentor. De student heeft nadien niet meer naar het verslag gevraagd.

Ook deze motivering bevestigt het standpunt van verzoeker. De stageschool geeft zelf toe dat de trajectbegeleider zijn werk niet heeft gedaan. De mondelinge feedback die verzoeker verkreeg van dhr. [S.] was helemaal niet negatief en zijn mentoren waren het hier mee eens. Het waren didactische tips om de les nog beter te maken en deze heeft verzoeker meegenomen, de mentor heeft hier op gelet en geoordeeld dat verzoeker dit uiteindelijk ook goed heeft. Feedback over de werkvormen werd ook aangepakt alsook de organisatie. Deze punten zijn dan uiteindelijk allemaal weggewerkt. De vraag blijft dus: op wat baseert men zich voor een negatief eendoordeel?

j)

Voor wat betreft de feedback van de mentoren wenst de commissie op te merken dat die de plaats die de feedback toekomt heeft gekregen.

De ECTS-fiche vermeldt m.b.t. de evaluatie:

“Om te bewijzen dat je de competenties bezit, leg je een digitaal dossier aan. Dit digitaal dossier is een portfolio waarin je alle informatie verzamelt over jouw competentieontwikkeling. Je staat zelf in voor het verzamelen van de nodige beoordelingsdocumenten in je digitale stagemap. Je mag hierbij geen documenten verwijderen die bijdragen tot het feedback- en evaluatieproces

Het portfolio vormt de basis van het examengesprek/eindgesprek.

Extra info wordt verkregen uit:

- Stagebezoeken
- Feedbackverslagen en globale evaluatieverslagen
- Feedbackgesprekken met mentoren

- *Supervisiegesprekken*
- *Trajectbegeleidingsgesprekken.*

Je bereidt het examengesprek/eindgesprek voor op basis van de kijkwijzer.”

Als men dit ter harte neemt, kan het niet zijn dat men tot de vaststelling komt dat verzoeker het niet goed heeft gedaan. Zo werd er tijdens de supervisie gesprekken altijd goede feedback gegeven, en dient er een evaluatie opgesteld te worden aan de hand van de globale evaluatieformulieren en normale feedbackverslagen. Met deze 3 aspecten heeft [d]hr. [S.] geen rekening gehouden en ook niet met het eindgesprek. Tijdens dit gesprek stelde dhr. [S.] ook geen moeilijke vragen of had hij enige vorm van kritiek. Zo was dhr. [S.] steeds in de toekomst bezig. *Als je volgend jaar voor een klas staat, als je gaat werken, nergens in heel het verhaal gaf hij het gevoel dat verzoeker niet goed bezig was, zelfs niet op het eindgesprek!*

k)

De interne beroepscommissie is daarnaast van mening dat er geen sprake is van een discrepantie tussen de mening van de trajectbegeleider, de vakdocenten en de mentoren. De mentoren maken dezelfde opmerkingen als de vakdocenten en trajectbegeleider, zij scoren daarbij enkel hoger.

Zoals reeds hoger aangegeven baseert de trajectbegeleider zich niet enkel op de input van de mentoren om te bepalen of een student al of niet slaagt en is het daadwerkelijk lesgeven in de klas maar één onderdeel van het opleidingsonderdeel ‘Krachtig Leren 3’.

Zoals blijkt uit de bijgevoegde verklaringen is er weldegelijk sprake van een manifeste discrepantie tussen de beoordeling van de lector en de mentor.

Zo gaf verzoeker duidelijk aan dat de mening van de mentoren niet zomaar opzij geschoven kan worden en dat er een verregaande motivering vereist is om deze discrepantie te verklaren. Op basis van bovenstaande motivering dienen we dan ook te besluiten dat hiervan nog steeds geen sprake is. Op geen enkel manier motiveert de bestreden beslissing over welke ‘dezelfde’ opmerkingen het zou gaan enerzijds, maar anderzijds ligt dan nog steeds geen motivering voor waarom de mentoren verzoeker daarbij hoger scoren. Er wordt wel gesteld dat de trajectbegeleider zich nog op andere elementen zou steunen, maar welke elementen dat dan zouden zijn en hoe deze de vaststellingen van de mentoren tegenspreken of de score naar beneden halen (tot zelfs een onvoldoende!) is niet gemotiveerd.

l)

M.b.t. de stagebezoeken wenst de commissie nog op te merken dat de stagegids voorziet in twee bezoeken; 1 tijdens de 3.1 stage en 1 tijdens de 3.2 stage. Er is tijdens de 3.2 stage een bijkomend bezoek uitgevoerd omdat de stage niet vlot verliep. Het bezoek van de trajectbegeleider diende daarbovenop worden herpland omwille van een administratieve fout van de student (zijn agenda op praktijkweb was niet correct ingevuld). De student ontving bijgevolg meer bezoeken dan de gemiddelde student en had op basis van de verslagen van de bezoeken en/of de bespreking ervan in combinatie met het tussentijds verslag en de vak opvolging moeten, minstens kunnen weten dat zijn stage niet van een leien dakje verliep.

Het extra bezoek werd gepland alleen wegens een administratieve fout. Niet vanwege het [feit] dat de stage niet goed verliep. Dit staat nergens aangegeven en werd ook zo aan verzoeker gecommuniceerd per mail van dhr. [S.]. Nergens heeft hij verzoeker aangegeven dat het was omwille van een slechte les.”

Verwerende partij kan zich bij de visie van verzoeker niet aansluiten, en repliceert in haar antwoordnota (randnummers zijn weggelaten):

“[...]

In het intern beroep had verzoeker een afzonderlijk middel ingeroepen, gesteund op een gebrekkige begeleiding. De interne beroepscommissie heeft in haar beslissing betreurd dat de trajectbegeleider tussentijds niet uitdrukkelijk aangegeven heeft dat de stage onvoldoende liep, maar wees erop dat het verzoeker duidelijk was dat hij nog sterk uit zijn pijp moest komen om een succesvolle stage te lopen. In het extern beroep wordt dit als dusdanig niet als afzonderlijk middel herhaald, maar werpt verzoeker op dat desbetreffende materiële motiveringsplicht werd geschonden. Dat is met de toelichting van de interne beroepscommissie echter niet het geval. Daar waar de interne beroepscommissie met name erkend heeft dat door de trajectbegeleider tussentijds niet uitdrukkelijk werd aangegeven dat de stage onvoldoende verliep, is dat alleszins wel een terechte motivering, waardoor de inhoud van het middel van verzoeker volledig aan de overweging van de interne beroepscommissie voorbijgaat.

Het is niet omdat een student niet slaagt dat dat al tijdens de stage ook zo onomwonden dient te worden meegedeeld. Het tegendeel veronderstellen, zou tot gevolg hebben dat de student aan de onderwijsinstelling zou verwijten dat hij door negatieve feedback compleet gedemotiveerd raakte.

Overigens bevat het extern beroep zelf de bevestiging dat verzoeker feedback kreeg en dat daarbij werkpunten werden vermeld. Zo erkent verzoeker dat hij met de feedback inzake vakopvolging “alsnog aan de slag (is) gegaan”. Inzake lesopbouw en organisatie bevestigt verzoeker dat 2 minpunten ook mondeling werden aangekaart. Verzoeker stelt gevolg te hebben gegeven aan het realiseren van groei, het wegwerken van knelpunten en het verbeteren van de lespraktijk, en dat “Dhr. [S.] () dus niet (kan) ontkennen dat verzoeker niet naar de feedback heeft geluisterd”. Verzoeker bevestigt ook dat hij een extra lesbezoek heeft gehad. Weliswaar haalt hij aan dat dat het gevolg was van een administratieve vergissing, maar dat doet geen afbreuk aan het feit dat hij hierdoor meer feedbackkans heeft gekregen. Aldus kan niet worden gesteld dat verzoeker geen feedback kreeg, en evenmin dat de feedback alleen maar positief was.

Verzoeker betwist in zijn extern beroep dat hij 5 competenties niet beheerst. Dit zijn echter de 5 competenties die als niet-beheerst overblijven, die in het intern beroep niet als dusdanig werden betwist. Een nieuwe betwisting daarover kan niet pas in het extern beroep worden geuit, ook niet onder het mom van een schending van de materiële motiveringsplicht.

Ook dyslexie werd in het intern beroep nooit ingeroepen als argument en maakte geen deel uit van het beoordelingskader van de interne beroepscommissie. Dyslexie betekent overigens niet dat de lat dan lager gelegd wordt ten aanzien van einddoelen, maar enkel dat een student faciliteiten aangeboden krijgt om tot hetzelfde eindresultaat te komen.

Verzoeker stelt dat de beslissing tot vakopvolging inzake Natuurwetenschappen enkel een inhoudelijk aspect had dat niet ging over hoe hij zijn lessen heeft gegeven. Maar uiteraard lijden lessen eronder, wanneer de vakkennis zelf nog moet bijgespikkeld worden.

Verzoeker beroept zich op een discrepantie tussen de mening van de lector (of bedoelt hij de leertrajectbegeleider) en de mentoren. Het is echter niet de mentor die het eindoordeel vormt. De interne beroepscommissie heeft geoordeeld dat de mentoren dezelfde opmerkingen gaven als de vakdocenten en trajectbegeleider, al erkende de beroepscommissie wel dat de mentoren een hogere score gaven. Die situatie houdt niet in dat verzoeker dan ook automatisch moet geslaagd verklaard worden. Verzoeker zegt van wel, maar werkt de door hem ingeroepen discrepantie niet uit in zijn verzoekschrift. De loutere verwijzing naar twee achteraf bijgevoegde verklaringen vanwege twee mentoren, die werden afgelegd op vraag van verzoeker maar door die mentoren en/of verzoeker zelf blijkbaar niet werden overgemaakt aan de lectoren of leertrajectbegeleider, wijzigen daar niets aan, wanneer verzoeker zijn stelling desbetreffend niet nader uitwerkt in zijn verzoekschrift.”

Verzoeker zijnerzijds gaat in zijn wederantwoordnota op enkele punten van deze repliek nog nader in.

Beoordeling

Wat het beweerde gemis aan begeleiding, minstens aan negatieve signalen betreft (*a*) stelt de Raad vast dat de interne beroepscommissie concreet aangeeft welke begeleiding en feedback – onder meer aan de hand van een tussentijdse beoordeling – in de loop van de stage werd aangeboden.

Dat verzoeker tijdens de stage geen duidelijk zicht zou hebben op de competenties die hij nog onvoldoende beheerst, is op zijn minst overtrokken. Tegen de achtergrond – die ook verzoeker kent, minstens moet kennen – dat de opleiding quoteert en dat eventuele positieve beoordelingen door mentoren dus nog niet ‘verworven’ zijn, wijst de Raad illustratief op de verschillende beoordelingen ‘V’ (wat staat voor: “kan het, maar er is ruimte voor verbetering”) die verzoeker van mentor M.J. in de globale evaluatie kreeg, waarbij ook werkpunten werden geformuleerd (organisatorisch en administratief vlak, timemanagement, meer gebruik maken van BookWidgets, taalgebruik kan beter, ...).

Ook mentor J.V.H. stipt in zijn globale evaluatie van 14 maart 2023 nog 14 van de 29 competenties aan als ‘V’.

In de feedback per les van mentor M.J. zijn ook naar het einde toe nog werkpunten te noteren (niet alle lessen zijn even innovatief) en ook mentor J.V.H. vermeldt doorheen de stage werkpunten (meer powerpoint en bordboek gebruiken, meer rondgaan in de klas, probeer iets, soms iets meer voorbereid te zijn, soms wat twijfel in de uitleg,...).

Een afdoende begeleiding veronderstelt niet dat de student in de loop van een opleidingsonderdeel *expressis verbis* wordt gewaarschuwd of meegedeeld dat hij dreigt niet te zullen slagen. Het volstaat dat werkpunten worden aangeduid die voor de student voldoende duidelijk en begrijpelijk zijn. Die werkpunten kunnen met aanmoedigende feedback gepaard gaan.

De Raad is van oordeel dat de bestreden beslissing op dit punt de materiëlemotiveringsplicht niet miskent.

Met betrekking tot de vakopvolging (*b*) betwist verzoeker niet dat hierin moest worden voorzien, en hij weerlegt evenmin dat dit op grond van de stagegids enkel in welbepaalde omstandigheden wordt opgestart.

De Raad leest in de Stagegids met name dat vakopvolging als een bijzondere vorm van remediëring wordt opgelegd wanneer na de eerste stageperiode blijkt dat er nog aandachtspunten zijn. Dit is voor de Raad een objectieve indicatie dat verzoeker na de eerste stageperiode nog aanzienlijke werkpunten had.

Voor zover verzoeker betwist dat in een tussentijds beoordelingsverslag vijf competenties als niet-bereikt werden aangemerkt, stelt de Raad vast dat er zich in het administratief dossier een ‘tussentijds verslag KL3’ bevindt (stuk 12.f), waarin de volgende competenties worden benoemd als onder de titel “onderstaande competenties beheers je nog niet”: (i) lesaanpak, (ii), werkvormen, (iii) differentiatie, (iv) administratie en (v) evaluatie. Daarbij is telkens ook concreet gemotiveerd waarom die competenties volgens de heer J.S. nog niet zijn bereikt.

Ook in dat opzicht steunt de bestreden beslissing op correcte wijze op het administratief dossier.

De stelling dat verzoeker de werkpunten “grotendeels” heeft weggewerkt berust op een eigen lezing van verzoeker.

Met betrekking tot vier van de competenties – met name (i) lesopbouw en organisatie, (ii) differentiatie, (iii) taalgebruik en (iv) administratie – zet verzoeker uiteen (*c*) dat de eindbeoordeling niet steunt op de stukken van het dossier.

Wat ‘Lesopbouw en organisatie’ betreft, noteerde de Raad dat verzoeker bevestigt dat stagetractbegeleider J.S. enkele minpunten heeft aangekaart bij een mondeling onderhoud. Dat dit geen “negatieve insteek” had zoals verzoeker aanvoert, is in de eerste plaats de perceptie van verzoeker. Uit de voorliggende stukken kan de Raad niet opmaken dat verzoeker hiervoor aanspraak kan maken op een gunstige beoordeling.

Inzake ‘Differentiatie’ erkent verzoeker dat hij “misschien nog kan groeien”, maar dat hij ervan “overtuigd” is dat hij geen onvoldoende diende te scoren. Ook hier moet worden opgemerkt dat het niet aan verzoeker toekomt om een eindbeoordeling toe te kennen. Die eindbeoordeling, door de opleiding toegekend en bevestigd in de bestreden beslissing, vindt naar oordeel van de Raad voldoende steun in de voorliggende beoordelingen.

Voorts kan verwerende partij worden bijgetreden dat verzoeker, wat ‘Taalgebruik’ betreft, niet aantoont dat hij zijn dyslexie bij het intern beroep heeft betrokken. In de mate dat het aldus niet gaat om een nieuw, en dus onontvankelijk middel, acht de Raad het niet onredelijk dat eventuele remediërende maatregelen of bijzondere faciliteiten er niet toe strekken dat de verwachtingen wat de competenties betreft, worden aangepast. Verzoeker toont niet aan dat de bemerking in het eindverslag over zowel taalfouten in voorbereidingen en lesmateriaal als mondeling taalgebruik, de materiële motiveringsplicht miskent. Het taalgebruik was overigens, met een omstandige toelichting, in het tussentijds verslag reeds aangestipt als een competentie die op dat ogenblik voldoende werd beheerst, maar met extra aandachtspunten.

Tot slot leest de Raad zowel in de mentorverslagen als in het tussentijds verslag als het eindverslag van de heer J.S. opmerkingen inzake administratie, wat de heer J.S. betreft overigens in beide gevallen als een nog niet beheerde competentie.

Ook in dit opzicht ziet de Raad geen reden om de materiële motivering als onvoldoende te beschouwen.

Verzoeker voert aan dat hij voor ‘Evaluatie’ nooit negatief is beoordeeld (*d*).

De Raad stelt vast dat in het tussentijds verslag van trajectbegeleider J.S. is aangegeven dat verzoeker de competentie ‘Evaluatie’ nog niet beheerst. Daarbij is ook aangegeven waarop die beoordeling steunt. De Raad is van oordeel dat de feedback van de stagementoren de ongunstige eindbeoordeling ter zake niet verhinderen.

Wat verzoeker uiteenzet inzake de noodzakelijke groei (*e*) is een loutere bewering dat hij aan de gesignaleerde knelpunten gevolg heeft gegeven.

Die eenzijdige bewering van verzoeker, of zijn aanvoelen goed bezig te zijn, volstaan niet om toe een schending van het motiveringsbeginsel te doen besluiten.

Vervolgens gaat verzoeker in op de overweging van de interne beroepscommissie dat hijzelf signalen verkeerd heeft geïnterpreteerd, maar dat moet worden betreurd dat de trajectbegeleider tussentijds niet uitdrukkelijker heeft aangegeven dat de stage onvoldoende loopt (*f*).

Naar oordeel van de Raad leest verzoeker hierin iets te voluntaristisch dat de beroepscommissie zou toegeven dat de trajectbegeleider zijn taken niet goed uitvoerde. De beroepscommissie stelt enkel dat de boodschap bij verzoeker wellicht beter was toegekomen indien de trajectbegeleider meer de nadruk op de negatieve aspecten van het verloop van de stage had gelegd. Anders dan verzoeker het ziet, is de feedback van de trajectbegeleider evenwel niet dermate cryptisch dat hij – zoals verzoeker aanvoert – moet worden “ontcijferd” om te kunnen worden begrepen.

Ook in dat opzicht overtuigt het middel niet.

Verzoeker betwist dat de vakopvolging, in het licht van de Stagegids, volstaat als signaal dat de stage niet naar behoren verliep (*g*).

Over de wijze waarmee met de vakopvolging rekening kan worden gehouden, heeft de Raad zich bovenstaand reeds uitgesproken. Er wordt naar verwezen.

In de opmerking dat het voor de beroepscommissie ook in het verslag van het lesbezoek van de vakdocent tijdens stage 3.1 voldoende duidelijk moest zijn dat verzoeker nog niet was waar hij moest zijn, ziet verzoeker een miskenning van de materiëlemotiveringsplicht omdat het “op geen enkele wijze” duidelijk is hoe hij op basis van dat verslag zou moeten afleiden dat hij slecht bezig was (*h*).

De Raad leest, samen met verzoeker, dat verzoeker mooie stappen heeft gezet en dat zijn voorbereiding erg verbeterd is (wat niet betekent dat zij aan de maat is), maar dat klasmanagement, differentiatie en evaluatie extra aandacht vragen tijdens stage 3.2. Verzoeker wordt ook aangespoord om aan de slag te gaan met verkorte voorbereidingen voor techniek zodat hij “weer aandacht kan geven aan [zijn] werkpunten”.

Het is de Raad niet duidelijk hoe dit in redelijkheid derwijze kan, laat staan moet worden gelezen, dat verzoeker in die mate goed bezig was dat als eindbeoordeling enkel een slaagcijfer kon volgen.

Ook inzake wat verzoeker onder (*i*) uiteenzet, is de Raad van oordeel dat de door de docent genoteerde werkpunten (taal, organisatie, differentiatie, werkvormen, Praktijkweb correct invullen) door de interne beroepscommissie niet buiten beschouwing moesten worden gelaten. De beroepscommissie geeft weliswaar toe dat het verslag van het lesbezoek zelf door een vergetelheid niet werd gedeeld, maar stipt wel aan dat het verslag met verzoeker werd besproken in het bijzijn van de mentor. Verzoeker betwist dit niet, en betwist evenmin dat hij vervolgens naar dit verslag niet meer heeft geïnformeerd. Anders dan verzoeker, ziet de Raad in een en ander niet de bevestiging door de beroepscommissie dat de trajectbegeleider zijn werk niet heeft gedaan.

In zijn grieven onder (*j*) gaat verzoeker uit van de stelling dat hij altijd goede feedback heeft gekregen. De Raad heeft hierboven reeds geoordeeld dat hij die lezing van de stukken niet bijvalt.

Met betrekking tot wat verzoeker onder *(k)* uiteenzet, herhaalt de Raad dat er naar zijn oordeel geen sprake is van een “manifeste discrepantie” tussen de beoordelingen van de mentor en deze van de lector.

Tot slot is het bijkomende stagebezoek *(l)* niet relevant wat de aanleiding ertoe betreft – al dan niet een administratieve fout – nu vaststaat dat verzoeker ook aan de hand daarvan een bijkomend feedbackmoment heeft gekregen.

Het eerste middel is in al zijn onderdelen ongegrond.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert – samengevat – aan dat in het eerste middel is aangetoond dat de bestreden beslissing de materiële motiveringsplicht miskent, en dat een dergelijke handelswijze niet overeenstemt met wat van een zorgvuldig en redelijk bestuur mag worden verwacht.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat het gaat om een loutere herhaling van het eerste middel, en zij verwijst naar haar repliek ter zake.

In zijn wederantwoordnota komt verzoeker op het tweede middel niet meer terug.

Beoordeling

Het tweede middel is geen afzonderlijk en autonoom rechtsmiddel, maar steunt enkel op de beweerde gegrondheid van het eerste middel.

Nu hierboven is vastgesteld dat het eerste middel niet gegrond is, dient ook het tweede middel te worden verworpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 18 augustus 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.